

การนำเสนอความเป็นตัวตนของผู้หญิงบริการ
ในสถานบันเทิงบาร์เบียร์ จังหวัดเชียงใหม่

โชกิตา จีรกุลเจริญ

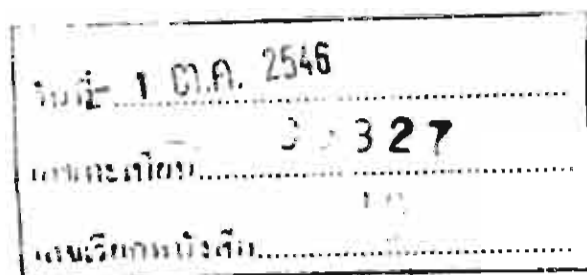
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานวัตกรรมสังคม

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กันยายน 2543

**การนำเสนอความเป็นตัวตนของผู้หญิงบริการ
ในสถานบันเทิงบาร์เบียร์ จังหวัดเชียงใหม่**

โสภิตา วีรกุลเทวัญ

**วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม**

**บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ธันวาคม 2543**

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เป็นช่วงเวลาแห่งการเดินทางของความคิดและความรู้สึกต่อเรื่อง หนึ่งอย่างใจจดใจจ่อ บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าเกิดความอึดอัด เหน็ดเหนื่อยในความเข้มแข็งของมนุษย์ ผู้หญิง แต่ในขณะเดียวกันความหดหู่ ท้อแท้ และบอบช้ำกับเรื่องราวความเป็นไปของผู้หญิงก็เกิดขึ้น หันหน้าเข้ามาได้ในหลายโอกาส ไม่น้อยไปกว่าความรู้สึกแรก ข้าพเจ้ารู้จักผู้หญิงเพียง 20 กว่า คน สนทนากับผู้หญิงจำนวนหนึ่ง จึงไม่อาจอ้างได้ว่า เข้าใจผู้หญิงทั้งหมดที่ทำงานในบาร์เบียร์ ประสบการณ์ของข้าพเจ้ากับพวกเธอ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของประสบการณ์ทั้งหมดที่พบเจอในชีวิต ยิ่งเข้าไปค้นเคยกับเธอเหล่านี้มากเพียงใด ข้าพเจ้ายิ่งรู้สึกถึงความอ่อนต่อโลกของตนเอง การเขียนเรื่องของผู้อื่นที่มีเลือดเนื้อ มีความเปลี่ยนแปลง และความเป็นไป นับเป็นความเศร้าโดยตัวเองอยู่ไม่น้อย

เวลาราวสองปีที่ผ่านมาข้าพเจ้าได้คลุกคลีกับพวกเธอจนถึงวันนี้ มีบ้างบางคนเขียนจดหมายทางอีเมลล์มาเล่าถึงชีวิตใหม่ที่เยอรมันกับแฟนวัยกลางคนรายล่ำสุด นี่เป็นข้อความบางตอนบ่งบอกความภาคภูมิใจ "...I told him have sex one month one timeHe OK . Next week I go to Denmark . I happy but lonely ,miss you ...” บางคนกำลังป่วยอยู่ในอาการขั้นที่เรียกว่า เชื้อราขึ้นสมอง กลับไปใช้ชีวิตที่บ้านหลังใหญ่ที่หนุ่มใหญ่ชาวอเมริกันปลูกไว้ให้ และเขายังคงส่งเสียเธออยู่เป็นประจำ คนรู้จักล้วนแอบพูดกันว่าเธอ “บ้า ควบคุมสติไม่ได้” เมื่อมีโอกาสผ่านย่านบาร์เบียร์ ข้าพเจ้ามักเหลือบมองเข้าไปในบาร์เบียร์แห่งที่เคยทำงานอยู่ ผู้หญิงเปลี่ยนหน้าไป มีบ้างบางคนเป็นคนคุ้นเคยในช่วงเวลาหนึ่ง ...นี่เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตจริง

ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานครั้งนี้ ด้วยความคิดที่อยากบอกเล่าเรื่องราวของผู้หญิงกลุ่มหนึ่งที่พยายามดิ้นรนต่อสู้กับชีวิตในแบบหนึ่ง ๆ ที่พวกเธอเผชิญอยู่ ผ่านลายตาที่ข้าพเจ้าพบเห็น ติความจากการสังเกต พูดคุย คลุกคลีในบางระดับ เมื่อผ่านพ้นกระบวนการเหล่านี้ ข้าพเจ้าได้คิดว่า หากเราเงี่ยหูฟังเรื่องของใครด้วยความตั้งใจแล้ว ความยอมรับในสิ่งที่พวกเขา กำลังเป็นอยู่จะเพิ่มพูนตามมาแทนที่การทักท้วงว่าเข้าใจ

ตลอดระยะเวลาของการทำงาน ทุกขั้นตอน ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งอาจารย์และเพื่อนรอบกาย ที่ต้องทนรับฟังข้าพเจ้าบ่นระบาย โอดครวญ เสียน้ำตาไปก็มาก อยากจะหยุดทำหลายหน โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงที่ไปเป็นพนักงานผสมเหล้าแบบได้รับเงินเดือน ๆ ละ 3,000 บาท หารงานราวหนึ่งทุ่ม เลิกงานตีสอง ช่วงนั้นเป็นต้นฤดูหนาว ลुक้ามาก ผสมเหล้าล้ลลกับล้างแก้วจนตาตายหน้าจ้ำยังต้องลอบสังเกตความเคลื่อนไหวทั้งปวงในบาร์เบียร์เพื่อกลับมาจดบันทึกหลังเลิกงานทุก

คืน หากไม่มี "พี่เด็ก" คนข้างกายที่แสนดีคอยไปรับ-ส่ง และถกเถียง-รับฟังเรื่องราวสารพัดอารมณ์ ทุกคืนหลังเลิกงาน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงผ่านไปอย่างขมขื่น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับอาจารย์ฉลาดชาย รมิตานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่แสนจะใจกว้าง ทุกครั้งอาจารย์รับฟังเรื่องเล่าจากสนามอย่างตั้งใจ ให้คำแนะนำ กำลังใจและเสริมสร้างความมั่นใจ รวมทั้งถามไถ่ถึงผู้หญิงที่ข้าพเจ้าเล่าให้ฟังอย่างคั่นเคย เช่นเดียวกับอาจารย์ศันตสมบัติ ที่ช่วยคลี่คลายความคับข้องใจสารพัดรูปแบบของข้าพเจ้าได้เป็นอย่างดียิ่ง แม้จะว่าความรู้สึกแรกสุดที่ไปพบ - ปรึกษาวิทยานิพนธ์กับอาจารย์เต็มไปด้วยความเกรงกลัวในการโต้ตอบของอาจารย์อย่างจับใจ ขอขอบพระคุณอาจารย์จามะรี เที่ยงทอง ที่กรุณาเสียสละเวลา Reading ด้วยและเป็นกรรมการอ่านวิทยานิพนธ์อย่างรวดเร็วและตั้งใจ

นอกจากนี้ยังต้องขอบพระคุณอาจารย์ที่ภาควิชาสังคมวิทยา มานุษยวิทยา อีกหลายท่าน ทั้งอาจารย์อานันท์ กาญจนพันธุ์ แนะนำบทความที่เกี่ยวข้อง อาจารย์วารุณี ภูริสินธิ์ แนะนำหนังสือและถามไถ่ด้วยความห่วงใยทุกครั้งที่พบเจอ จู-พิน้อย พี่อ้อย และเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ อีกหลายคนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ไปเที่ยว-เยี่ยมที่บาร์ จัดส่งหนังสือที่หาไม่ได้ในเชียงใหม่มาให้ และท้ายที่สุดขอขอบคุณ กองทุนซาคาควา ที่มอบทุนการศึกษาเต็มจำนวน และโครงการวิจัยเครือข่ายปริญญาโทด้านไทศึกษา สำนักงานกองทุนวิจัยที่ให้การสนับสนุนการวิจัย

โสภิตา วีรกุลเทวัญ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การนำเสนอความเป็นตัวตนของผู้หญิงบริการในสถานบันเทิง
บาร์เบียร์ จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวโศภิตา วีรกุลเทวัญ

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาลังคม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ฉลาดชาย รมิตานนท์	ประธานกรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร.ยศ สันตสมบัติ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จามะรี เชียงทอง	กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นงานศึกษาทางมานุษยวิทยาที่พยายามทำความเข้าใจ "ผู้หญิงบริการบาร์เบียร์" ในฐานะที่เป็นมนุษย์ที่มีลักษณะเป็นผู้กระทำ ภายใต้บริบทของการซื้อขายบริการทางเพศ ซึ่งมีลูกค้าส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศ โดยการประยุกต์แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นตัวตนในการค้าประเวณี และแนวคิดในเรื่องการจัดการภาพลักษณ์ เพื่อทำความเข้าใจวิถีคิด การแสดงออก และการปรับความสัมพันธ์ของผู้หญิงกับลูกค้าในสถานบริการ

จากการศึกษาพบว่า การนำเสนอตัวตนของผู้หญิงบาร์เบียร์มีลักษณะเป็นพลวัต โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ แต่ละระดับปรับเปลี่ยนไปตามประสบการณ์ในการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า

ระดับแรก เป็นระดับของผู้หญิงที่เพิ่งเริ่มเข้าสู่การทำงานในบาร์เบียร์ ผู้หญิงต้องสร้างตัวตนใหม่ในการทำงานกลางคืน อันประกอบด้วย การปรุงแต่งการแต่งกาย การจัดวางกิริยาท่าทาง ตลอดจนการปรับความคิดในเรื่องการขายบริการทางเพศ ในขั้นตอนนี้ผู้หญิงจะตกเป็นฝ่ายตั้งรับจากลูกค้า เนื่องจากข้อจำกัดในทักษะพื้นฐาน โดยเฉพาะการประเมินลูกค้าและการใช้ภาษาต่างประเทศ ผู้หญิงได้นำความเป็นหญิงในแง่ของการดูแลเอาใจใส่ มาเป็นเครื่องมือในการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า

ระดับที่สอง เป็นระดับของผู้หญิงที่มีประสบการณ์การทำงานในช่วงเวลาหนึ่ง ผู้หญิงพยายามที่จะฝึกฝนทักษะที่ใช้ในการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้ามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องภาษา และการรู้จักประเมินลูกค้าเพื่อเป็นต้นทุนในการทำงาน ในช่วงเวลานี้ ผู้หญิงสร้างภาพลักษณ์ใหม่

เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ ภาพลักษณ์ของผู้หญิงบริการที่พยายามต่อรองกับลูกค้าตามประสบการณ์ และคลังความรู้ที่ค่อย ๆ สะสมเพิ่มมากขึ้น โดยการสร้างกฎเกณฑ์ในการทำงานและรักษาผลประโยชน์ของตนให้มากที่สุด แต่ในขณะเดียวกัน ภาพลักษณ์ที่ซ้อนทับกันในผู้หญิงระดับนี้คือการมีความผูกพันและอารมณ์ต่อลูกค้าเป็นพิเศษ พร้อมกับพัฒนาความหวังว่า ลูกค้าชาวต่างประเทศเป็นความหวังและความมั่นคงในอนาคต

ระดับที่สาม เป็นระดับของผู้หญิงที่ผ่านประสบการณ์การใช้ชีวิตคู่โดยฝ่ายชายเปลี่ยนสถานภาพจากลูกค้ามาสู่สถานภาพของแฟน ภาพลักษณ์ของผู้หญิงกลุ่มนี้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะตามเงื่อนไขของความสัมพันธ์ ลักษณะแรกคือ ภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่อิงอยู่กับผู้ชายฝรั่ง และลักษณะที่สองคือ ภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่เป็นเจ้าของเช็กส์ของตน ในกลุ่มหลังพบว่าเกิดขึ้นบนเงื่อนไขที่ผู้หญิงและผู้ชายฝรั่งไม่อาจพัฒนาความสัมพันธ์ของการใช้ชีวิตคู่ต่อไปได้ ผู้หญิงส่วนใหญ่จะกลับเข้าสู่การค้าประเวณี และนำเสนอภาพลักษณ์ในแบบที่เป็นผู้ขายแรงงานทางอารมณ์ (emotional laborer) พร้อมกับการดิ้นรนเพื่อลงทุนด้านอื่นสำหรับอนาคต

ผลจากการศึกษาพบว่า การปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าชาวต่างประเทศในการทำงานบาร์เบียร์เปรียบเสมือนเป็นการเดินทางของผู้หญิงที่ทำให้เปิดช่องทางในการติดต่อความเป็นผู้หญิงโดยเฉพาะในเรื่องเช็กส์กับบทบาทความเป็น “เมีย” ผู้หญิงได้ทบทวนประสบการณ์ร่วมเกี่ยวกับผู้ชายไทยในทางลบที่พวกเขาพบเจอในบริบทของครอบครัว แต่กระนั้นผู้หญิงก็ยังคงปรารถนาที่จะหวนกลับไปสู่บทบาทของความเป็นเมีย คือ ต้องการแต่งงาน มีครอบครัว โดยมีความคาดหวังใหม่ต่อผู้ชายฝรั่ง ต่อเมื่อผู้หญิงไม่ประสบความสำเร็จในการใช้ชีวิตกับผู้ชายฝรั่ง ผู้หญิงจำนวนหนึ่งเรียนรู้และสร้างคุณค่าใหม่ในแง่ของการเป็นผู้เลือกใช้ “ความเป็นหญิง” เป็นเครื่องมือทางหนึ่งของความอยู่รอดโดยไม่ผูกขาดตนเองไว้กับผู้ชายเพียงคนเดียว

Thesis Title	The Presentation of Self among Female Bar Workers in Chiang Mai Province.	
Author	Miss Sopida Werakultawan	
M.A.	Social Development	
Examining Committee	Lecturer Shalardchai Ramitanondh	Chairperson
	Professor Dr. Yos Santasombat	Member
	Assistant Prof. Dr. Jamaree Chiengthong	Member

ABSTRACT

This thesis is an ethnographic study of female bar workers as human being and actors under the context of sexual trading where most clients are foreigners. In order to understand these female beer bar sex workers in the modes of thinking, expression, relationship manipulating with their clients, the researcher has adopted theory of "the agency of prostitution" and "the art of impression management" into this thesis.

The study has found out that the presentation of self among female beer bar sex workers have been divided into 3 stages, dynamic and varying according to experiences in establishing relationship with their clients.

First is a stage for those who start to work in beer bar. They need to construct new image for nighttime working, i.e. dressing, manner as well as adapting perspective towards sex trading. In this stage, women would be "passive" due to limitation basic skills especially clients assessment and usage of foreign language. Female beer bar workers have taken femininity in the characteristic of caregiver for coping with their work.

Second is a stage of woman having worked for a period of time and practiced more skills in manipulating with the clients especially language and ability to assess their clients financially. During this stage, women have constructed two new kinds of selves. The first one is beer bar sex workers who have tried to negotiate with the clients by

\

setting up her own regulations and aiming toward the highest possible financial gain. Meanwhile there is another self who highly portrays affection and emotional involvement with some clients. Hoping that the expression of this kind of self would attract some clients to commit to her long-term security.

The last stage included women who used to spend couple life with a man, changing status from client to boyfriend or husband. The impression is divided into two kinds according to conditions of relationship. The former is woman who is dependent on the foreign men; the latter is woman who depends on her own. Besides, it has found that the second kind of image is due to woman and her foreign man could not develop their relationship. Most women have returned to the circle of sexual service and present herself as emotional laborer, meanwhile struggled to invest in other kind of business as well.

For beer bar sex workers, having interaction with foreign clients in the context of prostitution is a passage of thought toward the femininity particularly in term of sexuality and the role of wife. Women have reviewed negative experience relating to Thai man in the context of family but they still hope to be the wife. Consequently, they have new aspiration on foreign men. When their married life fail again, women learned to construct their new value in sexuality by using their femininity as a tool to survive as well as learned not to tie herself to any men.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
 บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของประเด็นปัญหาในการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
ทบทวนงานศึกษาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
กรอบความคิดในการศึกษา	16
ขอบเขตและวิธีการศึกษา	17
ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	18
เนื้อหาของวิทยานิพนธ์โดยสังเขป	19
 บทที่ 2 บาร์เบียร์ ผู้หญิงและลูกค้าชาวต่างประเทศ	
บาร์เบียร์ในจังหวัดเชียงใหม่	21
ปูมหลังของผู้หญิง	26
การแยกแยะประเภทลูกค้าในสายตาของผู้หญิง	30
การประเมินลูกค้า	32
การแสดงออกของผู้หญิงในสถานการณ์ต่าง ๆ	36
การเชิญชวนลูกค้าเข้าร้าน	37
การเลือกลูกค้า	38
การนั่งดื่มกับลูกค้า	39
การตกลงเรื่องค่าตอบแทน	44
สรุป	46
 บทที่ 3 คำคินหนึ่งในจัสมินบาร์	
ลักษณะของจัสมินบาร์	49
ที่มาของจัสมินบาร์	51

ตำแหน่งหน้าที่และกติการ่วม	52
ปฏิสังสรรค์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน	57
ปฏิสังสรรค์ระหว่างผู้หญิงกับลูกค้า	60
สรุป	67

บทที่ 4 สาวบาร์เบียร์ : ผู้รองรับอารมณ์

การปรับความคิดในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์เพื่อการซื้อขาย	73
การเรียนรู้จักผู้ชายฝรั่ง	75
ประสบการณ์ครั้งแรกของตา	76
ครั้งแรกของจอม	79
การปรุงแต่งตัวตน เสริมสร้างทักษะ และการปรับอารมณ์ของผู้หญิง	81
ผู้หญิงที่ซื่อเก๋อย	86
สาวลึซุที่ซื่อเมย์	94
สรุป	97

บทที่ 5 สาวบาร์เบียร์ : ผู้หญิงขายอารมณ์และโยยหาความรัก

ทักษะในเชิงเทคนิคและความรู้	103
การต่อรองกับลูกค้า	105
การสร้างกฎเกณฑ์ในการทำงานของผู้หญิง	105
การกำหนดค่าบริการ ระยะเวลาและที่พักในการให้บริการ	112
การแสดงออกของผู้หญิงในสถานการณ์ต่าง ๆ	116
ชีวิตอิสระของนิด	117
ผู้หญิงซื่อสร้อย	120
เรื่องของน้อย	127
ลิ หญิงสาวทรงเสน่ห์	132
ชีวิตของภา	137
การคืนรนของแหวน	143
สรุป	148

บทที่ 6 ภาพลักษณ์ใหม่ในการปรับความสัมพันธ์กับลูกค้า	
จินตนาการเกี่ยวกับผู้ชายฝรั่ง	154
ภาพลักษณ์ใหม่ของผู้หญิงภายหลังการพัฒนาความสัมพันธ์กับลูกค้าฝรั่ง	157
ภาพลักษณ์ใหม่ของผู้หญิงที่อิงอยู่กับผู้ชายฝรั่ง	157
หล้า ผู้หญิงบาร์เบียร์ที่ได้ชื่อว่าประสบความสำเร็จ	160
ภาพลักษณ์ใหม่ในฐานะหญิงบาร์เบียร์ผู้รักษาระยะห่างทางอารมณ์	167
นา สว “ไฮโซ” เจ้าของบาร์เบียร์	168
แก้ว : ผู้หญิงดินรนทุกรูปแบบ	178
สรุป	184
บทที่ 7 บทวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา	189
บรรณานุกรม	204
ประวัติผู้เขียน	209

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของประเด็นปัญหาในการศึกษา

รายงานสำรวจธุรกิจการให้บริการทางเพศขององค์การแรงงานระหว่างประเทศหรือ ILO เมื่อปี 2540 พบว่า รายได้รวมจากการค้าประเวณีประมาณปีละ 2 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ และ โสเภณีไทยส่งเงินกลับไปชนบทปีละ 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ไทยรัฐฉบับวันพุธที่ 2 กันยายน 2541) แม้ว่าตัวเลขดังกล่าวถูกตั้งคำถามว่าแม่นยำเพียงใด เพราะยังมีธุรกิจการค้าประเวณีอีก หลากหลายรูปแบบที่ดำเนินไปอย่างแอบแฝง แต่นั่นไม่ใช่ประเด็นสำคัญเท่ากับว่า ข้อมูลเชิง ปริมาณดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการดำรงอยู่ของอุตสาหกรรมบริการทางเพศที่มีองค์ประกอบ ของบุคคลที่เกี่ยวข้องมากมาย และกลุ่มคนที่ถูกพาดพิงถึงในเชิงลบตลอดเวลาของการเหยียดก ลถาการณ์ทางสังคมดังกล่าวคือผู้หญิงที่ทำหน้าที่ขายบริการทางเพศ

การสร้างภาพความเป็นหญิงโสเภณีเกิดขึ้นผ่านการให้ความหมายในหลากหลายมุมมอง เช่น มุมมองทางด้านศีลธรรม การเขียนทางกฎหมาย จนกระทั่งถึงการใช้อำนาจของความรู้สมัย ใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคสมัยที่โรคเอดส์แพร่ระบาดไปอย่างรวดเร็ว ผู้หญิงบริการถูกสถาปนา จากวงการแพทย์ดังเช่นที่ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี กล่าวไว้ว่า “หญิงโสเภณีเป็นกลุ่ม ที่ให้ปัญหอันอุดมแก่การขยายพันธุ์ของเอดส์ในประเทศไทย” (แพทย์สภาสาร, 2534: 22 อ้างจาก นิติยา, 2538: 3)

เหล่านี้ล้วนสร้างภาพโสเภณีในเชิงลบ ทั้งที่เป็นการดูถูกเหยียดหยาม การกีดกันออกจาก กลุ่ม และการประทับตราจากสังคมทั่วไป น้ำเสียงในลักษณะนี้ปรากฏสู่สาธารณะปะปนกับการ มองโสเภณีในฐานะของกลุ่มคนที่ต้องได้รับการช่วยเหลือให้พ้นจากสถานภาพดังกล่าว ด้วยเงื่อนไขเหล่านี้มีส่วนอย่างสำคัญที่ทำให้พวกเธอไม่กล้าเปล่งเสียงในฐานะที่เป็นกลุ่มคนที่มีศักดิ์ศรี เทียบเคียงกับคนทั่วไป ในขณะที่เดียวกันเสียงของพวกเธอก็ไม่ได้ได้รับความสนใจในการรับฟังอย่าง แท้จริง สถานการณ์เหล่านี้มีส่วนอย่างสำคัญในการเบียดขับให้โสเภณีกลายเป็นบุคคลขายขอบ ของความเป็นหญิง

¹ ช่วงปลายเดือนพฤษภาคม 2543 สื่อมวลชนจำนวนหนึ่งลงข่าวว่า นายกรัฐมนตรีของมาเลเซีย แถลงต่อรัฐสภาเดือนธันวาคมมาเลเซียไม่ให้ไปเที่ยวโสเภณีไทยในขนาดใหญ่ จ.สงขลา เพราะเป็นแหล่งแพร่เชื้อเอดส์ หลังจากนั้นก็มีชาวตอบโต้จากฝ่ายไทยอย่างไม่เป็นทางการยืนยัน ‘ความสะอาด’ ของผู้หญิงทั้งในแง่ของสถานภาพและ สาธารณสุข หนังสือพิมพ์ข่าวสด ฉบับวันจันทร์ที่ 29 พฤษภาคม 2543)

ที่ผ่านมาได้มีความพยายามศึกษาและทำความเข้าใจถึงสาเหตุที่พวกเธอประพฤติปฏิบัติ นอกกฎเกณฑ์ของสังคม งานส่วนหนึ่งอธิบายปรากฏการณ์ดังกล่าวผ่านมุมมองทางโครงสร้าง โดยเสนอว่า การค้าประเวณีเป็นผลพวงจากการพัฒนาประเทศที่ผิดแนวทางทำให้ชุมชนชนบทล่มสลาย (ยศ. 2535) และการขายบริการทางเพศเป็นหนทางดำรงอยู่ของครอบครัวที่ยากจนในชนบท และยังเป็นแหล่งรายได้สำคัญให้กับภาคการค้าระหว่างประเทศ โดยมีลูกสาวเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญซึ่งถูกชุดริตมูลค่าส่วนเกินไปหล่อเลี้ยงการเติบโตของเมือง (Pasuk, 1982) นอกจากนี้ยังมีงานที่เพิ่มเติมมุมมองในโครงสร้างความสัมพันธ์หญิงชาย โดยเสนอว่า การเติบโตของโลกเป็นเครื่องแสดงถึงความตกต่ำทางฐานะของผู้หญิงไทย ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและการที่สังคมปิดโอกาสและเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงในหน้าที่การงาน (ศิริพร, 2527)

งานศึกษาอีกจำนวนหนึ่งได้พยายามมองจากจุดยืนของผู้หญิงที่เป็นผู้ถูกศึกษา งานเหล่านี้มีค่อนข้างจำกัด ได้แก่ งานของศุภนิมาน นฤมล (2530) ที่อธิบายถึงการขัดเกลาในเชิงวิชาชีพของหมอนวด ซึ่งมีกระบวนการที่ทำให้ผู้หญิงยอมรับการขายบริการทางเพศ และเสนอว่า การกระทำตัวเป็นแม่และลูกสาวที่ดีโดยการส่งเสียเงินทองให้ครอบครัวทำให้ผู้หญิงที่ขายบริการอยู่ในสังคมท่ามกลางการถูกประณามได้ นอกจากนี้ยังได้มีการอธิบายถึงปัจจัยทางวัฒนธรรมโดยเฉพาะทางภาคเหนือที่คาดหวังบทบาทของลูกสาวในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบต่อความอยู่รอดของครอบครัว ซึ่งภายใต้ระบบเศรษฐกิจแบบเงินตราและการบริโภคนิยมทำให้การค้าประเวณีเป็นทางเลือกที่ถูกบังคับสำหรับชุมชน ดังนั้นชุมชนจึงไม่ได้ให้ความหมายต่ออาชีพการค้าประเวณีไปในทางที่รังเกียจ แต่สิ่งที่ชุมชนรังเกียจก็คือการนำลักษณะความประพฤติในเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสมมาแสดงให้เห็นในชุมชน (นิวัตร, 2540) การตั้งคำถามหลัก ๆ ของงานศึกษาที่ผ่านมาได้พยายามตอบปัญหาสำคัญในด้านที่เป็นสาเหตุ (cause) และพยายามอธิบายเหตุผล (reason) ของผู้หญิงต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับขายบริการทางเพศ

สำหรับงานศึกษารุ่นนี้ไม่ได้มองว่า ผู้หญิงที่ขายบริการทางเพศเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือผิดปกติ เนื่องจากการมองปรากฏการณ์ของผู้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์เพื่อการค้าว่าเป็นปัญหาในสังคมก็ดี หรือการมองว่า พวกเธอเป็นเพียงเหยื่อที่ยอมจำนนต่อภาวะการเป็นโสเภณีอย่างลงบราบคาบก็ดีนั้น เป็นการมองที่พวกเธอไม่ได้เป็นผู้กระทำทางสังคม (social actors) กล่าวคือ เป็นการตัดสินใจการกระทำของผู้หญิงโดยปราศจากการวิเคราะห์ถึงการรับรู้ การตีความของผู้หญิงต่อการกระทำดังกล่าว การรับรู้ของผู้หญิงมีองค์ประกอบหลายด้าน เช่น การรับรู้เกี่ยวกับโลก ตนเองและความสัมพันธ์ทางสังคม ตลอดจนความเป็นหญิงชายและความคิดต่อเรื่อง

เกี่ยวข้องกับเชิร์ช (Ortner and Whitehead, 1996: 5) อีกทั้งยังมองไม่เห็นศักยภาพและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ของผู้หญิงที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางเพศ

ทั้งนี้มิได้หมายความว่า ผู้ศึกษาปฏิเสธข้อเท็จจริงที่ว่า มีการเอารัดเอาเปรียบทางเพศหรือการขูดรีดในกระบวนการค้าประเวณี อีกทั้งผู้ศึกษาก็ไม่ได้สนับสนุนการค้าประเวณีให้ดำรงอยู่ต่อไป หากแต่ต้องการทำความเข้าใจความคิดของผู้หญิงที่เข้าไปอยู่ในสถานการณ์ของการขายบริการทางเพศในฐานะที่เป็นมนุษย์ที่มีอารมณ์ ความรู้สึก เหตุผลดำรงอยู่อย่างปะปนกัน และต้องการขจัดอคติในการมองผู้หญิงขายบริการ รวมทั้งเปิดพื้นที่ทางสังคมให้พวกเธอได้แสดงความคิดเห็น และความหมายต่อตนเอง ตราบเท่าที่ยังไม่มีนโยบายและมาตรการในเชิงโครงสร้างทางการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมที่ยอมรับและให้ความเป็นธรรมต่อศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์หญิงและชายอย่างเท่าเทียม

ในโลกของการค้าประเวณีมีความหลากหลายเป็นอย่างยิ่ง สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในช่องอาบอบนวด คาราโอเกะ ตลอดจนการค้าประเวณีแบบแอบแฝงในรูปแบบต่าง ๆ แม้ภาพโดยรวมดูเหมือนจะมีลักษณะร่วมคือ การซื้อขายบริการทางเพศ แต่สถานการณ์และขั้นตอนของความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับลูกค้า ตลอดจนลักษณะของลูกค้านั้นมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมาก ในงานศึกษานี้ให้ความสนใจกับผู้หญิงที่ทำงานในสถานบริการ “บาร์เบียร์” เนื่องจากบาร์เบียร์มีลักษณะเฉพาะคือเป็นสถานบันเทิงที่มีลูกค้าชาวตะวันตกเป็นส่วนใหญ่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงบริการกับลูกค้าชายมีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องนอกเหนือจากการซื้อขายบริการทางเพศชั่วครั้งชั่วคราว

ที่ผ่านมางานศึกษาที่ให้ความสนใจต่อความสัมพันธ์ระหว่างหญิงบริการชาวไทยกับลูกค้าชาวตะวันตกหรือนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาพักผ่อนในประเทศไทย เช่น งานของ Eric Cohen (1986) เขาเสนอว่า เชิร์ชทวิโรในภาพกว้างอาจอธิบายได้ว่าผู้หญิงเป็นผู้ที่ถูกขูดรีดทางเพศ แต่ในระดับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในกรณีของหญิงบริการกับลูกค้าชาวต่างชาตินั้น ผู้หญิงกลับเป็นฝ่ายขูดรีดชาวต่างชาติ กล่าวคือ ฝ่ายที่ดูเหมือนเป็นฝ่ายที่มีเงิน มีเสรีภาพและมี

การขายบริการทางเพศขายตัวจากสถานบริการหลัก ๆ ไปปรากฏในห้างสรรพสินค้าหลายแห่ง และผู้หญิงที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับเป็นนักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในวัยรุ่น ล้อมวลชนพยายามเสนอภาพต่อสาธารณะโดยอธิบายสาเหตุหลัก ๆ เป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกคือผู้หญิงที่ขายบริการเพราะมีปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ ครอบครัว กลุ่มที่สอง คือผู้หญิงที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแต่มีทัศนคติว่า เชิร์ชคือความต้องการทางอารมณ์ที่ควรแสวงหาจากชายหลาย ๆ คน โดยเรียกรวม ๆ ว่าเป็นพฤติกรรม “ฟรีเชิร์ช” ตามแบบตะวันตก (หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันประจำวันวันที่ 6-7 มีนาคม 2543)

อำนาจเหนือฝ่ายหญิง กลับต้องเป็นผู้ที่พึ่งพาผู้หญิงไทยที่ดูผิวเผินแล้วเป็นฝ่ายที่อ่อนแอและเป็นผู้ที่ต้องยอมจำนน เนื่องจากเมื่อกลับประเทศแล้วฝ่ายชายกลายเป็นคนที่เต็มไปด้วยความหดหู่ ห่อเหี่ยวและช่วงสถานการณ์นี้เองที่ผู้หญิงซึ่งมีแรงหนุนจากคนกลางที่รับจ้างเขียนและแปลจดหมาย ได้กลับกลายเป็นฝ่ายขูดรีดฝ่ายชายแทน

Odzer (1994) เสนอมุมมองใกล้เคียงกับ Cohen ในประเด็นที่ว่าอุตสาหกรรมบริการให้บริการทางเพศนั้นเปิดทางเลือกและโอกาสที่ทำให้ผู้หญิงมีอิสระจากการพึ่งพาได้มากกว่าช่องทางอื่น ๆ และยังส่งผลให้สถานภาพผู้หญิงมีเสรีภาพในการแสดงออกมากกว่าบทบาทที่ควบคุมผู้หญิงตามบรรทัดฐานทางเพศในสังคมไทย ขณะที่บทนำในหนังสือเรื่อง Hello My big big honey ! โดย ยศ สันตสมบัติ (1994) ตั้งข้อสังเกตว่า ผู้หญิงพยายามมองหาคู่ เนื่องจากพวกเธออายุมากขึ้นก็ไม่สามารถทำการค้าประเวณีได้ต่อไป ทางเลือกของผู้หญิงจึงอยู่ที่การพยายามเก็บเงินให้มากที่สุดซึ่งทางเลือกนี้ยากยิ่งกว่าการพยายามหาใครสักคนหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนทั้งทางด้านการเงินและความมั่นคงในชีวิต ผู้ชายไทยที่พวกเธอจะมีโอกาสแต่งงานด้วยก็คงจะเป็นไปได้เพียงแค่คนขับรถแท็กซี่หรือกรรมกรซึ่งดูเหมือนจะเป็นภาระมากกว่าการเป็นแรงสนับสนุน สิ่งที่อยู่ในใจผู้หญิงตลอดเวลาคือการหาใครสักคนมาเป็นผู้ค้าเงินและเป้าหมายนั้นอยู่ที่ชาวต่างชาตินั่นเอง

งานวิจัยที่ผ่านมาปูพื้นฐานไปสู่ประเด็นที่น่าสนใจศึกษาในกระบวนการนำเสนอดัตตนของ ผู้หญิงที่ทำงานบาร์เบียร์ ซึ่งถือเป็นยุทธวิธีของผู้หญิงในการจัดการต่อสถานการณ์ที่เผชิญหน้ากับลูกค้าต่างชาติ กระบวนการดังกล่าวเป็นการพยายามดิ้นรนเอาชีวิตรอดของผู้หญิง คำถามในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1. ผู้หญิงมีวิธีคิดและการแสดงออกในการเผชิญหน้ากับลูกค้าอย่างไร
2. ผู้หญิงมีความเป็นตัวตนได้หรือไม่ในสถานการณ์ที่เธอนำเพศมาเป็นสินค้า
3. การนำเสนอดัตตนของผู้หญิงมีส่วนในการปรับความสัมพันธ์กับลูกค้าอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อเปิดพื้นที่ทางสังคมให้ผู้หญิงบริการบาร์เบียร์ได้มีโอกาสในการแสดงความคิดและความหมายต่อตนเอง
2. เพื่อทำความเข้าใจต่อความคิดเบื้องหลังของผู้หญิงในการแสดงออกต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ในบริบทของการขายบริการทางเพศ
3. เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ของผู้หญิงที่ต้องดิ้นรนภายใต้โครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างหญิงชายที่ไม่เท่าเทียม

ทบทวนงานศึกษาและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนงานศึกษาและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ 1. แนวคิดเรื่องการนำเสนอภาพลักษณ์ 2. การตอบโต้ของผู้หญิง และ 3. แนวคิดเรื่องตัวตนของโสเภณี

1. แนวคิดเรื่องการนำเสนอภาพลักษณ์

Symbolic Interaction เป็นแนวคิดที่ให้ความสนใจต่อการให้ความหมายของมนุษย์ ซึ่งอาจพิจารณาได้ทั้งจากการให้ความหมายต่อวัตถุสิ่งของ (object) หรือการให้ความหมายผ่านปฏิสัมพันธ์ (interaction) เนื่องจากการสร้างความหมายเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นผ่านการใช้ภาษา ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของระบบสัญลักษณ์ที่ทุกคนในสังคมหนึ่ง ๆ ใช้ร่วมกัน การดำรงอยู่ของตัวตน (social selves) เป็นพื้นฐานสำคัญที่สุดของแนวคิดนี้ กล่าวคือ ภาพลักษณ์ของผู้คนมีส่วนอย่างสำคัญในการจัดวางการแสดงออกซึ่งตัวตนของแต่ละฝ่าย การนำเสนอตัวตนเป็นเรื่องของกระบวนการที่มียุทธวิธี เจตจำนงค์และขั้นตอนของการต่อรองเกิดขึ้น ความเป็นตัวตนจึงเป็นการสร้างทางสังคมผ่านการปฏิสัมพันธ์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความเป็นตัวตนเป็นเครื่องมือในการปฏิสัมพันธ์ ความเข้าใจของเราที่มีต่อภาพลักษณ์ของอีกฝ่ายหนึ่งจะเป็นสื่อกลางต่อพฤติกรรมการแสดงออกนั้น ๆ (Howard and Hollander, 1997: 92-97)

หนังสือเรื่อง The presentation of self in Everyday Life ของ Erving Goffman (1972) มอง ตัวตน(self) ไม่ใช่สิ่งที่ตายตัวอยู่ในตัวแต่ละปัจเจกบุคคล แต่ตัวตนเป็นกระบวนการทางสังคม เขาให้ความสนใจกับกระบวนการสร้างภาพลักษณ์ (the art of impression management) หมายถึงการจัดวางรูปแบบของพฤติกรรมในการแสดงออกของมนุษย์ต่อสถานการณ์ทางสังคมต่าง ๆ เพื่อให้คู่ปฏิสัมพันธ์ยอมรับในตัวตนของอีกฝ่ายหนึ่ง เขาเปรียบเทียบสถานการณ์ทางสังคมเหมือนกับเวทีการแสดงละคร ผู้แสดงเล่นไปตามบทบาทและตรงกับความต้องการของผู้ชม เวทีการแสดงจึงเป็นหน้าฉาก (front stage) ขณะเดียวกันในหลังฉาก (back stage) ตัวตนของผู้แสดงก็เปลี่ยนแปลงไป เช่นเดียวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริงที่มนุษย์ต้องแสดงออกซึ่งความเป็นตัวตน (social performer) ในแบบต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปตามคู่ปฏิสัมพันธ์และขึ้นอยู่กับฉากทางสังคม (social scene) และสถานการณ์ทางสังคม (social situation)

แม้ว่า Goffman จะใช้คำว่า ฉากหน้า และฉากหลัง หรือความเป็นส่วนตัว (private) กับสาธารณะ (public) เขาไม่ได้ใช้ในนัยยะที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ หากแต่มิใช่นัยยะที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของมนุษย์ (experience of being) ที่มองเห็นและไม่สามารถมองเห็นได้ (Foddy and Finighan, 1980 อ้างจาก Tseelon, 1997: 40) Goffman ไม่ได้ต้องการจะชี้ว่า เมื่อแสดงออก

ต่อหน้าสาธารณะจะต้องเป็นตัวตนปลอม (false public) ขณะที่แสดงออกในที่ส่วนตัวคือตัวตนที่แท้จริง (True private) (Tseelon, 1997: 40) แต่การจัดการต่อภาพลักษณ์เป็นไปเพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งรับรู้ในเวลาอันสั้นว่า ตนเองเป็นใคร การรับรู้เกี่ยวกับตัวตนช่วยให้การปฏิสังสรรค์ทางสังคมเป็นไปอย่างราบรื่นมากขึ้น เพราะว่าตัวตนนั้นไม่ใช่สิ่งที่สามารถจะรับรู้ได้อย่างรวดเร็ว ข้อมูลเกี่ยวกับตัวตนนี้เองที่ทำให้อีกฝ่ายหนึ่งรับรู้ได้ว่า บุคคลที่กำลังปฏิสังสรรค์ด้วยคาดหวังสิ่งใด

ในกระบวนการต่อรองของปฏิสัมพันธ์เพื่อเป้าหมายหรือรางวัลใดรางวัลหนึ่ง อาจกล่าวได้ว่า ขุดของกฎเกณฑ์ที่ประกอบขึ้นในสถานการณ์นั้น ๆ เป็นส่วนหนึ่งของเกมส์ที่ต่างฝ่ายต่างมีเป้าหมายในการแข่งขัน โดยที่ทั้งสองฝ่ายรับรู้ถึงกฎขั้นพื้นฐานในการเล่นเกมส์นั้น ๆ กฎเกณฑ์ที่พบในการแข่งขันแบ่งได้เป็น กฎเกณฑ์ตามแบบแผน (normative rules) หรืออีกนัยหนึ่งคือโฉมหน้าที่ ปรากฏในที่สาธารณะ กับกฎเกณฑ์ที่แท้จริง (pragmatic rules) หรือความฉลาดหลักแหลมส่วนตัว ความแตกต่างระหว่างกฎเกณฑ์ทั้งสอง อยู่ตรงที่ กฎเกณฑ์ตามแบบแผนนั้นเป็นกติกาทั่วไปซึ่งเป็นที่รับรู้กันอยู่ ขณะที่กฎเกณฑ์หลังเป็นกลยุทธ์ หรืออุบายเพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะ การทำความเข้าใจกฎเกณฑ์ที่ชี้นำทางให้กับผู้แสดงนี้คือการทำความเข้าใจต่อแบบจำลองของพฤติกรรมภายใต้บริบทหนึ่ง ๆ และแบบจำลองเหล่านี้ถือเป็นสถาบันซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม (Bailey, 1970: 10-17)

ในงานศึกษานี้ ผู้ศึกษาเลือกใช้แนวคิดในเรื่องการนำเสนอภาพลักษณ์ของ Goffman เพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยวิเคราะห์การแสดงออกของผู้หญิงในการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าที่เกิดขึ้นในบาร์เบียร์ จากทางสังคมในงานศึกษานี้คือบาร์เบียร์ โดยมีผู้หญิงและลูกค้าเป็นคู่ปฏิสังสรรค์ การแสดงออกของผู้หญิงจึงเปรียบเสมือนเป็นฉากหน้าในความหมายของ Goffman ขณะที่ฉากหลังของผู้หญิงคือประสบการณ์ในชีวิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์ในการมีความสัมพันธ์กับลูกค้าฝรั่งที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางความคิดไปตามกาลเวลา ซึ่งฉากหลังนี้เองเป็นที่มาของการจัดวางภาพลักษณ์ของผู้หญิงบาร์เบียร์

2. การตอบโต้ของผู้หญิง

แนวคิดของเฟมินิสต์กลุ่มเรดิคัลเสนอว่า เรื่องเจ็ส เป็นประเด็นสำคัญในการกดขี่เพศหญิง หลายคนเห็นว่าการกดขี่เริ่มต้นตั้งแต่ในท้องนอนและแพร่ขยายไปยังทุกส่วนของชีวิต (Jackson and Scott, 1996: 19) นักสตรีนิยมบางคนพยายามมุ่งเน้นไปที่ความสัมพันธ์หญิงชายในสถาบันครอบครัว และเสนอว่า ผู้หญิงเป็นฝ่ายที่ต้องแบกรับเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับมิติด้านอารมณ์ความรู้สึก (Emotional Support) ไม่ว่าจะเป็นการจัดการภายในบ้าน การเอาอกเอาใจ

ลามิ คูแลลูก รวมทั้งต้องตอบสนองความต้องการในเรื่องเช็กส์ (Bartky, 1990: 99-119, Abbot and Wallace, 1990: 80-81)

การอธิบายในลักษณะนี้ช่วยในการทำความเข้าใจความสัมพันธ์หญิงชายโดยทพยายามชี้ให้เห็นถึงการใช้อำนาจบางอย่างของผู้ชาย อย่างไรก็ตามกรอบการมองของงานศึกษาในยุคหลังเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง นับตั้งแต่งานของ Jame C.Scott (1985) แม้จะไม่ได้เป็นการศึกษาผู้หญิงโดยตรง แต่ชี้ให้เห็นถึงการต่อสู้ในชีวิตประจำวันของผู้ด้อยโอกาส ซึ่งเท่ากับว่าทำให้มองเห็นถึงการไม่ยอมจำนนต่อการใช้อำนาจในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และพยายามต่อต้านผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่า

ในความสัมพันธ์หญิงชายก็มีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือมีงานศึกษาจำนวนหนึ่งพยายามที่จะชี้ให้เห็นถึงการไม่ยอมจำนนของผู้หญิงแม้ว่าพวกเธอจะตกอยู่ภายใต้โครงสร้างความสัมพันธ์หญิงชายที่ไม่เท่าเทียมก็ตาม งานศึกษาที่สะท้อนให้เห็นถึงการตอบโต้ของผู้หญิงต่อความสัมพันธ์หญิงชายที่ไม่เท่าเทียมในเชิงโครงสร้าง ได้แก่งานของ Jennifer Krier (1994) เธอพบว่าผู้หญิงได้ใช้อัตลักษณ์แห่งเพศหญิง (female sexual identity) มาเป็นอาวุธในการตอบโต้ผู้ชาย Krier ศึกษาเรื่องนี้จากการวิเคราะห์เรื่องเล่าของผู้หญิง ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่งในประเทศอินโดนีเซีย ผู้หญิงในหมู่บ้านแห่งนี้ไม่พอใจผู้ชายโสดฝ่ายชายที่มักเป็นผู้สร้างปัญหา เมื่อผู้หญิงอึดอัดใจต่อสภาพต่าง ๆ พวกเธอจะใช้วิธีซุบซิบนินทา พูดคุยในกลุ่มผู้หญิงด้วยกัน แม้ว่าสังคมของหมู่บ้านแห่งนี้จะมีธรรมเนียมปฏิบัติที่คำนึงถึงความเท่าเทียมกับทุกฝ่าย ตลอดจนการใช้ระบบการสืบสายตระกูลทางฝ่ายแม่ (matrilineages) แต่ธรรมเนียมนั้นเป็นเพียงข้ออ้างเท่านั้น ในความเป็นจริงฝ่ายหญิงไม่ได้เป็นผู้มีสิทธิมีเสียงแต่อย่างใด อำนาจทุกอย่างตกอยู่ในกำมือของผู้ชายโสดฝ่ายชายที่มีตำแหน่งสูงสุดในสายตระกูล

ปัญหาระหว่างผู้หญิงที่เป็นผู้เล่าเรื่องกับผู้ชายโสดประจำหมู่บ้านคือความขัดแย้งในเรื่องสิทธิในที่ดินของฝ่ายหญิง ซึ่งโดยปกติแล้วผู้หญิงไม่สามารถที่จะอ้างสิทธิเหนือที่ดินนั้นได้ทำให้เธอถูกผู้ชายโสดฝ่ายชายสั่งให้ออกจากที่ดิน จากงานศึกษาชิ้นนี้พบว่า ยุทธวิธีพื้นฐานในการสร้างพันธมิตรของผู้หญิงคือการเล่าเรื่องให้กลุ่มผู้หญิงด้วยกันฟังเพื่อสร้างความชอบธรรมให้เกิดขึ้น และเมื่อเกิดการเผชิญหน้าระหว่างผู้หญิงที่เป็นผู้เล่าเรื่องกับผู้ชายโสดในหมู่บ้าน ในระยะแรกเธอพยายามใช้วิธีเจรจาต่อรอง จนกระทั่งเห็นไม่เป็นผลสำเร็จ เมื่อเธอเข้าสู่สภาพที่เข้าตาจน ผู้หญิงได้ถลกโลรงของเธอขึ้นมาเผยให้เห็นอวัยวะเพศต่อหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้ชายโสดชาย การแสดงออกดังกล่าวขัดกับธรรมเนียมปฏิบัติในหมู่บ้านอย่างรุนแรง เนื่องจากอวัยวะเพศของผู้หญิงเป็นสิ่งลึกลับและมีเวทมนตร์คาถาในทางชั่วร้าย

Krier วิเคราะห์ว่า การที่ผู้หญิงตัดสินใจตกลงโล่งเป็นการกระทำที่ต่อต้านต่ออุดมการณ์ที่กำหนดเรื่องทางเพศของผู้หญิงว่าเป็นสิ่งชั่วร้ายและใช้สิ่งเดียวกันนั้นเป็นอาวุธในการคุกคามฝ่ายชาย นอกจากนี้ผู้หญิงยังท้าทายอำนาจของความเป็นชายโดยนามิต ซึ่งเป็นอาวุธของผู้ชายมาวัดแกว่งพร้อมทำเสียงและท่าทางในแบบเดียวกับผู้ชายเพื่อท้าทายให้ผู้อาวุธฝ่ายชายออกมาปะทะกับตนหน้าลภาพหมู่บ้าน การกระทำของผู้หญิงในท้ายที่สุดทำให้เธอได้รับสิทธิในการใช้ที่ดินผืนดังกล่าว

การต่อสู้ของผู้หญิงคนนี้เกิดขึ้นจากการต่อรองในเรื่องอำนาจโดยตนเองแต่เพียงลำพัง โดยปราศจากการให้ความช่วยเหลือจากเพื่อนบ้าน เครือญาติตลอดจนเจ้าหน้าที่รัฐแต่อย่างใด และเธอได้ละทิ้งยุทธวิธีในการต่อสู้ภายใต้แนวทางหลักคือกฎหมายที่เลือกปฏิบัติของหมู่บ้านไปเสีย และมองหาช่องทางใหม่ให้ได้มาซึ่งอำนาจในการต่อรอง กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือเมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะคับขัน ผู้หญิงมองหาช่องทางใหม่เพื่อตอบโต้ต่อโครงสร้างของความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียม โดยเลือกใช้อุดมการณ์ความเป็นหญิงที่ถูกสร้างขึ้นและทำให้ตนมีสถานภาพเป็นรองมาตอบโต้ฝ่ายชาย

งานอีกชิ้นหนึ่งของ Aud Talle (1998) ชี้ให้เห็นถึงหนทางในการดิ้นรนของผู้หญิงแทนชาเนียในยุคที่สังคมกำลังเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ความทันสมัย การเติบโตของเมืองมีส่วนอย่างสำคัญที่ทำให้ผู้หญิงเห็นช่องทางใหม่ที่จะนำพาตนเองให้หลุดออกจากกรอบความเป็นหญิงในแบบเก่าของสังคมอัฟริกาตะวันออก ที่จัดวางบทบาทและตำแหน่งแห่งที่ของผู้หญิงให้อยู่ภายใต้สถาบัน ครอบครัวเท่านั้น Talle พบว่า ทางเลือกใหม่ของผู้หญิงบ้านนอกในแทนชาเนียคือการมุ่งหน้าเข้าไปใช้ชีวิตที่บาร์ในเมือง บาร์เปรียบเสมือนเป็นสัญลักษณ์ของความทันสมัย ผู้หญิงมีโอกาใช้ชีวิตอย่างหรูหราที่นั่นโดยมีเป้าหมายในการให้บริการทางเพศแก่ผู้ชายชาวยุโรปหรือคนร่ำรวยที่มาเที่ยว ผู้หญิงพยายามแสดงออกให้หลุดพ้นจากการนิยามคำว่าโสเภณี ที่คนในท้องถิ่นให้ ความหมายว่า เป็นผู้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายมากหน้าโดยไม่มีโอกาสเป็นฝ่ายเลือก ผู้หญิงได้สร้างพื้นที่ทางสังคมของพวกเธอขึ้นมาโดยใช้สถานบริการบาร์ พวกเธอปรุงแต่งตัวตน ภิรยาทำทาง พุดจาสุภาพและจัดการความสัมพันธ์ของเธอกับผู้ชายที่หมายปอง เหล่านี้เป็นยุทธวิธีเพื่อให้ผู้หญิงมีรายได้และนำเสนอตัวตนในรูปของคนที่ทันสมัย (Talle, 1998: 36-52)

ในงานของ Krier และ Talle แม้จะต่างบริบทกัน แต่สะท้อนให้เห็นว่าแม้ผู้หญิงจะอยู่ภายใต้โครงสร้างทางอำนาจที่ผู้หญิงมีสถานภาพที่ด้อยกว่าผู้ชาย แต่ผู้หญิงหาได้ยอมจำนนไม่ ในทางกลับกัน ผู้หญิงกลับพยายามที่จะดิ้นรนต่อสู้เพื่อปลดแอกตัวเองโดยใช้ตัวตนของเพศหญิง (female agency) ในการต่อรองกับความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย (Talle, 1998: 36) เมื่อเกิด

สถานการณ์เข้าตาจน ผู้หญิงเลือกใช้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเร็กซ์ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ยังคงถูกควบคุมมากที่สุด มาเป็นอาวุธในการต่อรองและสร้างสถานภาพใหม่ที่เหนือกว่าแม้จะเกิดขึ้นเพียงชั่วขณะก็ตาม

3. แนวคิดเรื่องตัวตนของโสเภณี

แนวคิดเรื่องการค้าประเวณี เป็นประเด็นสำคัญที่ถกเถียงกันในกลุ่มเฟมินิสต์ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นกลุ่มต่อต้านระบบการค้าประเวณี (Feminists Against Systems of Prostitution-FASP) และกลุ่มที่สองเป็นกลุ่มสนับสนุนสิทธิโสเภณี (Prostitutes Rights-PR) ทั้งสองกลุ่มเป็นนักเฟมินิสต์ที่ห่วงใยในสวัสดิภาพของโสเภณีแม้ว่าการวิเคราะห์ของแต่ละฝ่ายมีพื้นฐานที่แตกต่างกัน สาเหตุของความขัดแย้งมาจากมุมมองทางทฤษฎีในเรื่องตัวตนของโสเภณี กลุ่มที่สนับสนุนสิทธิของโสเภณีมอง “ผู้ให้บริการทางเพศ” (sex workers) ในฐานะที่เป็นผู้ที่มีบทบาทในการตัดสินใจ “เลือก” (choose) เข้าสู่การค้าประเวณี ขณะที่กลุ่มที่ต่อต้านระบบการค้าประเวณีมองว่า “ผู้หญิงถูกทำให้เป็นโสเภณี” (prostituted women) โดยสภาพทางสังคมที่อยู่ภายใต้ระบบสังคมที่ความคิดแบบผู้ชายเป็นใหญ่

Melanie Simmons (1999) สำรวจแนวคิดต่อการค้าประเวณีของทั้งสองกลุ่ม พบว่า ทั้งสองมีพื้นฐานร่วมกันในหลักการของเฟมินิสต์ 4 ประเด็นด้วยกัน ได้แก่

1. ผู้หญิงมีลักษณะร่วมบางอย่างและตกเป็นฝ่ายที่ถูกปฏิบัติในทางลบ
2. ทั้งสองฝ่ายต่างเชื่อเหมือนกันว่า ผู้หญิงสามารถที่จะเป็นผู้นิยามคุณลักษณะและพฤติกรรมว่าแบบใดที่เหมาะสมสำหรับพวกเธอ
3. ทั้งสองฝ่ายต่างเห็นว่า โลกทุกวันนี้ ผู้ชายเป็นฝ่ายให้ความหมายต่อความเป็น “ผู้หญิงดี” ว่าเป็นผู้หญิงต้องทำตามความคาดหวัง บริการและเอาอกเอาใจผู้ชาย
4. ทั้งสองฝ่ายต่างต้องการเปลี่ยนแปลงสังคมเพื่อจัดอำนาจที่ไม่ยุติธรรมซึ่งบุคคลอื่นมากำหนดชะตากรรมของผู้หญิง

ขณะเดียวกัน Melanie Simmons เห็นว่าสาเหตุสำคัญที่เป็นพื้นฐานของมุมมองที่แตกต่างกันระหว่างทั้งสองแนวคิดมาจากระดับการวิเคราะห์ขณะที่กลุ่มสนับสนุนสิทธิของโสเภณีเน้นการวิเคราะห์ในระดับตัวตน แต่กลุ่มต่อต้านระบบการค้าประเวณีเน้นสาเหตุที่การค้าประเวณีกลายเป็นสถาบัน ทำให้มีมุมมองที่แตกต่าง ดังนี้

1. การพูดในฐานะที่เป็นผลประโยชน์ร่วมของผู้หญิง ขณะที่กลุ่มต่อต้านระบบการค้าประเวณีพยายามที่จะนำเสนอแทนเงื่อนไขร่วมของผู้หญิงทั้งหมด กล่าวคือผู้หญิงมีสถานภาพเป็น

รองผู้ชาย แม้จะตระหนักว่าผู้หญิงไม่ได้เหมือนกันทั้งหมด แต่ผู้หญิงก็ตกอยู่ภายใต้การกดขี่จากระบบสังคมที่ความคิดแบบชายเป็นใหญ่ ส่วนกลุ่มที่สนับสนุนสิทธิโสเภณีเป็นตัวแทนของผู้หญิงและผู้ชายที่เลือกงานบริการทางเพศ ตลอดจนพยายามพิทักษ์สิทธิของใครก็ตามที่อยู่งานดังกล่าว โดยที่กลุ่มคนเหล่านี้ต้องไม่ได้ถูกร่มชูคุกคาม

2. จุดเน้นในการวิเคราะห์ มุมมองของกลุ่มที่ต่อต้านระบบการค้าประเวณี เน้นการวิเคราะห์อำนาจของผู้ชายที่มีอยู่เหนือผู้หญิงในสังคม โดยเฉพาะในเรื่องเช็กส์ ผู้หญิงไม่รู้จักตัวตนด้านที่เกี่ยวข้องกับเช็กส์ที่แท้จริงของตนเองเพราะว่าผู้ชายเป็นฝ่ายกำหนดและสร้างเช็กส์และกดบังคับผู้หญิงให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ชาย ขณะที่ฝ่ายสนับสนุนสิทธิโสเภณีไม่ยอมรับว่าเช็กส์ของผู้หญิงถูกกำหนดโดยผู้ชาย เช่น Rubin (1993) แย้งว่า การที่ฝ่ายคัดค้านระบบการค้าประเวณีอธิบายเช่นนั้นเป็นเพราะมีสมมุติฐานว่า ความหลากหลายทางกามารมณ์ (erotic diversity) แบบอื่น ๆ รวมทั้งการค้าประเวณีเป็นเรื่องที่น่ารังเกียจและคงไม่มีใครที่เต็มใจกระทำการเหล่านั้น ดังนั้นใครมีเช็กส์ที่เบี่ยงเบนดังกล่าวต้องเป็นคนรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือไม่ก็ถูกบังคับ ขณะที่กลุ่มสนับสนุนสิทธิโสเภณีมองเรื่องเช็กส์ว่า เป็นเรื่องวิถีการปฏิบัติและการพิจารณาของทั้งสองฝ่าย ไม่สามารถมาตัดสินกันว่าจะยอมรับได้หรือไม่ ส่วนในเรื่องงานบริการทางเพศเป็นทางเลือกทางหนึ่ง ปัจจุบันบุคคลควรจะมีโอกาสที่จะเลือกงานที่ดีที่สุดสำหรับตนเอง ซึ่งงานส่วนใหญ่ผู้หญิงมักถูกกีดกันและจ่ายค่าแรงอย่างไม่เท่าเทียมกับเพศชาย

นอกจากนี้ในกลุ่มต่อต้านระบบการค้าประเวณียังเห็นว่า เช็กส์ที่เกิดขึ้นในการค้าประเวณียังมีอยู่ได้เพราะความต้องการของผู้ชาย และโสเภณีก็น่าจะมีโอกาสที่จะต่อรองใด ๆ ขณะที่กลุ่มสนับสนุนสิทธิโสเภณีเห็นว่า ผู้หญิงไม่ได้ยอมจำนนแต่ได้พยายามต่อรองการบริการต่าง ๆ เพื่อแลกกับค่าตอบแทนด้วย และยังเห็นว่าสถานภาพที่ผู้หญิงเป็นรองและการเหยียดเพศนั้นปรากฏอยู่ในครอบครัว ศาสนา การศึกษา การเลี้ยงดูบุตร สื่อ รัฐ และตลอดจนการจ้างงาน ดังนั้นไม่ควรจะมาต่อต้านกิจกรรมด้านเช็กส์ที่เกิดจากความยินยอมของคนที่เป็นผู้ใหญ่แล้ว ทางฝ่ายต่อต้านระบบการค้าประเวณียังคงยืนยันว่า การที่ผู้หญิงต้องกลายเป็นเหยื่อนั้นมาจากการใช้อำนาจของผู้ชาย ซึ่งได้ถูกทำให้กลายเป็นสถาบัน

3. มุมมองต่อผู้ชาย กลุ่มที่สนับสนุนสิทธิโสเภณีมองว่าผู้ชายไม่ได้เป็นตัวปัญหา สิ่งที่เป็นปัญหาคือกฎหมายที่เอาผิดผู้ที่เข้าร่วมในการค้าประเวณีที่ทั้งสองยินยอมพร้อมใจต่างหาก ขณะที่กลุ่มต่อต้านเห็นว่า ผู้ชายเป็นปัญหา แม้ว่าผู้ชายในแง่ปัจเจกจะไม่ได้กดขี่ผู้หญิง แต่ระบบชายเป็นใหญ่และทุนนิยมเป็นปัญหาพื้นฐานและเป็นสาเหตุของการค้าประเวณี

4. ความยากจนกับการค้าประเวณี ขณะที่กลุ่มต่อต้านมองว่า แรงบีบบังคับเศรษฐกิจบังคับให้ผู้หญิงต้องยอมใช้เนื้อตัวร่างกายไปเป็นวัตถุให้คนแปลกหน้าเซกซ์นั้น เป็นสิ่งที่ไม่ควรมีอยู่ ความยากจนของผู้หญิงถูกทำให้กลายเป็นเรื่องเช็กส์ในสังคมที่ให้อำนาจกับผู้ชายแต่ทำให้ผู้หญิงกลายเป็นผู้อ่อนแอ ส่วนกลุ่มสนับสนุนสิทธิโสเภณีเห็นด้วยว่าโครงสร้างบางอย่างทำให้ผู้หญิงอ่อนแอและยากจน แต่งานบริการทางเพศเป็นงานที่ทำให้ผู้หญิงมีรายได้มากกว่างานอื่น ๆ และสามารถทำให้ผู้หญิงมีอิสระมากขึ้น

5. ผู้หญิงถูกทำให้เป็นสินค้า กลุ่มที่สนับสนุนสิทธิโสเภณีมองว่า แรงงานทางเพศเสนอบริการเพื่อแลกกับเงิน แต่ไม่ได้ขายทั้งตัวตนมาเป็นสินค้า ขณะที่กลุ่มต่อต้านมองว่า ผู้หญิงกลายมาเป็นสินค้าที่ถูกซื้อขายโดยผู้ชาย ตัวตนของผู้หญิงถูกทำให้แปลกแยก และการที่ผู้หญิงที่ค้าประเวณีพยายามรักษาระยะห่างและแยกร่างกายและการกระทำของเธอระหว่างที่มีเพศสัมพันธ์นั้นเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อตัวตนทั้งหมดและความสมบูรณ์ทางจิตใจ (Barry, 1995: 28)

ขณะที่ Simmon (1999) แบ่งกลุ่มแนวคิดเรื่องการค้าประเวณีออกเป็น 2 กลุ่มตามจุดยืนในเรื่องการค้าประเวณี แต่ Jaggar (1997) แบ่งกลุ่มเฟมินิสต์ตามพื้นฐานทางทฤษฎีเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ liberal feminist กลุ่มที่สองคือ Marxist กลุ่มที่สามคือ radical feminist และกลุ่มสุดท้ายเป็นกลุ่มที่สนับสนุนสิทธิโสเภณี Jaggar พบว่า มีหลายระดับในกลุ่มหลังนี้ นับตั้งแต่กลุ่มที่เคลื่อนไหวเพื่อสิทธิโสเภณี ไปจนถึงเฟมินิสต์แนวโพสโมเดิร์น Jaggar เรียกทั้งสองกลุ่มนี้ว่า libertarian feminist แนวคิดของกลุ่มหลังนี้ไม่เพียงแต่เรียกร้องสิทธิของโสเภณีเท่านั้นแต่ยังเรียกร้องในนามของเฟมินิสต์ด้วย ด้วยการวาดภาพโสเภณีให้เป็นผู้นำในเรื่องเช็กส์ และเสนอว่าการค้าประเวณีเป็นรูปแบบการต่อต้านทางการเมืองรูปแบบหนึ่ง (Bell, 1994)

ความแตกต่างในการยกกระดานการอธิบายของสองกลุ่มแรกมีลักษณะใกล้เคียงกันคือ อธิบายการค้าประเวณีว่าเป็น งานชนิดหนึ่ง (work) ขณะที่กลุ่ม radical เสนอแนวคิดเรื่อง การทำร้ายทางเพศ (sexual abuse) เป็นคำอธิบายการค้าประเวณี ส่วนกลุ่มสุดท้ายเน้นไปที่ตัวตนของผู้ค้าประเวณี (the agency of prostitutes)

Jaggar วิจารณ์แนวคิดแบบ radical และ libertarian ใน 3 ประเด็นด้วยกัน ได้แก่

1. การอธิบายของทั้งสองกลุ่มมีลักษณะลดทอนแบบสุดขั้วและไม่เพียงพอต่อการทำความเข้าใจประเด็นการค้าประเวณีสำหรับแนวคิดแบบเฟมินิสต์ กล่าวคือ แนวคิดของกลุ่ม libertarian เสนอว่า โสเภณีเป็นฝ่ายกระทำในเรื่องเช็กส์ที่มีอำนาจ (powerful sexual subject) ค่อนข้างคับแคบหากนำไปวิเคราะห์ในบริบทโลก เช่น การค้าหญิง การค้าเด็ก แรงงานที่ถูกพันธนาการหลายรูปแบบในโลกที่สาม ทางฝ่าย radical แม้จะอ้างตัวว่าทำงานเพื่อช่วยเหลือ

(rescue) ผู้หญิง แต่การปฏิเสธเสียงของผู้หญิงที่เป็นโสเภณี สะท้อนว่าโสเภณีถูกกีดกันและถูกทำให้กลายเป็นบุคคลชายขอบอีกระดับหนึ่งจากกลุ่มเฟมินิสต์แนว radical นอกเหนือจากการถูกปฏิเสธจากสังคม ด้วยเหตุนี้โสเภณีจำนวนมาก (โดยเฉพาะในสังคมตะวันตก) เห็นว่า การวิเคราะห์ของแนว radical มีลักษณะตันทึบ ดูถูกและคล้ายกับการปกครองระหว่างพ่อลูกที่โสเภณีต้องเชื่อฟังแนวคิดของกลุ่ม radical Jaggar เสนอว่า หากคำนึงถึง ความสมานฉันท์ของเฟมินิสต์ ทางออกน่าจะเป็นการเกื้อหนุนตามความต้องการของผู้หญิงมากกว่าการยืนยันว่าจะ "ช่วยเหลือ" โดยไม่สนใจว่าความช่วยเหลือนั้นตรงกับความต้องการของผู้หญิงหรือไม่

2. ทั้งกลุ่มมีความผิดพลาดทางด้านวิธีวิทยา (a common methodological fault) ความผิดพลาดที่ว่า ได้แก่ การปรากฏลักษณะของสารัตถนิยม (essentialism) โดยการอ้างความเป็นสากล และปฏิเสธตัวอย่างที่แตกต่างจากคำอธิบายของตน

3. ทั้งสองกลุ่มต่างสร้างภาพโสเภณีไปในลักษณะที่ romanticize เช่น การเสนอว่า โสเภณีเป็นเหยื่อ เป็นกบฏ นั้นเป็นการ romanticize บุคคลชายขอบ ซึ่งเป็นประเพณีทางวิชาการที่มีมายาวนานในสังคมตะวันตก ไม่ต่างจากแนวคิดในการอธิบายกลุ่มผู้ติดยาเสพติด เด็กเร่ร่อน เป็นต้น

Jaggar เสนอมุมมองที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งว่า สถานการณ์เรื่องโสเภณีไม่ได้เหมือนกันทั่วโลก ดังนั้นการอธิบายเรื่องโสเภณีควรใช้วิธีวิทยาแนวเฟมินิสต์เพื่อสืบค้นประเด็นต่าง ๆ อย่างมีบริบท และต้องคำนึงถึงความแตกต่างในกลุ่มผู้หญิงโดยเฉพาะความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติและชาติพันธุ์

บทนำในหนังสือ Global Sex Workers โดย Kempadoo(1998) มีความพยายามที่จะอธิบายเรื่องการค้าประเวณีให้มีบริบทและคำนึงถึงความแตกต่างในกลุ่มผู้หญิงโดยเฉพาะเรื่องเชื้อชาติตามที่ Jaggar ตั้งข้อสังเกตไว้ ในหนังสือเล่มดังกล่าวนี้มองการค้าประเวณีในฐานะที่เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ หรือเป็นรูปแบบแรงงานของหญิงชาย โดยเน้นว่าผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมทางเพศมีตำแหน่งแห่งที่ทางสังคมในฐานะที่เป็น "คนทำงาน" ในหนังสือเล่มนี้ไม่ได้วิเคราะห์โสเภณีในแง่ที่เป็นบุคคลที่มีลักษณะผิดปกติทางสังคมหรือทางจิตวิทยา

การนิยามคนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมทางเพศว่าเป็นผู้ให้บริการทางเพศ เพื่อที่จะเชื่อมโยงให้ตระหนักในงานของผู้หญิง ในแง่ของสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานและการสร้างเงื่อนไขการทำงาน เช่นเดียวกับมิติแรงงานด้านอื่น ๆ กรอบการอธิบายในลักษณะนี้จึงมุ่งเน้นที่หนทางต่าง ๆ ที่งานบริการทางเพศประสบในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตหญิงชายทั่วโลก โดยไม่จำเป็นว่าตัวคนหรืออัตลักษณ์ของคนเหล่านี้จะต้องถูกรอบล้อมด้วยกิจกรรมทางเพศแต่เพียงเท่านั้น กิจกรรมเพศเพื่อการค้า ไม่จำเป็นต้องเป็นกิจกรรมที่ติดตายตัวกับผู้ที่เกี่ยวข้องแต่อาจจะเกิดขึ้น

พร้อมกับงานอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดรายได้ เช่น งานบ้าน การค้า ขายของ การทำงานในสำนักงาน เป็นต้น และงานให้บริการทางเพศอาจจะเกิดขึ้นเพียงช่วงเวลาสั้น ๆ ในช่วงชีวิตหนึ่งก็เป็นได้

Kempadoo เห็นว่าน้อยคนนักที่ขายบริการทางเพศไปตลอดชีวิตของพวกเขา นอกจากนั้นเธอยังเสนอว่า งานบริการทางเพศไม่ได้เป็นงานเพื่อความร่ำรวยส่วนตัวแต่เพื่อความอยู่รอด หรือความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของครอบครัว โดยเฉพาะสำหรับชนชั้นคนงาน คนกลุ่มนี้นำเงินที่ได้จากการขายบริการทางเพศไปซื้อเสื้อผ้า อาหาร ให้การศึกษาลูก หรือเพื่อพียงฐานะของครอบครัว นิยามของคำว่างานทางเพศจึงมีความหมายที่หลากหลาย เช่น หมายถึง การอพยพย้ายถิ่นจากบ้านเกิดสำหรับบางคนอาจหมายถึงการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ตกอยู่ภายใต้สัญญาผูกมัด การเป็นหนี้ แต่คนส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับงานทางเพศเหล่านี้ นำมาซึ่งชีวิตในกลุ่มของคนขายชอบ

Than – Dam Troung (1989) ศึกษาการค้าประเวณีกับการท่องเที่ยวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ แรงงานทางเพศ (sexual labor) โดยประยุกต์มาจากความคิดที่ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางเพศทั้งในแง่ของร่างกายและเพศควรจะถูกมองในแง่ที่มีขึ้นเพื่อบรรลุความสำเร็จที่เกี่ยวพันกับความจำเป็นขั้นพื้นฐานของมนุษย์ อันหมายถึง การสืบทอดลูกหลาน และความพึงพอใจของร่างกาย เธอเสนอว่า หญิงชายได้นำเอาเรื่องเพศและร่างกายมาเป็นเครื่องมือในการใช้ประโยชน์ แรงงานทางเพศจึงมีลักษณะใกล้เคียงกับรูปแบบแรงงานอื่น ๆ ซึ่งมนุษย์กระทำเพื่อพียงตัวเองให้อยู่รอด การจัดการทางสังคมเกี่ยวกับแรงงานทางเพศไม่ได้มีรูปแบบที่เป็นสากล แต่มีความหลากหลายขึ้นอยู่กับบริบททางเศรษฐกิจ การเมืองและประวัติศาสตร์

Kempadoo เห็นว่าแรงงานทางเพศมักถูกนำไปเกี่ยวโยงกับความคิดที่ว่าเช็กส์กับความรักต้องมาควบคู่กัน เช็กส์ที่ปราศจากความรักเป็นองค์ประกอบถือเป็นการกระทำทางเพศที่อันตรายและเป็นการทำร้ายกัน Kempadoo ตั้งคำถามกลับว่า ความคิดของนักเฟมินิสต์แนวเรดิคัล เช่น Kathleen Barry (1995) ที่เห็นว่าเช็กส์กับความรักต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ เรื่องอารมณ์ความรู้สึก เป็นเรื่องส่วนตัวนั้น ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ลบล้างหรือ และผู้หญิงที่อยู่ในความสัมพันธ์ที่มีพื้นฐานของความรักมาเกี่ยวข้องเหล่านั้นไม่ได้รับอันตรายหรือถูกใช้ความรุนแรงจากการร่วมเพศจริงหรือ Kempadoo วิเคราะห์ว่า ที่มาของความคิดข้างต้นมาจากความสับสนทางศีลธรรมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางเพศและการตีความทางวัฒนธรรมแบบที่ยึดแก่นสารบางอย่างตายตัว (essentialist cultural interpretations) ความคิดที่ว่าความรักต้องมีพื้นฐานจากความรักเท่ากับมีลบล้างฐานล่วงหน้าในการให้ความหมายของเช็กส์อย่างเป็นสากล โดยละเลยการเปลี่ยนแปลงของมุมมองและคุณค่า ที่ผู้หญิงและผู้ชายให้ความหมายต่อชีวิตในทางเพศของพวกเขา

Wendy Chapkis (1997) เสนอว่า หากทำความเข้าใจประสบการณ์ของผู้หญิงและการให้ความหมายในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ในการค้าประเวณี จะทำให้สามารถเข้าใจและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับความจริงที่ซับซ้อนในประสบการณ์ของผู้หญิงที่ขายแรงงานทางเพศ ซึ่งการทำความเข้าใจประเด็นนี้จะทำให้ก้าวพ้นไปจากจุดยืนทางศีลธรรมที่อธิบายในลักษณะที่เป็นสากล (Kempadoo, 1998: 5)

ในงานเรื่อง Live Sex Acts : Women Performing Erotic Labor ของ Chapkis (1997) ศึกษาผู้หญิงที่ขายบริการทางเพศในประเทศเนเธอร์แลนด์และอเมริกา พบว่า การค้าประเวณีมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับแรงงานทางด้านอารมณ์ (emotional labor) ซึ่งหมายถึง เป็นกิจกรรมและงานที่ดูแลและนำเอาความรู้สึก (feeling) ออกมาเป็นสินค้าและขายความรู้สึกเหล่านั้น ไม่ต่างไปจากงานบริการอื่น ๆ เช่น พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน งานแสดง งานที่บำบัดด้านจิตวิทยา หรืองานดูแลเด็ก เป็นต้น

Chapkis ประยุกต์แนวคิดเรื่อง แรงงานทางด้านอารมณ์ของ Arlie Russell Hochschild (1983) ในงานเรื่อง The Managed Heart ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการจัดการตนเองด้านอารมณ์ความรู้สึกของผู้หญิงที่ทำงานเป็นพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน และพบว่า คนทำงานบริการแยกตัวตนที่ถูกทำให้กลายเป็นสินค้าและตัวตนที่เป็นส่วนตัวออกจากกัน โดยที่แต่ละตัวตนนั้นมีความหมายและเป็นตัวตนจริงตามกาลเทศะ

Chapkis ใช้แนวคิดข้างต้นตอบโต้ข้อถกเถียงของกลุ่มเฟมินิสต์ที่ต่อต้านการค้าประเวณี เช่น Carole Pateman ซึ่งเสนอว่าการขายเริ่สก็คือการขายตัวตนและการทำร้ายทางเพศ ดังนั้นการค้าประเวณีจึงไม่อาจเรียกได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของแรงงาน โดย Chapkis เสนอว่าผู้หญิงที่ขายบริการใช้ประสบการณ์ในงานของพวกเขาสร้างตัวตนที่หลากหลายขึ้น รวมทั้งใช้เทคนิคในการรักษารอบเขต (techniques of boundary maintenance) เพื่อรักษาระยะห่างทางอารมณ์ระหว่างตนเองกับลูกค้า (emotional distancing) วิธีการดังกล่าวกระทำผ่านการควบคุมอารมณ์โดยผู้หญิงนิยามสถานการณ์หนึ่ง ๆ และจัดการต่อสถานการณ์นั้นตามวิธีการต่าง ๆ ความรู้สึกที่แสดงออกไปอาจเรียกได้ว่าเป็นอารมณ์ที่แสร้งแสดงออก แต่การแสดงนั้นไม่จำเป็นว่าจะต้องมีผลกระทบในทางลบต่อตัวผู้แสดง

การที่อารมณ์ ถูกทำให้กลายเป็นวัตถุเกิดขึ้นในกระบวนการของการทำงานประเภทบริการ รวมถึงงานบริการทางเพศด้วยนั้น ไม่มีผลในทางลบหรือก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้กระทำ เพราะว่าคนงานสามารถสั่งสมประสบการณ์ในการ “เรียกและใส่อารมณ์ภายในความสัมพันธ์ที่ติดต่อกันระหว่างซื้อขาย” ทั้งนี้เนื่องจาก Chapkis เห็นด้วยกับแนวคิดของ Hochschild ที่เสนอว่า

ความรู้สึก ไม่ได้เป็นเพียงสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือเป็นปฏิกิริยาตอบโต้ทันทีเท่านั้น แต่ ความรู้สึกยังเป็น วัตถุ (objects) ที่มนุษย์เรียนรู้ที่จะดูแลและควบคุมมันด้วย นอกจากนี้คนทำงานยัง สามารถที่จะรักษารอบเขต เพื่อป้องกันตนเองจากการถูกทำร้าย รวมทั้งพัฒนาทักษะดังกล่าวไปสู่ ความเป็นมืออาชีพในงานนั้น ๆ (Chapkis, 1997 : 72-79)

แนวทางการศึกษาเรื่องงานบริการทางเพศของ Kempadoo และ Chapkis ไม่ได้มองผู้ให้บริการในฐานะที่เป็น “เหยื่อ” (victims) เนื่องจากตระหนักในตัวตนของบุคคล (personal agency) โดยตัวตนในที่นี้หมายถึง ปฏิบัติการที่ต้องการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทเชิงโครงสร้างและความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ครอบงำในอุตสาหกรรมทางเพศระดับโลก แนวคิดนี้เน้นไปยังตัวตน การต่อต้าน (resistances) และการต่อสู้กับโครงสร้างที่กดขี่และเอารัดเอาเปรียบ ซึ่งสามารถเห็นได้จากปฏิบัติการของผู้หญิง การวิเคราะห์แนวนี้ มองผู้ขายบริการในฐานะที่เป็นผู้กระทำ (actors) และเป็นบุคคลซึ่งสามารถตัดสินใจและสร้างทางเลือกอันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงจิตสำนึกและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (Kempadoo, 1998 : 8-9)

Judith Kegan Gardianer (1995) เล่นคำว่า การตระหนักในตัวตนคือการบูรณาการทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของเฟมินิสต์ “...ทฤษฎีใดก็ตามที่ปฏิเสธตัวตนของผู้หญิง เท่ากับเป็นการขัดขวางการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างสังคมที่ชายเป็นใหญ่ เพราะการปฏิเสธตัวตนของผู้หญิงคือการปฏิเสธการดำรงอยู่ของแก่นแท้ในการต่อต้านโครงสร้างเหล่านั้น...” (Kempadoo, 1998 : 9) เช่นเดียวกับ Chapkis ที่เล่นคำว่าปฏิบัติการของการค้าประเวณีมีลักษณะใกล้เคียงกับรูปแบบการบริโภคและกระบวนการกลายเป็นสินค้าแบบอื่น ๆ ที่สามารถพิจารณาได้ ชัยซ้อนมากกว่าการอธิบายอย่างง่าย ๆ ว่าเป็นการครอบงำของผู้ชาย เช่น อาจพิจารณาปฏิบัติการในการค้าประเวณีว่าเป็นการต่อต้านและการล้มล้างทางวัฒนธรรม โสภณีย์ไม่จำเป็นต้องถูกลดทอนเป็นเพียงแค่วัตถุที่ถูกกระทำในปฏิบัติการทางเพศของผู้ชาย ในทางกลับกันอาจทำความเข้าใจโสภณีย์ในฐานะที่เป็นพื้นที่หนึ่งของตัวตน (a place of agency) ที่ผู้ให้บริการทางเพศเป็นฝ่ายที่กระทำต่อกฎเกณฑ์ในเรื่องเพศที่ปรากฏอยู่ (Chapkis, 1997: 29-30)

แม้ว่าเรื่องตัวตน จะเป็นแนวทางหนึ่งในแนวคิดของเฟมินิสต์ แต่ความคิดเกี่ยวกับตัวตนของผู้หญิงในการค้าประเวณีเป็นแนวคิดที่ไม่ค่อยได้รับการยอมรับ Kempadoo ตั้งข้อสังเกตว่าเป็นเพราะผู้หญิงดีได้รับอภิสิทธิ์ในทฤษฎีของเฟมินิสต์ ขณะที่ผู้ให้บริการทางเพศถูกกีดกันไปสู่สถานภาพของผู้ถูกกระทำ (Kempadoo, 1998 : 9)

งานชิ้นหนึ่งที่ศึกษาเรื่องการสร้างอัตลักษณ์และการต่อรองด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับลูกค้าในบาร์เดินระบำเปลื้องของ Katherine Frank (1998) งานศึกษานี้พบว่า

อัตลักษณ์ของผู้หญิงสร้างขึ้นอย่างผสมผสานระหว่างความเป็นจริงของตัวผู้หญิงและการปรุงแต่งในบางด้าน นอกจากนี้เธอยังพบว่า ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายใต้บริบทการซื้อขายบริการทางเพศนั้นมีมิติทางด้านอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งเป็นข้อค้นพบที่ต้องการแจ้งความเข้าใจในเรื่องอุตสาหกรรมทางเพศที่ผ่านมาว่ามีเพียงแนวคิดเรื่องอรรถประโยชน์นิยมเป็นพื้นฐาน

Frank ใช้วิธีการศึกษาแบบการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมโดยการเข้าไปทำงานในบาร์ชั้นดีแห่งหนึ่งของสหรัฐ เธอศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับลูกค้าประจำ พบว่า สิ่งที่ถูกทำให้กลายเป็นสินค้าประกอบด้วย ร่างกาย อัตลักษณ์ และรูปแบบของความสนิทสนม (intimacy) เฉพาะแบบหนึ่ง ผู้หญิงขายตัวตอนที่สร้างและปรุงแต่งขึ้นใหม่ ตัวตนใหม่นี้ได้แก่ บุคลิกภาพส่วนตัว การดูแลเอาใจใส่ลูกค้าและบทสนทนา ผู้หญิงใช้ยุทธวิธีต่าง ๆ เพื่อสร้างให้เกิดภาพความเป็นหนึ่งเดียวของความเป็นจริง (realness) ความเป็นจริงที่วานี้สร้างตามความเชื่อของลูกค้าที่ผู้หญิงปฏิสัมพันธ์ด้วย เช่น ลูกค้าคาดหวังว่าผู้หญิงจะใช้ช้อปปลอมบนเวทีเต้นและจะเปิดเผยชื่อจริงเมื่อทั้งสองฝ่ายเริ่มคุ้นเคยกันมากขึ้น การเปิดเผยเรื่องราวที่ละน้อยเป็นยุทธวิธีที่สร้างความสนิทสนมและทำให้ลูกค้าเกิดความไว้วางใจในตัวผู้หญิง Frank เห็นว่า เมื่อพูดถึงคำว่า สินค้าโดยทั่วไปต้องมีรูปร่างที่แน่นอนตายตัว แต่สำหรับผู้หญิงที่เต้นระบำไม่ได้เป็นเช่นนั้น เนื่องจากร่างกาย การแสดงออก ตลอดจนการบริการและเนื้อหาที่สนทนากับลูกค้าแต่ละคนแตกต่างกันไป ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับลูกค้าจึงมีทั้งเรื่องจริง เรื่องแต่ง ผสมปนเปกันไป ทั้งหมดนี้เป็นอัตลักษณ์และความสนิทสนมที่ถูกสร้างขึ้นในบาร์เพื่อธำรงความสัมพันธ์กับลูกค้าประจำ

หากความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับลูกค้าพัฒนาไปจนกระทั่งมีความสนิทสนมนอกเหนือจากบริบทของบาร์แล้ว เธอพบว่า ความสัมพันธ์ที่ถูกสร้างขึ้นจะเปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้เป็นเพราะตัวตนของผู้หญิงในบาร์นั้นเป็นการแสดงออกตามบทบาทที่ผู้หญิงถูกคาดหวังตามประเพณี เช่น การเป็นผู้ฟังที่ดี ช่วยเสริมสร้างอัตตาของผู้ชาย การรวนคุยเรื่องเบา ๆ และทำตัวให้ดูมีเสน่ห์ (Frank, 1998 : 175-201)

กรอบคิดในการศึกษา

แนวคิดทางทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นตัวตนในยุคหลังทันสมัยมีส่วนอย่างสำคัญที่ตั้งคำถามต่อการครอบงำในเชิงโครงสร้างอย่างเบ็ดเสร็จ ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังเผยให้เห็นถึงโฉมหน้าของอำนาจที่แตกต่างไปจากเดิม แนวคิดดังกล่าวนี้ช่วยในการตั้งคำถามใหม่ ๆ ที่มองเห็นถึงศักยภาพของตัวตนในการตอบโต้ต่อการใช้อำนาจในรูปแบบต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้ตัวตนได้มีพื้นที่ในการพูด เพื่อให้สังคมยอมรับในความแตกต่างและสร้างความเข้าใจใหม่ ๆ แนวคิดนี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อมุมมองเรื่องการค้าประเวณีของ

นักสตรีนิยมยุคหลังทันสมัยในช่วงทศวรรษ 1990 เช่น แนวคิดของ Shannon Bell (1994) ,Wendy Chapkis (1997) ,Kempadoo and Doezema (1998) ซึ่งเสนอให้เห็นถึงบทบาทของผู้หญิงในการเป็นฝ่ายใช้อำนาจในบริบทของการค้าประเวณี รวมทั้งชี้ให้เห็นถึงการสร้างความเป็นตัวตนใหม่ของผู้หญิงซึ่งมีนัยยะของการตอบโต้ต่อคำอธิบายแบบเบ็ดเสร็จที่ว่าสภาพให้ผู้หญิงต้องกลายเป็นเหยื่ออย่างลงบรรดาบต่อการใช้อำนาจของผู้ชาย

ในงานศึกษานี้ ผู้ศึกษาประยุกต์แนวคิดในเรื่อง ตัวตนของบุคคล (personal agency) ของ Kempadoo ซึ่งการวิเคราะห์แนวนี้นมองผู้ชายบริการทางเพศในฐานะที่เป็นผู้กระทำ (actors) และเป็นบุคคลซึ่งสามารถตัดสินใจและสร้างทางเลือกอันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงจิตสำนึกและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังใช้แนวคิดของ Chapkis ที่เสนอว่า โสเภณีไม่จำเป็นต้องถูกลดทอนเป็นเพียงแค่วัตถุที่ถูกกระทำในปฏิบัติการทางเพศของผู้ชาย และในทางกลับกัน อาจทำความเข้าใจโสเภณีในฐานะที่เป็นพื้นที่หนึ่งของตัวตนที่ผู้ให้บริการทางเพศเป็นฝ่ายกระทำต่อกฎเกณฑ์ในเรื่องเพศที่ปรากฏอยู่

ผู้ศึกษาต้องการวิเคราะห์การนำเสนอตัวตนของผู้หญิงที่ทำงานในบาร์เบียร์โดยใช้แนวคิดเรื่อง The Art of Impression Management ของ Erving Goffman (1972) เพื่อทำความเข้าใจวิธีคิดและการแสดงออกของผู้หญิงในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี เนื่องจากวิธีการศึกษาตามแนวทางนี้ให้ความสำคัญต่อตัวตนในการตีความต่อโลก โดยตัวตందังกล่าวนั้นมีความหลากหลาย เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์และแสดงออกผ่านการกระทำและปฏิสัมพันธ์ต่าง ๆ กับบุคคลอื่น นอกจากนี้ยังเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของผู้หญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพยายามในการตอบโต้ของผู้หญิงต่อโดยการใช้เช็ทส์ของตนเองเป็นเครื่องมือเมื่อเจตจำนงของชีวิตเข้าสู่สถานการณ์ที่เผชิญกับภาวะคับตัน

ขอบเขตและวิธีการวิจัย

ขอบเขตในการศึกษาแบ่งออกเป็นสองส่วน

1. ศึกษากระบวนการนำเสนอตัวตนของผู้หญิงที่ทำงานในบาร์เบียร์ เหตุผลที่เลือกผู้หญิงบาร์เบียร์แทนที่จะเป็นผู้หญิงบริการกลุ่มอื่น ๆ เนื่องจากบาร์เบียร์มีลักษณะเฉพาะที่การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงและลูกค้าชาวตะวันตกเป็นการปฏิสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรม นอกจากนี้การบริหารจัดการองค์กรบาร์เบียร์ยังมีลักษณะที่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงบริการเป็นผู้เสนอขายบริการทางเพศด้วยตนเอง โดยบาร์เบียร์ไม่มีพนักงานที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการขายบริการระหว่างผู้หญิงกับลูกค้าทำให้ผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายแสดงตัวตนอย่างเต็มที่ในการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าที่มาใช้บริการ

2. ศึกษาประสบการณ์ของผู้หญิงเพื่อเชื่อมโยงให้เห็นถึงการรับรู้เกี่ยวกับโครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งมิติตามความสัมพันธ์หญิงชาย ที่ผู้หญิงเผชิญมาเพื่อทำความเข้าใจคลังความรู้ (Stock of knowledge) ของผู้หญิงในมิติต่างกล่าว

หน่วยและระดับการวิเคราะห์

การศึกษานี้มีหน่วยการวิเคราะห์ที่การนำเสนอความเป็นตัวตนของผู้หญิง โดยพิจารณาจากการนิยามสถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในบาร์เบียร์ และดูว่าผู้หญิงสร้างภาพลักษณ์ในการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าอย่างไร นอกจากนี้ยังต้องการวิเคราะห์ประสบการณ์ของผู้หญิงเพื่อเชื่อมโยงการวิเคราะห์ในระดับการแสดงออกและระดับวิถีคิดของผู้หญิงในการตัดสินใจและต่อรองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

วิธีการเก็บข้อมูล

1. ใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมในบางระดับ โดยการเข้าไปปรากฏตัวที่บาร์เบียร์ในหลากหลายสถานภาพ ได้แก่ สถานภาพของนักเที่ยว, ผู้สอนการใช้ภาษาอังกฤษ, เป็นพนักงานนั่งดื่ม และพนักงานผสมเครื่องดื่ม

2 ใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยเปิดเผยสถานภาพว่าผู้ศึกษากำลังเรียนอยู่และสนใจชีวิตประสบการณ์การต่อสู้ของผู้หญิงที่ทำงานกลางคืน

ตลอดระยะเวลาของการศึกษา ผู้ศึกษาพยายามที่จะใช้เวลาในการเข้าไปอยู่ในโลกของผู้หญิงทั้งช่วงเวลาทำงานและนอกเหนือจากเวลาทำงานในสถานการบริการเพื่อทำความเข้าใจมิติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของพวกเธอ เช่น การทำอาหารกลางวันรับประทานร่วมกัน การจัดงานเลี้ยงฉลองในโอกาสต่าง ๆ นอกสถานที่ทำงาน การทำหน้าที่เป็นตัวกลางช่วยเหลือเรื่องภาษาระหว่างผู้หญิงกับลูกค้า เพื่อให้เห็นถึงหัวข้อสนทนา การบอกเล่าเรื่องราวชีวิต เหตุการณ์ที่พบเจอ ตลอดจนความทุกข์หรือวิธีการปรึกษาหารือในกลุ่มผู้หญิง

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. คาดว่าจะทำให้เกิดความเข้าใจความพยายามดิ้นรนต่อสู้ของผู้หญิงภายใต้เงื่อนไขที่ผู้หญิงนำเพศและร่างกายมาขายเป็นสินค้า

2. จะทำให้มีข้อมูลว่าในสังคมของหญิงบริการบางประเภทและบางสถานการณ์ ผู้หญิงอำนาจในการกำหนดชะตากรรมของตนเองเพียงใด

3. ทำให้เข้าใจวิถีคิดและการจัดการตอบโต้ของผู้หญิงต่อโครงสร้างทางสังคมที่ไม่เท่าเทียม ซึ่งผู้หญิงกลุ่มนี้ถูกวาทกรรมหลักของสังคมสร้างให้กลายเป็นบุคคลชายขอบทั้งในแง่ที่เป็นบุคคลชายขอบของความเป็นผู้หญิงและบุคคลชายขอบของสังคม

4. เพื่อสร้างความเข้าใจต่อสาธารณชนว่า หญิงบริการมีฐานะเป็นมนุษย์ที่มีศักดิ์ศรีและดำรงอยู่ในสังคมร่วมกับคนอื่น ๆ ดังนั้นพวกเธอไม่ควรถูกประทุษร้ายหรือประนาม หรือกีดกันให้กลายเป็นบุคคลเฉพาะที่ไม่ได้รับการยอมรับ

เนื้อหาวิทยานิพนธ์โดยสังเขป

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 7 บท ดังนี้

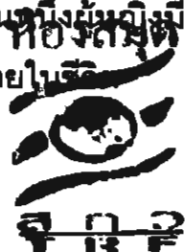
บทที่หนึ่ง กล่าวถึงความสำคัญของประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ ทบทวนงานศึกษาและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง กรอบความคิดในการศึกษา ขอบเขตและวิธีการศึกษา ผลที่คาดว่าจะได้รับและเนื้อหาวิทยานิพนธ์โดยสังเขป

บทที่สอง นำเสนอเนื้อหาที่เป็นบริบทของกลุ่มศึกษา ประกอบด้วย ลักษณะของบาร์เบียร์ ในจังหวัดเชียงใหม่ ปุ่มหลังของผู้หญิง และต้องการให้เห็นสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขายบริการในบาร์เบียร์ รวมทั้งการแยกแยะประเภทของลูกค้าในสายตาของผู้หญิง

บทที่สาม เล่าภาพความเคลื่อนไหวของสถานการณ์และผู้หญิงหลากหลายแบบ โดยเจาะจงพรรณนาบาร์เบียร์แห่งหนึ่ง และชี้ให้เห็นว่า บาร์เบียร์เป็นการสร้างพื้นที่ใหม่ที่มีลักษณะผสมผสาน ซึ่งเปรียบเสมือนการสร้างตัวตนร่วมลักษณะหนึ่งของผู้หญิงบาร์เบียร์

บทที่สี่ แสดงให้เห็นการจัดการภาพลักษณ์เบื้องต้นของผู้หญิงที่เริ่มทำงานในบาร์เบียร์ ครั้งแรกว่า ผู้หญิงต้องเผชิญกับความรู้สึกนึกคิดในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์เพื่อการซื้อขาย และผู้หญิงได้พยายามสร้างตัวตนใหม่เข้ากับโลกบาร์เบียร์นับตั้งแต่การปรุงแต่งตัวตน เสริมสร้างทักษะในเรื่องการประเมินลูกค้า ตลอดจนการเรียนรู้คุณค่าใหม่ ในการทำงาน โดยเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้ชายฝรั่ง

บทที่ห้า เมื่อผู้หญิงผ่านประสบการณ์ขั้นต้นในการทำงานบาร์เบียร์ ผู้หญิงได้พยายามที่จะสร้างทักษะมากขึ้น เช่น การฝึกใช้ภาษา การเล่นกิจกรรมต่าง ๆ ในบาร์เบียร์ เพื่อใช้สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องมือในการสานสัมพันธ์กับลูกค้า ขณะเดียวกัน ผู้หญิงก็พยายามที่จะสร้างกฎเกณฑ์ในการทำงาน เช่น การกำหนดค่าบริการ ระยะเวลา ที่พักในการให้บริการ ภาพลักษณ์ด้านหนึ่งของผู้หญิงเป็นผู้หญิงบริการที่พยายามต่อรองเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตน แต่ในอีกด้านหนึ่งผู้หญิงมีอารมณ์ความรู้สึกเป็นพิเศษต่อลูกค้าบางคนและมีความหวังว่าผู้ชายฝรั่งเป็นเป้าหมายในชีวิต

บทที่หก เมื่อผู้หญิงได้มีโอกาสพัฒนาความฝันให้เป็นความจริง ผู้หญิงจำนวนหนึ่งเลื่อนสถานภาพจากหญิงบริการไปสู่มาตาม ที่มีฝรั่งส่งเสียเลี้ยงดู เครื่องมือในการธำรงความสัมพันธ์ คือการใช้ความเป็นหญิง แต่เมื่อความสัมพันธ์ยุติลง ภาพลักษณ์ใหม่ของผู้หญิงย้อนกลับมาที่บาร์เบียร์อีกครั้ง แต่การหวนกลับมาพร้อมทักษะและประสบการณ์ที่มากมาย ทำให้ผู้หญิงแสดงออกต่อลูกค้าในลักษณะที่เป็นภาพลักษณ์ใหม่ที่ใช้เช็ทส์ ร่างกาย การเอาอกเอาใจและการสร้างความสัมพันธ์เป็นเครื่องมือ โดยที่ผู้หญิงเป็นอิสระทางอารมณ์จากลูกค้า

บทที่เจ็ด วิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา เป็นการเชื่อมโยงให้เห็นความเกี่ยวเนื่องระหว่างตัวตนในแต่ละระดับประสบการณ์ของผู้หญิง พร้อมกับชี้ให้เห็นเงื่อนไขและบริบทที่เกี่ยวข้องกับการสร้างตัวตนใหม่ในการขายบริการในบาร์เบียร์ และการนิยามความเป็นตัวตนของผู้หญิงในบริบทของสังคมไทย.

บทที่ 2

บาร์เบียร์ ผู้หญิงและลูกค้าชาวต่างประเทศ

ในบรรดาสถานบันเทิงทางเพศที่เปิดต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศแบ่งออกได้เป็นหลายลักษณะ และแต่ละลักษณะมีกลุ่มลูกค้าเฉพาะค่อนข้างแตกต่างกัน เช่น บาร์ประเภทคาราโอเกะ มักเป็นที่นิยมของลูกค้าญี่ปุ่น บาร์ประเภทอะโกไก้มักเป็นที่นิยมของลูกค้าชาวต่างประเทศทั้งที่เป็นชาวตะวันตกและชาวญี่ปุ่น สำหรับ "บาร์เบียร์" เป็นอีกหนึ่งในธุรกิจบันเทิงทางเพศที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกเช่นกัน หากแต่กิจกรรมในบาร์เบียร์ไม่ได้มีลักษณะที่ดึงดูดเร้าใจมากเท่ากับการเต้นระบำทั้งเปลื้องผ้า กึ่งเปลื้องผ้าและการโชว์ร่วมเพศประเภทต่าง ๆ แบบบาร์อะโกไก้ บริการในบาร์เบียร์เน้นเฉพาะการขายเครื่องดื่ม และมีผู้หญิงไว้ทำหน้าที่นั่งดื่ม พุดคุยและบริการลูกค้า ด้วยเหตุนี้บาร์เบียร์จึงได้รับการจัดประเภทตามความหมายของกลุ่มนักสตรีนิยมที่ต่อต้านการค้าหญิงว่าเป็น

“สถานที่จ้างผู้หญิงมาขายเหล้าให้กับลูกค้า หากลูกค้าพอใจก็สามารถจะออฟ ผู้หญิงออกไปให้บริการได้” (มูลนิธิผู้หญิง, 2540 : 164-166)

บาร์เบียร์ได้มีการขยายตัวในจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกไปเยือน ได้แก่ ย่านพัฒนาพงษ์ ขอยนานา ขอยควบอยในกรุงเทพฯ เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ชายหาดต่าง ๆ ในจังหวัดภูเก็ต เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมทั้งจังหวัดเชียงใหม่ บาร์เบียร์ในแต่ละจังหวัดจะมีความเข้มงวดในกฎเกณฑ์และความเข้มข้นในการทำงานที่แตกต่างกัน หากเปรียบเทียบบาร์เบียร์ในพัทยาและพัฒนาพงษ์ กับบาร์เบียร์ในจังหวัดเชียงใหม่ บาร์เบียร์ในกรุงเทพฯ หรือพัทยาก็ถือว่าเป็นบาร์ที่อยู่ในย่านที่มีการแข่งขันกันมาก ขณะที่บาร์เบียร์ในเชียงใหม่จัดอยู่ในเขตชายขอบจากการพุดคุยกับเจ้าของกิจการบาร์เบียร์ที่มีประสบการณ์ทั้งที่พัฒนาพงษ์ พัทยาและเชียงใหม่ เล่าว่า การแบ่งแยกบาร์เบียร์ในลักษณะนี้ ใช้เกณฑ์ในเรื่องราคาค่าบริการ ความกล้าของผู้หญิงนับตั้งแต่การใช้ภาษา กริยาท่าทางความมั่นใจ การแต่งกายในชุดหวิวหว่า และการแสดงตัวอย่างเต็มที่ในเรื่องทางเพศ การแยกแยะประเภทของบาร์เบียร์เป็นสองกลุ่มเช่นนี้ได้ถูกนำมาใช้ในการแบ่งแยกบาร์เบียร์ในจังหวัดเชียงใหม่เช่นกัน

1. บาร์เบียร์ในจังหวัดเชียงใหม่

“เชียงใหม่” เป็นหนึ่งในจังหวัดทางภาคเหนือที่ถูกบรรจุอยู่ในแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับนานาชาตินับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 ภาพลักษณ์ของเมืองเชียงใหม่ที่ออกสู่สายตาผู้คนภายนอกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อต่าง ๆ ในต่าง

ประเทศนอกจากจะสร้างภาพเมืองเชียงใหม่ว่ามีลักษณะภูมิประเทศที่สวยงาม อากาศดี มีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่น ยังได้ให้ข้อมูลที่สร้างแรงดึงดูดใจโดยการบรรยายภาพไว้ว่า ลาวเหนือเป็นผู้หญิงที่สวยที่สุดในประเทศไทยและมีความสวยเด่นท่ามกลางบรรดาลาวสวยในโลก ความงามของพวกเธอเป็นความผสมผสานระหว่างลักษณะเด่นของลาวจีนกลมกลืนกับความคมเข้มของคนใต้ (Aiken, 1980: 46 อ้างจาก Bishop and Robinson, 1998: 79)

Bishop and Robinson เสนอว่า การก่อกำเนิดภาคชีวิตในยามค่ำคืน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ไนท์บาร์ชา” ในกลางเมืองเชียงใหม่ เป็นการสร้างพื้นที่รองรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศโดยนับตั้งแต่การใช้ชื่อเป็นภาษาต่างประเทศ และการระดมสินค้าของคนท้องถิ่นและกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ มารวมกันเพื่อสร้างกิจกรรมให้กับนักท่องเที่ยว และติดตามมาด้วยการเติบโตของสถานบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ ที่เริ่มต้นด้วยการบริการอาหาร เครื่องดื่ม และการบริการทางเพศ โดยมีกรุงเทพฯ เป็นแม่แบบ (Bishop and Robinson, 1998 : 92-93)

บาร์เบียร์ในจังหวัดเชียงใหม่เริ่มเป็นที่รู้จักเมื่อผู้คนที่อยู่แวดวงบริษัทท่องเที่ยวซึ่งได้สัมผัสและคุ้นเคยกับวัฒนธรรมการดื่มของชาวตะวันตกเปิดบาร์เล็ก ๆ แห่งหนึ่งขึ้นชื่อ Karen Heart ผู้คนที่อยู่ในแวดวงบาร์เบียร์ของเชียงใหม่มานานเล่าว่า ในช่วงประมาณปี 2526-2527 มีการเปิดบาร์เพื่อขายเครื่องดื่มให้กับลูกค้าชาวต่างประเทศที่เป็นกลุ่มลูกค้าในบริษัททัวร์ที่เจ้าของคุ้นเคย ช่วงเวลานั้นยังไม่มีพนักงานหญิงทำหน้าที่บริการทางเพศแต่อย่างใด มีแต่เพียงพนักงานเสิร์ฟ และพนักงานเสิร์ฟจำนวนหนึ่งได้รู้จักชอบพอกับชาวต่างประเทศ ก็ขยายตัวออกไปเปิดบาร์ของตนเอง บาร์เบียร์กลุ่มแรก ๆ จึงตั้งอยู่อย่างกระจัดกระจายบนถนนสายท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่ ถนนยานประตู่ท่าแพ และบริเวณไนท์บาร์ชา

จนกระทั่งในราวปี 2530 ได้มีการเปิดพื้นที่ใหม่อย่างชัดเจนมากขึ้นในบริเวณประตูท่าแพ เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมาใช้บริการกันมากในย่านไนท์บาร์ชา บาร์เบียร์ในพื้นที่แห่งใหม่เรียกกันว่า “บาร์เบียร์เซ็นเตอร์” ผู้บุกเบิกพื้นที่รายแรกเป็นผู้หญิงซึ่งเคยมีประสบการณ์ในการทำงานและเปิดบาร์เบียร์ย่านพัฒน์พงษ์มาก่อน เธอจึงตัดสินใจติดต่อกับเจ้าของที่ดินเพื่อขอเช่าที่สร้างบาร์เบียร์เซ็นเตอร์ โดยแบ่งพื้นที่เป็นล็อก ๆ แต่ละบาร์จะมีเคาน์เตอร์และเก้าอี้นั่งอยู่โดยรอบ ส่วนพื้นที่ตรงกลางทำเป็นเวทีมวย ซึ่งเลียนแบบมาจากที่เคยมีประสบการณ์จากพัฒน์พงษ์ และเป็นการสร้างจุดเด่นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

ช่วงเวลานี้เองความต้องการผู้หญิงเพื่อมาบริการนั่งดื่มค้อย ๆ ทயอยเพิ่มมากขึ้นตามจำนวนบาร์เบียร์ที่ขยายตัว อาจกล่าวได้ว่าบาร์เบียร์เซ็นเตอร์เป็นย่านคึกคักอยู่ได้ราว 5-6 ปี กิจการเริ่มซบเซาแต่ยังคงดำเนินต่อไป พร้อมกับขยายตัวของบาร์ในแถบถนนลอยเคราะห์

ความคึกคักของบาร์เบียร์ในแต่ละย่านเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ตามเทคนิคและความสามารถของเจ้าของกิจการ และที่สำคัญคือการบอกต่อ ๆ กันของลูกค้า ดังเช่นที่เจ้าของกิจการบาร์เบียร์แห่งหนึ่งเล่าว่า ในช่วงประมาณปี พ.ศ. 2532 มีการถ่ายทำภาพยนตร์เรื่อง แอร์อเมริกา ในเชียงใหม่ คณะทำงานภาพยนตร์ได้มาเที่ยวบาร์เบียร์ในย่านลอยเคราะห์ ทำให้ในปีถัดมาบาร์เบียร์ย่านนี้เป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยวชาวตะวันตกมากขึ้น

ในปัจจุบัน เชียงใหม่ มีสถานบันเทิงประเภทที่จัดว่าเป็นบาร์เบียร์อยู่รวมทั้งหมด 2 ย่านใหญ่ ๆ ด้วยกัน ย่านแรก ได้แก่ ไนท์บาร์ซ่า ซึ่งแบ่งออกเป็นสองบริเวณ ได้แก่ บริเวณไนท์บาร์ซ่า และบริเวณโรงแรมเชียงใหม่

ย่านที่สองคือ ย่านประตูท่าแพ ประกอบด้วยบาร์เบียร์เซ็นเตอร์ ซึ่งภายหลังจากความซบเซามานหลายปี เมื่อปลายปี 2542 ได้ทำการปรับปรุงซ่อมแซมเพื่อเรียกลูกค้ากลับมาใช้บริการอีกครั้ง นอกจากนี้สองฝั่งถนนย่านประตูท่าแพมีบาร์เบียร์ตั้งอยู่ห่างกันประปราย มีทั้งในตรอกเล็กในซอยและริมถนนใหญ่ แต่ย่านที่ถือว่ากำลังมีบทบาทสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวในช่วงปี 2541-2543 คือบาร์เบียร์ในบริเวณถนนลอยเคราะห์ บริเวณดังกล่าวนี้มีบาร์เปิดตั้งอยู่เรียงรายทั้งสองฝั่งถนนราว 20 แห่ง และมีบาร์อะโกโก้อยู่หนึ่งแห่ง¹

การเปิดธุรกิจบาร์เบียร์ เจ้าของคนแรกๆ เริ่มกิจการมักใช้วิธีการเช่าหรือเช่าตามสัญญาจากเจ้าของที่ดินและปรับปรุงตึกแถว หรือพื้นที่นั้นเพื่อเปิดบาร์ โดยใช้เงินลงทุนในราวหนึ่งถึงสองแสนบาท แต่ปัจจุบันต้นทุนสูงมากขึ้นราวสามแสนบาท เนื่องจากพื้นที่ในการเปิดบาร์เบียร์มีน้อยลง การเช่าหรือเช่าตึกแถวมีราคาแพงขึ้น การเปลี่ยนโอนกิจการบาร์เบียร์ก็มีสูงมาก เจ้าของบาร์เบียร์ส่วนใหญ่เคยผ่านชีวิตการทำงานในแวดวงบาร์เบียร์มาก่อน ผู้หญิงที่ทำงานบาร์มาช่วงเวลาหนึ่งเมื่อพบสามีหรือแฟนชาวต่างประเทศ และต้องการหาอาชีพใหม่ มักจะเลือกวิธีการทำธุรกิจบาร์เบียร์ เพราะเห็นว่าเป็นช่องทางที่ตนคุ้นเคย และเป็นธุรกิจที่ไม่ต้องใช้ต้นทุนสูง รวมทั้งไม่มีความยุ่งยากในการบริหารงานมากนัก เพียงแค่ขายเครื่องดื่มและมีผู้หญิงมาทำหน้าที่บริการซึ่งไม่จำกัดจำนวน อาจมีเพียงหนึ่งคนจนกระทั่งถึงยี่สิบคนก็ได้ขึ้นอยู่กับขนาดของบาร์เบียร์

แต่แล้วเมื่อเปิดบาร์ไปช่วงเวลาหนึ่ง ผู้หญิงอาจพบความยุ่งยากในการบริหารธุรกิจที่ตนไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน บางคนอาจต้องติดตามสามีไปต่างประเทศ หรือ เลิกรากับสามี หรือมีความจำเป็นอื่นใด การแข่งธุรกิจให้กับคนใหม่ ๆ ที่ต้องการเข้ามาเลื่อนสถานะมาสู่การเป็นเจ้าของกิจการจึงเกิดขึ้นวนเวียนไปมา ภายใต้อาณาเขตเดิมแต่ตั้งชื่อบาร์เบียร์เสียใหม่พร้อมกับปรับปรุงร้าน

¹ ในจังหวัดเชียงใหม่มีบาร์อะโกโกีสองแห่งที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ แห่งแรกอยู่ใกล้ประตูท่าแพ และแห่งที่สองอยู่ใกล้ไนท์บาร์ซ่า

ตามกำลังทุน ดังนั้นในช่วงเริ่มต้นของเทศกาลท่องเที่ยวคือในราวปลายเดือนกันยายน จึงมักพบเห็นการเปิดบาร์เบียร์ใหม่รวมทั้งบาร์เบียร์แห่งเก่าภายใต้ชื่อใหม่เกิดขึ้นทุกปี

บาร์เบียร์ในเชียงใหม่มีทั้งบาร์เบียร์ที่มีขนาดใหญ่และบาร์เบียร์ขนาดเล็ก ดังที่ทราบแล้วว่า บาร์เบียร์เน้นการขายเครื่องดื่ม จึงไม่ยุ่งยากมากนัก บาร์เบียร์บางแห่งมีขายเฉพาะเหล้าและเบียร์เท่านั้น ไม่มีเครื่องดื่มประเภทค็อกเทลเนื่องจากต้องใช้ต้นทุนจำนวนหนึ่งในการจัดหาเหล้าต่างประเทศหลากหลายยี่ห้อและต้องอาศัยความรู้ในการผสมเหล้า บาร์เบียร์ที่มีขนาดเล็กมักจะเลือกที่ตั้งอยู่ในตรอก ซอก ซอย และมีผู้ให้บริการจำนวนน้อย บางแห่งมีพนักงานเพียงหนึ่งคน พนักงานแคชเชียร์หนึ่งคน บางบาร์เจ้าของร้านทำหน้าที่เป็นแคชเชียร์ด้วยตนเอง

สำหรับบาร์เบียร์ที่มีขนาดใหญ่โดยส่วนมากจะมีพื้นที่ตั้งแต่หนึ่งถึงสองคูหา มีผู้ให้บริการนั่งดื่มจำนวนตั้งแต่ 5-25 คน โดยจำนวนผู้ให้บริการจะเพิ่มมากขึ้นในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวประมาณปลายเดือนกันยายนจนกระทั่งถึงหลังเทศกาลสงกรานต์ในเดือนเมษายน บาร์เบียร์ที่มีขนาดใหญ่จะมีกิจกรรมในร้านหลายอย่าง เช่น การเล่นเกมเกอร์ การปาเป้า มีเคเบิลทีวีรับรายการต่างประเทศ บางแห่งดึงดูดลูกค้าด้วยการเล่นดนตรี

ส่วนบาร์ในย่านบาร์เบียร์เซ็นเตอร์มีลักษณะพิเศษออกไป คือ มีจัดแสดงการชกมวยบนเวที มีบาร์เบียร์บางแห่งที่เปิดแสดงคาบาร์เรตินละลอรอบ เป็นต้น การจัดพื้นที่ในบาร์เบียร์เซ็นเตอร์จะแตกต่างจากบาร์เบียร์แห่งอื่น ๆ ที่มีร้านของตนเป็นเอกเทศ แต่ในบาร์เบียร์เซ็นเตอร์บาร์แต่ละแห่งอยู่ในลิ้นคเล็ก ๆ ติดกับบาร์อื่น ๆ ในพื้นที่สี่เหลี่ยมจัตุรัส โดยมีเวทีมวยอยู่ตรงกลาง แต่ละร้านในบาร์เบียร์เซ็นเตอร์จะมีผู้ให้บริการไม่มากนัก บางร้านมีพนักงานเพียงสองคนทำหน้าที่นั่งดื่ม ผสมเหล้า และขายบริการทางเพศด้วย บาร์เบียร์เซ็นเตอร์จึงมีลักษณะค่อนข้างแออัด ใกล้เคียงกับบาร์เบียร์ย่านไนท์บาสาร์ที่ตั้งเรียงรายติดกันอยู่ในซอกเล็ก ๆ และมีผู้ให้บริการแห่งละ 2-3 คน

สำหรับบาร์เบียร์ในบริเวณพื้นที่ลานกว้างข้างโรงแรมเชียงใหม่พลาซ่า เพิ่งมีการก่อสร้างเสร็จในช่วงปี 2542 มีลักษณะเป็นบูทเล็ก ๆ อยู่ติดกันหลายสิบบูท พื้นที่บริเวณนี้โอ่งกว่าบาร์เบียร์ย่านไนท์บาสาร์และบาร์เบียร์เซ็นเตอร์ย่านประตูท่าแพ เจ้าของกิจการกลุ่มหนึ่งไปเปิดบาร์ใหม่นานนี้ พยายามที่จะหาเอกลักษณ์ของบาร์เบียร์ในแถบนี้ เช่น เป็นการเปิดร้านของบาร์เกย์หลาย ๆ ร้านอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน และบาร์เบียร์ที่มีภาษาญี่ปุ่นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การจัดแบ่งประเภทของบาร์เบียร์ ในสายตาของชาวต่างประเทศมีมุมมองแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ ชาวต่างประเทศที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่และชอบท่องเที่ยว มัก

มีความคุ้นเคยและเลือกไปเที่ยวบาร์ที่ตนเองเป็นลูกค้าประจำอยู่ การตระเวนเที่ยวเพื่อหาผู้หญิงบริการหน้าใหม่ ๆ เกิดขึ้นบ่อยครั้ง แต่กระนั้นลูกค้ากลุ่มนี้ก็มักจะกลับไปนั่งดื่มบาร์ที่ตนเป็นลูกค้าประจำ

แต่เนื่องจากกลุ่มนักท่องเที่ยวไม่ได้มีเฉพาะกลุ่มที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักเท่านั้น ดังนั้นกลุ่มที่ใช้ภาษาอื่น ๆ เช่น ฝรั่งเศส เยอรมัน หรืออิตาลีนั้น มักมีบาร์เฉพาะของกลุ่มตน ซึ่งส่วนใหญ่ลูกค้าจะรู้จักว่าบาร์ใดที่เจ้าของบาร์สามารถสื่อสารในภาษาของตนได้

นอกจากการจัดแบ่งบาร์ตามภาษาที่ใช้สื่อสารแล้ว ลูกค้ายังแยกแยะด้วยว่าบาร์เบียร์บางแห่งเน้นการขายบริการทางเพศมากจนเกินไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของลูกค้าที่เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในเชียงใหม่หรือเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นประจำทุกปี มักมีความรู้สึกตรงกันว่า ผู้หญิงบาร์เบียร์ในย่านศูนย์กลางโดยเฉพาะถนนลอยเคราะห์ ตลอดจนถึงเจ้าของบาร์เบียร์บางแห่งในย่านนี้เน้นการมีผู้หญิงให้บริการทางเพศเป็นการเฉพาะจนมีลักษณะเร่งเร้าลูกค้ามากจนเกินไป ขณะที่บาร์เบียร์ส่วนหนึ่งโดยเฉพาะบาร์เบียร์แถบรอบนอก ปลอบให้กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างลูกค้าและผู้หญิงดำเนินไปตามสภาพ หรือเป็นการรุกเร้าที่ไม่ทำให้ลูกค้ารู้สึกว่าตนเองโดนรุกราน การตัดสินใจในการซื้อขายทางเพศ อย่างไรก็ตามทัศนคติเช่นนี้มักจะมาจากนักท่องเที่ยวที่มีความรู้และเข้าใจในเรื่องการซื้อขายบริการทางเพศ ซึ่งพยายามไม่เลือกผู้หญิงที่มีประสบการณ์ ผ่านการทำงานมานาน เพราะสามารถต่อรองราคากับลูกค้าได้ดี

ดังที่ได้เกริ่นไปบ้างว่า ผู้หญิงบาร์เบียร์กลุ่มหนึ่งเมื่อได้พบลูกค้าชาวต่างประเทศที่รับเลี้ยงดู ส่วนหนึ่งนิยมมาเปิดกิจการบาร์เบียร์ ดังนั้น เจ้าของธุรกิจบาร์เบียร์ส่วนใหญ่จึงมักเป็นการลงทุนของชาวต่างประเทศผ่านผู้หญิงไทยที่เป็นแฟนหรือภรรยาในขณะนั้น บาร์เบียร์บางแห่งทั้งสามีภรรยาช่วยกันบริหารธุรกิจ เช่นในกรณีที่สามีเป็นชาวเยอรมันและมาดูแลกิจการ ก็จะมีส่วนดึงดูดให้ลูกค้าชาวเยอรมันโดยเฉพาะกลุ่มที่เดินทางมาครั้งแรก ๆ และไม่สามารถสื่อสารภาษาอื่นได้ หันมาใช้บริการบาร์ดังกล่าวรวมทั้งแนะนำถึงเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับประเทศไทยผ่านมุมมองของเพื่อนร่วมชาติกำเนิด แต่ไม่ใช่บาร์เบียร์ทุกแห่งเสมอไปที่ทั้งฝ่ายชายเข้ามาร่วมบริหารกิจการ บาร์เบียร์หลายแห่ง ฝ่ายชายเพียงแค่ให้เงินทุน ผู้หญิงไทยเป็นฝ่ายบริหารกิจการเอง และโดยมาก ผู้หญิงจะชักชวนพี่น้องมาร่วมงานเพื่อให้ช่วยดูแลเรื่องเงินทอง

นอกจากนี้ยังมีบาร์เบียร์จำนวนหนึ่งที่เจ้าของกิจการโดยมากเป็นผู้หญิงจะลงทุนเก็บหอมรอมริบหรือหยิบยืมเงินทองจาก “สปอนเซอร์”² หรือญาติพี่น้องเพื่อนฝูงของเธอมาลงทุนเปิดกิจการ

² สปอนเซอร์ หมายถึง ลูกค้าประจำที่มักจะให้ความช่วยเหลือด้วยความเสน่หายามเมื่อเธอต้องการ จะอธิบายประเด็นนี้อีกครั้งในบทที่กล่าวถึงระดับการนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้หญิง

บาร์เบียร์ บาร์เบียร์ในกลุ่มหลังนี้มักจะอยู่ยาวนานกว่าบาร์เบียร์ในสองแบบแรก ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะความตั้งใจจริงในการลงทุนหยาดเหงื่อและเม็ดเงินของตนเองในการทำธุรกิจจึงต้องพยายามให้อยู่รอด มากกว่าการทำเล่น ๆ ตามแฟชั่นเนื่องจากเห็นว่าเป็นการลงทุนน้อยและได้เงินเร็วเท่านั้น ภายหลังจากเจ้าของบาร์เบียร์หลายแห่งพูดตรงกันว่า การทำธุรกิจบาร์เบียร์ไม่ได้กำไรเฟื่องฟูดังเช่นเมื่อหลายปีก่อนอีกแล้ว ส่วนหนึ่งอธิบายว่าเป็นเพราะพิษเศรษฐกิจที่ถูกค้าขายต่างประเทศ กระทบการใช้จ่าย ส่วนหนึ่งเห็นว่า เป็นเพราะลูกค้าวันเกรงกิตติศัพท์ชื่อเสียงของหญิงไทยที่ขอบชุดริตฝรั่ง แต่ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นเพราะปัจจุบันปริมาณบาร์เบียร์มีมากจนกระทั่ง “ผู้หญิงบาร์รวม ๆ กันมากกว่าฝรั่งที่มาเที่ยวเสียอีก”

ในแง่ตามกฎหมายนั้น การเปิดธุรกิจบาร์เบียร์จะต้องอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 แต่บาร์เบียร์ขนาดเล็กมักจะมีเพียงใบอนุญาตจำหน่ายบุหรี่ยี่ห้อและสุราเท่านั้น มีเพียงบาร์เบียร์ที่เขาติดแถวเป็นกิจลักษณะจึงจะจดทะเบียนภายใต้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สำหรับเวลาเปิดปิดบาร์ มักมีข้อกำหนดว่าให้ปิดบริการในช่วงไม่เกินสองนาฬิกาของวันใหม่ แต่บาร์เบียร์หลายแห่งสามารถเปิดได้จนกระทั่งถึงรุ่งเช้าโดยใช้วิธีส่งส่วยเป็นรายเดือน ๆ ละประมาณ 500 บาท รวมถึงการช่วยเหลือต่าง ๆ ตามการร้องขอของเจ้าหน้าที่ เช่น ในช่วงวันตำรวจแห่งชาติ จะมีนายตำรวจชั้นผู้น้อยมาบอกกับเจ้าของบาร์ล่วงหน้าว่า เจ้านายอยากจะขอเหล้าไปลมหอบ และย้ำว่า “ขอเป็นเหล้าดีหน่อย” ซึ่งเจ้าของบาร์จะเข้าใจทันทีว่าหมายถึงเหล้ายี่ห้อต่างประเทศ

2. ปุ่มหลังของผู้หญิง

งานศึกษากลุ่มผู้หญิงที่ขายบริการทางเพศกับชาวต่างประเทศในสถานบริการประเภทบาร์และคอฟฟี่ช็อปในกรุงเทพฯ ของ Eric Cohen พบว่า ปุ่มหลังของผู้หญิงบาร์เบียร์ไม่แตกต่างจากชองหรืออาบอบนวดมากนัก แต่โดยเฉลี่ยจะมีอายุมากกว่า ผู้หญิงส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อยมาจากชนบท โดยเฉพาะทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้หญิงทั้งหมดผ่านการมีสามีคนไทยและมีลูกมาแล้ว นอกจากนี้ผู้หญิงยังไม่เคยผ่านการขายบริการทางเพศกับลูกค้าชาวไทยมาก่อน (Cohen, 1993: 157-158)

ในการศึกษาครั้งนี้ พบปุ่มหลังไม่แตกต่างจากการศึกษาที่ผ่านมามากนัก การตัดสินใจของผู้หญิงในการก้าวเข้าสู่ชีวิตการทำงานกลางคืนในบาร์เบียร์ เป็นการตัดสินใจที่ถูกบังคับโดยโครงสร้างทั้งมิติทางเศรษฐกิจและมิติทางวัฒนธรรมที่ผู้หญิงเผชิญปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างลามีภรรยาในบริบทครอบครัว นับตั้งแต่การสูญเสียคนรัก ความไม่รับผิดชอบ ความประพฤติของ

ผู้เป็นสามีที่ล้มละเลเทเมา ดิตยาเสพยิตติ ฝ่ายชายมีผู้หญิงอื่น เป็นต้น ปัญหาในเชิงสาเหตุที่มีส่วนผลักดันให้ผู้หญิงเข้าสู่การทำงานในบาร์เบียร์ดูจะไม่แตกต่างจากการเข้าสู่การทำงานในสถานบริการทางเพศประเภทอื่น ๆ (คุลิมาน, 2537: 195-200)

จากการพูดคุยกับผู้หญิงที่ทำงานในบาร์เบียร์ เชียงใหม่ จำนวน 20 คน พบภูมิหลังที่สามารถแยกแยะเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ภูมิลำเนาเดิม วัย และการศึกษา

ในบรรดาผู้หญิงบาร์เบียร์ 20 คน เป็นผู้หญิงที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดทางภาคเหนือทั้งหมด 18 คน ได้แก่ ผู้หญิงที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ 8 คน รองลงมาได้แก่จังหวัดเชียงราย จำนวน 5 คน ผู้หญิงที่มีบ้านเดิมในจังหวัดลำปาง 2 คน ในจังหวัดพะเยา ลำปางและแพร่จังหวัดละหนึ่งคน อีกสองคนที่เหลือคนหนึ่งมีบ้านเดิมอยู่ที่จังหวัดเพชรบุรีและปราจีนบุรี ในจำนวนนี้มีผู้หญิงที่อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์ลื้อ จำนวน 3 คน

ในประเด็นอายุของผู้หญิงที่อยู่ในกลุ่มศึกษา พบว่า ผู้หญิงที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปมีจำนวน 3 คน คืออยู่ในช่วงอายุ 42-45 ปี ส่วนผู้หญิงที่มีอายุอยู่ในช่วง 31-39 มีจำนวน 6 คน สำหรับผู้หญิงที่มีอายุระหว่าง 21-29 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 11 คน ผู้หญิงที่มีอายุมากที่สุดในกลุ่มศึกษาอายุ 45 ปี ส่วนผู้หญิงที่อายุน้อยที่สุด อายุ 21 ปี

สำหรับการศึกษาของผู้หญิงพบว่า ผู้หญิงที่มีการศึกษาสูงสุดเรียนจบชั้นมัธยมปลาย จำนวน 1 คน ผู้หญิงที่เรียนจบมัธยมต้นจำนวน 2 คน ผู้หญิงที่กำลังอยู่ระหว่างการเรียนหลักสูตรมัธยมต้นของการศึกษานอกระบบจำนวน 2 คน ผู้หญิงที่เรียนถึงชั้นมัธยมปีที่สองจำนวน 2 คน ผู้หญิงที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาตอนปลายจำนวน 6 คน และผู้หญิงที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาตอนต้นจำนวน 3 คน และผู้หญิงที่ไม่มีวุฒิการศึกษาและอ่านออกเขียนได้เล็กน้อยจำนวน 4 คน

2. สัมพันธทางเพศกับผู้ชายไทยและชีวิตครอบครัว

ในกลุ่มศึกษา พบว่าผู้หญิงทั้งหมดผ่านการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายไทยมาแล้วทั้งหมด ผู้ชายที่มีฐานะเป็น “แฟน” ในความหมายที่ว่า มีความรัก ความสนิทสนม และมีเพศสัมพันธ์กัน แต่ไม่ได้อยู่กินด้วยกันแบบตั้งครอบครัว มีจำนวน 4 คน ที่เหลือเป็นผู้หญิงที่ผ่านการมีชีวิตครอบครัวในสถานภาพที่เป็นเมียและแม่ทั้งหมด แต่ปัจจุบันทุกคนยุติความสัมพันธ์แบบถาวรกับบุคคลที่เรียกว่า “สามี” แล้ว มีผู้หญิงเพียงคนเดียวที่เป็นม่ายเนื่องจากสามีเสียชีวิตก่อนมาทำงานในบาร์เบียร์

3. ผู้หญิงกับประสบการณ์การทำงาน

ผู้หญิงทั้งหมดเคยผ่านประสบการณ์การทำงานอื่น ๆ มาแล้วทั้งสิ้น ลักษณะงานเดิมมีความใกล้เคียงกัน ได้แก่ ทำหน้าที่เป็นแม่บ้านให้กับสามีและครอบครัว ผ่านการทำงานขายของตามร้าน หรือห้างสรรพสินค้าเล็ก ๆ มาก่อน บ้างเคยทำงานรับจ้างตามบ้านพัก เป็นคนทำความสะอาด รับจ้างเลี้ยงเด็ก ทำงานในไร่ นา ทำงานก่อสร้าง ในบรรดาผู้หญิงทั้งหมด มีผู้หญิง 4 คนที่ผ่านประสบการณ์การขายบริการทางเพศกับผู้ชายไทยมาก่อน ได้แก่ ชอง คาเฟ่ ร้านอาหารคาราโอเกะ และอาบอบนวด

สำหรับประสบการณ์การทำงานบาร์เบียร์ของผู้หญิงในกลุ่มศึกษา เป็นผู้หญิงที่เพิ่งเข้าสู่การทำงานบาร์เบียร์ช่วงเดือนแรก จำนวน 3 คน ผู้หญิงที่มีประสบการณ์ไม่ถึงหนึ่งปี จำนวน 3 คน ผู้หญิงที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 1-2 ปี จำนวน 10 คน ผู้หญิงที่มีประสบการณ์ 3-4 ปี จำนวน 1 คน ผู้หญิงที่มีประสบการณ์ประมาณ 8 ปี มีจำนวน 2 คน และผู้หญิงที่มีประสบการณ์ในการทำงานบาร์เบียร์ที่พัทยารวมทั้งการทำงานบาร์เบียร์ในเชียงใหม่ราว 15 ปี จำนวน 1 คน

จากข้อมูลพื้นฐานของผู้หญิงบาร์เบียร์พบว่า ผู้หญิงทั้งหมดล้วนมีประสบการณ์การทำงานในแบบต่าง ๆ มาแล้วและงานแต่ละแบบล้วนแต่มีรายได้ที่ค่อนข้างจำกัด การค้าประเวณีจึงกลายเป็นยุทธวิธีของผู้หญิงเพื่อพยายายความอยู่รอดทางเศรษฐกิจและกลายเป็นโอกาสที่เอื้อประโยชน์โดยเปรียบเทียบกับงานอื่น ๆ ภายใต้ทางเลือกที่มีอยู่อย่างจำกัดสำหรับผู้หญิง นอกจากนี้ผู้หญิงยังเผชิญกับปัญหาความสัมพันธ์ในชีวิตครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผู้ชายที่เป็นสามีและภาระความรับผิดชอบในความเป็นแม่และความเป็นลูกสาว (Thanh-Dam, 1983 . นิตยสาร ,2540)

แต่กระนั้นเงื่อนไขทางเศรษฐกิจดังกล่าวก็ดูจะไม่ใช่ว่าแรงผลักดันให้เข้าสู่การทำงานในบาร์เบียร์ จนกระทั่งเมื่อผู้หญิงได้รู้จักมักคุ้นกับบุคคลที่ทำงานอยู่ในแวดวงบาร์เบียร์และเห็นว่าชีวิตของผู้คนเหล่านั้นซึ่งเคยมีมุมมองหลังที่ใกล้เคียงกับพวกเขา เผชิญกับสถานการณ์ในชีวิตแบบเดียวกับเธอ เมื่อทำงานกลางคืนในบาร์เบียร์ไปได้ช่วงหนึ่งแล้วกลับมีชีวิตที่ดีขึ้น เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น หลุดพ้นจากการใช้ชีวิตอย่างจนตรอกไม่มีทางเลือกกับสามีที่ไม่มีความรับผิดชอบ ดังเช่น

ก้อย ลาวเฉียงรายวัย 22 ปี บอกว่า ป้าของเธอซึ่งอยู่ในวัยราว 40 เศษ ๆ พาก้อยมาสมัครงานที่บาร์เบียร์ในเชียงใหม่ เธอเพิ่งแยกทางกับสามีได้ราวสี่เดือน ลูกน้อยวัยขวบเศษขณะนี้อยู่ในความดูแลของยาย

เธอเล่าว่าตนเองแต่งงานเร็วตั้งแต่อายุ 17 ปีเท่านั้น ช่วงเวลาหลายปีในชีวิตการแต่งงาน ก้อยอาศัยอยู่กับครอบครัวของสามีซึ่งเปิดร้านขายของชำเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง เธอช่วยงานในครอบครัว โดยปกติสามีไม่ได้แสดงความรับผิดชอบเรื่องใด ๆ ในชีวิตความเป็นไปของครอบครัว เธอจึงใช้ชีวิตกับครอบครัวของสามีมากกว่า ซึ่งเธออยู่ด้วยความรู้สึกไม่สบายใจมากนัก จนกระทั่งพบว่าวันหนึ่ง สามีของเธอติดยาบ้า แม้เธออ่อนวอนรบเร้าให้ยุติการเสพย์เพียงใด ก็ไม่เป็นผล ด้ายเส้นบาง ๆ ของชีวิตครอบครัวจึงขาดลง ก้อยตัดสินใจหลบหลีกกลับมาอยู่กับแม่ ปัญหาเศรษฐกิจจึงติดตามเป็นเงา และภาระดังกล่าวยังคงต้องอยู่กับเธอต่อไปจนกว่าลูกน้อยจะเติบโตที่จะหาเลี้ยงชีพเองได้ ก้อยอยู่บ้านเลี้ยงลูกหลายเดือน จนกระทั่งวันหนึ่ง เพื่อนของป้าได้มาถามไถ่เธอว่า จะอยู่บ้านแบบไร้อนาคตและไม่มีจะกินอย่างนี้ต่อไปหรือหรือ พร้อมกับชักชวนเธอไปทำงานบาร์เบียร์ในเชียงใหม่ ระหว่างการชักชวนของป้า แม่ของเธอก็อยู่เหตุการณ์ด้วย เพื่อนของป้าเล่าว่า ไปทำงานนั่งดื่มกับฝรั่งในบาร์เบียร์ ไม่มีอะไรน่ากลัว เรื่องภาษาอังกฤษก็ไม่ต้องกลัว ขนาดเพื่อนของป้าซึ่งไม่มีความรู้อะไรเลยยังฝึกฝนจนพูดภาษาอังกฤษได้ ถ้าไม่อยากไปกับแขกก็ไม่ต้องไป และถ้าเธอเอาใจแขกดี ๆ สักวันหนึ่งอาจโชคดีได้ผัวฝรั่ง

หญิงสาวใช้เวลาใคร่ครวญอยู่สองสามวัน เธอเริ่มจากความคิดที่ว่า เธอจะไปทำงานอะไรได้บ้าง บ้านไม่มีที่ดินทำกิน ตัวเธอแม้จะโชคดีได้เรียนถึงชั้นมัธยมศึกษา แต่เธอแทบไม่เคยใช้ความรู้ของเธอที่ร่ำเรียนมา ตั้งแต่ออกจากโรงเรียน ก้อยไม่เคยทำงานที่ไหน หลังจากนั้นไม่นาน เธอก็แต่งงานไปอยู่บ้านของสามี ท้ายที่สุด เธอตัดสินใจตามคำแนะนำของเพื่อนป้า ก่อนออกจากบ้าน เธอบอกกับแม่ให้ช่วยดูแลลูกชายให้ด้วย เธอจะทำงานส่งเงินกลับมาบ้าน แม่บอกสั้น ๆ เพียงว่า “รักษาดูดี ๆ ก็แล้วกันลูก”

ปุมหลังของผู้หญิงที่ตัดสินใจก้าวเข้ามาทำงานในบาร์เบียร์ไม่แตกต่างไปจากก้อยมากนัก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความรุนแรงทางกายและจิตใจในการปฏิบัติระหว่างสามีภรรยา ความบีบคั้นทางเศรษฐกิจ ความพยายามดิ้นรนในการมีชีวิตที่ดีขึ้น ทุกคนล้วนแต่เดินเข้าถนนสายนี้ด้วยเหตุผลที่เป็นความจำเป็นเฉพาะที่ใกล้เคียงกัน และทุกคนต่างรู้ดีว่าพวกเขาจะต้องถูกตราหน้าในโลกใหม่ ผู้หญิงบาร์เบียร์หลายคนระบายความในใจในลักษณะเดียวกัน เมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้ศึกษาในช่วงเวลาหนึ่งว่า “เกลียดที่สุด ถามมาได้ว่า ทำไมถึงมาทำงานแบบนี้ อย่างเธอน่าจะหางานที่ดีกว่านี้ทำได้”

เมื่อให้ผู้หญิงบาร์เบียร์ที่มีประสบการณ์ในงานหลายปีบรรยายความว่า ทำไมเธอถึงเกลียดคำถามดังกล่าว เธออธิบายว่า คำถามลักษณะนี้เหมือนเป็นการตอกย้ำว่า เธอมาทำงาน “เลว ๆ” แบบนี้ได้อย่างไร ทั้ง ๆ ที่ในชีวิตปกติแล้ว เธอไม่ได้รู้สึกเลวร้ายมากเท่ากับช่วงเวลาที่เธอต้องตอบ

คำถามซ้ำซากเหล่านี้ แต่ในชีวิตจริงอีกเช่นกันที่พวกเธอไม่ได้มีโอกาสเผยความในใจต่อผู้คน โดยเฉพาะอย่างยิ่งลูกค้าตรงไปตรงมาดังเช่นความรู้สึกในใจ หากแต่เธอได้เริ่มต้นเล่า โศกนาฏกรรมซ้ำซากของชีวิตครั้งแล้วครั้งเล่ากับใครก็ตามที่คาดหวังว่าจะได้รับฟัง

3. การแยกแยะประเภทลูกค้าจากมุมมองของผู้หญิง

นอกจากบาร์เบียร์จะเสนอบริการขายเครื่องดื่ม และบริการผู้หญิงไว้ทำหน้าที่คอยนั่งดื่ม เป็นคู่สนทนาแล้ว ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อความบันเทิงของลูกค้า เช่น โต๊ะสนุกเกอร์ การติดตั้งสัญญาณดาวเทียมที่รับรายการต่างประเทศ สำหรับผู้หญิงที่ทำงานในบาร์เบียร์ นอกเหนือจากงานหลักที่ทำหน้าที่นั่งดื่ม และพูดคุยกับลูกค้าแล้ว ผู้หญิงยังมีเป้าหมายปลายทางอยู่ที่การขายบริการทางเพศ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นนอกบาร์เบียร์ และถือเป็นมิติที่เป็นความสับสนเนื่องระหว่างลูกค้ากับผู้หญิง โดยที่ทางร้านไม่เข้าไปเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดค่าบริการทางเพศ หรือการแบ่งสรรรายได้ดังกล่าว มีเพียงการวางกฎเกณฑ์ไว้ว่า หากลูกค้าต้องการพาผู้หญิงออกไปนอกบาร์ จะต้องเสียค่าใช้จ่ายให้กับทางบาร์ในจำนวนหนึ่งที่เรียกว่าค่าเปย์บาร์ราว 200 บาท

Cohen (1993) เสนอแนวคิดที่เรียกว่า “การค้าประเวณีที่มีจุดมุ่งหมายแบบเปิด (Open-ended prostitution) ภายใต้อุปสรรคที่ลูกค้าเป็นนักท่องเที่ยวตะวันตก หมายความว่า ความสัมพันธ์ในการค้าประเวณีของผู้หญิงกับลูกค้ามีลักษณะพิเศษ คือผู้หญิงไม่ได้แสดงออกในลักษณะที่มุ่งเพื่อการค้าแต่เพียงอย่างเดียว แต่ได้แสดงความชอบพอในตัวลูกค้า ซึ่งการแสดงออกที่มีมิติในเรื่องอารมณ์ความรู้สึกมาเกี่ยวข้องนั้น เชื่อให้เกิดความสัมพันธ์ต่อเนื่องระหว่างผู้หญิงกับลูกค้าต่อไปในอนาคต พัฒนาการของความสัมพันธ์จะค่อย ๆ สั่นคลอนโดยมีความผสมปนเปในเรื่องเงินทองกับอารมณ์ความรู้สึกของทั้งสองฝ่าย และสับสนเนื่องจากเงื่อนไขการทำงานบาร์ที่การขายบริการทางเพศต้องอาศัยทักษะของผู้หญิงเอง ผู้หญิงจึงมีฐานะเป็นคนที่ทำงานที่มีอิสระ (Independent operators) ซึ่งความอิสระนี้เองที่เปรียบเสมือนดาบสองคมทั้งในแง่ที่เป็น “โอกาส” และ “ความเสี่ยง” ไปพร้อม ๆ กัน

ด้วยเหตุนี้ขั้นตอนที่เกิดขึ้นนับแต่การเริ่มปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าที่ก้าวเข้าร้าน ตลอดจนการสั่งเครื่องดื่มและการพูดคุย การแสดงกริยา ท่าทางระหว่างคู่ปฏิสัมพันธ์ จึงเป็นขั้นตอนของการประชันชิงกันและกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับ ผู้หญิงที่ทำหน้าที่บริการ

จากการสังเกตและพูดคุยกับผู้หญิงในพื้นที่ศึกษา พบว่า ผู้หญิงมีวิธีการแยกแยะกลุ่มลูกค้าออกเป็นสี่ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะแรกเป็นการแบ่งตามประเทศที่มาของลูกค้า ลักษณะที่สอง เป็นการแบ่งตามปัญหาที่ผู้หญิงเผชิญในเรื่องการจ่ายค่าบริการ ลักษณะที่สาม เป็นการแบ่ง

ตามประสบการณ์ของลูกค้าเกี่ยวกับเมืองไทย และลักษณะที่สื่เป็นการแบ่งตามวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวบาร์เบียร์ของลูกค้า

ลักษณะแรก เป็นการแบ่งกลุ่มลูกค้าตามแถบประเทศที่มาของลูกค้า เช่น ผู้หญิงที่มีประสบการณ์ในการคลุกคลีกับลูกค้าชาวต่างประเทศในช่วงเวลาหนึ่ง จะสามารถคาดเดาคุณลักษณะร่วมของลูกค้า ทำให้มีภาพตายตัวกับลูกค้าในประเทศต่าง ๆ เช่น ลูกค้าชาวอังกฤษจะทำท่าหยิ่งในตอนแรก แต่ต่อมาเมื่อเริ่มมีความคุ้นเคยกันมากขึ้นจะเริ่มมีความเป็นกันเอง ลูกค้าชาวฝรั่งเศส จะมีลักษณะเฮฮา เป็นกันเองมากกว่า ลูกค้าชาวสวิสเซอร์แลนด์ ค่อนข้างใจดี ลูกค้าชาวอเมริกัน ค่อนข้างดูถูกผู้หญิง การมีภาพตายตัวต่อลูกค้าประเทศต่าง ๆ นี้เป็นการแยกแยะตามประสบการณ์ของผู้หญิงแต่ละคนที่เผชิญกับกลุ่มนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังเป็นการสะสมความรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้หญิงที่ถ่ายทอดกับเพื่อนร่วมงานรุ่นหลังที่เพิ่งเข้ามาทำงาน

ลักษณะที่สอง การแบ่งกลุ่มลูกค้าในลักษณะนี้เป็นการแยกแยะจากปัญหาที่ผู้หญิงเผชิญในเรื่องการหลีกเลี่ยงการจ่ายค่าตอบแทนในการบริการทางเพศ ลูกค้ากลุ่มนี้แบ่งออกเป็นสองแบบคือลูกค้าที่หวังจะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงบริการโดยไม่ยอมจ่ายค่าบริการแต่อย่างใด และลูกค้าที่รู้กฎเกณฑ์ในการบริการโดยไม่จำเป็นต้องมีการเจรจาถึงหลักการของการบริการมากนัก ผู้หญิงบาร์เบียร์เห็นว่า ลูกค้ากลุ่มแรกมักเป็นเด็กหนุ่มที่มาจากประเทศที่เรื่องการมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องความพอใจ โดยหวังว่าผู้หญิงที่ตนไปเที่ยวด้วยมีพื้นฐานอยู่ที่ความพอใจร่วมกัน ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจึงไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทน นอกจากนี้ลูกค้ากลุ่มนี้มักเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่มีเงินทองจับจ่ายใช้สอยมากนัก สำหรับลูกค้ากลุ่มที่รู้กฎเกณฑ์ในเรื่องการจ่ายค่าบริการทางเพศ โดยมากมักเป็นลูกค้าที่มีอายุ และดูเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งในเรื่องเงินทองก็มีความเป็นหลักเป็นฐานมากกว่ากลุ่มแรก

ลักษณะที่สาม วิธีแยกแยะลูกค้าในแบบนี้ ผู้หญิงจะแยกแยะลูกค้าตามประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็นสามกลุ่ม ได้แก่

- **ลูกค้ากลุ่มแรก** เป็นกลุ่มที่เพิ่งเคยมาเที่ยวเมืองไทยเป็นครั้งแรก ลูกค้ากลุ่มนี้มักเป็นที่ชื่นชอบของผู้หญิง เนื่องจากยังไม่ค่อยรู้จักเมืองไทย ทำให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายนำได้อย่างเต็มที่ในทุก ๆ ด้าน นอกจากนี้การเป็นลูกค้านำใหม่ ที่ไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับผู้หญิงไทยมากนัก ทำให้ลูกค้าไม่มีภาพตายตัวในเชิงลบเกี่ยวกับผู้หญิงไทย

- **ลูกค้ากลุ่มที่สอง** เป็นกลุ่มที่มาเที่ยวเมืองไทยเป็นประจำในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว ในสายตาของผู้หญิง ลูกค้ากลุ่มนี้มีทั้งที่เดินทางมาเพื่อพบปะหญิงสาวที่รู้จักกันตั้งแต่ปีก่อน และเป็น

กลุ่มที่เดินทางมาพักผ่อนและพบหญิงสาวใหม่ ๆ ที่สำคัญลูกค้ากลุ่มนี้ได้ชื่อว่ามีประสบการณ์เกี่ยวกับเมืองไทย โดยเฉพาะผู้หญิงไทยในบางแง่มุมแล้ว

- ลูกค้ากลุ่มที่สาม เป็นชาวต่างประเทศที่อาศัยอยู่ในเมืองไทย บางกลุ่มอาศัยอยู่เพื่อการทำงาน หรือทำธุรกิจอยู่ในประเทศไทย บางกลุ่มเป็นชาวต่างประเทศที่เกษียณอายุการทำงานในต่างประเทศและเลือกที่จะมาใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทย มีภรรยาเป็นคนไทย ลูกค้ากลุ่มนี้โดยมากจะรู้เรื่องเมืองไทยเป็นอย่างดี สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ และมีภาพลักษณ์เกี่ยวกับผู้หญิงไทยที่เป็นลักษณะตายตัวแบบหนึ่ง โดยเฉพาะในด้านลบ ที่มองว่าผู้หญิงไทยต้องการเงินทองจากชาวต่างประเทศเท่านั้น แต่ไม่มีความจริงใจมอบให้

ลักษณะที่สี่ เป็นการแบ่งกลุ่มลูกค้าจากวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวบาร์เบียร์ของลูกค้า โดยลูกค้ากลุ่มแรก เป็นลูกค้ากลุ่มที่มาเพื่อนั่งดื่ม ฟังเพลงหรือเล่นสไนเกอร์ ซึ่งมีทั้งลูกค้าที่มาตามลำพังคนเดียวและลูกค้าที่มาทั้งสองคน หรือบางครั้งเป็นหมู่คณะที่มีมีคฤหบดีชาวต่างประเทศนำมา ลูกค้ากลุ่มที่สอง เป็นลูกค้าที่มาตามลำพังโดยมีเป้าหมายเพื่อที่มานั่งดื่มพูดคุยกับหญิงบริการ และนำไปสู่การซื้อขายบริการทางเพศในที่สุด

เกณฑ์ในการแบ่งแยกลูกค้าออกเป็นแบบต่าง ๆ ถือเป็นคลังความรู้ขั้นพื้นฐานในการทำงานของผู้หญิงบาร์เบียร์ เมื่อมีลูกค้าเข้ามาในบาร์เบียร์ โดยมากผู้หญิงสามารถใช้เกณฑ์ดังกล่าวในการจำแนกกลุ่มลูกค้า หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้นไม่ได้แยกออกจากกันแต่มีลักษณะซ้อนทับกันอยู่ ผู้หญิงที่มีประสบการณ์ในการทำงานบาร์เบียร์จะสามารถแยกแยะได้ว่าลูกค้าที่ก้าวเข้ามาในร้านมีลักษณะเป็นแบบใด มีวัตถุประสงค์ใด และมีแนวโน้มที่เธอจะได้ประโยชน์อย่างไรจากการเข้าไปปฏิสัมพันธ์ด้วย การมีเกณฑ์ในการจำแนกลูกค้าดังกล่าว เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับผู้หญิงในการเข้าถึงลูกค้าเพื่อสานความสัมพันธ์ต่อเนื่องต่อไป อย่างไรก็ตามนอกเหนือจากเกณฑ์การจำแนกดังกล่าวแล้ว ในการปฏิสัมพันธ์ส่วนบุคคลระหว่างผู้หญิงกับลูกค้าแต่ละคู่ นั้น ผู้หญิงยังมีเกณฑ์ในการประเมินลูกค้ารายบุคคลที่เธอปฏิสัมพันธ์ด้วย

4. การประเมินลูกค้า

เนื่องจากการทำงานบริการในบาร์เบียร์ มีเงื่อนไขการทำงานค่อนข้างเป็นอิสระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกลูกค้าที่จะนั่งดื่มด้วย หรือการตัดสินใจออกไปบริการลูกค้านอกบาร์เบียร์ การตัดสินใจออกไปกับลูกค้านั้นถือเป็นการผจญภัยที่ต้องมีความเสี่ยงอยู่ตลอดเวลา ดังเช่นที่ผู้หญิงบาร์เบียร์ในกลุ่มศึกษาคนหนึ่งพูดว่า “เราต้องเสี่ยงตลอดเวลาว่า ไปแล้วจะเป็นยังไง จะจ่ายเงินเรามั้ย” ดังนั้นผู้หญิงจึงจำเป็นต้องประเมินและเรียนรู้จักลูกค้าในช่วงเวลาสั้น ๆ ที่อยู่ในบาร์เบียร์

จากการสังเกตพบว่า ผู้หญิงจะใช้เวลาที่นั่งดื่ม สนนทนาหรือประกอบกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การเล่นเกมส์ หรือการเล่นสไนเกอร์ เป็นช่วงเวลาในการเรียนรู้ลูกค้ารายบุคคลเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจออกไปบริการทางเพศต่อไป ในงานศึกษาพบว่า ผู้หญิงมีหลักเกณฑ์ในการประเมินลูกค้าที่เธอปฏิสัมพันธ์ด้วยในบาร์เบียร์ดังนี้

หลักเกณฑ์แรก เป็นการประเมินฐานะของลูกค้า โดยพิจารณาจากสายตามองดูลักษณะภายนอกของลูกค้า เช่น ลูกค้าที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานดี หรือประกอบธุรกิจในจังหวัดเชียงใหม่ มักแต่งกายค่อนข้างสุภาพ กล่าวคือ ใส่กางเกงแล็คส์ เลือเชิร์ต มีโทรศัพท์เคลื่อนที่ รับประทานเป็นต้น หรือในกรณีที่คือนักท่องเที่ยว การแต่งกายจะบ่งบอกถึงรูปแบบการท่องเที่ยว เช่น มาเที่ยวแบบช้าเหมา หรือมาเที่ยวแบบค่อนข้างหรูหรา รวมถึงพาหนะ เช่น ลูกค้าจำนวนหนึ่งเช่ารถจักรยานยนต์ไว้เดินทาง บางคนเช่าจักรยาน หรือบางคนเดินเท้ามาเที่ยวบาร์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการประเมินลูกค้าผ่านบทสนทนา เช่น บทกตัญญูส่วนใหญ่ที่ผู้หญิงใช้สื่อสารเพื่อให้รู้ถึงฐานะของลูกค้าคือ สถานที่พัก หากลูกค้าที่พักเกสเฮาส์เล็ก ๆ ผู้หญิงจะประเมินว่า การใช้จ่ายเป็นไปค่อนข้างจำกัด หากพักในโรงแรมใหญ่ แสดงถึงฐานะการเงินที่ค่อนข้างดี หลักเกณฑ์อีกอย่างหนึ่งที่ผู้หญิงใช้ประเมินฐานะของลูกค้าคือ ลักษณะการดื่มของลูกค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประเมินขั้นแรกจะพิจารณาจากประเภทของเครื่องดื่ม

หลักเกณฑ์ที่สอง เป็นการประเมินความรอบรู้เกี่ยวกับเรื่องเมืองไทยและผู้หญิงไทย การประเมินลักษณะนี้เกิดขึ้นจากบทสนทนา ที่ผู้หญิงมักเป็นฝ่ายเริ่มต้นภายหลังจากการกตัญญูหนึ่งในคำถามต้น ๆ ที่ผู้หญิงมักจะถามลูกค้า คือ คุณมาเมืองไทยครั้งแรกหรือเปล่า และบ่อยครั้งที่ถามว่า คุณพูดภาษาไทยได้หรือไม่ ไปเที่ยวที่ไหนมาบ้าง หากผู้หญิงได้รับคำตอบในทำนองที่บ่งชี้ถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่มีการบริการทางเพศเกี่ยวข้อง เช่น พัทยา ภูเก็ต พัทยา พังงอ ผู้หญิงจะเริ่มทำความเข้าใจลูกค้าว่ามีความชัดเจนเกี่ยวกับเมืองไทยและผู้หญิงไทยเพียงไร นอกจากนี้คำถามที่มีส่วนช่วยในการให้ข้อมูลกับผู้หญิงมากขึ้น คือ การถามประเทศที่มาของลูกค้า คำตอบของคำถามนี้ ผู้หญิงจะนำไปเชื่อมโยงกับลักษณะเด่นของลูกค้าประเทศนั้น ๆ ตามที่เธอมีประสบการณ์หรือได้รับรู้มา

หลักเกณฑ์ที่สาม เป็นการประเมินอุปนิสัยใจคอ อาจกล่าวได้ว่า "ความใจดี" คือ ลักษณะของลูกค้าที่ดีในสายตาของผู้หญิง ระหว่างการเริ่มปฏิสัมพันธ์นับตั้งแต่ที่ผู้หญิงเริ่มต้นเข้าหาลูกค้า เธอจะเริ่มสังเกตและประเมินว่าลูกค้าใจดีหรือไม่ หรือเป็นคนตระหนี่เพียงใด นอกเหนือจากการประเมินประเภทเครื่องดื่มที่ลูกค้าสั่งแล้ว ผู้หญิงจะสังเกตว่า ลูกค้าเปรียบเทียบราคาเครื่องดื่มเพื่อที่จะสั่งดื่มหรือไม่ ปริมาณการดื่มมีความถี่เพียงใด และแสดงกริยาที่จะยินดีเลี้ยงดื่ม

กับผู้หญิงหรือไม่ ในประเด็นนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง บ่อยครั้งที่ผู้หญิงพบว่า เธอไม่ต้องเขยปากขอให้ลูกค้าเลี้ยงดื่ม แต่เธอมักเป็นฝ่ายถูกถามว่าจะดื่มอะไรทันทีหลังจากที่ลูกค้าสั่งเครื่องดื่มของตนเสร็จเรียบร้อยแล้ว หากลูกค้าเปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้สั่งเครื่องดื่ม ช่วงนี้เองที่ผู้หญิงจะต้องตัดสินใจว่าเธอควรดื่มเครื่องดื่มอะไร โดยในอันดับแรก ผู้หญิงจะพิจารณาว่า ลูกค้าดื่มเครื่องดื่มอะไรก่อน เช่นลูกค้าดื่มเบียร์ ผู้หญิงอาจจะถามลูกค้าว่าเธอดื่มเบียร์ได้หรือไม่ หรือหากลูกค้าดื่มเหล้าต่างประเทศที่มีราคาค่อนข้างแพง โดยทำท่าไม่ใส่ใจในเรื่องราคา ฝ่ายหญิงอาจจะประเมินลูกค้าในเชิงรุกต่อไปว่า เธอสามารถดื่มเหล้าต่างประเทศแบบเดียวกับลูกค้าหรือสั่งเครื่องดื่มประเภทค็อกเทลซึ่งมีราคาค่อนข้างแพงกว่าเครื่องดื่มทั่วไปได้หรือไม่ หากคำตอบเป็นไปในทางบวก ผู้หญิงจะเริ่มเรียนรู้ว่า ลูกค้ามีอุปนิสัยค่อนข้างใจดี ขั้นตอนในการเลี้ยงดื่ม นับเป็นสถานการณ์เบื้องต้นในการประเมินว่าลูกค้าเป็นคนใจดีหรือไม่ อย่างไรก็ตามการประเมินยังไม่สิ้นสุดลงเพียงแค่นี้ แต่ยังคงดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่องไปสู่การตัดสินใจในการซื้อขายบริการทางเพศ

หลักเกณฑ์ที่สี่ เป็นการประเมินในเรื่องความสะอาด เนื่องจากกิจกรรมทางเพศเป็นกิจกรรมที่ต้องมีความใกล้ชิด สัมผัสเนื้อตัวในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ ความสะอาดจึงเป็นเรื่องที่ผู้หญิงให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก การพิจารณาความสะอาดจะเกิดขึ้นในขั้นตอนที่ลูกค้ากับผู้หญิงเริ่มสนทนาและทำความรู้จักกันในระหว่างการนั่งดื่ม ประเด็นที่ผู้หญิงให้ความสำคัญ ได้แก่ เรื่องกลิ่นตัว เป็นที่กล่าวขานกันมากกว่าลูกค้าชาวต่างประเทศหรือที่เรียกกันสั้น ๆ ในกลุ่มผู้หญิงว่า “พวกฝรั่ง” มักมีกลิ่นตัวค่อนข้างแรง ระหว่างการใกล้ชิดกันในบาร์เบียร์ ผู้หญิงจะเริ่มสังเกตความสะอาดของเสื้อผ้า ผม เล็บมือ บางครั้งรวมไปถึงเล็บเท้า และหลายคนให้ความสำคัญกับความสะอาดของพื้น บางครั้งการสำรวจในเรื่องความสะอาดเกิดขึ้นตั้งแต่ขั้นตอนที่ลูกค้าเริ่มเดินเข้ามาในบาร์เบียร์ และบ่อยครั้งที่ผู้ศึกษาสังเกตพบว่า ผู้หญิงให้เหตุผลในการปฏิเสธการออกไปนอกบาร์กับลูกค้า เมื่อเพื่อนร่วมงานถามถึงเหตุผล เธอบอกว่า “ทนกลิ่นตัวไม่ไหว” บ้างก็ตำหนิว่า “ผมเผ้าเนื่อตัวสกปรกขนาดนี้ ให้หน้าพนักก็ไม่ไปหรอก ไม่รู้เคยอาบน้ำบ้างหรือเปล่า ชินไปด้วย มีหวังอีกวันต้องเข้าโรงพยาบาล”

⁴ Esterik (1999:284) เสนอว่า เรื่องกลิ่นตัวมีความสำคัญมาก ทำให้ผู้หญิงจำนวนหนึ่งให้เหตุผลที่พวกเขาเลือกทำงานในอาบอบนวดมากกว่าการทำงานในบาร์ว่า จะได้อาบน้ำลูกค้าชาวต่างประเทศก่อนจะมีเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้ความสะอาดยังเป็นจุดขายของอุตสาหกรรมเกี่ยวกับเช็กส์ในเมืองไทย

นอกเหนือจากนี้ยังมีหลักเกณฑ์ส่วนบุคคลที่เป็นความพอใจเฉพาะของผู้หญิง ซึ่งจากการพูดคุยพบว่า มีสองประเด็นสำคัญ คือ เรื่องหน้าตา วัย สีมิว และในเรื่องการแสดงออกทางเพศระหว่างที่นั่งตมในบาร์เบียร์

ประเด็นเรื่องหน้าตา วัย และสีผิว เมื่อมีลูกค้าที่จัดอยู่ในเกณฑ์หน้าตาหล่อเหลาเข้ามานั่งตมในบาร์ มักมีเสียงเล็ดลอดขึ้นมาจากผู้หญิงว่า "อยากพินคนหล่อ"¹ อยู่บ่อยครั้ง แต่จากการสังเกตและพูดคุยกับผู้หญิงพบว่า แม้ว่าผู้หญิงทุกคนมีความปรารถนาที่จะได้ใกล้ชิดกับผู้ชายหน้าตาดี แต่ไม่ใช่ผู้หญิงทุกคนที่ตัดสินใจเข้าไปนั่งตมกับลูกค้าที่หน้าตาดีเสมอไป เพราะเป็นที่พูดกันมากกว่า คนหล่อมักจะแสดงกิริยาหยิ่งและบ่อยครั้งที่พยายามหลีกเลี่ยงการจ่ายค่าบริการ รวมทั้งผู้หญิงหลายคนที่ไม่ได้อยู่ในวัยสาวหรือรูปร่างผอมบาง รวมทั้งมีประสบการณ์ในการทำงานน้อย มักจะไม่ค่อยมีความมั่นใจในการเข้าหาลูกค้าที่หน้าตาดี สำหรับในเรื่องวัยของลูกค้า พบว่าผู้หญิงที่เริ่มเข้าสู่การทำงานบาร์เบียร์ในระยะแรกและอายุน้อย คืออยู่ในราวยี่สิบปีเศษ ๆ มักจะยังไม่ยอมรับลูกค้าที่มีอายุมาก เกณฑ์ในการพูดถึงความอายุมากของลูกค้า มักจะใช้เกณฑ์ที่อยู่ในวัยเดียวกับพ่อ เช่น ผู้หญิงบางคนเริ่มทำงานพูดถึงลูกค้าที่เธอปฏิเสธการออกไปนอกบาร์เบียร์ว่า "แก่คร่าวพ่อ ใครจะไปด้วยไหว" แต่เมื่อผู้หญิงมีประสบการณ์ในการทำงานมากขึ้นจะค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงความคิดและเรียนรู้เงื่อนไขที่เอื้อให้ตนอยู่รอดในการทำงาน ซึ่งในประเด็นนี้จะอธิบายในช่วงถัดไป ส่วนในเรื่องสีผิวนั้น เนื่องจากลูกค้าที่มาใช้บริการมีที่มาจากหลากหลายประเทศ บางครั้งมีกลุ่มลูกค้าผิวสีเข้มมาใช้บริการ ผู้หญิงที่เริ่มต้นทำงานใหม่ ๆ มักจะไม่คุ้นเคยและเลือกที่จะเลี่ยงการเข้าไปนั่งตมกับลูกค้าผิวสี โดยให้เหตุผลว่า "ไม่ชอบคนดำ มันรู้สึกยังไม่รู้" แต่สำหรับผู้หญิงที่มีประสบการณ์ในการปฏิสัมพันธ์กับคนหลากหลายชาติ ภาษา ประเด็นนี้ดูจะไม่ใช่อะไรที่สำคัญในการเข้าหาลูกค้ามากนัก

ประเด็นเรื่องการแสดงออกทางเพศ ผู้หญิงจะเรียนรู้ลูกค้าในเรื่องทางเพศระหว่างที่เธอนั่งตมด้วย ผู้หญิงหลายคนบอกว่าเธอยอมรับไม่ได้หากลูกค้าจะสัมผัสเนื้อตัว ร่างกาย ที่ดูเกินความพอดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจับหน้าอก อวัยวะเพศ หรือจูบปากอย่างโจ่งแจ้งในบาร์เบียร์ เพราะเธอถือว่าเป็นการไม่ให้เกียรติ และทำให้เธอคิดต่อไปว่า หากเธอออกไปกับลูกค้าคนดังกล่าว อาจมีการแสดงกิริยาอาการที่เธอไม่พอใจและไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ในมุมกลับกัน บ่อยครั้งที่ผู้ศึกษาพบว่า ในบางช่วงสถานการณ์ที่ฝ่ายหญิงต้องการออกไปบริการทางเพศกับลูกค้า มักมีการใช้วิธีการรุกโดยการสัมผัสเนื้อตัวร่างกายของฝ่ายชาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการประเมิน

¹ บรรทัดฐานในเรื่องความหล่อหรือหน้าตาดีของลูกค้าชาวตะวันตก ผู้หญิงมักใช้เกณฑ์ในเรื่องรูปร่างสูงโปร่ง และใบหน้าทีละม้ายคล้ายดารานาง

ของฝ่ายหญิงว่าสถานการณ์ได้ก้าวมาถึงจุดที่มีความคับขันเพียงใด สถานการณ์ที่จำเป็นดังกล่าว เช่น เริ่มมีการแข่งขันกันเองในหมู่เพื่อนร่วมงานในการเข้าถึงลูกค้า การแสดงออกดังกล่าวเป็นการประกาศต่อเพื่อนร่วมงานที่กำลังเป็นคู่แข่งกันเพื่อเป้าหมายในลูกค้าคนเดียวกันว่า เธอเป็นผู้ดูแลลูกค้าคนดังกล่าวอยู่ หรือในบางสถานการณ์ที่ผู้หญิงประเมินว่า ฝ่ายชายกำลังอยู่ระหว่างการลังเลใจว่าจะออกไปนอกบาร์กับเธอหรือไม่

5. การแสดงออกของผู้หญิงในสถานการณ์ต่าง ๆ

จากการสำรวจและพูดคุยกับผู้หญิงพบว่า ผู้หญิงได้แบ่งบาร์เบียร์ในฐานะที่เป็นจากทางสังคมของการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าออกเป็นสองกลุ่มด้วยกัน โดยเกณฑ์ในการแบ่งแยกกลุ่มของบาร์เบียร์ใช้ที่ตั้ง (location) เป็นตัวแบ่งแยก โดยแยกออกเป็นสองลักษณะดังนี้ ลักษณะแรก บาร์เบียร์ที่ตั้งอยู่ในย่านที่มีการแข่งขันกันสูง หมายถึง ที่ตั้งบาร์เบียร์ติดกันหลายแห่งอยู่ และบาร์เบียร์แต่ละแห่งมีผู้หญิงทำงานจำนวนมาก จำเป็นต้องมีการแข่งขันกันในกลุ่ม ผู้หญิงเพื่อเชื้อเชิญลูกค้าให้เข้ามาใช้บริการในบาร์แห่งที่ตนทำงานอยู่ บาร์เบียร์ที่อยู่ในข่ายนี้ได้แก่ บาร์เบียร์ที่ตั้งอยู่ย่านถนนลอยเคราะห์ ส่วนที่ตั้งบาร์เบียร์ในลักษณะที่สอง จะตั้งอยู่ในพื้นที่ในแถบรอบนอก กล่าวคืออยู่ห่างจากถนนลอยเคราะห์อันเป็นสายหลักและมักตั้งอยู่ห่างจากบาร์เบียร์แห่งอื่น ๆ การแบ่งแยกประเภทบาร์เบียร์ตามลักษณะที่ตั้งนี้มีนัยยะสำคัญสำหรับผู้หญิงเป็นอย่างมาก ผู้หญิงรับรู้ว่าการทำงานในบาร์เบียร์แถบที่มีการแข่งขันกันมากนั้น ผู้หญิงต้องกล้าแสดงออกและเป็นฝ่ายรุกในการเข้าถึงลูกค้า การแข่งขันนอกจากจะเกิดขึ้นระหว่างบาร์เบียร์ที่ตั้งอยู่ใกล้กันแล้ว ผู้หญิงยังจำเป็นต้องแข่งขันกับเพื่อนร่วมงานในบาร์เบียร์แห่งเดียวกันอีกด้วย

จากการศึกษาพบว่า ผู้หญิงจำนวนหนึ่งที่ทำงานบาร์เบียร์ในแถบรอบนอก มักจะมองว่า ผู้หญิงที่ทำงานบาร์เบียร์ย่านที่มีการแข่งขันกันมากนั้นมักมีลักษณะที่เรียกว่า “เข้าชนเก่ง และใจถึง” ซึ่งลักษณะดังกล่าวปรากฏให้เห็นตั้งแต่การแต่งกาย การเชื้อเชิญลูกค้าให้เข้ามาในร้านมีการถูกเนื้อต้องตัวลูกค้าในเชิงรุก เช่น การโผเข้ากอด รุม อย่างโจ่งแจ้ง ผู้หญิงบางคนบอกว่าตนไม่อยากจะไปทำงานในบาร์เบียร์ย่านที่มีการแข่งขันกันมากเนื่องจากบุคลิกลักษณะเฉพาะดังกล่าวไม่เหมาะกับตน เนื่องจากเป็นคนไม่ชอบความวุ่นวายและไม่อยากแย่งลูกค้ากันเอง ขณะที่ผู้หญิงที่ทำงานอยู่ในย่านที่มีการแข่งขันสูงให้เหตุผลว่า “ที่นี่เป็นบาร์ไฮโซ” คำดังกล่าวหมายถึงตั้งแต่ราคาเครื่องดื่มที่แพงกว่า ระดับความสวย มั่นใจของผู้หญิงที่ทำหน้าที่ให้บริการ กลุ่มลูกค้าที่มีกำลังซื้อสูง รวมทั้งผู้หญิงสามารถเรียกค่าบริการได้สูงกว่าบาร์เบียร์ที่ตั้งอยู่รอบนอก

ดังนั้นเพื่อให้เข้าใจถึงวัฒนธรรมและแบบแผนพฤติกรรมการแสดงออกของผู้หญิงในฐานะที่เป็นพนักงานบริการในบาร์เบียร์แต่ละย่าน ผู้ศึกษาจึงได้แบ่งขั้นตอนของความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับลูกค้าตามลำดับของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในบาร์เบียร์แต่ละย่านดังนี้

1. การเชิญชวนลูกค้าเข้าร้าน

วิธีการที่ผู้หญิงเรียกลูกค้าเข้าร้าน มักจะมีลักษณะร่วมกันคือการยื่นส่งเสียงทักทายหน้าร้าน ด้วยประโยคภาษาอังกฤษ ได้แก่ เฮลโล เวลคัม , แวร์ ยู โก แชนซัมแมน , คัมอินไซด์ ฟรีส เป็นต้น อย่างไรก็ตามการเชื้อเชิญลูกค้าเข้าร้านในบาร์เบียร์ย่านที่มีการแข่งขันกันสูงและบาร์เบียร์ที่อยู่รอบนอกนั้น มีความแตกต่างกันดังนี้

- บาร์เบียร์ที่ตั้งอยู่ในย่านที่มีการแข่งขันกันสูง มักมีนักท่องเที่ยวดูเดินผ่านอยู่เป็นระยะ ๆ เพื่อสำรวจว่าตนจะเลือกเข้าไปนั่งดื่มในบาร์แห่งใด ขณะเดียวกันบาร์เบียร์ก็จะมีโต๊ะตั้งอยู่ริมทาง ผู้หญิงที่ทำงานบาร์เบียร์ย่านนี้จึงมักรวมกลุ่มนั่งอยู่ที่โต๊ะริมทางเดิน เมื่อลูกค้าเดินผ่านก็จะยื่นขึ้นทักทาย หรือบางครั้งหากลูกค้าคนใดหน้าตา รูปร่างดี ผู้หญิงจะดึงมือให้เข้ามานั่งในร้าน บางครั้งก็เป็นการยืยงขวางเพื่อกันทางไม่ให้ลูกค้าเดินผ่านไปยังบาร์แห่งอื่น ๆ พร้อมกับส่งรอยยิ้มและเชิญให้ลูกค้าเข้าไปนั่งดื่ม เมื่อลูกค้าเดินเข้ามาใกล้ร้านหรือใกล้ผู้หญิง คำทักทายมักจะเป็นการทักทายที่เอ่ยชมลูกค้า เช่น แชนซัมแมน คัมอินไซด์ ฟรีส แต่ถ้าหากลูกค้าเดินผ่านคนละฟากถนนหรือเดินห่างจากผู้หญิง คำทักทายมักมีลักษณะหลั่งติงตังและเชื้อเชิญมากขึ้น เช่น การตะโกนจากผู้หญิงที่มีประสบการณ์ว่า "เวลคัม ทู มายด์ โฮล" "เช็กซีแมน แวร์ยูโก คัมเฮีย" เป็นต้น

- บาร์เบียร์ที่ตั้งอยู่รอบนอก บาร์เบียร์กลุ่มนี้มักมีสถานที่ตั้งอยู่ในซอยหรือแยกต่างหากจากย่านที่มีการแข่งขันมาก กลุ่มลูกค้าจึงเป็นกลุ่มที่ตั้งใจจะไปใช้บริการเฉพาะร้านเนื่องจากมักคุ้นกับเจ้าของบาร์หรือมาหาผู้หญิงบาร์เบียร์คนใดคนหนึ่ง บางครั้งเป็นกลุ่มลูกค้าที่เดินผ่านไปยังสถานที่เป้าหมายอื่น ๆ เช่นกลับที่พัก เดินเที่ยว หรือเดินไปแหล่งจับจ่ายใช้สอย เป็นต้น นอกจากนี้บางคนมีแรงจูงใจจากราคาเครื่องดื่มของบาร์เบียร์ในแถบรอบนอกที่ถูกกว่าบาร์เบียร์ที่ตั้งอยู่ศูนย์กลางเล็กน้อย และบาร์เบียร์แถบรอบนอกยังมีผู้หญิงบริการในแต่ละร้านไม่มากนัก จากการสำรวจพบว่ามีเพียง 1-6 คน เท่านั้น การเชิญชวนลูกค้าเข้าร้านจึงไม่จำเป็นต้องแก่งแย่งกับบาร์เบียร์ข้างเคียง รวมทั้งไม่ต้องแข่งขันกันในหมู่เพื่อนร่วมงาน การตัดสินใจเข้ามาใช้บริการในบาร์เบียร์จึงมักเป็นการตัดสินใจของลูกค้าที่ตั้งใจมามากกว่า

2. การเลือกลูกค้า

ดังที่ได้กล่าวไปบ้างแล้วว่า “ความอิสระ” นับเป็นคุณค่าที่สำคัญมากที่สุดสำหรับผู้หญิงที่ทำงานบริการในบาร์เบียร์ เนื่องจากพวกเธอสามารถที่จะเลือกตัดสินใจได้ในระดับหนึ่งในการเข้าถึงลูกค้า และผู้หญิงก็มีทัศนคติต่อการประเมินลูกค้าในแบบต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวในหัวข้อเรื่องการประเมินลูกค้าไปแล้ว อย่างไรก็ตาม เนื่องจากบาร์เบียร์ไม่มีตำแหน่งของมามาซึ่งที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้หญิงกับลูกค้า การตัดสินใจเข้าหาลูกค้าจึงเป็นการประเมินร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้หญิงที่ทำงานว่าใครจะเลือกเข้าไปหาลูกค้าคนใด

- บาร์เบียร์ในย่านที่มีการแข่งขันสูง พบว่า เมื่อมีลูกค้าเข้ามาในบาร์เบียร์ ผู้หญิงต้องรู้ว่าลูกค้าคนนี้เป็นลูกค้าประจำของเพื่อนร่วมงานคนใดหรือไม่ หากเป็น “แขกประจำ” ก็จะเป็นความสำคัญอันดับแรก ที่จะไม่เข้าไปนั่งดื่มด้วย บางครั้งอาจมีการทักทายพูดคุยในเรื่องทั่วไประหว่างที่พนักงานคนดังกล่าวยังมาไม่ถึงร้าน ในกรณีที่ลูกค้าหน้าใหม่เดินผ่านร้าน การเข้าไปบริการของผู้หญิงจะขึ้นอยู่กับว่าเธอเป็นคนเรียกลูกค้าคนดังกล่าวเข้าร้านหรือไม่ หากเธอเป็นคนเรียก เธอก็จะเข้าไปพูดคุยและนั่งดื่มด้วย บางครั้งผู้หญิงจะทอดเวลาในการเข้าถึงลูกค้าสักครู่หนึ่ง ภายหลังจากที่ลูกค้าสั่งเครื่องดื่มเสร็จแล้วและไม่พบว่าลูกค้ามีเป้าหมายที่จะต้องการเลือกนั่งดื่มกับผู้หญิงในร้านคนใดเป็นพิเศษ หลังจากนั้นจึงตัดสินใจเข้าไปนั่งพูดคุยด้วย การแสดงออกของผู้หญิงในชั้นตอนนี้นั้นขึ้นอยู่กับทักษะและประสบการณ์ในการทำงานซึ่งในประเด็นนี้จะนำเสนอในบทถัดไป

- บาร์เบียร์ที่ตั้งอยู่แถบรอบนอก พบว่า นอกเหนือจากที่ผู้หญิงจะให้ความสำคัญว่าลูกค้าคนดังกล่าวเป็นลูกค้าประจำของพนักงานคนใดในร้าน ในกรณีของลูกค้าหน้าใหม่ พบว่า ผู้หญิงจะประเมินกันเองว่า ใครควรเข้าไปหา ผู้หญิงมักทอดเวลาช่วงหนึ่งให้ลูกค้าเข้ามาในบาร์เบียร์ และสังเกตว่า ลูกค้าให้ความสนใจใครคนใดเป็นพิเศษหรือไม่ เนื่องจากสถานที่บาร์เบียร์ในแถบรอบนอกมักจะมีบริเวณไม่กว้างขวางนัก ผู้หญิงจะใช้วิธีสบตากับลูกค้าเพื่อดูปฏิกิริยาตอบรับ หากเป็นไปในทางบวกเช่น การส่งยิ้ม ผู้หญิงก็จะเข้าไปทักทายพูดคุยด้วย บางครั้งผู้หญิงใช้วิธีการประเมินลูกค้าและประเมินตนเองไปพร้อมกัน เช่น ผู้หญิงบาร์เบียร์บางคนที่มีอายุค่อนข้างมาก คืออยู่ในช่วงสามสิบกว่าปีถึงต้นสี่สิบปี เมื่อเห็นลูกค้าในวัยหนุ่ม จะเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานที่อายุน้อยหรือมีรูปร่างเล็กเข้าไปบริการแรก ด้วยเหตุผลที่ว่า “พี่แก่แล้ว หนุ่ม ๆ คงไม่ชอบ” นอกจากนี้ยังมีลักษณะที่เปิดโอกาสให้กับเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ เช่น ผู้หญิงบางคนอาศัยนี้ยังไม่ได้ออกไปกับลูกค้าคนใด เมื่อมีลูกค้าหน้าใหม่เข้ามา ก็จะเปิดโอกาสให้กับเพื่อนร่วมงาน ลักษณะด้อยที่ด้อยอาศัยถือเป็นเกณฑ์ที่รับรู้และปฏิบัติมากกว่าเป็นกฎเกณฑ์ตามลายลักษณ์อักษร แต่หลาย

ครั้งก็มีเพื่อนร่วมงานที่แหกกฎ วิธีการจัดการตอบโต้กับเพื่อนร่วมงานลักษณะนี้คือการไม่พูดจาด้วย และมีการนินทากันในหมู่เพื่อนร่วมงานถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การอะลุ่มอะล่วยในการเข้าถึงลูกค้า สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากองค์กรในการทำงานมีขนาดเล็ก ผู้หญิงไม่ต้องแข่งขันกันมาก ขณะเดียวกัน ก็มีลักษณะเป็นเพื่อน พี่ น้อง และพึ่งพาอาศัยกันในเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากการทำงาน เช่น การยืมรถจักรยานยนต์ การทำอาหารรับประทานร่วมกัน การพักอาศัยอยู่ในหอพักเดียวกัน การปรึกษาปัญหาส่วนตัว การยืมยืมเงินทอง เป็นต้น

3. การนั่งติดกับลูกค้า

ขั้นตอนในการนั่งติดกับลูกค้าถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดและต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวของผู้หญิงเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้หญิงสามารถทำรายได้จากการติดในแต่ละทีม โดยทางร้านจะจ่ายค่าติดให้กับผู้หญิงทีมละ 20-30 บาท ขึ้นกับกฎเกณฑ์ของแต่ละบาร์เบียร์ การจ่ายค่าติดมีส่วนสัมพันธ์กับเงินเดือน กล่าวคือบาร์เบียร์แห่งที่จ่ายเงินเดือนให้ผู้หญิงเดือนละ 3,000 บาท จะจ่ายค่าติดให้ผู้หญิงทีมละ 20 บาท โดยมีข้อกำหนดว่าผู้หญิงต้องทำติดได้เดือนละไม่ต่ำกว่า 90 ทีม ขณะที่บาร์เบียร์บางแห่งจ่ายเงินเดือนราว 2,000-2,500 บาท มักจะจ่ายค่าติดให้ผู้หญิงทีมละ 30 บาท เป็นต้น นอกจากการทำรายได้ให้กับตนเองแล้ว ระหว่างขั้นตอนนี้ผู้หญิงจะได้เรียนรู้จักลูกค้าและหากเกิดความพึงพอใจก็จะตัดสินใจออกไปบริการลูกค้านอกร้าน ผู้หญิงจำนวนหนึ่งเลือกติดเครื่องติดตามใจลูกค้า เช่น เธอมักเป็นฝ่ายถามลูกค้าว่า อยากให้เธอติดอะไร ขณะที่ผู้หญิงกลุ่มหนึ่งจะเลือกเครื่องติดประเภทเลดีดริงค์ คือเป็นประเภทน้ำผลไม้ น้ำอัดลม หรือสเปย์ด เป็นต้น เนื่องจากเครื่องติดใส่ในแก้วขนาดเล็ก ไม่ต้องใช้เวลาติดนานมากนัก

- บาร์เบียร์ย่านที่มีการแข่งขันกันสูง จากการสังเกตพบว่า การสั่งเครื่องดื่มของผู้หญิงในบาร์เบียร์ที่เรียกตนเองว่าเป็น “บาร์ไฮโซ” นี้ การเลือกเครื่องดื่มนั้นเป็นวิธีการหนึ่งในการจัดการภาพลักษณ์ให้ลูกค้าเรียนรู้จักเธอในเวลาอันสั้น ทั้งนี้การแสดงออกของผู้หญิงเกิดขึ้นหลังจากผ่านการประเมินตัวลูกค้ามาก่อนแล้ว เช่น หากผู้หญิงประเมินว่าลูกค้าเป็นคนค่อนข้างเรียบร้อย เธอจะสั่งเครื่องดื่มประเภทเลดีดริงค์ เป็น น้ำผลไม้ หรือน้ำอัดลม ในทีมแรกของเธอกับลูกค้า หากผู้หญิงต้องการทดสอบว่าลูกค้าฐานะดีจริงหรือไม่ เธอจะสั่งเครื่องดื่มประเภทค็อกเทลที่มีราคาแพงกว่าเลดีดริงค์ราวหนึ่งเท่าตัว นอกจากนี้ผู้หญิงจะดูว่าลูกค้าติดเครื่องดื่มอะไร บางครั้งผู้หญิงใช้วิธีติดเครื่องดื่มแบบเดียวกับลูกค้า หากผู้หญิงเกิดความไม่แน่ใจในสถานการณ์ว่าลูกค้าเป็นอย่างไร เธอจะใช้วิธีการถามลูกค้าว่าอยากให้เธอติดเครื่องดื่มประเภทใด หากลูกค้าตอบในทำนองที่ว่าขึ้นอยู่กับความต้องการของเธอ เธอจะประเมินอีกครั้งว่าลูกค้าดื่มเหล้าต่างประเทศ

หรือเหล้าไทย และเธอจะเลือกในรูปแบบใกล้เคียงกัน ผู้หญิงมักจะคิดคำนวณอยู่ตลอดเวลาว่า ระหว่างการนั่งดื่มกับลูกค้านั้น เธอควรจะเร่งการดื่มโดยที่ไม่ทำให้ลูกค้ารู้สึกว่าเขากำลังต้องการจำนวนดื่มแต่เป็นการดื่มอย่างเป็นธรรมชาติ ทั้งนี้มักจะขึ้นอยู่กับปริมาณการดื่มของลูกค้าด้วย หากลูกค้าดื่มมาก เธอก็จะดื่มมากตาม หากลูกค้าเว้นช่วงในการดื่ม ผู้หญิงก็จะชนแก้วกับลูกค้าเพื่อเร่งการดื่ม การปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าในช่วงนี้ ถ้าผู้หญิงรู้สึกพึงพอใจในตัวลูกค้า และลูกค้าเองก็มีปฏิกิริยาตอบรับไปในทิศทางเดียวกัน แต่ลูกค้ามีเวลาที่จะอยู่ในบาร์เบียร์อย่างจำกัด ผู้หญิงจะเริ่มด้วยการถามถึงห้องพัก หรือจุดที่อยู่ของลูกค้าไว้สำหรับการติดต่อกันในภายหลัง โดยส่วนใหญ่ผู้หญิงจะชักชวนให้ลูกค้าใช้เวลาอยู่ในบาร์เบียร์ช่วงเวลาหนึ่ง เช่น ชวนให้ลูกค้าเล่นสล็อตเกอร์ด้วย และกลับมานั่งดื่มต่อ หรือการนำเกมส์ต่อสืมาเล่นกับลูกค้า ในกรณีที่ผู้หญิงยังไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ดีพอ บางครั้งหากลูกค้าเป็นคนเจียบขี้นไม่ช่างพูด ผู้หญิงก็จะสร้างกิจกรรมด้วยการเล่นเกมสล็อตหรือเล่นสล็อตเกอร์เช่นกัน ในหลายสถานการณ์ที่ผู้หญิงประเมินว่าลูกค้าตระหนี่ หรือจุกจิกเรื่องมาก เธอก็จะไม่สานต่อความสัมพันธ์ให้ยืดยาวออกไป ด้วยการไม่เชื้อเชิญให้ลูกค้าสั่งดื่มต่อ หรือพยายามปลีกตัวออกไปหากิจกรรมอื่น ๆ ในร้าน เช่น การเล่นสล็อตเกอร์ การหันไปทักทายพูดคุยกับเพื่อนร่วมงานหรือทักทายลูกค้ารายใหม่ที่เข้ามาในร้าน อย่างไรก็ตาม ลูกค้าเองก็มีส่วนอย่างสำคัญในการสำรวจความพอใจของตนและตัดสินใจในเรื่องระยะเวลาการนั่งดื่มกับผู้หญิงด้วยเช่นกัน

ในบางสถานการณ์ที่การปฏิบัติตัวของลูกค้าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ กล่าวคือ ไม่เอ่ยปากถามผู้หญิงว่าจะดื่มอะไร ช่วงเวลานี้ ผู้หญิงจะพูดคุยกับลูกค้า ด้วยตั้งคำถามในเชิงรุก ซึ่งมีส่วนอย่างสำคัญในการประเมินลูกค้า ชุดของคำถามที่เป็นแบบแผนตายตัวที่ผู้หญิงจะเรียนรู้ลูกค้า ได้แก่ การถามชื่อ ประเทศที่มา เคยมาเมืองไทยกี่ครั้ง พูดภาษาไทยได้ไหม ไปเที่ยวที่ไหนมาบ้าง ชอบเมืองไทยไหม พักอยู่ที่ไหนในเชียงใหม่ เป็นต้น ขณะที่ลูกค้าก็จะตั้งคำถามกับผู้หญิงในประเด็นทั่วไปในลักษณะเดียวกัน เช่น ชื่ออะไร เป็นคนเชียงใหม่หรือเปล่า บ้านเกิดอยู่ที่ไหน บทสนทนาในลักษณะนี้จะดำเนินไปช่วงเวลาหนึ่ง หากลูกค้ายังไม่เอ่ยปากในเรื่องเครื่องดื่ม ผู้หญิงยังคงหาหัวข้อสนทนาต่อไป ประเด็นที่ผู้หญิงจะนำมาพูดคุยส่วนอยู่บนฐานของการประเมินสถานการณ์ภาพของลูกค้าทั้งสิ้น เช่น ผู้หญิงจะสังเกตว่าลูกค้าสวมแว่นที่นิ้วนางข้างซ้ายหรือไม่ว่า หากพบแว่น ก็จะถามลูกค้าว่า แต่งงานหรือยัง มีลูกกี่คน ภรรยาไม่ได้มาท่องเที่ยวด้วยหรือ คำตอบเหล่านี้ช่วยในการทำความรู้จักกับอีกฝ่ายหนึ่งมากขึ้น

ชุดคำถามอีกระดับหนึ่งเพื่อขยับเข้าสู่ประเด็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับลูกค้า ได้แก่ คำถามในทำนองที่ว่า คุณไม่ดื่มเหล้าหรือ (ในกรณีที่ลูกค้าสั่งเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์) คุณ

ลูกบุญหรือเปล่า แล้วลงท้ายด้วยคำถามในเชิงรุกว่า “แล้วเรื่องผู้หญิงล่ะ” ผู้หญิงจะสังเกตปฏิกิริยาท่าทางต่อคำถาม ผู้หญิงจะใช้ช่วงเวลาหนึ่งในการพูดคุยกับลูกค้าตามชุดคำถามแต่ละระดับที่เรียนรู้จักลูกค้าในแต่ละขั้นตอน จนกระทั่งเธอพบว่าลูกค้าแสดงกริยาใส่ใจหรือความสัมพันธ์เป็นไปในทางตอบรับแต่ไม่เห็นทีท่าว่าลูกค้าจะเลี้ยงดื่มแต่อย่างใด ผู้หญิงจะเริ่มระบุความต้องการว่า “ฉันเริ่มหิวน้ำแล้ว” หากลูกค้ายังมีทีท่าเสียบเฉยเช่นเดิม ผู้หญิงจะบอกความต้องการอย่างตรงไปตรงมาว่า “เลี้ยงดื่มฉันนะ---Give me one drink o.k.?” หากลูกค้าตอบรับ เธอก็จะนั่งดื่มและอาจหันมาบ่นกับเพื่อนร่วมงาน หรือตะโกนดัง ๆ ขึ้นมาเป็นภาษาเหนือถึงความตระหนี่ของลูกค้า แต่ถ้าลูกค้าปฏิเสธหรือทำทีไม่สนใจในเรื่องการเลี้ยงดื่ม ผู้หญิงจะเริ่มถอยห่าง เช่น ลูกไปเข้าห้องน้ำ เดินออกไปคุยกับเพื่อนร่วมงานคนอื่น หรือกระทั่งไปทักทายลูกค้าคนอื่น และนั่งดื่มกับลูกค้ารายใหม่ต่อไป อย่างไรก็ตามหัวข้อสนทนาหนึ่งที่ผู้หญิงนิยมนำมาพูดคุยระหว่างการนั่งดื่ม ได้แก่ การพูดคุยเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวทางภาคเหนือ การฝึกในเรื่องภาษา โดยการแลกเปลี่ยนระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ หรือภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน เป็นต้น

- บาร์เบียร์ในแถบรอบนอก บาร์เบียร์ที่ตั้งอยู่นอกศูนย์กลางมักจะไม่ได้กำหนดเงื่อนไขว่าผู้หญิงจะต้องทำดื่มเท่าใดในแต่ละเดือน เนื่องจากปริมาณลูกค้าไม่ได้มากเพียงพอที่จะทำสถิติในเรื่องจำนวนดื่มของผู้หญิงได้ และจากการที่มีจำนวนลูกค้าไม่มากนักเอง ในด้านหนึ่งทำให้ผู้หญิงไม่มีโอกาสในการเลือกลูกค้า ในอีกด้านหนึ่งก็ไม่ใช่สร้างแรงกดดันในการทำงานโดยเฉพาะเรื่องการเร่งจำนวนให้ได้ตามเป้าหมายที่บาร์เบียร์กำหนด

จากการสังเกตการทำงานของผู้หญิงในบาร์เบียร์แถบรอบนอกพบว่าผู้หญิงจะไม่แสดงตนอย่างเด่นชัดเพื่อให้ลูกค้าเลี้ยงดื่ม แต่จะเป็นการเข้าไปทักทายพูดคุย และรอจนกว่าลูกค้าจะเป็นฝ่ายถามเรื่องเครื่องดื่มกับเธอก่อนมากกว่า ถึงแม้ว่าลูกค้าจะไม่เลี้ยงดื่ม ผู้หญิงก็ยังยินดีที่จะนั่งสนทนาอยู่ด้วยหากเธอพึงพอใจในหัวข้อสนทนาหรือรูปร่างหน้าตาของลูกค้า หรือประเมินว่าการสนทนานั้นจะสร้างโอกาสให้ได้เรียนรู้จักกันทั้งสองฝ่ายในช่วงจังหวะต่อไป นอกจากนี้หากเธอหลุดออกไปจากลูกค้าอย่างรวดเร็วทันทีที่ไม่พอใจลูกค้าจะทำให้เกิดสถานการณ์ที่แตกหักอย่างชัดเจน เนื่องจากในร้านมีลูกค้าไม่มากและมีกิจกรรมอื่น ๆ เป็นทางออกได้น้อย เช่น ไม่มีโต๊ะสนุกเกอร์ ซึ่งแตกต่างจากผู้หญิงที่ทำงานในบาร์เบียร์ย่านที่มีการแข่งขันกันมาก ซึ่งผู้หญิงมีโอกาสนำเข้าถึงลูกค้ารายใหม่ ๆ ได้มากกว่าและมีกิจกรรมอื่น ๆ ให้ผู้หญิงได้ผละออกไปจากลูกค้าได้ง่ายกว่าหากเธอเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายในตัวลูกค้า

สำหรับเรื่องประเภทเครื่องดื่ม จากการสังเกตพบว่า ผู้หญิงที่ทำงานในย่านบาร์เบียร์รอบนอก เลือกดื่มเครื่องดื่มตามความพึงพอใจในแต่ละช่วงสถานการณ์ของตน เช่น ในบางวัน ผู้หญิง

เกิดความครึ้มอกครึ้มใจ หรือเกิดความทุกข์ใจ เธอจะแปรปวในลักษณะที่ว่า “วันนี้อยากเมา” เมื่อมีลูกค้าเลี้ยงดื่ม เธอก็จะเลือกเครื่องดื่มที่มีอัลกอฮอล์ แต่โดยปกติแล้ว ผู้หญิงมักเลือกเครื่องดื่มประเภทเลดีดริงค์ ซึ่งเป็นน้ำผลไม้หรือเครื่องดื่มที่มีอัลกอฮอล์เพียงเล็กน้อย ด้วยเหตุผลที่ว่าเธอเพียงแค่อยากมีรายได้จากการดื่มเท่านั้น มากกว่าที่จะอยากดื่มเครื่องดื่มนั้น ๆ อย่างแท้จริง ผู้หญิงเคยบ่นในเรื่องการดื่มทำนองที่ว่า “จริง ๆ ไม่อยากกินหรอก ปวดหัวจะตาย ลุกไปเข้าห้องน้ำ ตั้งหลายรอบ ก็กินไปเพราะอยากได้ดื่มเท่านั้น”

สำหรับการปฏิสัมพันธ์ในช่วงการนั่งดื่มของผู้หญิงกับลูกค้ามักมีบทสนทนาในช่วงต้นไม่แตกต่างจากบาร์เบียร์ในย่านที่มีการแข่งขันสูงมากนัก เช่น การพูดคุยเกี่ยวกับประเทศที่มา การเดินทางท่องเที่ยว ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเมืองไทย เป็นต้น นอกเหนือจากประเด็นเหล่านี้พบว่าผู้หญิงมักจะเล่าเรื่องส่วนตัวของตนเองมากกว่าผู้หญิงที่ทำงานในบาร์เบียร์กลุ่มแรก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้หญิงมีเวลาในการพูดคุยกับลูกค้ามากกว่า ไม่ต้องเร่งในการต้อนรับลูกค้ารายใหม่ ๆ ที่เข้ามาในร้าน หัวข้อที่มีการหยิบยกมาสนทนามักเป็นเรื่องความจำเป็นของผู้หญิงในการมาทำงานกลางคืน ชีวิตความเป็นอยู่ของผู้หญิง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการแสดงออกของผู้หญิงที่ทำงานบาร์เบียร์ในแถบรอบนอกไม่ได้มีลักษณะเชิงรุกต่อลูกค้า หรือแสดงออกถึงความกล้าในเรื่องทางเพศมากเท่ากับบาร์เบียร์ในย่านที่มีการแข่งขันมาก ซึ่งผู้หญิงก็มีเหตุผลต่อตนเองว่า เธอไม่ได้มีบุคลิกในลักษณะดังกล่าว “รอบที่เจียบ ๆ มากกว่า ไม่ต้องเผลอเข้าไปหาแขกมาก” ด้วยการแสดงออกนี้เองค่อนข้างแตกต่างจากภาพตายตัวที่มีต่อผู้หญิงบาร์เบียร์ที่มีลักษณะรุกในทางเพศ ประกอบการมีระยะเวลาในการนั่งดื่มที่ค่อนข้างยาวกับลูกค้าแต่ละคนเนื่องจากมีลูกค้าเข้าร้านไม่มากนัก ทำให้เกิดหัวข้อสนทนาที่เป็นเรื่องส่วนตัวเกี่ยวกับชีวิตของผู้หญิง หัวข้อที่ผู้หญิงจะถูกถามจากลูกค้าเป็นประจำ เช่น ทำไมผู้หญิงจึงมาทำงานที่บาร์เบียร์ คำถามนี้เปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้เล่าถึงเรื่องราวชีวิตของตน ในช่วงเวลาหนึ่งที่ผู้ศึกษาได้ไปสนทนากับผู้หญิงบาร์เบียร์ในบาร์แถบรอบนอกแห่งหนึ่ง พบว่า ผู้หญิงมักจะถามถึงการแนะนำตัวในภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว เช่น เธอหย่าจากสามี มีลูกกี่คน อายุเท่าไร ต้องมีภาระในการเลี้ยงดูครอบครัว เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อที่เธอจะได้นำไปตอบเมื่อมีคำถามจากลูกค้าในทำนองดังกล่าว

จากการเข้าไปสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมของผู้ศึกษาโดยเข้าไปทำงานเป็นพนักงานบาร์เบียร์ในช่วงเวลาหนึ่งพบว่า หัวข้อการสนทนาและการแสดงกริยาท่าทางในลักษณะนี้เป็นแนวทางหนึ่งในการแสดงออกของผู้หญิงที่มีผลทำให้ลูกค้าเกิดความเห็นอกเห็นใจ และหลายครั้งไม่ได้จบลงที่การขายบริการทางเพศ แต่ลูกค้าก็จะมอบเงินรางวัลให้เป็นพิเศษก่อนออกจากร้าน

ครั้งหนึ่งระหว่างที่ผู้ศึกษานั่งดื่มกับลูกค้าชาวสก๊อตแลนด์ วัย 50 ปีเศษ ลูกค้าได้ถามผู้ศึกษาว่า ตอนกลางวันทำงานอะไร ผู้ศึกษาตอบว่า ตอนกลางวันเรียนหนังสือและต้องการหารายได้พิเศษจึงมาทำงาน ลูกค้าถามถึงจำนวนรายรับที่ได้ เมื่อผู้ศึกษาตอบว่า ได้ค่าจ้างเดือนละ 2,000 บาท และได้ค่าดื่ม ๆ ละ 20 บาท ลูกค้าถามผู้ศึกษามาทำงานบาร์เบียร์นานเพียงใด เมื่อผู้ศึกษาตอบว่ามาทำงานได้ไม่ถึงหนึ่งเดือน ลูกค้าถามว่าหากเขารวนออกไปข้างนอกจะไปหรือไม่ ผู้ศึกษาตอบไปว่าระหว่างนี้ยังไม่พร้อม ลูกค้าได้เลี้ยงดื่มผู้ศึกษาสองดื่มและก่อนออกจากบาร์ ผู้ศึกษาเดินออกมาส่งลูกค้าที่หน้าบาร์เบียร์ ลูกค้าได้แอบเอาเงินใส่มือผู้ศึกษาจำนวนหนึ่งร้อยบาทและกระซิบบอกกับผู้ศึกษาว่าเอาเก็บไว้รับประทานอาหารมื้ออร่อย ในวันถัดมาลูกค้าคนเดิมกลับมาที่ร้านอีกครั้ง เขายังคงเลี้ยงดื่มและชวนคุยในเรื่องเกี่ยวกับเมืองไทย ผู้หญิงไทย รวมทั้งเสนอว่า เป็นไปได้หรือไม่ที่จะช่วยสอนภาษาไทยให้กับเขาในตอนกลางวันที่มีเวลา โดยที่ไม่มีเรื่องเพศสัมพันธ์เข้ามาเกี่ยวข้อง และเขายินดีที่จะออกค่าอาหารกลางวันและจ่ายเงินให้เป็นชั่วโมง ๆ ละ หนึ่งร้อยบาทเป็นค่าตอบแทน โดยที่ผู้ศึกษาสามารถที่จะเลือกสถานที่ฝึกฝนภาษาไทยได้ และก่อนออกจากร้าน ลูกค้าคนดังกล่าวได้มอบเงินให้อีกหนึ่งร้อยบาทพร้อมกับเบอร์โทรศัพท์ที่พักและหมายเลขห้อง

ตัวอย่างดังกล่าวเป็นเพียงลักษณะการปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบหนึ่งที่ผู้หญิงบาร์เบียร์เรียนรู้จากลูกค้าชาวต่างประเทศที่มาใช้บริการนั่งดื่มและหากผู้หญิงต้องการที่จะเข้าถึงลูกค้าสามารถติดต่อกลับไปในภายหลังได้ ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่า เนื่องจากลักษณะการทำงานในบาร์เบียร์แถบรอบนอกมีการแข่งขันกันในหมู่เพื่อนร่วมงานและการแข่งขันกับเวลาน้อยกว่าบาร์เบียร์ในย่านที่มีลูกค้ามาก ทำให้ผู้หญิงและลูกค้ามีโอกาสในการปฏิสัมพันธ์ด้านลึกมากขึ้น ช่วงนี้เองที่ผู้หญิงได้แสดงตัวตนในอีกลักษณะหนึ่งที่สามารถนำเสนอสาระที่ทำให้ลูกค้าเห็นถึงความจำเป็นในการทำงาน นอกจากนี้การแสดงตัวของผู้หญิงในขั้นตอนการนั่งดื่มยังไม่ต้องแสดงออกในเชิงรุก ทำให้ลูกค้าไม่รู้สึกรว่าตนเองกำลังเป็นฝ่ายถูกล่าเงินทองจากผู้หญิง ดังนั้นการมอบเงินทองให้กับผู้หญิงจึงเป็นการให้ด้วยความรู้สึกต้องการช่วยเหลือผู้ด้อยกว่า ขณะเดียวกันผู้หญิงก็ได้รับค่าตอบแทนจากการแสดงตนเป็นฝ่ายที่อ่อนแอ ต้องการได้รับความช่วยเหลือ ไม่ได้มุ่งที่จะขายบริการทางเพศแต่เพียงอย่างเดียว

4. การตกลงเรื่องค่าตอบแทน

เนื่องจากปฏิสัมพันธ์ในบาร์เบียร์ก่อนที่จะมาถึงขั้นตอนสุดท้ายจะต้องผ่านการพูดคุยทำความเข้าใจระหว่างทั้งสองฝ่ายในช่วงเวลาหนึ่งก่อนที่จะมาถึงเรื่องการขายบริการทางเพศ ขั้นตอนเหล่านี้ทำให้ผู้หญิงได้เรียนรู้ลูกค้าในระยะเวลาสั้น ๆ และมีโอกาสตัดสินใจว่าจะจัดการอย่างไรกับลูกค้าต่อไป

จากการสังเกตและพูดคุยกับผู้หญิงพบว่า โดยปกติลูกค้ามักจะไม่วางตรง ๆ ว่า “ไปนอนด้วยกันไหม” แต่มักจะพูดในทำนองที่ว่า “คุณไปกับผมได้ไหม” หรือ “ผมจะกลับห้องพัก คุณอยากไปด้วยไหม” และบ่อยครั้งการชวนออกไปนอกบาร์เบียร์ ลูกค้าจะชวนผู้หญิงไปที่วัดใกล้ที่พัก เป็นต้น วิธีการแสดงออกของผู้หญิงในสถานการณ์ที่ฝ่ายลูกค้าแจ้งความประสงค์ว่าต้องการชวนเธอออกไปมีกิจกรรมอื่น ๆ นอกบาร์เบียร์ พบว่ามีสองวิธีดังนี้

วิธีแรก เป็นวิธีการตกลงกันโดยอ้อม

เมื่อลูกค้าถามผู้หญิงในคำถามที่มีนัยยะว่าจะชวนเธอออกไปมีกิจกรรมนอกบาร์เบียร์ ผู้หญิงจะบอกกับลูกค้าว่า จะต้องจ่ายค่าเบียร์เป็นจำนวนเงินที่ทางร้านกำหนด และสำหรับค่าบริการของเธอขึ้นอยู่กับความพอใจของลูกค้า ประโยคที่ผู้หญิงส่วนใหญ่มักจะพูดคือ “Pay bar 200 baht . for me up to you” ผู้หญิงที่เลือกวิธีการนี้พบว่า เป็นผู้หญิงกลุ่มที่ทำงานอยู่ในบาร์เบียร์แถบรอบนอกเป็นส่วนใหญ่ เมื่อผู้ศึกษาถามถึงเหตุผลที่เธอไม่พูดถึงอัตราค่าบริการโดยตรง ผู้หญิงบอกว่า รู้สึกแปลก ๆ หากมีการตั้งราคา อยากให้เป็นความเต็มใจของอีกฝ่ายหนึ่งมากกว่าว่าจะให้ค่าบริการเท่าใด และโดยส่วนใหญ่ลูกค้าจะรู้จำนวนเงินคร่าว ๆ ที่ควรจะจ่ายให้กับค่าบริการอยู่แล้ว นอกจากนี้เธอยังคาดว่าหากเธอทำให้ลูกค้าพอใจ เธอก็จะได้รับค่าตอบแทนอย่างเต็มอกเต็มใจในจำนวนเงินที่เหมาะสม แต่กระนั้นในระหว่างที่ผู้หญิงพูดคุยนั่งดื่มกับลูกค้า เธอจะใช้วิธีการพูดคุยถึงความจำเป็นในเรื่องเงินทองที่เธอมีภาระรับผิดชอบหลายอย่างเพื่อให้ลูกค้าเห็นใจ ดังนั้น ค่าตอบแทนจึงออกมาในรูปของการช่วยเหลือฝ่ายผู้หญิง มากกว่าเป็นค่าบริการโดยตรง

วิธีที่สอง เป็นวิธีการตกลงค่าบริการอย่างตรงไปตรงมา

บาร์เบียร์ที่อยู่แถบที่มีการแข่งขันกันมากพบว่า ผู้หญิงจะใช้วิธีการตกลงราคากับลูกค้าแบบตรงไปตรงมาเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ เมื่อลูกค้าเฝ้าถามถึงการออกไปมีกิจกรรมนอกบาร์ ผู้หญิงจะชี้แจงกับลูกค้าในเรื่องการเบียร์ก่อนและถามถึงระยะเวลาว่าเป็นการบริการแบบชั่วคราว ซึ่งมักใช้คำว่า short time หรือ การบริการแบบค้างคืนที่มักเรียกกันว่า all night โดยที่ผู้หญิงมีจำนวนเงินที่เธอคาดหวังว่าจะได้รับ ส่วนใหญ่หากเป็นแบบชั่วคราว ราคาค่าบริการอยู่ระหว่าง 800-1,000 บาท หากค้างคืนประมาณ 1,500 บาท ในหลายกรณีพบว่า หากผู้หญิงมีความต้องการเงิน

แต่ไม่ได้พึงพอใจในตัวลูกค้ามากนัก ผู้หญิงจะตกลงในรายละเอียดเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ด้วยการพูดคุยแบบอ้อม ๆ เพื่อให้ลูกค้ารับรู้ว่า เธอต้องการมีเพศสัมพันธ์ครั้งเดียวในหนึ่งคืนเท่านั้น หรือการปฏิเสธจูบปากด้วยเหตุผลเฉพาะบุคคล เช่น ในกรณีของหญิงสาวคนหนึ่งปฏิเสธการจูบปากกับลูกค้าเนื่องจากเธอรู้สึกสกปรก เป็นต้น ในเรื่องวิธีการตกลงค่าบริการไม่ได้มีลักษณะตายตัวเสมอไป ขึ้นอยู่กับทักษะประสบการณ์ของผู้หญิงและปฏิสัมพันธ์ระหว่างเธอกับลูกค้า ซึ่งประเด็นนี้จะอธิบายในบทถัดไป

หากลูกค้าไม่ได้พูดเรื่องการซื้อขายบริการทางเพศ แต่ชักชวนผู้หญิงออกไปเที่ยวตามดิสโกเธคหรือนั่งฟังเพลงตามร้านอาหารริมแม่น้ำ ผู้หญิงจะตรวจสอบความรู้สึกของตนเองที่มีต่อลูกค้าว่าเธอพึงพอใจลูกค้าเพียงใดหรือภายหลังจากการประเมินว่าลูกค้ามีความ “ใจดี” แค่ไหน เนื่องจากขั้นตอนการตกลงในเรื่องค่าบริการของผู้หญิงอาจจะยังไม่เกิดขึ้นก่อนออกจากร้านแต่อาจจะเกิดขึ้นภายหลังจากการไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ เสียก่อน ซึ่งผู้หญิงต้องเตรียมตัวให้พร้อมเสมอ อย่างไรก็ตามการตกลงราคาค่าบริการมักจะเกิดขึ้นกับลูกค้าที่มาใช้บริการของผู้หญิงในครั้งแรก ต่อมาเมื่อมีความคุ้นเคยกันมากขึ้นก็จะเป็นอันรู้กันทั้งสองฝ่ายว่าจะจ่ายค่าบริการในจำนวนเงินเท่าใดโดยไม่จำเป็นต้องเอ่ยปากพูดถึง

ในหลายกรณีพบว่าการปฏิบัติตัวของลูกค้าต่อผู้หญิงมีลักษณะไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์คือข้ามขั้นตอนการทำความรู้จักและนั่งดื่มกันก่อน เช่น ลูกค้าบางรายเพียงแค่นั่งผ่านหน้าบาร์เบียร์และชักทายผู้หญิงโดยถามว่า “เท่าไร” หรือ “ไปนอนด้วยกันไหม” ในกรณีเช่นนี้ผู้หญิงจะไม่พอใจเป็นอย่างมาก และจะตอบโต้ด้วยการพูดเสียงดังหรือทำท่าให้เพื่อนร่วมงานเห็นความไม่เข้าท่าของลูกค้าเพื่อให้ลูกค้าได้รับความอับอาย เช่น ครั้งหนึ่งที่มีลูกค้าวัยกลางคนชาวตะวันตกเดินผ่านบาร์เบียร์และเหลียวกลับมาถามผู้หญิงนางหนึ่งว่า “How much?” ผู้หญิงคนดังกล่าวซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานบาร์เบียร์มาราวสามปี ตอบกลับไปที่ว่า “This is not market” หรือบางครั้งผู้หญิงจะเลือกวิธีบอกจำนวนเงินที่เกินเลยจากค่าบริการปกติเช่น “One minute 1000 bath O.K?” เพื่อเป็นการแสดงความไม่พอใจของเธอที่มีต่อลูกค้า และในหลายกรณีพบว่าลูกค้าปฏิเสธที่จะจ่ายค่าเบียร์แต่บอกว่าชอบผู้หญิง ผู้หญิงจะมีวิธีการแสดงออกทั้งแบบนุ่มนวลว่าเธอมาทำงานเพราะต้องการเงิน แต่หากเธอยังถูกรุกเฝ้าไม่เลิกว่าที่จะชวนไปนอนด้วย ผู้หญิงนางหนึ่งตอบกับลูกค้าว่า “sorry . you go to wang—ขอโทษด้วย กลับไปซักว่าวเถอะ”

สรุป

1. ปุ่มหลังของผู้หญิงบาร์เบียร์

ปุ่มหลังของผู้หญิงบาร์เบียร์ทั้งหมด กล่าวได้ว่าเป็นตัวแทนของผู้หญิงที่อยู่ชายขอบของสังคมภายใต้ทิศทางการพัฒนาประเทศแบบทุนนิยม ที่ส่งผลกระทบต่องานผู้หญิงและผู้ชายในชุมชนชนบท แต่ทางเลือกของผู้หญิงชายแตกต่างกันไป เส้นทางชีวิตของผู้หญิงกลุ่มเดินทางไปยังโลกการค้าประเวณีแบบต่าง ๆ ผู้หญิงในกลุ่มศึกษาส่วนใหญ่ผ่านการดิ้นรนเอาชีวิตให้รอดด้วยการทำงานหลากหลายรูปแบบในฐานะของแรงงานรับจ้างมาแล้ว แต่ดูเหมือนหนทางเหล่านั้นไม่ทำให้ผู้หญิงก้าวไปพ้นจากความเป็นคนชายขอบทางเศรษฐกิจ ขณะเดียวกันผู้หญิงยังคงต้องเป็นฝ่ายแบกรับภาระทางวัฒนธรรมของความเป็นผู้หญิง ในฐานะของความเป็นแม่ ดังเช่นที่ผู้หญิงส่วนใหญ่ที่หย่าร้าง เธอและครอบครัวของผู้หญิงเป็นผู้รับผิดชอบดูแลลูก แรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ผู้หญิงตัดสินใจเปลี่ยนพื้นที่การต่อสู้ภายใต้ความเป็นผู้หญิงดีมาสู่ความเป็นหญิงคนชั่วคือความล้มเหลวจากความสัมพันธ์แบบผิวเมียและภาระทางวัฒนธรรมที่ต้องรับผิดชอบเศรษฐกิจของครอบครัวในฐานะของความเป็นแม่และความเป็นลูกสาว

2. ลักษณะเฉพาะของ “ความเป็นบาร์เบียร์”

2.1. เป็นรูปแบบหนึ่งของการค้าประเวณีแบบแฝงที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงและลูกค้าไม่ได้ขายบริการ “การมีเพศสัมพันธ์” อย่างตรงไปตรงมาเหมือนของ อาบอบนวด แต่เป็นการนั่งดื่มเหล้า พูดคุย และท้ายสุดอาจลงเอยที่การค้าประเวณีหรือไม่ขึ้นอยู่กับการตกลงระหว่างผู้หญิงและลูกค้า นอกจากนี้ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศ ซึ่งอาจจัดอยู่ในประเภทหนึ่งของเซ็กส์ทัวร์ กล่าวคือเป็นการเดินทางของนักท่องเที่ยวรายบุคคล ซึ่งมีทั้งนักท่องเที่ยวที่มุ่งมาเพื่อมาซื้อบริการผู้หญิงไทย และนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้มุ่งการซื้อบริการทางเพศโดยตรงแต่ใช้บริการผู้หญิงเป็นส่วนหนึ่งของการเดินทาง ทำให้เกิดช่องว่างความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่ผู้หญิงจะต้องสังคมทักษะความรู้ในการแยกแยะและประเมินลูกค้า

2.2. ด้วยความแตกต่างทางด้านภาษาและวัฒนธรรม รวมทั้งเงื่อนไขการทำงานที่การขายบริการทางเพศเป็นข้อตกลงระหว่างหญิงบาร์เบียร์กับลูกค้า ดังนั้นผู้หญิงจำเป็นต้อง “เลือก” ลูกค้าโดยใช้เกณฑ์ต่าง ๆ เพราะการออกไปกับลูกค้าซึ่งมีทั้งความเสี่ยง กล่าวคือเสี่ยงที่จะได้รับอันตราย เสี่ยงที่จะไม่จ่ายค่าตัว โดยที่ผู้หญิงไม่มีสิทธิที่จะมาเรียกร้องความรับผิดชอบจากเจ้าของบาร์แต่อย่างใด ในอีกด้านหนึ่ง การออกไปกับลูกค้าที่ดีเป็น “โอกาส” ที่มีความหมายกว้างขวางมาก นับตั้งแต่การได้รับค่าตอบแทนที่มากกว่าปกติ หากเธอสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูก

ค้า การสานความสัมพันธ์ในระยะยาว เช่น การไปฮอติเดย์กับลูกค้า การเปลี่ยนสถานภาพจากลูกค้าธรรมดาเป็นแขกประจำในช่วงฮอติเดย์ของฝ่ายขาย หรือเป็น "แขกประจำปี" สำหรับอนาคตระยะยาว รวมทั้งการเปลี่ยนสถานภาพมาสู่การเป็นแฟน หรือสามี

2.3. วิธีการแยกแยะและประเมินลูกค้า แสดงถึงการนิยามความหมายของลูกค้าจากมุมมองของผู้หญิง ที่มีความซับซ้อนมากกว่าคนภายนอก ผู้หญิงได้สร้างการแยกแยะดังกล่าวขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการทำงานบาร์เบียร์ และใช้ความรู้ดังกล่าวเป็นพื้นฐานในการจัดวางความสัมพันธ์และนำเสนอภาพลักษณ์ในการปฏิสัมพันธ์กับชายต่างชาติเหล่านั้น

บทที่ 3 คำคืนหนึ่งในจัสมินบาร์

หากหลับตานึกว่ากำลังนั่งอยู่ในหอศิลปะแห่งหนึ่งซึ่งกำลังจัดการแสดงละครบนเวที จาก แรกยามเมื่อแสงไฟค่อย ๆ เจิดจ้าขึ้น เผยให้เห็นความเป็นไป แวบแรกนั้น ผู้ชมจะพบกับ “ความรู้สึกหนึ่ง ๆ” ตามที่แสงไฟ การจัดแสดงจาก การแต่งกายโดยรวมของตัวละครที่น่าเสนอ และเนื่อง ด้วยประสบการณ์ร่วมกันทางสังคมทำให้ผู้ชมพอสอดเดาได้ว่า ฉากละครอยู่ในสถานการณ์ใด ต่อ เมื่อแสงไฟส่องไปเฉพาะตัวละครแต่ละตัวบนเวที เมื่อนั้น ผู้ชมจึงเริ่มเห็นความต่างในความ เหมือนได้เด่นชัดขึ้น ผู้หญิงบริการในบาร์เบียร์เปรียบเสมือนผู้แสดงบนเวที หากคนนอก หรือ ผู้ชม กวาดสายตาตามองเพียงผ่าน ๆ พร้อมกับคลังความรู้ชุดหนึ่ง ย่อมสามารถตัดสินใจวาดภาพ ตายตัวได้โดยไม่ต้องขบคิดมากไปกว่านั้น แต่หากผู้ชม ไม่เพียงแต่จะไม่ต้องการพินิจอย่าง ฉับพลัน แต่ยังต้องการเงี่ยหูฟังและสังเกตความเป็นไปของชีวิต เมื่อนั้น ผู้ชมจะค่อย ๆ เห็นถึงบาง สิ่งบางอย่างที่ซ่อนเร้นอยู่เบื้องหลัง

การนำเสนอในบทนี้เพื่อสร้าง “ความรู้สึกหนึ่ง ๆ” ดังที่ได้กล่าวไปแล้ว และยังสามารถพยายาม จะเผยให้เห็นถึงตัวละครที่เกี่ยวข้องมากมาย ซึ่งส่วนแล้วแต่มีทั้งความเหมือนและความต่างในการ คิดและการแสดงออก หากพิจารณาเพียง “แวบแรก” จะมองไม่เห็นถึงความลึกลับซับซ้อนใน ชั้น ตอนการคิดต่อสถานการณ์ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือมองไม่เห็นกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติที่ซ่อนอยู่ (hidden rules)

บาร์เบียร์ที่จะนำเสนอในส่วนนี้เป็นบาร์เบียร์ที่ตั้งอยู่ในแถบที่มีการแข่งขันสูง เหตุผลใน การเลือกบาร์แห่งนี้เนื่องจากจะทำให้เห็นถึงการแสดงออกที่หลากหลายของผู้หญิงที่ทำงานในบาร์ เดียวกัน นับตั้งแต่การแต่งกาย กิริยาท่าทาง วิธีปฏิบัติตัวกับลูกค้า ความเข้าใจและทักษะในการ ใช้ภาษาอังกฤษ การประเมินลูกค้า เป็นต้น

การนำเสนอเชิงพรรณนาแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน ส่วนแรกจะเป็นการให้ภาพของ “จัสมินบาร์” เพื่อให้เห็นถึงลักษณะภายนอก และกติกา กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของบาร์เบียร์แห่งนี้ ส่วนที่ สองจะเป็นการนำเสนอชีวิตประจำคำคืนของผู้หญิงซึ่งเธอต้องปฏิสังสรรค์ทั้งกับเพื่อนร่วมงานและ ลูกค้า

1. ลักษณะของจัดมินบาร์

จัดมินบาร์ อยู่ย่านถนนลอยเคราะห์ บนถนนสายนี้มีบาร์เปิดอยู่ติดกันนับสิบแห่งตลอดสองฟากฝั่งของหัวถนน และสามารถเดินทะลุไปยังไนท์บาร์ซ่า แหล่งจับจ่ายใช้สอยที่มีชื่อเสียงในยามค่ำคืนของจังหวัดเชียงใหม่

ภาพรวมในการตกแต่งสถานที่ของจัดมินบาร์แห่งนี้เปรียบเสมือนการสร้างพื้นที่ใหม่ ที่ผสมผสานระหว่างแนวคิดแบบตะวันตกกับแนวคิดแบบไทยในความหมายโดยทั่วไป โดยมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องเช็ทส์แทรกตัวอยู่ในลักษณะต่าง ๆ

ด้านหน้าบาร์แห่งนี้เปิดโล่งหากเดินผ่านหน้าร้านสามารถมองเห็นความเคลื่อนไหวภายในอย่างชัดเจน บริเวณหน้าบาร์ตั้งโต๊ะที่มีลักษณะเป็นโต๊ะสนามริมทางเดินเท้า 4 ตัว และด้านในของบาร์มีที่นั่งเป็นเก้าอี้ทรงสูงหมุนได้อยู่บริเวณเคาน์เตอร์ภายในร้านราว 8 ที่นั่ง รูปทรงของเคาน์เตอร์มีลักษณะเป็นรูปตัวแอล ทำให้เกิดพื้นที่ด้านในที่ค่อนข้างเป็นส่วนตัว นอกจากนี้ยังมีเคาน์เตอร์เล็กริมผนังด้านหน้าใกล้กับโต๊ะสนุ๊กเกอร์ที่ตั้งอยู่กลางร้าน ตำแหน่งแห่งที่ของการจัดวางโต๊ะ เก้าอี้ส่วนแล้วแต่เปิดพื้นที่ในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับลูกค้าในรูปแบบต่าง ๆ เช่น โต๊ะริมบาทวิถีเพื่อการเรียกลูกค้าและการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าที่เพิ่งมาใช้บริการบาร์เบียร์ในครั้งแรกและในกรณีที่ลูกค้ามากกว่าหนึ่งคน เก้าอี้ทรงกลมหมุนได้รอบทิศริมเคาน์เตอร์เพื่อการปฏิสัมพันธ์อย่างแนบชิดระหว่างผู้หญิงกับลูกค้า ตลอดจนมุมมืดช่วยสร้างพื้นที่ส่วนตัวขึ้นท่ามกลางพื้นที่สาธารณะ

รอบผนังบาร์เบียร์แห่งนี้มีรูปธงชาติหลากหลายขนาดของประเทศต่าง ๆ ติดอยู่ทั่วฝาผนังเหนือเคาน์เตอร์เล็กมีรูปการ์ตูนเป็นภาพหน้าชายชาวตะวันตกมีหนวดเคราครีมหากพิจารณาอย่างละเอียดขึ้นจะเห็นภาพของหญิงสาวเปลือยกายซ้อนอยู่บนหน้าชายในภาพ ด้านบนของภาพมีข้อความว่า "What's on man's mind ?" ขณะที่ ด้านล่างของภาพมีลายเซ็น "Sigmund Freud" ผนังด้านบนของบาร์ประดับด้วยไฟดวงเล็กหลากหลายสีส้ม บาร์แห่งนี้เลือกใช้สีไฟค่อนข้างสว่างทำให้ดูแปลกตากว่าบาร์ในละแวกดังกล่าวซึ่งโดยมากเป็นสีทึมเข้ม

ด้านในเคาน์เตอร์มีเหล้าและเครื่องดื่มที่มีอัลกอฮอล์ทั้งของต่างประเทศและเหล้าไทยตั้งอยู่เรียงรายหลากหลายยี่ห้อ พร้อมแก้วรูปทรงต่าง ๆ ผนังด้านหลังที่วางขวดเหล้าเป็นกระจกสะท้อนเห็นความเคลื่อนไหวภายในร้าน ถัดจากชั้นวางเครื่องดื่มมีโทรทัศน์ที่รับรายการต่างประเทศ อยู่ติดผนังด้านบน ตามด้วยนิตยสารสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ประกอบด้วย รูปปั้นขนาดเล็กของรัชกาลที่ห้า นางกวัก และกุมารทอง บนชั้นยังมีแฟนน่าน้ำแดง และกระถางธูปตั้งอยู่ ด้านล่างของชั้นมี

พวกมาลัยห้อยอยู่หลายพวก ก่อนถวายพวกมาลัยเหล่านี้จำเป็นต้องปลิดดอกจำปีทิ้งเสียทุกพวก เนื่อง
จากเป็นที่รู้กันว่า สิ่งศักดิ์สิทธิ์บนหิ้งไม่พึงปรารถนา กับดอกไม้ดังกล่าว

ด้านในของร้านเป็นทางเดินทะลุออกหลังร้าน มีครัวเล็กและห้องพักของเจ้าของร้าน
มุมหนึ่งของหลังร้านมีตะปูดอกไว้หลายตัวสำหรับพนักงานในร้านนำกระเป๋าล้างและของใช้เล็ก ๆ น้อย
มาห้อยอยู่ในบริเวณนี้ ส่วนอีกด้านหนึ่งของร้านใกล้กับโถ๊ะสติกเกอร์เป็นทางเดินเข้าห้องน้ำ

การสร้างกิจกรรมต่าง ๆ ในร้านเน้นรูปแบบสอดคล้องกับกลุ่มลูกค้าที่มาจากประเทศทาง
แถบยุโรป อเมริกา เป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเล่นสติกเกอร์ กิจกรรมปาเป้า การรับ
รายการโทรทัศน์ต่างประเทศ หรือแม้กระทั่งการห้อยระย้าของเหล็องขนาดเล็กบริเวณเคาน์เตอร์
ด้านนอก การห้อยระย้าเป็นวัฒนธรรมของตะวันตกที่หากมีลูกค้าคนใดแจ้งความประสงค์กับเจ้า
ของร้านว่าต้องการเลี้ยงดื่มพนักงานในร้านทั้งหมด ก็จะมีการสั่งระย้าดังกล่าวเพื่อหันจุดสนใจมา
ทางเดียวและแจ้งว่าต่อไปเป็นการเลี้ยงดื่มทั้งบาร์จากลูกค้าคนใด

การเลือกสรรเครื่องประดับร้าน ธงประจำชาติในแถบตะวันตกที่ติดอยู่รอบผนังของบาร์ ธง
หลากหลายชาติแสดงถึงความเป็นสากลที่ถูกสถาปนาขึ้นใหม่ในสถานที่แห่งนี้ ภาพผู้หญิงเปลือย
ที่วาดซ้อนบนภาพหน้าของจิกมันด์ ฟรอยด์ ภายได้แสงไฟสีออกเหลืองสว่าง ดูราวกับจะเปิดเผย
ให้เป็นที่รู้กันว่า เช็กส์เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ชาย ผู้หญิง อันถือเป็นสาระหลักของการปฏิสัมพันธ์ใน
พื้นที่แห่งนี้ที่ถูกสถาปนาขึ้นมาใหม่ หากนับว่า ธงของชาติต่าง ๆ ระย้าของเหล็องและภาพของ
นักจิตวิเคราะห์ชื่อดังของโลกเป็นตัวแทนของตะวันตก รูปปั้นรัชกาลที่ห้า นางกวัก และกุมารทอง
บนหิ้งสักการะบูชา อาจถือเป็นตัวแทนความลึกลับแบบไทย ๆ ที่ดำรงอยู่

การดำรงอยู่ของสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหล่านี้ ไม่เพียงแต่จะมีความหมายสำหรับเจ้าของกิจการที่ไป
เช่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหล่านี้มาเพื่อให้กิจการทำมาค้าขึ้นเท่านั้น แต่ยังมีความหมายสำหรับผู้หญิงบาร์
สิ่งศักดิ์สิทธิ์เหล่านี้เป็นความหวัง กำลังใจ ความเชื่อมั่น และความโชคดี ไม่มีผู้หญิงคนไหนในบาร์
ที่เมินเฉยต่อการแสดงความเคารพ ตลอดจนรวมถึงการติดสินบนกับตัวแทนของสิ่งที่อยู่เหนือ
ธรรมชาติเหล่านี้ แน่แน่นอนว่าสาระการบนบานศาลกล่าวของพวกเธอล้วนมีขอบข่ายเกี่ยวกับเรื่อง
การสร้าง "เสน่ห์" ที่แตกต่างจากการนำเสนองาน "เช็กส์" อย่างตรงไปตรงมาตามภาพของจิกมันด์
ฟรอยด์ ผู้หญิงบางคนรู้ใจ 'กุมารทอง' ว่า ท่านชอบรถเด็กเล่นคันเล็ก หรือไอศกรีม ของตอบแทน
ถูกนำขึ้นหิ้งบูชาในคำคืนถัดมาทันที หากคำคืนที่ผ่านมาเธอสมหวังกับคำอธิษฐานว่า "ขอให้คืนนี้
ได้แซกกระเป๋านัก" หรือบางทีอาจขอเพียงแค่ว่า "ได้แซก" เท่านั้นก็พอสำหรับผู้หญิงบางคน
ที่ระหว่างนี้ดูเหมือนจะ "ดวงตก" ในความหมายที่ว่า ลูกค้าที่เคยรุมกันมาติดพัน หายหน้าหายตาไป
เสียหมด การถวายของเช่นไหว้ตอบแทนในคำคืนถัดมา โดยเฉพาะการถวายเหล้ายี่ห้อ

ต่างประเทศต่อรูปปั้นรัชกาลที่ห้า เป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จในคำคืนก่อน ซึ่งเป็นภาพที่ถูกจับตาจากลมาชิกในบาร์เบียร์

2. ที่มาของจัดมินบาร์

จัดมินบาร์เปิดบริการครั้งแรกในช่วงต้นทศกาลทองเที่ยวเมื่อปี 2540 โดยการปรับปรุงพื้นที่โล่งสร้างเป็นร้านชั้นเดียวมีความกว้างขวางของคูหาของตึกแถว เจ้าของความคิดในการเปลี่ยนแปลงพื้นที่แห่งนี้คือปองและนา ชายหญิงคู่หนึ่ง ที่อยู่ในวัยต้นสามสิบปี ความแตกต่างเฉพาะของจัดมินบาร์อยู่ตรงจำนวนเงินที่ใช้ในการลงทุนเป็นการร่วมหุ้นจากทุนรอนของทั้งสองฝ่ายมาได้ ขณะที่บาร์เบียร์ส่วนใหญ่มักเกิดการลงทุนของชายชาวตะวันตก โดยมีฝ่ายหญิงที่ได้ชื่อว่าเป็นภรรยาทำหน้าที่บริหารงานในร้าน

ปองและนา รู้จักคุ้นเคยกันมาเป็นเวลาเกือบสิบปี ปองซึ่งระบุเพศทางสังคมของตนว่ากะเทย เธอเป็นคนลำปางโดยกำเนิด เรียนหนังสือถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แต่พบว่าตนเองชอบงานด้านบริการมากกว่า เธอมีประสบการณ์ทำงานในร้านอาหาร โรงแรม บาร์เบียร์หลายแห่ง และเคยเปิดบาร์เบียร์มาก่อนที่ไนท์บาร์ซ่า ช่วงชีวิตหนึ่งปองเคยเข้ากรุงเทพฯ ทำงานบริการทางเพศให้กับลูกค้าชายชาวต่างประเทศในบาร์เกย์ย่านสีลมราวหกเดือน ปัจจุบันปองมีชายหนุ่มชาวตะวันตกที่ได้ชื่อว่าเป็นแฟนคบหากันอยู่ โดยที่ฝ่ายชายอยู่ที่ประเทศบ้านเกิดของเขา และเดินทางมาเยี่ยมเยียนเป็นครั้งคราว ส่วนใหญ่ใช้วิธีการติดต่อกันทางโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต

เมื่อราวสองปีก่อน เราชักชวนนา เพื่อนสาวที่รู้จักกันมานานตั้งแต่สมัยเคยทำงานบาร์เบียร์ในเชียงใหม่ เข้าร่วมหุ้นเปิดกิจการบาร์เบียร์ของตนเอง ทางฝ่ายนา เธอเกิดที่จังหวัดแพร่ เรียนจบชั้นประถมปีที่หก นามาอยู่ที่เชียงใหม่กว่าสิบปีมาแล้ว แรกเริ่มเธอช่วยญาติคนหนึ่งซึ่งเปิดร้านอาหารอยู่ชานเมืองเชียงใหม่ได้ราวหนึ่งปี และต่อมาได้สมัครงานที่ร้านอาหารแห่งหนึ่งบนถนนลอยเคราะห์ซึ่งเปิดต้อนรับชาวต่างประเทศ ในช่วงปี 2529 บาร์เบียร์ในเชียงใหม่ยังมีไม่มากนัก ส่วนร้านอาหารที่ต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีอยู่ประปราย นาได้พบชายชาวฝรั่งเศสจากการแนะนำของเพื่อน เธอเคยไปใช้ชีวิตกับเขาที่ประเทศฝรั่งเศสประมาณ 3 ปี ช่วงเวลาที่คบหากับหนุ่มรายนี้ เธอเดินทางไปกลับระหว่างเชียงใหม่กับฝรั่งเศสตามครั้ง ประสพการณ์จากการใช้ชีวิตในฝรั่งเศสทำให้นามีทักษะในการใช้ภาษาเพิ่มมากขึ้นอีกหนึ่งภาษานอกจากการใช้ภาษาอังกฤษ นับเป็นประโยชน์กับกิจการของเธอ ซึ่งมีลูกค้าที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสมาเยือนอยู่ไม่น้อย ก่อนหน้าที่เธอจะมาร่วมหุ้นกับปองเปิดจัดมินบาร์ นาเคยทำงานเป็น

หญิงบริการในบาร์เบียร์หลายแห่งของเชียงใหม่ ท้ายที่สุดเธอจึงรวบรวมประสบการณ์เข้าร่วมเปิดธุรกิจของตนเองกับป๊อง

3. ตำแหน่งหน้าที่และกติการ่วม

สำหรับการบริหารงานในบาร์เบียร์นั้น พนักงานกลุ่มใหญ่ของร้านคือหญิงบริการที่ทำหน้าที่นั่งดื่มกับลูกค้า ส่วนพนักงานที่ทำหน้าที่ในการบริการด้านในเคาน์เตอร์มีเพียง 2 ตำแหน่งเท่านั้น คือ ตำแหน่งแคชเชียร์ที่ดูแลในเรื่องการคิดค่าเครื่องดื่มและรับจ่ายเงินให้กับลูกค้า ส่วนอีกตำแหน่งคือพนักงานหญิงทำหน้าที่ผสมเครื่องดื่มต่าง ๆ บาร์เบียร์บางแห่งที่มีขนาดเล็ก ทั้งสองตำแหน่งนี้อาจรวมอยู่ในตัวพนักงานคนเดียวกัน สำหรับที่จัสมินบาร์ มีพนักงานทำหน้าที่ผสมเครื่องดื่มและล้างภาชนะลงคนด้วยกัน และมีแคชเชียร์อีกหนึ่งคน โดยส่วนใหญ่การทำงานภายในเคาน์เตอร์ของบาร์ต่าง ๆ มักจะดำเนินการโดยเจ้าของร้านหรือญาติพี่น้องที่เจ้าของร้านไว้วางใจเพราะงานในหน้าที่ดังกล่าวเปิดโอกาสให้มีการขโมยได้ง่าย ในกรณีของจัสมินบาร์ก็เช่นกัน นาได้ชักชวนพี่สาวของเธอมาช่วยงานในเคาน์เตอร์ด้วย และบ่อยครั้งที่ตัวเธอเองก็เข้ามาช่วยในการผสมเครื่องดื่ม รวมทั้งเคยทำหน้าที่เป็นแคชเชียร์ในช่วงแรกที่เริ่มกิจการ

จัสมินบาร์เปิดบริการตั้งแต่บ่ายสองโมงจนกระทั่งถึงราตรีสี่ของวัน เวลาปิดขึ้นอยู่กับการใช้บริการของลูกค้า ในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวคือราวเดือนตุลาคมถึงเดือนเมษายนจะเปิดบริการจนกระทั่งถึงหกโมงเช้า แม้ว่าร้านจะเริ่มเปิดบริการตั้งแต่ช่วงบ่ายแต่เวลาเช้าทำงานของพนักงานจะอยู่ในช่วงหนึ่งทุ่มเป็นต้นไป บาร์แห่งนี้นับว่าเป็นร้านที่ค่อนข้างใหญ่กล่าวคือมีพนักงานหญิงในร้านทำงานนับ 10 คน จำนวนพนักงานไม่ค่อยแน่นอนเนื่องจากการเข้าออกงานบ่อยมาก ระหว่างที่ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลในร้านมีพนักงานสูงสุด 15 คน พนักงานที่ได้ชื่อว่าเป็นพนักงานที่ทำงานอยู่ประจำมีราว 9 คน อายุการทำงานมีตั้งแต่หนึ่งเดือนจนกระทั่งถึง 2 ปี พนักงานที่อยู่นานที่สุดคืออยู่ตั้งแต่เปิดร้านใหม่ ๆ ก็เคยลาออกจากบาร์แห่งนี้ไปทำงานที่บาร์เบียร์ในภาคใต้ช่วงเวลานึงและหวนกลับมาทำงานยังบาร์แห่งเดิม

ในราวหนึ่งทุ่มเศษเป็นเวลาเริ่มต้นการทำงานประจำวัน พนักงานส่วนใหญ่เข้าหอพักอยู่ไม่ไกลจากบาร์มากนัก สามารถเดินมาทำงานได้ บางคนมีที่พักอยู่ไกลจากบาร์จะขึ้นรถรับจ้างมาทำงาน ในบรรดาพนักงานประจำทั้งหมด 9 คน มีพนักงาน 4 คนที่มีรถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะของตนเอง พนักงานส่วนใหญ่เมื่อมาถึงร้านจะยกมือไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์บนหิ้ง และนำกระเป๋าที่ติดตัวมาไปเก็บไว้หลังร้าน บางคนเริ่มต้นการทำงานด้วยการชงกาแฟดื่ม หรือสั่งอาหาร

จากรถขายอาหารที่มีทั้งอาหารสั่งและอาหารที่ทำสำเร็จแล้วจำหน่าย ช่วงเวลาเริ่มงานนี้เอง พนักงานได้แลกเปลี่ยนพูดคุยกันถึงความเป็นไปเมื่อคำคืนที่ผ่านมารองแต่ละคน

กิจกรรมอีกอย่างหนึ่งที่พนักงานโดยส่วนใหญ่เลือกทำในเวลานี้คือการเดินเข้าไปภายใน เคาน์เตอร์เพื่อตรวจดูจำนวนดื่มและจำนวน "เปย์บาร์" ซึ่งแคชเชียร์ของร้านจะจดไว้บนบัตรเล็ก ๆ โดยเขียนเป็นตัวย่อในกรณีของจำนวนดื่มของพนักงานว่า "L/D" หมายถึง Lady drink และมี หมายเลขกำกับตามจำนวน สำหรับการออกไปกับลูกค้าหรือที่เรียกว่า "Pay bar" นั้น ในบัตรดังกล่าวจะมีตัวอักษรย่อเขียนไว้ว่า "B/O" ซึ่งหมายถึง Buy off พนักงานจะนำบัตรนี้เก็บไว้กับตัวเพื่อแลกเป็นเงิน ซึ่งสามารถแลกได้ทุกวันหรืออาจแลกเป็นสัปดาห์กระทั่งแลกในช่วงสิ้นเดือน พร้อมกับกำกับการรับเงินเดือนขึ้นอยู่กับความจำเป็นของแต่ละคน

คำตอบแทนที่ทางร้านจ่ายให้พนักงานจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนด้วยกัน ส่วนแรกคือเงิน เดือนที่แต่ละคนจะได้รับในแต่ละเดือน เฉลี่ยเดือนละ 3,000 บาท ส่วนที่สองคือค่าดื่ม ซึ่งพนักงาน จะได้รับค่าดื่ม ๆ ละ 20 บาท ส่วนที่สามคือค่าบาร์ หากในเดือนหนึ่ง ๆ พนักงานออกไปกับลูกค้า 1-10 ครั้งแรก ทางร้านจะจ่ายให้กับพนักงาน ครั้งละ 50 บาท เมื่อขึ้นครั้งที่ 11 เป็นต้นไป ทางร้าน จะจ่ายให้กับพนักงานในครั้งที่ 11 เป็นต้นไปนั้นครั้งละ 100 บาท อย่างไรก็ตามรายรับที่ทางร้าน จะจ่ายให้กับพนักงานในจำนวนดังกล่าวอยู่บนเงื่อนไขที่ว่าพนักงานจะต้องทำดื่มได้เดือนละ 90 ดื่มขึ้นไปและทำออฟได้เดือนละไม่ต่ำกว่า 10 ครั้ง

การตั้งเงื่อนไขดังกล่าวไม่ค่อยเข้มงวดมากนักทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของเจ้าของร้าน เนื่องจากหลายกรณีที่พนักงานไม่สามารถทำดื่มและเปย์บาร์ได้ตามเงื่อนไขที่ทางร้านกำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานใหม่และการทำงานในช่วงฤดูที่ไม่ใช่เทศกาลท่องเที่ยว แต่ทางร้านก็ยังคง จ่ายเงินเดือนในอัตรา 3,000 บาทเช่นกัน โดยพิจารณาจากความกระตือรือร้นและความสม่ำเสมอ ในการทำงานของพนักงาน ในเงื่อนไขการทำงานดังกล่าวนี้พนักงานมีวันหยุดพักเดือนละ 2 วัน หากมีการลาหยุดนอกเหนือจากนี้พนักงานจะต้องจ่ายให้ทางร้านวันละ 100 บาท ในกรณีที่มีการ บอกกล่าวล่วงหน้าว่าจะลาพักกลับบ้านติดต่อกันหลายวันทางร้านจะหักจากเงินเดือนวันละ 100 บาท เช่นกัน

ดังที่ได้กล่าวไปบ้างแล้วว่าการหมุนเวียนเข้าออกงานของผู้หญิงมีค่อนข้างสูงนั้น ในอีก ด้านหนึ่งการรับสมัครงานก็เป็นไปอย่างไม่เคร่งครัดเช่นกัน การพิจารณาพนักงานเข้าทำงานขึ้น อยู่กับการตัดสินใจของเจ้าของร้าน ในช่วงที่ไม่ใช่ฤดูกาลท่องเที่ยว ทางร้านจะไม่รับพนักงานเพิ่ม ซึ่งโดยเฉลี่ยที่จัดมินิบาร์จะมีพนักงานอยู่ประจำราว 9 คน สำหรับฤดูกาลท่องเที่ยวนั้นทางร้านจะ

เตรียมรับพนักงานไว้ล่วงหน้าในราวเดือนตุลาคม ซึ่งจำนวนผู้หญิงที่ทำงานไม่แน่นอน เช่น ในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวเมื่อปี 2541 ทางร้านมีพนักงานหญิงมากถึง 26 คน

ผู้หญิงที่มาสมัครงานมักมาเป็นกลุ่มราว 2-4 คนส่วนมากเคยมีประสบการณ์ในการทำงานบาร์เบียร์แห่งอื่น ๆ มาแล้ว บางส่วนที่ไม่มีประสบการณ์การทำงานในบาร์เบียร์จะสมัครงานโดยการฝากลูกหลานหรือญาติพี่น้องเข้าทำงานของกลุ่มคนที่มีประสบการณ์ในการทำงานบาร์เบียร์และรู้จักกับเจ้าของร้านมาก่อน ผู้หญิงต้องมาเจรจากับเจ้าของร้านเอง ซึ่งประเด็นการซักถามก่อนการรับเข้าทำงาน เจ้าของร้านจะถามผู้หญิงเพียงว่า ออกไปกับแขกได้หรือไม่ พร้อมกับแจ้งเงื่อนไขการทำงานว่า เช้างานหนึ่งทุ่ม ทำดื่มได้ 90 ดื่มและออฟอย่างน้อย 10 ครั้งต่อเดือน จึงจะได้รับเงินเดือน 3,000 บาท ข้อมูลในการสื่อสารระหว่างเจ้าของร้านและพนักงานมีเพียงเท่านี้ ต่อจากนั้นเป็นสิ่งที่พนักงานต้องเรียนรู้ด้วยตนเองจากเพื่อนร่วมงานของเธอต่อไป และหากไม่สามารถทำตามเงื่อนไขที่ทางร้านกำหนดในเรื่องจำนวนดื่มและการออฟ ทางร้านก็พร้อมที่จะนำกติกานี้มาเป็นเหตุผลในการไม่จ่ายเงินเดือนให้กับผู้หญิงได้เสมอ

ในด้านกลับกัน จากมุมมองของพนักงานก็ค่อนข้างพอใจ เนื่องจากมีเงินที่จะทำรายได้ อย่างแท้จริงให้กับพวกเธออยู่ ที่การได้รับค่าตอบแทนจากการขายบริการให้กับลูกค้าซึ่งมีจำนวนมากกว่ารายได้ที่ได้รับจากทางร้านหลายเท่าตัว บาร์เบียร์ในสายตาของผู้หญิงจึงเป็นเสมือนที่พบปะลูกค้าซึ่งเป็นแหล่งที่มาของรายได้ที่แท้จริง สำหรับเจ้าของกิจการบาร์เบียร์ แม้ว่าแหล่งรายได้ที่แท้จริงจะมาจากลูกค้าเช่นเดียวกัน แต่ผลกำไรที่ได้รับจากการขายเครื่องดื่มและค่าเบียร์นั้น จะเกิดขึ้นได้ต้องมาจากพนักงานหญิงเป็นสะพานเชื่อมต่อ ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจที่เจ้าของจัดมินบาร์กล่าวว่า “ถ้าไม่มีผู้หญิง เราก็ไม่มีแขก” ประโยคดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างทั้งสองฝ่ายคือเจ้าของบาร์และพนักงานที่ทำงาน

ผู้ศึกษาเคยสอบถามเจ้าของร้านถึงรูปร่างหน้าตาและกิริยาท่าทาง ตลอดจนการใช้ภาษาของผู้หญิงที่มาสมัครงานว่าเป็นเงื่อนไขการรับเข้าทำงานหรือไม่ คำตอบที่ได้รับคือไม่จำเป็นขอให้ตั้งใจทำงานเท่านั้น ความตั้งใจนี้เป็นเรื่องที่เจ้าของร้านต้องคอย ๆ พิจารณาต่อไป ส่วนในเรื่องรูปร่างหน้าตานั้น ได้รับคำตอบว่าลูกค้าฝรั่งชอบผู้หญิงหลากหลายแบบ แต่หากผู้หญิงที่มาสมัครงานรูปร่างเล็กก็จะค่อนข้างได้เปรียบในการเข้าถึงลูกค้า ในเรื่องวัยก็ดูจะไม่เป็นอุปสรรคมากนัก ทางร้านไม่ปฏิเสธในการรับผู้หญิงในวัย 40 ปีเศษเข้าทำงาน ซึ่งเงื่อนไขการทำงานที่ไม่เข้มงวดในเรื่องคุณสมบัติของผู้หญิงนี้เอง ทำให้มีพนักงานเข้าทำงานได้ง่ายมากขึ้น ขณะเดียวกันก็เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าการทำงานในบาร์เบียร์ขึ้นอยู่กับความสามารถเฉพาะตัวของผู้หญิง

จะเห็นได้ว่า คุณสมบัติของผู้หญิงที่ทำงานในบาร์เบียร์จะมีลักษณะแตกต่างไปจากผู้หญิงที่เกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศในช่อง ซึ่งเป็นสถานบริการที่เน้นกลุ่มลูกค้าชาวไทย เนื่องจากกิจกรรมที่เกิดขึ้นในบาร์เบียร์ ไม่ได้มีเฉพาะการร่วมเพศ ตามที่คนนอกเข้าใจ หากแต่ยังต้องมีกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การนั่งดื่ม พุดคุย การดูโทรทัศน์ การเล่น สนิกเกอร์ การเล่นเกมส์ ระหว่างกิจกรรมเหล่านี้ล้วนเต็มไปด้วยกระบวนการต่อรองในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงและลูกค้า กิจกรรมทางเพศจึงเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทั้งหมดเท่านั้น

ด้วยเหตุที่กิจกรรมต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบในกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงและลูกค้า ทำให้คุณลักษณะในเรื่องรูปร่าง หน้าตาและวัย ไม่ได้มีความสำคัญต่อการทำงานมากเท่ากับความสามารถเฉพาะตัวของผู้หญิง ในความหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการจัดวางกิริยาท่าทาง การใช้คำพูด และการเอาใจใส่ดูแลลูกค้า ทักษะดังกล่าวด้านหนึ่งถูกคาดหวังว่ามีอยู่แล้วในคุณสมบัติของความเป็นหญิง ขณะเดียวกันก็เป็นทักษะที่สามารถพัฒนาและสร้างลมขึ้นจากประสบการณ์ในการทำงานได้ อาจกล่าวได้โดยภาพรวมได้ว่า เป็นการให้ “ความเป็นหญิง” ในความหมายที่โอนอ่อนผ่อนตามระหว่าง การปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า การโอนอ่อนผ่อนตามดังกล่าวสามารถแสดงออกได้หลายลักษณะ นับตั้งแต่การใช้ภาษากายแสดงกิริยาท่าทางที่เป็นกันเอง การเลือกบทสนทนา และทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ หรือการเอาอกเอาใจในระหว่างการนั่งดื่ม ภาพลักษณ์ของผู้หญิงบาร์เช่นนี้เกิดขึ้นภายใต้บริบทของบาร์เบียร์ซึ่งการปฏิสัมพันธ์จำเป็นต้องเริ่มต้นด้วยการทำความรู้จัก คู่สนทนา แลกเปลี่ยนพุดคุยก่อนที่จะตัดสินใจออกไปขายบริการทางเพศ ขั้นตอนของการปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวแตกต่างโดยสิ้นเชิงกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงและลูกค้าที่พบในช่องหรืออาบอบนวด ซึ่งผู้หญิงเป็นฝ่ายที่ “ถูกเลือก” จากลูกค้า โดยไม่มีโอกาสหลีกเลี่ยงแต่ประการใด

นอกจากนี้ในเรื่องทักษะของการใช้ภาษาต่างประเทศ ยังไม่ได้เป็นอุปสรรคในการคัดเลือกผู้หญิงเข้าทำงาน ทั้งนี้เนื่องจาก “บาร์เบียร์” เป็นพื้นที่ที่ถูกสถาปนาขึ้นใหม่ในบริบทที่ข้ามวัฒนธรรม ทั้งลูกค้าและผู้หญิงได้สร้างรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ในลักษณะเฉพาะขึ้นตามคสังความรู้สึกของแต่ละฝ่าย ขณะเดียวกันก็เข้าใจวัตถุประสงค์หลักของการมาพบปะร่วมกันโดยไม่จำเป็นต้องมีการสื่อสารผ่านภาษาพูดเท่านั้น หากแต่ “การใช้ภาษากาย” กลับกลายเป็นวิธีการสื่อสารที่สำคัญรูปแบบหนึ่งในเบื้องต้นของความสัมพันธ์ แม้ว่าทักษะการใช้ภาษาอาจเป็นความตวกในการสื่อสาร แต่ความสามารถเหล่านี้เป็นสิ่งที่สามารถฝึกฝนและเรียนรู้ได้จากการทำงาน ผู้หญิงบาร์เบียร์หลายคนที่ย้ายถิ่นฐานมาเป็นเจ้าของบาร์เบียร์ต่างก็มีประสบการณ์แรกเริ่มที่อ่อนด้อยไม่แตกต่างจากผู้หญิงที่เริ่มเข้าสู่วงการบาร์เบียร์มากนัก

ฤดูกาลที่บาร์เบียร์ได้ต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมากที่สุดอยู่ในระหว่างปลายเดือนกันยายนกระทั่งถึงช่วงเทศกาลสงกรานต์ หลังจากนั้นถือว่าเป็นช่วงพักผ่อนมีนักท่องเที่ยวแต่เพียงประปรายเท่านั้น อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะเป็นช่วงที่ไม่ใช่ฤดูกาลท่องเที่ยวหรือที่เรียกกันสั้น ๆ ว่าหน้าโลว์ (low season) จัสมินบาร์ก็ยังมีลูกค้าประจำที่เป็นชาวต่างประเทศซึ่งอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่จำนวนหนึ่งประกอบกับลูกค้าที่มากับกลุ่มทัวร์ อย่างไรก็ตามกลุ่มลูกค้าหลักของจัสมินบาร์เป็นเช่นเดียวกับบาร์เบียร์ส่วนใหญ่คือลูกค้าเป็นชาวต่างประเทศเกือบทั้งหมด โดยส่วนใหญ่เดินทางมาจากประเทศทางแถบยุโรป อเมริกา และทวีปออสเตรเลีย มีลูกค้ากลุ่มญี่ปุ่นปะปนอยู่เล็กน้อย ลูกค้าเกือบทั้งหมดเป็นผู้ชาย ถ้าหากเป็นผู้หญิงชาวต่างประเทศก็มักจะมาเป็นคู่กับเพื่อนร่วมชาติหรือไม่ก็มาด้วยกันเป็นกลุ่มหญิงชายปะปนกันเพื่อนั่งดื่มและสนทนา สำหรับลูกค้าชาวไทยมีบ้างเช่นกัน ได้แก่ มัคคุเทศก์ที่ทำงานกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ บุคคลที่รู้จักกับกลุ่มคนที่ทำงานในบาร์เบียร์ เป็นต้น ส่วนลูกค้าชาวชาวไทยมีโอกาสพบเห็นน้อยครั้งมาก ขณะที่ลูกค้าที่เป็นผู้หญิงชาวไทยแทบจะไม่เคยมาเที่ยวสถานบันเทิงในลักษณะนี้เลย นอกเสียจากเป็นกลุ่มผู้หญิงที่เคยทำงานบาร์เบียร์มาก่อนแล้วเท่านั้น

การให้บริการหลักของจัสมินบาร์ นอกเหนือจากการจำหน่ายเครื่องดื่มประเภทที่มีแอลกอฮอล์และไม่มีแอลกอฮอล์ และบริการให้ชมรายการโทรทัศน์ต่างประเทศ เช่นเดียวกับบาร์เบียร์แห่งอื่น ๆ แล้ว ยังมีบริการการเล่นสล็อตเกอร์โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด กิจกรรมในการเล่นสล็อตเกอร์ถือเป็นสิ่งดึงดูดลูกค้าเข้าร้านได้มากที่สุด

นอกจากนี้จัสมินบาร์ยังมีพนักงานหญิงที่ทำหน้าที่บริการนั่งดื่มกับลูกค้าเช่นเดียวกับบาร์เบียร์ทั่วไป กติกาในการนั่งดื่มกับพนักงานหญิง ลูกค้าจะสั่งดื่มให้พนักงานและนั่งสนทนากัน พนักงานจะได้รับรายได้จากการดื่ม ๆ ละ 20 บาท ประเภทเครื่องดื่มของพนักงานนั้นโดยปกติเรียกว่า Lady drink สนนราคาอยู่ที่ 50 บาท เครื่องดื่มเป็นประเภทน้ำผลไม้หรือน้ำอัดลม หรือไวน์ไทย หากเครื่องดื่มเป็นประเภทอื่นนอกเหนือจากนี้ ทางร้านจะบวกราคาเพิ่มจากราคาปกติอีก 20 บาท ซึ่งเงินส่วนเกินนี้จะตกเป็นของพนักงาน และแคชเชียร์จะบันทึกดื่มดังกล่าวลงในบัตรดื่มที่พนักงานสามารถเช็คจำนวนดื่มได้ในวันรุ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามในประเด็นการตัดสินใจออกไปกับลูกค้านั้น แต่ละบาร์มีลักษณะแตกต่างกันไป สำหรับจัสมินบาร์การออกไปกับลูกค้านั้นถือเป็นเรื่องส่วนบุคคลที่ต้องตกลงกันเองระหว่างผู้หญิงกับลูกค้า รวมถึงสนนราคาในการจ่ายค่าบริการ มาตรฐานการบริการทั่วไปแบ่งออกเป็นสองลักษณะคือ ราคาค่าบริการแบบชั่วคราว หรือที่สมาชิกในร้านเรียกกันว่า "ซอร์ตไทม์" (short time) อยู่ที่ 500-1,000 บาท ทั้งนี้ขึ้นกับว่าเป็นช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวหรือไม่ หากเป็นช่วงท่องเที่ยว

ค่าบริการจะอยู่ที่ 1.000 บาท หากเป็นการออกไปบริการแบบค้างคืนหรือที่เรียกว่า “ออลไนท์” (all night) สนนราคาอยู่ที่ 1.500 บาท ตัวเลขในการจ่ายค่าตอบแทนนี้ไม่มีความแน่นอนตายตัว ขึ้นอยู่กับการตกลงและความพึงพอใจของทั้งสองฝ่าย ก่อนการตกลงออกไปกับลูกค้า พนักงานต้องชี้แจงให้ลูกค้าทราบว่าต้องจ่ายค่าบริการให้กับทางร้าน 200 บาท เสียก่อน พนักงานจึงสามารถจะออกไปกับลูกค้าได้

4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน

ขณะที่การทำงานในชีวิตประจำวันของคนทั่วไปเริ่มต้นในราวแปดโมงเช้าหรืออาจสายกว่านั้นเล็กน้อย ในกลุ่มสาวบาร์เบียร์ก็เช่นเดียวกัน หากแต่เวลากลับกันจากกลางวันเป็นกลางคืน ในช่วงเย็นหญิงสาวเริ่มอาบน้ำแต่งตัวออกจากที่พักมายังบาร์เบียร์ พวกเธอไม่รู้ว่าค่าคินนี้จะต้องเจอกับลูกค้าและสถานการณ์แบบใด แต่พวกเธอรู้ดีว่าควรเตรียมตัวให้พร้อม ในกระเป๋าสะพายมีข้าวของที่ต้องใช้ให้ครบครันไม่ว่าจะเป็นเครื่องสำอางค์ ลูกอม และของใช้ส่วนตัว ที่ขาดไม่ได้คือถุงยางอนามัย และผู้หญิงบางคนอาจเตรียมครีมหล่อลื่นในการร่วมเพศติดในกระเป๋าด้วย แม้ว่าที่ร้านจะมีให้บริการถุงยางอนามัยที่ได้รับแจกฟรีจากหน่วยงานต่าง ๆ แต่หลายครั้งพวกเธอพบว่าคุณภาพไม่ดีนัก เพื่อความปลอดภัย หลายคนเลือกที่จะจัดหาเป็นการเฉพาะมากกว่า การพกเงินติดตัวอยู่ในราว 100-200 บาท เป็นจำนวนที่เหมาะสมในการใช้จ่ายต่อค่าคินหนึ่ง ๆ สำหรับค่าอาหารเย็น และอาหารว่างรวมถึงค่าโดยสารสำหรับบางคนที่ต้องพักอยู่ไกลจากที่ทำงาน จำนวนเงินจำกัดเช่นนี้ยังเป็นการปลอดภัยหากมีเพื่อนร่วมงานคนใดเอ่ยปากยืมเงินจะได้มีเหตุผลปฏิเสธได้ดีพอ น้อยคนนักที่จะมีครัวทำอาหารในที่พักของตน พวกเธอหิวท้องมาพึงรถเข็นอาหารรายหน้าบาร์ บ่อยครั้งที่อาหารมือนี้เป็นข้าวจานแรกของวัน

ช่วงหัวค่ำในราวทุ่มเศษแบบนี้ บรรยากาศในบาร์ยังเป็นช่วงเริ่มต้น ลูกค้ามีบ้างประปราย หญิงสาวแต่ละนางยังมีเวลานั่งรับประทานอาหาร ดื่มกาแฟ และฝึกเล่นสติกเกอร์สำหรับบางคนที่จะเริ่มต้นเข้าสู่วงการ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์นับเป็นขั้นตอนสำคัญ เพื่อนร่วมงานตามโต๊ะถึงลูกค้าเมื่อคินก่อนว่าเงินคินหรือไม่ การพูดถึงเรื่องเงินทองที่ได้รับจากการขายบริการแม้ว่าจะเป็นตัวเลขหลักพัน แต่มักจะใช้รหัสอันเป็นที่รู้กันในกลุ่มโดยลดทอนเป็นหลักสิบแทน เช่น เมื่อคินนี้สาวนางหนึ่งได้รับเงิน 2.000 บาท เธอก็จะบอกกล่าวกับเพื่อนฝูงที่ถามถึงว่า “ได้มา 20 บาท”

บ้างก็สนทนาถึงเรื่องการแต่งเนื้อแต่งตัว ซึ่งถือเป็นการปรุงแต่งตัวตนที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้หญิง ก้อย สาวนางหนึ่งผมซอยสั้นหน้าตาจิ้มลิ้ม มีเพียงลิปสติกสีชมพูอ่อนบนริมฝีปาก เธอยังดูอ่อนวัยราวกับเด็กนักเรียนมัธยมปลาย เธออยู่ในชุดเสื้อยืดแขนกุดสีขาวกับกระโปรงสีเทา

บานยาวถึงตาตุ่ม เธอเลียบเคียงถามรุ่นพี่ถึงเรื่องเลื้อผ้า โดยการเอ่ยปากชมกระโปรงลายเดี่ยวชุดกำมะหยี่สีดำตัวสั้นปิดกันเพียงเล็กน้อย ฝ่ายที่ถูกถามละบัดผมที่ปล่อยยาวถึงกลางหลังแล้วตอบว่า "ไอ้ปีเตอร์มันซื้อให้วันก่อนไปเซ็นทรัล" ก่อนที่จะเดินถอยไม่ไปเล่นต่อที่โต๊ะสนุกเกอร์ซึ่งตั้งอยู่กลางร้าน ผู้ถามไม่รู้จัก "ไอ้ปีเตอร์" ที่ถูกกล่าวถึง แต่เธอคอย ๆ เรียนรู้ว่า ลูกค้ามักจะซื้อของให้ผู้หญิงที่เราถูกใจ

ก้อยเหลือบไปมองกลุ่มผู้หญิงที่ทำงานอยู่บาร์ติดกันราว 4-5 คนที่พร้อมใจประสานเสียงดังว่า "เฮลโหล เวลคัม" เมื่อเห็นชายวัยกลางคนพุงพวย ศีรษะมีผมแรมอยู่ข้างเพียงเล็กน้อยเดินผ่านอีกฟากถนนหนึ่ง พร้อมกันนั้นก็มียิ่งตะโกนแทรกจากบริเวณโต๊ะสนุกเกอร์ภายในจัสมินบาร์ที่เธอทำงานอยู่ว่า "มิสเตอร์สก็อตแลนด์ แวร์ ยู โก" เจ้าของเสียงคือหญิงสาวในชุดกำมะหยี่สีดำที่เธอเอ่ยปากชมเมื่อครูนี้นั่นเอง หญิงสาวอมยิ้มและหันมาพูดกับเพื่อนร่วมงานที่ยังนั่งอยู่บนโต๊ะเดียวกันอีกคนหนึ่งว่า "ส่วนใหญ่ผู้หญิงที่ทำงานแบบนี้ตัวเล็กและชอบไว้ผมยาว พุดจาแปลก ๆ คู่มิเหมือนทั่วไป เมื่อคืนนี้ถ้าพี่ไม่ช่วยหนูพูด หนูคงไม่ได้แขกเลย" คู่สนทนาของเธอที่เหลืออยู่กำลังเอาผ้าขนหนูผืนเล็กชุบน้ำแข็งประคบบริเวณคาง บนโต๊ะมีถาดน้ำแข็งใบโตตั้งอยู่ "ไม่เป็นไรหรอก ถ้าแขกพามาชนกันจะแบ่งให้ ค่อย ๆ เรียนรู้ไป" เธอตอบพลางย้ายมือเปลี่ยนที่ประคบน้ำแข็งไปรอบได้คาง และเปลี่ยนหัวข้อมาเป็นเรื่องของเธอเองว่า "หมอบอกอีกสองสามวันก็หายตอนนี้เจ็บหน่อย" อีกฝ่ายถามถึงสนนราคา เธอตอบว่า "แปดพันบาท ต้องฉีดที่คางทั้งหมดสองครั้งให้มันหน้าเรียบเป็นรูปไข่ หมอเขาเก่งนะแพงหน่อยแต่ดี คราวที่แล้วพี่ก็ทำจมูกที่ร้านนี้"

ระหว่างนั้น สาวใหญ่นางหนึ่งมาจอดรถจักรยานยนต์หน้าบาร์ เธอไว้ผมยาวถึงกัน แต่งหน้าเข้มจัด รูปร่างสูงเพียวอยู่ในชุดเสื้อยืดสีดำลายเดี่ยวตัวสั้นเผยให้เห็นสะดือกับกระโปรงสั้นปิดกันลิ่เดียวกัน สะพายกระเป๋าขนาดกระทัดรัด หญิงสาวหยุดยืนนิ่งยกมือไหว้สังคีตลีลธิ์บนนั่งเหนือเคาน์เตอร์ชั่วคราวก่อนก้าวเข้ามาในร้าน กิริยาการย่างเท้าของเธอดูลงฝ่าเผยราวกับกำลังเดินแบบอยู่บนเวที มีเสียงทักดังขึ้นจากสาวที่เพิ่งไปแต่งคางว่า "คืนก่อนคงชี้ข้างไปหลายตัวสิพี่ เมื่อคืนเลยหายไป แยกพี่ไป ๆ มา ๆ ตั้งสิ่รอบมารอที่นะ" ผู้ฟังส่งยิ้มหวานอย่างครี้มอกครี้มใจตอบว่า "สงสัยจะอยู่ในชั้นลุ่มหลง" เธอเดินหายไปหลังร้าน เพื่อนร่วมงานมักใช้คำว่า "ชี้ข้าง" แขวเธอเสมอ เนื่องจากเป็นชื่อเบียร์ยี่ห้อหนึ่งที่เธอดื่มประจำ

อีกมุมหนึ่งของร้าน มีหญิงสาวสองนางกำลังนั่งสนทนากันอยู่ ฝ่ายแรกผมยาวปะบ้าย้อมเป็นสีทอง นั่งพับคว้นบุหรี เธอแต่งหน้าเข้ม เบื้องหน้าของเธอเป็นแก้วขนาดจิบบรรจุเหล้าสีใสเหมือนน้ำเปล่าแต่ความแรงอยู่ในชั้นมีนเมาได้ง่ายหากดื่มเพียง 2-3 แก้ว คู่สนทนาของเธอเป็น

หญิงสาวผมยาวปล่อยกลางหลังรับกับเสื้อยืดลายเตี๋ยวลีดำ เธออยู่ในกิริยานั่งทำวคาง ขณะที่มือข้างหนึ่งคืบบุหรี่ยี่ห้อต่างประเทศ ฝ่ายแรกเอ่ยขึ้นว่า “น่าเมื่อจ้ง ไข่คนเมื่อวานมันกลับไปแล้ว คินนี้สงสัยไม่มีแขก เลยส่งเตอกล่ามาประเดิมเองเสียหน่อย คินนี้ไปเที่ยวดิสโก้กันนะ” อีกฝ่ายตอบว่า “ดูก่อน ไม่รู้ว่าไข่ไมเคิลมันจะมาหรือเปล่า นัดมันไว้ตอนตีสอง ตอนแรกมันชวนไปกินข้าวเย็น แต่ชื้อเกียจไป ก็เลยบอกว่าให้มาหาที่บาร์ตอนค่ำก็แล้วกัน คินนี้ต้องหาซัก 4-5 ต้ม เดือนนี้ไม่ค่อยมีตังค์เลย ไข่น้องชายบ้า ๆ ก็มาสูบเลือดสูบเนื้ออยู่ได้ มันมาถึงที่ไรก็มาขอเหล้ากิน เราก็ไม่รู้จะทำไ้ก็ต้องลงบิลไว้ พอสิ้นเดือนหักไปหักมาไม่มีเหลือ” ฝ่ายหลังซึ่งทำท่าราวกับจะรับฟังความกลัดกลุ้มของฝ่ายแรก กลับปรากฏว่าเธอบ่นเรื่องของเธอสื่อเอง

สาวผมทองยกแก้วขนาดจิ๋วดื่มรวดเดียวหมดตามด้วยกลีบมะนาวที่โรยเกล็ดไว้อยู่ก่อนแล้ว เธอเดินไปที่เคาน์เตอร์สั่งเครื่องดื่มชนิดเดิมและบอกกับพนักงานแคชเชียร์ว่า “เอาอีกแก้วนะพี่ ลงบิลหนูไว้ และขอมาร์โบโลไลท์ของหนึ่งด้วย พี่แล้วพวกผู้หญิงสามสี่คนนั้นมาสมัครงานเธอ” ผู้ถามเหลือบตาไปยังกลุ่มหญิงผมยาวร่างเล็กสามคนที่ยืนอยู่หน้าร้าน พนักงานแคชเชียร์ตอบว่า “พวกแม่่ว พวกคอยมาสมัครงาน เมื่อก่อนอยู่บาร์ข้าง ๆ นี่ไง เห็นว่าเจ้าของบาร์โกงค่าดื่มค่าบาร์ ก็เลยจะมาทำงานที่นี่ แต่ต้องรอรับเงินเดือนตอนสิ้นเดือนเสียก่อน” ก่อนที่หญิงสาวผมสีทองจะเดินจากเคาน์เตอร์ไป เธอบอกกับแคชเชียร์เพิ่มเติมว่า “อ้อ พี่พรบอกว่าวันนี้ลา พรุ่งนี้จะมาจ่ายค่าบาร์นะ” พี่พรที่สาวผมทองเอ่ยถึงคือพนักงานของบาร์วัย 45 ปีซึ่งใคร ๆ มักเรียกเธอในความหมายที่ค่อนข้างเคารพในความอาวุโสว่า “คุณยาย”

พนักงานแคชเชียร์ทำหน้าที่รับรู้และหันไปสนทนาต่อกับสาวผมสั้น ร่างเล็กในชุดกางเกงสามส่วนและเสื้อเปลือยไหล่มีเชือกผูกรั้งไว้บริเวณต้นคอ เผยให้เห็นรอยสักที่ต้นแขนข้างซ้ายของเธอ พนักงานแคชเชียร์ถามเธอถึงลูกค้าคนเมื่อคืนว่าทำไมเธอต้องรีบหลบออกไปจากร้าน หญิงสาวทำท่าคิดนิดหนึ่งราวกับนึกไม่ออกว่าคนไหน แล้วเธอก็พูดขึ้นว่า “อ้อ ไข่ตัวเล็ก ๆ ใส่วุ่นนะเธอ ไม่ไหวหรอก หนูไม่อยากไปกับมัน ได้มาแค่ 700 บาท ไข่นั้นมันทั้งใหญ่และยาว กระแทกมดลูก ทรมาณมาก และมันก็เอานานด้วย พอใกล้จะเสร็จมันก็ดึงออกแล้วเอาเข้าไปอีก ได้เงิน 700 แล้วมดลูกพัง ไม่คุ้มหรอก หนูได้แต่ภาวนาว่าขออย่าให้มันมาอีกเลยคินนี้”

แคชเชียร์ทำหน้าที่เห็นใจพร้อมกับพูดเสริมว่า “อย่างนี้ไม่ถูกต้อง เอานาน ๆ แบบนี้พี่ก็ไม่ชอบเหมือนกัน พี่เคยเจอหนหนึ่งไม่ไหว เจ็บมาก” แล้วเธอก็เปลี่ยนหัวข้อสนทนามาเป็นเรื่องของเธอด้วยโทนเสียงที่เบาลง เธอเล่าว่ามีลูกค้าที่เธอเคยไปเที่ยวจังหวัดอื่นด้วยสองคน คนแรกมอบแหวนให้เธอแต่ไม่ได้ให้ที่อยู่กับเธอ ขณะที่อีกคนหนึ่งไม่ได้ให้แหวนแต่ให้ที่อยู่กับเธอและบอกให้เธอเขียนจดหมายไปหา คนไหนที่รักเธอจริง อีกฝ่ายตอบว่าไม่แน่หรอกต้องดูไปก่อน

ระหว่างการสนทนาหัวข้อใหม่ของแคชเชียร์จะดำเนินต่อไป เจ้าของร้านที่ชื่อนาเดินเข้ามาในร้าน เธอถอดเสื้อคลุมตัวนอกออก เห็นเสื้อตัวสั้นลายเดี่ยวตัวในสีขาวตัดกับกางเกงรัดรูปสีดำ และรองเท้าส้นสูงราวสามนิ้ว ผมหยักโคกอ่อน ๆ ของเธอได้รับการจัดทรงเหยียดตรงยาวปะปาดวงหน้าดูโฉบเฉี่ยว ทาปากสีออกน้ำตาลเข้ม เมื่อนาเข้าไปในเคาน์เตอร์ พนักงานแคชเชียร์ซึ่งมีศักดิ์เป็นพี่สาวแท้ ๆ ของเธอ ลูกชิ้นให้เธอนั่ง นานฮิบกระดาศที่ดีตารางเป็นสี่ช่อง ช่องแรกเป็นชื่อพนักงาน ช่องสองเป็นจำนวนเต็ม ช่องสามเป็นการเปย์บาร์ ช่องสุดท้ายเป็นหมายเหตุ

เจ้าของร้านกวาดสายตาดูทั่วบาร์ ลงรายชื่อพนักงานที่ละคนจนครบจำนวนที่มีอยู่ในร้าน เธอเอ่ยถามพี่สาวถึงพนักงานนางหนึ่งที่ไม่ปรากฏตัวที่ร้าน ผู้ที่ตอบว่า “แซกอยู่เที่ยวต่อที่แม่อองสอน พรุ่งนี้จะมาจ่ายค่าบาร์ และพี่พรกัลา”

นาเขียนรายชื่อของหญิงสาวที่ถูกเอ่ยอ้างถึงเพิ่มเติมลงไปและหมายเหตุไว้ข้างท้ายจำนวนพนักงานในช่วงต้นฤดูกาลท่องเที่ยวในปีนี้มีเก้าคน หากรวมพนักงานที่กำลังจะมาเริ่มทำงานในช่วงต้นเดือนอีกสามคน จัสมินบาร์จะมีพนักงานรวมทั้งสิ้น 12 คน

5. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับลูกค้า

ปลายเดือนตุลาคมของทุกปีมักเป็นช่วงเริ่มต้นของลมหนาว แต่ในปีนี้นั้นฟ้าอากาศมีความแปรปรวน ฝนฟ้าพริ้มจะตกโดยผู้คนได้ฟ้าไม่มีโอกาสตั้งตัว เช่นเดียวกับคำคืนวันนี้ ฝนเพิ่งซาลง ลูกค้าในบาร์มีเพียง 2-3 คนเท่านั้น ชายหญิงคู่หนึ่งกำลังเล่นสเน็กเกอร์ ขณะที่ชายหนุ่มผมหยิกยาวนายหนึ่งเลือกที่นั่งบริเวณเก้าอี้กลมริมเคาน์เตอร์ เขากำลังตัดสินใจว่าจะสั่งเครื่องดื่มอะไร มุมด้านในเคาน์เตอร์นายไมเคิล ลูกค้าประจำสัปดาห์นี้อยู่ระหว่างการดื่มวิสกี้ไทยยี่ห้อหนึ่ง เขามองความเคลื่อนไหวในร้านอย่างไม่มีจุดหมายแน่ชัด

เสียงเพลงจากซีดีของ Cal Stevens ทอดจังหวะรับกับบรรยากาศช่วงเริ่มต้นของคืน รถสามล้อรับจ้างคันหนึ่งบีบมาจอดหน้าจัสมินบาร์เสียงเบรคดังเอี๊ยด พนักงานหันไปทางเดียวกัน พบเห็นชายหนุ่มรูปร่างสูงใหญ่แบบคนตะวันตกแต่ใบหน้าออกทางเอเชียเขาลงจากรถรับจ้างยืนเจรจากับคนขับรถอยู่ไม่นานลงน่านพร้อมกับกางหนังสือเดินทางท่องเที่ยวตามลำพัง การพูดคุยระหว่างกระต่ายนายคนนี้กับคนขับรถทอดเวลานานจนกระทั่งสาวที่เพิ่งไปแต่งคางละจากการสนทนากับเพื่อนรุ่นน้องแสดงน้ำใจยื่นเข้าไปช่วยเจรจา แล้วท้ายที่สุดก็งมมือชายหนุ่มเดินเข้าร้าน รูปร่างที่สูงใหญ่กับกระเป๋าสตางค์พะยี่ห้อ กระเป๋าสะพายข้าง รวมถึงกล้องถ่ายรูปที่แขวนที่คอทำให้เขาดูทะลุทะลวงเป็นที่สุด ภาษาที่เขาส่งเสียงออกมาบ่งบอกให้รู้ว่าเขาใช้ภาษาอังกฤษปนฝรั่งเศส

เจ้าของร้านอย่างน่าซึ่งใช้ภาษาฝรั่งเศสในระดับที่สื่อสารได้ต้อนรับเขาด้วยภาษาที่เขาพอใจ เมื่อมีเสียงถามขึ้นจากนว่าเขามาจากไหน ได้คำตอบพร้อมกับชูหนังสือเดินทางและชี้ไปยังธงที่ติดอยู่ในร้าน เขาเป็นหนุ่มแคนาดาฝรั่งเศสนั่นเอง ชายหนุ่มก้มลงค้นหาอะไรบางอย่างในกระเป๋าใบเล็ก หยิบหนังสือคู่มือการใช้ภาษา ชายหนุ่มทำทำอย่างภูมิใจในการเตรียมตัวที่ดีของตนเองภายหลังจากที่เฝ้าประโยคภาษาไทยที่หมายถึงการถามชื่อของหญิงสาว เขาแนะนำตัวโดยอ้างว่าตนเองชื่อนายปาปิญอง กิริยาโง่งอและคูบอง ๆ ของชายหนุ่มเรียกเสียงฮาจากหลายคนในร้าน

หญิงสาวที่ยื่นมือไปช่วยเหลืตั้งแต่แรกพยายามถามเขาว่าจะดื่มอะไร เขาตอบพอจับความได้ว่ายังไม่ได้แลกเงิน ช่วงนั้นเวลาล่วงเลยเข้าไปราวสามทุ่มเศษ ในที่สุดฝ่ายหญิงจึงบอกเจ้าของร้านว่าจะพาลูกค้ารายนี้ไปแลกเงินที่ไนท์บาร์ชา หญิงสาวยิ้มรด์จกรยานยนต์ของเจ้าของร้านเป็นพาหนะ กิริยาที่รื่นนั่งบนรถตกเป็นเป้าสายตา เนื่องจากภาพที่เห็นเป็นภาพของหญิงสาวไทยรูปร่างเล็กพยายามจะบังคับรถโดยมีฝ่ายชายรูปร่างสูงใหญ่ชวยาวลากพื้นซ้อนที่เบาะหลัง เขาหันหลังโบกไม้โบกมือกับสาว ๆ ที่นั่งอยู่ใต้หน้าบาร์อย่างครั้นเครง ขณะที่รถกำลังออกตัว ชายหนุ่มแทบหงายหลัง เพียงเวลาชั่วครู่ทั้งคู่ก็กลับมาถึงร้านอย่างปลอดภัย

ปาปิญองบอกกับเจ้าของร้านว่า หญิงสาวเป็นคนน่ารักมาก เจ้าของร้านลวนกลับขึ้นมาทันทีว่า เลี้ยงดื่มเธอสิ หญิงสาวที่อาสารบริการเขามาแต่ต้นรีบพูดขึ้นว่า “เดี๋ยวก่อนสิพี่ มันยังไม่ได้สั่งของมันเลย” ฝ่ายชายสั่งวอดก้าผสมโทนิค ขณะที่ฝ่ายหญิงเลือกค็อกเทลชื่อใหม่ไทย นายปาปิญองหันไปทักทายชายหนุ่มผมหยิกยาวที่นั่งเก้าอี้ตัวติดกัน เมื่อพบว่าเขาใช้ภาษาฝรั่งเศส ปาปิญองมีความสุขมากขึ้น ทั้งสองฝ่ายนัดกันออกไปฟังเพลงต่อหลังจากผ่านการดื่มไปแล้วสองดื่ม ปาปิญองชวนหญิงสาวที่ดูแลเขาไปด้วย

แต่เมื่อถึงขั้นตอนของการชำระเงิน เขาพิจารณาใบเสร็จอยู่นาน เนื่องจากในใบเสร็จระบุค่าใช้จ่ายที่เขาต้องชำระ ประกอบด้วย ค่าเครื่องดื่มของเขา ค่าเครื่องดื่มของหญิงสาว และค่าบาร์สำหรับการพาหญิงสาวออกไปอีก 200 บาท เขาหันไปพูดคุยกับหนุ่มฝรั่งเศสที่เพิ่งพบกัน ชายฝรั่งเศสสร้างความมั่นใจให้เขามากขึ้น ด้วยการยืนยันว่าเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในการชวนหญิงสาวออกไปจากบาร์ นายปาปิญองส่ายหัว

ส่วนหญิงสาวเริ่มอึดอัด เธอพูดเป็นภาษาอังกฤษพร้อมกับชี้ไปที่ใบเสร็จชำระเงินและพูดว่า “ถ้าคุณจะจ่ายแค่เฉพาะค่าเครื่องดื่มและไม่จ่ายค่าบาร์ก็ได้นะ ทั้งหมดก็จะ 185 บาทเท่านั้น ไม่ต้องจ่ายถึง 385 บาท” ชายหนุ่มมึนงงกิริยาและคำพูดของฝ่ายหญิงที่เจาะจงอย่างตรงไปตรงมา

ไม่ได้งอนง้อแต่อย่างใด ท้ายที่สุดปาปิญองโบกมือให้เธอหยุดพูดเรื่องบิลและชำระเงินที่เคาน์เตอร์ แต่โดยดี

หญิงสาวเดินไปหยิบกระเป๋าลังร้าน และเดินเข้าไปหาเพื่อนรุ่นน้องที่เธอนั่งสนทนาก่อนด้วยในตอนแรกพร้อมกับยื่นนิ้วชี้สอดเข้าไปในมือของอีกฝ่ายหนึ่ง และเธอก็เดินไปหาสาวผมยาวในชุดลายเตี่ยวกำมะหยี่สีดำทำกิริยา "ลอดนี่ว" ในแบบเดียวกัน "แบบคราวก่อนไม่เอานะ" สาวชุดกำมะหยี่ดำกระเช้า มักเป็นที่รู้กันว่า ถ้าใครได้รับกิริยา "ลอดนี่ว" จากเพื่อนร่วมงาน คำคิณนั้นมักจะเจอลูกค้าในแบบที่ใกล้เคียงกัน "โธ่พี่ นี่เปิดชิงนะ เพิ่งมาเมืองไทยครั้งแรก" หญิงสาวที่โดนรุ่นพี่กระเช้าตอบกลับ เธอยกมือไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์บนหิ้งก่อนจูงมือนายปาปิญองที่แบกของพะรุงพะรังออกจากบาร์

นา เจ้าของบาร์ย้ายที่นั่งจากภายในเคาน์เตอร์ออกมานั่งสนทนากับหญิงสาวคนหนึ่งที่เคยหน้าร้าน เธอเอ่ยวิจารณ์รูปร่างหน้าตาของลูกค้าที่มานั่งดื่มกับหญิงสาวชาติเดียวกันว่า "ดูใช่มั้ยสิ อย่างนี้ไม่ถูกต้อง มีอย่างไหนพาเมียมาด้วย เอาเมียกลับไปนอนซะไป" หญิงสาวร่วมโต๊ะกับเธอเสริมว่า "รูปร่างใช้ได้นะ แต่ทรงผมไม่ไหวต้องพาไปเปลี่ยนซะหน่อย"

เจ้าของร้านยิ้มที่มุมปากเมื่อเหลือบไปเห็นลูกค้ารายใหม่ของร้าน ขณะที่คู่สนทนาของเธอเปรยว่า "มาอีกแล้วติดใจอะไรนักหนา" ลูกค้ารายใหม่เป็นชายวัยกลางคนรูปร่างเล็กใส่แว่นตาลวมเลื้อยคลุมสีดำขี่รถฮอปเปอร์ เขาจอดรถหน้าร้าน และเดินตรงลัดไปนั่งที่เคาน์เตอร์ซึ่งสาวที่ลวมเลื้อยเปลี่ยนไหล่โซฟารอยสักที่ต้นแขนทั้งสองข้างนั่งอยู่ก่อนแล้ว หญิงสาวส่งยิ้มหวานให้ ฝ่ายชายสั่งน้ำอัดลม และถามฝ่ายหญิงถึงเครื่องดื่ม เธอสั่งน้ำส้มสำหรับตัวเอง ฝ่ายชายจุดไฟให้เมื่อฝ่ายหญิงหยิบบุหรี่เตรียมจะสูบ หญิงสาวเอ่ยเป็นภาษาไทยขอบคุณและทักทายว่าสบายดีหรือไม่ และเดินไปจุดชื่อเล่นสุนัขเกอร์ให้กับลูกค้าของเธอที่กระดาน เมื่อเครื่องดื่มของทั้งสองฝ่ายมาพร้อมอยู่ตรงหน้า หญิงสาวยกแก้วขึ้นชนกับแก้วของลูกค้าและพูดขึ้นว่า "โชคดีค่ะ"

ระหว่างการนั่งดื่มด้วยกัน หญิงสาวเพียงแต่ยิ้มอย่างเอียงอาย โดยที่ฝ่ายชายเอื้อมมือมาจับบริเวณต้นขาของเธอและหมุนเก้าอี้ไปมา มีเสียงดังจากโต๊ะสุนัขเกอร์ว่า "ลุงจอห์นเล่นสุนัขเกอร์ได้แล้ว แหมเนื้อหอมจังนะเดี๋ยวนี้" เจ้าของเสียงคือสาวชุดลายเตี่ยวกำมะหยี่เช่นเดิม "ลุง" เป็นคำนำหน้าทีแสดงความคุ้นเคยซึ่งผู้หญิงในบาร์เบียร์มักเติมหน้าชื่อของลูกค้าที่อยู่ในวัยกลางคน เธอเล่นชนะมาหลายเกมส์ และในคำคิณนี้การเล่นสุนัขเกอร์เกือบจะเป็นกิจกรรมหลักในการทำงาน "มาเจอกันหน่อยเกมสนี้" หญิงสาวพูดเป็นเชิงท้าทายในเกมส์การแข่งขันที่กำลังเริ่มขึ้น

เมื่อลุงจอห์นลุกออกไปเล่น หญิงสาวที่นั่งอยู่กับเขาหันไปพูดกับพนักงานแคชเชียร์ในเคาน์เตอร์ว่า "พี่ทำไมใคร ๆ มองหนูแปลก ๆ เวลาออกไปกับลุงจอห์น" ผู้ถูกถามไม่ยอมลบตา

เธอยิ้มปากตอบโดยไม่เงยหน้าว่า “ไม่มีอะไรหรอกมั้ง ได้ไปกับแขกก็ดีแล้ว” ผู้ถามได้แต่เก็บปริศนาไว้ในใจ เธอรู้เพียงว่าลุงจอห์นเป็นลูกค้าที่ผู้หญิงในบาร์หลายคนรู้จัก ยามที่เขาเดินเข้าร้าน พนักงานหลายคนเอ่ยปากทักทายแต่ไม่มีหญิงสาวคนใดนั่งดื่มกับเขาแม้เพียงซักคนเดียว ตัวเธอเองเพิ่งมาทำงานได้ไม่กี่วันติดกลับได้ออกไปกับลูกค้าวัยย่างเข้าห้าสิบปีคนนี้ติดต่อกันนานนับสัปดาห์

หญิงสาวได้ยินเสียงเอะดังขึ้น เธอหันไปที่โต๊ะสนุกเกอร์ที่ตั้งอยู่กลางร้าน ระหว่างนั้นสาวร่างเล็กผอมยาวชุดลายเตี่ยวกำมะหยี่สีดำกำลังก้มตัวเผยให้เห็นเนินอกบนนุ่มหนึ่งของโต๊ะ ขณะที่ลุงจอห์นยืนอยู่อีกฝั่งหนึ่งกำลังเล็งลูกสีดำ เขากำลังเป็นฝ่ายจะได้ชัยชนะหากสามารถยิงลูกสีดำลงหลุมได้ในเกมนี้ แต่เมื่อเริกส์ถูกหญิงสาวชุดกำมะหยี่สีดำนำมาใช้ทำท่ายิงลูกดำ เขากลับกลายเป็นฝ่ายรองในเกมการแข่งขันถูกพลิกบทบาทกลายเป็นฝ่ายที่เหนือกว่าอย่างคาดไม่ถึง ทุกอย่างก็เป็นไปตามความต้องการของหญิงสาวในชุดกำมะหยี่สีดำ ลุงจอห์นยิงลูกสีดำเจ็ดปากหลุมเพียงเล็กน้อย หญิงสาวยิ้มอย่างมีชัย ถึงคราวเธอยิงลูกสีดำบ้างและได้รับชัยชนะไปอย่างง่ายดาย เสียงปรบมือดังขึ้นประปราย ผู้มีชัยเดินอ้อมมายืนมือให้จับและกล่าวขอบคุณ คู่เล่นของเธอเอ่ยคำเดียวกัน

ลุงจอห์นเดินกลับมาหาสาวผอมลั่นที่นั่งรออยู่แล้วที่เก้าอี้บริเวณเคาน์เตอร์ตัวเดิม เขาก้มลงหอมแก้มและถามว่าจะดื่มอะไรอีกไหมเมื่อเหลือบเห็นน้ำส้มในแก้วพร่องลงไปกว่าครึ่ง หญิงสาวลายหน้า ฝ่ายชายส่งเก็บเงินพร้อมพูดเป็นภาษาไทยเสียงไม่ชัดเจนนักว่า “เก็บตังค์และเปย์บาร์ด้วย” หญิงสาวหายไปหลังร้านหยิบเสื้อตัวนอกสีดำและกระเป๋าเดินออกมาซื้อขนมที่ร้านเบเกอรี่คันทัน เธอไม่ได้ทำกริยา “ลอดนี่ว” เช่นสาวที่ออกไปกับนายปาปิยองเมื่อครู่

“มันคงไม่เคยเห็นเมียลุงจอห์นว่าผอมและดำขนาดไหน” เสียงจากนางหนึ่งเปรยขึ้นมาดัง ๆ หลังจากสาวผอมลั่นออกจากร้านไป พนักงานแคชเชียร์เปลี่ยนเรื่องสนทนา เธอพูดกับเจ้าของเสียงแรกว่า “วันนี้แขกน้อยจัง คงจะเข้าตอดีก ๆ เมื่อคืนนี้ดีสองเริ่มมีแขก กว่าจะได้ปิดร้านเข้านอนเกือบเจ็ดโมงเช้า” แคชเชียร์พูดยังไม่ทันจบประโยค ชายหนุ่มสามคนเดินเข้าร้านเลือกที่นั่งบริเวณเคาน์เตอร์ สั่งเครื่องดื่มเป็นเหล่าต่างประเทศ เจ้าของร้านเดินมาทักทายถามเป็นภาษาอังกฤษกับชายหนุ่มหนึ่งในสามคนว่า “มาถึงเมื่อไร” เขาตอบว่าเมื่อคำวานนี้ก็เลยเพิ่งออกเที่ยววันนี้ หญิงสาวยิ้มหวานตอบรับ

ระหว่างนั้นมีเด็กชาวเราสองคนเดินเข้ามาในร้านพร้อมตะกร้าห้อยคอ มีของจิปาตะที่เป็นสัญลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ของเธอ มีทั้งหมดก ไปปีนบันไดที่ทำด้วยเงิน พวงกุญแจ และกระเป๋าผ้าใบเล็ก ลูกค้านั่งในสามหันไปหยิบหมวกในตะกร้าทดลองสวม เพื่อนฝูงของเขาหันมามอง

อย่างตื่นเต้นและหิบบิ้นตลอดสรวมบ้าง ต่างฝ่ายต่างดูความแปลกประหลาดของตนและหัวเราะขื่นพร้อม ๆ กับ เด็กสาวที่ขายของประจำกลุ่มชาติพันธุ์ของเธอก็หัวเราะและนึกเข้าไปด้วยเช่นกัน หมวกเหล่านี้มีเพียงผู้หญิงเท่านั้นที่ใส่เป็นสัญลักษณ์ประจำกลุ่มแต่พวกผู้ชายเหล่านี้กลับนำมาสวมใส่ เด็กสาวคนหนึ่งยกนิ้วหัวแม่มือโป้งและบอกว่า “แฮนซัม” เรียกเสียงฮาอีกครั้ง ชายหนุ่มทั้งสามคนตกใจร้องอหวกขาวเขาคนละใบและถือโอกาสสวมใส่ขณะนั่งดื่มในบาร์ เจ้าของร้านส่งยิ้มและพูดติดตลกว่า “คืนนี้ใส่ไปเที่ยวดิสโก้เฮลสิ”

ก้อยสาวผมสั้นหน้าตาราวกับเด็กมัธยมปลายมองดูภาพตรงหน้าแล้วแอบอมยิ้ม เธอเอ่ยถามรุ่นพี่ผมสีทองว่า “ไม่ไปนั่งกับเขาหรือพี่” สาวผมทองตอบว่า “ใช้พวกนี้มันไม่ค่อยมีตังค์หรอก อีกอย่างมาเมืองไทยหลายหนแล้ว รู้มาก ร้าคาญ”

ระหว่างนั้นชายวัยราวสี่สิบเศษ ศีรษะล้านครึ่งหัว รูปร่างสันทัดจอตระตรจกรยานยนต์ไว้หน้าร้านและเดินตรงเข้าภายในร้าน เสียงจากสาวผมสีทองตะโกนเข้าไปในร้านว่า “พี่ ช่างมาแล้ว” สาวผมทองพูดจบเธอเดินไปที่เคาน์เตอร์บอกพนักงานแคชเชียร์ว่าเธอขอออกไปเช็คอีเมลที่ร้านช่าง ๆ ลึกครู่

ส่วนลูกค้าคนดังกล่าวที่สาวผมทองตะโกนทิ้งท้ายไว้เดินตรงเข้าไปหาสาวใหญ่ที่ใส่เสื้อเอวลอยเผยเห็นสะดือ ซึ่งเธอนั่งหลบมุมอยู่ด้านในและกำลังพ่นควันบุหรี่ตามลำพัง เธอวางบุหรี่ลงและลุกขึ้นกอดฝ่ายชายส่งยิ้มหวานหยาดเอิ้ม “สบายดีไหมคะ” เสียงทักของเธอ ชายหนุ่มหอมแก้มเธอ และส่งเบียร์ให้ตนเองและหญิงสาว เมื่อพนักงานเสิร์ฟเครื่องดื่มไว้ตรงหน้า หญิงสาวยกขวดเบียร์ขึ้นกระทบกับเบียร์ของอีกฝ่ายหนึ่ง เธอกล่าวคำว่า “โชคดี” และยกขึ้นดื่ม ระหว่างนั้นเธอลุกขึ้นยืนเอามือทั้งสองเกี่ยวคอฝ่ายชายและก้มลงจูบที่ริมฝีปาก เสียงเรียกจากโต๊ะสุนัขเกอรัวมาถึงครวของเธอในการเล่น เธอเอ่ยปากขอตัวกับลูกค้าออกไปที่โต๊ะ ฝ่ายชายย้ายที่นั่งมาอยู่ในมุมที่สามารถชมรายการแข่งขันฟุตบอลในโทรทัศน์ได้ถนัดมากขึ้นและนั่งดื่มพลางชมรายการกีฬาไปพลาง

สาวผมทองเดินกลับเข้ามาในร้านสีหน้าของเธอดูผิดจากคราวแรกมาก หญิงสาวจ๋มโตว่าเงื้อมากขึ้น เธอบอกกับเจ้าของร้านว่า “ใช้ดูคมันเขียนมาว่าส่งเงินมาให้ร้อยปอนด์ พงษ์นี้ไปเบิกได้ และมันจะมาเดือนหน้าวันที่สี่” เจ้าของร้านรับฟังด้วยสีหน้าเรียบเฉย เธอเดินเข้าไปในเคาน์เตอร์เปลี่ยนเพลงให้เป็นจังหวะเร็วแบบดิสโก้ บรรยากาศของบาร์เริ่มทวีความครึกครื้นมากขึ้นเมื่อเวลาส่งเลยเข้าไปราวตีหนึ่งเศษ

ลูกค้าหญิงชายคู่หนึ่งก้าวเข้ามาบริเวณร้าน ฝ่ายหญิงรูปร่างเล็กผผดำ ยาวประบ่าดวงหน้าเป็นรูปไข่ แต่งหน้าบาง ๆ เธอใส่เสื้อเกาะอกสีครีมเผยเห็นช่วงไหล่กลมมนผิวขาวนวลคู่กับ

กางเกงสีน้ำตาล ฝ่ายชายเป็นหนุ่มตะวันตก หน้าตาคมคาย รูปร่างสูง เมื่อยืนเทียบเคียงกับคู่ของเขา ส่วนสูงของฝ่ายหญิงอยู่ในระดับไหล่ หญิงสาวทักทายพนักงานบางคนในบ้าน เธอเลือกที่นั่งให้ตนเองกับเพื่อนชายบริเวณโต๊ะด้านหน้าริมทางเท้า เจ้าของร้านเดินไปทักทายทั้งคู่ สาวในชุดเกาะอกยิ้มเล็กน้อยแล้วเริ่มบทสนทนาว่า “เราให้ไปชอว์ชา จะพาไปเบลเยียม” เจ้าของร้านไม่ตอบ เพียงแต่ทำท่ารับรู้และพูดคุยกับฝ่ายชายตามถึงแผนการท่องเที่ยวในประเทศไทยและกำหนดเดินทางกลับบ้าน ฝ่ายชายถามเธอว่าอยากดื่มอะไร เจ้าของร้านสั่งเครื่องดื่มเป็นเหล้าต่างประเทศยี่ห้อหนึ่ง และยกชนแก้ว จากนั้นนั่งต่อสักครู่จึงเดินออกมาหาพี่สาวของเธอซึ่งนั่งในตำแหน่งแคชเชียร์ พร้อมกับพูดขึ้นลอย ๆ ว่า “คนที่แล้วก็บอกว่าจะพาไปอังกฤษ นี่เปลี่ยนคนมาอีกแล้ว บอกจะไปเบลเยียม เดียวก็เหมือนนั่งหนอย ฝรั่งเศสบอกว่ารักชอบ ก็แจ้นลาออกตามไปอยู่กับเขา แล้วเป็นไง โดนทิ้ง นี่จะขอกลับมาทำที่บาร์อีก พี่บอกบอกว่า ไม่รับหรอก บอกแล้วไม่เชื่อ อยากจะโง่ ระริกระริตใจนึกว่าจะมีคนรับเลี้ยง” ผู้เป็นพี่ ได้แต่นิ่งฟัง เธอเองก็กำลังปั่นป่วนทางความรู้สึกในความสัมพันธ์กับลูกค้าบางคนอยู่เหมือนกัน แต่เรื่องแบบนี้ ปรึกษาบอกน้องสาวมีหวังโดนตำหนิแน่นอน

นายหัวล้าน ลูกค้าของสาวใหญ่ไล่เลื้อยตัวลั่นเผยละคือที่กำลังออกไปเล่นสไนเกอร์ยังคงนั่งดื่มอยู่ตามลำพังอยู่บริเวณเคาน์เตอร์ เว้นห่างเก้าอี้ไปหนึ่งตัวเป็นชายหนุ่มในวัยอ่อนกว่าเขาราวสี่ถึงห้าปี ทั้งคู่เริ่มสนทนากันถึงประเทศบ้านเกิด เมื่อรู้ว่าต่างฝ่ายต่างมาจากประเทศอังกฤษด้วยกัน การสนทนาออกผลมากขึ้น ฝ่ายที่อ่อนเยาว์กว่าละการพูดคุยชั่วครู่หันมาบอกกับพนักงานแคชเชียร์ว่า เขาไม่ชอบเพลงที่เปิดเลยและที่สำคัญเปิดเพลงนี้มาสี่ห้ารอบแล้ว หน้าจายังเปิดทุกคืนที่เขามานั่งอีกด้วย พนักงานแคชเชียร์ทำหน้าตาเบื่อหน่ายรำคาญใจและตอบไปว่า “แต่ฉันชอบเพลงนี้”

ลูกค้าของสาวใหญ่เมินหน้าจากสาวแคชเชียร์และหันไปยังเพื่อนใหม่ที่ปั่นเรื่องเพลงพร้อมกับพูดขึ้นว่า “นี่แหละเมืองไทยวิชัย—*This is Thailand*” สีหน้าและน้ำเสียงของลูกค้าชาวอังกฤษรายนี้ออกแววเย้ยหยันต่อชะตากรรมของตนเองที่ต้องยอมจำนนต่อการบริการ แนวคิดในเรื่องลูกค้าคือพระเจ้าไม่อาจใช้ได้เสมอไป อารมณ์ลักษณะนี้ดูจะใกล้เคียงกับเนื้อหาของความสัมพันธ์ระหว่างตัวเขาเองกับผู้หญิงบาร์ ที่เขาจำต้องแวะเวียนมาเฝ้า นั่งดื่มและจ่ายให้กับสาวใหญ่ในบาร์เบียร์ที่เขากำลังติดพันอยู่ทั้ง ๆ ที่เขาเป็นฝ่ายมีอำนาจในเรื่องการเงินแต่เขากลับต้องเป็นฝ่ายตามใจผู้หญิงที่เขาซื้อบริการ ลั่นคำพูดของนายหัวล้าน หญิงสาวของเขาก็ละจากโต๊ะสไนเกอร์เดินมานั่งดักเขาพร้อมหยิบเครื่องดื่มขึ้นชนแก้ว ฝ่ายชายถามเป็นภาษาอังกฤษว่า “อยากกลับหรือยังหรืออยากดื่มต่อที่นี่” หญิงสาวคิดชั่วครู่แล้วยิ้มหวานตอบไปในภาษาเดียวกันว่า “เล่นสไนเกอร์

อีกเกมส์ด้วยกันแล้วค่อยไปนะ” ทั้งคู่ลุกจากเก้าอี้ โดยฝ่ายหญิงวิ่งมือไปที่โต๊ะสนุ๊กเกอร์ที่ตั้งอยู่กลางร้าน

แม้ว่ากิจกรรมของผู้หญิงในจัสตินบาร์หมุนเวียนเปลี่ยนไปเช่นนี้ทุกคืน แต่ในคืนหนึ่ง ๆ มีความหมายต่อผู้หญิงไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับว่า ผู้หญิงอยู่ในสถานการณ์แบบใด คำนี้อาจเป็นบทเรียนต้น ๆ ของสาวหน้าใหม่ที่ยังขาดประสบการณ์อย่างก้อย เธออยู่ในช่วงเวลาเรียนรู้เฝ้าดูการทดลองจากรุ่นพี่ ในวันนี้เธอยังไม่กล้าเข้าหาลูกค้าด้วยเหตุผลต่าง ๆ นานา แต่เธอก็อาศัยวันเวลาสะสมประสบการณ์เป็นความรู้ขอให้เธอใจกล้ากว่านี้สักนิด *‘เมื่อนั้นคงเป็นคราวของฉันบ้าง’*

สำหรับสาวที่มีรอยสักที่ต้นแขน คืนนี้แม้เธอยังเป็นสาวเนื้อหอมมีลูกค้าอย่างล้นหลามมาแวะเวียนติดต่อกันนานนับสัปดาห์ แต่เธอก็จะรู้สึกท้อใจกับรอยยิ้มที่แฝงเลศนัยของเพื่อนร่วมงาน และบ่อยครั้งที่อดคิดและหวั่นเกรงในการเผชิญกับลูกค้าหน้าใหม่ที่มึนเมาทางเซ็กส์แปลก ๆ แตกต่างกันไปและช่างเป็นเรื่องที่เธอรู้สึกเลวร้ายเป็นที่สุด ทั้งต้องเจ็บปวดและชยะแขยง แต่เธอก็ยินดีโอนอ่อนผ่อนตามลูกค้า คิดเสียว่า *‘ช่างมันเถอะ เอา เงิน เงิน เงิน ไว้ก่อน’* เธอบอกกับตัวเองทุกครั้งที่มีความรู้สึกแย่ ๆ ผุดขึ้นมาในใจ

คืนนี้ หญิงสาวที่เพิ่งไปเสริมแต่งคางออกจะโชคดีกว่าใคร นายป้าปิญองหน้าตาก็ไม่เลวนัก ยังหนุ่มแน่น พาไปเที่ยวไหนไม่ค่อยรู้สึกขายหน้ามากเท่าต้องไปกับคนแก่ ๆ ถึงแม้จะดูไม่ภูมิฐาน หรืออบอวนเท่าหนุ่มใหญ่บางคนก็เถอะ ที่สำคัญเพิ่งมาเมืองไทยครั้งแรก แต่ที่แน่ ๆ หลายนคนคงอิจฉาเธอไม่น้อย *‘ดูอย่างสาวผมทองสิ ยังแอบมากระซิบถามว่า ลูกค้าพักที่ไหน ชื่นบอกความจริงยายนี้มีหวังไปเคาะห้องพักแน่’*

ในคืนเดียวกัน สาวชุดกำมะหยี่สีดำใช้เวลาตลอดคืนเล่นสนุ๊กเกอร์ เธอทำทำยิ้มอย่างมีชัยเมื่อลูกค้าฝีมือดีที่ทำท่าเป็นต่อในเกมส์ช่วงแรก แต่ต้องมาพ่ายแพ้ท่าทางเย้ายวนของเธอในเกมส์สุดท้าย เพลิดเพลินกับการหยอกล้อหักทลายลูกค้ารายอื่น ๆ คืนนี้เธอไม่อยากออกไปกับลูกค้าคนไหน ๆ ทั้งสิ้น และตลอดสัปดาห์นี้อาจไม่ต้องการไปกับใครเลยถ้าไม่ถูกใจลูกค้าคนใดเป็นพิเศษ นอกจากเธอจะไม่เดือดร้อนเรื่องเงินทองแล้ว เธอกำลังจะเตรียมตัวเป็น “มาดาม” ฮอลแลนด์” เสียด้วยซ้ำไป

สำหรับสาวใหญ่หน้าตาแบบคนสวยเข้ม ใส่เสื้อตัวสั้นเผยเนินสะตือกับกระโปรงปิดกันเล็กน้อย คืนนี้ เป็นเช่นอีกหลายคืน ใคร ๆ อาจมองว่า ลูกค้าที่อยู่ประจำในเชียงใหม่ไม่น่าสนใจเพราะรู้มาก แต่ฝีมือระดับเธอแล้ว ต่อให้รู้เรื่องเมืองไทยดีแค่ไหน เมื่อมาเจอเธอก็จะเป็นแบบเดียวกับที่นายหัวล้านชาวอังกฤษคนนี้ คือในที่สุดก็ตกอยู่ใน ‘ชั้นลุ่มหลง’ จนได้

¹ คำว่า “มาดาม” เป็นคำที่มักเรียกหน้าผู้หญิงที่มีสปอนเซอร์ หรือแฟน หรือผู้ ที่ส่งเงินมาให้เป็นประจำ

ชีวิตประจำวันในโลกบาร์เบียร์ หมุนเวียนเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ บางคืน...เป็นความน่าเบื่อหน่าย โหดร้าย ชวนเคืองของผู้หญิงบางคน บางคืน...ผู้หญิงบางคนกลายเป็นหญิงสาวทรงเสน่ห์ บางคืน...สำหรับบางคนอดคิดไม่ได้ว่า สักวันหนึ่งคงมีใครรักเธอจริง แต่ทุกคืน...ผู้หญิงทุกคนดูเหมือนจะรู้ดีว่า สภาพเหล่านี้คือความแน่นอนที่พวกเธอต้องเผชิญ

สรุป

จัสมินบาร์ เป็นตัวแทนของสถานบริการประเภท “บาร์เบียร์” ที่เปรียบเสมือนพื้นที่เฉพาะที่ถูกสร้างขึ้นใหม่ภายใต้แนวคิดที่ถูกผสมผสานระหว่างความเป็น “ฝรั่ง” และความเป็น “ไทย” การสร้างพื้นที่ใหม่ของบาร์เบียร์ เป็นการสร้างที่สอดรับทั้งในแง่ของสถานที่ ผู้หญิง และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับลูกค้า การจัดตกแต่งสถานที่ที่มีทั้งฉากในลักษณะที่แฝงด้วยเนื้อหาแบบตะวันตก ถูกนำเสนอพร้อมกันกับการปรากฏตัวของอำนาจศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งมีผลต่อจิตใจของผู้หญิง เหล่านี้อาจกล่าวได้ว่าเป็น “ตัวตนร่วม” (collective selves) ของผู้ที่เกี่ยวข้องในบาร์เบียร์ ทั้งหมด ขณะที่การปฏิสัมพันธ์เฉพาะบุคคลจะเป็นการนำเสนอภาพลักษณ์ที่สอดรับกับตัวตนร่วมดังกล่าว ดังนั้นจากและตัวตนของผู้หญิงที่ถูกนำเสนอในบาร์เบียร์จึงไม่ได้มีลักษณะที่เป็นสองขั้วที่เป็นคู่ตรงข้าม (binary) ระหว่างความเป็นตะวันตกและความเป็นไทย หากแต่ความเป็นตะวันตกและความเป็นไทยถูกเคลื่อนย้ายไปมาขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ โดยเนื้อหาในการนำเสนอจบลงไปด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเช็กลิสต์

ตัวตนร่วมที่ฉากของจัสมินบาร์สร้างขึ้นได้ส่งผ่านมาสู่การสร้างตัวตนของผู้หญิงบาร์เบียร์ในลักษณะที่สอดรับกัน นับตั้งแต่การปรุงแต่งตัวตนโดยการเลือกรูปแบบของเสื้อผ้าที่เน้นเรือนร่างอย่างเด่นชัด การเลือกใช้เสื้อผ้าเป็นสีดำ การย้อมผมสีทอง การแต่งหน้าทาปากในลักษณะที่โฉบเฉี่ยวในผู้หญิงบางคน กิริยาการสูบบุหรี่ ดื่มเหล้า เหล่านี้ล้วนเป็น “ตัวตน” ใหม่ที่ถูกสร้างขึ้นในบาร์เบียร์ราวกับจะนำเอา “สิ่งต้องห้าม” ใน “ความเป็นผู้หญิงดี” ทั้งปวงมาปรุงแต่งกลายเป็น “ตัวตนใหม่” อย่างจงใจ แน่ใจว่าการปรุงแต่งตัวตนและการสร้างกิจกรรม ล้วนอยู่บนฐานของรสนิยมที่แสดงถึง “ความเป็นของนอก” ไม่ว่าจะเป็น การย้อมผมสีทอง การสูบบุหรี่ยี่ห้อต่างประเทศ การดื่มเหล้าต่างประเทศ หรือการเล่นสไนก์เกอร์ เป็นต้น

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญในการทำงานของผู้หญิง ได้แก่ หนึ่ง อัตลักษณ์ใหม่ที่ถูกสร้างขึ้นภายใต้บริบทของบาร์เบียร์เป็นการเฉพาะ สอง ความสามารถเฉพาะตัวของผู้หญิง เช่น การรู้จักเลือกหัวข้อในการสนทนา การเลือกและวิเคราะห์ลูกค้า การจัดวาง

กิริยาท่าทางการแสดงออกในสถานการณ์ต่าง ๆ และองค์ประกอบสุดท้ายที่สำคัญมากที่สุด คือ การปรากฏตัวของสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อช่วยทำให้ชีวิตมีความหวัง

บทที่ 4 สาวบาร์เบียร์ : ผู้รองรับอารมณ์

การบูมสุดขีดของอุตสาหกรรมเช็กส์ทั่วรีในช่วงปลายของทศวรรษ 1980 ค่อย ๆ ลดบทบาทลงพร้อมกับการเติบโตของภาพพจน์ในเชิงลบโดยเฉพาะการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ จนกระทั่งมีข้อมูลที่ยกตัวอย่างจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นจังหวัดท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศว่าหนึ่งในสองของโสเภณีในเชียงใหม่เป็นผู้มีเชื้อเอชไอวี (Hall, 1996: 274-275) ประกอบกับการเผยแพร่บทความต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหนังสือที่รวบรวมจดหมายที่ได้ตอบระหว่างผู้หญิงเรื่อง Hello My Big Big Honey ! (1994) หนังสือเล่มนี้สะท้อนให้เห็นถึงความกำกวมในความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงบริการชาวไทยกับลูกค้าที่มีความต่อเนื่องออกไปมากขึ้นนอกเหนือจากบริบทการค้าประเวณีโดยวิเคราะห์ผ่านจดหมายที่ได้ตอบกันระหว่างผู้หญิงและลูกค้าชาวตะวันตก บทนำในหนังสือเล่มนี้ของ ยศ สันตสมบัติ ได้ช่วยสร้างความเข้าใจในพื้นที่สีเทา โดยเฉพาะในแง่มุมมองของลูกค้าชาวตะวันตกในการเข้าใจตนเองและเข้าใจผู้หญิงไทยมากขึ้น¹

ข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ (Bishop and Robinson, 1999: 195-200) ได้สร้างมุมมองที่เปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงมุมมองของนักท่องเที่ยวก็มีส่วนอย่างสำคัญในการสร้างลมประตบการณ์การเผชิญหน้ากับลูกค้าฝรั่งของผู้หญิงบริการชาวไทย

การเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ในรูปแบบของการค้าประเวณีที่แตกต่างไปจากที่ Cohen (1982, 1986, 1987) เล่นเกี่ยวกับวัฒนธรรมย่อยระหว่างผู้หญิงบริการกับลูกค้าชาวตะวันตก กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ลูกค้าฝรั่งเริ่มมีความเท่าทันและเข้าใจ "เทคนิค" ในการแสดงออกของผู้หญิงบริการมากขึ้น ขณะเดียวกัน ผู้หญิงบริการก็เริ่มเรียนรู้จักฝรั่งในแง่มุมมองที่มีความหลากหลายมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งประเด็นนี้ได้นำเสนอไปแล้วในบทที่สอง

แม้งานศึกษาที่ผ่านมาของ Cohen ได้พยายามชี้ให้เห็นถึงความหลากหลายของการค้าประเวณี และช่วยในการฉายภาพวัฒนธรรมเฉพาะของการค้าประเวณีระหว่างผู้หญิงไทยกับลูกค้า

¹ จากการพูดคุยกับลูกค้าชาวตะวันตกที่มาใช้บริการพบว่าแทบทุกคนรู้จักและเคยอ่านหนังสือ Hello Big Big Honey! ซึ่งมีทั้งฉบับภาษาอังกฤษและแปลเป็นภาษาฝรั่งเศส และในความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงบริการกับชาวตะวันตกหลายคู่ ฝ่ายชายมักพูดในเชิงเสียดสีในสถานการณ์เมื่อฝ่ายหญิงเอ่ยปากเรื่องความรักว่า "No money. No honey" ขณะเดียวกัน ผู้หญิงบริการแสดงความคิดเห็นว่าลูกค้าในวันจะยิ่งเยอะมากขึ้น

ชาวตะวันตก^๕ แต่งงานของเขาไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงพลวัตเกี่ยวกับตัวตนของผู้หญิงในการค้าประเวณีกับลูกค้าชาวต่างประเทศ ซึ่งมีระดับในการเปลี่ยนแปลงการแสดงออกของตัวตนที่แตกต่างกันออกไป ทักษะและประสบการณ์ ที่ประกอบขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของตัวตนของผู้หญิงนั้นมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างอำนาจการต่อรองเพื่อปรับความสัมพันธ์กับลูกค้า ขณะเดียวกัน ผู้หญิงก็เปลี่ยนแปลงมุมมองตามประสบการณ์ที่ได้รับอีกด้วย

จะเห็นได้ว่า ตัวตนของผู้หญิงบริการชาวไทยนั้นได้ถูกสร้างขึ้นจากหลายฝ่าย ได้แก่ สังคมไทย สังคมฝรั่ง การสร้างผ่านตัวหนังสือและสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนถึงตัวลูกค้าและผู้หญิงที่เกี่ยวข้อง สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ให้ความสำคัญกับการสร้างตัวตนของผู้หญิงบาร์เบียร์ในฐานะที่เป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรง โดยเสนอว่า การสร้างตัวตนหรือการจัดการต่อภาพลักษณ์ของผู้หญิงนั้นเป็นการดิ้นรนต่อสู้ของผู้หญิง ซึ่งมีหลายมิติ ได้แก่ มิติทางเศรษฐกิจ มิติในเรื่องความเป็นหญิงชาย มิติที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึกซึ่งมีองค์ประกอบหลายด้านรวมถึงเรื่องเช็กลิสต์ด้วย ซึ่งทั้งหมดนี้เกิดขึ้นภายใต้ปฏิสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรมระหว่างผู้หญิงไทยกับผู้ชายชาวตะวันตก

การต่อสู้กับมิติต่าง ๆ ที่มีความขัดแย้งบ้าง สอดคล้องบ้างเหล่านี้ มีความสัมพันธ์กับระดับการจัดการภาพลักษณ์ในการเป็นผู้หญิงบาร์เบียร์ที่มีหลากหลายประสบการณ์ชีวิต นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับจังหวัดและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่แวดล้อม กล่าวอีกนัยหนึ่ง ผู้หญิงที่ก้าวเข้ามาทำงานในบาร์เบียร์ครั้งแรกยังขาดทักษะ ประสบการณ์ในโลกการทำงานแบบใหม่ การจัดการภาพลักษณ์ของผู้หญิงจึงเป็นไปตามคลังความรู้และประสบการณ์เดิม ๆ ภายใต้สถานการณ์ใหม่ และแสดงออกตามการลอกเลียนแบบจากเพื่อนร่วมงานเพื่อทำความเข้าใจกฎเกณฑ์ทั้งที่เป็นกฎเกณฑ์ที่ปรากฏและกฎเกณฑ์ที่แฝงเร้นอยู่ในสภาพแวดล้อมใหม่ ผู้หญิงต้องเผชิญกับความคิดและความรู้สึกใหม่ ๆ ที่ทำให้เกิดความสับสน รวมทั้งตั้งเป้าหมายหนึ่ง ๆ สำหรับตนเอง ตามการรับรู้และความจำเป็นของแต่ละคน อย่างไรก็ตามเมื่อเวลาผ่านไปช่วงหนึ่ง ประสบการณ์ได้สั่งสมให้ผู้หญิงมีการจัดการต่อภาพลักษณ์ ความรู้สึก ความคิด ความใฝ่ฝัน ตลอดจนถึงการปรับความสัมพันธ์กับลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป

^๕ Cohen เสนอว่า การค้าประเวณีระหว่างหญิงไทยกับลูกค้าชาวตะวันตก มีลักษณะกำกวม ไม่ชัดเจน เปรียบเสมือนเป็นพื้นที่สีเทาในการให้ความหมายต่อการค้าประเวณีที่มีการผสมปนเประหว่างเงินทองและความรัก กล่าวคือผู้หญิงได้แสดงออกซึ่งความใส่ใจในความรู้สึกที่มีต่อลูกค้า ขณะเดียวกัน ความใส่ใจคุณะนั้นจะต้องมีเงินทองควบคู่กันอย่างแยกไม่ออก นอกจากนี้เขายังได้พยายามชี้ให้เห็นถึงกระบวนการทางความคิดของลูกค้าชาวตะวันตกที่ค่อย ๆ เรียนรู้จักผู้หญิงและเปลี่ยนท่าทีในการปฏิสัมพันธ์ รวมทั้งมีการตรวจสอบหา “ความจริง” บางอย่างในความกำกวมของการปฏิสัมพันธ์ เพื่อทดสอบว่าความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นมีความจริงแท้เพียงใด

จากการศึกษาพบว่า การจัดการภาพลักษณ์ของผู้หญิงบาร์เบียร์มีสามระดับ โดยแต่ละระดับนั้นเปลี่ยนแปลงไปตามการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า การพยายามทำความเข้าใจในกระบวนการสะสมทักษะและประสบการณ์ตลอดจนการสร้างคลังความรู้ของผู้หญิงบาร์เบียร์แต่ละระดับ มิได้หมายความว่ากระบวนการสะสมทักษะ ประสบการณ์ของผู้หญิงมีลักษณะเป็นเส้นตรงของพัฒนาการในการเป็นผู้หญิงบาร์เบียร์ หากแต่เป็นการอธิบายให้เห็นถึงพลวัตของการจัดการภาพลักษณ์ ซึ่งเปลี่ยนแปลงทั้งในแง่ของความขัดแย้งทางความคิดและการแสดงออกอยู่ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับสถานการณ์และการเรียนรู้ประสบการณ์จากการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า ดังนั้นภาพลักษณ์ของผู้หญิงบาร์เบียร์จึงมีหลายภาพลักษณ์ บางครั้งภาพลักษณ์เหล่านี้ก็คู่ขนานกันไป บางครั้งก็ซ้อนทับหรือเหลื่อมกันและตัดข้ามกันไปมา ทั้งหมดนี้ล้วนแสดงถึงความไม่หยุดนิ่งตายตัวของภาพลักษณ์ในความเป็นผู้หญิงบาร์เบียร์ ที่นำมาปรับความสัมพันธ์กับลูกค้าในบริบทการค้าประเวณี

สำหรับเนื้อหาที่จะนำเสนอในบทที่สี่ เป็นระดับการจัดการภาพลักษณ์ในระดับแรกของผู้หญิงที่เพิ่งเข้าสู่การทำงานในบาร์เบียร์ เพื่ออธิบายให้เห็นถึงการนำบทบาทหน้าที่ของการเป็น "ผู้รองรับอารมณ์" (emotional supporter) ตามวาทกรรมหลักของความเป็นหญิงมาปรับใช้ในสถานการณ์ของการซื้อขายบริการทางเพศ ทั้งนี้เนื่องจากผู้หญิงยังขาดทักษะและประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานมาก่อน

ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องมิติทางด้านอารมณ์ความรู้สึกนั้น นักทฤษฎีเฟมินิสต์หลายคนตั้งข้อสังเกตว่า การรองรับอารมณ์ (emotional support) เป็นพื้นที่ที่ผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายรับผิดชอบ Ann Ferguson (1989) เล่นว่าภายใต้ระบบสังคมที่ชายเป็นใหญ่ แรงงานทางด้านอารมณ์เป็นระบบการผลิตแบบหนึ่งที่ผู้หญิงเป็นฝ่ายถูกเอารัดเอาเปรียบ การเอารัดเอาเปรียบหรือการขูดรีดนี้มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับการขูดรีดคนงานภายใต้ระบบทุนนิยม สิ่งที่เป็นสินค้าภายใต้ระบบแรงงานด้านอารมณ์ประกอบด้วย การจัดการครัวเรือน การจัดการในเรื่องของลูก การดูแลสามีและลูก ตลอดจนรวมถึงการรองรับในเรื่องเช็กส์ ซึ่งทั้งหมดนี้เกิดขึ้นภายใต้พื้นที่ของการผลิตที่เกี่ยวข้องกับความรักและเช็กส์ (a sphere of sex-affective production)

ความสัมพันธ์หญิงชายที่เกิดขึ้นในพื้นที่การผลิตประเภทนี้ทำให้ผู้หญิงตกอยู่ในฐานะผู้เสียเปรียบ ผู้ขายในฐานะที่เป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว จึงมีฐานะที่ใกล้เคียงกันกับนายทุนที่เป็นเจ้าของเครื่องมือในการทำการผลิต ขณะที่นายทุนดึงเอามูลค่าส่วนเกินจากคนงาน สถานภาพของผู้ชายที่มีอภิสิทธิ์เหนือกว่าในระบบการผลิตที่เกี่ยวข้องกับความรักและเช็กส์ ทำให้ผู้ชายเป็นฝ่ายที่ดึงเอา การดูแลส่วนเกิน (surplus nurturance) จากผู้หญิง เช่น ผู้หญิงเป็นฝ่ายที่ถูกคาดหวังว่า

เธอจะต้องเป็นคนดูแลลูกตามอุดมคติของความเป็นหญิง ผู้หญิงผ่านการเรียนรู้มาตั้งแต่เด็กว่า เธอจะต้องเป็นฝ่ายที่ทำให้ผู้อื่นพอกพอกใจ และหากมีความขัดแย้งในใจเกิดขึ้น ผู้หญิงต้องเก็บความไม่พอใจของเธอไว้ก่อน ส่วนผู้ชายก็เรียนรู้ว่า การเอาใจใส่ลักษณะนี้เป็นงานของผู้หญิง หน้าจายังเป็นสิ่งที่ยุชายเป็นฝ่ายที่มีความชอบธรรมในการเรียกร้องเอาจากผู้หญิงได้อีกด้วย (อ้างใน Bartky, 1990:100)

เมื่อนำแนวคิดของ Ferguson มาเทียบเคียงกับประสบการณ์เกี่ยวกับความคาดหวังในตัวผู้หญิงไทยในบริบทครอบครัว เราจะไม่แตกต่างกันมากนัก ผู้หญิงไทยถูกผูกติดกับ “หน้าที่” ตามบทบาทของความเป็นแม่ ความเป็นเมีย และความเป็นลูกสาว โดยมีลักษณะร่วมในฐานะของผู้ดูแล (nurturer) ในหลายกรณีผู้หญิงต้องแบกรับภาระในด้านเศรษฐกิจด้วยการทำงานนอกบ้านด้วย แต่ขณะเดียวกันผู้หญิงยังคงต้องรับผิดชอบดูแลพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกและอารมณ์ แม้ว่าในประเด็นนี้ยังเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ว่า ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในบริบทครอบครัวที่ผู้หญิงเป็นฝ่ายแบกรับมิติทางด้านอารมณ์ความรู้สึกมีผลต่อการทำร้ายความเป็นตัวตนของผู้หญิงมากน้อยเพียงใด (Bartky, 1990 :101-102) แต่อย่างน้อยที่สุด ปรากฏการณ์การหย่าร้าง เป็นภาพตัวแทนสะท้อนให้เห็นถึงภาวะของความอับตันในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองฝ่าย

จากร้อยละของผู้หญิงในกรณีศึกษาพบว่า ผู้หญิงทั้งหมดผ่านการแบกรับกับบทบาทหน้าที่ดังกล่าวภายใต้ภาวะของความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาที่เป็นไปในทางลบ และเมื่อสิ้นสุดความสัมพันธ์ ผู้หญิงเป็นฝ่ายต้องรับผิดชอบดูแลลูก ซึ่งเป็นแรงผลักดันที่สำคัญให้ผู้หญิงต้องเผชิญกับความกดดันในหลากหลายรูปแบบ จนกระทั่งท้ายที่สุดได้ก้าวเข้าสู่การขอบริการทางเพศ ในเบื้องต้นของการขอบริการทางเพศ ผู้หญิงได้นำ “บริการ” ในบริบทของครอบครัวที่ถูกคาดหวังตามบทบาทของความเป็นหญิง มาเป็น “เครื่องมือ” ในฐานะที่ตนเองได้เป็น “ฝ่ายเลือกใช้” เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการรอดพ้นจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ

ดังที่ได้เกริ่นมาแล้วข้างต้นว่า แรงผลักดันและแรงจูงใจในการเป็นผู้หญิงบริการที่ทำงานในบาร์เบียร์ มีที่มาที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ต่อเมื่อผู้หญิงก้าวเข้ามาสู่ชีวิตในบาร์เบียร์ พวกเขาเกือบทั้งหมดจะต้องปรับความคิดในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์เพื่อการซื้อขายเป็นอันดับแรก แม้ว่าผู้หญิงส่วนแล้วแต่เคยมีประสบการณ์ในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว แต่การมีประสบการณ์กับผู้ชายแปลกหน้าและมีเป้าหมายเพื่อเงินทองย่อมแตกต่างออกไปจากอุดมการณ์หลักที่ผู้หญิงคุ้นเคยมาก่อน ในบางกรณี ผู้หญิงมีประสบการณ์ในการมีเพศสัมพันธ์เพื่อการซื้อขายอาจก้าวพ้นจากความขัดแย้งในทางความคิดเรื่องการค้าประเวณีมาแล้ว แต่กระนั้นการเผชิญหน้ากับลูกค้าชาวต่างประเทศซึ่งมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างก็เป็นประสบการณ์ใหม่ที่

ผู้หญิงต้องเรียนรู้เช่นเดียวกับผู้หญิงที่ไม่มีประสบการณ์ในการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าชาวต่างประเทศมาก่อน

นอกจากนั้น พวกเธอยังต้องเรียนรู้จักลักษณะการแสดงออกภายนอกเพื่อให้เป็นที่ต้องตาต้องใจกับรสนิยมของลูกค้า นับตั้งแต่การแต่งกาย การควบคุมการแสดงออกทางใบหน้า ดวงตา การลงรอยยิ้มแม้ว่าเธอไม่ได้อยากยิ้มเสมอไป ผู้หญิงจำต้องฝึกทักษะใหม่ ๆ ที่เธอไม่เคยนึกมาก่อน เช่น การฝึกพูดภาษาอังกฤษแบบที่สามารถสื่อสารในสาระที่จำเป็นกับลูกค้า ฝึกการเล่นสนุกเกอร์ ฝึกการดื่มเหล้า (ในบางคนที่ไม่เคยดื่มเหล้ามาก่อน) ฝึกการเล่นเกมส์ต่อลีส และเกมส์อื่น ๆ เพื่อเป็นหนทางในการสร้างกิจกรรมระหว่างตนเองกับลูกค้า ผู้หญิงต้องเรียนรู้จักเครื่องดื่มต่างประเทศยี่ห้อต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำควมคุ้นเคยกับลูกค้า เป็นต้น

ผู้หญิงยังต้องเรียนรู้ถึงการใช้ชีวิตประจำวันที่เปลี่ยนแปลงไปจากความมักคุ้นของผู้คนทั่วไป ในช่วงเวลากลางวัน ผู้หญิงจะตื่นราว 11.00 นาฬิกาหรือเที่ยงวัน บางวันอาจเลยไปจนถึงบ่ายโมงหรือบ่ายสองโมง ขึ้นอยู่กับเวลาเช้านอนและความเหนื่อยล้า อาหารมื้อแรกของวันคงถึงท้องในช่วงประมาณนั้นหลังตื่นนอน และบ่อยครั้งที่เลยเกิดมาถึงทุ่ม เวลาเริ่มต้นเช้างาน เวลาไปถึงหน้าชั่วโมงที่เหลือเป็นช่วงของการพักผ่อนตามอัธยาศัยในห้องเช่าเล็ก ๆ จนกระทั่งถึงเวลาทำงานจึงอาบน้ำแต่งตัวออกมาเริ่มต้นชีวิตนอกที่พัก

ช่วงเวลาของสามทุ่มที่หลายคนกำลังพักผ่อนและเตรียมตัวเช้านอน ช่วงเวลาเดียวกันนั้น ชีวิตในบาร์เบียร์ของผู้หญิงเพิ่งจะเป็นเพียงช่วงเริ่มต้นเท่านั้น ขณะที่หน้านาฬิกาของวันใหม่หลายคนเตรียมตื่นนอนและเริ่มต้นวันใหม่ สำหรับผู้หญิง พวกเธอกำลังใกล้เวลาสิ้นสุดการทำงาน เตรียมเช้านอน และที่พักผ่อนนอนหลับของเธออาจไม่ว่าไร ๆ เธอคุ้นเคยอยู่ทุกเมื่อเชิวัน และมีผู้ขายแปลกหน้าหมุนเวียนเปลี่ยนหน้ามานอนเคียงข้างอยู่เป็นประจำ

1. การปรับความคิดในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์เพื่อการซื้อขาย

ด้านแรกที่ผู้หญิงเผชิญคือการปรับความคิดในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์เพื่อการซื้อขาย ผู้หญิงมักใช้คำสรรพนามในการกล่าวถึงการเข้ามาทำงานในโลกกลางคืน เช่น การใช้คำว่า "เรามาทำงานแบบนี้" หรือบางครั้งเป็นการเรียกตามเวลาทำงานคือ "เรามาทำงานกลางคืน" บางครั้งมักจะเรียกว่า "ทำงานกับฝรั่ง"^๑ ผู้หญิงรู้ลึกซึ้งว่าอยู่ตลอดเวลาในการพูดถึงคำว่า "ขายตัว" และเป็นที่

Heather Montgomery (1998) ศึกษากลุ่มเด็กที่ขายบริการกับลูกค้าชาวตะวันตกในประเทศไทย พบว่าเด็กหรือผู้ปกครองเรียกการขายบริการว่าเป็นการไปเที่ยวกับฝรั่ง จับฝรั่ง หรือมีแขก มากกว่าจะเรียกว่าเป็นโสเภณีเด็กหรือขายบริการตามการเรียกของคนทั่วไป ขณะที่ Cohen (1993) อธิบายว่า เงื่อนไขการทำงานเชื้อให้

น่าสังเกตว่า ตลอดระยะเวลาในสนาม มีเพียงสถานการณ์คับขันไม่กี่สถานการณ์เท่านั้นที่ผู้ศึกษาได้ยินผู้หญิงเรียกตนเองว่าเป็น "กะหรี" หรือ "โสเภณี" ซึ่งในประเด็นนี้จะอธิบายในบทถัดไป

สำหรับผู้หญิงที่ก้าวเข้ามาเปลี่ยนแปลงส่วนหนึ่งของชีวิตทั้งในแง่วิถีคิด การแสดงออก และชีวิตประจำวันเรียกขานสิ่งที่เธอกระทำในทุกคำคืนที่บาร์เบียร์ว่าเป็น "การทำงาน" ในความหมายที่ว่า การทำงานมีเวลาเข้าออกจากงาน มีสถานที่ทำงาน และที่สำคัญที่สุดคือเป็นแหล่งรายได้หลักที่พวกเธอได้รับ ผู้หญิงได้รับการบอกกล่าวถึงเงื่อนไขการทำงานจากเจ้าของบาร์ว่า ผู้หญิงจะต้องทำเต็มให้ได้เดือนละ 90-100 ต้ม และออกไปบริการลูกค้านอกบาร์เบียร์อย่างน้อย 10 ครั้งต่อเดือน ดังนั้นหน้าที่ในการทำงานประกอบด้วย การนั่งตมกับลูกค้า การเอาอกเอาใจ เป็นคู่สนทนา เล่นเกมส์ เล่นสล็อตเกอร์ เพื่อให้ลูกค้าเลี้ยงตมตนเอง และพยายามที่จะทำให้ลูกค้าพอใจ โดยหวังว่าท้ายที่สุดจะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ โดยที่เธอได้รับค่าตอบแทนจากกิจกรรมนั้น ๆ

การสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าดูจะไม่แตกต่างจากบทบาทหลักในชีวิตของความเป็นหญิงที่พวกเธอเคยปฏิบัติให้กับสามีหรือคนรักในอดีต แต่ความแตกต่างอาจจะอยู่ตรงที่ผู้ชายเหล่านี้พวกเธอไม่ได้มีความรักหรือความผูกพันหรือมีความสัมพันธ์ที่มักคุ้นกันมาก่อน ดังนั้นผู้หญิงจึงมีความกระอักกระอ่วนใจ ผู้หญิงเลือกที่จะอธิบายเรื่องนี้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานที่เธอมีเป้าหมายเพื่อเงินทองเป็นหลัก การเข้าในประเด็นที่ว่า "เรามาทำงานแบบนี้ก็เพราะอยากได้เงิน" ซึ่งหมายถึง การมีเพศสัมพันธ์เพื่อแลกเปลี่ยนกับเงินทอง เป็นการสร้างคุณค่าแบบใหม่ว่าการทำกิจกรรมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน ไม่ได้เป็นการแสดงถึงความพึงพอใจในการมีเพศสัมพันธ์กับคนต่างเพศที่แปลกหน้าและแตกต่างกันทางวัฒนธรรมด้วยความปรารถนาในกามารมณ์ส่วนตัวแต่อย่างใด

การปรับเปลี่ยนความคิดของผู้หญิงให้ยอมรับในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์เพื่อการซื้อขายนั้นพบว่า ผู้หญิงจะเข้าเดือนเป้าหมายของตนเองตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการหาเงินไปเลี้ยงลูก หรือความจำเป็นในเรื่องเศรษฐกิจในแง่ของความอยู่รอดของตนเองและพ่อแม่พี่น้อง นอกจากนี้ผู้หญิงยังใช้วิธีเปรียบเทียบรายได้จากการทำงานและวิถีชีวิตในอดีตที่ผ่านมา เช่น ผู้หญิงหลายคนเคยทำงานขายของตามร้านขายเสื้อผ้า หรือห้างสรรพสินค้า บางคนเคยทำงานเป็นคณงานก่อสร้าง บางคนทำงานบ้าน เลี้ยงลูกหรือ ทำงานในไร่นา เป็นต้น ผู้หญิงพลิกผันตนเองมาใช้ชีวิตแบบใหม่ด้วยความคาดหวังใหม่ ๆ ที่ว่าจะมีชีวิตของตนเองและครอบครัวที่ดีกว่าเดิม อย่างน้อยที่สุดก็ในเรื่องของรายได้

ผู้หญิงปฏิเสธที่จะเรียกตนเองว่าเป็นโสเภณี โดยมากจะเรียกตนเองว่าเป็นคนที่ทำงานกับฝรั่งหรือทำงานกับแขกมากกว่า

นอกจากนี้เงื่อนไขการทำงานที่กำหนดกฎเกณฑ์อย่างหลวม ๆ ทำให้ผู้หญิงรู้สึกว่า พวกเธอมีอิสระในการควบคุมตนเองระดับหนึ่ง อย่างน้อยที่สุด หากเธอไม่พึงพอใจลูกค้า เธอก็สามารถหาหนทางที่จะเลี่ยงการออกไปกับลูกค้า คุณค่าของควมอิสระในการเลือกลูกค้านี้ นับเป็นการลดแรงบีบบังคับ ทำให้ผู้หญิงเห็นช่องเล็ก ๆ สำหรับเป็นทางหนีทีไล่ภายใต้ทางเลือกที่มีอยู่อย่างจำกัด

2. การเรียนรู้จักผู้ชายฝรั่ง

ด้วยเหตุที่ลูกค้าที่มาใช้บริการในบาร์เบียร์เกือบทั้งหมดเป็นชาวต่างประเทศ และส่วนใหญ่จะมาจากประเทศในแถบตะวันตก ทำให้ผู้หญิงที่เพิ่งเริ่มงานใหม่ ๆ ต้องปรับความคุ้นเคยกับ “ฝรั่ง”

ภาพแรก ๆ ที่ผู้หญิงมองฝรั่งมักเป็นเรื่องรูปร่าง หน้าตา และกิริยาท่าทาง การแสดงออกส่วนเป็นความแปลกตา ขณะเดียวกันก็เป็นความแปลกใหม่ บ้างรู้สึกกลัวที่จะต้องสื่อสารด้วยเนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องภาษา บ้างรู้สึกตื่นเต้นที่จะต้องนั่งดื่มกับลูกค้า แม้ว่าผู้หญิงที่เพิ่งเริ่มทำงานจะเคยได้ยินได้ฟังเรื่องราวเกี่ยวกับ “ฝรั่ง” มาจากกลุ่มคนที่เคยอยู่ในแวดวงบาร์เบียร์มาก่อน หรือบ่อยครั้งที่เห็นความสำเร็จของคนรู้จักบางคนได้ถึงขั้นได้แต่งงาน อยู่กิน หรือมีฝรั่งส่งเสียเลี้ยงดูจนทำให้ฐานะครอบครัวดีขึ้นและหยุดการขายบริการทางเพศก็ตาม

แต่ความรู้สึกแรกเริ่มของผู้หญิงที่ทำงานบริการในบาร์เบียร์มักจะเริ่มต้นที่ความคิดว่าตนเองต้องเป็นฝ่ายเอาอกเอาใจเนื่องจากต้องการเงินทองจากผู้ชาย เช่นเดียวกับการพึ่งพาผู้ที่เหนือกว่าในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นสถานภาพหรือฐานะทั่ว ๆ ไปในสังคม ผู้หญิงมักจะเก็บงำอารมณ์ความรู้สึก ไม่ว่าในแง่บวกหรือลบไว้ในใจมากกว่าที่จะแสดงออก ขณะเดียวกันก็มีภาพความเป็นผู้เจริญกว่า มีความรู้มากกว่า รวยกว่า ของฝรั่งอยู่ในใจตลอดเวลา

นอกจากนี้ผู้หญิงที่ไม่มีประสบการณ์ในการขายบริการทางเพศ ยังมีจินตนาการในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างลูกค้าชาวไทยกับผู้หญิงบริการในบริบทแบบไทย ๆ เช่น การนึกไม่ถึงว่าจะต้องมีขั้นตอนที่มีลักษณะของการทำความรู้จักก่อนการนำไปสู่การบริการทางเพศ ผู้หญิงที่เพิ่งเริ่มเข้าสู่วงการหลายคนเมื่อต้องทำงานกับฝรั่ง จึงได้แสดงออกในลักษณะที่เผลอเข้าหาลูกค้าและไม่ได้ผ่านขั้นตอนของการทำความรู้จักในช่วงเวลาระหว่างการนั่งดื่มมากนัก แต่ถูกเฝ้าลูกค้าจนกระทั่งเป็นที่ครหาในหมู่เพื่อนร่วมงานรุ่นพี่ว่า “มาถึงก็ชวนแขกไปป๊อปปี้ ทำตัวแบบนี้แขกก็ไม่ชอบเหมือนพวกไม่มีคลาส”

เมื่อมีการซักไปถึงความหมายของคำว่า “ไม่มีคลาส” ได้รับคำอธิบายว่า ผู้หญิงในบาร์เบียร์แตกต่างจากผู้หญิงชอง ซึ่งเมื่อผู้ชายไปถึงชอง ก็มองและจ้องเลือกผู้หญิง หลังจากนั้นก็พา

กันไปมีเพศสัมพันธ์ เมื่อผู้หญิงได้รับเงินเป็นอันว่าจบกิจกรรมนั้น ๆ โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการเกี้ยวพาราสี (courtship) ในช่วงเวลาหนึ่งเสียก่อน ขณะที่กระบวนการเลือกกระหว่างลูกค้าบาร์เบียร์กับผู้หญิงบริการมีลักษณะที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง เนื่องจาก ทั้งสองฝ่ายมีโอกาสประเมินซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกันก็ต้องทอดเวลานั่งดื่มเพื่อทำความรู้จักมักคุ้นกันเสียก่อน ส่วนจะไปจบท้ายที่การบริการทางเพศหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่ลูกค้าและผู้หญิงต่างมีส่วนร่วมในการกำหนด กล่าวอีกนัยหนึ่ง ผู้หญิงต้องรู้จักประเมินตัวลูกค้าว่าต้องการแบบใด เช่น ลูกค้าบางคนเป็นผู้ใหญ่จะรู้สึกอายหากผู้หญิงแสดงอาการรุกโดยตรง หรือลูกค้าบางคนชอบผู้หญิงที่ไม่แสดงออกในเรื่องเพศมากนัก เป็นต้น

จินตนาการในเรื่องการค้าประเวณีของผู้หญิงบริการที่เริ่มทำงานใหม่ ๆ ยังมีส่วนสร้างความเป็นให้กับผู้หญิงที่เริ่มทำงานในบาร์เบียร์ ดังเช่น

ประสบการณ์ครั้งแรกของตา

ตา ลาวเหนือวัย 25 ปี เธอเข้ามาทำงานบาร์เบียร์ครั้งแรกตามคำชักชวนของเพื่อน ภายหลังจากที่เลิกอยู่กับสามีซึ่งอยู่ในวัยไล่เลี่ยกัน ด้วยเหตุผลที่ว่าสามีเป็นคนขี้หึง ชอบทำร้ายร่างกายเวลาโมโหและติดเฮโรอีน ทั้งคู่มีลูกสาวหนึ่งคนอายุสามขวบ พ่อแม่ของฝ่ายชายรับไปดูแลโดยที่ตาส่งเสียเงินทองเลี้ยงดู

ตาเล่าว่า ครั้งแรกที่เธอไปมีเพศสัมพันธ์กับลูกค้า ลูกค้าพาเธอไปโรงแรมแห่งหนึ่งซึ่งเป็นโรงแรมระดับสามดาวในตัวเมือง ห้องดังกล่าวเป็นห้องพักของลูกค้า ตอนนั้นภาษาอังกฤษของเธอยังใช้การไม่ได้ รู้เพียง Yes ,No และการพูดถึงตัวเลขจำนวนเงินบางตัวเท่านั้น การไปกับลูกค้าครั้งแรก ตาจึงพยายามเลือกลูกค้าที่สามารถพูดภาษาไทยได้บ้าง เธอใจเต้น สั่นกลัว ทั้ง ๆ ที่เธอผ่านการมีสามีและมีลูกมาแล้วหนึ่งคน รวมทั้งตาเองก็เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนผู้ชายที่ชอบพอกันมาแล้วหนึ่งคนนอกเหนือจากสามี แต่เธอก็รู้สึกกลัวที่จะต้องไปอยู่ในห้องกับผู้ชายฝรั่งที่ไม่มีความคุ้นเคยใด ๆ เพียงสองคน ทันทีที่เธอเข้าห้องพักของลูกค้า เธอจัดแจงถอดเสื้อผ้าทุกชิ้นรวมทั้งชุดชั้นใน โดยไม่กล้าหันไปมองหน้าลูกค้าตรง ๆ ได้แต่ปรายตาดูเขา ปรากฏว่า ฝ่ายชายเฝ้าจับตามองเธอแล้วหัวเราะออกมา

"หนูไม่รู้ว่าจะทำไง นึกว่าแก้มัวแล้วก็เอากันเสร็จก็กลับ หนูก็เลยรีบทำ เพราะกลัวเขาด้วยและไม่รู้ว่าต้องทำยังไงด้วย" หลังจากนั้น ลูกค้านำผ้าขนหนูมาคลุมเนื้อตัวของ ขวนเธอดื่มเบียร์และท้ายที่สุดพาหญิงสาวไปอาบน้ำ ทำความสะอาดเนื้อตัวร่างกายตั้งแต่ศีรษะจรดปลายเท้า เช็ดตัวให้เธอในแบบเดียวกัน หลังจากนั้นฝ่ายชายก็จัดการทำความสะอาดให้กับตนเองบ้าง เมื่อถึงตอนหลับนอน เขาได้เล่าโคมเธออย่างที่เขาไม่เคยได้รับจากสามีมาก่อน

“เขาจับหนูตั้งแต่ปลายเท้าขึ้นมา จับทั้งตัวเลย หนูพยายามห้ามเขา ทำให้ไม่ทำมือถึงตัวเขาขึ้นมา ไม่อยากให้จับที่เท้าแล้วก็ไม่อยากให้จับตรงนั้น แต่เขาไม่ฟังเลยนะ หนูก็ว่าฝรั่งก็แปลกดี ผัวหนูยังไม่ทำถึงขนาดนี้” เธอบอกว่าตอนนั้นไม่กล้าบอกใคร ได้แต่เก็บเรื่องนี้ในใจเงียบ ๆ ตอนหลังจึงค่อย ๆ เปิดเผยกับเพื่อนร่วมห้องพักซึ่งทำงานอยู่ในบาร์แห่งเดียวกัน ปรากฏว่าเพื่อนของเธอก็มีประสบการณ์ใกล้เคียงกัน

ความตื่นเต้น ตื่นกลัวของตาในการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าฝรั่ง เมื่อผ่านประสบการณ์แรกไปได้ เธอพบว่า ไม่ได้น่ากลัวเหมือนกับที่เธอจินตนาการไว้ เธอเคยมีภาพว่าลูกค้าฝรั่งจะเป็นพวกชาติสต์ ลูกค้าฝรั่งจะมีวัยวุฒิใหญ่โตมากตามที่เธอเคยได้ยินได้ฟังมา กลัวว่าฝรั่งจะเข็สจัด สิ่งเหล่านี้ล้วนกลายเป็นภาพลวงสำหรับเธอไปแล้ว ตาบอกตนเองว่า เธอเลือกลูกค้าได้ไม่ผิดพลาด เธออยู่ในวัยน่าจะราวสี่สิบเศษ แม้ว่าลูกค้าจะมีวัยวุฒิเล็กผิดกับรูปร่างที่สูงใหญ่ของเธอ แต่ก็เป็นเรื่องดีเพราะทำให้เธอไม่เจ็บปวดในตอนมีเพศสัมพันธ์มากนัก ที่สำคัญเธอก็ไม่ได้แสดงกิริยา รังเกียจเธอแม้ซักนิด เธออยู่กับเขาจนถึงเช้า เขาสั่งอาหารมาเมื่อเธอที่ห้องพักในเวลาราวสิบโมงเช้า หลังรับประทานอาหารแล้ว เขาให้รางวัลเธอเป็นจำนวนเงิน 1500 บาท และให้เธอพิเศษบอกว่า “For luk luk” อีก 100 บาท หอมแก้มเธอส่งลาพร้อมกระซิบบอกว่า “Nice girl” เปิดประตูห้องนอนส่งเธอเดินออกจากห้อง

ตาเดินยิ้มออกจากโรงแรม ขนาดเธอรูปร่างค่อนข้างตัวม่อออกไปทางเจ้าเนื้อ หน้าท้องลายเพราะผ่านการมีลูกมาแล้ว และไม่สูงมากนัก ผิวออกสีน้ำตาล หน้าตาไม่ได้สะสวยอะไร หน้าซ้ำยังไว้ผมสั้น ไม่ได้ตรงตามแบบฉบับของผู้หญิงบาร์เบียร์ที่ถูกกล่าวขานถึงซักนิด เธอยังสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้ถึงเพียงนี้ เพียงแค่มั้ม เอียงอาย รินเบียร์ใส่แก้วให้เธอ เมื่อเธอถอดเสื้อผ้า เธอเก็บเสื้อผ้าหับเป็นที่บังทาง นารองเท้าที่วางอยู่ระเกะระกะมาจัดเรียงให้เป็นระเบียบ เธอเติมน้ำตาลใสในแก้วกาแฟและคนให้ ยกให้เขาดื่ม ในช่วงหลับนอน เธอหลับตาเพราะเอียงอาย พร้อมกันนั้นก็โอนอ่อนผ่อนตามความปรารถนาของอีกฝ่ายหนึ่ง กิริยาท่าทางของเธอที่ปฏิบัติต่อเธอก็ทำให้เธอรู้สึก “ตื่น” ไปด้วยเช่นกัน

“หนูอยากเจอลูกค้าแบบนั้นอีก เสียตายไม่ได้จตที่อยู่เขาไว้ จำได้แต่ชื่อ มาจากประเทศอะไรก็ยังไม่รู้เลย เขาบอกเหมือนกัน แต่จำไม่ได้ ตอนนั้นภาษาอังกฤษฟังแทบจะไม่ออก ได้นิดเดียว นาน ๆ ถึงจะเจอลูกค้าแบบนี้ที น่าเสียตาย” ตาในวันนี้ วันที่ผ่านประสบการณ์ในการ “ทำงานกับฝรั่ง” มานานนับปี “เจ้าชาย” ยังคงเป็นเพียงแค่ภาพในความฝัน เพียงชั่วข้ามคืนภาพนั้นก็มลายหายไปแล้วสร้างภาพใหม่ทดแทนครั้งแล้วครั้งเล่า

จากประสบการณ์ของตาในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับลูกค้าชาวต่างประเทศชี้ให้เห็นว่า ผู้หญิงเองก็มีความสับสนในวิธีการปฏิบัติในเรื่องเช็กสระหว่างหญิงชาย ในด้านหนึ่งผู้หญิงเข้าใจว่าในการค้าประเวณี เป็นขั้นตอนที่มีแต่เรื่องการมีเพศสัมพันธ์เป็นการเฉพาะ โดยไม่จำเป็นต้องมีกระบวนการเล่าโลมก่อนหน้าและหลังการมีเพศสัมพันธ์แต่อย่างใด อีกนัยหนึ่งผู้หญิงที่ค้าประเวณีมีหน้าที่บำบัดความใคร่โดยตรงโดยที่ผู้หญิงไม่ต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่ ต่อเมื่อผู้หญิงได้ผ่านการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าบางราย ทำให้เธอพบว่า ฝรั่งมีแง่มุมในเรื่องเพศที่ด้านหนึ่งดูราวกับว่าการใส่ใจในการปฏิบัติต่อตัวเธออยู่ในบางระดับที่เกินกว่าความคาดหมาย

โดยปกติผู้หญิงจะไม่พูดเรื่องการมีเพศสัมพันธ์อย่างโจ่งแจ้งยืดเยื้อหรือเป็นหัวข้อสนทนา แต่เมื่อถามผู้หญิงตรง ๆ ว่า รู้สึกอย่างไร พบว่าวิธีการตอบของผู้หญิงที่เพิ่งเริ่มทำงานจะแบ่งออกเป็นสองลักษณะ ลักษณะแรกจะเลือกเล่าประสบการณ์ที่อยู่ในขั้นตอนของการเล่าโลม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ลูกค้าเอาใจใส่ในเนื้อตัวร่างกายทุก ๆ ส่วน ไม่ว่าจะเป็นการอาบน้ำ เช็ดตัวให้ตลอดทุกซอกทุกมุม หรือการจูบทั่วร่างกาย อารมณ์ความรู้สึกในระหว่างการเล่าจะเป็นความตื่นเต้น ไม่เข้าใจ นึกไม่ถึง เมื่อขยับคำถามลึกลงไปถึงความรู้สึกในแง่ที่เป็นความพอใจหรือไม่ ผู้หญิงมีความเห็นตรงกันว่า ถ้าเป็นแฟนหรือคนรักปฏิบัติกิจวัตรดังกล่าว พวกเธอคงจะพึงพอใจมากกว่า ลักษณะที่สองของคำตอบ พบว่า ผู้หญิงไม่ชอบขั้นตอนการมีเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะการสอดใส่ เพราะเป็นความรู้สึกที่เจ็บปวด และหากฝ่ายชายใช้เวลาในขั้นตอนนี้ยาวนานมากเกินไป ผู้หญิงจะรู้สึกอึดอัดเป็นที่สุด

แน่นอนว่า ไม่ใช่ลูกค้าทุกคนจะปฏิบัติในเรื่องทางเพศในแง่มุมที่ดีในความรู้สึกของผู้หญิง ดังเช่นในกรณีของตา หลังการมีเพศสัมพันธ์กับลูกค้ารายแรก เธอได้พบกับลูกค้าที่เป็นชาวออสเตรเลียซึ่งมีที่พักประจำในจังหวัดเชียงใหม่ ตาเล่าว่า ในคืนเดียวลูกค้ามีเพศสัมพันธ์กับเธอถึงห้าครั้งด้วยกัน และในจำนวนห้าครั้ง มีสองครั้งที่เป็นการสอดใส่ทางทวารหนัก ซึ่งเธอรู้สึกเจ็บปวดมาก และคิดว่าเธอจะไม่มีวันไปกับลูกค้าคนแก่นี้เด็ดขาดไม่ว่าเขาจะจ่ายเงินให้เธอมากเพียงใดก็ตาม ตาอธิบายว่า เป็นเพราะเธอไม่รู้มุมมองหลังของลูกค้า เห็นเพียงแต่ว่าเป็นชายหนุ่มหน้าตาค่อนข้างดี และเธอก็อดคิดไม่ได้ว่า "หากได้พัวพันคนหล่อสักครั้ง คงไม่เป็นไร"

การที่ลูกค้าดูแลเอาใจใส่ในเนื้อตัวร่างกายและความรู้สึกของผู้หญิงในบางระดับระหว่างการมีเพศสัมพันธ์นั้น ช่วยลดทอนความรู้สึกในเชิงลบต่อตัวผู้หญิงเอง เนื่องจากเธอไม่ได้รับการดูแลในแง่การปฏิบัติ และสร้างความฉงนในกิจกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับฝรั่ง เช่น การ ดูแลเนื้อตัวร่างกาย ผู้หญิงไม่ได้รับการเอาใจใส่จากผู้ขายไทยมาก่อน อย่างไรก็ตามประสบการณ์ในเชิงลบ ก็ย้ำเตือนให้ผู้หญิงเห็นถึงความเสี่ยงภัยที่เธออาจได้รับจากการขายบริการทางเพศอยู่ตลอดเวลา

ซึ่งระดับแรกของประสบการณ์ ผู้หญิงยังขาดทักษะในการต่อรอง การปฏิเสธ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษา แต่ประสบการณ์เลวร้ายจะค่อย ๆ สะสมให้ผู้หญิงรู้วิธีที่จะเผชิญหน้าในกรณีที่ลูกค้าแหกกฎเกณฑ์ในครั้งต่อ ๆ ไป

จะเห็นได้ว่า ผู้หญิงที่เริ่มต้นเข้าทำงานในบาร์เบียร์ใหม่ ๆ นั้น ไม่ได้มีความรู้สึกว่าการ "จับฝรั่ง" หนักหนา แต่การปฏิบัติตัวเป็นการปฏิบัติอย่างยินยอมในการเป็น "วัตถุทางเพศ" ที่เอาเนื้อตัวร่างกายเพื่อแลกกับเงินตามเป้าหมายทางเศรษฐกิจที่ผู้หญิงตั้งใจไว้ จนกระทั่งผู้หญิงผ่านประสบการณ์ทั้งดีและร้ายในความรู้สึกของเธอ ผู้หญิงจึงค่อย ๆ เรียนรู้ว่าการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าฝรั่งนั้นมีโอกาสในการขยายความสัมพันธ์ต่อไปในอนาคตได้

ครั้งแรกของจอม

ลูกค้าไม่ได้มีภาพเป็น "เจ้าชาย" ตามความรู้สึกของผู้หญิงบาร์เบียร์เสมอไป ความอ่อนแอในทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และการขาดประสบการณ์ในการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า นับเป็นภาวะแรกๆ ที่ผู้หญิงต้องเผชิญ บ่อยครั้งผู้หญิงมักตกอยู่ในฝ่ายที่โอนอ่อนผ่อนตามต่อสถานการณ์ โดยเปิดให้ลูกค้าเป็นฝ่ายรุกเสียมากกว่า ดังเช่นช่วงการเจรจาระหว่างลูกค้ารายหนึ่งกับจอม สาวเหนือวัยยี่สิบปีเศษ แม้จอมจะเคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายไทยมาแล้วสองคน แต่เป็นการคบกันในฐานะ "แฟนหนุ่ม" เท่านั้น ไม่ถึงขนาดที่สร้างครอบครัว มีภาระผูกพันในเรื่องลูก ระหว่างที่เธอมาทำงาน เธอตั้งใจในตอนแรกว่าจะมานั่งเฝ้าบาร์โดยไม่ขายบริการทางเพศ และยินดีที่จะไม่รับเงินเดือน แต่แล้ววันหนึ่งประสบการณ์การขายบริการทางเพศก็มาถึง

ระหว่างที่ผู้ศึกษากับจอมนั่งสนทนากันที่โต๊ะริมทางเดินหน้าบาร์ จอมกระซิบบอกว่าเธอรู้สึกบนลูกที่ถูกขายตัววันตกวัยสามสิบเศษสวมเสื้อสีขาวแขนยาวจอมอง วันนั้นจอมสวมเสื้อแขนกลุ่สีขาวกับกางเกงขายาวสีดำ ปลอมผมยาวกลางหลัง เธอย้ายที่นั่งไปบริเวณเก้าอี้ติดเคาน์เตอร์ ช่วงหนึ่งชายหนุ่มเดินเข้าไปหา เลือกที่นั่งถัดจากจอม และเลี้ยงดื่มเธอ ระหว่างที่ทั้งคู่นั่งด้วยกัน ฝรั่งนายนั้นเรียกแคชเชียร์ให้ช่วยเป็นล่ามหลังจากที่พยายามกระซิบหลายประโยค แต่ไม่ได้รับคำตอบใด ๆ นอกจากรอยยิ้มเคอะเรินของจอม ฝรั่งถามแคชเชียร์ว่า "How much?" แคชเชียร์ตอบกลับไปว่า "For bar 200 for her up to you" แคชเชียร์แปลความให้จอมฟัง เธอทำหน้าจืดชืดใจ ฝ่ายชายยังคงย้ำคำถามเดิมจนกระทั่งแคชเชียร์แสดงกิริยารำคาญและบอกว่า "How much you can pay?" ฝ่ายชายตอบว่า "All night 1000" จอมพูดขึ้นว่า "ถึงเช้าเลยหรือแค่หกโมงเช้าได้ไหม" ฝ่ายชายบอกว่าหากอยู่แค่หกโมงเช้า เราจะจ่ายเพียง 800 บาท จอมทำหน้าไม่ถูก รำพึงว่าจะไปดีไหม ระหว่างนี้เอง พนักงานภายในเคาน์เตอร์ที่ทำหน้าผสมเหล้าอีกนางหนึ่งเข้ามาถามชายหนุ่มถึงที่พักของเขาว่าพักที่ไหน ชายหนุ่มยืนยันนามบัตรของโรงแรมระดับห้า

ดาวแห่งหนึ่งในเชียงใหม่ เธอจึงพูดกับจอมว่า “พักโรงแรมดิเนะ ดูแลเซาติ ๆ เกอะ แล้วจะสบาย ได้เงินเป็นก้อน อยู่กับผู้ชายไทยมีหรือจะได้ ถ้าเป็นพี่ไม่คิดมากหรอก แผล็บเดียวก็เข้าแล้ว” ช่วงนี้เองจอมรำพึงขึ้นมาว่า “ไปก็ไป เราไม่ใช่สาวบริสุทธิ์นี่”

กระบวนการเจรจายังคงดำเนินต่อไปผ่านแคชเชียร์ที่ทำหน้าที่เป็นล่าม

ฝ่ายชาย : *I want to kiss her too, is she o.k.?*

จอม : จูบปากด้วยเหรอ จูบแล้วกินอนไซไหม

ฝ่ายชาย : *No not just kiss ,have a little sex .*

จอม : มีเซ็กส์ด้วยเหรอ

ฝ่ายชาย : *I want to make love too.*

จอม : มันจะทำทุกอย่างเลย

ฝ่ายชายพูดประโยคสุดท้ายก่อนเดินไปเข้าห้องน้ำว่า “let her think” ระหว่างนั้นจอมอยู่ในภาวะที่อ้าอึ้งท่ามกลางการบอกข้อมูลถึงความโชคร้ายที่อาจเป็นของเธอจากพนักงานในเคาน์เตอร์ เมื่อชายหนุ่มกลับมาเขาถามว่าตกลงหรือไม่ เธอยังคงนั่งนิ่ง ชั่วครู่ชายหนุ่มส่ายหัวและทำหน้าที่เช็ดบอกว่า “*I think she is not interesting ,she is too shy.*” และหันไปพูดกับจอมว่า “Sorry”

จอมพูดขึ้นว่า “มันไม่เอาแล้วไซไหม” สีหน้าของเธอเปลี่ยนไปอีกแบบหนึ่ง แบบที่มีนัยยะแห่งความผิดหวังบ่งบอกอยู่บ้าง ชายหนุ่มโบกมือขอบคุณล่าม และหันมาเจรจากับหญิงสาวด้วยตนเอง จอมไม่เข้าใจภาษาอังกฤษ เธอก็มองหน้าครุ่นคิดและในที่สุดเธอก็ตกลงไป ฝ่ายชายเรียกเก็บเงินและหันมาให้ล่ามช่วยทำหน้าที่อีกครั้งก่อนกุมมือหญิงสาวออกไปจากร้านว่า “*Tell her I will take care her and make her happy.*”

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่า ในการเจรจาระหว่างผู้หญิงกับลูกค้าในเรื่องการซื้อขายบริการทางเพศ เป็นเรื่องของผู้หญิง โดยที่ทางบาร์ไม่มีบทบาทเข้าไปเกี่ยวข้อง ด้วยเหตุนี้ ผู้หญิงที่ไม่เคยผ่านประสบการณ์การต่อรองดังกล่าว จะเสียเปรียบและตกเป็นฝ่ายรับในสถานการณ์เช่นนี้ นับตั้งแต่การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติในเรื่องเพศ การกำหนดเรื่องราคา รวมทั้งการซื้อช่วงเวลาของผู้หญิงด้วย แม้ว่าในกรณีของจอม เธออาจจะยังไม่ได้ตั้งใจออกไปขายบริการทางเพศกับลูกค้ารายนี้ แต่เมื่อบรรยากาศในการรุกของลูกค้าเริ่มเล้าเข้ามา ประกอบกับการเข้าไปมีบทบาทของเพื่อนร่วมงานรุ่นพี่ ที่ช่วยในการสื่อสารและยังทำหน้าที่ตอกย้ำค่านิยมเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างผู้ชายไทยและลูกค้าฝรั่ง ผสมกับการคิดในเรื่องพรหมจรรย์ที่เธออุทานออกมา ทำให้สถานการณ์หมดตัวเข้าและนำไปสู่การตัดสินใจออกไปกับลูกค้า โดยที่เธอตกเป็นฝ่ายรองรับตลอดทุกขั้นตอนของสถานการณ์

๙

วันรุ่งขึ้น ผู้ศึกษาถามเธอถึงการตัดสินใจไปกับลูกค้าเมื่อคำคืนที่ผ่านมา เธอตอบว่า “อยากรู้ว่าไปกับแขกเป็นยังไง... มันเชิ๊ตจัดจะตาย เมื่อคืนหลบไปอยู่ในห้องน้ำตั้งหลายหน กลัวและก็ขะแยงด้วย” บทเรียนในการขายบริการทางเพศครั้งแรกของจอมผ่านพ้นไป วันถัด ๆ มา เธอเริ่มโล่งใจและกางเกงสีดำทั้งชุด แต่งหน้าเข้มขึ้นเมื่อผู้ศึกษาทักทายเธอในเรื่องนี้เธอทำท่าอียาย จอมเข้านั่งในกลุ่มพูดคุยของพี่ ๆ ในบาร์ และมีลูกค้าเข้ามาเลี้ยงดื่มเธอประปราย เธอยังคงตั้งเครื่องดื่มเป็นน้ำอัดลมหรือน้ำผลไม้

จอมเริ่มยิ้มแย้มและพูดคุยกับลูกค้าฝรั่งที่พูดภาษาไทยได้ สำหรับรายที่พูดไทยไม่ได้เธอเลือกใช้วิธีการเล่นเกมสล็อต เป็นสื่อกลางระหว่างเธอกับลูกค้า บางวันเธอได้รับการเลี้ยงดื่มจากลูกค้า 2-3 ดื่ม บางวันไม่ได้ดื่มเลย ครั้งหนึ่งเธอเคยได้ทิปจากลูกค้า 1000 บาท เนื่องจากลูกค้าคนดังกล่าวมานั่งดื่มกับเธอสองวันติดกัน และสัญญากับเธอว่าวันถัดมาจะพาเธอไปรับประทานอาหารเย็น แต่เนื่องจากเขาติดธุระต้องไปต่างจังหวัด จึงให้เงินเธอเป็นการปลอบใจ

จากการสังเกตของผู้ศึกษาและคำบอกเล่าของหญิงสาวที่เพิ่งใช้ชีวิตในการเป็นหญิงบาร์เบียร์ในช่วงแรกนั้นพบว่าผู้หญิงยังสับสนในความคิดของตนเองตอบทบทวนใหม่ในฐานะที่เป็นสาวบาร์เบียร์ซึ่งต้องทำหน้าที่ให้บริการผู้ชาย และชักจูงสถานการณ์ไปสู่การขายบริการทางเพศ นอกจากนี้ยังขาดทักษะการแสดงออกในการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าชาวต่างประเทศ ตลอดจนยังไม่มีความสามารถในการใช้ภาษา รวมถึงยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับตัวลูกค้า ทำให้ผู้หญิงไม่สามารถประเมินสถานการณ์ของคู่ปฏิสัมพันธ์ได้ เธอจึงมักเป็นผู้ถูกเลือกจากลูกค้าเสียมากกว่าที่จะเป็นฝ่ายเข้าหา และปล่อยให้ลูกค้าเป็นฝ่ายกำหนดในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ผู้หญิงจะได้ดื่มจากลูกค้าต่อเมื่อฝ่ายชายเอ่ยปากก่อน หรือการขอให้ฝ่ายชายเล่นในรายการเปย์บาร์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้หญิงผ่านบทเรียนบทแรกในการออกไปกับลูกค้าเพื่อขายบริการทางเพศ พวกเธอจะผ่านความรู้สึกกลัว ตื่นเต้น ต่อประสบการณ์ในการค้าประเวณีและค่อย ๆ ละสมความรู้ในการประเมินลูกค้า ทักษะในเรื่องภาษาและการจัดวางตัวตนต่อไป

3. การปรุงแต่งตัวตน เสริมสร้างทักษะ และการปรับอารมณ์ของผู้หญิง

นอกเหนือจากการปรับความคิดให้ยอมรับในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์เพื่อการซื้อขายแล้ว ผู้หญิงที่อยู่ในช่วงเริ่มต้นในการทำงานบาร์เบียร์ยังต้องเรียนรู้จักการปรุงแต่งตัวตน นับตั้งแต่เรื่อง การแต่งกาย กิริยาท่าทาง และทักษะด้านต่าง ๆ ตลอดจนรวมถึงการปรับอารมณ์ของตนเองในระหว่างการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า

การสร้างภาพลักษณ์ภายนอก

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในบทที่สาม ถึงรูปลักษณะภายนอกของผู้หญิงว่า เรื่องความสวยงามของใบหน้าไม่ได้เป็นเกณฑ์สำคัญในการคัดเลือกผู้หญิงเข้าทำงานในบาร์เบียร์ แต่กระนั้นก็ตามความเป็นผู้หญิงบาร์เบียร์มีความโดดเด่นอยู่ที่รูปร่างดังที่เจ้าของบาร์เบียร์บอกไว้ว่า หากเป็นผู้หญิงตัวเล็กค่อนข้างได้เปรียบมากกว่าผู้หญิงตัวใหญ่ หรือผู้หญิงท้วม ภาพภายนอกที่โดดเด่นของผู้หญิงบาร์เบียร์คือ ผู้หญิงที่รูปร่างเล็ก ไขมันยาว ผิวสีแทน แน่นนอนว่าผู้หญิงที่เริ่มต้นทำงานอาจไม่มีองค์ประกอบเหล่านี้ตามภาพลักษณ์ดังกล่าว แต่สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนปรุงแต่งขึ้นได้ทั้งสิ้น

ผู้หญิงจะให้ความใส่ใจในการสร้างภาพลักษณ์ภายนอกของตนเองอย่างละเอียดละออ โดยการปรุงแต่ง ปรับตัวตนจากพื้นฐานเดิม จนกระทั่งถึงการเปลี่ยนแปลงแต่งเติมเพื่อให้ดูเป็นคนใหม่ การดูแลเนื้อตัวร่างกายเหล่านี้ ส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการเลียนแบบเพื่อนร่วมงาน ผลมผลานกับรสนิยมและรายได้ที่มีอยู่ในช่วงเวลานั้น ๆ

การปรุงแต่งกลิ่นตัว ทันทีที่ผู้หญิงก้าวเข้าสู่ช่วงเวลาทำงานในบาร์เบียร์ พวกเธอจะให้ความสำคัญกับกลิ่นหอมของเนื้อตัว เสื้อผ้าและกลิ่นปากมากที่สุด หลายคนมีน้ำหอมติดกระเป๋าและพร้อมที่จะหยิบขึ้นมาฉีดทุกครั้งก่อนที่จะออกไปกับลูกค้า การเลือกยี่ห้อน้ำหอม ในช่วงแรกของการทำงาน ผู้หญิงมักซื้อน้ำหอมราคาถูกในกลิ่นที่ตนเองพึงพอใจเนื่องจากมีเงินทองจำกัด บางคนมักจะแอบจดจำยี่ห้อน้ำหอมราคาแพงของเพื่อนร่วมงานบางคนที่มีลูกค้าชาวต่างประเทศซื้อเป็นของกำนัลให้ก่อนเดินทางกลับ ต่อเมื่อตนเองมีรายได้มากพอหรือโชคได้เงินพิเศษจากลูกค้า ก็จะลงทุนซื้อน้ำหอมต่างประเทศที่มีสนนราคานับพันบาทมาใช้ ในเรื่องการระมัดระวังเกี่ยวกับกลิ่นปาก เกือบทุกคนมีลูกอม หมากฝรั่ง เพื่อดับกลิ่นปาก และบ้วนปากทุกครั้งภายหลังการรับประทานอาหารมื้อดึกในบาร์ก่อนที่จะไปต้อนรับลูกค้า บางคนพิถีพิถันในเรื่องกลิ่นหอมของเสื้อผ้า โดยการเลือกรักผ้าและใช้น้ำยาปรับผ้านุ่มแช่เสื้อผ้าของเธอเป็นเวลานานหลายชั่วโมงด้วยความเชื่อว่าเสื้อผ้าจะมีกลิ่นหอมติดทนนาน

การใช้เครื่องสำอางค์ ผู้หญิงทุกคนมีกระเป๋าเครื่องสำอางค์ไว้ติดตัว ซึ่งประกอบด้วย แป้งผัดหน้า ดินสอเขียนคิ้ว อายแชโดว์ ลิปสติกหลากหลายสี ในบางวันผู้หญิงที่เคยแต่งหน้าเข้มจัดเลือกแต่งหน้าแบบอ่อนให้ดูเป็นธรรมชาติ มีเพียงแป้งผัดหน้าและลิปสติกสีอ่อนเท่านั้น โดยให้เหตุผลว่า บ่อยครั้งที่เธอได้ลูกค้า เพราะแต่งหน้าเพียงเล็กน้อยเช่นนี้ เนื่องจากสะดุดตาและดูดูเป็นธรรมชาติ สำหรับผู้หญิงที่อยู่ในวัย 35 ปี ขึ้นไป มักมีร่องตีนก้นก่อนแต่งหน้า และเน้นการแต่งหน้าแบบเข้ม การเลือกซื้อเครื่องสำอางค์สำหรับผู้หญิงที่เริ่มทำงานใหม่ ๆ มักเป็นเครื่องสำอางค์ราคาถูกที่พบได้ตามห้างสรรพสินค้าหรือตลาด ต่อเมื่อมีรายได้จากการทำงาน ผู้หญิงจะเริ่มเรียน

รู้จักรุ่นพี่ที่ขายสินค้าเหล่านี้ในระบบผ่อนส่ง ซึ่งมีทั้งเครื่องสำอางค์ น้ำหอม และเสื้อผ้า ตลอดจนผ้าปูที่นอน ซึ่งยี่ห้อสินค้ามักเป็นของปลอมที่เลียนแบบยี่ห้อดัง จนกระทั่งเมื่อผู้หญิงมีรายได้เป็นกอบเป็นกำอย่างแท้จริง การเลือกยี่ห้อขึ้นอยู่กับการนิยมส่วนบุคคล บางคนเลือกสินค้าต่างประเทศที่ขายตามเคาน์เตอร์ในห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ โดยเฉพาะเครื่องสำอางค์สำหรับบำรุงใบหน้าและผิวพรรณ ขณะที่บางคนเลือกใช้ยี่ห้อที่มีคุณภาพแต่เป็นสินค้าที่ผลิตในประเทศไทยซึ่งมีราคาถูกกว่า

การทำศัลยกรรมตกแต่งใบหน้า พบว่า มีความนิยมในกลุ่มผู้หญิงบาร์เบียร์ด้วยเช่นกัน ในกลุ่มศึกษามีผู้หญิงที่ทำศัลยกรรมเสริมจมูก ลอกคน และทำศัลยกรรมที่คางอีกด้วย ระหว่างที่ทำงานในบาร์เบียร์ ผู้ศึกษายังได้พบกับผู้หญิงที่ทำงานเกี่ยวข้องกับความงามมาเสนอแนะให้เจ้าของบาร์เบียร์ทำศัลยกรรมตกแต่งโหนกแก้ม โดยอธิบายว่า ลักษณะหน้าของสาวเหนือมักมีโหนกแก้มสูงทำให้ดูเหมือนผู้ชาย หากจะให้ดูงดงามแบบหญิงสาวแล้ว การทำศัลยกรรมปรับปรุงโหนกแก้มจะช่วยให้ใบหน้าของเธอดูอ่อนหวานมากขึ้น เจ้าของบาร์เบียร์ก็ให้ความสนใจกับคำแนะนำดังกล่าวแต่ยังไม่ได้ตกลงใจที่จะทำศัลยกรรม

การเลือกทรงผม ดูแลรูปร่าง ผิวพรรณ และเล็บมือ เล็บเท้า เมื่อถามผู้หญิงบาร์เบียร์ว่า จริงหรือที่ผู้หญิงรูปร่างผอมเล็ก ไร้ผมยาว ผิวสีแทน เป็นลักษณะที่โดดเด่นและเป็นที่ยอมรับของลูกค้า ผู้หญิงที่มีประสบการณ์มักเห็นตรงกันว่าเป็นความจริง พวกเธอเองก็เคยถามไถ่ในเรื่องนี้กับลูกค้าฝรั่งหลายครั้ง ได้คำตอบว่า ผู้หญิงฝรั่งรูปร่างใหญ่ อ้วนและดูไม่อ่อนหวานเหมือนผู้หญิงไทย ด้วยความเชื่อดังกล่าวที่ส่งต่อมาจากปากของรุ่นพี่ในที่ทำงาน ทำให้ผู้หญิงเกือบทุกคนมีความพยายามที่จะสร้างภาพลักษณ์ดังกล่าวแก่ตนเองบ้าง การควบคุมน้ำหนัก โดยใช้ยาลดความอ้วน เป็นความพยายามที่เห็นอยู่บ่อยครั้งในผู้หญิงที่ค่อนข้างอ้วน การกินยาทำควบคู่ไปกับการอดอาหาร ซึ่งประสบความสำเร็จในบางช่วงเท่านั้น หลายคนผอมทันตาเห็น ในช่วงกลางวัน ยามที่ใบหน้าปราศจากเครื่องประติมากรรมจะเห็นชัดถึงความซูบเซียว อิดโรยที่ปรากฏชัดเจนบริเวณขอบตา ขณะที่ยามค่ำคืน เครื่องสำอางค์และแสงไฟช่วยอำพรางความอิดโรยได้เป็นอย่างดี ผู้หญิงหลายคนทนไม่ไหวกับอาการแพ้ยาที่ทำให้พวกเธอคลื่นไส้ วิงเวียน เป็นอย่างมาก ในที่สุดการกินยาลดความอ้วนก็ยุติลง เหลือเพียงความอดทนรับประทานอาหารให้พอประทังชีวิต จนกระทั่งปล่อยเนื้อตัวกลับมาท้วมจัดอีกครั้ง จึงหวนกลับไปยาลดความอ้วนใหม่

การรักษาหน้าอก และส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่ผู้หญิงให้ความสำคัญ ดังที่ได้นำเสนอไปแล้วในบทที่สองว่า ผู้หญิงบาร์เบียร์เกือบทั้งหมดผ่านชีวิตการแต่งงานและมีลูกมาแล้ว ทำให้เนื้อตัว ร่างกายของเธอมีความเปลี่ยนแปลง เช่น หน้าท้องลาย ก้นลาย

หน้าอกหย่อนยานจากการให้นมลูก สีของหัวนมมีลักษณะดำคล้ำ เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ผู้หญิงใส่ใจ ทั้งสิ้น การใช้ครีมบำรุงผิวพรรณแก้ท้องลาย กันลาย ตลอดจนการนวดหน้าอก เป็นการดูแลที่ผู้หญิงที่มีประสบการณ์ในการทำงานให้ความสำคัญ โดยเฉพาะในกลุ่มของผู้หญิงที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปี เป็นต้นไป หลายคนจะมีเคล็ดลับส่วนตัวในการดูแลรักษาเรือนร่างของตน เช่น การรับประทานยาคุมกำเนิดเพื่อยืดเวลาให้หน้าอกยังเกิดความเต่งตึงต่อไป พร้อมกับการใช้ครีมนวดหน้าอก เป็นต้น

นอกเหนือจากเรือนร่าง ผู้หญิงทุกคนให้ความสำคัญกับทรงผม ส่วนใหญ่เลือกไว้ผมยาว และแน่นอนว่า ต้องเลือกใช้ยาสระผมที่มีกลิ่นหอม ผู้หญิงที่มีรายได้ดีจำนวนหนึ่งมักจะไปจัดแต่งทรงผมที่ร้านทำผมอาทิตย์ละสองสามครั้ง แต่ส่วนใหญ่จะดูแลทรงผมตนเอง โดยมากจะปล่อยผมยาวสลวยกลางหลังมากกว่าการรวบผมไว้ ผู้หญิงจำนวนหนึ่งมักมีการเปลี่ยนแปลงทรงผมอยู่เป็นประจำ เช่น ไปตัดผม ยืดผมให้เหยียดตรง เปลี่ยนสีผมเป็นสีต่าง ๆ โดยเฉพาะสีน้ำตาลอ่อน ซึ่งเชื่อว่าจะทำให้ใบหน้าดูอ่อนกว่าวัย แต่แทบจะไม่มีผู้หญิงคนไหนที่ไว้ผมยาวและไปตัดผมสั้นเลย การดูแลความสะอาดและสีของเล็บมือและเล็บเท้าเป็นความสำคัญอีกอย่างหนึ่ง ผู้หญิงบางคนถือเป็นงานที่จะต้องเปลี่ยนสีเล็บทุกสองวันเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซากจำเจ ผู้หญิงที่มีประสบการณ์ส่วนใหญ่มักจะตื่นตัวในการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงตนเองให้สดใสม่ และมีหลากหลายรูปแบบอยู่ตลอดเวลา แตกต่างจากผู้หญิงที่เริ่มมีประสบการณ์ในการทำงานซึ่งมักมีตัวตนที่หลากหลายน้อยกว่า การปรุงแต่งเหล่านี้ล้วนเป็นทักษะที่สามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ในการทำงาน

การเลือกใช้เสื้อผ้า รองเท้า และกระเป๋า

การเลือกใช้เสื้อผ้า รองเท้ามีลักษณะใกล้เคียงกับการแต่งหน้า และการทาสีเล็บ ตลอดจนการจัดแต่งทรงผม กล่าวคือ ต้องมีความหลากหลายรูปแบบ โดยมีสีประจำของเครื่องแต่งกายเป็นสีด้า ผู้หญิงจะแต่งกายอย่างไรรู้ ขึ้นอยู่กับว่าในคืนนั้น ๆ พวกเธอต้องการนำเสนอตัวตนออกไปในลักษณะใด เช่น เป็นผู้หญิงเซ็กซี่ ผู้หญิงเรียบร้อยดูเป็นผู้ใหญ่ ผู้หญิงวัยรุ่น ผู้หญิงก้ำกึ่ง ผู้หญิงเปรี้ยว เป็นต้น เสื้อผ้าของพวกเธอจึงมีหลากหลายแบบ โดยส่วนใหญ่จะเน้นไปที่ความเซ็กซี่ ีตามแฟชั่น เช่น การใส่เสื้อสายเดี่ยว เสื้อโคร้ตะดือ เสื้อเกาะอก ผู้หญิงมักเลือกเสื้อผ้าเป็นสีพื้นโดยเฉพาะสีด้า และการใส่กางเกงและกระโปรงมีปะปนกัน หากเป็นกางเกงค่อนข้างเน้นไปที่กางเกงรัดรูป ส่วนกระโปรงส่วนใหญ่จะเป็นกระโปรงสั้นปิดกันเพียงเล็กน้อย ขณะที่ผู้หญิงหลายคนก็มีรสนิยมเฉพาะและความเชื่อที่แตกต่างกันไป เช่น บางคนมีความเชื่อว่า เธอใส่เสื้อตัวนี้แล้วมักจะโชคได้ลูกค้าที่ดี เป็นต้น ผู้หญิงส่วนมากจะมีรองเท้าที่ใส่มาทำงานมากกว่าหนึ่งคู่ขึ้นไป โดยเลือกแต่งตามเสื้อผ้า และรองเท้าทุกคู่จะเป็นรองเท้าส้นสูง ซึ่งมีทั้งรองเท้าส้นสูงแบบผู้หญิง

และรองเท้าสันตึกตามแฟชั่น ส่วนการเลือกใช้กระเป๋าพบว่า ผู้หญิงมักใช้กระเป๋าใบเดิมแตกต่างจากรองเท้า คงเป็นเพราะกระเป๋ามีบทบาทน้อยในการปรุงแต่งภาพลักษณ์ของผู้หญิง แตกต่างจากรองเท้า เสื้อผ้า ที่อยู่ติดตัวผู้หญิงตลอดเวลา

ภาพลักษณ์ในเรื่องการแต่งกายที่กล่าวมานี้เป็นภาพส่วนใหญ่ของผู้หญิงที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ขณะที่ผู้หญิงที่เพิ่งเริ่มทำงานยังไม่มีจึกที่จะเน้นเรือนร่าง แสดงความเชิกลีผ่าน การแต่งกาย ผู้หญิงที่ทำงานครั้งแรก ๆ จะพยายามเลียนแบบการแต่งกายจากรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์มาก่อน เช่น การเลือกชุดที่เผยให้เห็นเนื้อตัว ไม่ว่าจะเป็นการเปลือยไหล่ การใส่เสื้อแขนกุด เสื้อสายเดี่ยว กระโปรงตัวสั้นขนาดปิดกันเพียงเล็กน้อย ตลอดจนถึงสีเสื้อผ้าที่มักใช้สีดำ เป็นส่วนใหญ่ ผู้หญิงหลายคนเพิ่งหัดใส่รองเท้านสูงเป็นครั้งแรก

ในสัปดาห์แรกของการทำงานของผู้หญิงที่ไม่เคยมีประสบการณ์การคลุกคลีกับชีวิตกลางคืนมาก่อน มักจะแต่งเนื้อแต่งตัวตามความเคยชิน แม้พยายามจะเลือกเสื้อผ้าตัวที่คิดว่าดีที่สุด แต่ก็ดูเหมือนจะเป็นความเขยเหลยจนได้ ในครั้งแรก ๆ ผู้หญิงจะแต่งหน้าแบบอ่อน ๆ และค่อย ๆ เติบโตแต่งสีเข้มขึ้นเพื่อให้เป็นที่สะดุดตาให้กับแสงไฟในยามค่ำคืน การปรุงแต่งหน้าตา ทรงผม ตลอดจนเสื้อผ้าในช่วงต้น ๆ มักจะใช้ของเดิมที่เธอมีอยู่ ซึ่งค่อนข้างจำกัด

จากการสังเกตผู้หญิงที่เพิ่งจากบ้านในชนบทหรือก้าวเข้าสู่การทำงานในบาร์เบียร์ครั้งแรกแทบจะมีสมบัติติดตัวน้อยชิ้นมาก ส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าสองสามชุดที่เธอคิดว่าดีที่สุดในชุดเล็ก ๆ น้อย ๆ เพียงเท่านั้น จวบจนกระทั่งผู้หญิงเริ่มมีรายได้จากการทำงาน เงินจำนวนแรกจะถูกนำไปใช้จ่ายเพื่อปรุงแต่งตนเองให้เข้ากับสถานที่ทำงานใหม่ และกันเงินจำนวนหนึ่งไว้สำหรับจ่ายค่าที่พัก หากเธอไม่ได้พักอยู่กับเพื่อนฝูงหรือคนรู้จัก ผู้หญิงจะเช่าห้องพักที่ใกล้กับบาร์เบียร์สามารถเดินเท้ามาถึงได้ ราคาห้องพักส่วนใหญ่ตกราวเดือนละ 800-1200 บาท และในช่วงถัดไปจึงเก็บเงินเพื่อส่งกลับไปให้ครอบครัว

การปรุงแต่งกิริยาท่าทางและการปรับอารมณ์ของผู้หญิง

เรื่องการปรุงแต่งกิริยาท่าทางหรือจริตในการวางตัวต่อหน้าลูกค้า เป็นความยากลำบากอีกขั้นตอนหนึ่งในการทำงาน ผู้หญิงที่ยังอยู่ในช่วงการปรับตัว มักจะขัดเขินในการจัดวางกิริยาท่าทางเวลาที่เธอนั่งดื่มกับลูกค้า บางคนนั่งตัวแข็ง เอามือทั้งสองวางไว้บนตัก ทอดสายตาไปจับจ้องอยู่ที่การเคลื่อนไหวของผู้คนในบาร์ นาน ๆ ครั้งจึงหันมาสบตาส่งยิ้มให้กับลูกค้าของเธอและยกแก้วขึ้นชนดื่ม ช่วงเวลานี้นับเป็นความอึดอัดใจสำหรับผู้หญิงเป็นอย่างมาก

จากการศึกษาพบว่า ผู้หญิงที่เพิ่งเริ่มทำงานในช่วงแรกมักจะแสดงออกตามลักษณะตัวตนเดิม และมีความรู้สึกต่อสถานการณ์และคู่ปฏิสัมพันธ์ตามวิถีเดิมที่ตนคุ้นเคย การเข้ามาปรากฏตัวอยู่ในสถานการณ์ใหม่ที่ผู้หญิงอยู่อย่างเต็มอกกว่ามีเป้าหมายเพื่อให้ได้เงินจากลูกค้าผู้ชาย ทำให้การแสดงออกของผู้หญิงมีลักษณะร่วมคือการโอนอ่อนผ่อนตามความต้องการของลูกค้า เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างในเชิงได้เปรียบเสียเปรียบของผู้หญิงแต่ละคนที่มีพื้นฐานแตกต่างกัน ทั้งในแง่รูปร่างหน้าตา วัย และความเป็นชาติพันธุ์ ในส่วนนี้จึงเลือกนำเสนอเรื่องราวของผู้หญิง 2 คน ได้แก่ ก้อยและเมย์

ก้อย อยู่ในวัย 20 ปีเศษ ขณะที่เมย์อยู่ในวัย 30 ปีเศษ ทั้งคู่ผ่านการมีสามีและลูกมาแล้ว แม้ทั้งคู่จะเพิ่งเริ่มต้นชีวิตการทำงานบาร์เบียร์ในเวลาใกล้เคียงกัน แต่ก้อยเป็นฝ่ายได้เปรียบ ทั้งในแง่รูปร่างหน้าตา ตลอดจนวัย ตามภาพลักษณ์ที่เป็นที่ต้องการของลูกค้าชาวตะวันตก ขณะที่เมย์ มีความด้อยกว่า แม้ว่าเธอจะไผ่ผอมยาวกลางหลัง แต่รูปร่างของเมย์มีโครงร่างที่ใหญ่ ท้วมและตัวค่อนข้างเตี้ย ใบหน้ามีฝ้าจากการกรำแดดกลางไร่นา หน้าจ้ำเธอยังเป็นคนที่เก็บตัว ค่อนข้างเงียบขรึม เนื่องจากเธอพูดภาษาไทยไม่ค่อยได้ เพราะเธอเกิดและเติบโตมาในสังคมของชาวสิตู เมย์จึงมีเพียงรอยยิ้มอย่างเอียงอายและดวงตาหมองเศร้า ขณะที่ก้อยเต็มไปด้วยความสดใส พื้นฐานเหล่านี้ทำให้โอกาสของทั้งคู่แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานที่ส่วนมากเป็นคนพื้นราบ และการเข้าถึงลูกค้า

ผู้หญิงที่ชื่อก้อย

ก้อยเพิ่งเข้ามาทำงานในบาร์เบียร์ได้หนึ่งสัปดาห์เล่าประสบการณ์ของเธอว่า “มาทำงานวันแรกก็เจอฝรั่งคนหนึ่ง เขามากับเพื่อน เพื่อนเขาจับพินิตอยู่ ส่วนใหญ่เขาจะมาเล่นสไนเกอร์ บางทีก็มาตั้งแต่สามทุ่มจนถึงตีสาม คืนแรก ๆ เขาเลี้ยงดื่มหนูประมาณสิบดื่ม และจะให้ทิปทุกครั้ง ๆ ละ 200-300 บาท เขาดูหนูอยู่อาทิตย์หนึ่งถึงได้ชวนไปด้วย”

ก้อยพูดความในใจของเธอว่า “เจอฝรั่งก็ตื่นเต้นนะ เพราะพูดภาษาอังกฤษก็ไม่ได้ ได้แต่ใช้ภาษาโบ๊ แล้วก็ยิ้มเอา หนูไม่รู้ว่าจะให้เขาเลี้ยงดื่มยังไง พวกที่บางคนเขาก็ช่วยพูดให้ หนูเห็นที่เขาได้ดื่มกัน เขากล้าพูดกับแขกว่า เขาจะไปกับแขก หนูไม่รู้ว่าเขาพูดยังไง แต่หนูก็ไม่กล้าถามเขาหรอก ส่วนใหญ่แขกที่หนูนั่งด้วย เขาจะเลี้ยงดื่มหนูเอง เขาก็จะทำมือว่าดื่มมัย หนูก็ไปส่งดื่ม”

คำบอกเล่าของก้อยตรงกับการสังเกตของผู้ศึกษา เมื่อนิด เพื่อนร่วมงานรุ่นพี่ของก้อยยกมือเรียกเธอเข้าไปนั่งคุยกับชายหนุ่มชาวตะวันตกหน้าตาหล่อเหลานายหนึ่ง ก้อยเลือกที่นั่งคนละฝั่งกับลูกค้า เธอไม่ได้หันไปมองลูกค้าโดยตรง สีน้าของเธอดูเรียบเฉย ทอดสายตาดูผู้คนที่ชวักไว้อยู่หน้าร้าน ระหว่างนั้นชายหนุ่มจ้องสำรวจวงหน้าของเธออยู่ตลอดเวลา นาน ๆ ครั้ง

ก้อยจะหันไปลบตาและสงยิ้มให้บ้าง ในที่สุดชายหนุ่มถามเธอว่าจะดื่มอะไร เธอจึงลุกเดินไปสั่งเครื่องดื่มที่เคาน์เตอร์สำหรับตัวเธอเอง เธอมีส่วนร่วมอยู่ในวงสนทนาในฐานะที่เป็นผู้ฟังเท่านั้น

การทำงานในสัปดาห์แรกของก้อยเป็นระยะเวลาที่เธอรู้สึกอึดอัดใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นตอนแรก คือการเข้าหาลูกค้า ช่วงนี้ผู้หญิงมักจะได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานรุ่นพี่ บางคนที่เธอเริ่มคุ้นเคยด้วยบ้างเพื่อเปิดโอกาสให้ “เด็กใหม่” ได้รู้จักกับลูกค้า ระดับการช่วยเหลือบางครั้งเป็นการดึงเด็กใหม่เข้าไปร่วมโต๊ะ และแนะนำให้ลูกค้าเลี้ยงดื่มเด็กใหม่บ้าง บางกรณีลูกค้าของผู้หญิงรุ่นพี่มาที่บาร์พร้อมกันหลายคน เพื่อนร่วมงานก็จะแนะนำคนที่เหลือให้เด็กใหม่เข้าไปนั่งด้วย แต่น้อยครั้งที่ผู้หญิงที่มาทำงานในช่วงแรกจะเป็นฝ่ายเข้าไปนั่งกับลูกค้าด้วยตนเอง การได้เข้าไปนั่งกับลูกค้ารายแรก ๆ มักจะเกิดจากการที่ลูกค้าส่งสายตา รอยยิ้มหรือกิริยาท่าทางบางอย่างเพื่อเรียกให้เธอเข้าไปนั่งด้วย ผู้หญิงจึงก้าวเข้าไปนั่งเผชิญหน้ากับลูกค้า

การเข้าถึงลูกค้าในขั้นตอนแรกนี้ ผู้หญิงมีความสับสนอยู่อย่างน้อยสองประเด็นด้วยกัน ได้แก่ ประเด็นแรก คือ ความสับสนในการเป็นฝ่ายเข้าไปหาผู้ชาย แม้ว่าเธอจะผ่านการตัดสินใจก้าวเข้าสู่การขายบริการทางเพศก็ตาม แต่เธอก็ยังรู้สึกกระอักกระอ่วนใจที่จะเป็นฝ่ายเข้าหาลูกค้า ซึ่งมีนโยบายของการเป็นผู้เสนอตัวเพื่อให้ผู้ชายสนใจ ประเด็นที่สอง ผู้หญิงยังไม่รู้จักลูกค้าและเพื่อนร่วมงานของเธอเพียงพอ เธอไม่แน่ใจว่าลูกค้าที่เข้ามาในบาร์เบียร์เป็นแขกประจำของผู้หญิงคนใดในร้านหรือไม่ เธอเกรงว่าหากพรวดพรวาดเข้าไปหาลูกค้าอาจเกิดปัญหากับเพื่อนร่วมงาน นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องความไม่คุ้นเคยกับชาวต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการสื่อสารที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งนับเป็นปัญหาพื้นฐานของผู้หญิงทุกคนที่เข้ามาทำงานบริการกับชาวต่างประเทศเป็นครั้งแรก

อย่างไรก็ตาม รูปร่าง หน้าตาและภาพลักษณ์ของผู้หญิงในการแสดงออกช่วงแรกของการทำงาน ยังมีลักษณะที่ผูกติดอยู่กับตัวตนเดิม ไม่ค่อยได้มีการปรุงแต่งกิริยาท่าทาง และการแต่งกายมากนัก และมักเป็นที่กล่าวขานกันในวงการบาร์เบียร์ว่า รสนิยมในเรื่องผู้หญิงของชาวตะวันตกมักจะชอบผู้หญิงรูปร่างเล็ก ไขมันยาวและมีผิวสีแทน เนื่องจากเป็นลักษณะที่ตรงข้ามกับผู้หญิงตะวันตก

บุคลิกของก้อยตรงกับลักษณะที่กล่าวมาเช่นกัน เพียงแต่เธอไขมันสั้นคล้ายเด็กมัธยมปลาย หญิงสาวมีรูปร่างเล็ก เรือนร่างของเธอไม่ได้บ่งบอกเลยว่าเธอผ่านการมีลูกมาแล้วหนึ่งคน ใบหน้าและดวงตาที่คมเข้มถูกแต่งแต้มด้วยแป้งและริมฝีปากถูกบรรจงวาดด้วยลิปสติกสีอ่อน เธอสวมชุดกระโปรงเอี๊ยมที่ทำจากผ้ายีนส์ยาวปิดหัวเข่ามีเสื้อแขนกุดสีขาวอยู่ภายใน ลวมถุงเท้าและรองเท้าที่มีลักษณะคล้ายรองเท้าผ้าใบคู่โต

นอกเหนือจากรูปร่าง หน้าตาของผู้หญิงจะเป็นจุดดึงดูดของลูกค้าแล้ว ความเป็น “เด็ก หน้าใหม่” ในบาร์เบียร์ก็มีส่วนสำคัญที่ทำให้ลูกค้าให้ความสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งลูกค้าประจำ ของบาร์เบียร์ ดังเช่นป๊อง หนึ่งในสองของหุ้นส่วนจัดมินบาร์บอกกับนักศึกษาว่า “ลูกค้าบางคนมา ประจำเห็นแต่ผู้หญิงหน้าเดิม ๆ พอมาเจอเด็กใหม่ ก็อึ้ง เด็กใหม่ เกิดความสนใจขึ้นมา บางครั้งก็ เด็กใหม่จริง ๆ ไม่เคยทำบาร์มาก่อน บางทีก็เป็นเด็กเก่าจากบาร์อื่นมาทำงานที่บาร์เราก็กกลายเป็น เด็กใหม่ ผู้หญิงก็เหมือนกัน ลูกค้าบางคนมาทุกปีแต่เด็กเพิ่งมาเจอนี้ก็อึ้ง เป็นลูกค้าหน้าใหม่ ก็ หมุนเวียนกันไปแบบนี้”

คำบอกเล่าของหุ้นส่วนจัดมินบาร์ สะท้อนให้เห็นว่า การหมุนเวียนเปลี่ยนสถานที่ทำงาน ของผู้หญิงบาร์เบียร์เป็นภาวะปกติที่เกิดขึ้นอยู่เป็นประจำ การเปลี่ยนสถานที่สร้างความเป็น “เด็กใหม่” ให้กับลูกค้าอาจร แต่ผู้คลุกคลีอยู่ในแวดวงบาร์เบียร์ต่างรู้ดีถึงการหมุนเวียนในลักษณะนี้ เป็นอย่างดี

ประสบการณ์ช่วงต้น ๆ ในการเข้าถึงลูกค้าของผู้หญิงที่มาทำงานในบาร์เบียร์ครั้งแรกมัก จะเกิดขึ้นจากการที่ลูกค้าเป็นฝ่ายเลือกเธอเข้าไปนั่งด้วย แต่การที่จะตัดสินใจออกไปขายบริการ ทางเพศครั้งแรกขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของผู้หญิงอีกครั้ง เช่น ในกรณีของก้อย เธอเล่าว่ามา ทำงานวันแรก ๆ มีลูกค้าอายุ 44 ปี มาเล็งตมเธอและชวนเธอให้ไปเที่ยวด้วยหนึ่งสัปดาห์ โดยจะ จ่ายค่าบาร์และค่าตอบแทนให้เธอวันละ 1000 บาท แต่เธอไม่ตกลง “มาถึงวันแรก มีคนแก่มารวน หนูไป เขาบอกว่าเขาจะไปเป็นอาทิตย์เลยแต่หนูไม่ไป เพราะ แก่ อายุตั้ง 44 ปี หนูไม่ชอบคนแก่ ยังทำใจไม่ได้ แก่มากก็ไม่ไหว มันรู้สึกยังไม่รู้”

อาจกล่าวได้ว่า “ความหนุ่มหรือความแก่” เป็นภาวะที่ถูกสร้างขึ้นตามการให้ความหมาย ของแต่ละคน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนปีของอายุแต่ต้องเทียบเคียงกับตัวผู้หญิง พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ของผู้หญิงด้วย ผู้ศึกษาถามก้อยว่า เกณฑ์ในการตัดสินใจว่าลูกค้าแก่นั้น อยู่ที่ตัวเลขอายุเท่าใด เธอบอกว่าหากอายุ 40 ปี ขึ้นไปเธอก็ถือว่าแก่แล้ว เพราะพ่อของเธอก็อยู่ในวัยประมาณเดียวกันนี้

ช่วงแรกในการใช้ชีวิตเป็นสาวบาร์เบียร์นั้น ผู้หญิงจะตัดสินใจในการเลือกไปกับลูกค้าโดย ใช้เกณฑ์ที่เธอพอใจไม่ว่าจะเป็นเรื่องวัย รูปร่างหน้าตาหรือการปฏิบัติต่อกันระหว่างที่นั่งสนทนา ด้วย เช่น ผู้หญิงบางคนไม่ชอบผู้ชายรูปร่างอ้วนมาก ไม่ชอบผู้ชายหัวล้าน ไม่ชอบผู้ชายที่จับเนื้อ ตัวของเธอระหว่างที่นั่งสนทนาอยู่ด้วย เป็นต้น การมองผู้ชายในช่วงต้นนี้ยังผูกติดอยู่กับความคิด ในการมองผู้ชายที่อยู่นอกบริบทการค้าประเวณี ประกอบกับเงื่อนไขการทำงานในบาร์เบียร์ไม่มีกฎ เกณฑ์บังคับให้ผู้หญิงต้องออกไปกับลูกค้าทุกคนที่เสนอค่าตอบแทนให้ ดังนั้นถึงแม้ว่าในระยะ แรกผู้หญิงยังไม่มีโอกาสเข้าถึงลูกค้าในฐานะที่เป็นฝ่ายเลือกลูกค้าที่จะเข้าไปนั่งบริการด้วยตัวเธอ

เอง แต่ในขั้นตอนการออกไปกับลูกค้านอกบาร์เบียร์ ผู้หญิงยังมีโอกาสตัดสินใจในบางระดับว่าเธอจะไปหรือไม่

หลังจากที่ผู้หญิงได้เข้าสู่บทเรียนแรกในการเข้าไปนั่งสนทนากับลูกค้าชาวต่างประเทศ เธอยังต้องเจอปัญหาระหว่างการเผชิญหน้ากับลูกค้าอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดขัดในเรื่องการใช้ภาษา ลูกค้าบางกลุ่มที่ใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทยช่วงเวลานึงสามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้บ้าง บางกลุ่มใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักเท่านั้น ส่วนบางกลุ่มใช้ภาษาอื่น ๆ เช่น ฝรั่งเศส เยอรมัน เป็นต้น ระยะแรกในการทำงาน ผู้หญิงจะพึงพอใจที่พบลูกค้าชาวตะวันตกที่พูดภาษาไทยได้บ้าง เพราะปัญหาในการสื่อสารจะได้ลดน้อยลง แต่กระนั้นผู้หญิงก็ยังเผชิญปัญหาในการจัดวางกิริยาท่าทางระหว่างที่นั่งกับลูกค้า การเลือกสิ่งเครื่องดื่มให้กับตนเอง การเอาอกเอาใจลูกค้า ตลอดจนการสนทนา

ก้อยได้พบปะลูกค้าคนหนึ่งที่เราเรียกชื่อว่า "คุณเค" เขามีรูปร่างสูงใหญ่ และหน้าตาหล่อเหลาตามแบบชาวตะวันตก มักจะแต่งตัวสุภาพ เรียบร้อย สวมเสื้อเชิ้ตแขนยาวกับกางเกงสแล็ค รอยยิ้มมีโทรศัพท์มือถือ และมักจะมานั่งดื่มที่บาร์แห่งนี้กับเพื่อนผิวสีเข้มคนหนึ่ง รอยยิ้มเป็นฝ่ายแสดงความสนใจในตัวของคุณก้อยก่อน โดยส่งสายตา และรอยยิ้มให้เธอ ตลอดจนฝากบอกนิด เพื่อนร่วมงานรุ่นพี่ให้ชักชวนเธอมานั่งดื่มด้วย ก้อยรู้จักเรื่องราวของเขาเพียงแค่ว่าเขาเป็นชาวออสเตรเลียที่อยู่กรุงเทพฯ มาหลายเดือน พูดภาษาไทยพอได้บ้าง หลังจากที่คุณเคแนะนำให้เธอได้รู้จัก เธอมักจะเข้าไปนั่งกับเขาเกือบทุกคืนเป็นเวลาหนึ่งสัปดาห์ ตลอดช่วงเวลานั้น เธอจะได้ดื่มกับเขาคืนหนึ่ง ๆ ราว 7-10 ดื่ม ช่วงเวลานั้นคุณเคจะออกไปเล่นสไนก์เกอร์เป็นประจำ บางครั้งก็สนทนากับเพื่อนชายของเขาที่มาร่วมด้วย ส่วนก้อยซึ่งกำลังฝึกหัดเล่นสไนก์เกอร์ จึงยังไม่มีฝีมือขนาดที่จะเป็นคู่เล่นของลูกค้าได้ เธอจึงได้แต่นั่งเฉย ๆ อยู่ที่โต๊ะ และยกแก้วชนกับเขาเป็นครั้งคราวเมื่อรอยยิ้มกลับมาที่โต๊ะระหว่างการเล่นสไนก์เกอร์

แล้วค่ำวันหนึ่งคุณเคก็ชวนเธอออกไป เขาพักอยู่ที่โรงแรมแห่งหนึ่งระดับสามดาว การตัดสินใจออกไปกับคุณเค เธอไม่ได้ตกลงในเรื่องราคาค่าบริการแต่อย่างใด เพราะเธอคิดว่า รอยยิ้มคงใจดี เนื่องจากเธอได้เลี้ยงดื่มทุกครั้งที่มาและคืนละหลาย ๆ ดื่ม รวมถึงได้เงินจากรอยยิ้มทุกครั้งก่อนที่จะกลับบ้าน ครั้งละ 200-300 บาท ทั้ง ๆ ที่เธอไม่ได้บริการอะไรเขาเลย

"ครั้งแรกเขาให้เงินหนูมา 1,500 บาท เขาไม่ยอมให้หนูกลับบ้านนะ จะให้อยู่ต่อ แต่หนูบอกว่าต้องกลับแล้ว เขาชอบให้หนูอยู่กับเขา ห้ามไปไหน เขาบอกเลยว่าไม่อยากให้หนูไปกับใคร แต่ที่หนูไม่อยากอยู่ต่อเพราะว่า อึดอัด อยู่กับเขาต้องตามใจเขาตลอดเวลา เขาชอบหนูนะถ้าหนูตามใจ บางครั้งเขาก็จะเอาใจหนูบ้าง"

ก้อยเล่าว่า อันที่จริงคุณเคไม่ใช่ว่าขายหนุ่มคนแรกที่เธอออกไปด้วยนอบาร์ แต่เป็นคนแรกที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยตั้งแต่มาทำงานบาร์เบียร์ ชายหนุ่มคนแรกที่เธอออกไปด้วยนั้นเป็นนักศึกษาปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศแห่งหนึ่ง การออกไปกับชายหนุ่มคนแรกนั้นเป็นเพียงการออกไปรับประทานอาหารมื้อค่ำเท่านั้น แล้วก็กลับมาที่บาร์ โดยชายหนุ่มมอบเงินให้เธอ 1,000 บาท เธอพึงพอใจในชายหนุ่มคนนี้มากกว่าคุณเค เนื่องจากเขาเอาอกเอาใจเธอตลอดเวลาที่ออกไปด้วยกัน และชายหนุ่มก็สามารถพูดภาษาไทยได้ดี

ภายหลังจากที่ก้อยออกไปกับคุณเค คำวันถัดมา เขากลับมาที่บาร์อีก เพื่อร่วมงานในร้านเปรยขึ้นมาว่า “แฟนของก้อยมาแล้ว” หญิงสาวส่งยิ้มและทักทายคุณเคเป็นภาษาไทยว่า “สบายดีไหมคะ” เมื่อชายหนุ่มพยักเพยิดเป็นสัญลักษณ์ว่าเธอจะดื่มเครื่องดื่มอะไร เธอสั่งน้ำผลไม้และตามด้วยน้ำอัดลม ระหว่างที่ก้อยนั่งอยู่กับคุณเค ทั้งคู่แทบจะไม่ได้สนทนากันเลย ฝ่ายชายออกไปเล่นสไนเกอร์สลับกับการกลับมานั่งชมรายการแข่งขันฟุตบอลที่หน้าโทรทัศน์ที่ติดตั้งอยู่เหนือเคาน์เตอร์ และบางครั้งก็หันไปสนทนากับลูกค้ารายอื่น ๆ ที่เข้ามาในร้าน

ช่วงเวลาดังกล่าวมีชายหนุ่มคนไทยสองคนมาที่โต๊ะริมบาทวิถีหน้าบาร์ ก้อยเดินออกไปทักทาย ระหว่างนั้นคุณเคออกไปเล่นสไนเกอร์ เขาเงยหน้าจากโต๊ะเหลือบมองหญิงสาว เพียงชั่วครู่ชายไทยก็กลับไป หญิงสาวเดินเข้าไปทักทายลูกค้าชาวตะวันตกอีกนายหนึ่งซึ่งเป็นลูกค้าที่เธอออกไปกินข้าวด้วย แล้วเธอก็กลับมาที่โต๊ะตัวที่นั่งอยู่กับคุณเค หลังจากที่คุณเคกลับมาจากโต๊ะสไนเกอร์ เขาบอกกับก้อยว่า เขาต้องกลับก่อนเพราะมีงานพรุ่งนี้แต่เช้า เขาจ่ายเงินค่าเครื่องดื่มและให้ทิปแก่ก้อย 200 บาท ก้อยออกไปยื่นส่งเขาหน้าร้าน ระหว่างนั้นลูกค้าชาวตะวันตกอีกรายหนึ่งของก้อยก็บอกกับก้อยว่า “พรุ่งนี้จะมาหา” และก็ออกจากร้านไปเช่นกัน

การที่ก้อยออกไปคุยกับทั้งชายไทยและชายชาวตะวันตกถึงสองครั้งระหว่างที่เธอนั่งดื่มอยู่กับคุณเค กิริยาดังกล่าวล้วนอยู่ภายใต้การจ้องมองของชายหนุ่มตลอดเวลา และก้อยคิดว่า นั่นคือเหตุผลที่ในวันต่อ ๆ มา แม้ว่าคุณเคจะกลับมานั่งดื่มที่บาร์แต่เธอก็ทำท่าไม่สนใจใยดีเธออีกต่อไปในตอนแรกเธอรู้สึกเสียน้ำเล็กน้อยเมื่อเข้าไปทักทายเขาและได้รับกิริยาเฉยเมยตอบแทน แต่ตอนหลังเธอเริ่มรู้สึกไม่แคร์เพราะมีลูกค้ารายอื่น ๆ ที่ให้ความสนใจในตัวเธอ

อย่างไรก็ตาม ลูกค้ารายแรก ๆ ของก้อยเปรียบเสมือนบทเรียนบทแรกที่พาเธอก้าวเข้าสู่การเรียนรู้ในการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าชาวตะวันตก ระหว่างนี้ผู้หญิงที่เริ่มทำงานยังสับสนในการจัดวางกิริยาการแสดงออกของเธอภายใต้บทบาทใหม่ที่มีฐานะเป็นหญิงบริการในบาร์เบียร์ หากผู้หญิงพบลูกค้าที่พูดภาษาไทยได้ เธอจะมีความสุขมากขึ้นที่สามารถแก้ปัญหาในเรื่องการสื่อสารไปได้ระดับหนึ่ง แต่กระนั้นผู้หญิงยังระมัดระวังในการแสดงกิริยาท่าทางที่แสดงออกถึงการ

เอาใจลูกค้าเล็ก ๆ น้อยๆ ไม่ว่าจะเป็น การจดจำเครื่องดื่มที่ลูกค้าชอบ การสัมผัสเนื้อตัว การเชิญชวนให้ลูกค้าเลี้ยงดื่ม ตลอดจนรวมถึงการเปย์บาร์หญิงลาวออกไปนอกบ้าน บทบาทเหล่านี้มักตกอยู่กับฝ่ายขายมากกว่า

ระยะเวลาแห่งความลับสนดังกล่าว ผู้หญิงต้องคอยย้าเตือนตนเองถึงเป้าหมายในการทำงาน ในบาร์เบียร์อยู่บ่อยครั้ง ดังเช่นความรู้สึกของก้อยในช่วงนี้ เธอบอกกับนักศึกษาว่า **“หนูตั้งใจว่าจะไม่กินเหล้า ไม่สูบบุหรี่ อยากเก็บเงินให้ได้มาก ๆ อยากได้เงินก้อนเร็ว ๆ ทำก็เพื่อลูกอย่างเดียว”**

ในช่วงสัปดาห์แรกที่ก้อยมาทำงาน เธอได้รู้จักกับลูกค้าชาวไทยสองคน ซึ่งอยู่ในวัยเดียวกับเธอ คินแรก ฝ่ายขายมาเล่นสไนเกอร์และดื่มเบียร์ เขาเลี้ยงดื่มก้อย เธอรู้สึกเพลิดเพลินอย่างน้อยก็แก้เหงาในคืนวันที่เธอยังไม่มีลูกค้า คินที่สองเขายังคงแวะเวียนมาหาเธออีก แต่คราวนี้ไม่ได้นั่งดื่มด้วย แต่มานัดแนะเธอว่าหลังเลิกงานตอนตีสองจะมารับไปเที่ยวต่อ ก้อยละล้าละลัง ในที่สุดหลังเลิกงาน ฝ่ายขายซึ่งรถจักรยานยนต์มารับตามนัดหมายและเธอก็ออกไปกับเขา ก้อยเล่าว่า คินที่สองเธอตระเวนไปเที่ยว กินข้าว เดินรำ จนถึงเจ็ดโมงเช้า ฝ่ายขายบอกเธอว่า เขาชอบเธอ แต่เธอบอกกับเขาตามตรงว่า เธอมาทำงานที่บาร์เบียร์เพราะอยากได้เงิน คินที่สาม ก้อยรู้สึกปวดศีรษะ เธอตัดสินใจโทรไปเรียกเขามาเปย์บาร์เธอออกไป ความเคลื่อนไหวทั้งหมดนี้ส่วนอยู่ในลายตาของพนักงานและเจ้าของบาร์ โดยที่ก้อยไม่รู้เนื้อรู้ตัว

เมื่อ “คุณเค” ลูกค้ารายแรก ๆ ของก้อยทำท่าเหมินจากเธอ ก้อยพูดถึงความรู้สึกของตนเองว่า **“มาเชิดไล่หนู หนูก็เชิดไล่เป็นเหมือนกัน”** หลังจากนั้น ก้อยได้พบกับลูกค้ารายใหม่ เขาชื่อ จัสติน เช่นเดียวกับครั้งแรก ฝ่ายขายเป็นฝ่ายแสดงความสนใจในตัวเธอ เขาเปย์บาร์เธอออกไปแบบ “ช็อตโหม” เธอไม่ได้รู้สึกประทับใจอะไรมากนัก วันถัดมาเขาเลี้ยงดื่มเธอและชวนเธอไปแบบค้างคืน คำวันต่อมา พี่พร เพื่อนร่วมงานรุ่นพี่ที่อยู่ในวัยเดียวกับแม่ของก้อย ถามเธอว่า เธอออกจากห้องจัสติน ตั้งแต่หกโมงเช้าหรือ พร้อมกับแนะนำเธอว่า **“ไม่ต้องรีบกลับหรอก แชกดีอย่างน้อยแต่ละครั้งก็อาจได้เพิ่มอีก 600-700 บาท”** ก้อยบอกเหตุผลกับพี่พรว่า **“หนูพูดภาษาไม่ได้ และไม่รู้ว่าจะทำอะไรด้วย”** พี่พรบอกเพิ่มเติมว่า **“เป็นแชกเก่าตั้งแต่ปีที่แล้ว เขาพูดภาษาไทยพอได้ อยู่ไปเถอะ เขายังอยู่อีกหลายวัน”** คำพูดของพี่พรทำให้ก้อยรู้จักจัสตินมากขึ้นว่าเขาไม่ใช่ลูกค้าหน้าใหม่ของบาร์ และเรื่องระหว่างเธอกับจัสตินก็อาจเป็นที่รับรู้ของคนอื่นได้

เมื่อจัสตินมาถึงบาร์ในคืนนั้น ก้อยเริ่มเปลี่ยนแปลงกิริยาการแสดงออกของเธอ จากการนั่งเฉย ๆ เป็นการโอบคอบฝ่ายขายในท่าทีที่ยังรัดเงินอยู่ การสั่งเครื่องดื่ม จากแต่เดิมที่เป็นน้ำส้ม เธอเปลี่ยนมาเป็นเบียร์สิงห์ และดื่มไปราวสามขวด คืนนั้นเธอได้ร่วมวงกับรุ่นพี่ในวงคารอย่างพี่พร และเช่นเดิม จัสตินพาเธอไปที่เกสเฮ้าส์ของเขา คำวันถัดมา ก้อยปวดท้องประจำเดือนจนหน้าตา

จี๊ดเขียว จัสตินบอกกับนา เจ้าของบาร์ว่า *"She is beautiful"* ระหว่างที่อยู่ในบาร์เบียร์ จัสติน เอาใจก้อยเป็นพิเศษ เขาเล่นสติกเกอร์น้อยลง แต่นั่งอยู่กับหญิงสาวที่โต๊ะ กอดเธอไว้ และหอม แก้มเธอเป็นครั้งคราว เมื่อเครื่องดื่มของเธอหมด จัสตินจะเดินมาส่งเครื่องดื่มและย้ำกับพนักงานที่ เคาน์เตอร์ว่า *"น้ำส้มไม่ใช่ น้ำแข็ง"* เขาเอาใจใส่เธอเป็นอย่างดี ทุนดอนอมราวกับรักใคร่เธอเสียเต็ม ประดา จัสตินบอกให้ผู้ศึกษาซึ่งทำงานอยู่ในบาร์เบียร์ช่วยแปลข้อความให้ก้อยฟังว่า เขายินดีจะ จ่ายค่าบาร์และเดินไปส่งเธอที่ห้องพัก เพื่อให้เธอได้พักผ่อนที่ห้องของตนเอง ก้อยบอกขอบคุณในเรื่องค่าบาร์ แต่เธอเดินกลับห้องพักเองได้ ก้อยถูกเพื่อนร่วมงานในบาร์นินทาว่า เธอไม่ได้กลับห้องพัก หากแต่มีเพื่อนชายไทยรับไปเที่ยวต่อ

ไม่ว่าใครจะคิดอย่างไร แต่จัสตินหลงรักสาวสวยจากเชียงใหม่เข้าเสียแล้ว เมื่อชายหนุ่ม เปิดกระเป๋าสตางค์เพื่อจ่ายเงินที่เคาน์เตอร์ ด้านในกระเป๋ามีรูปถ่ายขนาดลงนิ้วของก้อย เธอใส่ชุดนักเรียนมัธยมต้น *"She 's so beautiful,so nice"* เขาได้แต่พร่ำพูดประโยคซ้ำ ๆ กับแคชเชียร์ที่ ทักเกี่ยวกับการนำรูปก้อยเก็บไว้ในกระเป๋

แล้วคืนสุดท้ายที่บาร์ก็มาถึง จัสตินดูหงอยเหงา แววดตาที่เขาจ้องมองสาวก้อยทั้งรักและ สงสารระคนกัน เขานั่งติดกับหญิงสาวตลอดเวลา พุ่งนี้เขาต้องกลับไปทำงานต่อที่นครปฐมแล้ว จัสตินดื่มเบียร์ไปได้สามขวด เขาขอตัวกลับไปนอนพักและกลับมาที่บาร์อีกครั้งในอีกสองชั่วโมงถัด มา

ระหว่างที่จัสตินมาถึงร้านก้อยกำลังนั่งดื่มกับลูกค้าวัยกลางคน ก้อยลุกเดินไปทักทาย จัสตินและกลับมานั่งกับลูกค้าวัยกลางคนด้วยท่าทีที่ขัดเขิน จนกระทั่งลูกค้าถามว่า *"Your boyfriend?"* ก้อยพยักหน้า ลูกค้าถามต่อว่า เธอมาจากประเทศอะไร หญิงสาวตอบว่า ออสเตรเลีย จากนั้นเธอเดินกลับไปหาจัสตินและถามเขาว่าอยากเล่นสติกเกอร์หรือไม่ เธอเดินไป เขียนชื่อบนกระดานให้จัสติน ลูกค้าวัยกลางคนจ่ายเงินค่าเครื่องดื่มและเดินออกจากร้านด้วยแวว ตาแฝงยิ้ม ราวกับว่าสามารถเข้าถึงประสบการณ์ความสัมพันธ์ชุดหนึ่งระหว่างฝรั่งกับสาวไทยใน บาร์เบียร์

ก้อยกลับไปนั่งกับจัสตินจนกระทั่งถึงตีสอง เขาจ่ายเงิน คืนนี้ไม่มีการเปย์บาร์ เพราะพุ่งนี้ เขาต้องออกเดินทางแต่เช้าตรู่ จัสตินยื่นกอดก้อยอยู่บนบาร์เนิ่นนาน ไม่ว่าเขาจะหลงรักและ ขาวร้อนต่อความรู้สึกและผู้หญิงในอ้อมกอดของตนเพียงใด แต่คนในบาร์จ้องมองภาพนั้นด้วย ลายตาหลายแบบ บ้างเอ่ยปากว่า *"บอกจะกลับตั้งแต่เมื่อวาน แต่ฝรั่งติดหม้อ"* บ้างพูดถึงความโง่ ของจัสตินที่เปย์บาร์ให้หญิงสาวออกจากร้านโดยไม่ได้ไปหลับนอนกันต่อ โดยฝ่ายหญิงไปต่อกับ

ผู้ชายไทยที่รู้จักกันในบาร์เพียงคนเดียว บางเสียงเย้ยยันทัววลีว่า "beautiful girl" คำที่จัสดินเอ่ยปากกับหลายคนในบาร์ถึงก้อย

ก้อยรู้จักจัสดิน แต่เพียงว่า เธอเป็นชาวออสเตรเลีย เป็นครูสอนหนังสืออยู่ที่โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ระหว่างนี้เป็นช่วงปิดภาคเรียน จัสดินจึงมาพักผ่อนที่เชียงใหม่เป็นเวลา 10 วัน เธอเป็นหนุ่มวัยต้นสามสิบ หน้าตาไม่ได้หล่อเหลานักในสายตาของก้อย การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเป็นช็อตใหม่ เธอให้เงินเธอ 1000 บาท ครั้งที่สองค้างคืน เธอให้เงินเธอ 1,500 บาท หลังจากจัสดินกลับไปแล้ว ผู้ศึกษาดูเธอถึงความรู้สึกที่มีต่อจัสดิน ก้อยตอบว่า "หนูไปส่งเขาที่สนามบินตอนบ่ายสอง เธอบอกว่า เดือนหน้าจะส่งเงินมาให้หนูไปกรุงเทพฯ เทียวหาเขา เขาทั้งรักทั้งหลงหนูมาก ๆ เลย แต่หนูเฉย ๆ นะ ก็เธอออกไปกับเขา เพราะสงสารเขา เขาร้องไห้ตลอดแล้วก็กอดไว้นั่น เขาก็ดีนะ แต่ไม่ใช่ลเปิคของหนู"

แล้ววันหนึ่ง เพื่อนรองป่า คนที่ฝากงานเธอมาที่บาร์เบียร์แห่งนี้ ก็มาหาเธอถึงบาร์ และคุด่าในทำนองว่าเธอไปติดผู้ชายไทย อุดล่ำหางานดี ๆ มาให้ทำแล้ว ยังไม่ยอมไปกับแขก มัวแต่ติดผู้ชายอีก แทนที่จะตั้งใจหาเงิน เมื่อผู้ศึกษาดูเธอถึงความรู้สึกในเรื่องนี้ ช่วงเวลานั้นเธอทำงานไปได้ราวสามสัปดาห์ "หนูคบผู้ชายไทยก็จริงนะพี่ แต่เดือนนี้หนูออฟไป 14 ครั้งแล้ว แต่บางทีก็ไปเที่ยวเฉย ๆ ไม่ได้ไปนอน ที่บอกว่าหนูไม่ไปกับแขก คงจะเป็นเพราะหนูไม่ไปกับไอ้คนหมทอง ก็พี่คิดดูสิ ไปแบบช็อตใหม่มันให้หนูแค่ห้าบาทเอง แถมมัน ขอโทษนะพี่ เอาตั้งสองทีแล้วจะให้หนูอยู่ด้วยถึงเช้า หนูไม่เอาหรอก ไปกับคนอื่นช็อตใหม่ยังได้อย่างน้อย 10 บาท นี่มันเอาตั้งสองที หนูไม่ชอบเลย หนูเลยไม่อยากไปนั่งกับมัน"

ประเด็นการคบผู้ชายไทยของก้อย เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ทั้งจากเพื่อนร่วมงานและเจ้าของบาร์ ก้อยให้เหตุผลว่า เธอคบเพียงแค่นี้เพื่อนเท่านั้น ผู้ศึกษาดูมา เจ้าของบาร์ถึงเรื่องพฤติกรรมการคบผู้ชายไทย เธอให้ความเห็นว่า "เราไม่อยากให้เด็กโดนหลอก ผู้ชายไทยดี ๆ ที่ไหนจะมาเที่ยวที่แบบนี้ดิ ๆ คีน ๆ คิดดูนะ รู้จักกับเขาแค่คนเดียว ก็ไปเที่ยวไหนต่อไหนกับเขา แต่พอแขกชวนไปด้วย ก็หาทางบ่ายเบี่ยง บอกว่าไม่สบายบ้าง แล้วก็ไปเที่ยวกับคนไทยต่อ หลอกให้แขกเปย์บาร์ให้ มีผัวคนไทยมาก็รู้เลยว่าพวกผู้ชายไทยเป็นไงบ้าง พอมีแฟนเป็นคนไทย ก็มาคอยเฝ้า ผู้หญิงก็ไม่กล้าไปกับแขก ไม่กล้านั่งกับแขก "

คำตอบของเจ้าของบาร์เบียร์ สะท้อนให้เห็นถึงการให้ความหมายในหลายประเด็นด้วยกัน นับตั้งแต่ การให้ความหมาย "ผู้ชายไทยดี ๆ " จากสายตาของผู้หญิงคนหนึ่งที่เคยพบเจอจากนอกอาจเห็น

¹ ผู้หญิงมักใช้คำเรียกเงินที่ได้รับจากลูกค้าเป็นแบบเฉพาะในกลุ่ม เช่น ห้าบาทหมายถึงห้าร้อยบาท สิบบาทหมายถึงหนึ่งพันบาท เป็นต้น

ว่าเธอเป็น “ผู้หญิงไม่ดี” และโดยปกติมักปรากฏแต่เพียงการให้ความหมายเกี่ยวกับ “ผู้หญิงดี” ในแบบต่าง ๆ เท่านั้น นอกจากนี้ประโยคที่ว่า “มีผู้คนไทยมากก็รู้ว่าพวกผู้ชายไทยเป็นโง่บ้าง” ยังเป็นการสะท้อนถึง “อารมณ์ความรู้สึกร่วม” ของผู้หญิงในกลุ่มเดียวกันที่มีต่อ “ผู้ชายไทย” จำนวนหนึ่งพวกเธอเผชิญมาแล้ว แม้ว่าก่อนที่ผู้หญิงบาร์เบียร์จะมาทำงานกลางคืนพวกเธอจะ “รู้สึก” เกี่ยวกับผู้ชายไทยในฐานะที่เป็นสามีซึ่งไม่มีความรับผิดชอบก็ตาม แต่นั่นเป็นเพียงแค่ “ความรู้สึก” ที่อาจหลงลืมไปได้ ขณะที่การทำงานในบาร์เบียร์ซึ่งได้ปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานที่มีชะตากรรมใกล้เคียงกัน ตลอดจนการวาดฝันถึงความหวังใหม่ที่มีต่อ “ผู้ชายฝรั่ง” มีส่วนอย่างสำคัญในการตอกย้ำอยู่ตลอดเวลาถึงความอัปยศของผู้ชายไทยในสายตาของพวกเธอ เหล่านี้ล้วนทำให้สถานภาพเชิงลบของผู้ชายไทยมีความเด่นชัดมากขึ้น

นอกจากนี้คำตอบของเจ้าของบาร์เบียร์ที่พูดถึงพฤติกรรมของก้อยในทำนองที่ว่าเธอออกไปเที่ยวกับผู้ชายไทยที่รู้จักกันเพียงแค่ชั่วข้ามคืน เป็นเนื้อหาที่มีนัยยะสำคัญต่อการทำความเข้าใจมิติความเป็นผู้หญิงไทยที่ผู้หญิงกลุ่มนี้ให้ความหมายอีกด้วย กล่าวคือ หากก้อยออกไปเที่ยวกับผู้ชายฝรั่งย่อมไม่ถูกตำหนิในลักษณะดังกล่าว เนื่องจากการให้ความหมายต่อการออกไปเที่ยวกับผู้ชายฝรั่งถูกมองว่าเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานที่มีเป้าหมายอยู่ที่เงินทอง ไม่ใช่แรงขับหรือความปรารถนาส่วนตัวของผู้หญิง ดังนั้นการออกไปเที่ยวกับผู้ชายไทยที่เพิ่งรู้จักกันจึงเป็นการแสดงออกถึงความเป็นหญิงไทยที่มีพฤติกรรมไม่ดี การแยกแยะการให้ความหมายต่อการค้าประเวณีในฐานะที่เป็นงาน และการให้ความหมายต่อพฤติกรรมของตัวผู้หญิงในลักษณะดังกล่าว ใกล้เคียงกับข้อค้นพบของนิวัตร (2540) ที่ว่า ชาวบ้านในชุมชนไม่ได้แสดงความรังเกียจต่ออาชีพการค้าประเวณีมากไปกว่าแสดงความรังเกียจต่อความประพฤติ ปฏิบัติตัวของผู้หญิง

รูปร่างหน้าตาที่ค่อนข้างสวยของก้อยเป็นต้นทุนในการทำงานช่วงต้นของเธอ แต่ไม่ใช่ทุกคนเลมอไปที่มีต้นทุนในแบบเดียวกัน ในช่วงสองสามวันแรก ผู้หญิงที่ไม่ได้มีหน้าตาโดดเด่นจะสวย อาจจะไม่ได้รับการเลี้ยวตีมาจากลูกค้าเลยแม้แต่คนเดียว ดังเช่นในกรณีนี้

สาวลึขุที่ชื่อเมย์

หญิงสาวอายุราว 30 ปีเศษ เธอไว้ผมยาว ผิวสีคล้ำกว่าจากการทำงานตากแดดในไถนา เมย์เป็นสาวลึขุ เธอเพิ่งมาเริ่มทำงานในบาร์เบียร์แห่งใหม่ได้ไม่ถึงสัปดาห์พร้อมกับเพื่อนร่วมชาติพันธุ์เดียวกัน เมย์พูดน้อย เธอมักส่งยิ้มแทนคำพูด เนื่องจากเธอใช้ภาษาไทยกลางหรือแม้กระทั่งภาษาเหนือได้ไม่คล่องแคล่วนัก ผู้ศึกษาเห็นเมย์ตั้งแต่วันแรกที่เธอมาทำงานในบาร์เบียร์ โดยเธอย้ายมาจากบาร์เบียร์ข้างเคียงพร้อมกับเพื่อนสาวลึขุกลุ่มหนึ่งที่ผิวพรรณขาวจัด หน้าตาจะสวยและมีประสบการณ์ในการทำงานบาร์เบียร์มากกว่า เพื่อนของเธอเล่าถึงสาเหตุที่ย้ายมาทำงานในบาร์

เบียร์แห่งใหม่เนื่องจากเจ้าของบาร์ไม่ยอมจ่ายค่าดื่มให้พวกเธอ เมย์จึงติดสอยห้อยตามเพื่อนมาด้วย เพราะเธอเพิ่งมาทำงานในบาร์เบียร์ได้ไม่ถึงสองอาทิตย์ยังไม่มีประสบการณ์และไม่รู้จะไปไหน

เมย์จะมาถึงที่ทำงานแต่หัวค่ำ เธอเดินออกจากที่พักมาคนเดียวเพราะเพื่อนของเธอมักมีนัดกับลูกค้าประจำบ่อยครั้ง ชุดที่เมย์สวมใส่มักเป็นเสื้อยืดตัวเล็กที่รัดเห็นรูปร่าง สวมกระโปรงบานยาว ปลอกยผมยาวกลางหลัง มีเพียงลิปติกสีส้มแดงแต้มบนริมฝีปากติดกับผิวหน้าสีคล้ำ สัปดาห์แรกของการทำงาน เธอนั่งนิ่งเฉยอยู่บนเก้าอี้หน้าบาร์เบียร์ ลูกชู้นยืนต้อนรับลูกค้าและส่งเสียงเบา ๆ ว่า "Hello" เมื่อเพื่อนของเธอมีลูกค้าประจำมาหา เธอจะเข้าไปนั่งรวมกลุ่มและนาน ๆ ครั้งจึงแสดงความเห็นเป็นภาษาสืงกับเพื่อนของเธอ หากเป็นลูกค้าชาวกร เพื่อนของเธออาจจะกระชั้นกระชิดให้ลูกค้าเลี้ยงดื่มเมย์บ้างโดยบอกกับลูกค้าว่า "Give her one drink O.K.?" ลูกค้าหลายรายพยักหน้า เมย์ก็เลยพลอยได้ดื่ม ซึ่งหมายถึงจำนวนเงินยี่สิบบาทในแต่ละดื่ม เมย์มักเลือกน้ำส้มหรือน้ำอัดลมเป็นส่วนใหญ่ หากลูกค้าปฏิเสธเมย์ก็ยังนั่งรวมอยู่ในกลุ่มด้วย จนกว่าเพื่อนของเธอจะได้ออกไปกับลูกค้า เมย์จึงต้องนั่งอยู่ตามลำพังคนเดียวต่อไป สก เพื่อนชาวสืงของเธอซึ่งผ่านประสบการณ์ในบาร์เบียร์มาราวสองปีบอกว่เธอไม่กล้าเข้าหาลูกค้า เพราะเธอคิดว่าตัวเองเป็นคนไม่ลวย

"เขาคิดว่าตัวเองเป็นคนไม่ลวย ก็เลยต้องหาคนที่ไม่หล่อ ถ้าเห็นคนหล่อ เขาไม่กล้าเข้าไป คิดว่เขาไว้รอคนแก่ ๆ ก่อน ที่จริงไม่เป็นไรหรอก เมื่อก่อนนี้ ตอนสมาทำงานที่บาร์เบียร์ครั้งแรก เจ้าของบาร์ไม่ให้เงินเดือน เขابอกว่เราไม่ลวย ตอนนั้นสายังไม่รู้จักแต่งหน้าอะไร ก็รู้จักเหมือนกันนะ แต่เรายังทำไม่เป็น เจ้าของร้านก็บอคว่ไปแต่งหน้า แต่งตัวให้ดีขึ้นหน่อย สาก็มีแขกมากขึ้นเรื่อย ๆ จนตอนหลังเขาบอคว่จะให้เงินเดือน แต่สกไม่เอาแล้ว ย้ายไปทำงานอะโกโก้" สกย่อนเล่าถึงประสบการณ์ในการทำงานบาร์เบียร์ครั้งแรก ๆ ในวันนั้นเธอแต่งชุดกระโปรงลายเดี่ยวสีด้า เผยให้เห็นช่วงไหล่ขาวเนียน เธอแต่งหน้าเข้มกำลังงามรับกับวงหน้ารูปไข่ ผมดำขลับเหยียดตรงถึงกลางหลัง

ย่างเข้าสัปดาห์ที่สอง จังหวะและโอกาสของเธอก็มาถึง เมย์เห็นลูกค้าผมสีดอกเลา อยู่ในวัยราว 60 ปีเศษ รูปร่างเล็ก ท่าทางใจดี เดินผ่านหน้าบาร์เบียร์ เธอลูกชู้นยืนส่งยิ้มพร้อมพูดทักทายเบา ๆ ตามแบบฉบับของเธอ ลูกค้าก้าวเข้ามาในบาร์ตามคำเชื้อเชิญ เธอไปนั่งเคียงคู่กับเขา ลูกค้าบอกกับเธอว่ต้องการเบียร์ เธอเดินไปสั่งและยกกลับมาให้ที่โต๊ะ เมย์เลือกที่นั่งฝั่งตรงข้าม แต่แล้วลูกค้าแสดงกิริยาให้เธอมานั่งเคียงข้าง โดยการทำมือติลงที่เบาะข้างตัว เมย์ย้ายฝั่ง เธอยัง

คงไม่กล้าตอบตา ได้แต่ยิ้ม ลูกค้าพูดพร้อมกับทำมือว่าเธออยากดื่มอะไร เมย์บอกขอบคุณเป็นภาษาอังกฤษ และเดินไปสั่งน้ำส้มสำหรับตนเอง

นอกจากความอดัดใจในการเผชิญหน้ากับลูกค้าแล้ว เธอยังรู้สึกอ้างว้างเป็นที่สุดที่จะต้องเดินไปหน้าเคาน์เตอร์เพื่อสั่งเครื่องดื่ม เนื่องจากพนักงานแคชเชียร์ซึ่งทำหน้าที่จดยรายการเครื่องดื่ม มักแสดงกิริยาดูถูกเธอทุกครั้ง โชคดีที่ลูกค้ารายนี้สั่งเบียร์สิงห์ ซึ่งเธอสามารถจดจำชื่อเรียกเครื่องดื่มชนิดนี้ได้อย่างแม่นยำ บางครั้งเธอถูกพนักงานในเคาน์เตอร์ตำไล้ตามหลัง “อีควาย คนแม้วคนคอย อู้อะหยั่งก๋อบ่ออยู่เวียง” เพียงแคเธอเรียกชื่อเครื่องดื่มไม่ชัดเจนระหว่าง “สไปร์ทกับสไปราย” เท่านั้น บางครั้งเธอสั่งเครื่องดื่มให้ตนเองและลืมบอกให้พนักงานจดจำจำนวนดื่มของเธอ วันรุ่งขึ้นปริมาณการดื่มของเธอก็น้อยกว่าความเป็นจริง โดยที่เธอไม่กล้าทวงแต่อย่างใด

เมย์เดินอย่างลงบเล้งยมกลับมาที่โต๊ะ เธอชนแก้วกับลูกค้า ระหว่างนั้นลูกค้านั่งโอบเอวขณะที่มือทั้งสองข้างของฝ่ายหญิงยังวางอยู่ที่ตัก เมย์ทำท่าและชี้ไปที่โต๊ะลินิกเกอร์เป็นทำนองว่าลูกค้าอยากเล่นหรือไม่ ฝ่ายชายพยักหน้า เมย์จึงมือเขาไปที่กระดานให้ฝ่ายชายเขียนชื่อของตนเองบนนั้น ระหว่างที่ลูกค้าออกไปเล่นลินิกเกอร์ เธอนั่งนิ่งมองลูกค้า ในที่สุดเมื่อลูกค้ากลับมาที่โต๊ะ เขาพูดอะไรบางอย่าง แต่เมย์ไม่เข้าใจ ลูกค้าจึงหันไปหาผู้หญิงที่นั่งโต๊ะข้าง ๆ เพื่อนร่วมงานแปลให้เมย์ฟัง สรุปความว่าเขาชวนไปนอน เมย์จะตกลงหรือไม่ เธอพยักหน้า ลูกค้าเดินไปจ่ายเงินที่เคาน์เตอร์ ส่วนเมย์เดินไปหลังร้านหยิบกระเป๋าสวนตัวและทั้งคู่จึงมือกันออกไปจากร้าน

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างเมย์กับลูกค้า ไม่มีการต่อรองเรื่องราคา ไม่มีคำพูดใด ๆ ออกจากปากของหญิงสาวชาวสิขู นอกจากคำว่า “Thank you” นาน ๆ ครั้ง และการใช้ภาษากายเป็นการสื่อสาร เมื่อทั้งคู่เดินคล้อยหลังออกไปจากร้าน เพื่อนร่วมงานที่ทำหน้าที่แปลข้อความให้ตะโกนขึ้นมาเป็นภาษาเหนือว่า “อื้อย หมูแม้ว หมูคายนี้นะ อู้อะหยั่งก๋อบ่อได้ มาเป็นอาทิตย์แล้วกะหาได้แขกคนแรก” ขณะที่แคชเชียร์ในเคาน์เตอร์กล่าวเสริมว่า “จ้าว ๆ สั่งดื่มก๋อบ่อจ้ง บ่ออู้น้องนาไปรับมาเยี่ยะก้านได้อย่างใด” น้องนาที่แคชเชียร์เอ่ยถึงมีศักดิ์เป็นน้องสาว และเจ้าของร้าน

เจ้าของบาร์เคยบอกกับนักศึกษาว่า เธอเองก็ไม่อยากรับผู้หญิงชาวเขามาทำงานในบาร์มากนัก เพราะส่วนใหญ่มักจะไม่ค่อยมีบัตรประจำตัวประชาชน ถ้าหากตำรวจมาตรวจค้นก็จะมีปัญหามากมายตามมา “แต่เห็นที่ไรก็อดสงสารไม่ได้ เขาอุตส่าห์จะมาทำงาน เราก็เลยให้เขาทำถ้ายันก็ไม่มีปัญหาอะไรหรอก เราก็บอกเขาว่าถ้าทำดื่มกับออฟได้ตามที่เรากบอก เขาก็จะได้เงินเดือน ถ้าได้ไม่ถึงไม่ได้เงินเดือนนะ เขาก็ตกลง ก็เลยให้เขาลองทำดูก่อน”

เรื่องราวของเมย์ อาจเป็นตัวอย่างของความเป็นบุคคลชายขอบในทุกทาง ๆ นับตั้งแต่ตัวตนของเธอ ที่มีข้อจำกัดในเรื่องรูปร่างหน้าตาที่ตัวเธอเองยังรู้สึกเป็นปมด้อยโดยเทียบเคียงกับ

ความสวยงามของผู้หญิงร่วมชาติพันธุ์ หน้าจ๋า เมย์ยังเป็นบุคคลชายขอบในแง่ของความเป็นชาติพันธุ์ ความเป็นลัทธิทำให้ความถนัดถื่นในการใช้ภาษาไทยของเธอมียู่จำกัดอีกเช่นกัน มิพักต้องพูดถึงการใช้ภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้เธอยังมีฐานะของความเป็นพลเมืองไทยไม่เต็มขั้นทั้งที่เธอเกิดในเขตพรมแดนของความเป็นชาติไทย เนื่องจากเธอไม่มีบัตรประชาชน มีเพียงบัตรประจำตัวชาวไทยภูเขา เธอพยายามต่อสู้ในฐานะคนเล็ก ๆ คนหนึ่งโดยเข้าร่วมเรียกร้องในเรื่องสัญชาติไทยกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ที่หน้าศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่แต่ดูจะยังไม่เป็นผล งานดั้งเดิมของเมย์เป็นการใช้ชีวิตบนป่าเขากับการทำไร่นา จัดการเรื่องภายในครัวเรือน แต่แล้วเมื่อเธอต้องหันเหมาอยู่ในเมือง การปรับตัวของคนชายขอบชนบทอย่างเธอ ย่อมยากยิ่งกว่าทั้งการแสดงออกภายนอก และความรู้สึกภายในใจ

ความเป็นคนชายขอบในหลายด้าน ยังคงติดตามตัวหญิงลัทธิคนนี้เข้ามาในสถานที่ทำงานใหม่อย่างบาร์เบียร์ โอกาสในการเข้าถึงลูกค้าของเธอมีน้อยกว่าใคร ๆ อาจดูเพียงอย่างเดียวของเธอที่มีอยู่คือ “ความเป็นหญิง” ที่ประกอบไปด้วยการแสดงกิริยาโอนอ่อนผ่อนตาม รอยยิ้มที่แสดงความรู้สึกในเชิงบวกแม้ดวงตายังคงเหม่อลอยและเศร้าสร้อย และอาจรวมถึงการยอมเป็นฝ่ายถูกกระทำในเรื่องกิจกรรมทางเพศโดยไม่กล้าปฏิเสธ

เมย์พยายามเลือกลูกค้าที่เป็น “คนไม่หล่อ” หรือเป็น “คนแก่” ที่ไม่ค่อยมีใครอยากเลือกกัน เพื่อที่ตัวเธอจะได้ไม่ต้องเผชิญกับความรู้สึกด้อยในตัวเองมากเกินไป และด้วยความหวังว่าการยิ้ม การโอนอ่อนผ่อนตาม การตามใจและเอาใจลูกค้าฝรั่งเหล่านี้ อาจทำให้เธอสามารถสะสมเงินจำนวนหนึ่งไปซื้อบัตรประจำตัวประชาชน มีเงินจำนวนหนึ่งไปเลี้ยงลูก และมีเงินจำนวนหนึ่งเพื่อหาอาหารใส่ปากท้องของตนเอง เมื่อเปรียบเทียบกับความอับจนในโอกาสแบบเดิมของชีวิตการนั่งยิ้ม และไปนอนกับฝรั่ง อาจเป็นโอกาสใหม่ของชีวิต

สรุป

แม้ว่าผู้หญิงบาร์เบียร์ทั้งหมดจะรู้ล่วงหน้าแล้วว่า การทำงานในบาร์เบียร์คือรูปแบบหนึ่งของการค้าประเวณี ซึ่งดูราวกับว่าผู้หญิงเตรียมใจ พร้อมใจในการก้าวเข้าสู่โลกที่เต็มไปด้วยการถูกกดขี่โดยเฉพาอย่างยิ่งการถูกกระทำจากเกณฑ์ของความเป็นผู้หญิงดีและมีมิติทางด้านศีลธรรม แต่กระนั้นก็ตาม การทำงานในช่วงแรกผู้หญิงยังคงต้องเผชิญและเทียบเคียงประสบการณ์ในการแสดงออกของตัวตนภายใต้กรอบความคิดแบบเดิมของความเป็นผู้หญิงตามบทบาทหลัก

จากการศึกษากรณีตัวอย่าง 4 กรณี แสดงให้เห็นถึงการปะทะทางคุณค่าระหว่างกรอบของความคิดเดิมและโลกการทำงานใหม่ในทุกขั้นตอนของสถานการณ์ นับตั้งแต่ การนั่งดื่ม การ

ต่อรองกับลูกค้า การมีเพศสัมพันธ์ และการสานสัมพันธ์ภายหลังการขายบริการ การแสดงออกของผู้หญิงพบว่าเป็นไปในทิศทางของการตกเป็นฝ่ายรองรับสถานการณ์โดยมีลูกค้าเป็นฝ่ายรุกในทุกขั้นตอน อย่างไรก็ตามมีความแตกต่างอยู่บ้างในบางระดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าถึงลูกค้าของผู้หญิง ซึ่งเกิดขึ้นจากเงื่อนไขของตัวผู้หญิงแต่ละคน เช่น ต้นทุนในแง่ของรูปลักษณ์ภายนอกวัย ความมุ่งหมายในการทำงานและความเป็นชาติพันธุ์ ดังเช่นที่ในกรณีของเมย์ ผู้หญิงลี้ขุที่อายุราว 30 ปีเศษ ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ดี และเธอขาดความมั่นใจในความสวยงามของตนเอง ขณะที่ก้อย เป็นสาววัย 20 ปีเศษ หน้าตาค่อนข้างสะสวย และมีความมั่นใจในรูปลักษณ์ของตนเอง ทั้งที่ทั้งคู่ผ่านชีวิตการแต่งงาน และหย่าร้าง มาทำงานเพื่อหารายได้ค้าจุนลูกที่ขณะนี้อยู่ในความดูแลของฝ่ายหญิง เงื่อนไขของผู้หญิงแต่ละคนเป็นปัจจัยที่นำมาสู่โอกาสในการเข้าถึงลูกค้าได้มากหรือน้อยแตกต่างกัน

ทุกขั้นตอนของสถานการณ์ในบริบทของการค้าประเวณีในบาร์เบียร์ พบว่า ผู้หญิงต้องต่อสู้กับความคิดสำคัญ 3 ประเด็นด้วยกัน ได้แก่ เรื่องเพศ (sexuality) เรื่องความเป็นผู้หญิง และมุมมองที่มีต่อผู้ชาย

1. ความคิดในเรื่องเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นตอนของการมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ผู้หญิงให้คุณค่าการมีเพศสัมพันธ์ที่ผูกพันกับความรักที่เกิดขึ้นกับสามีหรือคู่รัก และเชื่อว่า พื้นฐานที่มีความรัก ความผูกพันแสดงออกผ่านขั้นตอนการเส้าโลมที่สร้างความพึงพอใจให้แก่กันและกัน ขณะที่การมีเพศสัมพันธ์ในบริบทของการค้าประเวณีคือการบำบัดความใคร่ของผู้ชาย ดังเช่นในกรณีที่ตารับถอดเสื้อผ้าเพื่อนำไปสู่กิจกรรมการมีเพศสัมพันธ์ทันทีในระหว่างที่เธออยู่ในห้องพักกับลูกค้าชาวต่างประเทศ เช่นเดียวกับในกรณีของจอมที่รู้สึกหวาดกลัวการบำบัดความใคร่ของฝ่ายชาย ด้วยการหลบซ่อนตัวอยู่ในห้องน้ำเป็นเวลานาน แต่ภายใต้สถานการณ์ที่นำมาสู่การมีเพศสัมพันธ์เป็นเงื่อนไขบ่งบอกว่าพวกเธอจำต้องปล่อยให้ขั้นตอนต่าง ๆ สิ้นไหลต่อไป และผู้หญิงแสดงออกด้วยการโอนอ่อนผ่อนตามความต้องการของฝ่ายลูกค้าเนื่องจากตระหนักในความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ฝ่ายชายมีเหนือกว่าทุกด้าน

ต่อเมื่อผู้หญิงผ่านประสบการณ์ครั้งแรก ๆ ในการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายแปลกหน้าต่างชาติ ต่างภาษา พวกเธอเริ่มจำแนกแยกแยะเพศในการค้าประเวณีในฐานะที่เป็นภาวะที่เกี่ยวข้องกับการผจญภัยไปในโลกของการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายที่ปรารถนาบำบัดความใคร่ โดยผู้หญิงตกเป็นฝ่ายรองรับ เช่นในกรณีของจอมที่ให้เหตุผลว่าเธอ “อยากรู้” ว่าจะเป็นอย่างไรมาก่อน และภายหลังการผ่านการผจญภัยดังกล่าวส่งผลต่อการให้ความหมายต่อความเป็นผู้หญิงในแง่มุมมองอื่น ๆ ซึ่งจะนำเสนอในประเด็นถัดไป ขณะที่ในกรณีของตา เธอพบว่า เรื่องเพศกับชายแปลกหน้านี้ บางแง่มุม

สร้างความพึงพอใจในแง่ของความปรารถนาทางร่างกายแม้ว่าในความคิดของเธอยังคงย่ำแย่อยู่ เธอว่า ความพึงพอใจนั้นควรเกิดขึ้นบนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างคู่รักมากกว่าก็ตาม สำหรับก้อย และเมย์ เพศมีความหมายเด่นชัดเพียงประการเดียวคือเรื่องเงินทอง โดยที่ทั้งคู่เน้นย้ำเป้าหมายทางเศรษฐกิจเพื่อการดำรงฐานะของครอบครัว

เพศในการค้าประเวณีสำหรับผู้หญิงที่มีประสบการณ์ในช่วงต้น ๆ ของการทำงาน จึงมีความหมายในฐานะที่เป็นเงินทองของผู้หญิง เป็นการบำบัดความใคร่ของลูกค้า เป็นการผจญภัย สำหรับประสบการณ์กับชายแปลกหน้าต่างชาติต่างภาษาและรวมถึงการสร้างความปรารถนาทางเพศบางแง่มุมสำหรับผู้หญิงขณะเดียวกันก็พร้อมที่จะก่อให้เกิดความเจ็บปวดและเป็นการทำร้ายไปด้วยในขณะเดียวกัน

2. ความคิดในเรื่องความเป็นผู้หญิง การแสดงออกของผู้หญิงในสถานการณ์ต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นถึงความคิดต่อการให้ความหมายของความเป็นผู้หญิงในฐานะที่เป็นผู้โอนอ่อน ผ่อนตาม ดูแล เอาอกเอาใจ และเป็นฝ่ายตั้งรับรอการเข้าหาจากฝ่ายชาย การแสดงออกภายใต้กรอบความคิดของความเป็นหญิงในบริบทของครอบครัวยังถูกนำมาใช้ใหม่ในสถานการณ์การค้าประเวณีซึ่งถือเป็นสถานการณ์ใหม่สำหรับผู้หญิง แต่การดูแล เอาใจใส่ต่าง ๆ เหล่านี้กระทำขึ้นภายใต้ความหมายใหม่ที่แตกต่างจากสถานการณ์เดิม ซึ่งแสดงบนพื้นฐานของความรัก ความผูกพันกับบุคคลในครอบครัวหรือคนใกล้ชิด และต้องการได้รับการตอบแทนในลักษณะเดียวกัน แต่ภายใต้สถานการณ์ใหม่ ผู้หญิงคาดหวังการได้รับเงินทองเป็นผลตอบแทนจากการกระทำของตน ในการแสดงออกของผู้หญิงแต่ละคนนั้น ระดับความผิมนใจแตกต่างกันไปตามเงื่อนไขของตัวบุคคล เช่น ในกรณีของสาวสวยอย่างก้อยไม่ชอบการเอาใจผู้ชาย เพราะที่ผ่านมาเธอมีเสน่ห์จากรูปลักษณ์มากเพียงพอที่จะดึงดูดให้ผู้ชายมาสนใจในตัวเธอ ดังนั้นผู้ชายจึงต้องแสดงออกในการเอาใจเธอเสียมากกว่า แต่เมื่อเข้ามาอยู่ในสถานการณ์ของการค้าประเวณีที่ภาพรวม ๆ คือการเอาใจผู้ชาย ก้อยจึงรู้สึกผิมนใจและไม่ค่อยตามมากนัก เมื่อไม่ค่อยตามจึงง่ายที่ลูกค้าจะผละจากเธอไป แต่ขณะเดียวกันรูปลักษณ์ของก้อย ทำให้เป็นเรื่องไม่ยากนักที่จะมีลูกค้ารายใหม่มาหลงใหลในตัวเธอ

เงื่อนไขของก้อยจึงแตกต่างจากกรณีของตา ซึ่งมีต้นทุนในด้านรูปลักษณ์ภายนอกที่เสียเปรียบก้อยแต่เธอสามารถใช้การเอาอกเอาใจ ดูแล ผูกมัดให้ลูกค้าเกิดความเพลิดเพลินในการปฏิสัมพันธ์ด้วย หน้าจ้ำการแสดงออกของเธอยังเป็นตัวสร้างสถานการณ์ของความสัมพันธ์ชั่วคราวในการค้าประเวณีให้ดูมีกลิ่นอายของความเอื้ออาทรแบบคู่รักเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความปรารถนาของลูกค้าที่เป็นนักเที่ยวราตรีชาวต่างชาติจำนวนหนึ่งที่อุปโลกความสัมพันธ์ในการ

คำประเพณีให้กลายเป็นเรื่องโรแมนติก ดังนั้นความสวຍในแง่รูปลักษณะภายนอกจึงไม่ใช่ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการอยู่ในงานของผู้หญิงบาร์เบียร์

นอกจากนี้การให้คุณค่ากับพรหมจรรย์ยังปรากฏในกรณีของผู้หญิงที่ไม่เคยผ่านชีวิตการแต่งงานมาก่อน เช่น กรณีของจอม ในช่วงที่เธออยู่ระหว่างการตัดสินใจเมื่อลูกค้านายหนึ่งหมายตาและเริ่มตบรองให้เธอออกไปบริการนอกบาร์ จอมรำพึงขึ้นมาว่า 'เธอไม่ใช่สาวบริสุทธิ์' ราวกับมีนัยยะว่าการสูญเสียความบริสุทธิ์ของวัยสาวเป็นเงื่อนไขที่ง่ายยิ่งขึ้นในการตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายอื่น ๆ เพราะเธอหมดสิ้น "ความเป็นผู้หญิงดี" ในความหมายที่ว่ารักษาความบริสุทธิ์จนกระทั่งถึงเวลาและผู้ชายที่สมควรจะมอบให้ และเมื่อภายหลังจากที่ออกไปบริการทางเพศแก่ลูกค้ารายแรกในชีวิตการทำงาน จอมเริ่มแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ของความเป็นหญิงบาร์เบียร์ด้วยชุดสีดำ และการแต่งหน้าที่เข้มข้น และเพิกเฉยกับ "การทำงาน" ในขั้นตอนการนั่งดื่มกับลูกค้ามากขึ้น การถูกจองจำด้วยความคิดที่ว่าเพศเป็นสิ่งมีค่าสำหรับผู้หญิงยังฝังลึกในความคิดของจอม และเมื่อเธอสูญเสียสิ่งที่มี "ค่า" นั้นไป ทั้งจากการเสียพรหมจรรย์ให้กับชายไทยที่เคยเป็นแฟน ทำให้เกิดแรงผลักดันที่ง่ายขึ้นในการออกไป "บริการ" ชายแปลกหน้า และตามมาด้วยการแสดงการแต่งกายและกิริยาท่าทางโดยนิยามตนเองในฐานะที่ไม่ใช่ "ผู้หญิงดี" ภายใต้กรอบความคิดของการให้คุณค่ากับความเป็นผู้หญิงในแบบเดิม

3. มุมมองที่มีต่อผู้ชาย ผู้หญิงที่เริ่มทำงานในบาร์เบียร์ยังคงมองผู้ชายในแบบที่สอดคล้องกับการให้คุณค่าความเป็นผู้หญิงในแบบเดิม กล่าวคือ ผู้ชายต้องเป็นฝ่ายเข้าหาผู้หญิง และเป็นฝ่ายเสนอในเรื่องต่าง ๆ แม้จะอยู่ในสถานการณ์ของการคำประเพณีแล้วก็ตาม ผู้หญิงยังคงอยู่ในภาวะของของการเป็นฝ่ายรองรับ ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนของการเลือกลูกค้า การเข้าหา ผู้หญิงไม่กล้าที่จะเสนอตัว เพราะรู้สึกขัดแย้งกับคุณค่าที่ยึดถือ ในขั้นตอนของการมีเพศสัมพันธ์ก็เช่นเดียวกัน ผู้หญิงจะคล้อยตามไปกับการรุกในทางเช็สแม้ว่าจะรู้สึกพอใจหรือไม่ก็ตาม และแม้ว่าบางครั้งในกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงและลูกค้า ผู้หญิงจะประหลาดใจในความ "โรแมนติก" ของอีกฝ่ายหนึ่งที่ปฏิบัติกับเธอราวกับคู่รัก แต่ในสายตาของผู้หญิงมองว่า ผู้ชายที่พบในบาร์เบียร์มีฐานะเป็นเพียง "แขก" หรือลูกค้าที่มาซื้อบริการ อีกนัยหนึ่งคือชายแปลกหน้าที่พวกเขาต้องตอบสนองความต้องการของพวกเขา อย่างไรก็ตาม การแยกแยะประเภทของลูกค้าเริ่มปรากฏขึ้นในความคิดของผู้หญิง เช่น ลูกค้าบางคนมุ่งแต่จะเอาเรื่องเพศอย่างเดียว ดังเช่นในกรณีของจอม ขณะที่สำหรับก้อยแล้ว เพศเป็นองค์ประกอบหนึ่งในกระบวนการปฏิสัมพันธ์ที่มีกลิ่นอายของความโรแมนติกปะปนอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งลูกค้าที่ซื้อจัดดิน แต่ก้อยก็ไม่ได้ให้ "ค่า" ชายคนนั้นมากไปกว่าชายแปลกหน้าคนหนึ่งเท่านั้น สำหรับตาและเมย์ ผู้ชายที่พวกเขาจะมีประสบการณ์

ด้วย คือคนที่มีความผิดปกติบางอย่าง อย่างน้อยที่สุด ลูกค้าของเมย์ก็ “แก่” เสียเหลือเกิน ส่วนตาก็ค้นพบความลับเกี่ยวกับลูกค้าที่มีอวัยวะเพศเล็กผิดปกติ

ภายใต้กรอบกระแสหลักของสังคม คนแก่ที่ปรารถนาการมีเพศสัมพันธ์หรือลักษณะทางกายภาพที่ผิดปกตินี้อาจสร้างปมด้อยอะไรบางอย่างที่ควบคุมการแสดงออกของฝ่ายชาย แต่สำหรับในบริบทการค้าประเวณีซึ่งเป็นสถานการณ์เฉพาะที่ถูกมองว่า ผู้ชายที่เป็นผู้ซื้อนั้นมีอำนาจเหนือกว่าในทุกสถานการณ์และใช้อำนาจนั้นกดบังคับให้ผู้หญิงรองรับ แต่ “ความผิดปกติ” ของฝ่ายชายเปิดพื้นที่สำหรับผู้หญิงในการให้ความหมายต่อผู้ชายที่เป็นลูกค้าเหล่านี้ในฐานะที่ผู้หญิงเป็นผู้ล่วงรู้ “ความลับ” บางอย่าง และใช้ “ความลับ” ของผู้ชายมาสร้างความสมดุลทางความรู้สึกในแง่ของความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ด้อยกว่าให้กับตัวผู้หญิง

สำหรับความคิดต่อผู้ชายไทย ผู้หญิงยังคงมองผู้ชายไทยผ่าน “ผิว” ของเธอ ผิวคือคูครองที่ปัจจุบันเป็นเพียงอดีตที่มีความหลังในทางลบมากมาย ภาพของผู้ชายไทยในทางลบเด่นชัดขึ้นผ่านการตอกย้ำจากเพื่อนร่วมงานที่มีความซ้ำซ้อนในการทำงานบาร์เบียร์ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับผิวไทยมาไม่แตกต่างกัน ดังเช่นประโยคที่เพื่อนร่วมงานรุ่นพี่พูดกับจอมในระหว่างการต่อรองกับลูกค้าว่า “...อยู่กับผู้ชายไทยมีหรือจะได้...” หรือการที่เจ้าของบาร์เบียร์พูดถึงผู้ชายไทยที่มาติดพันก้อยว่า “...ผู้ชายไทยดี ๆ ที่ไหนจะมาเที่ยวที่แบบนี้ดี ๆ ตื่น ๆ ... มีผิวคนไทยมาก็รู้เลยว่าผู้ชายไทยเป็นใจบ้าง...” ความคิดของผู้หญิงที่มีประสบการณ์ในบาร์เบียร์ได้เสริมให้การให้ความหมายต่อบทบาทของผิวไทยชัดเจนขึ้นและสร้างสถานภาพให้กับผู้ชายฝรั่งมากขึ้นกว่าการมีฐานะเพียงแค่เป็น “ลูกค้า” ที่จบความสัมพันธ์ภายหลังการซื้อขายบริการ

บทที่ 5

สาวบาร์เบียร์ : ผู้หญิงขายอารมณ์และโหยหาความรัก

ในสังคมไทย การให้ความหมายต่อความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้าและหญิงบริการในการค้าประเวณี หมายถึงการที่ฝ่ายชายจ่ายเงินเพื่อแลกกับการมีเช็กส์กับผู้หญิง และความสัมพันธ์นั้นสิ้นสุดลงโดยไม่มีอารมณ์ความรู้สึกต่อเนื่อง หรือการให้ความช่วยเหลือในเรื่องเงินทองระยะยาว (Chanpen and others, 1999: 90) ขณะที่ผู้หญิงบาร์เบียร์ที่ผ่านการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าชาวตะวันตกในเบื้องต้นมาแล้ว ประสบการณ์กับลูกค้าชาวตะวันตกได้สร้างแง่มุมของความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นไปตามการให้ความหมายของการค้าประเวณีตามที่ได้รับรู้ โลกการทำงานในบาร์เบียร์ทำให้ผู้หญิงรู้ว่าการใช้ภาษา การประเมินผู้ชาย และที่สำคัญที่สุดคือ “ความเป็นผู้หญิง” ล้วนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของทักษะความรู้ในการหารายได้จากการมีความสัมพันธ์กับฝรั่ง

ความรู้สึกของผู้หญิงมีความผสมปนเป ด้านหนึ่งพวกเธอรู้ตัวอยู่ตลอดเวลาว่า “งาน” ที่เธอทำไม่ใช่เรื่องที่คนทั่วไปรวมทั้งตัวเธอเองรู้สึกดีนักและคงเป็นเรื่องยากที่จะหาความจริงใจจากผู้ชายที่เป็นคู่นอนเพียงชั่วครู่ชั่วยาม แต่อีกด้านหนึ่งพวกเธอก็รู้สึกถึง “ความไม่เลวร้าย” กับผู้ชายฝรั่ง ความไม่เลวร้าย ในความหมายที่ว่า ผู้ชายฝรั่งบางคนแสดงออกถึงความพึงพอใจในตัวเธอ และปฏิบัติต่อเธอราวกับความสัมพันธ์ในความรักระหว่างหญิงชายทั่วไป

ดังที่ได้นำเสนอไปในบทที่ 4 ถึงระดับการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าฝรั่งในช่วงแรกของการทำงานบาร์เบียร์ แม้ว่าผู้หญิงจะได้พบกับลูกค้าฝรั่งที่น่าสนใจหลายคน แต่เนื่องจากประสบการณ์ที่มีน้อย ประกอบกับข้อติดขัดในการสื่อสาร ทำให้ผู้หญิงตัดโอกาสของตนเองในหลายด้าน เช่น ผู้หญิงไม่ได้เชื่อเชิญให้ลูกค้ากลับมาหาเธอที่บาร์เบียร์อีก ปฏิเสธการออกไปเที่ยวกับลูกค้าในต่างจังหวัดหรือที่มักจะเรียกกันในกลุ่มว่า “ไปเที่ยวกับแขก” หรือ “ไปฮอลิเดย์” เนื่องจากยังไม่มี ความมั่นใจและความกล้า เนื่องจากผู้หญิงรู้จักแต่เพียงว่า ลูกค้าคือฝรั่งที่เธอยุ่งยากในการสื่อสาร และหวังแต่เพียงเงินทองเท่านั้น

ต่อเมื่อผู้หญิงสะสมประสบการณ์ไปช่วงเวลาหนึ่ง พวกเธอจะเริ่มมีวิธีแยกแยะและประเมินลูกค้าในแบบของตนเองมากขึ้น ผู้หญิงเรียนรู้วิธีการที่จะชักชวนให้แขกมาเป็นลูกค้าประจำ เริ่มหาช่องทางที่จะออกไปฮอลิเดย์กับฝรั่ง หลายคนมีความพึงใจในตัวลูกค้าและคาดหวังว่าจะได้มีโอกาสเปลี่ยนสถานภาพจากลูกค้าที่ผ่านไปผ่านมา มาเป็นลูกค้าประจำ มาเป็นแฟน และฝันว่า อาจได้รับการส่งเสียเลี้ยงดู พาเธอไปอยู่ต่างประเทศในฐานะของคนรัก และในที่สุดพาเธอออกจากชีวิตกลางคืนในบาร์เบียร์

ผู้หญิงรู้ว่า ภาพฝันของเธอไม่อาจเป็นจริงได้ในชั่วข้ามคืน ในทางปฏิบัติ เธอยังคงทำงานด้วยการไปนอนกับผู้ชายฝรั่งทั้งที่เธอตั้งใจมากและน้อย และบางครั้งไม่ตั้งใจเอาเสียเลย แต่ในรอกมูมหนึ่งของความรู้สึก ผู้หญิงแอบเก็บประสบการณ์ที่เธอรู้สึกดีไว้ในใจ แอบฝันตามลำพัง และมีความฝันเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงให้เธอมีความหวัง

ในบทนี้จะเป็นการนำเสนอให้เห็นถึงความพยายามของผู้หญิงในการจัดการภาพลักษณ์ของตนเองต่อลูกค้า ซึ่งมีความซับซ้อนมากขึ้นเนื่องจากผู้หญิงเริ่มรู้จักผู้ชาย “ฝรั่ง” ในหลากหลายแง่มุม และเป้าหมายของผู้หญิงจากแต่เดิมที่มุ่งไปที่ตัวเงินที่เป็นค่าตอบแทนจากการขายบริการให้กับลูกค้า ผู้หญิงได้เพิ่มเป้าหมายมากขึ้นไปกว่า “เรื่องเงิน” กล่าวคือ ต้องการขยายความสัมพันธ์ของตนกับลูกค้าในระยะยาว จากการศึกษาพบว่า ผู้หญิงมีภาพลักษณ์ที่ซ้อนกันสองภาพคือ ภาพลักษณ์ของการเป็นผู้หญิงขายบริการเพื่อเงิน และภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่มีอารมณ์ผูกพันในตัว ลูกค้า องค์ประกอบสำคัญในการจัดการภาพลักษณ์ที่ซ้อนกันดังกล่าวได้แก่ 1. ทักษะในเชิงเทคนิคและความรู้ 2. การต่อรองกับลูกค้า 3. การแสดงออกในสถานการณ์ต่าง ๆ

1. ทักษะในเชิงเทคนิคและความรู้

นอกเหนือจากความเป็นหญิงและรูปลักษณ์ที่ดึงดูดใจสำหรับบางคนแล้ว ผู้หญิงที่เริ่มมาทำงานบาร์เบียร์มีต้นทุนน้อยมากในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเงินทอง เสื้อผ้า ความรู้ ภาษา ตลอดจนการเรียนรู้จักการปฏิสัมพันธ์กับชาวตะวันตก ช่วงราวสองถึงสามสัปดาห์แรก ผู้หญิงใช้เงินทองที่หาได้ไปกับการซื้อเสื้อผ้า เครื่องสำอางค์ ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบใหม่ที่สำคัญที่สุดในการจัดการภาพลักษณ์ต่อลูกค้าเป็นอันดับแรก

นอกจากนี้ยังต้องจัดสรรเงินสำหรับห้องพัก และที่เหลือเป็นค่าอาหาร รายได้ของแต่ละคนไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับการทำดีและการออกไปกับลูกค้า ส่วนใหญ่ยังไม่มีรายได้เป็นกอบเป็นกำ เนื่องจากอยู่ในช่วงปรับตัวให้กับหน้าที่การทำงานแบบใหม่ จนกระทั่งช่วงระยะเวลาหนึ่ง เมื่อผู้หญิงเริ่มมีลูกค้าประจำ หรือได้ออกไปกับลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ ผู้หญิงพบว่าตนเองต้องการสื่อสารกับลูกค้าให้ได้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสนทนาระหว่างการนั่งดื่มหรือการออกไปเที่ยวต่างจังหวัดกับลูกค้าเป็นเวลาหลายวัน รวมทั้งการติดตอสื่อสารหลังจากที่ลูกค้าเดินทางกับประเทศแล้ว ผู้หญิงทุกคนต้องการฝึกฝนภาษาอังกฤษ และส่วนหนึ่งต้องการฝึกใช้คอมพิวเตอร์และการใช้อินเตอร์เน็ต ซึ่งเข้ามามีบทบาทในการสื่อสารแทนการเขียนจดหมายในช่วงหลัง

พื้นฐานการใช้ภาษาของผู้หญิงมีน้อยมาก บางคนไม่สามารถเขียนภาษาไทยได้ติดนัก บางคนพอรู้จักตัวอักษร A-Z ดังนั้นวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของผู้หญิงมีหลายวิธี เช่น ใช้วิธีถามศัพท์เป็นคำ ๆ ที่จำเป็นในงาน และจดเป็นภาษาไทยไว้ในสมุดของตนเอง การถามศัพท์เหล่านี้มัก

ตามจากพื้นที่ที่ทำงานอยู่ก่อน หรือถามกับเจ้าของร้านที่สื่อสารภาษาอังกฤษได้ บางคนซื้อคู่มือการเรียนศัพท์ภาษาอังกฤษอย่างง่าย ๆ มาฝึกฝนด้วยตนเอง ผู้หญิงไม่ได้สนใจในเรื่องไวยากรณ์ แต่เน้นที่การสื่อสารประโยคที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ผู้หญิงบางกลุ่มยังเข้าร่วมกิจกรรมของมูลนิธิส่งเสริมโอกาสผู้หญิงหรือเอ็มพาวเวอร์ ซึ่งทำงานกับกลุ่มหญิงบริการในเรื่องการฝึกฝนทักษะด้านต่าง ๆ การรณรงค์เกี่ยวกับสุขภาพ และเปิดสอนการศึกษานอกระบบ สำหรับผู้หญิงบางคนที่มีรายได้เป็นกอบเป็นกำจะรวมกลุ่มจ้างครูมาสอนภาษาอังกฤษที่ทำงานในช่วงตอนกลางวัน โดยเจ้าของบาร์ช่วยออกเงินค่าเรียนบางส่วน บางคนได้เงินช่วยเหลือจากลูกค้าฝรั่งสำหรับเรียนภาษาเป็นการเฉพาะ จากการพูดคุย มีผู้หญิงน้อยรายมากที่ไปสมัครเรียนภาษาอังกฤษตามโรงเรียนสอนภาษา แต่ยินดีที่จะเรียนเป็นการส่วนตัว ในกลุ่มเล็ก ๆ ของเพื่อนร่วมงาน หรือไปเรียนที่เอ็มพาวเวอร์มากกว่า

ในกลุ่มศึกษาพบว่า มีสาวชาวลิซุ ไม่สามารถเขียนภาษาไทยได้เลย เมื่อทำงานไปได้ราวห้าเดือน เธอเริ่มไปฝึกเรียนภาษาไทย ส่วนภาษาอังกฤษนั้น เป็นการฝึกฝนในชีวิตประจำวัน ระหว่างการทำงานมากกว่า เธอมีความตั้งใจว่าหากฝึกภาษาไทยได้ดีพอแล้ว เธอจึงจะเริ่มเรียนภาษาอังกฤษ

การใช้อินเทอร์เน็ต กลายเป็นความจำเป็นอีกอย่างหนึ่งในชีวิตประจำวันของผู้หญิงบาร์เบียร์ ในช่วงปลายปีพ.ศ. 2541 ที่ผู้ศึกษาเริ่มต้นเก็บข้อมูลในภาคสนาม พบว่า ย่านประตูท่าแพมีร้านอินเทอร์เน็ตนับแห่งได้ แต่เมื่อปลายปี 2542 ร้านเหล่านี้เพิ่มจำนวนมากขึ้นหลายเท่าตัว ผู้หญิงบาร์เบียร์เป็นกลุ่มลูกค้ากลุ่มหนึ่งของร้านให้เช่าคอมพิวเตอร์เหล่านี้ จากแต่เดิมที่ต้องไปจ้างคนแปลจดหมายและไปส่งที่ไปรษณีย์ ปัจจุบันผู้หญิงมักไปส่งข้อความถึงลูกค้าทางอินเทอร์เน็ตและให้เจ้าของร้านที่พอมีความรู้ในการใช้ภาษาช่วยแปลข้อความให้ เจ้าของร้านหลายแห่งยินดีช่วยแปลและส่งข้อความให้โดยคิดราคาประมาณ 30 บาท ซึ่งเป็นราคาที่ไมแพง หากเปรียบเทียบกับบริการโทรศัพท์ หรือรวดเร็วกว่าหากเทียบกับการส่งจดหมาย แต่ลูกค้าชาวตะวันตกหลายคนก็ได้สอนผู้หญิงให้ฝึกใช้อินเทอร์เน็ต และมีการลอบต่อในกลุ่มเพื่อน หรือฝึกหัดโดยขอความช่วยเหลือในช่วงแรกจากเจ้าของร้านอินเทอร์เน็ต แต่ผู้หญิงที่รู้หนังสือน้อยหลายคนก็ยังขึ้นขอบการติดต่อกับลูกค้าทางโทรศัพท์มากกว่า พวกเขาบอกว่า “ได้ยินเสียงด้วย รู้สึกมีความสุขมากกว่า”

ไม่เพียงแต่การฝึกฝนภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์เท่านั้น ผู้หญิงหลายคนยังให้ความสนใจในการเรียนการศึกษานอกระบบเพื่อให้จบชั้นประถมศึกษา 6 หรือมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมากผู้หญิงใช้เวลาไปเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในตอนกลางวัน ส่วนใหญ่คนที่ตัดสินใจเรียนหนังสือ

ต่อมักเป็นกลุ่มคนที่มีพื้นฐานการเรียนมาแล้วบ้างและอายุอยู่ในราว 20 ปีเศษไม่เกินสามสิบปี และหลายคนเป็นสมาชิกมูลนิธิส่งเสริมโอกาสผู้หญิงหรือเอ็มพาวเวอร์ ทำให้เกิดการรวมกลุ่มและสร้างกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะในหลากหลายด้านที่ตรงกับความต้องการในชีวิตประจำวัน ผู้หญิงบางคนใช้เวลาว่างในช่วงกลางวันฝึกเรียนการวาดแผนโบราณ เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะให้กับตนเองในการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าอีกด้วย

จะเห็นได้ว่า เมื่อผู้หญิงมีประสบการณ์ในการทำงานระยะเวลาหนึ่ง พวกเธอได้พยายามสร้างโอกาสให้ตนเองโดยการเพิ่มพูนความรู้ในหลายแบบ ซึ่งแต่ละคนก็เลือกในแบบที่ตนเองถนัด สอดคล้องกับพื้นฐานที่ตนเองมีอยู่ก่อนแล้ว และเลือกในสิ่งที่เห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน และการจัดวางอนาคต

2. การต่อรองกับลูกค้า

จากการศึกษาพบว่า ผู้หญิงบริการจะมีความเข้าใจและการจำแนกแยกแยะลูกค้าที่มาใช้บริการตามที่ได้นำเสนอไปแล้วในบทที่ 2 แต่กระนั้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้หญิงและลูกค้ามีลักษณะที่แตกต่างกันไป ประสบการณ์ในการพบปะลูกค้า ตลอดจนการปรุงแต่งตัวตนและการเรียนรู้จักการใช้ภาษาในการสื่อสาร ทำให้ผู้หญิงรู้ว่า จะเลือกให้บริการประเภทไหนกับลูกค้าในลักษณะใด

2.1 การสร้างกฎเกณฑ์ในการทำงานของผู้หญิง

“นิดาทำงานด้วยความพอใจ อาจจะโชคที่มาเจอบาร์นี้ เพราะเขาไม่มีการบังคับอะไร อยากไปหรือไม่ไป ยังไงก็ได้ ถ้าถามว่าชอบงานนี้มั๊ย ชอบที่เป็นงานอิสระ เราทำตัวตามสบาย ปกติก็นั่งคุย เล่น อยากไปเล่นสนุก ก็ไปเล่น ถ้าสนใจแขกคนไหนก็เข้าไปคุย”

เจ้าของประโยคดังกล่าว คือ นิด ลาวเชียงรายวัยเบญจเพส นิดมีประสบการณ์ในบาร์เบียร์มาได้ราวหนึ่งปี เธอเคยรับจ้างขายเสื้อผ้าที่ไนท์บาร์ซ่า ก่อนจะชักชวนเพื่อนสามคนมาทำงานบาร์เบียร์ ด้วยความที่มีประสบการณ์ในการสื่อสารกับฝรั่งที่พบเจอในช่วงที่ขายเสื้อผ้า ประกอบกับความรู้ระดับมัธยมปลาย ทำให้เธอมีความมั่นใจในตัวเองพอสมควร นิดเล่าถึงวิธีการเลือกลูกค้าของเธอว่า

“นิดาจะไปกับคนที่เป็นผู้ใหญ่หน่อย อายุ 30 กว่า ถึง 40 กว่า ต้องดูสะอาด หน้าตาพอใช้ได้ เราก็จะดูตอนเลี้ยงดื่มว่า เขายินดีให้เราดื่มพวกค็อกเทล ซึ่งมันจะแพงกว่าอย่างอื่น ๗ หรือแปด ถ้าเขาให้ก็แสดงว่าใจดีพอสมควร แยกหลายคนก็เป็นพวกผู้ดีนะ พักโรงแรมใหญ่”

ประสบการณ์ทั้งในแง่บวกและแง่ลบอันเป็นผลพวงจากการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าทั้งที่พบเจอกับตนเองโดยตรงและจากการเห็นหรือพูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน ทำให้ผู้หญิงค่อย ๆ สร้างกฎเกณฑ์เฉพาะเพื่อเป็นเครื่องมือในการต่อรอง ป้องกันตนเองจากสถานการณ์ที่คาดไม่ถึง รวมทั้งการพยายามรักษาผลประโยชน์ของตนให้มากที่สุด

ประสบการณ์ทำงานหนึ่งปี ทำให้นิคสร้างกฎเกณฑ์ในการทำงานขึ้นมา เธอเล่าว่า

“มีกฎอยู่สามอย่าง อย่างแรก ต้องใส่ถุงยาง อย่างที่สองห้ามจูบปาก ขนาดกับแฟนนิค ยังต้องให้ไปแปรงฟัน อาบน้ำอะไรให้เรียบร้อย อีกอย่างคือจะไม่ไปกับผู้ชายไทย เพราะปากไม่ดี ไปเสร็จแล้วจะมาพูดได้ว่า เฮ้ย ใช้นี้เคยเป็นเมียกู นิคไม่ชอบ”

กฎเกณฑ์ที่นิคเอ่ยถึงนั้น ลองในลามข้อเป็นกฎเกณฑ์ที่มีลักษณะร่วมเช่นเดียวกับผู้หญิงหลายคนที่มีประสบการณ์การทำงานในบาร์เบียร์และผ่านการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้ามาช่วงเวลาหนึ่ง ได้แก่

1. การใช้ถุงยางอนามัย

การใช้ถุงยางอนามัยถือเป็นเรื่องปกติสำหรับผู้หญิงบาร์เบียร์ทุกคน พวกเธอมักจะจัดเตรียมสำรองไว้ในกรณีฉุกเฉิน แม้ทางบาร์จะจัดเตรียมถุงยางอนามัยไว้สำรองแต่หลายครั้งที่พบว่าขนาดไม่เหมาะสมกับลูกค้า ผู้หญิงบางคนถือเป็นรายจ่ายส่วนหนึ่งที่พวกเธอยินดีเสียให้กับลูกค้าในการเลือกถุงยางที่มีคุณภาพดี ทางฝ่ายของลูกค้าก็เช่นกัน ลูกค้าส่วนใหญ่ตระเตรียมถุงยางอนามัยไว้เสมอ

“เดี๋ยวนี้ใคร ๆ ก็รักตัวกลัวตายทั้งนั้นแหละ” เป็นประโยคที่ผู้หญิงหลายคนพูดตรงกันเมื่อถามถึงการใช้ถุงยางอนามัย ประสบการณ์ของเพื่อนร่วมอาชีพหลายคนที่ปล่อยปละละเลยในเรื่องนี้จนกระทั่งเกิดการติดเชื้อเอชไอวีและพัฒนาไปสู่โรคเอดส์ การรับรู้และเห็นกับตาถึงการเปลี่ยนแปลงของรูปลักษณ์รวมถึงการจากไปของเพื่อนร่วมงานบางคน สร้างความตระหนักและตระหนักถึง “ความเสี่ยง” ในการทำงานไม่น้อย

แต่กระนั้นก็มักจะมีเหตุการณ์ที่มีโอกาสผิดพลาดเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยหลายครั้ง เช่นถุงยางอนามัยปริแตกในขณะที่มีเพศสัมพันธ์

“ไม่ได้ตั้งใจหรอกพี่ ก็ระวังอยู่แล้ว เกิดแตกขึ้นมาตอนนั้น กลัวมากเลย มาบ่นกับเพื่อนเราบอกก็เคยเจอเหมือนกัน ค่อยรู้สึกดีขึ้นหน่อย หลังจากนั้นชักหักก็ไปตรวจ โชคดี ไม่มีอะไร” ลาวนางหนึ่งเล่าถึงเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันอันเกิดจากอุบัติเหตุในระหว่างการมีกิจกรรมทางเพศกับลูกค้า

บางสถานการณ์อาจเป็นอุบัติเหตุจริง ๆ แต่หลายครั้งเป็นความจงใจของลูกค้าที่ปฏิเสธการใช้ถุงยางอนามัย หากเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้น ผู้หญิงจะพยายามตอรองจนถึงที่สุด น้อยหญิงสาวที่มีประสบการณ์ทำงานในบาร์เบียร์ราวครึ่งปีเล่าให้ฟังว่า

“มีอยู่คนหนึ่ง เป็นคนเยอรมัน ตอนนั่งอยู่ที่บาร์ก็คุยกันดี ๆ มันชวนไปแบบช็อตไทม์ หนูก็ตกลงเรื่องราคาบอกว่าสิบบาท (หมายถึง 1,000 บาท) มันตกลง บอกว่าไปห้องพักมัน ปกติหนูจะไม่ค่อยชอบไปห้องแขกเท่าไร ถ้าเลือกได้ หนูจะพาแขกไปที่ห้องหนูมากกว่า ไปถึงก็โอเค อาน้ำอะไร ๆ เสริจ มันก็อาบด้วยกัน มันก็จะเอาหนูตั้งแต่ในห้องน้ำแล้ว หนูบอกว่า ให้เรียบร้อยก่อนดีกว่า พอขึ้นเตียง มันก็ดินะตอนแรก ๆ พยายามโน้มน้า พอโกธแล้ว หนูบอกว่าใส่ถุงยาง มันทำเหมือนไม่ได้ยิน หนูพยายามพูดกับมันดี ๆ อีก คราวนี้มันทำทำไมสนใจจะเอาให้ได้ หนูเลยผลักมันออก แล้วพูดกับมันว่า ‘no condom ,no bum bum’ มันเลยบอกโอเค โอเค หนูเคยเจออย่างนี้สองสามครั้ง อีกครั้งหนึ่ง ก็ถูกขึ้นมาใส่เสื้อผ้าเลย มันบอกว่าจะให้เงินสามพันเอาไหม น้อยไม่เอา เอาทำไม ไม่สนใจมันหรอก ถ้ามันไม่ใส่ถุงยางก็ไม่เอา”

ผู้หญิงที่ผ่านประสบการณ์ในการทำงานช่วงเวลาหนึ่งสามารถที่จะพูดจาทวนล้อมเพื่อยืนยันกับลูกค้าว่าพวกเขาจะไม่ยอมมีเพศสัมพันธ์หากพวกเขาไม่ใช้ถุงยางอนามัย หากสถานการณ์ไม่สามารถควบคุมได้ ผู้หญิงจะหาทางออกให้กับตนเองเพื่อให้พ้นจากความยุ่งยากดังกล่าว การกล่าวปฏิเสธลูกค้าหรือหาทางหนีทีไล่กับสถานการณ์ในลักษณะนี้ไม่ใช่เรื่องง่ายนักสำหรับผู้หญิงที่เพิ่งเข้ามาทำงานใหม่ ๆ รวมทั้งการไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับตัวลูกค้าเพียงพอน้อยยั้งจนเล่าถึงประสบการณ์ครั้งหนึ่งเมื่อเธอเพิ่งเริ่มทำงานได้ไม่ถึงเดือน

“ตอนที่มาทำงานใหม่ ๆ นะ เราไม่ค่อยรู้หรอกว่า ลูกค้าเป็นยังไง มีแขกมาติดน้อยคนหนึ่ง เป็นคนอเมริกัน เขาอยู่เชียงใหม่มียเป็นคนไทย มาทุกวันเลยติดต่อกันเป็นอาทิตย์ เขาจ่ายเงินดินะ น้อยสงสัยเหมือนกันว่าทำไมผู้หญิงในบาร์มองน้อยแบบแปลก ๆ ตอนหลังได้เห็นเมียเขา เคยทำงานบาร์มาก่อน ทั้งผอมแล้วก็ดำด้วย สงสัยเป็นเอดส์แน่ ๆ น้อยกลัวมากเลย รีบไปตรวจเลือด โส่งใจ กลุ่มใจอยู่ตั้งนาน”

แม้ว่าผู้หญิงทุกคนจะให้เหตุผลคำนึงถึงความไม่ปลอดภัยในเรื่องสุขภาพอนามัย แต่การปฏิเสธอย่างแข็งขันเกิดขึ้นได้อย่างเป็นธรรมชาติในกรณีของลูกค้าชาวเยอรมัน หากแต่ในกรณีของลูกค้าประจำ บ่อยครั้งที่อารมณ์ความรู้สึกผูกพันพิเศษ เข้ามาอยู่เหนือเหตุผล เมื่อถูกฝ่ายชายร้องขอการไม่ใช้ถุงยางอนามัยโดยการยินยอมพร้อมใจของฝ่ายหญิงมักถูกเก็บเงียบไว้มากกว่าจะนำมาเล่าให้เพื่อนฝูงฟัง ดังเช่นความสัมพันธ์ของด้อยกับเดวิด

ด้อย สาวลำปางวัย 27 ปี ผ่านประสบการณ์ในบาร์เบียร์ได้ราวปีเศษ เธอเล่าถึงเดวิดว่า เขาเป็นหนุ่มฮอตเตอเรลวัย 30 กว่าปี ภิริยาทำทางดูภูมิฐาน และหน้าตาจัดอยู่ในชั้นหล่อ ในความ

รู้สึกของด้อย ด้อยตัดสินใจเปลี่ยนไปกับเดวิด เขาพาเธอไปที่บ้านพักที่ค่อนข้างหรูหราแห่งหนึ่งในเขตชานเมือง ความสัมพันธ์ครั้งแรกเดวิดใช้ดูยางอนามัยเช่นเดียวกับลูกค้าคนอื่น ๆ เขาดูแลเธอเป็นอย่างดี ในความสัมพันธ์ครั้งที่สองและครั้งต่อ ๆ มา เมื่อเดวิดไม่ใช้ดูยางอนามัย ด้อยจึงไม่ได้ปฏิเสธแต่อย่างใด

“ชอบเขามากเลย พอครั้งที่สอง เขาไม่ใช้คอนโดม ก็เลยไม่ว่าอะไร ตอนเช้าออกจากบ้าน เขาขับรถมาส่งหน้าบาร์ ก่อนจะลงเขาหอมแก้มด้วย พิศิติดูสิเหมือนผัวเมียกันเลย ช่างมัน เป็นอะไรเป็นกัน ไม่ได้เชื่อใจเขาหรอกนะ แต่อยากตามใจเขา เพราะว่ารู้สึกดีกับเขามาก แต่กับเขาคนเดียวนะ ไม่รู้ยังงี้เหมือนกัน เคยไปกับแขกคนหนึ่งแบบช็อตไทม์ เขาบอกว่าให้สองพันเลยแต่ไม่ใช้ดูยาง แต่ไม่เอา”

ถึงแม้ว่าการใช้ดูยางอนามัยจะเป็นกฎเกณฑ์สำคัญที่ผู้หญิงทุกคนพูดถึงด้วยเหตุผลในเรื่องความปลอดภัยเกี่ยวกับสุขภาพ และผู้หญิงพยายามต่อรองอย่างเต็มที่เพื่อรักษาความปลอดภัยดังกล่าว แต่แล้วกับลูกค้าบางคนที่เธอมีความรู้สึกพิเศษให้ ความสำคัญนั้นก็กลับกลายเป็นสิ่งที่ไม่มีความสำคัญแต่อย่างใด ปฏิสัมพันธ์ที่ลูกค้าปฏิบัติต่อหญิงสาวสร้างความรู้สึกพิเศษที่สะท้อนความสัมพันธ์อย่างเท่าเทียมระหว่างมนุษย์ต่อมนุษย์ด้วยกัน ซึ่งดูเหมือนเป็นความปรารถนาที่ซ่อนเร้นในตัวผู้หญิงอยู่ตลอดเวลา

ขณะที่วิธีการเพิ่มจำนวนเงินตกรางวัลเพื่อ “ซื้อ” บริการจากผู้หญิงตามความต้องการของลูกค้าเป็นวิธีการประกาศภาวะความเหนือกว่าของผู้ซื้อและทำให้ผู้หญิงซึ่งเป็นฝ่ายที่รู้อยู่เต็มอกว่าด้อยกว่า ต้องต่ำด้อยยิ่งไปกว่าเดิม เมื่อถามด้อยว่า ทำไมเธอจึงเลือกปฏิเสธลูกค้าที่พร้อมจะจ่ายเงินให้เธอมากกว่าปกติ ด้อยบอกว่า

“เขาทำเหมือนเอาเงินมาฟาดหัว ก็ยอมรับนะว่า อยากได้เงิน ใคร ๆ ก็ต้องอยากได้เงิน แต่ตอนนั้นมันรู้สึกว่าโดนดูถูก ก็เลยไม่เอา วันนั้นก็เลยใช้ดูยางได้มาพันหนึ่ง”

กฎเกณฑ์ถูกนำมาใช้อย่างเข้มงวดในบางสถานการณ์ ในขณะเดียวกัน เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไป กฎเกณฑ์ที่แข็งแกร่งนั้นก็กลายเป็นสิ่งไร้ความหมาย เช่นเดียวกับที่ด้อยยินยอมให้เดวิดมีเพศสัมพันธ์ด้วยโดยไม่ใช้ดูยางอนามัย ทั้งนี้เนื่องจากขายหนุ่มปฏิบัติต่อเธออย่างอ่อนโยน ขณะที่ลูกค้าอีกรายหนึ่งยินดีจ่ายเงินเพิ่มให้เธออีกเท่าตัว หากแต่เขาแสดงกิริยาที่ทำให้เธอรู้สึกในเชิงลบ เงินที่อยากได้กลับกลายเป็นสิ่งไร้ความหมาย การต่อรองในเรื่องการใช้ดูยางอนามัยกับลูกค้าเป็นความพยายามรักษาสถิติประโยชน์ในด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับสุขภาพของผู้หญิง ต่อเมื่อมีความรู้สึกผูกพันด้านอารมณ์ เหตุผลใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นเงินทองหรือสุขภาพ ความปลอดภัยของชีวิตกลับกลายเป็นเรื่องรอง

2. เรื่องการปฏิเสธการบริการลูกค้าชาวไทย

“ผู้ขายไทย” กลายเป็น “สิ่งต้องห้าม” ภาพลักษณ์ในเชิงลบของผู้ขายปรากฏเด่นชัดมากยิ่งขึ้นในห้วงความคิดของผู้หญิงบาร์เบียร์ที่มีประสบการณ์ในการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าชาวต่างประเทศ ดังที่ได้นำเสนอไปแล้วในบทที่สองว่า ผู้หญิงที่ทำงานบาร์เบียร์ผ่านการใช้ชีวิตกับผู้ขายไทยและค่อนข้างล้มเหลวมาแล้วเป็นส่วนใหญ่ แต่ความล้มเหลวนั้นไม่ได้ทำให้ผู้หญิงเห็ดหลาปในตัวผู้ขายไทย ต่อเมื่อเธอได้รู้จักกับผู้ขายฝรั่งในหลากหลายรูปแบบ ภาพลักษณ์ที่ดีของผู้ขายฝรั่งนอกจากจะกลายเป็นความหวังและเป้าหมายใหม่ของความฝันแล้ว ยังเป็นภาพเปรียบเทียบให้เห็นลักษณะเด่นในด้านลบของผู้ขายไทยที่พวกเธอประสบมากขึ้น

สถานะของผู้ขายไทยที่ผู้หญิงบาร์เบียร์ปฏิสัมพันธ์ด้วยมีหลากหลายรูปแบบ รูปแบบแรกเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการเป็นลูกค้าดังที่ผู้หญิงบางคนตั้งกฎเกณฑ์ปฏิเสธลูกค้าชาวไทยรูปแบบที่สอง ความสัมพันธ์ในฐานะของเพื่อนชายที่หมายปอง แฟนหรือสามี

รูปแบบแรก ผู้ขายไทยในฐานะที่เป็นลูกค้าบาร์เบียร์

แม้ว่าลูกค้าชาวต่างประเทศทางทวีปยุโรป อเมริกา และทวีปออสเตรเลียจะเป็นลูกค้ากลุ่มหลักในบาร์เบียร์ แต่การมาเยือนของลูกค้าชาวไทยก็มีบ้างประปราย และในจำนวนนี้จะเป็นกลุ่มคนที่คลุกคลีในการทำงานกับชาวตะวันตกเป็นส่วนใหญ่ เช่น มัคคุเทศก์ หรือกลุ่มที่รับจ้างวาดภาพเหมือนที่ไนท์บาร์ชา หรือเพื่อนฝูงของผู้คนที่ทำงานในแวดวงบาร์เบียร์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีผู้ขายไทยจำนวนหนึ่งที่เป็นลูกค้าชาจรแวะเวียนมาเปลี่ยนรสนิยมการท่องราตรี

แน่นอนว่า หากเป็นกลุ่มลูกค้าคนไทยที่เป็นแขกประจำมักจะรู้จักมักคุ้นกับผู้หญิงในบาร์เบียร์เป็นอย่างดี และผู้หญิงหลายคนก็ยินดีเข้าไปนั่งพูดคุย หรือเล่นสไนเกอร์ด้วย อันเนื่องมาจากความคุ้นเคย การปฏิเสธการบริการลูกค้าชาวไทย จึงไม่ได้หมายถึงการไม่ต้อนรับ หากแต่หมายถึงการวางตำแหน่งแห่งที่ของลูกค้าชาวไทยว่าไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในการแลกเปลี่ยนการบริการทางเพศ และผู้หญิงไม่ได้ประเมินว่าตนจะได้รับประโยชน์จากการนั่งดื่มด้วย การต้อนรับจึงดำเนินไปเพื่อแก้ขัดระหว่างที่รอลูกค้าตัวจริงเท่านั้น

บ่อยครั้งที่กลุ่มลูกค้าชาวเอเชียซึ่งมีลักษณะคล้ายคนไทยเข้ามานั่งในบาร์เบียร์ กลุ่มผู้หญิงจะพูดคุยถามไถ่กันว่า เป็นคนไทยหรือเปล่า หากพบว่าเป็นคนไทยก็จะปลื้มตัวออกห่างไปทำกิจกรรมอื่น ๆ แทน ครั้งหนึ่งระหว่างที่ผู้ศึกษาทำงานในบาร์เบียร์ มีผู้ขายไทยวัย 50 ปีเศษเข้ามานั่งดื่มในบาร์เบียร์พร้อมลูกค้าฝรั่งนายหนึ่ง ทั้งคู่สั่งเบียร์ดื่ม ผู้หญิงในบาร์สองคนเข้าไปต้อนรับและนั่งดื่มด้วย เมื่อดื่มแรกผ่านไป ลูกค้าชาวไทย เริ่มเสียงดัง และคุยโวโอ้อวด ตามเรื่องราคาค่าบริการทางเพศด้วยเสียงอันดัง พร้อมกับยืนยันว่าตนยินดีจ่ายให้อย่างเต็มที่ นิด หญิงสาวที่ทำ

หน้าที่นั่งดื่มฝั่งเดียวกับลูกค้าชาวไทยลุกออกจากที่นั่งโดยไม่ใยดีกับการเลี้ยงดื่ม การลุกออกมาเฉย ๆ ขณะที่ลูกค้าเลี้ยงดื่มถือเป็นกิจวัตรที่ไม่ควรทำ แต่ไม่มีคำตำหนิใด ๆ จากเจ้าของบาร์เบียร์ที่มองเห็นเหตุการณ์โดยตลอด ลูกค้าคนไทยไว้วางใจกับการผลไปของหญิงสาว แต่พนักงานส่วนใหญ่ในบาร์กลับมองลูกค้าชาวไทยผู้นั้นด้วยสายตาตำหนิและไม่แสดงท่าสนใจเขาอีก จนในที่สุดชายชาวไทยก็สั่งเก็บเงินและออกจากบาร์ไปตามลำพัง เหลือเพียงลูกค้าฝรั่งที่มาด้วยเท่านั้น

ตัวอย่างข้างต้น เป็นเพียงตัวอย่างหนึ่งที่แสดงถึงความ “ปากไม่ดี” ของผู้ชายไทยในสายตาของผู้หญิงบาร์เบียร์ นอกจากนี้ การที่ผู้ชายไทยเริ่มมาติดพันสาวบาร์เบียร์โดยเริ่มจากการเป็นลูกค้า และเมื่อมีความสัมพันธ์อื่น ๆ เกิดขึ้นนอกบาร์เบียร์ ฝ่ายชายจะแสดงความเป็นเจ้าของโดยการมานั่งดื่มที่บาร์เบียร์ โดยไม่ได้เลี้ยงดื่มหญิงสาวหรือเปย์บาร์ออกปอนอกบาร์ ทำให้ผู้หญิงไม่มีโอกาสทำงานได้อย่างเต็มที่ และอาจมีการแสดงอาการหึงหวงขึ้นได้

การมานั่งดื่มพูดคุยกับผู้ชายในบาร์เบียร์นั้นถือเป็น “งานหลัก” ของผู้หญิงก็จริงอยู่ แต่กลุ่มลูกค้าชาวไทยกับชาวต่างประเทศมีความแตกต่างกันในรายละเอียดเป็นอย่างมาก กล่าวคือลูกค้าชาวต่างประเทศคือกลุ่มคนที่ผู้หญิงบาร์เบียร์จะหาผลประโยชน์ด้วยการแลกการบริการ ขณะที่ลูกค้าชายชาวไทยถูกมองว่าเป็น “ผู้ชายไทยทั่วไป” ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีแต่จะหาผลประโยชน์จากตัวผู้หญิงเท่านั้น การนั่งดื่มของลูกค้าคนไทยคือการทอดสะพานเพียงชั่วคราวช่วยยามและทำยที่ลดคือการไป “นอนฟรี” กับชายไทยเท่านั้น อีกทั้งยังตามด้วยผลประโยชน์เรื่องเงินทองและการเอารัดเอาเปรียบแบบต่าง ๆ ในระยะยาว

การปฏิเสธที่จะมีความสัมพันธ์กับลูกค้าชายชาวไทยจึงเป็นการตัดไฟแต่ต้นลม ไม่ให้เกิดปัญหายืดเยื้อตามมา ความคิดเช่นนี้ไม่ปรากฏชัดเจนในกลุ่มผู้หญิงที่เพิ่งเริ่มเข้าทำงานในบาร์เบียร์ (ดูรายละเอียดในเรื่องราวของก้อย บทที่ 4) แต่เริ่มชัดเจนมากขึ้นเมื่อผู้หญิงมีประสบการณ์การทำงานในบาร์เบียร์มาช่วงเวลาหนึ่ง ความคิดในลักษณะนี้ยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงมุมมองที่มีต่อการใช้ชีวิตคู่กับผู้ชายในเวลาต่อมาด้วย

รูปแบบที่สอง ความสัมพันธ์ในฐานะของเพื่อนชายที่หมายปอง แฟนหรือสามี

ไม่เพียงแต่การปฏิเสธการบริการทางเพศกับผู้ชายไทยเท่านั้นผู้หญิงบาร์เบียร์ที่มีประสบการณ์การทำงานบาร์เบียร์ช่วงเวลาหนึ่งจะเริ่มรักษาระยะห่างในการมีความสัมพันธ์ติดต่อกับผู้ชายไทย หลังจากที่ผู้ศึกษาตัดสินใจเปลี่ยนสถานภาพตนเองจากลูกค้ามาเป็นพนักงานในบาร์เบียร์แห่งหนึ่ง เมื่อเฝ้าถามพนักงานท่านหนึ่งที่ว่าเจ้าของบาร์จะยอมรับเข้าทำงานหรือไม่ มักจะได้รับคำตอบในเชิงหยอกล้อเป็นเสียงเดียวกันว่า “ที่นี่เราไม่รับคนมีผ้าหрок” และดูเหมือนจะเป็นจริงเช่นนั้นเมื่อเข้าไปทำหน้าที่เป็นพนักงานเช่นเดียวกับเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ จึงได้เรียนรู้ว่า

ผู้หญิงที่ทำงานในบาร์เบียร์ส่วนใหญ่ไม่มีผู้ชายไทยเป็นแฟนหรือผัว ดังนั้นประโยคที่ว่า “มีผัว” จึงหมายถึง การมีความสัมพันธ์ที่ยึดเยื้อกับ“ผู้ชายไทย” เป็นการเฉพาะ ความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งกับผู้ชายไทยเป็นตัวบ่งชี้ถึงความ “ไม่เข้าพวก” ในกลุ่มผู้หญิงบาร์เบียร์ หรืออีกนัยหนึ่งเหมือนกับการไม่รู้ถึงสังขารธรรมในด้านลบเกี่ยวกับผู้ชายไทย

“มาทำงานแบบนี้แล้วไม่ชอบคนไทย รู้สึกว่าผู้ชายไทยขี้เกียจ ฝรั่งที่น้อยไปด้วยส่วนใหญ่ดีนะ เรื่องดูถูกไม่มีหรอก ไม่เหมือนคนไทย”

น้อย สาวปราจีนบุรีวัยเบญจเพส มีประสบการณ์ในบาร์เบียร์มาได้ราวครึ่งปี เธอพูดถึงความคิดต่อผู้ชายไทยที่เปลี่ยนแปลงไป น้อยเล่าว่าเธอแต่งงานกับชายหนุ่มวัยใกล้เคียงกัน โดยฝ่ายชายเข้ามาช่วยทำงานในครอบครัว บ้านของเธอทำปลาร้าขายส่ง ทั้งคู่มีลูกสาวด้วยกันหนึ่งคน ปัจจุบันอยู่ที่บ้านของแม่เธอ น้อยพูดถึงอดีตสามีของเธอว่า

“เขาเป็นผู้ชายที่ขี้เกียจ เขาบอกว่าทำงานที่บ้านน้อยหนักเกินไป งานที่เขาต้องช่วยทำคือ ตักปลาร้าใส่ปี๊บประมาณ 200 กว่าปี๊บ ทำแบบนี้อาทิตย์ละสองวันเท่านั้น แม่ของน้อยไม่ชอบคนขี้เกียจ แม่บอกว่า เลิกกับเขาเถอะ พอดีเขาไปเกณฑ์ทหารเป็นปี กลับจากเกณฑ์ทหารก็เลยเลิกกัน น้อยอยู่บ้านช่วยแม่อีกหลายปี แต่อยากออกมาข้างนอกและไปเจอแฟนคนไทยคนหนึ่ง มาอยู่เชียงใหม่ด้วยกัน เขาเป็นคนที่นี้ แต่แม่ของแฟนไม่ชอบน้อย คบ ๆ กันไปก็เลยเลิก”

หลังจากเลิกกับแฟนคนไทย ญาติห่าง ๆ ของน้อยได้แนะนำเธอไปทำงานที่บาร์ญี่ปุ่นแห่งหนึ่ง เธอทำงานได้ราวสามเดือน ก็มีเพื่อน ๆ แนะนำให้มาทำงานที่บาร์เบียร์ แห่งแรกอยู่ได้ราวสองเดือน ก็ลาออก เนื่องจากเจ้าของบาร์โกงค่าคั้มและค่าเปย์บาร์ น้อยจึงได้มาสมัครเป็นพนักงานที่ จัสมินบาร์ ตอนนี้เธอไม่มีแฟน และผัวคนไทยแล้ว หากแต่แอบซุกซอนหนุ่มตะวันตกไว้ในใจหนึ่งคน

สำหรับสาวเชียงรายชื่อนิด เป็นหญิงสาวเพียงคนเดียวในบาร์เบียร์ที่มีแฟนหนุ่มคนไทย ก่อนจะเข้าทำงานในบาร์เบียร์และยังคบหากันอยู่ช่วงเวลาหนึ่งระหว่างทำงานบาร์ เธอเล่าว่า เธอมีแฟนหนุ่มคนไทยในวัยไล่เลี่ยกันตั้งแต่ก่อนเข้ามาทำงานบาร์เบียร์ โดยปกติแฟนหนุ่มจะมารับเธอในช่วงตีสี่ หลังเลิกงาน หากมาถึงไม่พบเธอก็เป็นอันรู้กันว่า เธอออกไปกับลูกค้า เมื่อถามเธอว่า แฟนหนุ่มแสดงความรู้สึกอย่างไรที่เธอมาทำงานบาร์เบียร์ นิดตอบว่า

“เขาไม่ว่าอะไรนะ เขาเข้าใจ ไร่ พี่ คนสมัยนี้ระดับคารา นางสาวไทยอะไร ก็แบบนี้เออะแยะ อาจจะมีหึงอะไรบ้าง เวลาเราออกไปกับแขก เขามารับไม่เจอ กลับไปที่ห้องเราก็ปลอบใจเขาหน่อย นิดกับเขาดกกลงกันว่า ถ้าเขามีอะไรกับใคร ให้บอก ถ้านิดรู้เอง เจ็บทั้งคู่ เราเป็นคนน่ารักแต่เวลาทะเลาะกัน ก็น่าดู ครั้งหนึ่ง ไปคิดไว้ เราพูดอะไรเหมือนหนึ่งเราเกี่ยวกับเรื่องที่เรากำลังทำงาน เราพูดว่า เอาเงินไปหาร้อยบาทแล้วเลิกกัน เขาก็บอกว่า ค่าตัวฉันมีแค่ห้าร้อยบาทหรือ

แล้วตบหน้าเขาไปหนึ่งขาด” นิดเป็นพนักงานคนเดียวในจัสมินบาร์ที่มีแฟนหนุ่มคนไทยเป็นเรื่องเป็นราว แต่หลังจากนั้นอีกราวสามเดือน นิดเลิกกับแฟนหนุ่มคนไทยรายนี้ และได้มีแฟนคนไทยรายใหม่เข้ามาทดแทนอีก

ประสบการณ์ด้านลบเกี่ยวกับผู้ชายไทยที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงบาร์เบียร์ถูกทำให้ชัดเจนมากขึ้น เมื่อผู้หญิงนำมาเปรียบเทียบกับผู้ชายฝรั่ง ผู้หญิงบาร์เบียร์หลายคนรู้สึกว่าผู้ชายฝรั่งพูดจริง ทำจริง ซึ่งแสดงถึงความรับผิดชอบที่ขาดหายไปในตัวผู้ชายไทยที่พวกเธอรู้จัก น้อยเล่าถึงตัวอย่างการแสดงออกถึงความรับผิดชอบว่า

“มีแขกคนหนึ่ง ไปกับเขาหลายคืนติดกัน แล้วพอตีเขาจะไปเที่ยวกับเพื่อน เขาบอกเราว่าอย่าไปกับแขกนะ น้อยบอกเขาว่าถ้าไม่ไปกับแขกแล้วจะเอาเงินที่ไหนกิน เขาบอกว่า จะจ่ายเงินให้เขาไม่อยู่สามวัน เขาจะจ่ายให้สามพันบาทแล้วออกค่าห้องพักให้ด้วย แล้วพอเขาจะไปเที่ยวจริงก็จ่ายเงินให้ตามนั้น ตอนแรกน้อยไม่เชื่อว่ามันจะพูดจริง ทำจริง แต่มันก็ทำอย่างที่พูด หรือบางคนที่อยู่กับมันหลายวัน มันบอกว่าจากกลับจะซื้อทองให้ มันก็ซื้อให้จริง ๆ แหะละ พี่ว่าแบบนี้ผู้ชายไทยมันจะทำตามที่พูดเหรือ น้อยว่าไม่มีทางเหรือ”

ประสบการณ์ตรงจากการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า และคำบอกเล่าของเพื่อนร่วมงาน ช่วยทำให้ผู้หญิงเกิดความเชื่อมั่นในตัวผู้ชายฝรั่งมากขึ้น นอกจากการพูดจริงทำจริงของลูกค้าฝรั่งบางคนแล้ว ค่าของเงินตะวันตกที่สูงกว่าค่าเงินบาททำให้ลูกค้าฝรั่งจับจ่ายคล่องมือตามคำเรียกร้องของผู้หญิงโดยไม่ต้องใคร่ครวญมากนักหากเขาพึงใจ ผลพวงจากการแสดงออกเหล่านี้ นอกจากจะทำให้ผู้หญิงตั้งข้อรังเกียจในตัว “ผู้ชายไทย” ในความหมายโดยรวมที่ไม่จำเพาะเป็นตัวบุคคลแล้ว ยังทำให้ผู้หญิงบาร์เบียร์เริ่มมีความคิด ความรู้สึก และความหวังใหม่ ๆ ต่อผู้ชายฝรั่งอีกด้วย

2.2 การกำหนดค่าบริการ ระยะเวลาและที่พักในการให้บริการ

ดังที่ได้นำเสนอไปในบทที่ลองถึงคำตอบแทนที่พนักงานบาร์เบียร์ได้รับซึ่งแบ่งออกเป็นสามส่วน ส่วนแรกเป็นรายรับที่เจ้าของบาร์เบียร์เป็นฝ่ายกำหนด ได้แก่ ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการนั่งดื่มกับลูกค้า โดยปกติจะได้รับดื่มละ 20 บาท ส่วนที่สองเป็นค่าเบี้ยบาร์ราว 200 บาท หากลูกค้าคนใดต้องการชักชวนพนักงานออกไปนอกบาร์ ต้องจ่ายให้ทางบาร์ในจำนวนเงินดังกล่าว โดยที่พนักงานจะได้รับ 50 บาท ในจำนวน 10 ครั้งแรกของการเปย์บาร์ เมื่อเข้าสู่ครั้งที่ 11 เจ้าของบาร์จะจ่ายให้พนักงาน 100 บาท เจ้าของบาร์จะบันทึกข้อมูลเหล่านี้ไว้ และพนักงานสามารถตรวจดูได้ในวันถัดมา สำหรับส่วนที่สามจะเป็นค่าตอบแทนที่พนักงานได้รับจากการบริการที่ตกลงกับลูกค้า ต่างหากเต็มจำนวน อย่างไรก็ตามมีการกำหนดราคารับบริการอันเป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไป กล่าวคือ ในฤดูกาลที่มีนักท่องเที่ยวมาก ตั้งแต่ปลายเดือนกันยายนจนกระทั่งเดือน

เมษายน ค่าบริการแบบข้อต่อไหม้ประมาณ 1,000 บาทขึ้นไป หากเป็นบริการค้างคืนประมาณ 1,500 บาท สำหรับฤดูกาลที่มีนักท่องเที่ยวน้อย ค่าบริการจะลดลงเกือบครึ่งหนึ่ง อัตราค่าบริการดังกล่าวไม่ได้มีเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่ขึ้นอยู่กับต่อรองกันเองระหว่างผู้หญิงกับลูกค้า

“ถ้ามันพูดว่า ยูวอน โก วิท มี หรือว่า ไอ วูอน ทู โก โฮม ยู วูอน โก วิท มี เราก็บอกมันว่า ข้อต่อไหม้ วันทาวชั่นบาท ออลไนท์ วันทาวชั่นไฟอันเด็คบาท ถ้าไม่ได้ตามนี้ น้อยก็ไม่ไป แต่ถ้าเคยไปมาแล้ว ก็ไม่ต้องตกลงราคากันอีก” น้อย สาวปราจีนบุรี บอกเล่าถึงขั้นตอนการเจรจาตกลงราคาค่าบริการกับลูกค้า การเจรจាកើตขึ้นหลังจากผ่านการนั่งดื่มพูดคุยกันมาช่วงเวลาหนึ่ง ในกรณีลูกค้าหน้าใหม่ ผู้หญิงจะประเมินแล้วว่าจัดอยู่ในกลุ่มใด มีความใจดีมากน้อยแค่ไหน

การติดราคาค่าบริการในกลุ่มเพื่อนร่วมงาน เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในบาร์เบียร์ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณผลประโยชน์ที่จะได้รับของผู้หญิงแต่ละคน ดังเช่น ในกรณีของลา หญิงสาวชาวลิทัวเนีย 27 ปี กับลูกค้าหนุ่มชาวฝรั่งเศส เธอเข้าหาลูกค้าในเวลาไล่เลี่ยกับสร้อย เพื่อนร่วมงานคนหนึ่ง แต่แล้วชายหนุ่มเป็นฝ่ายเลี้ยงดื่มเธอและตัดสินใจเปย์บาร์เธอออกไปกับเขาเพื่อฟังเพลงในร้านอาหารแห่งหนึ่ง และจบท้ายด้วยการให้บริการทางเพศ เธอได้รับค่าตอบแทน 1,500 บาทตามที่ตกลงกัน คำวันถัดมา หนุ่มฝรั่งเศสกลับมาที่บาร์อีกครั้งและยังคงนั่งดื่มกับเธอ โดยที่เพื่อนร่วมงานคนเดิมแวะเวียนเข้ามาทักทายกับเขาเป็นครั้งคราว ในที่สุดชายหนุ่มบอกเธอว่า จะเปย์บาร์เธออีกในค่ำคืนนี้แต่ขอต่อรองค่าบริการลดลงเหลือ 1,000 บาท เธอบอกว่า 1,000 บาท สำหรับค่าบริการแบบข้อต่อไหม้ แต่ถ้าอยู่ด้วยกันถึงเช้า จะต้องเป็นราคาเดิม ในที่สุดชายหนุ่มหยุดเลี้ยงดื่มเธอและหันมาเลี้ยงดื่มเพื่อนร่วมงานที่ทักทายกับเขาตั้งแต่เมื่อคืนนี้ ก่อนที่ทั้งคู่จะลงท้ายด้วยการเปย์บาร์ออกไป ลาเดินมาบอกลาและส่งยิ้มให้ ชายหนุ่มบอกกับเธอว่า สร้อย เพื่อนร่วมงานของเธอยินดีออกไปกับเขาด้วยค่าบริการหนึ่งพันบาทแบบค้างคืนตามที่เขาต้องการ

เมื่อถาม ลา ถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เธอบอกว่า ไม่เป็นไร เพราะเธอก็ไม่ได้ติดอกติดใจลูกค้ารายนี้มากนัก อีกทั้งเธอก็คิดว่า หากเธอนั่งอยู่ที่บาร์เบียร์ต่อไป เธออาจจะได้ออกไปบริการแบบข้อต่อไหม้ในช่วงเวลาสั้น ๆ และได้ค่าตอบแทนตามที่เธอต้องการ ขณะที่สร้อย สาวพะเยาวัย 28 ปี ผ่านการทำงานในบาร์เบียร์มาเกือบปี ยอมรับว่า เป็นเรื่องจริง ที่เธอลดค่าบริการให้ลูกค้าชาว ฝรั่งเศสเหลือ 1,000 บาท เพราะหลังจากที่เธอพูดคุยกับเขาทำให้รู้ว่า เขาจะอยู่เชียงใหม่อีกหลายวัน

“เขาบอกว่าจะอยู่อีกหลายวัน สร้อยชอบแบบอยู่กับแขกคนเดียวหลาย ๆ วัน ไม่อยากเปลี่ยนคนบ่อย ๆ ถึงเงินอาจไม่ดีเท่าไร แต่ถ้าอยู่หลายวัน ก็คุ้มกว่า แล้วส่วนใหญ่แขกก็จะติด

สร้อยด้วย และสร้อยก็ไม่อยากได้แบบแป้น ๆ” สร้อยพาลูกค้าชาวฝรั่งเศสรายนี้ออกเที่ยวในตอนกลางวันและกลางคืนมานั่งดื่มกับเธอที่บาร์เบียร์อีกหลายวันตามที่เธอคาดการณ์ไว้

สำหรับผู้หญิงบริการที่มีประสบการณ์ในการทำงานระยะเวลาหนึ่งส่งผลให้พวกเธอสามารถประเมินและเลือกลูกค้าได้รวมทั้งมีความกล้าเพียงพอที่จะเพิ่มการขายบริการโดยการออกเที่ยวกับลูกค้าในช่วงเวลาหนึ่งซึ่งแตกต่างจากผู้หญิงที่เพิ่งเริ่มทำงานในบาร์เบียร์ การตัดสินใจออกไปออกลิเคย์กับลูกค้าเป็นเรื่องที่มีความเสี่ยงค่อนข้างสูง เนื่องจากผู้หญิงใช้เวลาตามลำพังกับลูกค้าในต่างถิ่นซึ่งโดยมากมักเป็นจังหวัดอื่น ๆ ในภาคเหนือและบางครั้งอาจไปไกลถึงจังหวัดท่องเที่ยวริมทะเลทางภาคตะวันออกและภาคใต้ ผู้หญิงจึงต้องประเมินเป็นอย่างดีพอสมควรแล้วว่าลูกค้ามีลักษณะอย่างไรและพวกเธอมีความพึงพอใจในด้านใดด้านหนึ่งมาน้อยเพียงใด เช่น ความพอใจในรูปร่างหน้าตา หรือความมั่นใจในการเอาใจใส่ดูแลหลังจากที่ทำความรู้สึกในช่วงเวลาสั้น ๆ ระหว่างการขายบริการแบบชั่วคราว ตลอดจนความพึงพอใจในเรื่องทางเศรษฐกิจ

มักเป็นที่รู้กันในบาร์เบียร์ว่าผู้หญิงคนใดมีรสนิยมในการเลือกลูกค้าหรือนิยมการให้บริการในลักษณะใด ผู้หญิงจำนวนหนึ่งมีความต้องการเช่นเดียวกับสร้อย คือเลือกลูกค้าที่มีแนวโน้มจะพักอยู่ในเชียงใหม่หลายวันและเธอพยายามหาวิธีที่จะทำให้ลูกค้าพึงใจและอยู่กับเธอติดต่อกันหลายวันหรือชวนเขาไปเที่ยวยังสถานที่ต่าง ๆ

ขณะที่ผู้หญิงบางคนนิยมการบริการแบบช็อตไทม์ (short time) ดังเช่นในกรณีของนิด บ่อยครั้งที่เธอมักเลือกสถานที่บริการเป็นห้องพักของตนเอง เธอให้เหตุผลว่าสะดวกกับตัวเธอมากกว่า หลังจากเสร็จสิ้นธุรกิจ เธอสามารถแต่งกายชุดใหม่และกลับไปบาร์เบียร์อีกครั้ง สำหรับการเจรจาในเรื่องราคาของนิดไม่แตกต่างจากหญิงบริการที่มีประสบการณ์คนอื่น ๆ

“เราต้องตกลงกันก่อนอยู่แล้ว ยิ่งถ้าเพิ่งเจอกันครั้งแรก ต้องบอกเขาให้ชัดเจนว่า ช็อตไทม์เท่านั้นนะ ไปที่ห้องพักฉันก็ได้สะดวกดี คุณจะได้ไม่ต้องเสียค่าที่พักให้ฉันเพิ่ม เราคิดว่า ไปที่ห้องเราเขาก็ประหยัดเงิน เอาเงินนั้นมาให้เราดีกว่า และเราก็สะดวก รู้ว่าอะไรเป็นอะไร เพราะเป็นห้องของเราเอง สะอาดกว่าด้วย บางทีถ้าเจอแขกที่เราถูกใจ ก็ไปค้างคืนก็มี แต่ไม่บ่อยเท่าไร”

โดยปกติ การเลือกที่พักในการบริการทางเพศ มักจะเป็นไปใน 3 ลักษณะด้วยกัน

ลักษณะแรกคือไปยังที่พักของลูกค้า สถานที่พักบางแห่งไม่ยินยอมให้มีหญิงบริการเข้าไปในห้องพัก ขณะที่บางแห่งต้องเสียค่าบริการในการนำผู้อื่นเข้าห้องพักด้วย ที่พักของลูกค้าแบ่งออกเป็นหลายระดับ เช่น โรงแรมระดับห้าดาว โรงแรมขนาดกลาง ขนาดเล็ก ตลอดจนเป็นห้องพักในเกสต์เฮาส์เล็ก ๆ การให้บริการยังที่พักของลูกค้า ผู้หญิงจะมีความเสี่ยงมากกว่าเนื่องจากต้องตกอยู่ในสภาพของผู้ตามและไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงแรมที่ค่อนข้าง

หรูหร่า ด้านหนึ่งก็เป็นโอกาสที่ผู้หญิงจะได้รับประสบการณ์ใหม่ที่แปลกใหม่ที่โดยลำพังตัวเธอเอง ไม่มีโอกาสมาเยือน แต่ในอีกด้านหนึ่ง ผู้หญิงต้องเผชิญกับปฏิกิริยาของบุคคลที่เกี่ยวข้อง และปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เธอไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ครั้งหนึ่ง เจ้าหน้าที่โรงแรมถามถึงบัตรประจำตัวประชาชนของผู้หญิงบริการชาวลิทัวเนีย ซึ่งเธอไม่มี สร้างความกังวลใจให้กับตัวเธอในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่โรงแรมและลูกค้าเป็นอย่างมาก ในที่สุดเธอจึงสร้างเรื่องว่า เธอไม่ได้นำบัตรประชาชนติดตัวมา

อีกความรู้สึกหนึ่งที่สร้างความอัดอั้นใจให้กับผู้หญิงคือ เมื่อเสร็จสิ้นการให้บริการ ผู้หญิงจะต้องออกจากโรงแรมตามลำพัง ในช่วงระหว่างที่เธอเดินอยู่ภายในโรงแรม จนกระทั่งออกมาหน้าโรงแรมเพื่อเรียกรถให้กลับมาส่งยังที่พักหรือที่บาร์เบียร์ เป็นช่วงที่ผู้หญิงอัดอั้นกับภาวะที่ไม่รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับตนเอง หากสถานที่พักของลูกค้าเป็นโรงแรมที่เธอคุ้นเคย การควบคุมสถานการณ์ต่าง ๆ ก็จะเป็นไปได้สะดวกมากขึ้น

บ่อยครั้งที่ลูกค้ามาเที่ยวบาร์เบียร์สองคนและซื้อบริการผู้หญิงไปเป็นคู่ โดยที่ผู้หญิงทั้งสองคนมีความสนิทสนมกัน ความรู้สึกปลอดภัยในตัวผู้หญิงจะมีมากขึ้น และบางครั้งการมีเพศสัมพันธ์ของทั้งสองคู่เกิดขึ้นในห้องพักเดียวกัน โดยที่ผู้หญิงซึ่งมีประสบการณ์จะไม่รู้สึกตะลึงตะลึงใจในเรื่องนี้แต่ประการใด

ลักษณะที่สอง คือโรงแรมกึ่งเกสเฮ้าส์หลายแห่งบริเวณประตูท่าแพ หรือโรงแรมในแถบรอบนอกเมือง จัดบริการสถานที่ไว้สำหรับกิจกรรมดังกล่าวเป็นการเฉพาะ ผู้หญิงส่วนใหญ่จะรู้จักคุ้นเคยกับสถานที่เหล่านี้และสามารถเสนอให้ลูกค้าได้ โดยมากจะเลือกโรงแรมที่อยู่ใกล้สถานที่ทำงาน เมื่อเสร็จภารกิจ ราวหนึ่งถึงสามชั่วโมง สำหรับการบริการแบบช็อตไทม์ ผู้หญิงจะหวนกลับมายังบาร์เบียร์อีกครั้ง ผู้หญิงหลายคนให้ความเห็นว่า การไปยังโรงแรมชั่วคราวแบบนี้มักเลือกไปกับลูกค้าที่เพิ่งรู้จักกันใหม่ ๆ หรือลูกค้าชาวต่างชาติ ซึ่งถือว่าเป็นการให้บริการทางเพศชั่วคราวแล้วความสัมพันธ์ก็สิ้นสุดลง

ลักษณะที่สาม คือการที่ผู้หญิงเสนอที่พักของตนเองให้กับลูกค้า ผู้หญิงส่วนใหญ่ที่เลือกเสนอที่พักของตนเองบริการลูกค้าดังเช่นในกรณีของนิคนั้น มักเป็นผู้หญิงที่มีห้องพักอยู่ใกล้กับบาร์เบียร์ และพักอยู่คนเดียว ห้องพักค่อนข้างสะดวกสบายและไม่มีปัญหาในเรื่องการพาคนนอกเข้าไปยังที่พักของเธอ

เหตุผลประการแรกที่กลุ่มผู้หญิงนิยมเสนอห้องพักให้ลูกค้าคือ พวกเธอไม่ต้องไปเผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่ถูกเจ้าหน้าที่โรงแรมปฏิเสธ เนื่องจากโรงแรมหลายแห่งไม่ให้ผู้หญิงบริการเข้าไปพัก และลูกค้าไม่รู้ในเรื่องนี้ เมื่อไปถึงอาจเกิดปัญหาอื่น ๆ ที่ต้องทำให้เสียเวลาตามมา เหตุ

ผลประการที่สอง หากโรงแรมยอมให้ผู้หญิงเข้าไปพัก ลูกค้าอาจต้องเสียเงินเพิ่ม แทนที่เงินจำนวนนั้นจะกลายเป็นค่าทิป สำหรับพวกเธอ แต่ต้องกลับกลายเป็นการเพิ่มรายจ่ายให้กับลูกค้าโดยไม่จำเป็น เหตุผลประการที่สามที่อาจกล่าวได้ว่ามีความสำคัญที่สุด คือการเป็นฝ่ายควบคุมและสามารถกำหนดระยะเวลาในการบริการ ดังเช่นความเห็นของน้อย

“ไปที่ห้องเรามันดีกว่า เพราะว่าเสร็จแล้ว มันจะได้รีบไปเร็ว ๆ เราก็บอกมันว่า เราต้องออกไปทำงานแล้ว ถ้าไปโรงแรมต้องมานั่งคุยอะไรกันต่ออีก ไม่อยากอยู่กับแขกนาน ๆ ก็เลยเรียกไปที่ห้องเรา” การพาลูกค้าไปที่ห้องพักทำให้พวกเธอสามารถที่จะจัดแจงกิจกรรมต่าง ๆ ได้ถนัดถนี้อย่างรู้สึกปลอดภัย และภายหลังเสร็จภารกิจสามารถอาบน้ำแต่งตัวชุดใหม่ออกมาที่บาร์เพื่อทำงานต่อ หรือพูดคุยกับเพื่อนร่วมงานต่อไปได้

ความพยายามของผู้หญิงในการต่อรองกับลูกค้านับตั้งแต่การต่อรองในเรื่องค่าบริการ ระยะเวลาในการบริการ ตลอดจนที่พักต่าง ๆ ตามเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยของผู้หญิงแต่ละคน เป็นปรากฏการณ์ด้านหนึ่งของผู้หญิงในการจัดการภาพลักษณ์ของตนเองในฐานะที่เป็น ผู้หญิงบาร์เบียร์ที่มุ่งการบริการต่าง ๆ เพื่อแลกกับผลประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับจากลูกค้า

ด้วยตรรกะที่ว่า “การไปนอนฟรี ๆ ” เป็นความโล่ง และเป็นเรื่องน่าอัศจรรย์หากเพื่อนร่วมงานหรือเจ้าของบาร์รับรู้ ทำให้ผู้หญิงที่ผ่านประสบการณ์ในการทำงานมาช่วงเวลาหนึ่งจะมีมุมมองต่อการมีเพศสัมพันธ์กับลูกค้าเพื่อแลกกับเงินตราว่าเป็นงานหลักอย่างหนึ่งของตนอย่างตรงไปตรงมาเมื่อต้องเข้าสู่สถานการณ์ต่อรองในเรื่องราคากับลูกค้า ผู้หญิงจึงสามารถแสดงออกตามเป้าหมายอย่างแข็งขัน

3. การแสดงออกของผู้หญิงในสถานการณ์ต่าง ๆ

การเปิดฉากเจรจาต่อรองทั้งในเรื่องอัตราค่าบริการและระยะเวลาในการให้บริการระหว่างผู้หญิงบาร์เบียร์กับลูกค้าจะทำให้ภาพลักษณ์ของผู้หญิงเด่นชัดมากขึ้นในฐานะของผู้หญิงบริการ การแสดงตัวตนในลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นในช่วงเวลาสั้น ๆ ภายใต้สถานการณ์ของการตกลงเงื่อนไขการทำ “ธุรกิจ” ที่พยายามรักษาผลประโยชน์ของผู้หญิงเท่านั้น แต่การแสดงออกของผู้หญิงมีภาพลักษณ์อื่น ๆ ซ่อนทับอยู่อย่างแยบยลจนกระทั่งทำให้ผู้ชายฝรั่งรู้สึกสับสน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแสดงออกที่บ่งบอกถึงความชมชอบในตัวลูกค้า ซึ่งยุทธวิธีเช่นนี้นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์ในเชิงคู่สาว (Cohen, 1999: 160-161)

การนำเสนอเนื้อหาในส่วนนี้จะเป็นการนำเสนอตามสถานการณ์ต่าง ๆ ภายใต้แนวคิด Impression Management ของ Goffman ที่เสนอว่า การสร้างภาพลักษณ์เป็นกระบวนการทาง

สังคมที่เต็มไปด้วยการต่อรองระหว่างคู่ปฏิสัมพันธ์ ตัวตน (self) ที่แสดงออกของผู้หญิงบาร์เบียร์ จึงถือเป็นผลผลิตจากคู่ปฏิสัมพันธ์ สถานการณ์และจากทางสังคมที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้เห็นถึง จุดความคิด อารมณ์ความรู้สึกเบื้องหลังการจัดการภาพลักษณ์ต่าง ๆ ของผู้หญิงบาร์เบียร์ที่มีทั้ง ลักษณะร่วมบางอย่างภายใต้บรรทัดฐานแบบใหม่ในโลกบาร์เบียร์และขณะเดียวกันก็มียุทธวิธี เฉพาะของผู้หญิงแต่ละคนที่มีปุมหลังและเป้าหมายแตกต่างกันไป จึงเลือกนำเสนอเป็นกรณี ศึกษาของผู้หญิงบาร์เบียร์ 6 กรณีด้วยกัน

ชีวิตอิสระของนิต

นิตมักจะ “ได้แรง” ระหว่างการเล่นสลีกเกอร์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เธอมีฝีมืออยู่ในอันดับต้น ๆ ของร้าน รูปร่างของเธอค่อนข้างอวบเล็ก นิตไม่ยอมให้เครื่องเคราบนใบหน้าที่ติดตัวมาแต่กำเนิด มาเป็นอุปสรรคต่อความสวยงามร่วมสมัย เธอจัดแจงนำเงินที่เก็บหอมรอมริบมาได้ทำศัลยกรรม เสริมจมูกจากที่ไร้ดั่งให้โด่งขึ้นพองาม พร้อมกับเปลี่ยนรูปโฉมของคางที่ทางออกเสียใหม่เพื่อให้ได้ วงหน้าเป็นรูปไข่ โฉมใหม่ของนิต ทำให้คนที่มองดูเธอผิวเผินอาจเข้าใจผิดว่าเป็นสาวญี่ปุ่น เธอ แต่งตัวหลายสไตล์ มีหลายบุคลิก บางวันดูปราดเปรียว บางวันออกแนวเซ็กซี่ขึ้นอยู่กับการแต่ง กายและการวางกิริยาท่าทาง เธอบอกว่า “ต้องดูว่าแขกเป็นแบบไหน บางคนเขาเป็นผู้ใหญ่ เราก็ ต้องวางมาดขรึมหน่อย บางคนตลก เราก็บ๊อง ๆ ด้วย”

คืนวันหนึ่ง นิตเล่นสลีกเกอร์คู่กับหนุ่มอังกฤษที่มานั่งดื่มที่บาร์ติดต่อกันหลายวัน ชายคนนี้ มักเลือกเครื่องดื่มเป็นเหล้าขูด เมื่อผู้หญิงคนใดแวะเวียนไปทักทาย เขามักจะชวนให้ดื่มเหล้าด้วย แต่ผู้หญิงทุกคนรู้ดีว่า หากเธอดื่มเหล้าของลูกค้า เธอจะไม่ได้ค่าดื่ม เว้นเสียแต่ว่าลูกค้าต้องสั่งดื่ม ให้เธอเป็นการเฉพาะ ผู้หญิงหลายคนพลาดการได้ดื่มจากลูกค้าหนุ่มอังกฤษรายนี้ เมื่อนิตและ ลูกค้ารายนี้ประลองฝีมือและนิตเป็นฝ่ายชนะ เธอเสนอให้ชายหนุ่มเลี้ยงดื่มและเขาตอบตกลง นิต นั่งดื่มลับกับการออกไปเป็นคู่เล่นสลีกเกอร์ คืนนั้นเธอได้ดื่มจากเขาลามดื่ม และเปย์บาร์ออกไป ด้วยกัน ราวหนึ่งชั่วโมงเศษ นิตกลับมาที่บาร์พร้อมเสื้อผ้าชุดใหม่ ผัดหน้าทาแป้งดูสดใส ขณะที่ ลูกค้าของเธอดูอารมณ์ดีและมานั่งดื่มต่อตามลำพังเช่นเดิม ส่วนนิต เธอมีลูกค้าประจำมาหาที่ บาร์ เธอไปนั่งดื่มพูดคุยโดยไม่ได้สนใจลูกค้าที่เพิ่งออกไปด้วยกันอีกเลย

เมื่อถามนิตว่า เคยมีปัญหาลูกค้าแสดงอาการหึงหวงเธอหรือไม่ เธอตอบว่า “เรามา ทำงานเพราะเงินนะ มาบริการลูกค้า บางทีลูกค้ามาโอดครวญหรือต่อว่าที่มาถึงแล้วไม่เจอเรา เพราะเราไปกับลูกค้าคนอื่น นิตจะพูดเลยว่า ผู้หญิงที่นี้ทุกคนมาทำงานเป็นกะหรื นะ ไม่ได้เป็น เมียของใคร”

ไม่ใช่ทุกครั้งที่คุณหญิงทุกคนจะแสดงกิริยาตอบโต้ในสถานการณ์ที่เกิดการชิงไหวชิงพริบเช่นนี้ ความเข้มข้นของการตอบโต้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และลูกค้า เช่น ผู้ชายคนนั้นมีศักยภาพด้านการเงินหรือเธอคนนั้นมีใจปฏิกิริยาตอบโต้เพียงใด ในหลายกรณีที่ผู้หญิงดูแลลูกค้าตามปกติแต่มีลูกค้าบางคนแสดงความเป็นเจ้าของเรือนร่าง หัวใจหรือการกระทำของเธอ เธอจะตอบโต้ทันทีเพื่อประกาศให้รู้ว่าไม่มีผู้ชายคนใดผูกขาดการเป็นเจ้าของเธอ แต่การแสดงออกเช่นนี้เกิดขึ้นหลังจากที่ผู้หญิงผ่านประสบการณ์มาแล้วว่า ผู้ชายฝรั่งหลายคนปากหวาน หลอกให้เธอแอบเรื่อและในที่สุดก็พบกับความผิดหวัง

นอกจากนี้ การใช้คำเรียกตนเองว่า “กะหรี่” ซึ่งไม่ได้ถูกกล่าวถึงในสถานการณ์ปกติ กลับถูกนำมาใช้ในสถานการณ์ที่ผู้หญิงต้องการตอบโต้การผูกขาดความเป็นเจ้าของเรือนร่างและการแสดงอำนาจเหนือตัวผู้หญิง ซึ่งผู้หญิงจัดวางสถานะผู้ชายที่มาให้บริการว่าเป็นเพียงลูกค้าที่ความสัมพันธ์สิ้นสุดลงภายหลังการซื้อขายบริการเท่านั้น

นิตเล่าว่าเธอรู้สึกพิเศษกับลูกค้าบางคน เช่นรายล่าสุดเป็นชาวนิวซีแลนด์ ได้รู้จักกันสองสามวัน ไปด้วยกันแบบค้างคืน น้อยครั้งนักที่หญิงสาวผู้นี้จะเลือกเสนอหรือรับการบริการลักษณะนี้ เธอถูกใจเขามาก

“หน้าตาน่ารักแล้วก็นิสัยดี เขาเทคแคร์ดีมากเลยนะ สุภาพ ก็ขอที่อยู่ทางอีเมลติดต่อกัน เขาให้รูปไว้ คุยกันแบบเพื่อนมากกว่า แต่ก็ประทับใจ”

นิตแวะเวียนไปเช็คอีเมลล์หลายครั้งหลังจากที่หนุ่มนิวซีแลนด์กลับประเทศ แล้ววันหนึ่งเธอก็ล้มหวัง ได้รับข้อความจากเขา เขาเล่าถึงการกลับไปทำงานที่น่าเบื่อหน่ายอีกครั้งหลังจากหยุดพักมาหลายสัปดาห์ ไม่มีเนื้อความพิเศษ และลงท้ายว่าคิดถึงเธอ นิตนำข้อความที่พิมพ์จากร้านอินเทอร์เน็ตแอบให้ผู้ศึกษาอ่าน เธอบอกว่า ไม่อยากให้ใครรู้เรื่องราวเธอรู้สึกพิเศษกับหนุ่มรายนี้พอสมควร หลายครั้งเธอรู้สึกว่า มีความอบอุ่นเมื่อได้อยู่ใกล้กับลูกค้าที่มีบุคลิกเป็นผู้ใหญ่ เช่นครั้งหนึ่งขณะที่เธอกำลังขังใจว่าจะซื้อโทรศัพท์มือถือดีหรือไม่ เธอเล่าเรื่องนี้ให้ลูกค้าฟัง เธอว่าไม่ได้ตั้งใจจะถามความเห็นอะไรมากมาย เพียงแต่เป็นการชวนสนทนาเท่านั้น แต่แล้วลูกค้าซึ่งอยู่ในวัย 40 ปี เศษ กลับให้คำแนะนำแก่เธออย่างเอาจริงเอาจังว่า ควรจะเก็บเงินไว้ การซื้อโทรศัพท์มือถือมีแต่รายจ่ายเท่านั้น เธอรู้สึกดีมากที่ได้รับการพูดคุยแสดงความจริงใจ

“แขกหลายคนเขาดินะ ตอนเราเรื่องนั้นเรื่องนี้ พูดอะไรที่จริงใจ”

หลายครั้งคำพูด คำตักเตือนหรือการปฏิบัติตัวเล็ก ๆ น้อย ๆ ของลูกค้าที่แสดงถึงความใส่ใจและความจริงใจไม่ว่ามอบให้โดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม ได้กลายเป็นน้ำทิพย์โสมจิตใจผู้หญิงบาร์

เบียร์ที่ภาพลักษณ์ภายนอกถูกตีตราไว้ว่าเป็นผู้หญิงกร้านโลก หวังแต่จะกอบโกยเงินทองจากผู้ขายโดยหาความจริงใจใด ๆ ไม่ได้

ขณะที่ผู้หญิงในบาร์ส่วนใหญ่เชื่อว่า ความมีเสน่ห์ในตัวของผู้หญิงแต่ละคนวัดได้จากการที่มีลูกค้าประจำมาติดพันหรือมีคนรับเลี้ยงดูส่งเสียเงินทอง แต่สำหรับนิตในระหว่างที่เธอยังไม่สามารถพิสูจน์ให้เห็นถึง "เสน่ห์" ตามบรรทัดฐานดังกล่าว เธออธิบายเกี่ยวกับตนเองว่า

"ไม่ใช่ว่าไม่มีแขกมาขอบนะ แต่นิดไม่อยากให้ใครมาแสดงท่าเป็นเจ้าของ ทำไปเรื่อย ๆ เราก็ได้เงินของเรา"

เธอบอกว่าตัวเธอไม่ได้มีการะับผิดชอบมากมายดังเช่นเพื่อนร่วมงานส่วนใหญ่เผชิญอยู่ เธอทำงานด้วยความหวังว่าจะเก็บเงินเล็กน้อยหนึ่งเพื่อนำไปทำธุรกิจขายเสื้อผ้าของตนเอง ซึ่งเวลาหนึ่งปีที่ผ่านมาก็ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ส่วนใหญ่เธอใช้เวลาว่างในช่วงบ่ายหลังตื่นนอน ดูวิดีโอในห้องพัก ออกเที่ยวตามดิสโกเธคบ่อยครั้งหลังเลิกงาน และบางครั้งเธอก็รู้จักตนเองจากการไปเที่ยวโดยไม่มีการทำงานเข้ามาเกี่ยวข้อง

"ไปเที่ยวที่ไนท์คลับชั้น เจอนักร่อนคนหนึ่งชอบมากเลยนะ บอกไม่ถูกเลย เรารู้สึกอายมาก เกือบทุกทีที่เจอเขา ตอนอยู่บาร์เราเป็นแบบหนึ่งนะ ดูเหมือนกลัวอะไรแบบนั้น แต่เอาเข้าจริง นิดว่านิตเป็นคนขี้อาย"

นิตอาจไม่ถือว่าประสบความสำเร็จในหลายตาของผู้คนที่คลุกคลีอยู่ในวงการบาร์เบียร์หากเป้าของความสำเร็จอยู่ที่การมีชายชาวต่างประเทศรับเลี้ยงดู ดังเช่นที่เป็นเป้าหมายของผู้หญิงบาร์เบียร์ส่วนใหญ่ แต่กระนั้น ในแง่ของการทำงานบริการในบาร์เบียร์ ประสบการณ์ทำให้นิตรู้จักที่จะสร้างกฎเกณฑ์เฉพาะของตนเพื่อเป็นเกราะป้องกันให้ตนเองสามารถดำรงอยู่ในอาชีพได้ตามแบบที่เธอต้องการ นับตั้งแต่การเลือกลูกค้า การเลือกประเภทของการให้บริการ การเป็นฝ่ายกำหนดสถานที่ในการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับลูกค้า และการตอบโต้ด้วยการใช้คำพูดในกรณีที่ถูกค้าแสดงความเป็นเจ้าของของเธอ ทั้งนี้ นิตก็ไม่ได้สูญเสียตัวตนที่เธอคิดว่า เธอเป็น หากแต่เธอกลับอธิบายว่า ตัวตนหรือภาพลักษณ์ที่ปรากฏในบาร์เบียร์ระหว่างการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้านั้น เป็นการปรุงแต่งตัวตนใหม่ตามฉาก สถานการณ์และสอดคล้องกับความคาดหวังของกลุ่มปฏิสัมพันธ์

ท่ามกลางความสัมพันธ์ระหว่างตัวเธอกับลูกค้าที่สร้างภาพลักษณ์ในการเป็นหญิงบาร์เบียร์ซึ่งเต็มไปด้วยการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างการบริการกับเงินตรา นิตพบว่าตัวเองมีอารมณ์ความรู้สึกพิเศษเข้าไปเกี่ยวพันในตัวลูกค้าหลายต่อหลายครั้งแม้ว่าความสัมพันธ์เหล่านั้นยังไม่ได้มีการพัฒนาไปสู่จุดที่เรียกว่าเป็นความสำเร็จตามบรรทัดฐานของผู้หญิงบาร์เบียร์ก็ตาม

ผู้หญิงชื่อสร้อย

สร้อย เป็นสาวพะเยาวัย 27 ปี รูปร่างค่อนข้างท้วม อวบอ้วน ดวงตาหยาดเยิ้มของเธอ บ่อยครั้งดูริมเคร่า เธอไปเติบโตที่หาดใหญ่โดยพักกับพี่สาวที่มีสามีเป็นชาวต่างประเทศและเปิดร้านอาหารกึ่งบาร์ ในที่สุดเธอแต่งงานกับหนุ่มใหญ่ชาวสิงคโปร์ มีลูกชายหนึ่งคนวัยสองขวบ เธอ ยังไม่ได้หย่าขาดจากสามีแต่แยกกันอยู่อย่างถาวร เธอเล่าว่า มีปัญหาทะเลาะกับสามีเรื่องดื่ม เหล้าเป็นประจำ หลายครั้งถึงขั้นตบตี ที่ดันแขนข้างซ้ายของสร้อยมีรอยมีดกรีดลึกซึ้งเห็นได้ชัดเจน “เป็นรอยขวัญวันเกิดจากผัว” ระหว่างที่อยู่ในงานฉลองวันเกิด สามีเกิดหึงหวง สุกก็อนุญาตจนมา เราหาว่าเธอมีคู่ “โชคดียี่ห่วยไม่ไปฟาดกับชอบเตียง เขาใช้มีดกรีดดันแขนและบอกว่าไม่ให้ใส่เสื้อ ไชว์แขนอีก” ครั้งแรกเธอขอหย่ากับสามี แต่สามีไม่ยอม ต่อมาสามีไปมีแฟนเป็นผู้หญิงทำงานบาร์ แถวหาดใหญ่และมาขอหย่ากับเธอ เธอจึงไม่ตกลง จนกระทั่งบัดนี้เธอบอกว่า ยังไม่ได้หย่าขาดกัน แต่เลิกรักกันมาสองปีแล้ว “เห็นผัวไปมีแฟนเป็นผู้หญิงบาร์ เลยอยากรู้ว่าผู้หญิงบาร์มันมีอะไรดีนัก หนา” เหล่านี้คือเรื่องราวเกี่ยวกับอดีตที่เธออยากให้ผู้ศึกษารู้จักในฐานะคนคุ้นเคยในช่วงเวลาหนึ่ง

สร้อยทำงานบาร์เบียร์เต็มตัวครั้งแรกที่จัสมินบาร์โดยการฝากฝังจากญาติที่มีศักดิ์เป็น พี่สาว ประสบการณ์ครึ่งปีทำให้การแสดงออกของเธอมีความชัดเจนอยู่ไม่น้อย คำวันหนึ่ง สร้อย เข้าหาลูกค้าชาวแคนาดา วัยราว 30 ปีเศษ หน้าตาค่อนข้างดี แต่รูปร่างไม่สมส่วนจนสร้อยตั้ง ฉายาวา “มะขามข้อเดียว” เธอใช้เวลาช่วงหนึ่งสังเกตเห็นว่าชายหนุ่มนั่งดื่มน้ำอัดลมที่เก้าอี้หน้า เคาน์เตอร์ตามลำพัง ในที่สุดเธอดัดสินใจเข้าไปทักทายและนั่งเก้าอี้ตัวติดกัน ช่วงเวลาไม่นานนัก ชายหนุ่มถามเธอว่า ชอบดื่มเหล้าหรือไม่ สร้อยตอบไปว่า ดื่มเป็นบางครั้ง ลูกค้าสั่งเหล้า ต่างประเทศให้เธอ

เธอชวนคุยพอจับความได้ว่า เขาเพิ่งเคยมาเมืองไทยครั้งแรก สร้อยรู้สึกว่าเขาช้ำอาย เมื่อ เธอชวนเล่นสล็อตเกอร์ ชายหนุ่มปฏิเสธ สร้อยจึงออกไปเล่นเอง หลังจบเกมส์ ชายหนุ่มยังคงไม่มี ห่วงอื่น เธอกลับมานั่งดื่มต่อ ชวนเล่นเกมสล็อต และเกมส์ต่อไม้ให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ เมื่อเครื่องดื่ม เธอหมดแก้ว ชายหนุ่มสั่งดื่มให้เธออีก จนกระทั่งถึงดื่มที่สาม สร้อยเข้าไปกระซิบกับพนักงานผสม เหล้าว่า ให้ใส่เหล้าเพียงครั้งเดียวก็พอ เพราะเธอไม่อยากเมา และลูกค้าก็ไม่ดื่มอัลกอฮอล์ ได้แต่ ปลอ่ยให้เธอดื่มตามลำพัง ทั้งคู่นั่งดื่ม สนทนาภาษาไทย สลับกับการเล่นเกมสล็อตจนกระทั่งเวลาล่วงเลย เข้าสู่วันใหม่ ผู้หญิงในบาร์ทยอยออกไปกับลูกค้าหลายราย สร้อยเริ่มรูดลูกค้าด้วยการเอามือโอบที่ ต้นคอ และจูบที่ริมฝีปาก แตกต่างจากช่วงแรกที่เป็นเพียงการนั่งดื่มและพูดคุย โดยที่ฝ่ายชายไม่ได้ และต้องเนื้อตัวเธอแต่อย่างใด

ประสบการณ์การทำงานในบาร์บีเรียครึ่งปี ทำให้สร้อยเรียนรู้การจัดวางกิจการแสดงออกซึ่งผ่านกระบวนการประเมินลูกค้า เช่น การสังเกตการสั่งเครื่องดื่มเป็นเหล่าต่างประเทศให้เธอแสดงว่า ลูกค้าไม่ได้กังวลที่จะต้องจ่ายในราคาแพง ที่พักของเธอเป็นโรงแรมที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่ง และที่สำคัญเธอเพิ่งมาเมืองไทยครั้งแรก สร้อยสังเกตลูกค้าตลอดเวลาระหว่างที่เธอออกไปเล่นสไนเกอร์ เพื่อดูว่า ลูกค้าสนใจผู้หญิงอื่นในบาร์หรือไม่ ขณะเดียวกันก็เป็นการประเมินเพื่อนร่วมงานว่าจะเข้าไปแย่งชิงลูกค้าของเธอหรือไม่ นอกจากนี้เธอยังมีทักษะในเรื่องการใช้ภาษา ทำให้ปัญหาการสื่อสารลดลง

การแสดงออกในช่วงแรกของสร้อยดูเรียบ ๆ ไม่รุกเฝ้าในเรื่องเช็กลิสต์ เพราะสังเกตว่าชายหนุ่มค่อนข้างขี้อาย และขี้อาย จนกระทั่งช่วงดึกมาก เธอเริ่มรุกด้วยการขยับเข้าไปนั่งใกล้ โอบกอด และจูบชายหนุ่มเพื่อกระตุ้นให้อีกฝ่ายหนึ่งเกิดความรู้สึกอยากเปย์บาร์เธอออกไป แล้วในที่สุดข้อเสนอก็ได้รับการตอบลั่นดังที่เธอคาดคะเนไว้ ทั้งคู่เปย์บาร์ออกไปด้วยกัน โดยสร้อยไม่เจรจาในเรื่องราคา เพราะความรู้สึกบอกเธอว่า ลูกค้าค่อนข้างแน่นอนในเรื่องการเงิน ดังนั้นจึงไม่ต้องเปิดฉากเจรจาต่อรองราคาค่าบริการ

ค่ำวันถัดมา สร้อยพาชายหนุ่มมาที่บาร์ตั้งแต่หัวค่ำ และเปย์บาร์ออกไปด้วยกัน เมื่อเพื่อนร่วมงานถามเธอว่าลูกค้ารายนี้เป็นอย่างไรบ้าง เธอตอบว่า "เสียอารมณ์หมด ไม่มีอะไรกัน ให้รักว่าให้อย่างเดียว แต่ก็ดีเหมือนกัน" สร้อยบอกกับนักศึกษาว่า "จะอยู่ตั้งสองอาทิตย์ ดีเหมือนกัน เพราะสร้อยชอบอยู่กับแขกนาน ๆ มากกว่า ไม่ชอบเปลี่ยนหน้าทุกวัน" แล้วเธอก็ทำตามที่พูดด้วยการพาชายหนุ่มไปเที่ยวในตอนกลางวัน เช่น การไปห้วยตึงเฒ่า ไปช้อปปิ้ง เมื่อตกดึกก็พาชายหนุ่มมานั่งดื่มที่บาร์ ราตรีหนึ่งทั้งคู่ออกไปเที่ยวดิสโกเธค บางวันสร้อยแยกกับเขาตั้งแต่ตอนหัวค่ำเพื่อกลับห้องพักของตนเอง และเมื่อเธอมาถึงบาร์ก่อน เธอจะสั่งเครื่องดื่มเป็นเหล่าต่างประเทศเช่นเดิมโดยลงบิลไว้ล่วงหน้า

ตลอดระยะเวลาที่เธอบริการลูกค้ารายนี้ เธอสั่งดื่มให้ตนเองวันละ 10-15 ดื่ม จนกระทั่งเจ้าของบาร์พูดกลับหลังเธอว่า "แบบนี้ไม่เรียกว่ากินแล้ว แต่เมาเงินในกระเป๋าแขก" แต่สร้อยบอกกับนักศึกษาว่า "แขกใจดี เขาบอกว่าจะดื่มอะไรก็ดื่มไปเลย" ทุก ๆ หนึ่งชั่วโมงเธอจะถามแคชเชียร์ว่า "ได้ก็ดื่มแล้ว คืนนี้ต้องเอาซัก 15 ดื่ม"

เวลาผ่านไปสามวัน เธอคำนวณดื่มที่ได้จากชายหนุ่มรวม 35 ดื่ม ชายหนุ่มเปย์บาร์เธอไปทุกคืน สร้อยเริ่มวาดฝันว่า จะพาชายหนุ่มไปเที่ยวบ้านเธอที่พะเยา และไปเที่ยวที่เกาะเสม็ดต่อ เธอเร่งจำนวนดื่มของเธอทุกคืน เพราะเธอคิดว่า หากไปฮอลิเดย์ เธอจะไม่มีโอกาสได้รายได้จากการดื่มแล้ว ขณะที่เพื่อนร่วมงานพูดกลับหลังเธอว่า "อ๊ย เยี่ยอะหยั่งกึบ่อได้เยี่ย แล้วดื่มเอา ดื่มเอา"

บ่อเอ็นดูไธ้มะขามข้อเดียวเลย—ไม่ได้มีเช็กส์กัน แล้วยังดี่มาก ๆ อีก ไม่สงสารนายมะขามข้อเดียว”

แล้วอีกสองวันถัดมา นายมะขามข้อเดียวของสร้อยก็หายไป เธอดูไม่ฟูฟ่าเหมือนตอนที่มียูกค้ารายนี้อยู่ด้วย ช่วงนี้สร้อยเปรยกับนักศึกษาว่า “อยากมีใครซักคนนะที่ คอย ไปเที่ยวกัน โดยไม่ต้องมีเช็กส์” เมื่อถามถึงนายมะขามป้อม เธอบอกว่า เขาไปเที่ยวเกาะลมุย อีกสี่ห้าวันจะกลับมา โครงการพาขายหนุ่มกลับพะเยาและการไปฮอลิเดย์กับเขา ไม่ได้ถูกพูดถึงอีก ไม่มีใครถามเธอในเรื่องนี้ แต่การพูดลับหลังมีอยู่บ้าง โดยเฉพาะการตีตมมาก ๆ ชนิดที่ “เผาเงินในกระเป๋า” ของลูกค้าเสียยับเยิน

ในคำคืนที่สร้อยนั่งเรียบเหงา เธอได้พบกับลูกค้าเก่าเมื่อหลายเดือนก่อน สร้อยตื่นเต้นมากทันทีที่เห็นเขา “โห้ย ใจเต้นหมดเลย ไม่นึกว่าจะมา” เธอจำได้แต่เพียงว่าเขาซื้อโทนี่และเคยไปฮอลิเดย์ด้วยสี่วัน เธอออกโทนี่ด้วยความดีใจ ในคำคืนที่กำลังผ่านไปอย่างเรียบเหงา การได้พบลูกค้าเก่าสร้างความรู้สึกดี ๆ บางอย่างนอกจากคำตอบที่เป็นเงิน สร้อยตีตมกับโทนี่สองตีตมและเปย์บาร์ออกไปด้วยกัน

สร้อยอยู่กับโทนี่สามวัน แล้วโทนี่ก็หายไป เธอเล่าว่า “มันบอกอยากไปเที่ยวอะโกโก้ เราไปกับมันครั้งแรก แค่นี้เราก็อาจจะแยกอยู่แล้ว แต่นี่มันดูไปด้วย มีมันไม่อยู่เฉย มันจับ ลูบไล้ของสร้อยตลอด ไม่ชอบแบบนี้เลย พอมันชวนไปอีก เราบอกว่าไม่ไปแล้ว มันจะกลับโปรที่บาร์ มันหาว่าเรามีแฟนอยู่ที่บาร์หรือไง อะไร ๆ ก็กลับบาร์อยู่นั่นแหละ เราเลยบอกมันว่า ไช้ ฉันมีแฟนอยู่ที่บาร์ แล้วก็เลยแยกกัน”

เวลาผ่านไปเกือบเที่ยงคืน หนุ่มแคนาดาที่ถูกผู้คนในบาร์ขนานนามว่า “มะขามข้อเดียว” ก็เดินเข้ามาในร้าน สร้อยดีใจมาก เธอครีกริครื้นและอ่อนหวานมากขึ้น แต่บังเอิญเหลือเกิน ก่อนที่นายมะขามข้อเดียวจะเข้ามา เธอได้ปราดเข้าไปทักทายโดยการแนะนำตัวเองกับหนุ่มร่างใหญ่ที่ดูอารมณ์เปรี๊ยะเหงาและมาตามลำพังเสียก่อนแล้ว สร้อยทักทายลูกค้าชาจรายนี้ เมื่อรู้ว่าเขาพักอยู่โรงแรมระดับห้าดาวแห่งหนึ่ง เธอเริ่มให้ความสนใจในตัวเขา แต่ไม่ได้นั่งคุยตีตมอย่างเป็นทางการ หากแต่เชิญให้อีกฝ่ายหนึ่งเล่นสล็อตเกอร์ และเมื่อฝ่ายชายพยักหน้า เธอเดินไปเขียนชื่อให้เขาบนกระดานข้างผนัง จากนั้นสร้อยก็ไปทักทายลูกค้ารายอื่นและย้อนกลับมาหาลูกค้าชาจรายนี้อีกครั้ง

คำคืนนี้สร้อยเป็นหญิงสาวทรงเสน่ห์ เธอมีลูกค้ามาชนกันถึงตามรายด้วยกัน รายแรกคือสองพ่อลูกชาวอิสราเอลที่มารวนเธอไปเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน รายที่สองเป็นลูกค้าชาจที่เพิ่งผ่านเข้ามาแต่ก็ดูน่าสนใจ และยังมีลูกค้ากระเป๋านักท่องเที่ยวอย่างนายมะขามป้อมที่ลืสุดสำนึกไปเที่ยว

เกาะลุมพินีแล้วย้อนกลับมาหาเธออีก ข้ายังบอกกับเธอว่า ไม่ว่าเราจะไปไหนก็ไม่เหมือนอยู่กับ
สร้อย

สร้อยเข้าไปพูดคุยกับนายมะขามป้อมถึงเรื่องการเดินทางหลายวันที่ผ่านมาของเขา เธอ
ส่งเครื่องดื่มให้สร้อย สร้อยชวนเขาให้ย้ายที่นั่งมาในมุมที่สามารถชมเคเบิลทีวีได้ จากนั้นเธอผละ
จากชายหนุ่มและเดินไปยิ้มหวานกับลูกค้าสองพ่อลูกชาวอิสราเอล และหมุนเวียนมาทักทายหนุ่ม
ลูกค้าชาวกรีกที่เธอเขียนชื่อให้เขาไปเล่นสโนว์บอร์ด ลูกค้าชาวกรีกถามเธอว่าอยากดื่มอะไร เธอส่งเครื่อง
ดื่มแบบเดียวกับที่นายมะขามป้อมสั่งให้ เธอชนแก้วดื่มกับเขาแต่ไม่ได้นั่งประจำ ระหว่างนั้นเธอก็
นับจำนวนดื่มของวันนี้ที่เพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อย ๆ เธอบ่นเสียงดังเพื่อให้เพื่อนร่วมงานได้ยินว่า “ฉันก็
บอกมะขามป้อมแล้วนะว่า ดื่มแก้วนี้แล้วไปห้องกันใหม่ เขาบอกว่าให้ดื่มอีก เดี่ยวจะหาว่าฉันไม่
ส่งสารเขา มีแต่ดื่มเอา ๆ แต่มันให้อันดื่มเองนะ” แล้วเธอก็ดื่มจากนายมะขามป้อมเป็นแก้วที่สอง
พร้อมกับชะโงกหน้าตามพนักงานในเคาน์เตอร์ว่า วันนี้เธอได้ก็ดื่มแล้ว เมื่อมีเสียงตอบว่าแก้วดื่ม
เธอบอกว่า อีกดื่มเดียวก็ทะลุเป้าของคืนนี้

สร้อยเวียนไปทักทายชายหนุ่มชาวกรีก เริ่มมีการสัมผัสเนื้อตัวมากขึ้น เช่น การโอบเอวและ
ส่งดื่มเพิ่มอีกดื่มหนึ่ง แต่เธอยังไม่ได้ปักหลักนั่งเสียวที่ เพียงแค่นั่งใกล้และจดที่อยู่ทางอีเมลล์ของ
เขา สร้อยเดินไปกระซิบกับนายมะขามป้อม ชายหนุ่มตอบอะไรบางอย่างที่ทำให้สร้อยได้ตอบด้วย
การพูดเสียงดังเป็นภาษาไทยว่า “เดี๋ยวเถอะ” เธอทำท่าไม่พอใจก่อนผละออกมาหาลูกค้าชาว
กรีก สร้อยโอบคอลูกค้าและเอาหน้าแนบชิดอีกฝ่ายหนึ่ง ริมฝีปากบรรจบกัน ทั้งคู่จูบกันพอให้ได้
ยินเสียงจูบหากอยู่ไม่ไกลนักและในที่สุดก็ตกลงไปด้วยกันแบบช็อตไหม้ ลูกค้าจ่ายเงินกับ
แคชเชียร์ ขณะที่สร้อยเดินกลับมาหานายมะขามป้อมซื้อเดียวและพูดอะไรบางอย่าง แล้วเธอก็ออก
จากบาร์ส่งหน้าหนุ่มลูกค้าชาวกรีกชั่วครู่ ส่วนนายมะขามป้อมซื้อเดียวยังคงนั่งดูเคเบิลทีวีขณะที่สร้อย
จากไป

สองวันถัดมา ผู้ศึกษาพูดคุยกับสร้อยถึงสถานการณ์รถไฟชนกันและเธอออกไปกับลูกค้า
ชาวกรีก สร้อยบอกว่า “ไม่อยากพลาดโอกาส เพราะช่วงนี้ไม่ค่อยมีเงิน ไปกับแขกแค่ครึ่งชั่วโมงก็
กลับ ก็เลยไปบอกมะขามป้อมว่า ไปหาเพื่อนนะ เดี่ยวมา เขาก็นั่งรอจนเรากลับมาที่บาร์ เมื่อคืนมี
คนชวนไปช็อตไหม้อีก แต่ไม่อยากไปแล้ว เกรงใจมัน ครั้งแรกมันไม่ว่าอะไร เลยไม่อยากทำอีก”

นายมะขามป้อมยังคงเป็นลูกค้าประจำของสร้อยตลอดทั้งสัปดาห์ แล้วก็ถึงวันที่หนุ่ม
แคนาดา รายนี้ต้องเดินทางกลับบ้าน สร้อยเล่าว่า เขาขอรองให้ และเธอรองให้ด้วยเช่นกัน
“สร้อยไม่ได้รักเขาหรอก เพียงแต่สงสาร เห็นเขารองให้ ก็เลยรองให้ ไปส่งเขาที่สนามบิน เขาให้เงิน
มาอีกหมื่นกว่าบาท เขาเป็นคนใจดีนะ”

ผู้ชายมาพร้อมลายลมในความรู้สึกของสร้อย ผ่านมาแล้วผ่านไปไม่อาจจะไร้ว้าว้าวได้ และแล้วลมก็พัดมาใหม่อีกครั้ง จากหนุ่มแคนาดามาเป็นหนุ่มอิตาเลียน คืนหนึ่งสร้อยเห็นเขามานั่งดื่มที่บาร์และออกไปกับเพื่อนร่วมงานของเธอ วันถัดมา ชายหนุ่มคนเดิมมาที่ร้านอีก คราวนี้เขาเข้ามาทักทายสร้อย ทั้งคู่นั่งดื่มด้วยกัน จนกระทั่งถึงตอนเปย์บาร์ สร้อยบอกอัตราค่าบริการของเธอว่า “คุณต้องจ่ายค่าเปย์บาร์ 200 บาท และของอื่นต่างหาก” ลูกค้าบอกว่าเมื่อคืนเขาจ่ายเฉพาะค่าบาร์เท่านั้นแต่ไม่ต้องเสียค่าบริการ สร้อยพูดกับลูกค้าว่า “Yes same woman, but I am สร้อย not แอม. for me all night 1000 baht” ลูกค้าต่อรองว่า เหลือ 500 บาทได้ไหม สร้อยคิดคำนวณในใจว่า ช่วงนี้มีนักท่องเที่ยวน้อย และอีกอย่างคนอิตาเลียนี่เหนียว โอกาสได้มากกว่านี้คงไม่มีทาง เธอจึงต่อรองกับลูกค้าว่า “O.K. You boom boom one and sleep O.K. but two three I don't like” ในที่สุดทั้งคู่ก็ออกไปด้วยกัน

ภาพลักษณ์ของสร้อยในขั้นตอนการเจรจา เป็นการต่อรองระหว่างหญิงขายบริการทางเพศให้กับลูกค้า โดยผ่านการประเมินของฝ่ายหญิงแล้วว่า ลูกค้ามีลักษณะเด่น ๆ อย่างไร เช่น คนอิตาเลียนเป็นคนขี้เหนียว แต่ขณะเดียวกัน เธอก็ได้เสนอการบริการที่เธอคิดคำนวณแล้วว่า สมน้ำสมเนื้อ ด้วยการต่อรองให้มีเพศสัมพันธ์หรือที่มักเรียกกันในกลุ่มผู้หญิงกับลูกค้าชาวตะวันตกว่า “บูมบูม-Boom Boom” เพียงครั้งเดียวเท่านั้น แม้สร้อยจะไม่พึงใจลูกค้าชาวอิตาเลียนมากนัก แต่เธอก็ใคร่ครวญแล้วว่าในช่วงฤดูกาลที่มีนักท่องเที่ยวน้อย โอกาสในการเลือกลูกค้ามีไม่มากนัก เธอควรคว้าโอกาสตรงหน้าไว้ก่อน

คืนถัดมา ลูกค้าคนเดิมมาหาเธอที่บาร์อีก ทั้งคู่ไปยังห้องพักของฝ่ายชาย คืนนี้เธอเป็นใช้ตัวร้อน “เราอนน้ำตาไหล เพราะพิษไข้ เลยไม่ได้มีอะไรกัน เขาเช็ดตัวให้และดูแลเราตลอด” ในคืนที่สาม ลูกค้าคนเดิมเปย์บาร์เธอออกไปอีกเช่นกัน ทั้งคู่มีเพศสัมพันธ์กัน เมื่อถึงคืนที่สี่ เธอได้รับโทรศัพท์จากทางบ้านที่พะเยาบอกว่า ลูกชายวัยสองขวบมีอาการชักปวยหนัก เธอรู้สึกเหมือนช็อค จะกลับพะเยาในคืนนั้น รถประจำทางไม่มีเสียแล้ว ลูกค้าคนเดิมอยู่ในสถานการณ์ที่สร้อยกำลังแย่มาก เธอร้องไห้ด้วยความเป็นห่วงลูก ลูกค้าดูแลเธอด้วยความห่วงใยและคืนนั้นเขาเปย์บาร์ให้เธอกลับไปพักที่ห้องของเธอเองเพื่อจะได้ตื่นแต่เช้าไปขึ้นรถ

สร้อยในฐานะของผู้หญิงบริการในบาร์เบียร์และมีหน้าที่หลักคือการขายบริการนั่งดื่มและบริการทางเพศให้กับลูกค้า แต่ภาพลักษณ์ที่เธอเลือกมานำเสนอต่อลูกค้านั้นเปลี่ยนแปลงไปตามการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าในสถานการณ์ต่าง ๆ ในสถานการณ์แรกที่ลูกค้าทำท่าจะไม่จ่ายค่าบริการ เธอแสดงตัวตนอย่างชัดเจนในฐานะของผู้หญิงบริการที่พยายามรักษามลประโยชน์ของตนเองให้ได้มากที่สุด ด้วยการต่อรองกับลูกค้าทั้งในเรื่องราคาและประเภทของการบริการ เมื่อคืนที่

สองลูกค้าเปย์บาร์สร้อยออกไป แต่เธอเป็นใช้ตัวร้อน ภาพลักษณ์ของเธอคือมนุษย์คนหนึ่งที่กำลังอ่อนแอและต้องการการพักผ่อน ขณะที่ลูกค้าปฏิบัติกับเธอในฐานะเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ต่อมาเมื่อเธอเกิดความทุกข์ในเรื่องลูกชายที่กำลังป่วยหนักภาพลักษณ์โดดเด่นของสร้อยคือผู้หญิงที่เป็นแม่และกำลังเป็นห่วงลูกอย่างสุดหัวใจ ลูกค้าหนุ่มอิตาเลียนที่ผ่านการเจรจาต่อรองได้เปลี่ยนสถานภาพเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือด้วยการจ่ายค่าบาร์ให้เธอกลับไปพักผ่อน ทั้งตามสถานการณ์เกิดขึ้นในบริบทของการค้าประเวณีระหว่างผู้หญิงไทยกับลูกค้าชาวตะวันตกที่ระดับปฏิสัมพันธ์มีความแตกต่างกันไป โดยภาพลักษณ์ของผู้หญิงมีพลวัตเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน ภาพลักษณ์ในการแสดงออกของผู้หญิงนอกเหนือจากการใช้เหตุผลในการใคร่ครวญแล้ว ยังมีมิติของอารมณ์ความรู้สึกที่เข้าไปเกี่ยวพันด้วยเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นฐานะของมนุษย์ทั่วไป ผู้หญิงที่มีอาชีพขายบริการทางเพศ และผู้หญิงที่มีสถานภาพของความเปี่ยมแม่

ในความทรงจำของสร้อย ลูกค้าดี ๆ ผ่านมาให้จดจำเช่นเดียวกับลูกค้าเลว ๆ ที่เธอไม่เคยลืม ลูกค้าวัยกลางคนรายหนึ่งเข้ามานั่งดื่มในบาร์ตามลำพัง เมื่อสร้อยเข้าไปทักทายและชวนคุย ลูกค้าสนทนาด้วยเป็นอย่างดี เวลาผ่านไปราวสิบห้านาที สร้อยเริ่มรุกรด้วยการบอกว่า “หิวน้ำ” ลูกค้ายังคงทำราวกับไม่ได้ยินประโยคที่เธอพูด เมื่อเธอพูดประโยคเดิมอีกครั้ง ลูกค้าถามเธอว่า อยากได้เงินเขาหรือ สร้อยตอบทันทีว่า “ Yes, I work here because I want money” สร้อยบอกกับผู้ศึกษาว่า ถ้าไปฟรี เธอไม่ไปหรอก ในเมื่อลูกค้าพูดกับเธอแบบนี้ เธอจึงเลือกตอบกลับไปแบบเดียวกัน

“ครั้งหนึ่งเคยไปกับคนอเมริกัน ยุ่งกันนานสองครั้ง ครั้งแรกพอเขาทำเสร็จ เขาปล่อยให้เรานอนแรมรอ เขาถูกไปตีเมียแล้วมาเอาอีกรอบ พอตอนจะกลับ เขาโยนเงินมาให้ ตอนนั้นเรานั่งอยู่บนเก้าอี้ ข้างตู้เย็น เราเลยขย่ำเงินแล้วปาดใส่หน้าเขา เขาถามว่า ทำไมเขาให้เงินเราแล้ว เราบอกว่า เงินนะ ต้องให้อยู่แล้ว แต่ทำไมต้องโยนให้ เราบอกมันว่า ‘I am a woman same your Mama’ เราถือว่าเป็นการดูถูกเรา ตอนนั้นเราทำท่าทางแบบพร้อมจะเอาเรื่อง ลูกขึ้นยืนข้างตู้เย็นกะว่า ถ้าเขาทำอะไรเราก็จะเอาโค๊คในตู้เย็นออกมาตีเลย ตอนหลังเขาหยิบแบงค์พันใบใหม่แล้วยื่นให้แบบดี ๆ “

สร้อยสร้างกฎเกณฑ์ในการทำงานของเธอเองหลายอย่าง เช่น การออกไปกับแขกคือธุรกิจแบบหนึ่งที่ตกลงกันโดยตรงไปตรงมา เธอมอบบริการนั่งดื่ม พุดคุย หรือบริการทางเพศเพื่อแลกกับเงินทอง เธอจะไม่ติดกับแขกที่พบกันนอกบาร์เบียร์ เหตุผลหนึ่งอาจเป็นเพราะไม่แน่ใจในสถานภาพของตนเองและลูกค้า ขณะเดียวกันมีความหมายแฝงด้วยว่า ตัวตนของเธอที่มีสัมพันธ์กับลูกค้านั้นเป็นตัวตนที่สร้างขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เท่านั้น เมื่อสิ้นสุดการบริการ ตัวตนดังกล่าวก็จบ

ลั่นลง แน่แน่นอนว่า เธอติดต่อกับลูกค้าหลายคนหลังจากพวกเขาเดินทางกลับประเทศไปแล้ว ทั้งทางอินเทอร์เน็ต จดหมาย หรือโทรศัพท์ “หลายคนสัวยึดติดกับเธออยู่ ไม่ได้รู้สึกพิเศษอะไร แต่ก็ตอบกลับไปอย่างนั้น”

ในอีกหลายสถานการณ์สัวยึดรู้สึกเปล่าเปลี่ยวใจ โดยเฉพาะในคืนที่ผู้หญิงในร้านมีลูกค้าหรือมีแฟนมาหา แต่เธอไม่มีใคร แม้กระทั่งลูกค้าผ่านทาง เธอมักจะยืมโทรศัพท์มือถือเพื่อนร่วมงานเพื่อพูดคุยกับแฟนหนุ่ม เช่นเดียวกับคำคืนหนึ่ง คืนนั้น เพื่อนร่วมงานที่เคยมีปัญหาทะเลาะเบาะแว้งกับสัวยึดมาทำงานพร้อมกับแฟนหนุ่มชาวสวิสเซอร์แลนด์ ซึ่งเดินทางมาเชียงใหม่เพื่อมาหาหญิงสาวโดยเฉพาะ ทุกคนในบาร์หันไปมอง มีเสียงลือลือลือว่า “นังดีกมันแน่ววีย คูมันดื้อนรับผัวสิ” เพื่อนร่วมงานรุ่นพี่เริ่มวิจารณ์รูปร่างหน้าตาของลูกค้าและลีลาของ ‘นังดีก’ และเสริมประสบการณ์ของพวกเขาที่มีต่อลูกค้าชาติต่าง ๆ รวมทั้งโครงการแต่งงานของผู้หญิงบางคนที่ไม่กล้าจะมาถึงในเร็ววัน

บรรยากาศในบาร์ สำหรับสัวยึดช่างหดหู่ เธอไม่มีลูกค้า ไม่รู้สึกไร้เรง เธอโทรศัพท์ถึงแอนดี้ ชายหนุ่มในดวงใจคนหนึ่ง โดยขอยืมโทรศัพท์เคลื่อนที่ของเพื่อนร่วมงาน แต่แล้วสายก็ไม่ว่างเช่นเดิม การโทรศัพท์ถึงแอนดี้ของสัวยึดนอกจากจะเป็นการย้ำเตือนกับตนเองว่าเธอเองก็มีใครบางคน ที่รู้สึกพิเศษกับเธอด้วยเช่นกัน ไม่ได้มีเพียงผู้ชายที่พบในการซื้อขายบริการเท่านั้น ขณะเดียวกันก็เป็นการบอกกับคนรอบตัวว่า เธอเองก็มีใครบางคนที่จะห่วงใยและมีแนวโน้มที่จะพัฒนาไปถึงจุดสูงสุดของชีวิตกลางคืนที่มีใครสักคนที่รักและเลี้ยงดูอย่างแท้จริง

“เขาชื่อแอนดี้ อายุ 20 กว่า เป็นคนอังกฤษ เมื่อสี่เดือนก่อนเขามาเที่ยว สัวยึดไปกับเขาห้าวัน เขาดูแลดีมาก แล้วก็ขอที่อยู่ของสัวยึดก่อนกลับ สัวยึดให้ที่อยู่ที่บ้านไป เขาเขียนจดหมายมาหาทันทีที่กลับถึงอังกฤษ เป็นคนแรกเลยนะที่ส่งจดหมายมาหา ก่อนนั้นก็โทรศัพท์คุยกันเป็นประจำ เขาบอกว่า อดทนหน่อยนะที่รัก อีกสองเดือนเขาจะมาเมืองไทยแล้ว สัวยึดชอบเขานะ แต่สองอาทิตย์แล้วที่ติดต่อกับเขาไม่ได้ ไม่รู้เขาไปมีผู้หญิงอื่นหรือเปล่า บางทีสัวยึดนั่งคิดว่า เอ๊ะ เราบ้าหรือเปล่า มีลูก มีผัวมาแล้ว ยังมีความรู้สึกแบบนี้อีก”

แม้สัวยึดกับแอนดี้ เริ่มต้นรู้จักกันในเงื่อนไรของการซื้อขายบริการ แต่เมื่อสัวยึดได้มีโอกาสไปช้อปปิ้งกับเขา ทำให้ต่างฝ่ายต่างมีเวลาสร้างความผูกพันกันมากขึ้น ความสัมพันธ์ที่ขยายยาวนานเหนือการค้าประเวณีเกิดขึ้นจากจินตนาการของสัวยึด ผสมผสานกับการปฏิบัติของฝ่ายชายที่ทำให้เธอความรู้สึกหวานไหวมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่แอนดี้เป็นลูกค้าคนแรกที่เขียนจดหมายมาถึงเธอและมีการติดต่อกันทางโทรศัพท์โดยตลอด ความต่อเนื่องเป็นความสัมพันธ์นอกกติกาสของการซื้อขายบริการ ที่เต็มไปด้วยความไม่แน่นอน และเป็นการชิงใจระหว่างกัน

ความฝันกับความจริงยังห่างไกลกัน แต่การมีความหวังเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงชีวิตที่ดีสำหรับเธอในยามนี้ เมื่อถามลรอยถึงอนาคต เธอเงิบไปเพียงครู่เดียวเท่านั้นราวกับเคยคิดหาคำตอบให้กับตนเองไว้แล้ว

“คงบวชชีมั้ง หรือไม่ก็หาเงินชักรอก่อนเลี้ยงลูกจนโต เปิดร้านขายของชำที่บ้าน บางทีอาจมีผัวฝรั่งแล้วเปิดบาร์”

เรื่องของน้อย

น้อย เป็นสาวปราจีนบุรีวัยเบญจเพส เธอแต่งงานและเลิกกับสามีแล้ว มีลูกสาวอายุ 6 ขวบ ฝากไว้ให้แม่ของเธอช่วยดูแลให้ น้อยเป็นผู้หญิงรูปร่างผอมเล็ก ผิวค่อนข้างคล้ำ ไร้ผมยาวปะบ่า ดูเป็นสาวซ่าส์ แก่น ๆ เธอมักแต่งตัวด้วยชุดที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะคือใส่เสื้อเปลือยไหล่และต้นแขน มีเพียงเชือกผูกข้อมือที่ต้นคอ น้อยมีรอยสักที่ต้นแขนข้างหนึ่งและรอยสักนี้เองมักเป็นจุดที่ถูกคำนำมาสทนากับเธอ แรกเริ่มเมื่อเธอมาอยู่เชียงใหม่ น้อยทำงานที่บาร์ญี่ปุ่นแห่งหนึ่งตามคำแนะนำของญาติสาวตามเดือน ต่อมาได้รู้จักกับเพื่อนที่ทำงานบาร์เบียร์กับฝรั่ง เธอจึงลาออกจากบาร์ญี่ปุ่นมาอยู่บาร์เบียร์แห่งแรกได้ราวสามเดือน แต่โดนเจ้าของบาร์โกงค่าดื่มและค่าเปย์บาร์ จึงย้ายมาทำงานที่จัสมินบาร์เป็นแห่งที่สาม

วิธีปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าของเธอค่อนข้างเปิดเผย เช่น การกอดรัด จูบปากราวกับคนรักกัน อย่างสุดเต็มโดยไม่แคร์สายตาของเพื่อนร่วมงานที่นั่งโต๊ะเดียวกัน น้อยมักจะทักทายลูกค้าทุกคนโดยไม่เลือกรูปร่างหน้าตา การสทนนาของเธอเป็นการถามตรง ๆ อย่างเปิดเผย ครั้งหนึ่งผู้ศึกษาได้ร่วมโต๊ะกับเธอและลูกค้า ชุดคำถามของน้อย ได้แก่ “ไปเที่ยวไหนมาบ้าง เดินทางคนเดียวหรือ มีแฟนหรือเปล่า ชอบผู้หญิงผิวเข้มมั๊ย เคยไปเที่ยวพัทยา หรือพัฒนพงษ์หรือไม่ มีผู้หญิงหรือไม่” ขณะที่คำตอบของลูกค้ามักเป็นการตอบแบบเลียง ๆ น้อยจะใช้เวลาช่วงหนึ่งหากลูกค้าไม่เลียงดื่ม เธอจะถามในเชิงรุกเพื่อให้ลูกค้าเลียงดื่ม หากไม่เป็นไปตามที่ต้องการ น้อยจะลุกออกไปนั่งกับลูกค้ารายอื่น ๆ

ในช่วงราวห้าทุ่มของค่ำวันหนึ่ง ระหว่างที่น้อยนั่งกินอาหารมื้อที่สองของวันซึ่งซื้อจากรถเข็นขายอาหารหน้าบาร์เบียร์ เธอนั่งอยู่บริเวณเคาน์เตอร์ด้านนั้น มีลูกค้าวัยราว 40 ต้น ๆ นั่งดื่มอยู่ไม่ห่างจากน้อยมากนัก เขาเหลือบมองเธอเป็นครั้งคราวพร้อมส่งยิ้มให้ น้อยยิ้มตอบ หลังเธอจัดการกับอาหารตรงหน้าเรียบร้อย เธอเข้าไปนั่งเก้าอี้ตัวติดกับลูกค้าและเริ่มบทสนทนาหลักตามที่เธอถนัด เช่น คุณชื่ออะไร มาจากไหน ไปเที่ยวไหนมาบ้าง อยู่กี่วัน เคยมาเมืองไทยหรือไม่ น้อยเขียนถึงชั้นมัธยมสอง เธอบอกว่าชอบภาษาอังกฤษทำให้ง่ายในการเรียนรู้เมื่อมีโอกาสฝึกปรือใน

การสื่อสารกับฝรั่ง ชายคนนั้นอนุญาตให้เธอสั่งเครื่องดื่ม เธอเลือกน้ำผลไม้ ซึ่งเป็นเครื่องดื่มประจำที่เธอมักเลือกดื่ม กิริยาท่าทางในช่วงแรกเป็นการนั่งพูดคุยอย่างมีระยะห่างและสงัดให้กัน ส่วนชายหนุ่มดื่มวิสกี้ไทยสลับกับการออกไปเล่นสไนเกอร์ น้อยหันมาพูดกับเพื่อนร่วมงานรุ่นพี่ที่เธอสนิทสนมด้วยว่า “โชคดีชะมัด เพิ่งมาครั้งแรก เป็นคนอังกฤษ ถ้าหนูได้ไฉน หนูก็ไปเลย ไม่อยากไปกับคนเมื่อคืนแล้ว มันเจ็บพี ไฉนมันยาวมาก มันกระแทกมดลูกหนู หนูไม่มีอารมณ์กับมันเลยนะ”

มีหลายครั้งที่ทั้งคู่กระซิบกระซาบกันและในที่สุดฝ่ายชายก็ออกจากบาร์ไปตามลำพัง เมื่อถามน้อยว่าทำไมเธอจึงปล่อยให้ลูกค้าที่เธอหมายปองหลุดมือไป เธอบอกว่า “มันชวนหนูไปให้อยู่กับมันถึงเช้าเลย มันบอกว่า อยากอยู่กับหนูนาน ๆ ตื่นขึ้นมาแล้วเห็นหน้าหนู แต่หนูไม่เอาหรอก หนูบอกมันว่าหนูต้องทำงานนั่งดื่ม ไปแบบสั้น ๆ ได้ มันว่าให้ไปหามันหลังเลิกงาน ใครจะไปอยู่กับมันตลอดเวลาได้ ไม่ได้รักมันระหนอย หนูเลยไม่ไป หนูชอบแบบซัดไหม่มากกว่า ขึ้นไปนาน ๆ เบื่อแะ ทนไม่ไหว คนไม่ได้รักชอบพอกันซักนิด ที่สำคัญนะที่ หนูว่ามันขี้เหนียว มันพยายามจะพูดให้หนูไปกับมันโดยไม่เปย์บาร์”

ไม่ว่าจะน้อยจะปฏิเสธการไปแบบทั้งคืนเสมอไป หากเป็นลูกค้าที่เคยใช้บริการของเธอก่อน เธอก็ยินดี ดังเช่นกรณีของลูกค้าชื่อมาร์ติน เขาเป็นแขกเก่าของน้อยตั้งแต่เธอทำงานที่บาร์เบียร์แห่งแรก มาร์ตินเป็นช่างไฟของทีมละครคดีที่มาทำเรื่องชาวเขาในเมืองไทย เขาเดินทางข้ามจังหวัดมาที่น้อยทำงานอยู่ ทั้งคู่จึงเปย์บาร์ออกไปด้วยกัน น้อยอยู่กับเขาสามวัน เธอบอกว่า “มันแฟร์ ชัวร์เรื่องเงิน ไปพักที่โรงแรม มันถามว่าเราอยากไปถ่ายทำละครคดีด้วยกันไหม น้อยไปกับมันวันหนึ่ง อีกวันไม่ได้ไป มันเอาน้อยกินละहन พอตอนเช้าก่อนไปทำงานทิ้งเงินไว้ให้ 1,500 บาท ให้ถูกแะห้องเราไว้ คืนสุดท้ายเอาเราสองहन ตอนกลางคืนหนหนึ่งกับตอนเช้าอีกหนหนึ่ง อยู่สามวันได้ 4,500 บาท”

น้อยบอกว่า ในหัวสมองของเธอคิดแต่เพียง เงิน เงิน เงิน เท่านั้น ะยะหนหนึ่งมีลูกค้าวัยราว 60 กว่าปี มาติดพันเธอ เริ่มแรกเป็นการนั่งคุยดื่ม เมื่อชายชราตัดสินใจชวนเธอไปแบบซัดไหม เธอใช้เวลาซึ่งใจในที่สุด เธอปรึกษากับเจ้าของบาร์ถึงความเป็นมาของชายชราซึ่งเป็นลูกค้าประจำ คนหนหนึ่งของบาร์เบียร์แห่งนี้ เจ้าของบาร์ยืนยันกับเธอว่า เขาจ่ายเงินดี เธอจึงตกลง

“ที่เขาบอกว่าเงินดี เลยไป น้อยคิดถึงแต่เงิน ๆ ๆ ตอนที่มันเอาน้อยนะ หนูหลับตา จับไปตรงไหนก็เหี่ยวหมด มันมากัดตรงต้นคอหนูแบบหยอก ๆ หนูรู้สึกเหมือนเด็กกลัวกัด” ชายชราพาน้อยติดกันสามวัน เธอพยายามผินใจและนึกถึงคำพูดของเจ้าของบาร์ที่เตือนเธอว่า “ไปเถอะ เราจะได้มีแขกประจำ” การมีแขกประจำถือเป็นเรื่องที่ดีสำหรับผู้หญิงในเรื่องรายได้ โดยเฉพาะเป็นลูกค้าที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ อย่างน้อยที่สุดเมื่อสิ้นฤดูกาลท่องเที่ยว ผู้หญิงจะ

ได้ไม่ชัดเจนในเรื่องเงินทอง ด้วยเหตุนี้น้อยจึงพยายามหาแขกประจำในบาร์แห่งใหม่ซึ่งเป็นแห่งที่
 ตามที่เธอเข้าทำงานได้ราวสามเดือน น้อยพูดถึงเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ว่า “หนูไม่เคยถึงจุดสุด
 ยอดเลยนะ จุดสุดยอดเป็นไฉนยังไม่รู้เลย กับผัวก็เหมือนกัน เพื่อนบางคนก็ทำงานก็เป็นแบบนี้
 เวลาแขกมันทำอะไรเรา เราแก้งงซิดซัดไปงั้น โอเค ถ้าทุกใช้อะไรเดียว ๆ ก็มีบ้าง แต่เรื่องจุดสุด
 ยอดไม่รู้เลย”

“มาทำงานคิดแต่เรื่องเงิน เรื่องความรักไม่ต้องพูดถึง น้อยไม่อยากแต่งงานแล้ว” เธอมัก
 จะย้ำประโยคทำนองนี้บ่อยครั้ง แต่แล้ววันหนึ่ง น้อยขอให้ผู้ศึกษาส่งจดหมายทางอีเมลถึงชาย
 หนุ่มชาวฮอลแลนด์ อายุ 21 ปี เธอพบกับหนุ่มคนนี้ตั้งแต่ทำงานบาร์เบียร์แห่งแรก และออกไปฮอลิ
 เดย์ด้วยกันเกือบตลอดหนึ่งเดือนที่ชายหนุ่มพักในเชียงใหม่ บางวันไปดูหนัง บางวันนอนคุยกันที่
 ห้องพัก หรือออกไปเที่ยวจังหวัดใกล้เคียง ๆ หลังจากที่เขากลับบ้านเกิด น้อยติดต่อกับเขาโดยตลอด
 ทางอินเทอร์เน็ต เธอไปรับข้อความจากชายหนุ่มคนไทยที่หนุ่มฮอลแลนด์รู้จักเมื่อมาพักอยู่ที่เกส
 เข้าสในเชียงใหม่ และหนุ่มฮอลแลนด์มักโทรศัพท์มาพูดคุยกับเธอเป็นประจำ ข้อความที่น้อยวาน
 ให้ส่งให้มีเนื้อหาในทำนองที่ว่า

“ฉันอยู่ทางนี้ไม่มีใคร และยังคงรอคอยเธออยู่นะ เรื่องการแต่งงานที่เธอบอกว่าขอฉันแต่ง
 งาน เป็นเรื่องโกหกใช่ไหม ถ้าหากเธอมีผู้หญิงอื่นขอให้บอกฉันตามตรงเถอะ อย่าหลอกหลวงฉัน
 เลย และไม่ต้องมาถามฉันหรอกนะว่ามีแฟนหรือเปล่า เพราะฉันไม่มีใคร...”

เมื่อผู้ศึกษาเหลือวไปหาน้อยเป็นเชิงถามว่าจริงหรือที่เธอไม่มีใคร เธอตอบว่า “จริงสิ ที่เห็น
 น้อยมีใครที่ไหน ทำแต่งงาน เอาเงิน เงิน เงิน อย่างเดียว” หากพบปะพูดคุยในบาร์เบียร์จะไม่มี
 โอกาสรู้เลยว่า เธอมีความรักเป็นพิเศษให้ใคร เธอเล่าว่า พบกับชายหนุ่มคนหนึ่งที่บาร์เบียร์แห่งแรกที่
 เธอทำงาน ตอนนั้นเธอเริ่มทำงานได้ไม่นานนัก เธอไม่เคยปรึกษาเธอถึงความรู้สึกของเธอต่อชาย
 หนุ่มให้เพื่อนร่วมงานฟัง หลังจากนั้นน้อยขอให้ผู้ศึกษาส่งข้อความถึงชายหนุ่มเป็นระยะ ๆ เธอ
 บอกว่า ชายหนุ่มโทรศัพท์มาหาเธอเป็นประจำแต่เธอไม่สามารถได้ตอบได้ถนัดมากนักและมีบาง
 อย่างที่อยากจะคุยกับเธอต่อ เนื้อความในจดหมายแสดงความห่วงใย ขอให้ฝ่ายชายตั้งใจเรียน
 หนังสือและทำงาน ไม่จำเป็นต้องโทรศัพท์มาหาเธอทุกวันเพื่อจะได้เก็บเงินไว้สำหรับมาเมืองไทย
 เธอบอกว่า “โปรดจำคำของฉันไว้เถอะนะว่า เธอเป็นผู้ชายฝรั่งคนแรกที่ฉันมอบหัวใจให้” น้อยหัน
 มาย้ำกับผู้ศึกษาว่า เธอไม่ได้โกหก เธอเน้นไปแล้วว่าเป็น “ฝรั่ง” คนแรก ในการเขียนจดหมายน้อย
 มักใช้คำเรียกขานที่เป็นสัญลักษณ์สื่อความที่มีความหมายสำหรับเธอกับหนุ่มฮอลแลนด์ เช่น คำ
 ว่า mother น้อยบอกว่าชายหนุ่มขอให้เธอเรียกตัวเองแบบนี้และเขาก็พอใจที่จะเรียกเธอในแบบ
 เดียวกัน

ขณะที่ชีวิตประจำวันของน้อย วนเวียนกับการบริการผู้ขายมากหน้าหลายตา แม้เวลาจะล่วงเลยไปแล้วหลายเดือน แต่หนุ่มฮอลแลนด์ยังอยู่ในความทรงจำของน้อย เธอเล่าถึงความหลังว่า เธอเคยบาร์ให้เธอเป็นเดือนทีเดียว บาร์แห่งเดิมที่เธอทำงานต้องจ่ายเงินค่าเบียร์บาร์ครั้งละ 300 บาท ชายหนุ่มยินดีจ่ายโดยไม่ต่อรองแต่อย่างใด เธอพักอยู่ที่เกสต์เฮาส์แห่งหนึ่ง ต่อมาน้อยเลยชวนเธอมาพักกับเธอ ชายหนุ่มตามใจน้อยทุกอย่าง ไม่ว่าจะดูภาพยนตร์ไทย การไปเดินเล่นตามห้างสรรพสินค้า ถ่ายรูปคู่ตึกเกอร์ด้วยกัน และไปเที่ยวยังสถานที่ต่าง ๆ ที่เธอต้องการ ในกระเป๋าเงินของน้อยนอกจากจะมีภาพชายหนุ่มกับเธอแล้วยังมีภาพของลูกค้าวัยกลางคนชาวอังกฤษที่มาติดพันเธอและเพิ่งกลับประเทศ โดยก่อนกลับ ลูกค้ายาวนี้ซื้อสร้อยทองให้เธอตามบาทและเงินจำนวนหนึ่ง น้อยเคยสวมสร้อยทองมาที่บาร์เบียร์พร้อมกับลูกค้า เมื่อถามเธอว่า เธอรักลูกค้าวัยกลางคนผู้นี้ด้วยหรือเปล่า เธอตอบชัดเจนว่า “ไม่ แต่นี่เป็นเงิน” ขณะที่หนุ่มฮอลแลนด์ส่งเงินมาให้เธอใช้จ่ายบ้างเป็นครั้งคราว ๆ ละ ราว 5,000 บาท แต่เธอไม่ได้ย่ำเรื่องเงินทองมากนัก สาระสำคัญระหว่างความสัมพันธ์ของเธอกับชายหนุ่มชาวฮอลแลนด์คือความรู้สึกที่เธอเรียกว่า “ความรัก”

ชีวิตประจำวันของน้อยตื่นราวบ่ายสามโมง จากนั้นนอนดูโทรทัศน์ในห้องพักที่เสียค่าเช่าเดือนละ 2,500 บาท ช่วงหัวค่ำเธออาบน้ำแต่งตัวออกมาที่ทำงานประมาณก่อนทุ่มเพื่อมาหาอาหารมื้อแรกของวัน ซึ่งเป็นอาหารจากบรรดารถหาบเร่ที่มีทั้งอาหารสำเร็จและอาหารตามสั่ง

“เงิน” ดูเหมือนจะเป็นสิ่งที่มีค่าที่สุดสำหรับน้อยในเวลานี้ เพราะเป็นวิธีเดียวที่จะพาเธอออกไปจากความเป็นคนขายขบทางเศรษฐกิจและนำรายได้ไปรับผิดชอบต่อ “ภาระของความเป็นแม่” สำหรับลูกสาววัย 6 ขวบที่กำลังโตวันโตคืน

น้อยหารายได้ต่อเดือนได้ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะการเลือกบริการแบบช็อตไหม และการมีลูกค้าทุกรูปแบบ ในฤดูที่มีนักท่องเที่ยวมาก เธอมีเงินเดือนละสามหมื่นกว่าบาท แต่เดือนมีขึ้นมีลง ไม่แน่นอน แม้เธอจะเป็นสาวบาร์ “หน้าเก่า” มาจากที่อื่น แต่ระยะนี้ยังถือว่าเป็น “เด็กหน้าใหม่” ของจัสมินบาร์ เธอต้องเร่งกอบโกยเงินทองไว้

“คิดว่าจะทำงานอีกซักปี เก็บเงินไปเปิดร้านขายของที่บ้าน ทำเป็นศูนย์การค้าดีไหม (หัวเราะ) เราทำงานแบบนี้ใครจะไปทำจนแก่ได้”

เสี้ยวหนึ่งของประสบการณ์ชีวิตของนิค สร้อยและน้อย เป็นภาพสะท้อนของผู้หญิงบาร์เบียร์วัย 20 กว่าปี ที่ผ่านการทำงานในบาร์เบียร์มาได้ช่วงเวลาดังหนึ่ง ระยะเวลาและการปฏิสัมพันธ์กับผู้ขายฝรั่งจำนวนหนึ่งช่วยให้พวกเธอเรียนรู้ถึงการเข้าหาลูกค้าเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเองให้มากที่สุด ระหว่างเส้นทางของการเรียนรู้ ผู้หญิงมีพฤติกรรมต่อรอง เจจาะและเลือกสรรโดยผ่านการคิดคำนวณ ใคร่ครวญตามสถานการณ์และเป้าหมายของแต่ละคน

ลักษณะร่วมอย่างหนึ่งของนิต สร้อยและน้อย คือการจัดการภาพลักษณ์ของตนเองในฐานะที่เป็นผู้หญิงบาร์เบียร์ ที่ขายบริการให้กับลูกค้าฝรั่งเพื่อแลกเปลี่ยนเงินทอง แลกช้อกในทุก ๆ ทางเพื่อให้ผู้ชายหลงรัก เพื่อทำให้ผู้ชายเหล่านี้รู้สึกว่าตนเองเป็นคนพิเศษ คนเก่ง คนที่มีความสามารถ คนที่หญิงสาวชื่นชม เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของ “งาน” ประสิทธิภาพทำให้พวกเธอสามารถแสดงออกได้อย่างไม่เคอะเขิน

วิธีการแสดงออกต่อลูกค้าเป็นการแสดงออกถึงการสร้างตัวตนใหม่เพื่อใช้ในการปฏิสัมพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างภาพลักษณ์ให้สอดคล้องกับการนิยามคู่ปฏิสัมพันธ์ และปรุงแต่งอารมณ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า ทั้งในกระบวนการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในบาร์เบียร์และกระบวนการมีเพศสัมพันธ์เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า ในขั้นตอนนี้เองที่ผู้หญิงเรียนรู้และค่อย ๆ สะสมประสบการณ์ในการนำเอา การเกื้อหนุนทางอารมณ์ต่อลูกค้ามานำเสนอเป็นสินค้าเพื่อแลกกับคำตอบแทน ในกระบวนการจัดการทั้งการแสดงออกและอารมณ์ความรู้สึกดังกล่าว ผู้หญิงได้สร้างตัวตนใหม่ขึ้น โดยการรักษารอบเขตของความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับลูกค้า (techniques of boundary maintenance) (Chapkis 1997:76-77) ดังเช่นที่ผู้หญิงหลายคนพยายามที่จะตอกย้ำตนเองในเรื่องเป้าหมายทางเศรษฐกิจ กล่าวคือ การแสดงออกต่าง ๆ ของผู้หญิงเป็นเพียงด้านหนึ่งของชีวิตที่พวกเธอสร้างขึ้นอย่างมีเป้าหมาย

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าบางสถานการณ์ผู้หญิงสามารถสร้างตัวตนใหม่อย่างเด่นชัดในฐานะที่เป็นผู้ทำงานบริการ โดยขายภาพลักษณ์และอารมณ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า ปอยครั้งที่ผู้หญิงก็ตกลงไปในหลุมที่ตนเองเป็นฝ่ายขุดขึ้น การรักษารอบเขตของความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับลูกค้าถูกหลงลืมไปชั่วคราว เมื่อผู้หญิงเอาอารมณ์และตัวตนอีกด้านหนึ่งของตนเองเข้าไปเกี่ยวพันกับความสัมพันธ์ต่อลูกค้า ผู้หญิงหลายคนแอบเก็บงำความรู้สึกพิเศษให้กับใครบางคน ที่พบเจอ ด้วยความฝันที่อยากเปลี่ยนสถานะภาพของผู้ชายฝรั่งเหล่านั้นจากลูกค้าให้กลายเป็นคนรัก หรือใครสักคนที่ห่วงใยอย่างแท้จริง ความขัดแย้งในใจที่เกิดขึ้นระหว่างผลประโยชน์กับความรู้สึกถูกแยกออกจากกันตามเสียงพริ้วตอนประสบการณ์จากเจ้าของบาร์เบียร์และเพื่อนร่วมงานรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์มาก ๆ ที่พยายามจะบอกให้รู้ว่า ความรักลม ๆ แล้ง ๆ จะทำให้ผู้หญิงต้องกลายเป็นคนโง่ในที่สุด เรื่องของความรู้สึกที่ผู้หญิงบางคนเรียกว่า “ความรัก” จึงเป็นเรื่องที่ไม่อาจเปิดเผยได้กับเพื่อนร่วมงาน เพราะนั่นเป็นความโง่ที่ไม่ต่างไปจากการไปนอนฟรี ๆ กับลูกค้า

นิต สร้อยและน้อยในวันนี้ อาจยังไม่ใช่ “นักล่า” ที่ประสบความสำเร็จ เพราะพวกเธอติดกับอารมณ์ของตน นี่อาจเป็นด้านลบอย่างหนึ่งของความรู้สึกตามที่เพื่อนร่วมงานรุ่นพี่พร่ำบอก

รูปธรรมของความสำเร็จในหน้าที่การงานของผู้หญิงบาร์เบียร์ที่ถือเป็นความฝันสูงสุดของผู้หญิง
อยู่ที่ การมีผู้ชายฝรั่งส่งเสียเงินทองให้ รับเลี้ยงดู หรือการพาไปเที่ยวต่างประเทศ

ลิ หญิงสาวทรงเสน่ห์

ลิ เป็นสาวลำพูน อายุ 33 ปี เธอแต่งงานกับผู้ชายที่มีอาชีพเป็นทหาร และย้ายติดตาม
สามีไปอยู่จังหวัดลพบุรี และเคยทำงานห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งที่จังหวัดนั้น ลิมีลูกสาวกับทหาร
คนนั้นหนึ่งคนอายุ 3 ขวบ การหย่าร้างเกิดขึ้นในช่วงที่เธอตั้งครรภ์ ระหว่างนั้นพ่อของเธอป่วย ลิ
เล่าถึงเหตุผลที่เลิกกับสามีว่า เป็นเพราะเขาผลัดวันที่จะมาเยี่ยมเธอกับพ่อหลายต่อหลายครั้งจน
เธอรู้สึกว้า “นี่พ่อเราป่วยขนาดนี้ และเราก็กังด้วย เขายังไม่มีใจมาเยี่ยม” เธอเลยตัดสินใจเลิก
ทั้ง ๆ ที่เริ่มตั้งครรภ์แล้ว

ลิทำงานบาร์เบียร์มาได้ปีเศษเกือบสองปีแล้ว เธอพูดถึงการเข้าสู่การทำงานบาร์เบียร์ว่า
“ไม่รู้จักใครเลย เราทำงานห้างมาตลอด รู้จักแค่ลำพูนกับลพบุรี แล้วก็ทำรถที่เดินทางไปต่าง
จังหวัด ยิ่งเชียงใหม่ยิ่งไม่รู้จักใคร ตอนนั้นแม่ป่วยหนัก เราขี่รถผ่านมาแถวลอยเคราะห์ก็จอดรถ
หน้าบาร์แห่งหนึ่ง เห็นป้ายรับสมัครงาน เราคิดว่า เออดี ทำงานกับฝรั่งในที่ที่ไม่มีใครรู้จัก ดีเหมือน
กัน ทำงานที่บาร์แรกได้สามเดือน ก็ลาออก ขึ้นทำกับเจ้าของบาร์แบบนั้น ไม่มีทางหาคนเลี้ยงได้
หรอก ทำไปก็ไม่เจริญ คนอะไรโง่ได้แม้กระทั่งค่าดื่ม ค่าบาร์ อย่างคืนหนึ่งเราไปกับแขกสามคน
เขาไม่จ่ายเงินค่าบาร์คนหลัง ๆ ให้เรา ตอนหลังเลยลาออกมา ย้ายมาสมัครงานบาร์ข้าง ๆ ตอน
ย้ายมาใหม่ เราเรียกแขกเก่าเรามาบาร์นี้หมด สมัยก่อนชาจร เราเยอะ”

‘สมัยก่อน’ ของ ลิ ไม่แตกต่างอะไรจากสาวบาร์เบียร์ในช่วงแรก ๆ ที่ยังมีประสบการณ์
น้อยในการทำงาน แต่ช่วงระยะเวลาที่ผู้ศึกษาได้รู้จักกับลิ เธอกำลังเป็นดาวเด่นของจัดมินบาร์ที่
เจ้าของบาร์ยกเธอให้เป็นตัวอย่างของผู้หญิงบาร์เบียร์ที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ลิอาจ
จะมีต้นทุนที่ดีกว่าผู้หญิงหลายคนในเรื่องรูปร่างที่ดูบอบบางอย่างแทบไม่น่าเชื่อว่าจะเคยผ่านการ
มีลูกมาแล้ว ทั้งที่ก้าวเข้าสู่วัย 30 กว่า ลิไม่เคยปล่อยเนื้อปล่อยตัว เวลานานวันในบาร์เบียร์ทำให้
ลิเรียนรู้และมีรายได้เพียงพอที่จะปรุงแต่งรูปลักษณ์ภายนอกให้เป็นที่ต้องตาต้องใจของลูกค้ามาก
ขึ้น เธอปล่อยผมเส้นละเอียดเหยียดตรงยาวถึงกลางหลัง วงหน้าที่บ่งชี้ถึงความเป็นสาวเหนือ
ไม่ได้รับการทำศัลยกรรม หากแต่แต้มสีสันแต่พองาม แต่ละชุดที่สวมใส่ผ่านการคัดเลือกให้เข้า
กับรูปร่างและเผยให้เห็นบางส่วนของร่างกายเพื่อดึงดูดใจลูกค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งเสื้อสายเดี่ยวที่
เผยเห็นร่องอกกับกระโปรงสั้นปิดกันเพียงเล็กน้อย เธอเน้นในเรื่องความสะอาด กลิ่นหอมชวนใจ
รวมทั้งความสวยงาม หญิงสาวเปลี่ยนสีเล็บทุกสองวัน ไปร้านทำผมเป็นประจำ

สาวลำพูนวัย 30 เศษ ในวันนี้มีสร้อยทองสวมใส่พร้อมแหวนติดนิ้วหลายวง มีโทรศัพท์ส่วนตัว มีรถจักรยานยนต์เป็นพาหนะของตนเอง ในที่ทำงาน บางคืนเธอเอาแต่เล่นสล็อตเกอร์อย่างเมามัน เธอไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มเหล้า บางคืนเธออาจจะพูดคุย นั่งดื่ม หยอกล้อกับลูกค้าบางคน หรืออาจจะไม่ดื่มกับใครเลยโดยไม่เดือดร้อนในเรื่องรายได้ บางครั้งเธอออกไปกับลูกค้าคนเดิมติดต่อกันหลายคืน บ่อยครั้งที่เธอจ่ายค่าบาร์ให้กับตนเองเพื่อหยุดงานไปเยี่ยมลูกสาวหรือทำธุระส่วนตัวอื่น ๆ โดยไม่ต้องกังวลในเรื่องเงินทอง

ทำงานแบบนี้ อยู่ที่คำพูด การวางตัว และการเทคแคร์แขกของเรา คนชอบมาถามว่า ทำไมที่โชคดี ทำงานมาปีกว่า ก็มีคนมารับเลี้ยง"

ลืออธิบายสั้น ๆ เมื่อผู้ศึกษาถามเธอถึงเทคนิคก้าวสู่ "ความสำเร็จ" ที่ใคร ๆ มักเอ่ยถึง จากการคลุกคลีอยู่ในจิมมินบาร์ช่วงเวลาหนึ่ง จึงสังเกตพบว่าการวางตัวของลือมีลูกเล่นแพรวพราว เธอไม่ใช่คนที่จู้ลูกค้า ขณะเดียวกันก็ไม่ใช่คนแข็งกร้าวและคิดว่าตนเอง "แน่" หากแต่เรียนรู้ถึงการแสดงความเอาใจใส่ในตัวลูกค้า ส่วนใหญ่มักเป็นที่รู้จักในบาร์เบียร์แห่งนี้ว่า "คนแก่" มักติดอกติดใจหญิงสาวคนนี้นักหนา เพื่อนร่วมงานบางคนถึงกับเปรยว่า "ไปได้ไง แก่ขนาดนั้นทำใจไม่ได้" ลือยอมรับกับคำพูดลักษณะนี้ ครั้งหนึ่งมีลูกค้าชาจร อายุราว 70 กว่าปี สวมแว่นตานาหนาเตอะ กิริยาท่าทางดูดีและยังแข็งแรง เดินเหินได้อย่างปราดเปรียว ลือเริ่มต้นจากการลูกขึ้นทักทายและส่งยิ้มให้ชายชราผู้นี้เมื่อเขาเดินผ่านมานำบาร์เบียร์ ลือเชิญลูกค้านั่งและสั่งเครื่องดื่มให้เขา เธอวางกิริยาอ่อนช้อยสุภาพและให้เกียรติเมื่อเชิญให้ชายชราออกไปเล่นสล็อตเกอร์ทั้ง ๆ ที่ฝ่ายชายยังไม่ได้เลี้ยงดื่มเธอแต่อย่างใด ลือจัดลูกบนโต๊ะสล็อตเกอร์ ฝายมือให้ลูกค้ายิงลูกก่อน ระหว่างที่ก้มตัวแทงลูกบอล เลือกลายเดี่ยวด้านหน้าห้อยตัวลงเผยเห็นเนินอกแต่พองาม เมื่อถึงคราวที่ฝ่ายชายยิงลูกบอล เธอยิ้มและปรบมือให้กับความแม่นยำนั้น ระหว่างเกมส์ ชายชราถามเธอว่าจะดื่มอะไร เธอกล่าวขอบคุณและสั่งน้ำผลไม้ ขนแก้วกับลูกค้าเป็นระยะ ๆ ตอนท้ายของเกมส์ ลูกค้าเป็นฝ่ายชนะ เธอจับมือลูกค้าแสดงความยินดี

ใครต่อใครในบาร์เบียร์แห่งนี้รู้ดีว่า ลือเล่นสล็อตเกอร์เก่งเพียงใด และบ่อยครั้งมากที่เธอจะเป็นฝ่ายแพ้ ยกเว้นเสียแต่เธอจะเบื่องेमส์เสียก่อน หากเธอแพ้ เธอจะดวลกับผู้ชนะในเกมส์ถัดไปเมื่อเธอมีโอกาส เพื่อให้ได้ชัยชนะนั้น แต่สำหรับเกมส์นี้ เธอประเมินแล้วว่า ชัยชนะของชายชราจะทำให้เขาสุขใจเพียงใด เธอเฝ้าดูเขาเล่นเกมส์กับคู่เล่นรายถัดไป และปรบมือให้เขาเมื่อยิงลูกลงหลุม ฝ่ายชายหันมาส่งยิ้มให้เธอ ราวกับพึงใจที่รู้ว่า เขาอยู่ในสายตาของเธอตลอดเวลา เมื่อชายชราแพ้ในการแข่งขัน เขากลับมานั่งที่โต๊ะฝั่งเดียวกับลือ ฝ่ายชายกุมมือเธอ ลือพูดคุยในเรื่องราวที่ไม่แตกต่างจากเพื่อนร่วมงานคนอื่นมากนัก แล้วทั้งคู่ก็เปย์บาร์ไปด้วยกัน ลือเดินมาที่เคาน์เตอร์

และบอกกับเพื่อนร่วมงานที่สนิทสนมว่า เดียวกลับมา พร้อมกับ "ลอตเตอรี่" ใส่มืออีกฝ่ายหนึ่ง กิริยานี้มักนิยมปฏิบัติกันในบาร์หากผู้หญิงคนใดได้ไปกับลูกค้า กิริยาดังกล่าวทดแทนคำพูดที่ว่า "ขอให้เธอโชคดีได้ออกไปกับแขกเป็นรายถัดไป"

สี่สัปดาห์เวลาผ่านไปชั่วโมงกลับมาที่บาร์อีกครั้ง เธอเล่นสล็อตเกอร์ต่อไปราวกับไม่มีอะไรเกิดขึ้น วันถัดมาหญิงสาวไม่ได้มาทำงาน เธอโทรศัพท์มาบอกเจ้าของบาร์และว่าจะกลับมาจ่ายค่าบาร์ทีหลัง เธอหายหน้าไปหลายวัน เมื่อพบเธออีกครั้ง เธอเล่าว่า

"พี่ไปฮอลิเดย์กับเขาสิวัน แล้วก็กลับบ้าน เขาดีนะ น่ารัก ยิ่งถอดแวนยิ่งน่ารัก เป็นคนอังกฤษชื่อเทอรี่ เงินดี ตอนนี้อยู่มีรายได้คิดเป็นเงินไทยวันละ 3000 บาท อีกสองวันจะกลับแล้ว เขากามเลขบัญชีด้วยนะ"

รูปธรรมที่สื่อค่าความสำเร็จขั้นต้นของผู้หญิงที่มีโอกาสไปฮอลิเดย์กับลูกค้าและทำให้อีกฝ่ายรู้สึกประทับใจคือ การมอบของที่ระลึกให้ก่อนกลับ ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นทอง นอกจากนี้การขอเลขบัญชีของฝ่ายชายยังเป็นขั้นตอนแรกของการช่วยเหลือจนเจอในอนาคต

"ไม่รู้ยังไง แยกทุกคนที่อยู่กับเราหลายวัน ก่อนกลับต้องให้ของที่ระลึก ส่วนมากเป็นทอง"

ชายชราหน้ากระเป๋าดำเดินทางมาฝากที่ห้องพักของสี่ และเธอเดินทางไปสนามบินเพื่อส่งเขากลับอังกฤษ ราวสองสัปดาห์หลังจากที่ชายชราเดินทางกลับประเทศไปแล้ว สี่ใส่เสื้อตัวใหม่มาทำงาน เธอบอกว่า เทอรี่ส่งไปรษณีย์มาให้ ขณะนี้เงินในบัญชีธนาคารของสี่อาจยังไม่มีคามคืบหน้าจากเทอรี่ แต่อีกสองเดือนเขาบอกว่าจะเดินทางกลับมาอีก สี่บอกว่า

"โชคดีนะ เดือนหน้า ป๊ะ ฮอลแลนด์มาอยู่เดือนหนึ่งก็กลับ พอดี ป๊ะ คนใหม่นี้ก็มาพอดี"

เมื่อถามเธอว่า มีแฟนกี่คน เธอบอกว่า "ตอนนี้มี ป๊ะ" สองคน คนแรกเป็นชาวนิวซีแลนด์ อีกคนเป็นฮอลแลนด์ อายุ 60 กว่า ทั้งสองคน ตอนแรกพี่เจอป๊ะนิวซีแลนด์ก่อน ไปฮอลิเดย์กับเขา 8 วัน แล้วก็กลับมาไม่นานก็เจอป๊ะฮอลแลนด์"

เธอย้อนเล่าเหตุการณ์เมื่อเกือบปีที่ผ่านมา หลังจากรู้จักกัน ป๊ะทั้งสองของสี่เดินทางมาเมืองไทยอีกสองครั้ง และส่งเงินมาให้เป็นประจำทุกสองเดือน สี่เคยพาป๊ะฮอลแลนด์ไปเที่ยวบ้านเกิดที่ลำพูน ฝ่ายชายได้มีโอกาสเห็นลูกสาวของเธอพร้อมกับการรับฟังเรื่องราวในชีวิต

"ป๊ะคงเห็นใจที่เรามีลูก และต้องเลี้ยงลูกคนเดียว เขาก็ยอมให้เรามาทำงานที่บาร์นะ ไม่ได้ทำอะไร เวลาเขามา เขาก็พาเขามาที่ร้าน แต่ถ้าเขาเห็นเราเล่นสล็อตเกอร์เกินสามเกมส์กับลูกค้าคนอื่น เขาจะเริ่มทำท่าหนึ่ง ๆ แล้ว พี่คิดว่าที่ป๊ะทั้งสองคนพอใจแล้วก็ตามใจเรา เพราะเราไม่ได้กินเหล้า สูบบุหรี่เหมือนคนอื่นด้วย"

ช่วงที่ผู้ศึกษาวิจัยมักคุ้นกับเธอเป็นช่วงเวลาที่เรากำลังครุ่นคิดเรื่องการแต่งงานกับป๊ะชาวฮอลแลนด์ เธอเล่าว่า ป๊ะฮอลแลนด์เพิ่งเดินทางกลับประเทศ เขาป่วยถึงขั้นต้องเข้า

โรงพยาบาลระหว่างที่อยู่เชียงใหม่ เธอร้องไห้และติดตามดูแลปิ๋อย่างใกล้ชิดตลอดช่วงเวลานั้น จนกระทั่งท้ายที่สุดปิ๋พูดกับเธอเรื่องการแต่งงาน

“ปิ๋ฮอลแลนด์ขอแต่งงานด้วย ไม่รู้จะทำยังไงเหมือนกัน ไม่อยากบอกปิ๋นิวซีแลนด์ตรง ๆ กลัวเขาจะเสียความรู้สึก ก็ตั้งใจว่าค่อย ๆ ให้ความมันบอกเอง และอีกอย่างเขาก็ส่งเงินมาให้ตลอด แต่เงินนั้น เราไม่ได้ขโมยของเขาใช่ไหม เขาเต็มใจให้เราเอง”

“เมื่อวานปิ๋โทรมาจากฮอลแลนด์บอกว่า เขาขายทุกอย่างแล้วเพื่อจะมาอยู่เมืองไทย ต่อไปเขาจะมีรายได้เดือนละ 40,000 บาท เราตกใจมาก บอกเขาว่า ‘ทำไมรีบขาย ปิ๋ย้อนกลับมาถามว่า เรามีผู้ชายอื่นหรือ เราบอกว่า ‘ไม่ใช่’ คือ พี่รู้สึกว่ามันเร็ว ยังมีอีกหลายเรื่องที่ยังไม่ได้คิด อย่างเรื่องปิ๋นิวซีแลนด์ เขาก็ยังส่งเงินให้ทุกเดือน แล้วแขกของเราอีก พี่คงทำให้ผู้ชายหลายคน ออหัก”

ลึกระบายความในใจพร้อมเสียงหัวเราะในตอนท้าย ขณะเดียวกันนั้น เธอเริ่มฝันถึงชีวิตใหม่ พี่บอกปิ๋ว่า ต้องซื้อที่ดิน สร้างบ้าน ซื้อรถ ปิ๋มาเมืองไทยก็ดูรถเอ็นวีไว้ พี่เคยพี่เป็นตำรวจ เขาบอกว่าปิ๋เป็นคนดี บางทีพี่คิดว่าจะแต่งงานกับปิ๋ดีไหม พี่เคยบอกว่า ‘มีคนจุดชีวิตเธอขึ้นมาจาก จุดที่ตกต่ำ ยังจะคิดอะไรมากมายอีก’ ใคร ๆ ที่บ้านพี่ก็ชอบปิ๋ พี่บอกปิ๋ด้วยว่า ต้องรับผิดชอบลูกพี่กับหลานอีกคนหนึ่งนะ ตอนนีพี่กำลังจะซื้อที่ดินจากพี่สาว ส่วนเรื่องแต่งงานก็อาจจะจัดงานตรงกับวันเกิดของพี่ พร้อมกับทำบุญบ้าน ผูกข้อมือไปพร้อมกัน”

เพื่อนร่วมงานหลายคนในบาร์เบียร์รู้สึกหมั่นไส้ในกิริยาการแสดงออกของเธออยู่ไม่น้อย เพราะเธอมักจะเรียกตัวเองว่า “มาตามฮอลแลนด์” คำเรียกคำนี้ดูเหมือนผู้หญิงทุกคนต่างก็อยากจะมีโอกาสถูกเรียกคำนำหน้านั้นบ้าง เพราะนั่นหมายถึงการก้าวเข้าสู่ความสำเร็จสูงสุดขั้นหนึ่งของชีวิตในบาร์เบียร์ คือ การมีชาวตะวันตกรับเลี้ยงดู ส่งเสียเงินทองให้อย่างสม่าเสมอ ลีเองก็อยู่ในข่ายนี้เช่นกัน

แม้ว่าลี้จะมี “แฟน” ที่เธอเรียกว่า “ปิ๋” ส่งเสียเงินทองให้และถึงขั้นขอแต่งงาน รวมทั้งเธอเองก็วาดฝันในเรื่องการแต่งงานไปด้วย แต่เธอยังคงมาทำงานที่บาร์เบียร์และมีลูกค้าอยู่เป็นประจำ ลีเล่าถึงลูกค้าฝรั่งคนหนึ่งชื่อ มิเชล ซึ่งเคยเป็นลูกค้าของเธอมาก่อนและเดินทางกลับมาเที่ยวเชียงใหม่อีกครั้ง เธอไปรับมิเชลถึงสนามบิน แต่แล้วช่วงเวลาที่เธออยู่เชียงใหม่ บังเอิญปิ๋ฮอลแลนด์ของเธอมาเชียงใหม่เช่นเดียวกัน เธอจึงไม่มีเวลาดูแลนายมิเชล มิเชลหาว่าเธอเป็นคนเจ้าชู้ เขาสู้อุตสาหัมอบความจริงใจให้และวางแผนว่าจะชวนเธอไปเที่ยวฝรั่งเศส

“พี่รู้จักกับเขาเมื่อสี่เดือนที่แล้ว พี่ไปกับเขา 24 วัน เขาส่งเงินมาให้ทำพาสปอร์ตจะชวนไปเที่ยวฝรั่งเศสคราวนี้ แต่พอดีเขามาตรงกับปิ๋ ปิ๋เข้าโรงพยาบาลพอดี พี่ก็ยุ่ง เลยบอกกับเขาว่า จะกลับบ้าน เขานั่นว่า กลับบ้านอะไรนานจัง แล้วสงสัยเจ้าของเกสเฮ้าส์ที่มันพักบอกมันหรือไงไม่

รู้ เราต้องเลือกคนที่ส่งเงินมาให้เราประจำใช่ไหม? ใช้นี้มันไม่ได้ให้อะไร แคบอกว่าจะมาพาเราไปเที่ยวฝรั่งเศส ประเทศอะไร ถ้าเราจะไปก็ไปได้ทั้งนั้นแหละ แต่คนที่แน่นอนคือคนที่ส่งเงินมาประจำ"

คำวันหนึ่ง หนุมมิเชลชีวิตจักรยานยนต์โดยมีผู้หญิงซ่อนท้ายผ่านหน้าจัดมินิบาร์ที่ทำงานอยู่ เธอเหลือบไปเห็นเข้าพอดี ลิมิสีหน้าตกใจมาก เธอพบว่า "ไม่นึกเลยว่ามิเชลจะทำจริง เมื่อเข้ายังร้องให้อยู่นอก ๆ อย่างนี้หยาบหน้าสาวลำนุชชะแล้ว เดียวต้องไปบนไก่อีกสองตัว หรือจะย้ายไปเช่าเกสเข้าสอยใกล้มันดี"

เมื่อผู้ศึกษาถามลิวว่า เธอรักหนุมมิเชลหรือ เธอตอบว่า "รักสิ ไปรับมาจากสนามบินด้วยมือ แต่เราต้องเลือกคนที่ส่งเงินประจำให้เราก่อน" ในที่สุด อีกสองวันถัดมาถึงวันที่มิเชลเดินทางกลับประเทศ ลิตินแต่เช้าตรู่ไปส่งเขาที่สนามบินและนำรูปถ่ายคู่ที่ทั้งสองถ่ายด้วยกันแล้วบอกกับเขาว่า มีแต่สิ่งดี ๆ มอบให้เขาเสมอ

ลิวเป็นตัวอย่างที่เจ้าของบาร์เบียร์จัดว่าเป็น ผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จ นอกเหนือจากการบรรลุเป้าหมายในเรื่องการมีสปอนเซอร์แล้ว เธอยังรู้จักเก็บหอมรอมริบ ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เอาเงินที่หามาได้ไปเที่ยวเตร่ ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ และที่สำคัญที่สุดคือเธอเป็นผู้หญิงฉลาด ไม่หลงคำพูดเพียงไม่กี่คำของลูกค้าฝรั่ง ดังเช่นผู้หญิงบาร์เบียร์รุ่นใหญ่มักจะพูดถึงเด็กใหม่ที่เข้าสู่วงการว่า "เด็กมาทำงานแรก ๆ มันโง่ ออกไปกับผู้ชายฝรั่งไม่กี่ครั้ง เขาบอกว่าจะรับเลี้ยงดู ก็เชื่อ เลิกทำงาน แล้วผลสุดท้ายก็ต้องกลับมาใหม่"

ลิมิคิดเตือนใจจากประสบการณ์ของเพื่อนร่วมงานหลายคน สำหรับเธอวางแผนชีวิตที่รอบคอบกว่านั้น "ผู้หญิงบางคน พอมีฝรั่งส่งเงินมาให้ก็เลิกทำงาน ทำอย่างนั้นเป็นการทำลายอนาคตตัวเอง ต้องไปพึ่งคนอื่นอย่างเดียว แต่สำหรับพี่ คิดว่าจะหยุดทำงานเมื่อมีที่ดินบ้าน พร้อมรถหนึ่งคันเพื่อเป็นหลักประกันให้ลูก"

หญิงสาวรู้ดีว่า หากเธอตัดสินใจอยู่กินกับปิเอฮอลแลนด์ อำนาจการต่อรองของเธอย่อมลดลง และท้ายที่สุดคือการไปพึ่งพาผู้ชายหนึ่งคนอย่างถาวร อีกสองเดือนถัดมา ผู้ศึกษาถามเธอถึงเรื่องการแต่งงานกับปิเอฮอลแลนด์ เธอตอบโดยไม่ต้องหยุดคิดว่า "อาจมีการตกลงกับปิเอใหม่ เพราะลุงเทอริต์มาก คนที่รู้จักกันเขาบอกว่า เงินดีมาก เคยซื้อบ้านให้ผู้หญิงสี่ล้าน"

เรื่องที่เธอต้องใคร่ครวญมากในเวลานี้ก็คือจะบริหารความสัมพันธ์กับผู้ชายเหล่านี้อย่างไร นับตั้งแต่ปิเอฮอลแลนด์ต้องการแต่งงานกับเธอ ปิเอนิวซีแลนด์ส่งเงินมาให้เธอเป็นประจำอย่างซื้อสัตย์ และลุงเทอริต์มีเสียงลือเสียงเล่าอ้างถึงความใจป้ำ ยังไม่รวมถึงการพยายามสานต่อไมตรีให้จบท้ายด้วยดีเพื่อโอกาสในระยะยาวกับหนุ่มฝรั่งเศสที่ชื่อมิเชล ระหว่างที่ลิวยังเป็น "สาวทรงเสน่ห์"

เธอย่อมมีโอกาสนับรายน้อยอย่างเต็มที่ เพราะถ้าหากเกิดการตัดสินใจพลาดในวันนี้ นั่นหมายถึงโอกาสในอนาคตที่หดหายไป

ชีวิตของภา

ภา เป็นคนเมืองเชียงใหม่ วัย 40 กว่าปี เธออยู่กินกับผู้ขายมาหลายคน ที่เธอเลือกเล่าเป็นตัวเป็นตนมี 2 คน คนแรกเป็นการพบรักในวัยหนุ่มสาว มีลูกชายหนึ่งคน ลูกสาวหนึ่งคน ส่วนรายคนที่สอง เคยไปใช้ชีวิตด้วยกันทางภาคใต้ เขาเป็นลูกคนจีนที่ทางบ้านค่อนข้างมีฐานะ เธอบอกว่าความเป็นคนไทยของเธอทำให้ครอบครัวของสามีไม่ค่อยยอมรับ เธอกับสามีคนนี้จะทะเลาะกันหลายสิ่งหลายอย่างเสี่ยงต่อกฎหมาย แม้กระทั่งร่วมเส้นทางการรับซื้อยาเสพติด ในที่สุดทั้งคู่เลิกกันไปโดยที่เธอไม่ได้ระบุถึงสาเหตุ

ช่วงอายุปลาย 30 ปี ภาคมุ่งหน้าเดินทางไปตายเอาดาบหน้าທີ່ประเทศญี่ปุ่นด้วยการชักชวนของคนรู้จัก ภาใช้ชีวิตที่ญี่ปุ่นเช่นเดียวกับเรื่องราวของสาวไทยจำนวนหนึ่ง เธอทำงานในบาร์ที่ค่อนข้างเข้มงวด "อยู่ที่โน่นเขาจะเข้มงวดในเรื่องการเทคแคร์แขกมาก อย่างเวลาเรานั่งดื่มกับลูกค้าต้องจุดไฟแช็คให้ตลอด ต้องดูแลแขกอย่างดี แต่ที่ก็ชอบนะที่โน่น มันก็ได้บังคับอะไรมา เหมือนที่เป็นชาวหอกร รายได้ก็โอเค พี่ไปอยู่สามสี่ปีแต่ถูกจับได้เพราะเข้าเมืองแบบผิดกฎหมาย เขาก็เลยส่งตัวกลับ"

ปุมหลังที่ยาวเหยียดและลึกลับซับซ้อน รวมทั้งหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ทำให้ภาพูดถึงอดีตน้อย รวมทั้งวัยที่ค่อนข้างมากสำหรับการเริ่มต้นงานใหม่ในบาร์บีียร์ ทำให้ในช่วงแรกเธอปิดบังเรื่องอายุที่แท้จริง ใคร ๆ รับรู้แต่เพียงว่าเธออายุอานามราว "สามสิบกว่า" เท่านั้น และเธอมักจะพูดถึง "น้องชาย" วัยเบญจเพส ซึ่งในเวลาต่อมาเธอจึงเปิดเผยว่าเป็นลูกชายของเธอกับสามีคนแรก "ลูกชายของพี่อายุปาเข้าไปป่านี่แล้ว ยังไม่รู้จักรทำงานทำการ มีลูก มีเมียแล้ว ยังต้องมาเกาะแม่มันอีก แต่พี่ก็เป็นห่วง ดัดไม่ขาด"

หลังจากส่งตัวกลับมาจากญี่ปุ่น เธอไปทำงานเป็นหมอนวด ที่สถานอาบ อบ นวดแห่งหนึ่งทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือราวหนึ่งปี ในที่สุดก็ตัดสินใจกลับมาเชียงใหม่อีกครั้ง เพื่อมาดูแลลูกชายที่ไม่เป็นได้เป็นพาย นานมาแล้วที่เธอฝากลูกชายคนนี้ไว้กับแม่ของเธอ จนกระทั่งแม่เสียชีวิต เธอหวนกลับมาเริ่มต้นชีวิตใหม่ที่บ้านเกิด บ้านเช่าทวดโทรม เธอไม่มีสมบัติที่ดินใด ๆ ติดตัวนอกจากลูกชายและเมียของเขา ภาู้จักกับหญิงสาววัยเดียวกับลูกชาย และหน้าซ้ำยังเป็นเพื่อนนักเรียนของลูกชายเธออีกด้วย สองสาวต่างวัยที่จักรยานยนต์ออกตระเวนหางานทำ ผ่านมาหน้าบาร์บีียร์แห่งหนึ่งย่านถนนลอยเคราะห์ เห็นป้ายรับสมัครผู้หญิงจำนวนมาก ภาตัดสินใจ

เข้าไปทำงาน ผ่านไปสองวันแรก ในที่สุดเธอก็ลาออก “แขกเยอะก็จริง แต่ผู้หญิงเยอะมาก และส่วนใหญ่ยังสาว ๆ ทั้งนั้น จุดกระชากลากแขก ไม่ไหว ที่เลยออกมาหาบาร์ที่เงียบ ๆ ทำดีกว่า”

ภาและเพื่อนของลูกชายย้ายมาสมัครงานในบาร์เบียร์เล็ก ๆ แถบรอบนอกแห่งหนึ่ง ที่นี้มีผู้หญิงราว 6 คน ไม่พลุกพล่าน และที่สำคัญไม่ต้องจุดกระชากลากแขกเข้าบาร์มากมายเท่ากับบาร์เบียร์แถบลอยเคราะห์ ภาตัดสินใจเริ่มต้นงานใหม่ที่นี้ ความรู้ภาษาไทยของเธออยู่ในระดับอ่านออกเขียนได้ ส่วนภาษาอังกฤษไม่ต้องพูดถึง การปรับตัวเข้ากับหน้าที่การงานใหม่ ดูไม่ใช่เรื่องยากเย็นนักสำหรับคนที่ผ่านประสบการณ์ในโลกของการขายบริการทางเพศมาอย่างซ้ำของ

กิริยาท่าทางและการแต่งเนื้อแต่งตัว ตลอดจนการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าชาย ตลอดจนความสับสนในความคิดที่กำกวมระหว่างการขายบริการให้แก่ผู้ชายกับการเป็นผู้หญิงดีในความหมายที่ต้องลวามักดีต่อชายผู้เป็นสามีแต่เพียงคนเดียว เหล่านี้ไม่ได้เป็นปัญหาสำหรับเธอ เวลาสามเดือนแรกในบาร์เบียร์ ภารู้จักกับผู้ชายฝรั่งหลายคน การสื่อสารของเธอแสดงออกด้วยภาษากาย กิริยาการเอาอกเอาใจตามที่ได้รับการฝึกปรือมาจากญี่ปุ่น ตลอดจนรอยยิ้ม และการจัดวางบุคลิกที่ดูเหมาะสม เธอเป็นสาวที่จัดว่าหน้าตาคมเข้ม รูปร่างสูงและมีสัดส่วนที่ดี องค์ประกอบเหล่านี้ทำให้ภาวิธีสื่อสารกับลูกค้าโดยไม่ต้องใช้คำพูด แน่นอนว่า ตลอดเวลานั้น เธอเรียนรู้ศัพท์ภาษาอังกฤษที่สำคัญเพื่อใช้ต่อรองในการเจรจากับลูกค้า ด้วยความที่ภาเป็นคนเชียงใหม่ ทำให้เธอสามารถทำตัวเป็นมัคคุเทศก์พาลูกค้าไปเที่ยวในตอนกลางวันได้หลายต่อหลายแห่ง และถือเป็นการกลับมาเยือนถิ่นเก่าของเธอเองด้วย ลูกค้าส่วนใหญ่ ผ่านมาแล้วก็ผ่านไป แม้ว่าจะไปฮอลิเดย์ด้วยกันหลายวันก็ตาม แต่ดูไม่มีผลต่อการสานความสัมพันธ์ในระยะยาว และภาเองก็ไม่คิดเช่นนั้น

จวบจนกระทั่งคำคืนวันหนึ่ง บาร์เล็ก ๆ แห่งนี้ค่อนข้างเงียบเหงาแม้ว่าจะเข้าสู่ฤดูท่องเที่ยวแล้วก็ตาม จักรยานยนต์คันหนึ่งท่าลายความเงียบเคลื่อนตัวมาจอดหน้าบาร์ คนรับลงจากรถ เขาเป็นชายร่างผอม สูงเกิน 180 เซนติเมตร อายุราว 30 เศษ ใบหน้าค่อนข้างยาว หน้าตาใจดี เขาเดินผ่านผู้หญิงที่จับกลุ่มหน้าร้าน และเลือกที่นั่งริมเคาน์เตอร์สังเบียร์ดื่ม เขาส่งยิ้มให้ผู้หญิงทุกคน พูดคุยกับเจ้าของบาร์อย่างคุ้นเคย

ภาเหลือบมองชายหนุ่มพร้อมส่งรอยยิ้มให้เล็กน้อย คินนี้เป็นคนที่สองแล้วที่เธอเห็นเขามา นั่งดื่มตามลำพังโดยไม่มีทีท่าสนใจผู้หญิงคนใดในร้านเป็นพิเศษ คินนี้ภาไม่มีลูกค้า เธอเพิ่งจะจากลา กับหนุ่มเยอรมันนายหนึ่งหลังจากไปฮอลิเดย์ด้วยกันสามวัน เธอตัดสินใจเข้าไปนั่งข้างลูกค้ารายใหม่กล่าวคำทักทาย ชายหนุ่มยิ้มรับทักตอบกลับว่า “สวัสดีครับ” ภาใจชื้น เธอถามว่า “พูดภาษาไทยได้หรือ” ชายหนุ่มหัวเราะตอบว่า “ได้นิดหน่อย” พร้อมทำไม้ทำมือประกอบ

เมื่อถามไถ่ต่อไปจึงรู้ว่าเขาชื่อ คริส เป็นหนุ่มเยอรมัน ภาบอกว่า "เยอรมันอีกแล้ว เมื่อวานนี้ก็มีแขกเยอรมัน" คริสถามเธอถึงเครื่องดื่ม หญิงสาวสั่งเครื่องดื่มแบบเดียวกัน ทันทีที่ชายหนุ่มหยิบ นูห์ ภาจุดไฟให้เขาทันทีตามลีลาที่เธอคุ้นเคย คริสเอ่ยตอบเป็นภาษาไทยว่า "ขอบคุณครับ" เราเอื้อมมือไปจับที่หัวไหล่ของตัวเอง และบอกว่า "เมื่อยมาก ไป massage มา ไม่หายไปแม่ฮ่องสอน" เขาพูดเป็นคำ ๆ พร้อมกับทำมือประกอบว่าตนชี้รถจักรยานยนต์ไปเที่ยวมา ภาหมุนเก้าอี้ให้ชายหนุ่มหันหลังมาให้เธอและเริ่มนวดหลังให้เขา คริสยิ้มหวานบอกว่า "นวดเก่งมาก"

การสนทนาคำเนินต่อไปตลอดเวลา เมื่อถึงคราวที่ภาษาไทยเล็ก ๆ น้อย ๆ และภาษามือของทั้งสองไม่สามารถช่วยในการสื่อสารได้ ทั้งคู่ก็จะหัวเราะออกมาอย่างขบขันตนเอง ราวตีหนึ่งเศษ ชายหนุ่มถามภาว่า "ไปด้วยกันไหม" ภายิ้มรับและพยักหน้าแทนคำตอบ

ในค่ำวันถัดมา ภามาถึงบาร์ตอนหัวค่ำ นั่งดื่มกาแฟและพูดคุยกับเจ้าของบาร์ "เขาเป็นคนดีนะคริส รู้จักกับเขามานานแล้ว เขาพูดภาษาไทยได้บ้าง ไปกับเขาเถอะ นิสัยดี" ราวสามทุ่ม คริสมาที่บาร์และนั่งดื่ม พูดคุยกับภาเช่นเดิม จนกระทั่งราวเที่ยงคืน คริสชวนหญิงสาวออกไปเที่ยว ดิสโกเธค และเปย์บาร์ไปด้วยกัน

หลังจากนั้น ความสัมพันธ์ของทั้งคู่ค่อย ๆ กลายเป็นคนคุ้นเคย บางครั้งภามาทำงานโดยมีคริสมาส่ง และดีกว่านั้น คริสก็ย้อนกลับมาดื่มที่บาร์อีก หลังเที่ยงคืนจึงเปย์บาร์ไปด้วยกัน จนกระทั่งสัปดาห์หนึ่งผ่านไป คริสชวนภาไปเที่ยวเชียงใหม่ 5 วัน หญิงสาวตอบตกลง เมื่อกลับจากการฮอลิเดย์ ภาพูดถึงคริสว่า

"สนุกมาก เขาชอบผจญภัย ชอบเที่ยวภูเขา ไปเที่ยวด้วยกันหลายที่ เขารถยนต์ไปกัน เขากับพี่สลับกันขับ บางทีคุยกันไม่ค่อยรู้เรื่อง แต่เขาก็ยิ้ม หัวเราะ ก็เลยสนุกกันไป แล้วก็ชอบอะไรเหมือน ๆ กัน พี่ชอบเที่ยวแบบนี้ด้วย"

ตามวันผ่านไปหลังจากไปฮอลิเดย์ ภาบอกว่าคริสชวนเธอไปเที่ยวที่แม่ฮ่องสอนอีกครั้ง แต่คราวนี้เธอเริ่มลังเล "เขาก็ดีนะ แต่จะพูดยังไงดีนะ คือไปกับเขา เขาก็ออกทุกอย่างให้ อยากได้อะไรก็ซื้อให้ แต่พี่ก็มีค่าใช้จ่ายไหม้ย นี่อีกสิบวันก็สิ้นเดือนแล้ว ต้องจ่ายค่าเช่าบ้าน ตอนหลังเขาเริ่มไม่ให้เงินแล้ว ก่อนที่จะไปเชียงใหม่ด้วยกัน เขาก็จ่ายให้ทุกครั้งนะ ครั้งละพันหนึ่ง แต่พออยู่เชียงใหม่ เขาจ่ายแต่ค่าเปย์บาร์ แล้วก็ไม่ได้ให้เป็นเงิน จะทวงพี่ก็รู้สึกยังไงไม่รู้ แอบหวังว่ารอตอนเขากลับ เขาจะให้เงินก่อน แต่มันอีกตั้งนาน มันไม่ไหวนะ จะชวนไปเที่ยวแม่ฮ่องสอนอีกตั้งสี่วัน"

เมื่อคริสชวนเธออีกครั้ง ภาเริ่มอดอดโดยอ้างเหตุผลว่าเธอต้องทำงาน ในที่สุดชายหนุ่มจึงเลื่อนการเดินทาง จนกระทั่งถึงวันคริสต์มาส คริสนำดอกไม้พร้อมหลอดของโบหนึ่ง ภายิ้มรับและยิ้มหวานมากขึ้นเมื่อเปิดซองดังกล่าวออกมาแล้วพบเงินสด 4,000 บาทอยู่ในนั้น หลัง

วันคริสต์มาส ทั้งคู่ไปเที่ยวต่างจังหวัดด้วยกันอีกครั้ง และหญิงสาวพาชายหนุ่มไปเที่ยวบ้านเช่าของเธอโดยบอกกับเขาว่า เธออยู่กับ 'น้องชาย' คริสชื่อโทททัศน์ให้ภาพหนึ่งเครื่อง จนกระทั่งถึงวันที่คริสเดินทางกลับเยอรมัน เธอมอบเงินให้กับภาอีก 8,000 บาท

เวลาเกือบเดือนที่คริสและภาใช้ชีวิตร่วมกันไม่ทำให้ภารู้สึกหวั่นไหวมากนัก เมื่อถามเธอว่าชอบฝ่ายชายหรือไม่ เธอตอบว่า "ชอบก็ชอบนะ แต่ถึงไงเราก็ต้องทำงานต่อไปเพราะเขาไม่ได้บอกว่าจะรับเลี้ยงดูอะไรเรา" หลังจากที่คริสกลับไปแล้ว เริ่มมีเสียงพูดถึงคริสและภา จนกระทั่งในที่สุดภาก็ได้รับรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของคริส ภาเล่าว่า "คริสเคยมีแฟนเป็นผู้หญิงบาร์คนหนึ่งแถวลอสแองเจลิสคบกันหลายปี รู้จักกับเจ้าของบาร์ด้วย แล้วผู้หญิงคนนั้นเห็นว่าเป็นเอดส์ตายหรือไฉนเนี่ย ความจริงที่ก็ได้ยินแล้ว ๆ ตั้งแต่ตอนคริสยังอยู่นะ ตอนแรกก็กลัวเหมือนกัน ตอนหลังก็กลียถามเขาว่าเป็นไฉ เขาบอกว่าเขาไปตรวจเลือดแล้วไม่เป็นไร แล้วก็เอาผลตรวจเลือดให้ที่ดู"

หลังจากนั้นอีกราวหนึ่งเดือน คริสโทรศัพท์มาหาเธอที่บาร์ และบอกเธอว่า เขาจะพาเธอไปเที่ยวเยอรมัน ทั้งคู่ใช้เวลาเตรียมตัวในเรื่องเอกสาร โดยคริสทำหนังสือรับรองการเดินทางเพื่อให้หญิงสาวไปขอวีซ่า หลังจากนั้นอีกสองเดือน ภาเดินทางไปเที่ยวบ้านคริสที่เยอรมัน เพื่อนร่วมงานบ่นอิจจา "พี่ภาโชคดียิ่ง ๆ มาทำงานไม่นานก็ได้เจอแฟน แถมพาไปเมืองนอกอีก" การเดินทางไปต่างประเทศกับแฟนฝรั่งเป็นหนึ่งในภาพฝันที่ผู้หญิงหลายคนเห็นว่าเป็นสัญลักษณ์บ่งชี้ถึงความสำเร็จของชีวิตผู้หญิงบาร์ ภาพักที่อพาร์ทเมนต์ของคริสที่เยอรมันเป็นเวลา 3 เดือนตามกำหนดระยะเวลาที่ระบุไว้ในวีซ่า

"ไปที่โน่นสนุกมาก ที่ทำงานของเขายู่ใกล้บ้าน เขาทำงานดูแลเด็กกำพร้า บางวันก็ออกไปช่วยงานเขาที่ทำงาน ทำอาหารไทยให้เขากิน ไปเที่ยวเมืองอื่น ๆ ในวันหยุด แล้วก็ไปเที่ยวที่บ้านพ่อแม่ของคริส พ่อแม่เขาน่ารักมาก ดูแลเราอย่างดี" เธอเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับเยอรมันสั้น ๆ

เมื่อกลับมาถึงเมืองไทย ชีวิตเริ่มเข้าสู่ภาวะปกติอีกครั้ง บ้านที่ภาเช่าไว้ถูกเลิกเช่าทั้ง ๆ ที่เธอมอบเงินที่คริสส่งมาให้เป็นค่าเช่าบ้านล่วงหน้าสามเดือนแก่ลูกชาย ของใช้ในบ้านหายไปหมด รวมทั้งโทรทัศน์ขนาดใหญ่ที่คริสซื้อให้ก่อนเดินทางกลับเยอรมันอันตรายหายไปอยู่โรงรับจำนำ ภาต้องเริ่มต้นใหม่จากการหาห้องเช่า โชคดีที่เธอมีเพื่อนร่วมงานที่คุ้นเคยเป็นคู่คิด แม้อายุจะห่างกันเท่าเธอกับลูกชาย แต่ทั้งคู่ก็ได้พึ่งพาอาศัยกัน ภากับหญิงสาวคราวลูกย้ายไปอยู่ห้องเช่าแห่งใหม่ไม่ห่างจากย่านบาร์เบียร์นัก

"เราไม่ได้มีเงินทองอะไร ออกเงินค่าใช้จ่ายไปที่โน่นก็เสียไปหลายตั้งค์แล้ว ก่อนกลับเขาให้มาหนึ่งหมื่น เอามาเคลียร์หนี้สินของลูกชายมีบ้านที่ก่อไว้ก็เกือบหมดแล้ว ยังต้องมาจ่าย

คำมัดจำห้องอีก นี่ถ้าคริสกลับมาแล้วเขาไม่เห็นทีวี เราจะรู้สึกยังไง คริสไม่ได้พูดเรื่องให้พี่หยุดทำงาน แต่พี่คิดไว้ในใจว่า ถ้าคริสยังคงส่งเงินมาให้เรื่อย ๆ พี่คงไปนั่งเอาตมแต่ไม่ออฟไปกับแขก เพราะลึก ๆ เราเป็นเหมือนผู้หญิงหัวโบราณ คนอยู่คลุกคลีด้วยกันทุกวัน เราก็มีใจให้กับเขาแล้ว ให้ไปนอนกับคนโน้นคนนี้อีก รู้สึกยังไงไม่รู้”

ภาออกหางานทำตามบาร์เบียร์อีกครั้ง เนื่องจากบาร์แห่งเดิมที่เคยทำได้เปลี่ยนเจ้าของกิจการไปแล้ว เธอยังคงเลือกบาร์เล็ก ๆ แถบรอบนอกเป็นสถานที่ทำงาน ช่วงที่เธอกลับจากเยอรมัน เป็นช่วงฤดูฝนซึ่งมีนักท่องเที่ยวน้อยมาก ภาได้รับรายได้เป็นเงินเดือน ๆ ละ 2,500 บาท และมีค่าตมเล็กน้อยในวันบางวันเท่านั้น คริสส่งเงินมาให้เธอเป็นครั้งคราวตามความจำเป็นที่เธอโทรศัพท์ไปบอกเขา “พี่ไม่กล้าขอเขามาก เกรงใจ เราว่าเขาไม่ได้ร่ำรวยอะไร บางคนนึกว่า ไฮโซไปเมืองนอก โชคดีกลับมาคงได้เป็นกอบเป็นกำ มันไม่ได้เป็นแบบนั้นเสมอไป เขาบอกว่า อีกสองสามเดือนจะกลับมาเมืองไทยอีก คงใกล้ ๆ ปลายปี”

เมื่อถึงต้นฤดูท่องเที่ยว คริสหยุดงานกลับมาเชียงใหม่อีกครั้ง เพื่อมาหาหญิงสาวที่ผูกพัน คราวนี้คริสอยู่เชียงใหม่ราวสองเดือน เขาเช่าอพาร์ทเมนต์ที่รู้จักมักคุ้นมาหลายปีและภา ก็ออกจากงานชั่วคราวย้ายมาอยู่กับคริส ทั้งคู่ตระเวนออกเที่ยวกันเช่นเดิม ชีวิตกลางคืนวนเวียนอยู่กับการออกตมตามบาร์ต่าง ๆ ที่คริสรู้จัก ตอนกลางวันเป็นเวลาพักผ่อนเพื่อรอให้ถึงกลางคืนอีกครั้ง บางครั้งเมื่อได้รู้จักเพื่อนใหม่ตามบาร์เบียร์ก็รวมกลุ่มเช่ารถออกเที่ยวไปยังจังหวัดใกล้เคียง โดยมากไปกันสองคู่ ฝ่ายชายมักเป็นชาวเยอรมันเหมือนกัน ส่วนฝ่ายหญิงก็เป็นหญิงไทยที่ทำงานในแบบเดียวกัน

การกลับมาพบกันอีกครั้งของฝ่ายชายแสดงถึงความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นของทั้งสองฝ่าย ทั้งคู่ต่างเรียกขานว่าเป็น “แฟน” กันและกัน คริสไม่มองผู้หญิงคนอื่นใดนอกจากภา ภาหยุดงานชั่วคราวเพื่อใช้เวลาทั้งหมดอยู่กับเขา ปัญหาจุกจิกเกิดขึ้นตลอดสองเดือน ภาเริ่มรู้สึกว่าเธอเสียเงินที่หมดไปกับการกิน ตมทุกคำคืน เสียเงินค่าเช่ารถจักรยานยนต์ เธอพยายามชวนล่อมให้คริสซื้อจักรยานยนต์แทนการเช่า ราชหนุ่มโคร์ควญหลายวัน ในที่สุดก็ตกลง การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันบนความสัมพันธ์แบบใหม่ที่เน้นในเรื่องความเป็นห่วงเป็นใย การคิดแทนอีกฝ่ายหนึ่งในหลายเรื่อง ก่อให้เกิดปัญหาจุกจิกหลายต่อหลายอย่าง บ่อยครั้งที่ทั้งคู่เริ่มมีปากเสียงกัน เช่น ภาเกิดอาการน้อยอกน้อยใจที่คริสบ่นในทำนองที่ว่า เงินทองห่วยหรอลงทุกวัน ต่อไปคงต้องใช้จ่ายมรดยัลด์ ขณะที่ภาไม่เห็นด้วยกับการออกตมทุกคำคืนของฝ่ายชาย และคิดเลยเถิดต่อไปว่าชีวิตทั้งสองจะดำเนินต่อไปเช่นนี้หรือ

“คริสไม่เคยพูดเรื่องแต่งงานนะ เขาคงค่อย ๆ ดูไป พี่เองไม่อยากคิดเรื่องอนาคตเหมือนกัน ไม่รู้ว่ามันจะเป็นยังไง แล้วเราเป็นผู้หญิง จะให้เราเป็นคนเอ่ยปากก่อนได้ไง แต่ถ้าถามใจพี่ พี่

ก็อยากแต่งงาน เพราะเราอายุมากขึ้นทุกวัน พยายามมีลูกซักคนหนึ่งกับเขา ถ้ามีลูกหน้าตาเป็นลูกครึ่งคนน่ารักดี แต่ที่ปิดคริสเรื่องที่มีลูกชายนะ เพราะว่าไม่อยากให้เขารู้ปัญหาเรา กลัวว่าเขาจะคิดว่าเราจะเอาแต่สูบบุหรี่เงินเขา เพราะปัญหาเราเยอะแยะเต็มไปหมด"

เมื่อผู้ศึกษาถามคริสในเรื่องการวางแผนอนาคตของคนทั้งสอง เขาบอกว่า "ผมมีความสุขเวลาที่อยู่กับเขา ผมมีงานที่ผมชอบทำในเยอรมัน ผมไม่อยากคิดถึงอนาคต แค่ทำวันนี้ให้ดีที่สุดก็พอแล้ว"

คริสเป็นนักสังคมสงเคราะห์ของรัฐ ทำงานกับกลุ่มเด็กด้อยโอกาสที่บ้านเกิด เขาเคยใช้ชีวิตกับผู้หญิงเยอรมันแต่แล้วก็เลิกกันไป ชายหนุ่มเดินทางมาพักผ่อนที่เชียงใหม่ทุกปี เป็นเช่นนี้ติดต่อกันมาไม่ต่ำกว่าหกปีแล้ว เขาพบรักกับสาวไทยในบาร์เบียร์แห่งหนึ่งเมื่อหลายปีก่อน ความสัมพันธ์ดำเนินไปไม่แตกต่างจากภา คือ หญิงสาวยังคงทำงานในบาร์เบียร์ระหว่างที่เธออยู่เยอรมัน ส่งเงินมาให้เป็นประจำคราว ขณะที่ฝ่ายหญิงอาจมีคนอื่นหรือไม่ก็ตามเป็นสิทธิของเธอ เมื่อเขากลับมาจึงไปบาร์ฝ่ายหญิงออกเที่ยวจนกว่าเขาจะเดินทางกลับบ้าน และจัดการเพื่อให้โอกาสฝ่ายหญิงเดินทางไปอยู่กับเขาที่เยอรมันเป็นประจำคราว คริสกับแฟนสาวคนไทยคนแรกคบกันได้ราวสี่ปี ฝ่ายหญิงจากไปด้วยโรคเอดส์ คริสเดินทางกลับมาเมืองไทย วนเวียนอยู่ตามสถานที่ต่าง ๆ ที่เขากับแฟนเก่าเคยใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน ใคร ๆ ที่รู้จักมักคุ้นกับคริสเห็นตรงกันว่าเขาดูหมองเศร้าจนกระทั่งพบกับสาวใหญ่ที่ชื่อภา การใช้ชีวิตวนเวียนมาในลักษณะเดิมเฉกเช่นเดียวกับความสัมพันธ์ในอดีต หลังจากคริสเดินทางกลับเยอรมันได้ราวสามเดือน เขาทำเรื่องให้ภาเดินทางไปพบกับเขาที่เยอรมันเป็นครั้งที่สอง

"พี่ไม่อยากกลับไปเยอรมันหรอก แต่อยากอยู่กับคริส เพราะเข้ากันได้ดี และเขาก็เอาใจใส่เรา ถึงจะไม่มีเงินมากมาย"

สำหรับภาแล้ว คริสคือ "แฟน" ของเธอ ไม่ใช่ "สปอนเซอร์" กระเป๋าหนัก ที่ยินดีจ่ายไม่อั้น แต่คริสพร้อมช่วยเหลือตามสมควรในยามขัดสน "เขารู้จักผู้หญิงไทยดี เขายังเคยพูดบอกว่าผู้หญิงไทยมีแต่เรื่อง money money เท่านั้น พี่ไม่อยากให้เขาคิดกับเราอย่างนั้น เราเลยขอเขาบ้าง รอให้เขาให้เองบ้าง" ภามอบความรู้สึกที่ห่วงใยอย่างจริงใจให้เขา ขณะเดียวกันเธอเองก็พยายามหาวิธีการขอความช่วยเหลือโดยไม่ทำให้อีกฝ่ายหนึ่งรู้สึกว่าตนเองโดนสูบเลือดสูบเนื้อ แต่ชีวิตในบาร์เบียร์ยังคงต้องดำเนินต่อไป เพราะนั่นคือ "งาน" สำหรับเธอ ตราบเท่าที่คริสยังไม่แยกปากส่งเสียเลี้ยงดูเธอตลอดชีวิต

การดิ้นรนของแห้ว

แห้ว เป็นสาวเชียงราย วัย 32 ปี ลามีของแห้วเสียชีวิตก่อนที่จะจะมาทำงานบาร์เบียร์หนึ่งปีเนื่องจากอุบัติเหตุรถยนต์ เธอใช้ชีวิตวัยสาวเป็นแม่บ้าน มีลูกชายวัย 10 ขวบและ 8 ขวบ เธออยู่กับครอบครัวของลามีที่กรุงเทพมหานครตลอดเวลาที่ลามียังมีชีวิตอยู่ เมื่อสูญเสียลามีไป แห้วตัดสินใจกลับบ้าน หอบลูกชายสองคนไปอยู่บ้านพ่อแม่ของเธอที่จังหวัดเชียงราย ระหว่างนั้นเธอมีเงินเก็บจำนวนหนึ่ง แห้วเรียนหนังสืออยู่ในระดับที่อ่านออกและเขียนได้ไม่ดืนัก เธอไม่เคยผ่านชีวิตการทำงานที่ไหนมาก่อน นอกจากในวัยเด็กทำไร่ทำนา และช่วยพ่อแม่ดูแลบ้านของจวบจนกระทั่งออกเห้ายาออกเรือนไป

แห้วใช้ชีวิตที่บ้านเกิดกับลูกชายอย่างหงอยเหงา เงินทองห่วยหรือลงขณะที่ใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้นเป็นเงาตามตัว ทั้งที่เป็นค่าใช้จ่ายของลูกชายทั้งสองที่อยู่ในวัยกำลังโต และการช่วยเหลือจนเจือญาติพี่น้องรวมทั้งพ่อแม่ที่มีฐานะไม่ดืนัก เวลาผ่านไปราวปีเศษ แห้วรู้จักกับเพื่อนที่บ้านใกล้กัน เธอผู้นั้นทำงานบาร์ในเชียงใหม่ รู้จักกับผู้ชายฝรั่งและพามาบ้านหลายครั้ง ในที่สุดแห้วตัดสินใจออกจากบ้าน ฝากลูกชายไว้กับพ่อแม่ และเจริญรอยไปสู่เส้นทางเดียวกับเพื่อน

เธอเริ่มต้นงานที่บาร์เบียร์แห่งแรกย่านถนนลอยเคราะห์ ราวหกเดือน แห้วสับสนตลอดเวลาระหว่างการทำงาน เธอยอมรับตัวเองไม่ได้ที่ต้องเอาร่างกายเข้าแลกกับเงินทอง เธอมักแสดงความรู้สึกในเรื่องนี้ทุกครั้งที่ดีมเหล้าจนมามากกับเพื่อนร่วมงาน แห้วลาออกจากบาร์เบียร์เมื่อมีเพื่อนร่วมงานชักชวนให้เธอไปทำร้านอาหารด้วย เธอมีฝีมือในการทำอาหารพอสมควรแต่ไม่เคยเปิดร้านเป็นเรื่องเป็นราว แต่แล้วเวลาผ่านไปหกเดือน ร้านอาหารแห่งนั้นก็ปิดตัวลง ดูเหมือนเพื่อนสาวของเธอซึ่งมีแฟนเป็นฝรั่งจะไม่ได้จริงจังในการทำร้านอาหารมากนักเพราะเธอมีคนเดียวแล้ว แห้วรู้สึกเช่นนั้น หญิงสาวไม่รู้จักใครอีกในจังหวัดเชียงใหม่ การกลับเข้าสู่วงการบาร์เบียร์ด้วยความหวังใหม่ที่จะหาใครสักคนรับเลี้ยงกลายมาเป็นทางออกของเธออีกครั้ง

การก้าวสู่บาร์เบียร์ครั้งใหม่ แห้วเลือกบาร์เล็ก ๆ แถบรอบนอกแห่งหนึ่ง แม้จะดูเหมือนเป็นการย้อนกลับมาสู่งานเดิม ๆ แต่ตอนนี้เธอมีความมุ่งมั่นทะเยอทะยานกว่าการจมปลักอยู่กับการขายบริการทางเพศให้กับลูกค้าเพียงชั่วครั้งชั่วคราว 'บาร์เบียร์' สำหรับเธอในยามนี้เป็นเพียงสถานที่ที่มีโอกาสทำให้เธอได้พบใครสักคนหนึ่ง แห้วเรียนวิชานวดแผนโบราณอย่างแข็งขัน ผูกปร้อยจนกระทั่งมีฝีมือลายมือในการบีบนวดคลายปวดเมื่อย และเธอมักบอกกับใคร ๆ ว่า "ส่วนมากไม่ค่อยมีอะไรกับแขกหรอก ไปถึงก้นวดให้เขา เขาคิดใจก็ให้ทิปครั้งละ 500 บ้าง 1,000 บ้าง"

แห้วเป็นสาวรูปร่างอวบอิม ผิวขาว ไร้ผมยาวกลางหลัง เวลาเธอส่งยิ้มขายตาให้ลูกค้า เธอยิ้มทั้งปากและตาอย่างหยาดยิ้ม กิริยาท่าทางของเธอดูรรร้อนแค้น น่าทูลนอม เธอเข้าหา

ลูกค้าด้วยการจัดวางท่าทางที่โอนอ่อน เหนียมอาย ขณะเดียวกันก็ดูยั่วยวนอยู่ในที่ บทสนทนาของเธอวนเวียนอยู่กับการเล่าเรื่องราวของความทุกข์ระทมในชีวิต ลามิที่แสนประเลีรรูของเธอตายจากไปอย่างกะทันหัน ทั้งลูกชายสองคนเป็นภาระใหญ่หลวงสำหรับผู้หญิงตัวเล็ก ๆ คนหนึ่งที่ไม่เคยทำงานหารายได้ให้กับตัวเอง

“แหวนเล่าให้แขกฟัง เขาส่งสารแหวน พาไปซื้อป้าง บอกว่าเธอจะซื้อของเล่นหรืออะไรให้ลูกก็ได้ ซื้อไปเต็มที่เลย พี่เห็นมัย รถเข็นในห้างนะ เขาให้แหวนหยิบของเต็มรถเข็น จ่ายไปที่ละสามสี่พัน เขาบอกว่าเธอเป็นคนดี อันส่งสารเธอ เธอมาทำงานเพราะต้องเลี้ยงลูก”

นี่เป็นเลี้ยวหนึ่งของเรื่องเล่าที่เธอมักบอกใครต่อใครในสถานที่ทำงานรวมทั้งผู้ศึกษา จนกระทั่งเพื่อนร่วมงานเมินหน้าหนี ยังไม่นับว่า วันดีคืนดี เธอจะเล่าถึงลูกค้าคนนั้นคนนี้นำเงินมาให้เธอราว 20,000-30,000 บาท ถึงห้องพัก เพื่อขอให้เธอออกจากงานกลางคืนที่แสนต่ำต้อยนี้เสีย ผู้หญิงดี ๆ อย่างเธอไม่ควรจะมาทำงานแบบนี้ ควรจะกลับบ้านไปเลี้ยงลูกมากกว่า แหวนยิ้มอย่างเศร้าสร้อย เธอยังคงแต่งตัวอย่างสวยงาม สะพายกระเป๋าเข้ามาทำงานทุกคืน และยิ้มอย่างหยาดเยิ้มกับลูกค้า

ช่วงเทศกาลคริสต์มาสในปีหนึ่ง มีงานสังสรรค์ที่บ้านพักเพื่อนร่วมงานรุ่นพี่ที่แหวนอาศัยอยู่ด้วย แหวนดื่มเหล้าเมามา เธอร้องไห้ราวกับว่าจะขาดใจ บ่นระบายถึงความกดดันในชีวิต

“ที่บ้านแหวนนะ ญาติพี่น้อง พ่อแม่ มีแต่เอาแต่เงิน เงิน เงิน แหวนส่งเงินไปบ้านเดือนละสองสามหมื่น เวลากลับบ้านทีถามลูกชายสองคนว่า ยายให้เงินไปโรงเรียนวันเท่าไร ลูกบอกว่าวันละ 5 บาท แต่แม่แหวนบอกว่า เลี้ยงลูกให้ต้องใช้เงินเยอะแยะ แม่มีแต่เอาเงินไปให้ญาติพี่น้องแล้วก็มาเอาจากแหวน แหวนไม่อยากจะกลับไปบ้านเพราะอย่างนี้แหละ ไปถึงมีแต่จะหมดตัว แม่ไม่รู้บ้างหรือว่า แหวนต้องมาขายตัว กว่าจะหาเงินมาได้แต่ละที ต้องทำงานขนาดนี้ ไม่นึกบ้างเลย”

เพื่อนร่วมงานรุ่นพี่ปลอบใจเธอ แสดงความเห็นอกเห็นใจในหัวอกของเพศแม่ที่ต้องรับภาระเลี้ยงดูลูกชายที่กำลังเติบโต เพราะชีวิตของเธอเองไม่แตกต่างไปจากแหวนมากนัก แม้ว่าเธอจะจนจนทนทนอยู่ไม่น้อยกับจำนวนเงินที่แหวนเอ่ยว่าส่งเงินให้ครอบครัวมากมายปานนั้นบ่อยครั้งที่แหวนและเธอไปธนาคารเพื่อส่งเงินกลับบ้าน เธอเห็นว่าแหวนส่งเงินเดือนละไม่เกินห้าพันบาทเท่านั้น

แหวนมักเปรยเสมอว่าอยากไปทำงานต่างประเทศ ระหว่างนั้นเอง เธอมีหนุ่มใหญ่มาติดพัน เขาชื่อมาร์ค เป็นหนุ่มเยอรมันที่ทำธุรกิจอยู่ในเชียงใหม่ เขาพูดภาษาไทยได้ดี แหวนและเธอเริ่มคบหากันจากการเป็นลูกค้าในบาร์เบียร์ ฝ่ายชายไปหาหญิงสาวที่บาร์เป็นบางครั้ง มาหาที่

บ้านพักเป็นบางหน แหววเล่าว่าเขามีภรรยาเป็นคนไทยแต่มีอาการทางประสาท มาร์คยังคงอยู่กับภรรยาด้วยความรับผิดชอบ

นอกเหนือจากมาร์คที่เป็นลูกค้าประจำที่อาศัยอยู่ในเชียงใหม่แล้ว แหววยังมีลูกค้าประจำอีกรายหนึ่งที่ใคร ๆ มักบอกว่า เป็นแฟนของเธอ แต่ตัวเธอเองไม่อยากจะเรียกเช่นนั้น เธอชื่อมาร์ติน เป็นหนุ่มใหญ่ชาวอเมริกัน ปีหนึ่ง ๆ มาร์ตินจะเดินทางมาเชียงใหม่ราวสามสี่หน เขาทำงานเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในต่างประเทศ และเดินทางมาทำวิจัยทางภาคเหนือ มาร์ตินทำทางใจดี พูดภาษาไทยได้ค่อนข้างมากและมักจะมานั่งพูดคุยกับพนักงานในบาร์เบียร์แห่งที่แหววทำงานอยู่ นาน ๆ ครั้งเขาจึงได้เปย์บาร์พาลาวบางคนออกไปนอกบาร์ สำหรับแหววมักจะพบเขาในช่วงกลางวันและติดตามเขาไปทำงานวิจัยในจังหวัดใกล้เคียง

เมื่อแหววเดินทางไปต่างจังหวัดกับมาร์ติน เธอจะบอกกับหนุ่มเยอรมันที่ชื่อมาร์คว่า กลับบ้านไปเยี่ยมลูกชายที่เชียงราย และเพื่อนร่วมงานมักตอบไปตามนั้นหากว่ามาร์คถามถึง ทั้ง ๆ ที่พวกเธอไม่ชอบนิสัยส่วนตัวของแหววมากนัก แต่หลายคนลงความเห็นตรงกันในเรื่องการช่วยกันปิดบังลูกค้าว่า “อันนี้เป็นวิธีหาเงินของเขา เราไปพูดมันก็ไม่ดี และมันเป็นเรื่องศักดิ์ศรีของเราด้วย”

‘วิธีหาเงิน’ ของแหววแฝงเร้นอยู่ในการจัดการความสัมพันธ์ของเธอกับหนุ่มใหญ่ทั้งสอง แหววบอกกับมาร์คว่า เธออยากจะหัดเย็บเสื้อผ้าซึ่งเธอเคยฝึกปรือมาบ้างแต่ขาดอุปกรณ์ มาร์คตัดสินใจซื้อจักรเย็บผ้าให้เธออย่างไม่ลังเลในสนนราคา 8,000 บาท เธอจัดแจงเย็บเสื้ออย่างง่าย ๆ ให้ฝ่ายชาย ขณะเดียวกันก็เย็บเผื่อไปยังมาร์ตินด้วย มาร์ติน “เป็นปลื้ม” มากกับของขวัญที่ได้รับ แหววบอกกับมาร์ตินว่า เธอคงได้ฝึกปรือฝีมือการตัดเย็บมากกว่านี้หากเธอมีจักรเย็บผ้าของตนเอง หนุ่มอเมริกันมอบเงินให้เธออย่างไม่ลังเล แหววเล่าแกมหัวเราะถึง ‘วิธีหาเงิน’ ของเธอกับผู้ศึกษา

“มีแต่แผนการณ์ชั่วร้ายในใจ ตอนแรกตัดเสื้อส่งไปให้ดอกเตอร์มาร์ติน เขามหาใหญ่เลยบอกว่า อยากได้จักรเมื่อไรจะซื้อให้ เราก็เลยบอกว่า ถ้ามีจักรเองก็คงฝึกได้ดีกว่านี้ เลยได้เงินมาอีก”

‘แผนการณ์ชั่วร้าย’ ดังกล่าวของแหวว หมายถึงยุทธวิธีที่เธอทำให้ผู้ชายหลาย ๆ คนหลงเสน่ห์ในตัวเธอด้วยวิธีการต่าง ๆ บางครั้งเธอมอบของขวัญเป็นหมอนอิงที่แม่ค้าหาบเร่นำมาขายในราคาใบละไม่กี่สิบบาท และสร้างเรื่องขึ้นมาบอกกับหนุ่มใหญ่ที่มาติดพันเธอว่า เธอบรรจงทำหมอนใบนั้นกับมือ เป็นต้น การเลือกใช้คำดังกล่าว ราวกับจะบอกกับผู้ศึกษาว่า เธอตระหนักดีว่าการกระทำดังกล่าวไม่เหมาะสม แต่เป็นวิธีเลือกใช้เพื่อบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้าที่เป็นลูกค้า

เพื่อความอยู่รอดของตัวเธอ ในอีกด้านหนึ่งเธอลำพองใจอยู่ไม่น้อยว่า วิธีการเล็ก ๆ น้อย ๆ เหล่านี้
ช่างได้ผลเสียเหลือเกินทำให้บรรดาลูกค้าที่ตกอยู่ภายใต้มนตร์เสน่ห์ของเธอ

แม้ว่าแหวนจะสร้างทางเลือกให้ตัวเองด้วยการจัดหลักความสัมพันธ์กับ "ลูกค้าประจำ" ที่
มีฐานะเปรียบเสมือนเป็น "สปอนเซอร์" ของเธอ สร้างสัมพันธ์ใหม่กับ "ลูกค้าชาว" แต่แหวนยัง
พยายามดิ้นรนที่จะเดินทางไปต่างประเทศ ชาวคราวการวางแผนไปต่างประเทศปรากฏเป็นระยะ
ๆ ไม่ว่าจะเป็นไปเป็นแม่บ้านที่สิงคโปร์ ไปทำงานที่สหรัฐอเมริกา แล้ววันหนึ่งเธอก็ลาออกจากบาร์
เบียร์เตรียมตัวไปสหรัฐอเมริกาตามที่เธอวาดฝัน เธอรู้จักกับ "ป้า" ชาวไทยวัยกลางคนที่
เป็นนายหน้าจัดหางานตามคำแนะนำของเพื่อนแหวน

"ไปตัดเย็บเสื้อผ้าในโรงงานที่อเมริกา คนรู้จักแนะนำ แหวนคิดว่าหลังเลิกงานก็จะไปนอน
จะได้มีเงินเพิ่มมากขึ้น"

แต่แล้ววิชาของเธอก็ไม่ผ่านการอนุมัติจากสถานทูต แหวนเคืองแค้น ความหวังพังทลาย
กระเป๋าดูทางและข้าวของที่เตรียมไว้ไร้ความหมาย หญิงสาวทั้งเสียใจและอับอายกับชาว
แพร์ตะพัดถึงความ 'ก้าวหน้า' ได้ไปต่างประเทศ แหวนบอกเล่าเรื่องนี้กับมาร์ตินและมาร์ค ทั้งสอง
คนต่างเห็นอกเห็นใจเธอ มาร์คมอบเงินให้เธอจำนวนหนึ่งไปเรียนทำผม เรียนภาษาอังกฤษ โดย
ขอข้อแลกเปลี่ยนไม่ให้เธอกลับไปทำงานที่บาร์เบียร์อีก

"มาร์คบอกว่าไม่อยากให้ไปทำงาน แหวนตามที่เขาไปนั่งที่บาร์แต่ไม่หิวกระเพาะไปด้วย ถ้า
เกิดมาร์คมาเจอ เราก็บอกว่า มานั่งเล่น แต่ถ้ามีคนเลี้ยงดื่มก็เอานะ เราก็ได้เจอแขกเก่าหลายคน"

แหวนยังคงติดต่อกับลูกค้าชาวประจำในอดีตของเธอแม้ว่าเธอจะลาออกจากบาร์เบียร์ตาม
คำแนะนำของมาร์คแล้วก็ตาม เนื่องจากที่พักของแหวนอยู่ในย่านที่มีนักท่องเที่ยวรักใคร่ เธอได้
พบกับลุงจิม ลูกค้าชาวสกอตแลนด์วัยราว 60 ปี ที่เคยหลงใหลเธอในช่วงหนึ่ง

"ตอนทำบาร์ใหม่ ๆ ลุงจิมเป็นแขกคนแรก ๆ มานั่งดื่มทุกวัน ให้ทิปดีมาก และเคยพาไป
นครสวรรค์ เราไปทำงานและชวนเราไปเที่ยวด้วยอาทิตย์หนึ่ง แต่แหวนไม่ชอบเขา ทุนไม่ได้ เขาก็ก
ชวนแล้วก็หัวล้าน"

ช่วงที่แหวนยังเคืองแค้น ไม่ได้ทำงานประจำที่บาร์เบียร์แห่งใด การกลับมาสานสัมพันธ์กับ
ลุงจิมอีกครั้งเป็นเรื่องที่ดี บ่ายวันหนึ่งลุงจิมมาหาเธอที่บ้านพักพร้อมกับหิวเบียร์มาสองขวด แหวน
ต้อนรับลุงจิมด้วยรอยยิ้มอ่อนหวาน หลังดื่มเบียร์ไปสักพักหนึ่ง อารมณ์ของชายวัยปลายคนแจ่ม
ใส เขาเริ่มเอานิ้วเรียที่ต้นแขนของแหวนและพูดว่า แหวนยังสวยเหมือนเดิม ทั้งคู่นั่งคุยเรื่อง
สัพเพเหระ นับตั้งแต่การเดินทางไปถ่ายภาพที่คุนหมิงของฝ่ายชาย การเรียนภาษาอังกฤษและทำ

ผมรอง ฝ่ายหญิง สูงจิมลงท้ายการสนทนาก่อนจากลาด้วยการนัดแนะให้แห้วไปนัดให้เขาที่ห้องพัก แห้วตกปากรับคำ

เมื่อสูงจิมจากไปได้ไม่นาน มีโทรศัพท์ถึงแห้ว เพื่อนร่วมบ้านพักบอกว่า เป็นชาวญี่ปุ่นชื่อ จุน เขาเป็นลูกค้าเก่าของแห้วเมื่อหลายเดือนก่อน แห้วให้เบอร์โทรศัพท์และบอกเขาว่าให้ติดต่อกลับมาหาหากได้มาเมืองไทย เมื่อแห้วไปรับโทรศัพท์ เธอพูดว่า

แห้ว : " Hello June ,"

จุน :

แห้ว : "Sometime happy, sometime no happy"

จุน :

แห้ว : "no work"

จุน :

แห้ว : " No, no boyfriend, I wait you (แห้วแลบลิ้น ส่งสัญญาณกับเพื่อนร่วมบ้าน)

จุน :

แห้ว : I no money, You send to me five thousand O.K. . Wait for me.

(แห้ววางโทรศัพท์ วิ่งไปหยิบสมุดบัญชีเพื่อบอกหมายเลขธนาคาร)

"My accountSee you Darling, I will call you."

เมื่อการสนทนาทางโทรศัพท์สิ้นสุดลง แห้วหันมาเล่าให้ผู้ศึกษาฟังว่า "มันยังเด็ก เป็นคนญี่ปุ่น มันบอกว่าตอนนี้อยู่กรุงเทพ อยากให้ไปหา แห้วเลยบอกว่าไม่มีตังค์ มันบอกจะส่งเงินมาให้ไปหามันที่กรุงเทพฯ เคยโทร.คุยกันอยู่พักหนึ่ง มันเคยขอมายเลขบัญชีไปแล้ว แต่ไม่ได้ส่งตังค์มาให้หรอก"

เมื่อถามแห้วว่า หากชาวญี่ปุ่นผู้นี้ส่งเงินมาให้เธอ เธอจะเดินทางไปพบเขาหรือไม่ แห้วตอบว่า "อาจจะไปสองวันแล้วรีบกลับ โทษมันว่าต้องรีบกลับไปหาลูกที่เชียงราย อยู่ยาวนานไม่ได้หรอกเพราะดร.มาร์ตินจะมาอาทิตย์หน้าแล้ว"

แห้วเปรียบเทียบผู้ชายสองคนที่ถือว่าเป็นสปอนเซอร์หลักของเธอในเวลานี้ว่า "ช่วงที่อยู่กับดร.มาร์ตินก็อดคิดถึงมาร์คไม่ได้ มาร์คเขาดีนะ อยากได้อะไรก็ให้หมด แต่เขามีลูก มีเมียแล้ว ดร.มาร์ตินก็มีลูกแล้วเหมือนกัน เวลาอยู่กับมาร์คแล้วมีความสุขมากกว่า เพราะเขาชอบฟังเรื่องของเรา ไม่เหมือนดร.มาร์ตินชอบเล่าเรื่องของตัวเอง ถ้าขึ้นแห้วไม่มีสองคนนี้ ไม่รู้เป็นเอดส์ตายไปแล้วมั้ง"

แห้วยังคงใช้ชีวิตวนเวียนอยู่กับดร.มาร์ติน และมาร์ค โดยมีลูกค้าประจำบางรายเข้ามายุ่งเกี่ยวบ้างเป็นครั้งคราว เธอออกหาลูกค้าจากการนั่งดื่มในบาร์เบียร์ที่เคยทำงานอยู่เป็นครั้ง

คราวและถึงแม้ว่าจะไม่ได้ออกไปบริการทางเพศนอกบาร์ แต่เธอจะแลกเบอร์โทรศัพท์ของลูกค้ารายที่ น่าสนใจหรือแสดงความสนใจในตัวเธอโดยบอกกับลูกค้าว่าเธอมีฝีมือในการนวดแผนโบราณ

ในช่วงตอนกลางวันแหวนออกไปเรียนทำผม เรียนภาษาอังกฤษ และไปนวดเป็นบางครั้ง แหวนได้รับจดหมายจากลูกค้าประจำหลายคน คนละหลายฉบับ ทุกฉบับล้วนเป็นจดหมายที่เต็มไปด้วยข้อความหวานหยาดเยิ้มแต่ยังไม่มีใครแสดงที่ท่าจะส่งเสียเลี้ยงดูเธออย่างจริงจังเหมือนกับ ดร.มาร์ตินและมาร์ค แหวนพูดถึงความฝันของเธอว่า

“บางทีไม่อยากจะแต่งงานหรอกนะ แต่อยากมีใครสักคน มีบ้าน มีรถ และเราก็ขับรถไปส่งลูกที่โรงเรียน ตอนเย็นไปรับ ทำกับข้าวอร่อย ๆ ให้ผัวกิน แต่ไม่ต้องอยู่ด้วยกัน ตลอดเวลาก็ได้”

นั่นคือความฝันที่ทั้งมาร์ตินและมาร์คยังไม่อาจมอบให้เธอได้ในเวลานี้ มาร์ตินเสนอให้แหวนแยกออกมาเช่าห้องพักเป็นของตนเองแทนการอาศัยอยู่ที่บ้านเช่าของเพื่อนรุ่นพี่ เขายินดีเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้ แหวนอดอด เพราะการอยู่บ้านเช่าของเพื่อนมีประโยชน์มากกว่าในการช่วยสับหลักผู้ขายให้กับเธอ แหวนยังคงแอบนัดพบกับมาร์คในช่วงระหว่างที่มาร์ตินอยู่ต่างประเทศ และขอให้เพื่อนช่วยบอกมาร์คว่าเธอไปเยี่ยมลูกชายที่เชียงใหม่เมื่อมาร์ตินมาเมืองไทย

ชีวิตของแหวนวนเวียนอยู่กับการจัดการความสัมพันธ์กับผู้ขายจำนวนหนึ่งเช่นนี้โดยใช้บาร์เบียร์เป็นสถานที่ในการทำความรู้สึกกับลูกค้ารายใหม่ ๆ เป็นครั้งเป็นคราว ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อหา “ใครสักคน” ที่ตอบสนองความฝันของเธอ แต่ระหว่างที่ไม่มี “ใครสักคน” นั้น เธอจึงดำรงความสัมพันธ์กับ “ผู้ขายหลายคน” ไว้เพื่อรักษาประโยชน์และสร้างโอกาสให้ตนเองมากที่สุด โดยอาศัยความเป็นหญิงในหลากหลายรูปแบบเป็นเครื่องมือในการถักทอความสัมพันธ์ที่แน่นหนาจากอีกฝ่ายหนึ่ง

สรุป

การสร้างตัวตนของผู้หญิงบาร์เบียร์เกิดขึ้นจากเงื่อนไข 3 ประการด้วยกัน ประการแรก เป็นการสร้างตัวตนตามเกณฑ์หรือกติกาใหม่ในการทำงานบริการที่เกี่ยวข้องกับเพศ ประการที่สอง เป็นการสร้างตัวตนจากการตีความหรือให้ความหมายในเรื่องการค้าประเวณีจากเงื่อนไขการทำงานที่มีลักษณะเฉพาะของบาร์เบียร์ ลักษณะที่สาม เป็นการสร้างตัวตนตามปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า

ประการแรก การมองเช็กส์ในฐานะที่เป็นงาน มีนัยยะสำคัญ 2 ประเด็นด้วยกัน ประเด็นแรก เป็นเรื่องเทคนิคการทำงาน ประเด็นที่สอง การรักษาความเป็นตัวตนในเงื่อนไขที่น่าพิศมาเป็นสินค้า

ประเด็นแรก ในเรื่องเทคนิคการทำงาน ประกอบด้วย คำพูด การวางตัวและการ 'เทคแคร์' 'ลูกค้า' ดังเช่นความคิดเห็นของหญิงสาวที่ชื่อลี ผู้หญิงบาร์เบียร์ที่ได้ชื่อว่าเป็น "คนเก่ง" ในบาร์เบียร์ อาจกล่าวได้ว่า เทคนิคไปสู่ความสำเร็จในการทำงานคือ การรู้จักประเมินลูกค้าและแสดงออกให้ ผู้ชายเหล่านั้นคิดว่าพวกเขาเป็นผู้ที่มีความเหนือกว่า เก่งกว่า มีความสามารถมากกว่า ผู้หญิงจัดวางตัวตนได้ในทุกขั้นตอนของปฏิสัมพันธ์ เช่น การจงใจเล่นสติกเกอร์ให้ลูกค้าเป็นฝ่ายได้รับชัยชนะ การแสดงความสนใจ ห่วงใยให้ผู้ชายเหล่านี้เห็นว่าเขาเป็นบุคคลสำคัญในสายตาของผู้หญิงตลอดเวลา และดูเหมือนบทบาทนี้จะต้องทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้นในขั้นตอนการมีเพศสัมพันธ์เมื่อ ผู้หญิง "แสดง" อาการถึงจุดสุดยอดเพื่อให้อีกฝ่ายเกิดความรู้สึกอีกเข็มในความเป็นชายของตน

นอกจากนี้ลี ยังเลือกที่จะวางตัวในฐานะของ "ผู้หญิงดี" ที่ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ และทำงานเพื่อลูก เหล่านี้เป็นภาพลักษณ์ที่ลูกค้ารู้จักเธอ เมื่อลูกค้าเลี้ยงดื่ม เธอเลือกดื่มเพียงน้ำผลไม้และไม่เร่งรีบในการดื่มเพื่อเพิ่มปริมาณการดื่มให้ดูเป็นการ "เผาเงินในกระเป๋าแขก" ดังเช่นที่ลร้อยแสดงกับลูกค้า ขณะที่ความสัมพันธ์ในบาร์เบียร์เต็มไปด้วยเรื่องผลประโยชน์ แต่ "เงิน" กลับเป็นสิ่งที่จางจะพูดถึงให้น้อยที่สุดเพื่อ "สร้าง" ความสัมพันธ์ที่จริงแท้ชั่วขณะขึ้น ดังนั้นการต่อรองที่เข้มข้นทั้งในเรื่องราคาค่าบริการ ระยะเวลา และสถานที่ที่ถูกนำออกมาใช้ในบางสถานการณ์เท่านั้น "ความเชียว" ของผู้หญิงจึงไม่ใช่การแสดงการต่อรองเรื่องผลประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา ทุกครั้งในการออกไปบริการกับลูกค้า หากแต่ต้องพูดถึงเงินให้น้อยที่สุดโดยรักษาผลประโยชน์ของตนให้มากที่สุดด้วยเทคนิคการวางตัว การใช้คำพูด และการ 'เทคแคร์' ผู้ชายเหล่านั้น

ดังนั้นการแสดงออกของผู้หญิงในบาร์เบียร์แม้จะอยู่บนพื้นฐานของผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจแต่การแสดงออกแตกต่างกันไป การต่อรองกับลูกค้าในทุกเรื่องอย่างเข้มข้นอาจเป็นวิธีหนึ่งของผู้หญิงที่มีเป้าหมายเพื่อเงินทองเฉพาะหน้า ขณะเดียวกันการแสดงออกที่ "เสนอ" ความสัมพันธ์ที่จริงแท้ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งในฐานะของการเป็น "ผู้กระทำ" ที่ทำให้ผู้ชายเหล่านั้นกลายเป็น "ผู้ถูกกระทำ" โดยได้รับความภาคภูมิใจว่าเขาเป็นคนมีเสน่ห์ด้วยตัวเขาเองมากกว่าเงินในกระเป๋า แม้จะเป็นความรู้สึกเพียงชั่วครู่ชัวยามก็ตามที

ประเด็นที่สอง การรักษาความเป็นตัวตนในเงื่อนไขที่น่าพิศมาเป็นสินค้า

\

ขณะที่ “การแสดง” ในลักษณะต่าง ๆ ของผู้หญิงด้านหนึ่งคือการสร้างตัวตนในฐานะที่เป็นหญิงบาร์เบียร์เพื่อจัดวางความสัมพันธ์กับลูกค้า แต่ในอีกด้านหนึ่ง ความเป็นตัวตนในที่นี้หมายถึง การรักษาความเป็นมนุษย์ในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคลซึ่งกำลังดิ้นรนต่อสู้กับพื้นที่ปฏิสัมพันธ์ซึ่งผู้หญิงถูกลดทอนความเป็นมนุษย์อย่างถึงที่สุดด้วยการตกเป็นเพียงวัตถุทางเพศเพื่อแลกกับเงิน ข้อมูลจากการศึกษาประสบการณ์ของผู้หญิงบาร์เบียร์แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงทุกคนต้องการได้รับการปฏิบัติในฐานะที่เป็นมนุษย์ที่มีความรู้สึก มีศักดิ์ศรีของความเป็นคน แม้ว่าเธอจะเป็นฝ่ายเลือกตัดสินใจเข้ามาอยู่ในเงื่อนไขของความสัมพันธ์ที่ลูกค้าเหนือกว่าก็ตาม เช่น นิครู้สึกดีที่ได้รับคำแนะนำที่แสดงความจริงใจ ห่วงใยจากลูกค้า ลรอยรู้สึกดีขึ้นและพอใจที่ได้รับการดูแลจากลูกค้าฮิตาเลียนเมื่อเธอป่วยเป็นไข้เพราะเป็นห่วงลูก หรือน้อยรู้สึกสบายใจในการจัดวางความสัมพันธ์กับลูกค้าเก่าที่ถามไถ่เธอว่าต้องการไปถ่ายทำสารคดีด้วยไหม ซึ่งเธอตัดสินใจไปด้วยวันแรกและปฏิเสธในวันถัดมา เป็นต้น การแสดงออกของลูกค้าในทางบวกคือการยอมรับให้ผู้หญิงบาร์เบียร์สามารถแสดงตนในฐานะที่เป็นมนุษย์ที่มีอารมณ์ ความรู้สึก ต้องการความอบอุ่น ความจริงใจ มีเสรีภาพที่จะแสดงความต้องการของตนเอง

แต่ลูกค้าไม่ได้ “ดี” ไปหมดทุกคนและทุกสถานการณ์ หลายครั้งที่ผู้หญิงต้องเผชิญกับความหยาบคายที่ทำให้เธอรู้สึกตนเองเป็นผู้หญิงไร้ค่า ด้วยการแสดงอากัปกิริยาของการดูถูก เช่น ลูกค้าอเมริกันโยนเงินให้กับลรอยภายหลังการบริการ หรือวิธีการถามอัตราค่าบริการเมื่อลูกค้าเดินผ่านหน้าบาร์ด้วยคำพูดในทำนองที่ว่า How much? รวากับว่าผู้หญิงเป็นเพียงสินค้าที่วางอยู่บนแผงข้างถนน ผู้หญิงจะมีปฏิกิริยาตอบโต้ในทันที ช่วงเวลานั้น ผู้หญิงให้คุณค่ากับ “ความรู้สึก” มากกว่าการให้คุณค่ากับ “เงิน” เช่นเดียวกับที่ผู้หญิงหลายคนปฏิเสธเงินทองจำนวนมากกว่าปกติที่ลูกค้าเสนอให้ เพื่อแลกกับการไม่ต้องสวมถุงยางอนามัย แต่กลับยินดีมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับลูกค้าบางรายที่เธอมีความพึงพอใจ การแสดงออกลักษณะนี้ชี้ให้เห็นว่า แม้ผู้หญิงบาร์เบียร์จะตกอยู่ในฐานะของคนขายขอบในแทบทุกมิติ แต่พวกเธอก็ต้องการแสดงความเป็นมนุษย์ด้วยการต่อรอง ตอบโต้กับสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เหลือพื้นที่ของการได้แสดงออกซึ่งความพอใจ ความไม่พอใจ ความปรารถนาของตนบ้างแม้ว่าพื้นที่ในการต่อรองนั้นจะมีเพียงน้อยนิดก็ตาม

ประการที่สอง การให้ความหมายโดยพื้นฐานของการค้าประเวณีสำหรับผู้หญิงคือแหล่งที่มาของรายได้ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการต่อสู้กับความเป็นชายขอบด้านเศรษฐกิจที่ผู้หญิงเผชิญตลอดชีวิตของเธอ แต่ในขณะเดียวกันการทำงานในบาร์เบียร์ได้สร้างความหมายของการเป็นผู้หญิงทันสมัยในแง่ของการปรุงแต่งรูปลักษณ์ภายนอกจากรายได้ในการขายบริการ นอกจากนี้

การได้ปฏิสัมพันธ์กับชาวตะวันตกยังเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นคนทันสมัยซึ่งผู้หญิงได้มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษ ใช้คอมพิวเตอร์ เดินทางไปต่างประเทศ เป็นต้น ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า การขายบริการทางเพศทำให้ผู้หญิงมีสถานภาพที่ดีขึ้นทางสังคม แต่เป็นการย้ายพื้นที่การต่อสู้จากผู้หญิงบ้านนอก มาสู่ความเป็นผู้หญิงทันสมัยภายใต้เงื่อนไขการทำงานในบาร์เบียร์ที่ให้ “อิสระ” ในการเลือกเล่นอบบริการกับลูกค้า เงื่อนไขนี้เป็นลักษณะเฉพาะของการขายบริการอย่างไม่เป็นทางการที่แตกต่างจากช่อง หรืออาบอบนวด ที่ผู้หญิงบริการไม่เหลือพื้นที่อื่นใดในการต่อรองความสัมพันธ์กับลูกค้า

ประการที่สาม ปฏิกริยาของผู้หญิงที่เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าเป็นเงื่อนไขสำคัญที่สร้างความเป็นตัวตนของผู้หญิงในหลายภาพลักษณ์ ด้านหนึ่งผู้ขายนักเที่ยวคือลูกค้าที่ผ่านการแยกแยะในฐานะที่เป็น “แขกเก่า” “แขกประจำ” “แขกจร” แต่ในอีกด้านหนึ่งการสานสัมพันธ์กับลูกค้านอกเหนือจากการขายบริการทางเพศเพียงชั่วคราวชั่วคราวนำมาสู่ปฏิสัมพันธ์แบบใหม่ที่ผู้หญิงมีอารมณ์ความรู้สึกเข้าไปเกี่ยวพันกับผู้ขายเหล่านั้นในหลากหลายสถานภาพ จากกรณีศึกษาพบว่าผู้หญิงจัดวางความสัมพันธ์กับลูกค้าเป็น 3 แบบด้วยกัน ซึ่งในแต่ละแบบนั้นมีความสัมพันธ์กับการนิยามตนเองของผู้หญิง

แบบแรกคือในฐานะของ “เพื่อน” เช่นในกรณีของแห้ว แห้วไม่อยากจะยอมรับตนเองในการเป็น “ผู้หญิงกลางคืน” มากนัก เธอจึงเข้า ๆ ออก ๆ จากการทำงานบาร์เบียร์ รวมทั้งการหัดเรียนวาดแผนโบราณเพื่อเป็นเครื่องมือในการรักษาระยะห่างของตนเองกับสถานภาพของผู้หญิงบาร์ เธอไม่ได้มองว่าตนเองเป็นผู้หญิงทำงานบาร์ตลอดเวลา แม้ว่าเธอจะเคยทำและยังคงไปทำบางครั้งบางครั้ง แห้วจัดวางความสัมพันธ์กับชาวตะวันตกทั้งคู่ในฐานะที่เป็น ‘เพื่อน’ ทั้งที่เธอมีเพศสัมพันธ์บางครั้งบางครั้ง และได้รับการช่วยเหลือเรื่องเงินทองไปพร้อมกัน รวมทั้งปรารถนาที่จะแต่งงานกับใครคนใดคนหนึ่ง ดังนั้นเธอจึงเลือกที่จะนิยามผู้ชายชาวตะวันตกที่เธอเกี่ยวพันและเริ่มต้นรู้จักในบาร์เบียร์ว่า “เพื่อน”

แบบที่สองในฐานะของ “แฟน” ความหมายของคำว่า “แฟน” มักจะเป็นคำเรียกลูกค้าที่ผู้หญิงหมายปอง มีอารมณ์ผูกพันบางอย่างร่วมด้วยดังเช่นที่น้อยมีหนุ่มฮอลแลนด์อยู่ในใจ หรือนิดมีหนุ่มนิวซีแลนด์ และสร้อยมีหนุ่มอังกฤษ อารมณ์ผูกพันของผู้หญิงเกิดขึ้นบนพื้นฐานของการให้ความหมายฝ่ายชายในฐานะที่คู่รักบนความสัมพันธ์อันที่หนุ่มสาวทั่วไป มีการติดต่อกันภายหลังการสิ้นสุดการบริการทางเพศ และผู้หญิงมีความหวังที่จะพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้ขายเหล่านี้ให้มีสถานภาพที่ขยับความใกล้ชิดมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยที่อาจไม่ได้มุ่งหวังในเรื่องการช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจ การแสดงออกของผู้หญิงที่จะมีใครสักคนหนึ่งที่มีอารมณ์ผูกพันอย่างบริสุทธิ์ใจเช่น

\

นี้ มักเกิดขึ้นอย่างแอบซ่อน มีเพียงเพื่อนสนิทบางคนเท่านั้นที่รับรู้ เพราะไม่เช่นนั้นแล้วย่อมขัดกับคุณค่าของการมองเพศในฐานะที่เป็นงาน และขัดแย้งกับการให้ความหมายลูกค้าฝรั่งในฐานะที่มีสถานภาพใกล้เคียงกับแหล่งที่มาของรายได้เท่านั้น ดังนั้น “แฟน” ที่หมายถึงคนที่คิดถึง ถวิลหา ยามเมื่อชายผู้เป็นลูกค้าจากหญิงสาวไปไกล จึงเป็นความโง่งมของผู้หญิงบาร์เบียร์ในสายตาของผู้หญิงที่มีประสบการณ์มาก

การเปิดเผยตัวตนหรือความรู้สึกที่มีต่อ “แฟน” สามารถแสดงออกได้อย่างสอดคล้องกับบรรทัดฐานในบาร์เบียร์ ก็ต่อเมื่อลูกค้าคนดังกล่าวมาอยู่ตรงหน้าหรือแสดงความต่อเนื่องในความสัมพันธ์ด้วยการอุปการะด้านต่าง ๆ เช่น การพาไปต่างประเทศ หรือการซื้อของขวัญ การให้เงินทอง ซึ่งแตกต่างจากความคาดหวัง เพื่อเจ้าและแรงปรารถนาในความหมายแรก ดังเช่นในกรณีของคริส หนุ่มเยอรมันที่มีความผูกพันกับภา แม้ชายคนนี้จะไม่ใช่ “กระเป๋าสตางค์” ที่ดี หรือยังไม่อยู่ในสถานภาพของการพาเธอออกจากโลกกลางคืนไปสู่บทบาทของความเป็นเมียอย่างถาวร แต่คริส คือแฟนที่จัดวางความสัมพันธ์กับภาในระดับที่น่าพึงพอใจ และเป็นขั้นตอนหนึ่งของการนำไปสู่ภาวะแห่งความหวังของการเป็นเมียฝรั่ง

แบบที่สามในฐานะของ “สปอนเซอร์” สถานภาพของ “สปอนเซอร์” ปรากฏขึ้นในกรณีของ ผู้หญิงเก้งประจำบาร์เบียร์ที่ชื่อลิ การรู้จักใคร่ครวญ ไม่หลงเชื่อ “คำพูดไม่กี่คำ” ของผู้ชายฝรั่ง เป็นการเรียนรู้ที่ผู้หญิงต้องแลกด้วยประสบการณ์ ลิซึ่งนำหน้าระหว่าง “ปีะ” 2-3 คนที่เธอบริหารความสัมพันธ์อยู่ด้วย เมื่อมีลูกค้าหนุ่มที่ชื่อมิเชลซึ่งเธอชื่นชอบมารออยู่พร้อมกับ “ปีะ” เธอจำเป็นต้องเลือกปีะก่อนด้วยเหตุผลที่ว่า “เราต้องเลือกคนที่ส่งเงินประจำให้เราก่อน” ลิกำลังอยู่ระหว่างการไต่เต้าไปสู่สถานะของการเป็น “มาตาม” ที่มีความมั่นคงด้วยการพยายามชิงนำหน้า และเลือกสิ่งที่ดีที่สุดในตัวของเธอ ระหว่างขั้นตอนนี้ลูกค้าฝรั่งที่วนเวียนเข้ามาในชีวิตของลิ จึงเป็นช่องทางเลือกเพื่อสร้างโอกาสที่ดีขึ้นเพื่อให้ตนเองและลูกค้าวอกออกไปให้ไกลที่สุดสำหรับสถานภาพของความเป็นคนขายขอบทางเศรษฐกิจและหลุดพ้นจากกรอบของความเป็นหญิงคนชั่วเพื่อหวนกลับไปสู่การเป็นเมียอีกครั้ง แต่เป็นเมียที่มีสถานภาพที่ดีกว่าเมียของผู้ชายในแบบเดิมที่เธอเคยประสบ

การจัดวางสถานภาพของลูกค้าทั้งสามแบบดังกล่าวล้วนเกิดขึ้นภายใต้การจัดวางความสัมพันธ์หญิงชายภายใต้กรอบความคิดเดิมในการปรารถนาที่จะสร้างครอบครัว แต่เป็นครอบครัวในแบบที่เธอให้ความหมายใหม่ และมีความหวังใหม่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การมีอารมณ์ผูกพันในตัวลูกค้า หรือความปรารถนาเป็น “เมียฝรั่ง” และกำลังอยู่ในขั้นตอนที่พยายามไปให้ถึงเป้าหมายนั้น แต่ความปรารถนาดังกล่าวเกิดขึ้นภายใต้การนิยามความสัมพันธ์แบบที่คาดหวังว่า

ต้องแตกต่างไปจาก "ผัวไทย" ในแบบเดิม การให้ความหมายต่อ "ผัวไทยและผู้ชายไทย" ในลักษณะที่เด่นชัดขึ้นจึงเป็นปฏิกิริยาจากการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าฝรั่งในหลากหลายสถานภาพทั้งที่ซ้อนทับกันและไขว้กันไปมานั้น ไม่ว่าจะเป็น ความขี้เกียจ ความขี้หึง ความไม่รับผิดชอบ ปากไม่ดี การล้ามะเลเทเมา เจ้าชู้ และชอบใช้ความรุนแรงทำร้ายร่างกายตลอดรวมถึงการไม่ใส่ใจในความรู้สึกและความต้องการของผู้หญิง ผู้ชายใหม่ที่ผู้หญิงถวิลหา คือคนที่ห่วงใย จริงใจ และมีพื้นฐานที่สามารถสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจที่ผู้หญิงเร่ดหลาบจากผู้ชายไทยมาแล้ว

บทที่ 6

ภาพลักษณ์ใหม่ในการปรับความสัมพันธ์กับลูกค้า

ประสบการณ์การปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าชาวต่างประเทศและตัวอย่างความสำเร็จของเพื่อนร่วมงานหลายคนที่ได้พัฒนาความสัมพันธ์กับลูกค้าจนถึงขั้นเลี้ยงดูส่งเสีย เดินทางไปต่างประเทศในฐานะคนรักหรือแต่งงานด้วย เหล่านี้ล้วนเป็นแรงผลักดันและก่อรูปเป็น “ความหวัง” สำหรับผู้หญิงบาร์เบียร์ส่วนใหญ่

ในบทที่ 4 ได้นำเสนอถึงความสับสนของผู้หญิงเมื่อลูกค้าบางรายให้ความสนใจในตัวผู้หญิงมากกว่าการทำความรู้จักในบริบทการขายบริการทางเพศชั่วคราวซ้ำแล้วซ้ำเล่า นอกจากนี้ในบทที่ 5 ยังชี้ให้เห็นถึงการช้อนทับทางความรู้สึกระหว่างเงินที่ได้จากการขายบริการและความผูกพันด้านอารมณ์ที่มีต่อลูกค้า จวบจนกระทั่งมีลูกค้าคนใดคนหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งคนแสดงออกถึงการพัฒนาความสัมพันธ์ในระยะยาว เมื่อนั้นผู้หญิงจะเริ่มไตร่ตรองในรายละเอียดของการปฏิสัมพันธ์ ตลอดจนการวาดฝันในอนาคตของตนเอง

ในบทนี้จะเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการปรับความสัมพันธ์ต่อลูกค้าเมื่อผู้หญิงเปลี่ยนสถานภาพจากหญิงบริการบาร์เบียร์มาสู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบที่มีความผูกพันและความต่อเนื่องนอกเหนือการค้าประเวณี เพื่อให้เห็นถึงการจัดการภาพลักษณ์ของผู้หญิง ในการสร้างความสัมพันธ์นอกเหนือบริบทการค้าประเวณี โดยจะนำเสนอตัวอย่างที่ได้ชื่อว่า “ประสบความสำเร็จ” รวมทั้งชี้ให้เห็นถึงการจัดการภาพลักษณ์ใหม่ภายหลังจากที่ผู้หญิงล้มเหลวจากการพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้ชายฝรั่ง และหวนกลับเข้าสู่การทำงานในโลกบาร์เบียร์อีกครั้ง

1. จินตนาการเกี่ยวกับผู้ชายฝรั่ง

จินตนาการเกี่ยวกับผู้ชายฝรั่งที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์และการรับรู้เรื่องราวของความสำเร็จนำมาสู่ความคาดหวังใหม่ ๆ ของผู้หญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคาดหวังว่า “ผู้ชายฝรั่งไม่เหมือนผู้ชายไทย” ประเด็นนี้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากผู้หญิงล้มเหลวในการใช้ชีวิตกับผู้ชายไทย และเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจประกอบกับการรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในบาร์เบียร์ เป็นส่วนสำคัญที่สร้างแรงผลักดันให้ผู้หญิงเข้ามาเริ่มต้นในการทำงานบาร์เบียร์ นอกจากนี้ประสบการณ์การทำงานสอนให้ผู้หญิงรู้ว่า พวกเขาสามารถใช้ “ความเป็นหญิง” ในความหมายที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเอาใจใส่ผู้ชาย โอนอ่อนผ่อนตามในสถานการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้เป็น “เครื่องมือ” ที่ทำให้พวกเขาสามารถ “เอาชนะใจ” ผู้ชายฝรั่งได้ การรู้จักใช้ “ความเป็นหญิง” ในการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าฝรั่ง หมายถึงการได้มาซึ่งสถานภาพใหม่ ที่ถูกสถาปนาใน

แวดวงของผู้หญิงบาร์เบียร์ในฐานะ “มาตาม” กล่าวคือมีผู้ชายฝรั่งรับเลี้ยงดู ลงทุนในกิจการด้านต่าง ๆ และที่สำคัญที่สุดคือหลุดพ้นออกจากสถานภาพของการเป็นผู้หญิงบาร์เบียร์

จากการศึกษาพบว่า ผู้หญิงที่ผ่านประสบการณ์การขายบริการกับลูกค้าฝรั่งมาช่วงเวลาหนึ่งจะมีจินตนาการที่เป็นความหวังเกี่ยวกับผู้ชายฝรั่งแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ

1. ผู้ชายฝรั่งสามารถช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและสร้างความมั่นคง

บทบาทของผู้หญิงไทยนั้นมีแกนกลางอยู่ที่ครอบครัว การแต่งงานกับผู้หญิงไทยคนหนึ่งจึงไม่ได้อยู่แค่เพียงตัวผู้หญิงเท่านั้น หากแต่ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับวงศาคุณาญาติของผู้หญิงอย่างแยกกันไม่ออก และยิ่งถ้าหากผู้ชายเป็นคนที่มีความรู้ การเกี่ยวพันในเรื่องการช่วยเหลือเงินทอง ย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ (Yos, 1994) จากการศึกษพบว่า ผู้หญิงส่วนใหญ่ที่ทำงานในบาร์เบียร์ ไม่ได้ต้องการเงินทองเพื่อความอยู่รอดทางเศรษฐกิจของตัวเองเท่านั้น หากแต่ต้องจุนเจือครอบครัวในความหมายที่เป็นครอบครัวขยาย นับตั้งแต่ลูกที่เกิดจากตนเอง ซึ่งส่วนใหญ่ลูกมักอยู่ในความดูแลของผู้หญิง โดยการฝากลูกไว้กับพ่อแม่ของฝ่ายหญิง ด้วยความรับผิดชอบที่มีต่อพ่อแม่และญาติพี่น้อง รายรับที่ได้จากการขายบริการจึงต้องจัดสรรเพื่อจุนเจือบุคคลต่าง ๆ ที่แวดล้อมเหล่านี้นั้น ความคาดหวังของผู้หญิงที่มีต่อผู้ชายฝรั่งในแง่ทางเศรษฐกิจ จึงไม่ได้หยุดอยู่ที่ตัวผู้หญิงเองเท่านั้น

ผู้หญิงส่วนใหญ่มีความหวังว่า การอยู่กินกับผู้ชายฝรั่งสักคนหนึ่ง หมายถึง การที่ผู้ชายเหล่านั้นต้องรับผิดชอบภาระทั้งหมดที่เป็นของผู้หญิงด้วย เพราะหากผู้หญิงตัดสินใจลาออกจากการทำงานในบาร์เบียร์ แหล่งรายได้หลักในชีวิตของพวกเขาทั้งหมดลง และที่มาของรายได้ควรจะมาจากผู้ชายฝรั่งในฐานะที่เป็นผู้ที่ให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ ความคาดหวังของผู้หญิงที่มีต่อผู้ชายฝรั่งยังไม่ได้หยุดอยู่ที่เรื่องเงินทองเท่านั้น แต่หมายรวมถึงความมั่นคงในระยะยาวด้วย ทั้งนี้เนื่องจากผู้หญิงตระหนักดีว่า เธอไม่สามารถที่จะทำการค้าประเวณีได้ตลอดไป ยิ่งอายุมากขึ้นเท่าใด โอกาสยิ่งลดน้อยถอยลง ผู้ชายฝรั่งจึงกลายเป็นเป้าหมายสำหรับความมั่นคงดังกล่าว ผู้หญิงบาร์เบียร์ที่อายุเกิน 30 ปี ขึ้นไป พยายามที่จะแสวงหา “ความมั่นคง” ด้วยการตัดสินใจเลือกผู้ชายฝรั่งที่เข้ามาในชีวิตระหว่างที่เธอขายบริการอย่างรอบคอบ ดังเช่นที่ผู้หญิงบางคนยังไม่ยอมตัดสินใจลาออกจากงานในบาร์เบียร์แม้ว่าผู้ชายจะส่งเสียเงินทองมาให้เธออยู่สม่ำเสมอ หากแต่จะรอวันที่ผู้ชายฝรั่งซื้อที่ดิน และปลูกบ้าน เพื่อเป็นหลักประกันสำหรับอนาคตของตัวเองและลูกในระยะยาว

อย่างไรก็ตาม “วัย” และ “ภาระรับผิดชอบ” ของผู้หญิง เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจที่การเลือกลูกค้าของ

ผู้หญิงบางคนเน้นไปยังผู้ชายฝรั่งที่มีอายุค่อนข้างมาก เนื่องจากพวกเธอรับรู้ข้อมูลมาว่า ผู้ชายฝรั่งที่อายุมาก เมื่อปลดเกษียณ จะมีรายได้อย่างมั่นคงและสม่ำเสมอจากสวัสดิการของรัฐ “ความแก่” ของผู้ชายฝรั่งจึงไม่ได้เป็นอุปสรรคในการใช้ชีวิตคู่ เพราะผู้หญิงนิยามการใช้ชีวิตคู่ว่าเป็นการแสวงหาความมั่นคงในระยะยาว โดยมีผู้ชายฝรั่งเป็นฝ่ายจุนเจือช่วยเหลือครอบครัวของเธอ

2. ปุ่มหลังและพฤติกรรมทางเพศไม่เป็นอุปสรรคในการยอมรับผู้หญิง

ตัวอย่างความสำเร็จของผู้หญิงบาร์เบียร์หลายคนที่ได้แต่งงานกับฝรั่งเป็นการตอกย้ำว่า ปุ่มหลังของผู้หญิงไม่ว่าจะเป็นฐานะ สถานภาพที่ผ่านการมีสามี มีลูกมาแล้ว ตลอดจนรวมถึงการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายหลายคน และการขายบริการทางเพศ ไม่เป็นอุปสรรคในการเริ่มต้นชีวิตคู่กับผู้ชายฝรั่ง

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับลูกค้าได้พัฒนาไปในหลายระดับ เช่น การตัดสินใจให้ผู้หญิงออกจากงานกลางคืน โดยฝ่ายชายส่งเสียเลี้ยงดู และมาเที่ยวเมืองไทยเป็นครั้งคราว ขณะเดียวกันก็ให้ผู้หญิงเดินทางไปเยี่ยมฝ่ายชายที่บ้านเกิด การอยู่กินโดยทั้งคู่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในเมืองไทยโดยไม่มีการจดทะเบียนตามกฎหมาย ตลอดจนการแต่งงานจดทะเบียนสมรสตามกฎหมายและจัดงานเลี้ยงฉลองการแต่งงานอย่างเอิกเกริกในบ้านเกิดของฝ่ายหญิง ดังนั้นการยอมรับในตัวผู้หญิง จึงอยู่ที่การเป็นตัวผู้หญิงอย่างที่เป็นในปัจจุบัน

ผู้หญิงบางคนที่เดินทางไปยังบ้านเกิดของฝ่ายชาย เธอได้รับการต้อนรับจากครอบครัวของฝ่ายชายเป็นอย่างดี โดยที่ไม่ถูกตั้งคำถามว่าเธอมาจากไหน มีเบื้องหลังชีวิตอย่างไร องค์ประกอบเหล่านี้ทำให้ผู้หญิงเกิดความมั่นใจมากขึ้นในเรื่องการยอมรับจากฝ่ายชาย โดยไม่จำเป็นต้องปิดบังปุ่มหลังในส่วนนี้ อีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้หญิงไม่ต้องตกอยู่ในคู่ตรงข้ามของชุดความคิดในเรื่อง “ผู้หญิงดี” หรือ “ผู้หญิงไม่ดี” ขณะเดียวกัน การได้รับการยอมรับจากผู้ชายถึงขั้นพัฒนาความสัมพันธ์ไปสู่การใช้ชีวิตคู่ ทำให้ผู้หญิงได้กลับเข้าสู่ภาวะ “ความเป็นผู้หญิงดี” อีกครั้ง

3. ความคาดหวังต่อผู้ชายฝรั่งที่เป็นด้านตรงข้ามกับผู้ชายไทย .

ผู้หญิงบาร์เบียร์ในกลุ่มศึกษา ส่วนแล้วแต่ผ่านประสบการณ์ด้านลบจากผู้ชายไทยมาแล้ว การทำงานในบาร์เบียร์ได้สร้างเสริมประสบการณ์ และทำให้ด้านลบของผู้ชายไทยเด่นชัดมากขึ้น ผู้หญิงมีความคาดหวังว่า ผู้ชายฝรั่ง จะมีลักษณะตรงกันข้ามกับผู้ชายไทยโดยเฉพาะในเรื่อง การเอาใจใส่ความรู้สึกของผู้หญิง การยอมรับในการแสดงออกของผู้หญิง และที่สำคัญที่สุดคือการแสดงความรับผิดชอบในตัวผู้หญิง

ในประเด็นเรื่องการแสดงออกในเรื่องความรับผิดชอบของผู้ชายฝรั่งที่มีต่อผู้หญิงนั้น มี

ผู้ตั้งข้อสังเกตว่าเนื่องจากผู้ขายฝรั่งมีรากความคิดในเรื่องความเสียสละจากศาสนาคริสต์ ประกอบกับความเชื่อทางวัฒนธรรมที่มองว่าตนเองเป็นผู้มีความเหนือกว่า การส่งเงิน หรือการให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ แก่ผู้หญิง จึงทำให้ผู้ขายฝรั่งได้มีโอกาสแสดงตนในบทบาทที่เป็น "ฮีโร่" (hero) ในการช่วยเหลือให้ผู้หญิงรอดพ้นจากความทุกข์ยาก (rescue) (Odzer, 1990: 201)

ด้วยความคาดหวังดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้หญิงบาร์เบียร์จำนวนหนึ่งทะยานไปสู่เป้าหมายใหม่ที่ผู้ขายฝรั่ง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงและผู้ขายฝรั่งหลายคู่จึงได้พัฒนารึ้นนอกเหนือจากบริบทการขายบริการทางเพศเท่านั้น

2. ภาพลักษณ์ใหม่ของผู้หญิงบาร์เบียร์ภายหลังการพัฒนาความสัมพันธ์กับลูกค้าฝรั่ง

เครื่องมือในการสำรวจความสัมพันธ์แบบใหม่ของผู้หญิงบาร์เบียร์ คือ การใช้ความเป็นหญิงในแบบเดิมภายใต้จินตนาการใหม่เรื่องผู้ขายฝรั่งตามความคาดหวังที่นำเสนอข้างต้น ด้วยความคิดดังกล่าว ทำให้ผู้หญิงหลายคนออกจากการทำงานกลางคืนและไปตั้งต้นชีวิตใหม่กับผู้ขายฝรั่ง การพัฒนาความสัมพันธ์มีทั้งระยะยาวและระยะสั้น จากการศึกษาพบว่า ภาพลักษณ์ใหม่ของผู้หญิงภายหลังจากที่ปรับความสัมพันธ์กับผู้ขายที่เป็นลูกค้าไปสู่แฟนพบว่ามีสองลักษณะ ได้แก่ 1. ภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่อิงอยู่กับผู้ขายฝรั่ง 2. ภาพลักษณ์ของผู้หญิงในฐานะหญิงบาร์เบียร์ที่รักษาระยะห่างทางอารมณ์จากลูกค้า

1. ภาพลักษณ์ใหม่ของผู้หญิงที่อิงอยู่กับผู้ขายฝรั่ง

จุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงบาร์เบียร์กับลูกค้าชาวต่างประเทศนอกเหนือการค้าประเวณีเกิดขึ้นได้ภายในช่วงเวลาสั้น ๆ การพัฒนาความสัมพันธ์จึงมีทั้งระยะสั้นและระยะยาว การตัดสินใจออกจากการงานกลางคืนเพื่อไปอยู่กินกับลูกค้าฝรั่งเป็นขั้นตอนสำคัญ เพราะการเป็นลูกค้าที่ดี ไม่ได้หมายความว่าต้องเป็นแฟนหรือสามีที่ดีเสมอไป อย่างไรก็ตาม ผู้หญิงที่ทำงานในบาร์เบียร์ทุกคนหวังว่าตนเองจะมีโอกาสได้เจอฝรั่งที่อินดีรับเลี้ยง จากการศึกษาพบว่า การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในช่วงเวลาหนึ่งของผู้หญิงไทยกับผู้ขายฝรั่งมี 3 ลักษณะด้วยกัน ได้แก่

ลักษณะแรก เป็นการใช้ชีวิตโดยที่ทั้งคู่อยู่ในประเทศไทย ในหลายกรณีพบว่า ผู้ขายฝรั่งเหล่านี้เมื่อตกลงปลงใจกับหญิงสาวที่พบกันไนบาร์เบียร์แล้ว ฝ่ายชายจะยื่นข้อเสนอให้ฝ่ายหญิงออกจากงานและตนเป็นฝ่ายเลี้ยงดู การใช้ชีวิตคู่ลักษณะนี้พบว่า ฝ่ายชายจะลงทุนเปิดบาร์เบียร์โดยช่วยกันบริหารงานทั้งสองคน หรือไม่ฝ่ายชายก็ทำงานประจำในจังหวัดเชียงใหม่

แม้ว่า ภาพลักษณ์โดยรวมของผู้หญิงที่มีผู้ชายฝรั่งเศสฐานะดีคู่สมจะถูกเรียกว่าเป็น “มาดาม” ในหมู่ผู้หญิงบาร์เบียร์ แต่สถานภาพของผู้หญิงที่อยู่กินกับผู้ชายฝรั่งเศสกลับมีหลากหลายแบบ เช่น อยู่กินฉันท์สามีภรรยาและช่วยกันทำงานในกรณีที่เปิดบาร์เบียร์ ในบางกรณีทั้งคู่จดทะเบียนสมรสกับผู้ชายฝรั่ง และมีอีกจำนวนไม่น้อยที่ฝรั่งเช่าอพาร์ทเมนต์ที่ให้อยู่ มอบเงินให้ใช้เป็นประจำ และแวะเวียนมาหาลับนอนด้วยเป็นครั้งคราว แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ตลอดระยะเวลาสองปีในพื้นที่ศึกษา ผู้ศึกษาไม่เคยได้ยินคำเรียกตนเองหรือคำเรียกจากคนใกล้ชิดในฐานะที่เป็น “เมียน้อย” ในกลุ่มผู้หญิงบาร์เบียร์ ผู้หญิงมักจะเรียกผู้ชายฝรั่งด้วยคำเรียกพื้นฐานในลักษณะเดียวกันว่า “แฟน หรือผัว” เท่านั้น

ในกรณีที่ฝรั่งรับเลี้ยงดูและทั้งคู่ยังอยู่ในประเทศไทยพบว่า หลายคู่ยังคงออกมาเที่ยวกลางคืนแวะเยี่ยมเยียน ตลอดจนจนถึงการเลี้ยงดื่มเพื่อนฝูงที่คุ้นเคย ผู้หญิงที่ “ได้ดี” เหล่านี้ หากทำตัว “ดี” กล่าวคือไม่กรีดกรายหรือแสดงท่าทางหยิ่งผยอง และอวดตัวว่าได้ดีกว่าเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ เธอเหล่านั้นก็จะไม่ถูกติฉินนินทาจากอดีตเพื่อนร่วมงานมากนัก และหากถึงวันที่เธอผู้นั้น “ตกชั้น” ก็ยังได้รับการช่วยเหลือจากคนแวดล้อม เช่น การยอมให้กลับเข้าทำงานในบาร์เบียร์แห่งเดิม เป็นต้น

ลักษณะที่สอง ผู้หญิงเดินทางไปใช้ชีวิตกับผู้ชายในต่างประเทศ

จากการพูดคุยกับผู้หญิงพบว่า มีผู้หญิงจำนวนหนึ่งเดินทางไปใช้ชีวิตกับฝ่ายชาย ประเทศที่ผู้หญิงเดินทางไป ได้แก่ เยอรมัน ฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์ และลิกเตนสไตน์ ผู้ที่มีความสัมพันธ์เป็นเวลามากกว่าสองสามปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ฝ่ายหญิงจะหางานทำในประเทศนั้น ๆ เช่น การทำงานตามร้านอาหาร การรับจ้างทำงานตามโรงงาน เนื่องจากว่า ผู้ชายไม่ได้มีฐานะดีมากพอที่ฝ่ายหญิงจะนั่งดูรายได้ ต่างฝ่ายต่างต้องช่วยกันทำงาน ผู้ศึกษาไม่ได้รับรู้ประสบการณ์ด้านลบในต่างประเทศของผู้หญิงในกลุ่มศึกษาโดยตรง หากแต่ได้ฟังจากคำบอกเล่าในกลุ่มผู้หญิงบาร์เบียร์ถึงเพื่อนร่วมอาชีพบางคนที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์เลวร้าย เช่น กรณีหนึ่งพบว่า ผู้หญิงต้องถูกฝ่ายชายบังคับให้อยู่กับบ้านเท่านั้น ห้ามออกไปนอกบ้าน และวันหนึ่งผู้หญิงก็ฝ่าฝืนคำสั่งนั้น เธอถูกผู้ชายลงโทษด้วยการตัดหัวนมทั้งสองข้างของเธอ หลังจากนั้นทั้งคู่ก็คืนดีกัน ฝ่ายหญิงรักษาตัวจนหาย เป็นต้น

โดยปกติ ผู้หญิงที่เดินทางไปอยู่ต่างประเทศกับฝ่ายชายมักจะกลับมาที่เมืองไทยในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวคือราวเดือนพฤศจิกายน ถึง มกราคม ผู้ศึกษาได้มีโอกาสพูดคุยกับผู้หญิงคนหนึ่ง ซึ่งในอดีตเคยทำงานบาร์และพบรักกับหนุ่มลิกเตนสไตน์ เธอเล่าถึงชีวิตในต่างแดนว่า

“อยู่ในพื้นที่ก็ไปทำงานที่ร้านอาหารไทย ปีเตอร์ทำงานเป็นวิศวกร ที่โน่นได้เงินค่อนข้างดีนะ แต่อยู่ที่นี่เมืองไทยไม่ได้หรอก สนุกกว่า ยิ่งหน้าหนาวยิ่งไปกันใหญ่ พอนานาที่จะต้องเดินทางไปต่างประเทศ แต่มีผัวก็อย่างว่าแหละนะ ห้ามโน่น ห้ามนี้ ปีเตอร์เขาจะเข้มงวดไม่ยอมให้สูบบุหรี่ดื่มเหล้านาน ๆ ที่ได้ แต่ห้ามดื่มจนเมา แต่บุหรี่นี้ห้ามสูบเลย เวลาที่จะสูบต้องแอบเอา”

ลักษณะที่สาม การเดินทางไปมาเป็นครั้งคราวของฝ่ายชาย

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายฝรั่งหลายคู่พบว่า ถึงแม้จะจดทะเบียนสมรสกัน ฝ่ายชายก็เดินทางกลับไปทำงานที่บ้านเกิด บางโอกาสจะชวนฝ่ายหญิงไปบ้าง แต่ส่วนใหญ่ผู้หญิงจะใช้ชีวิตที่บ้านเกิดของเธอมากกว่า โดยฝ่ายชายเป็นผู้ออกเงินสร้างบ้านหลังใหม่ให้

ผู้ศึกษาได้มีโอกาสไปร่วมงานแต่งงานอย่างเอิกเกริกของหญิงชายคู่หนึ่ง ฝ่ายชายเป็นชาวเยอรมัน ส่วนฝ่ายหญิงเป็นคนเชียงใหม่ เรียนจบชั้นมัธยมศึกษา เคยมีสามีคนไทยมาแล้ว มีลูกสาวด้วยกันหนึ่งคน หนุ่มเยอรมันและสาวไทยรู้จักกันที่บาร์เบียร์แห่งหนึ่ง ความสัมพันธ์เริ่มต้นในบริบทการค้าประเวณี ทั้งคู่ใช้เวลาติดต่อกันราวหนึ่งปี ในที่สุดก็ตัดสินใจแต่งงานกัน โดยเดินทางไปจดทะเบียนสมรสที่เยอรมัน และจัดงานแต่งงานที่บ้านเกิดของฝ่ายหญิง ปีหนึ่ง ๆ ผู้เป็นสามีจะเดินทางมาเมืองไทยราว 2-3 ครั้ง สลับกับการเดินทางไปเยอรมันของฝ่ายหญิง โดยที่ฝ่ายหญิงยังอยู่ในบ้านเดียวกันกับพ่อแม่และลูกสาวของเธอที่ฝ่ายชายปรับปรุง ต่อเติมให้ หลังแต่งงาน หญิงผู้นี้ออกเที่ยวกับเพื่อนฝูงเป็นครั้งคราวระหว่างที่สามีไม่อยู่ แม้ว่าเธออยากจะเที่ยวมากกว่านั้น แต่เธอก็ไม่กล้าทำ

“จริง ๆ อยากออกมาเที่ยวบ่อย ๆ นะ คิดถึงเพื่อน แต่เพื่อนฝูงในเชียงใหม่ของเขาเยอะ ออกเที่ยวมากเกินไป เขารู้เข้าจะเกิดเรื่องเหง่หวงกันเปล่า ๆ”

แต่หญิงสาวหลายคนก็ “หนีผัว” ออกเที่ยว ระหว่างที่สามีของเธออยู่ต่างประเทศ ตลอดรวมถึงการแอบมีความสัมพันธ์กับชายอื่นก็มีตัวอย่างให้เห็นอยู่ไม่น้อย การระมัดระวังภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่แม้จะ “ได้ดี” แล้วก็ตาม เป็นเรื่องผู้หญิงต้องให้ความสำคัญ ดังเช่นที่สาวมากประสบการณ์ในวงการบาร์เบียร์ของเชียงใหม่คนหนึ่งพูดไว้ว่า

“ผู้หญิงบางคนได้ดีแล้ว ทำตัวเป็นมาตาม ปากบอกว่า มาเที่ยว มาเที่ยว แต่มาหาผัว จะบอกให้ณะ ในวงการนี้ เข้าแล้วออกยาก อย่ามาดูลูกกั้นเองเลย บางคนมีผัวเป็นตัวเป็นตนแล้วยังมี”

คำพูดดังกล่าวของสาวใหญ่ในวงการบาร์เบียร์สะท้อนให้เห็นว่า การจัดการภาพลักษณ์เพื่ออดีตเพื่อนร่วมงานเป็นเรื่องสำคัญ ไมเช่นนั้นแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างเธอกับผู้ชายที่เป็น “ผัว”

ส่งเสียเลี้ยงดู อาจยุติลงได้อย่างง่ายดาย ด้วยคำพูดปากต่อปากของพฤติกรรมฝ่ายหญิงในเรื่อง
หูล่า

อาจกล่าวได้ว่า ภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่อิงอยู่กับผู้ชายฝรั่งมีหลายสถานภาพภายใต้เงื่อน
ไขของลักษณะการจัดวางความสัมพันธ์ดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น และเพื่อให้เห็นถึงรายละเอียดของ
วิธีคิด การแสดงออก ตลอดจนการปรับความสัมพันธ์ของผู้หญิงกับลูกค้าที่เปลี่ยนสถานภาพมา
เป็น “แฟน” จึงเลือกนำเสนอเป็นกรณีศึกษาชีวิตผู้หญิงคนหนึ่งชื่อหูล่า เหตุที่เลือกนำเสนอชีวิต
ของเธอเนื่องจาก เธอเป็นตัวอย่างหนึ่งของผู้หญิงที่ได้ชื่อว่า “ประสบความสำเร็จ” ในกลุ่มผู้หญิง
บาร์เบียร์และธำรงความสัมพันธ์กับแฟนเป็นเวลากว่า 4 ปี ซึ่งถือว่าเป็นระยะเวลาที่ค่อนข้างยาว
เมื่อเปรียบเทียบกับประสบการณ์ผู้หญิงบาร์เบียร์กับผู้ชายฝรั่งโดยทั่วไป อีกทั้งเธอยังเป็นตัวอย่าง
ของผู้หญิงที่ยุติการทำงานในบาร์เบียร์

หูล่า ผู้หญิงบาร์เบียร์ที่ได้ชื่อว่าประสบความสำเร็จ

เส้นทางชีวิตของหูล่า เข้าสู่โลกการค้าประเวณีในรูปแบบที่หลากหลาย ครั้งที่ยังเป็นสาว
รุ่น หูล่าออกจากหมู่บ้านที่อยู่ชานเมืองของจังหวัดลำปางเข้าสู่ตัวเมือง ออกหางานรับจ้างทำ
แรงผลักดันในเรื่องเศรษฐกิจ หูล่าเข้าสู่การโอบอุ้มของเจ้าแม่คนหนึ่งในจังหวัดลำปางในฐานะของ
เมียเก็บ ชายชราชาวไทยเชื้อสายจีนผู้นี้มีหญิงสาวฐานะเดียวกับหูล่าหลายคน เขาให้ที่พักและ
เงินเจือด้านการเงินโดยแลกเปลี่ยนกับการมีเพศสัมพันธ์เป็นครั้งคราว เรื่องราวในอดีตที่ปวดร้าว
ผ่านคำบอกเล่าเพียงสั้น ๆ เท่านั้น หูล่าก้าวเข้าสู่อนาคตที่คาดหวังว่าจะดีขึ้นกว่าเดิมในจังหวัด
เชียงใหม่ โดยทำงานใน “ช่อง” ที่ปัจจุบันเธอเรียกสถานที่ทำงานในอดีตว่า “บ้านสาว” จนกระทั่ง
เพื่อนรุ่นพี่แนะนำให้เธอก้าวเข้าสู่โลกบาร์เบียร์เมื่อเกือบสิบปีที่ผ่านมา เวลานั้นเธอได้ทำงานใน
บาร์ที่ถือว่ามีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักดีในหมู่ฝรั่ง

หูล่าในวัยสามสิบปีต้น ๆ ไม่เคยผ่านการมีลูกมาก่อน เมื่อถามหูล่าถึง “แฟน” คนแรกใน
ชีวิตของเธอ เธอตอบว่า

“ไม่รู้จะเรียกว่าแฟนหรือเปล่า ผู้ชายคนนั้นรู้จักกันแถวบ้าน ตั้งแต่ตอนเป็นสาว รูปร่างสูง
ใหญ่ เป็นคนอบอุ่นและดีมาก”

ครั้งแรกที่พบกัน ผู้ชายไทยคนนี้คิดว่าหูล่าคือน้องสาวของเธอ ซึ่งหน้าตาละม้ายเธอมาก
ก็เลยมีการเกี้ยวพาราสีตามประสาหนุ่มสาว ผู้ชายคนนี้เป็น “คนดี” ในสายตาของหูล่า ทั้งคู่ไม่มี
ความสัมพันธ์ลึกซึ้ง เพียงแค่เป็นการพูดคุยกันเสียมากกว่า ทุก ๆ สงกรานต์ที่หูล่ากลับบ้าน
ชายคนนี้จะแวะมาเยี่ยมเยียนเธอเสมอ แม้ว่าเขาจะแต่งงานไปแล้วก็ตาม นอกจากนี้เธอยังเคยมี
“แฟน” เป็นอาจารย์สอนหนังสือที่โรงเรียนประจำอำเภอ เขาเป็นคน “ไม่ดี” ในสายตาของหูล่า

เพราะหวังแต่เพียงหยิบยืมเงินทองจากเธอและมักแสดงท่าทางว่ารักเธอ ส่วนผู้ชายไทยคนที่สามที่เธอพูดถึงเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย รู้จักกันเมื่อครั้งที่ชายหนุ่มไปเที่ยวบ้านสาวที่ห่อหุ้มทำงานอยู่ ทั้งคู่เขียนจดหมายติดต่อกัน นัดพบไปเที่ยวด้วยกันหลายครั้ง เขาเป็นคนดีในสายตาของเธอ เพราะไม่เคยทำทำผิดถูกเธอทั้ง ๆ ที่รู้ดีว่าเธอทำงานอยู่ในบ้านสาว ผู้ชายไทยคนสุดท้ายที่ห่อหุ้มพูดถึง เป็นผู้ชายที่พบสมัยที่ทำงานอยู่ในบ้านสาวเช่นกัน เขาเป็นลูกค้ำของเธอเช่นเดียวกับหนุ่มนักศึกษานั่น ทั้งคู่คบหากันชั่วระยะเวลาหนึ่ง เมื่อครอบครัวของฝ่ายชายไม่ยอมรับให้ลูกชายของเขาพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้หญิงที่ค้าประเวณี ความสัมพันธ์จึงสิ้นสุดลง

ปัจจุบันหล้าบอกว่า เธอไม่ชอบผู้ชายไทย ในความหมายที่ว่าจะมาเป็นคู่ชีวิต เธอให้เหตุผลว่า ผู้ชายไทยไม่สนใจความรู้สึกของผู้หญิง ผู้ชายไทยมักจะให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายหาเลี้ยงเสียมากกว่า นอกจากนี้ผู้ชายไทยยังชอบดื่มเหล้ามาก เจ้าชู้ และเวลามีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายไทยไม่มีความนุ่มนวล และสุดท้ายก็คือผู้ชายทิ้งภาระในเรื่องการดูแลบ้านและลูกให้กับผู้หญิงแต่เพียงผู้เดียว ภาพลักษณ์เกี่ยวกับผู้ชายไทยเหล่านี้ หล้าประมวลจากประสบการณ์ตรงที่เธอรู้จักกับผู้ชายในสถานภาพต่าง ๆ นับตั้งแต่แฟนบางคนที่ไม่เจอ ผู้ชายไทยที่มาเป็นลูกค้ำเมื่อครั้งที่ทำงานบ้านสาว และผู้ชายที่รายล้อมตัวเธอ ไม่ว่าจะเป็น พ่อที่เมื่อครั้งยังมีชีวิตชอบดื่มเหล้า น่องชาย พี่ชาย รวมถึงบรรดาสามีของเพื่อน ๆ ที่เล่าเรื่องราวต่าง ๆ ในครอบครัวที่เธอรับรู้

หล้าหันเหมาขึ้นชอบผู้ชายฝรั่งตั้งแต่เธอเข้าสู่วงการบาร์เบียร์ เธอบอกว่า ประการแรกเป็นเรื่องเงินทอง ที่ผู้ชายมีความรับผิดชอบในการส่งเสียเลี้ยงดู ประการที่สองคือผู้ชายฝรั่งเอาใจใส่ความรู้สึกของผู้หญิง นอกจากนี้ในเรื่องเซ็กส์ยังมีความนุ่มนวลมากกว่า และประการสุดท้ายคือการแบ่งปันดูแลการงานในบ้าน เธอยกตัวอย่างว่า ระหว่างที่เธอใช้ชีวิตอยู่กับผู้ชายฝรั่ง หากเธอเป็นฝ่ายทำอาหาร ผู้ชายก็จะอาสาทำความสะอาดภาชนะให้ เป็นต้น

ถึงวันนี้ หล้ามีผู้ชายฝรั่งสองคนในชีวิต คนแรกเป็นหนุ่มอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่น อีกคนหนึ่งเป็นหนุ่มเยอรมัน หล้ารู้จักกับหนุ่มอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่นเมื่อครั้งที่เธอทำงานบาร์เบียร์ได้ราวปีเศษ ใช้เวลาทำความรู้จักกันราวหนึ่งสัปดาห์ หลังจากนั้นฝ่ายชายส่งเงินมาให้เธอตลอดจนถึงบัดนี้เป็นเวลา 4 ปี แล้ว หล้าเล่าถึงความรู้สึกเล็ก ๆ ของเธอว่า เธอไม่ได้ประทับใจในตัวชายหนุ่มวัย 40 ปีเศษคนนี้เลย “เขาเป็นคน “ชื้อบื้อ” อยู่ด้วยนาน ๆ แล้วรู้สึกเบื่อหน่าย ไม่มีความสุข” หน้าซ้ำเธอยังรู้สึกขยะแขยงเมื่อฝ่ายชายสัมผัสเนื้อตัวร่างกาย สำหรับหล้าแล้ว “ความรัก” เป็นเรื่อง “ความรู้สึก” ไม่อาจจะบอกถึงเหตุผลอย่างชัดเจนได้ ความรู้สึกรักปรากฏเด่นชัดขึ้นเมื่อเธอเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างตัวเธอกับหนุ่มเยอรมันที่เธอรู้จักทีหลังหนุ่มอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่นไม่นานนัก

หล้าเล่าถึงหนุ่มเยอรมันว่า เธอพบกับเขาในบาร์เบียร์แห่งหนึ่งช่วงนั้นเธอเลิกทำงานในบาร์เบียร์แล้ว เนื่องจากหนุ่มอเมริกันส่งเสียเลี้ยงดู ความรู้สึกที่เธอมีต่อหนุ่มเยอรมันเป็นไปในแง่บวก ทุกครั้งที่เธออยู่ใกล้เขาแล้วมีความสุข นี่คือนิยามเกี่ยวกับ "ความรัก" ของหล้า

ความรู้สึกที่หล้ามีต่อหนุ่มอเมริกันซึ่งหน้าตาและสัณฐานขัดตึงเชื้อสายญี่ปุ่นคือความลำนึกในบุญคุณที่เขาจุนเจือเงินทองให้ทั้งตัวเธอและบุคคลในครอบครัว เขามีอาชีพเป็นวิศวกรเดินทางไปทำงานในต่างประเทศครั้งละหลาย ๆ เดือน มีรายได้ค่อนข้างดี เขาเคยผ่านการมีครอบครัวแล้วแต่ไม่มีลูก ปัจจุบันยังไม่ได้หย่าขาดจากภรรยาชาวอเมริกันแต่แยกกันอยู่ หล้ายอมรับว่า เพื่อนฝูงที่ใกล้ชิดกับเธอมีส่วนทำให้เธอตัดสินใจหยุดการทำงานบริการในบาร์เบียร์และเข้าสู่การอุปถัมภ์จุนเจือของหนุ่มอเมริกันผู้นี้

"ตอนนั้น คิดอยู่นานว่าจะเอายังไงดี เพื่อนที่รักกันเขาบอกว่า ความรักนั้นกินไม่ได้หรอกนะ ที่สำคัญคือ ผู้ชายต้องรักเราและช่วยเหลือเราได้"

หล้ายุติการทำงานบริการทางเพศโดยสิ้นเชิง หนุ่มอเมริกันเปิดบาร์เบียร์ให้ตามคำเสนอของหล้า โดยที่เธอเป็นฝ่ายตัดสินใจในทุกเรื่อง และมีฝ่ายชายสนับสนุนเงินทอง เขาซื้อรถยนต์ ที่ดิน และปลูกบ้านหลังใหญ่ให้เธอที่บ้านเกิด ตามคำขอของฝ่ายหญิงทุกประการ

"เขาดีกับเรามาก แต่เรายังไม่ได้รักเขา เพียงแต่รู้สึกซาบซึ้งในความดีของเขาที่ปฏิบัติกับเรา"

ความเป็นฮัควินม้าชาวเป็นภาพลักษณ์ของหนุ่มอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่นรายนี้อย่างเด่นชัดที่สุด ทั้ง ๆ ที่ หล้าไม่ได้มีเพศสัมพันธ์กับเขามาเป็นเวลาหลายปีแล้วนับตั้งแต่คบหากันมา ฝ่ายชายไม่ได้เร่งเร้าแต่ประการใด เขาเข้าใจว่า เป็นเพราะหล้าทำงานบริการทางเพศมานาน ทำให้เธอรู้สึกไม่ดีในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชาย และเขาก็ยินดีปล่อยให้เวลารักษาความรู้สึกที่เลวร้ายเหล่านั้น หล้าเล่าถึงความรู้สึกของเธอในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ว่า

"ไม่รู้ทำไมเหมือนกันนะ เรา รู้สึกกับเขาเหมือนพี่ชาย เหมือนพ่อ เรื่องอย่างนั้นเลยไม่มีปกติเวลามีเซ็กส์ที่ไรเจ็บมากทุกที เพราะเราไม่เคยมีลูกมาก่อนด้วย ช่องคลอดเล็ก ถ้าคนมีลูกมาแล้ว อาจจะค่อยยังชั่วหน่อย เราไม่ได้ทำงานมาหลายปีแล้ว นาน ๆ นอนกับแฟน (หนุ่มเยอรมัน) ยังเจ็บมาก ตอนมีอะไรกันก็มีอารมณ์ แต่พอเสร็จแล้วมันจะรู้สึกแสบ เพราะเราตัวเล็กและของฝรั่งก็ใหญ่ สมัยก่อนเวลาทำงาน ต้องใช้น้ำยาหล่อลื่น ทาตอนที่แชกใส่ถุงยางแล้ว และเราก็ทาที่ช่องคลอดเราด้วย แชกเขาก็รู้ เวลานอนกับแชกเสร็จ ล้างด้วยสบู่จะรู้สึกแสบมากเลย"

นับตั้งแต่ที่หนุ่มอเมริกันเป็น "แฟน" ของหล้า ปีหนึ่ง ๆ เขาจะเดินทางมาหาหล้าราว 3-4 ครั้ง ขึ้นอยู่กับโอกาสในการลาหยุดงาน มาพักด้วยครั้งละราว 2-3 สัปดาห์ ฝ่ายชายมักจะมีของขวัญมาฝากเธอทุกครั้ง โดยเฉพาะน้ำหอม ฝ่ายหญิงจะพาแฟนชาวอเมริกันของเธอไปทำผม

จัดแจงในเรื่องเครื่องแต่งกายให้ และพาเขาไปเยี่ยมบ้านเกิดของเธอ โดยที่แม่และพี่น้องของเหล่าต่างยอมรับใน "ความดี" ที่หนุ่มใหญ่ผู้นี้ปฏิบัติต่อฝ่ายหญิง

บางครั้งเหล่าเดินทางไปยังประเทศอื่น ๆ ที่ฝ่ายชายทำงานอยู่ หรือไปฮอลิเดย์ยังต่างประเทศในช่วงที่ฝ่ายชายลาหยุดพักงานได้ ระหว่างที่อยู่ห่างกัน ทั้งคู่จะผลัดกันโทรศัพท์ถึงกันเกือบทุกสัปดาห์ นอกจากนี้เขายังทำบัตรเครดิตให้หญิงสาวสามารถเบิกเงินใช้จ่ายได้วงเงินเดือนละห้าหมื่นบาท ไม่นับการใช้จ่ายในการซื้อของชิ้นใหญ่ ๆ เช่น รถยนต์ ที่ดิน โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

ภายใต้เงื่อนไขที่ฝ่ายชายเดินทางมาเมืองไทยหาฝ่ายหญิงเป็นครั้งคราว ทำให้เงื่อนไขของความสัมพันธ์มีลักษณะใกล้เคียงกับความสัมพันธ์เดิมเมื่อครั้งที่ผู้หญิงยังทำงานบาร์เบียร์และผู้ชายอยู่ในฐานะลูกค้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับตัวในแง่รอบบทบาทการดูแลเอาใจใส่ ผู้หญิงมีอิสระในกิจกรรมอื่น ๆ ตามปกติโดยไม่ต้องขึ้นอยู่กับความต้องการของฝ่ายชาย อย่างน้อยที่สุดฝ่ายชายที่ได้ชื่อว่าเป็นแฟนรับรู้เรื่องราวบางด้านที่เกี่ยวข้องกันเท่านั้น ขณะที่ฝ่ายหญิงมีความมั่นคงในเรื่องเศรษฐกิจ และมีเสรีภาพในการแสดงออกของตนเอง

ดังเช่นในกรณีของเหล่า ระหว่างที่เธออยู่ในความโอบอุ้มด้านเศรษฐกิจจากหนุ่มอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่น เหล่ายังคงติดต่อกับหนุ่มเยอรมัน-ผู้ชายที่เธอปันใจให้อยู่เป็นระยะ ๆ ในปีหนึ่ง ๆ หนุ่มเยอรมันจะเดินทางมาเชียงใหม่ในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวและทั้งคู่จะเดินทางไปเที่ยวต่างจังหวัดและบางครั้งเดินทางไปต่างประเทศด้วยกัน โดยที่ฝ่ายชายเป็นผู้出ค่าใช้จ่ายให้เธอ หญิงสาวยังคงเคยเดินทางไปพักยังบ้านเกิดของหนุ่มเยอรมันรายนี้นานนับเดือน และเรารู้ดีว่า เหล่ามีหนุ่มอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่นเป็นผู้อุปถัมภ์ในเรื่องการเงิน

"สำหรับผู้หญิงที่เรียนหนังสือแค่ป.4 ซากจน เมื่อได้พบผู้ชายฝรั่งที่มีเงิน คุณแค เป็นสิ่งที่ผู้หญิงต้องการ แต่ถ้าผู้หญิงที่มีการศึกษา ไม่ต้องพึ่งเรื่องเงินทองจากผู้ชาย สังเกตดูสิผู้หญิงที่ทำงานบาร์ทุกคน มีลูกมาแล้วทั้งนั้น เคยเจอมาแล้วว่า ผู้ชายไทยเป็นยังงัยบ้าง เราโชคดีกว่าผู้หญิงหลายคน เพราะไม่ได้มีลูกกับผู้ชายไทย และก็ไม่ได้คิดอยากมีลูก และไม่คิดอยากจะทำางานด้วย ถ้าเราแต่งงานกับผู้ชายไทยไป ก็คงเป็น ผู้หญิงบ้านนอก มีผัวซีเมา เลี้ยงลูก ทำงานบ้าน ไม่ได้รู้จักโลกเหมือนทุกวันนี้"

เหล่าเป็นหนึ่งในตัวอย่างของ "ความสำเร็จ" ที่ถูกกล่าวขานถึงในหมู่ผู้หญิงบาร์เบียร์ การพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้ชายต่างชาติ จากลูกค้ามาสู่แฟน ที่แสดงความรับผิดชอบทางเศรษฐกิจเป็นความใฝ่ฝันของผู้หญิงทุกคน แม้ว่าเหล่าจะไม่ได้ได้รับความมั่นคงในชีวิตโดยการแต่งงานหรือจดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมายดังเช่นผู้หญิงบาร์เบียร์บางคนมีโอกาสนั้น แต่เธอพบว่า ช่องทางในการสานสัมพันธ์กับผู้ชายฝรั่งเป็นหนทางหนึ่งที่สร้างโอกาสให้กับผู้หญิงชนบท มีการศึกษา

น้อยและที่สำคัญคือการตกอยู่สภาพที่ต้องเผชิญหน้ากับสามีที่ไม่มีความรับผิดชอบ และปล่อยให้ฝ่ายหญิงเป็นผู้แบกรับภาระในครอบครัว

หล้าตัดสินใจเปิดบาร์เบียร์ภายหลังจากที่เธอได้รับการช่วยเหลือจากหนุ่มอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่นผู้นี้ เวลาราวปีเศษในฐานะเจ้าของบาร์ ผู้หญิงหลายคนของเธอคุ้นเคยในหมู่บ้านได้ขอติดตามเธอเข้ามาทำงานในบาร์เบียร์ ความสำเร็จจากประสบการณ์ของตนเองและการมองเห็นช่องทางในการมีชีวิตที่ดีขึ้นจากแรงมุมของเธอทำให้หล้ายินดีให้ความช่วยเหลือผู้หญิงเหล่านี้ในแบบต่าง ๆ นับตั้งแต่เรื่องเงินทอง ที่พัก และเงื่อนไขการทำงาน ผู้หญิงในบาร์เบียร์ที่ทำงานกับหล้ารู้สึกอบอุ่นถึงความอาทรและการผ่อนปรนในการทำงาน เช่น การไม่จำกัดจำนวนครั้งในการออกไปบริการทางเพศกับลูกค้า การไม่เอารัดเอาเปรียบในเรื่องการจ่ายเงินเดือน และการจ่ายเต็ม รวมทั้งสร้าง "ความเป็นพี่น้อง" ในการทำงาน เช่น การหุงหาอาหารรับประทานร่วมกันในบาร์เบียร์ หรือการให้ความช่วยเหลือตามคำร้องขอของพนักงาน เป็นต้น

การเปิดธุรกิจบาร์เบียร์ทำให้หล้าได้เรียนรู้หลายอย่าง ในแรงมุมของการทำธุรกิจให้อยู่รอด เธอพบว่า ไม่ใช่เรื่องง่ายทีเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเธอไม่ได้สร้างกฎเกณฑ์ที่เข้มงวดในเรื่องจำนวนการขอพบหรือการออกไปกับลูกค้า ทำให้หล้ามีรายได้เข้าบาร์เบียร์อย่างจำกัด ในที่สุดเธอพบว่าธุรกิจดังกล่าวไม่สามารถเลี้ยงตัวได้ บาร์เบียร์มีความหมายเพียงแค่ช่วยคลายเหงาให้เธอมีโอกาสดู "ทำงาน" แต่ไม่ใช่ความฝันที่แท้จริง

ระหว่างที่รอการแข่งกิจการบาร์เบียร์ หล้าเรียนพิเศษเสริมหลายทาง เช่น ฝึกฝนภาษาอังกฤษให้ดีขึ้นกว่าเดิม การใช้คอมพิวเตอร์ ความรู้ในเรื่องการเพาะปลูกต้นไม้ การเพาะเห็ด เป็นต้น โดยปกติหล้าไม่ได้เป็นคนใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เธอดื่มเพียงนาน ๆ ครั้ง ออกเที่ยวกลางคืนนาน ๆ หน ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ในชีวิตหมดไปกับการเลี้ยงดูแม่ ครอบครัวของพี่สาวซึ่งมีพี่ชายและน้องชายสองคนที่แม้จะอายุห่างจากเธอไม่มากนักแต่มีความรับผิดชอบในตัวเองน้อยมาก นอกจากนี้ยังลงทุนในการทำสวนเกษตรผสมผสานหลายสิบไร่

การลงทุนทำสวนเกษตรที่บ้านเกิดของหล้านับเป็นการวางแผนชีวิตสำหรับบั้นปลายอย่างแท้จริง หลังเลิกธุรกิจบาร์เบียร์ หล้ากลับบ้านที่ลำปางและลงมือปลูกต้นไม้ในสวนอย่างจริงจัง ราวปลายฤดูร้อน เธอป่วยหนักเข้าโรงพยาบาลนานเกือบครึ่งเดือน เวลาที่เธอรู้ดีว่าสักวันต้องมาถึงได้มาเยือนเธอแล้ว บัดนี้เธอมีโรคเอดส์เป็นส่วนหนึ่งของชีวิต เธอเล่าเรื่องนี้ให้ผู้ศึกษาฟังหลังจากออกจากโรงพยาบาล

"คิดเสมอว่า โรคนี้เป็นโรค ๆ หนึ่งเหมือนกับโรคอื่น ๆ นักรู้ดีว่า มีเชื้อเอช ไอ วี ตั้งแต่ปี 2529 ตอนนั้นรู้จักกับผู้หญิงฝรั่งที่เป็นเจ้าหน้าที่เอ็มพาวเวอร์ เราไปเรียนหนังสือที่นั่น รู้สึกรักและ

ไว้ใจก็เลยบอกกับเขา แต่ไม่กล้าบอกคนไทย เพราะกลัวคนปากมาก ไม่รักษาความลับ น้องดูแลสุขภาพของตัวเองเรื่อยมา ได้อบรมมีความรู้เรื่องโรคนี้ รู้ว่าคนที่ติดเชื้อเอช ไอ วี กับเอดส์ เป็นคนละชั้นกัน ถ้าเรามีจิตใจเข้มแข็ง ดูแลร่างกายเราดี ๆ อยู่ได้ 20 กว่าปีก็มี ที่ผ่านมาน้องไม่เคยกินยาอะไรเลย จนกระทั่งหลังสงครามเสร็จ รู้สึกว่าร่างกายอ่อนเพลีย ตากแดดมาก และมีเรื่องเครียด พอมาอยู่ห้องพักในเชียงใหม่ รู้สึกเหมือนจะตาย หมอคนที่รักษาก็เก่งนะ มีเพื่อนเคยมารักษาที่นี่ก็อาการดี อ้วนและแข็งแรงมากขึ้น"

หลังจากเล่าเรื่องดังกล่าวให้ผู้ศึกษาฟัง ตอนนั้นเราทั้งคู่ต่างรู้จักกันได้เกือบสองปี เธอเริ่มต้นด้วยการชวนไปที่บ้านพักและนำยาจำนวนมากมาให้ดู โดยบอกให้ผู้ศึกษาอ่านฉลากยาเหล่านั้นว่ามีข้อความว่าอย่างไร เมื่อผู้ศึกษาอ่านจบ เธอถามด้วยแววตาสงบนิ่งว่า "ตกใจมั๊ย" ผู้ศึกษาตอบไปว่า "ไม่ตกใจหรอก เพราะห้ล้าเป็นคนรักษาสุขภาพได้ดี"

ความรู้สึกที่เด่นชัดของผู้ศึกษาในเวลานั้นคือความทึ่งในความแกร่งของผู้หญิงตัวเล็ก ๆ คนหนึ่งที่ต่อสู้กับเรื่องราวต่าง ๆ ตามจังหวะและโอกาสของชีวิต ภาพลักษณ์ของห้ล้าคือผู้หญิงเรียบร้อย แสดงความหือหือว่าเป็นบางครั้งเมื่อเธอรู้สึกสนุก มีน้ำใจกับคนใกล้ชิดเสมอ และที่สำคัญคือเธอเท่าทันกับความรู้สึกนึกคิดและความเป็นไปในชีวิต

แม้ว่าห้ล้าจะเป็นผู้หญิงรูปร่างเล็ก บอบบางแต่ดูแข็งแรง เพิ่งจะในระยะหลังที่เธอกลับไปทำสวนที่บ้านเกิด ทำให้เธอดูคล้ำและผ่ายผอมไปกว่าเดิมบ้างเล็กน้อย ตลอดระยะเวลาที่รู้จักกัน ห้ล้าไม่เคยแสดงกิริยาที่บ่งบอกถึงความท้อแท้ในชีวิต เธอขยันใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา และลงมือปฏิบัติเพื่อให้ความฝันของเธอเป็นจริง แนวการดำเนินชีวิตของห้ล้าแสดงถึงความเข้มแข็ง ต่อสู้ในหลากหลายด้านตั้งแต่วัยเยาว์กระทั่งสู่วัยสาว เธอสรุปชีวิตของตัวเองสั้น ๆ ว่า

"ชีวิตจะเอาอะไรอีก เจอสิ่งดี ๆ มากี่เยอะ ไม่มีอะไรน่าเสียใจ"

พื่อน้องในครอบครัวรู้ว่าห้ล้าป่วย ยกเว้นแม่ของเธอ กับหนุ่มอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่น ห้ล้าเล่าว่าเธอเคยบอกขายหนุ่มไปแล้วว่า เธอติดเชื้อเอชไอวี แต่เขาไม่เชื่อ เธอบอกว่าเธอแข็งแรง หากเธอติดเชื้อจริงจะต้องรับประทานยาจำนวนมาก บัดนี้ถึงวันที่ห้ล้าต้องรับประทานยาจำนวนมากติดต่อกันเป็นเวลานาน ห้ล้าคิดว่า ไม่ว่าปฏิกิริยาจากฝ่ายชายเป็นเช่นไร เธอต้องบอกเรื่องนี้กับเขาอย่างจริงจังเสียที

"คิดไว้แล้วว่า จะขายที่ดินที่ติดกับถนนแปลงแรกที่ซื้อไว้ คงได้เงินล้านกว่าบาท หรือไม่ก็เอาโฉนดเข้าธนาคาร เอาเงินมารักษาตัว เพราะค่ายาแพงมาก เดือนครึ่งตกราว 2 หมื่นกว่าบาท ไม่รู้ว่าต้องกินยานี้นานแค่ไหน ถ้าขายที่ดินได้ ก็จะแบ่งเงินส่วนหนึ่งให้น้องชาย และญาติผู้น้องอีก คนไว้เรียนหนังสือต่อ ส่วนที่ส่วนก็ยกให้น้องชายอีกคน เอาไว้เก็บผลไม้ขาย ถ้าเรายังอยู่กับเขา

(หนุ่มอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่น) ก็คงไม่ต้องรบกวนใคร แต่ถ้าไม่มีใคร อาจจะขอส่วนแบ่งจากการขาย ผลไม้ไว้กินบ้าง น่องกินไม่มากหรอก ตัวเล็กนิดเดียว”

นี่คือแผนการณ์ที่เธอตระเตรียมไว้รับมือกับชะตากรรมที่จะเกิดขึ้น เมื่อหนุ่มอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่นรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เขาตอบเธอมาทางอินเทอร์เน็ตว่า ‘ไม่ต้องคิดอะไรมาก ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการรักษาอาการเจ็บป่วยเขายินดีที่จะดูแลรับผิดชอบทั้งหมด ขอเพียงให้คุณรักษาสุขภาพของตนเองให้ดีที่สุดเท่านั้น’

ผู้ศึกษาดามหนุ่มอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่นในวันที่ทำบุญขึ้นบ้านหลังใหม่ที่บ้านเกิดของหล้าว่า เขาคิดอย่างไรกับความสัมพันธ์ของเรากับหญิงสาวชาวไทยผู้นี้ เขาตอบสั้น ๆ ว่า “I don't know .it 's my fate”

หล้าในวัย 30 ปี เศษ ยุติการทำงานบริการทางเพศอย่างถาวร ชีวิตส่วนใหญ่ดูแลส่วนที่บ้านเกิด ยามเมื่อเธอรู้สึกเหงา จะมาเยี่ยมเยียนเพื่อนฝูงเป็นครั้งคราวในเชียงใหม่ เธอติดต่อกับ “แฟน” หนุ่มอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่นเป็นประจำทางโทรศัพท์ และราวสองสามเดือน ฝ่ายชายจะกลับมาอยู่กับเธอที่บ้านพักหลังใหญ่ที่เราเป็นผู้สร้างตามแบบแปลนที่ฝ่ายหญิงต้องการ ระหว่างที่อยู่บ้านพัก ฝ่ายชายถางหญ้า เลี้ยงปลา ขณะที่ฝ่ายหญิงดูแลจัดหาอาหารให้เขา และเข้ามาเที่ยวในเชียงใหม่เป็นครั้งคราว

“เฮดส์” เป็นความเจ็บป่วยที่คุกคามชีวิตเพื่อนรอบข้างของหล้าหลายคน เพื่อนรักบางคนของเธอมิรายได้หลักทั้งชีวิตจากการค้าประเวณีหลากหลายรูปแบบต้องจบชีวิตลงด้วยโรคนี้ ท่ามกลางหวั่นเกรงของเพื่อนร่วมอาชีพ เพื่อนบางคนมีอาการทรุดโทรมอย่างเห็นได้ชัดแต่โชคยังดีมีแฟนฝรั่งเลี้ยงดูและเป็นที่กำลังใจให้ หล้าบอกว่าเธอเกลียดเป็นที่สุดเมื่อได้ยินโฆษณาที่ใช้เสียงต่ำ ๆ พูดว่า “...เฮดส์ ตาย ไม่มีทางรักษา” เธอบอกว่า “อยากไปค้าคนที่ทำโฆษณา ทำให้คนกลัวมากกว่าจะเกิดความเข้าใจ” สำหรับหล้า เธอประทับใจชีวิตมากกว่าสิบปีแล้ว

โรคที่ทำให้หลายคนท้อแท้กับชีวิตมีความหมายกับหล้าในฐานะที่เป็นโรค ๆ หนึ่งเหมือนโรคอื่น ๆ ภาพภายนอกไม่มีอาการผิดปกติแต่อย่างใด เพียงแต่เธอต้องระมัดระวังในเรื่องอาการเหนื่อยง่ายเป็นบางครั้ง นอกจากนั้นแล้ว หล้าไม่ได้แตกต่างจากมนุษย์ผู้หญิงคนหนึ่งที่ยพยายามต่อสู้ดิ้นรนเพื่อให้ตนเองมีชีวิตที่ดีขึ้น มีความรู้สึกเหงา เศร้าและสนุกขึ้นอยู่กับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในแต่ละสถานการณ์ของชีวิต หล้าเป็นผู้ค้าทางด้านเศรษฐกิจบุคคลแวดล้อมในครอบครัว โดยที่เธอมี “แฟนฝรั่ง” ที่เอื้อเพื่อปัจจัยเหล่านี้ให้ สิ่งนี้อาจเป็นความภาคภูมิใจ แต่บุคคลในครอบครัวเป็นเพียงคนแวดล้อมรอบกายที่เธอคอยให้ความช่วยเหลือ สำหรับในด้านจิตใจ หญิงสาวกลับไม่อาจพึ่งพาใครได้ เธอไม่สามารถถ่ายทอดความซับซ้อนทางความรู้สึกให้ผู้ใดล่วงรู้ ได้แต่เก็บงำ

ภาวะเหล่านี้ไว้กับตนเอง หลายครั้งที่ผู้ศึกษาสัมผัสได้ถึง “ความโดดเดี่ยว” ของเธอยามเมื่อหญิงผู้นี้รู้สึกอ่อนแอ ก่อนการตัดสินใจถ่ายทอดเรื่องราวของหล้าในงานศึกษา ผู้ศึกษาได้ถามหล้าถึงความยินยอม เธอตอบว่า “ไม่เห็นเป็นไร ชีวิตเราไม่ได้มีอะไรเสียหายนี่”

2. ภาพลักษณ์ใหม่ของผู้หญิงในฐานะหญิงบาร์เบียร์ผู้รักษาระยะห่างทางอารมณ์

เมื่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงและผู้ชายฝรั่งเศสสิ้นสุดลง ผู้หญิงเกือบทั้งหมดจะหวนกลับเข้าสู่การทำงานบาร์เบียร์ กรณีที่เป็นความสัมพันธ์ระยะสั้นกับฝรั่ง เช่น ออกจากบาร์ไปอยู่กินกับฝรั่งเป็นเวลา 4-6 เดือน เมื่อผู้หญิงกลับเข้ามาทำงานในบาร์เบียร์ พวกเธอยังคงมีความหวังที่จะหาลูกค้าฝรั่งรายอื่น ๆ เป็นเป้าหมายใหม่ต่อไป ขณะที่ผู้หญิงที่มีความสัมพันธ์กับผู้ชายฝรั่งหลายปี และมีอายุมากกว่า 30 ปี ขึ้นไป มีแนวโน้มจะเลือกสร้างความมั่นคงให้กับตนเองด้วยการลงทุนในด้านอื่น ๆ เช่น เปิดบาร์เบียร์ รับจ้างซักอบรีด ขายของระบบผ่อนในกลุ่มผู้หญิง เป็นต้น

การลงทุนด้านอื่น ๆ มักเป็นการลงทุนที่อาศัยเครือข่ายเดิมที่มีอยู่ ผู้หญิงจำนวนหนึ่งจึงเลือกการเปิดบาร์เบียร์ การเปิดกิจการบาร์เบียร์เป็นเรื่องไม่ยาก ขอเพียงมีเงินลงทุนจำนวนหนึ่งเท่านั้น แต่การบริหารให้ธุรกิจอยู่ได้ในระยะยาวเป็นเรื่องไม่่ง่ายนัก เช่น ในกรณีของลาวใหญ่วัย 44 นางหนึ่ง เธอมีประสบการณ์การทำงานในบาร์เบียร์ที่หัตยามากกว่า 10 ปี และเคยไปใช้ชีวิตกับหนุ่มเยอรมันที่ประเทศเยอรมันนานถึง 3 ปี เมื่อความสัมพันธ์สิ้นสุดลง ลาวใหญ่ได้หวนกลับเข้าสู่โลกกลางคืนอีกครั้ง ด้วยการลงทุนเปิดบาร์เบียร์ในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวในปีหนึ่ง แต่แล้วกิจการก็ไปไม่รอด เธอกลับเข้าไปเป็นพนักงานในบาร์เบียร์แห่งหนึ่ง นอกจากนี้เธอยังนำสินค้ามาขายระบบผ่อนส่งให้กับพนักงานในบาร์เบียร์หลายแห่ง รวมทั้งเปิดขายที่ห้องพักรของเธอด้วย สินค้าเหล่านั้นล้วนแต่เป็นของใช้ในชีวิตประจำวันในกลุ่มผู้หญิง เช่น ผ้าปูที่นอน เสื้อผ้า เครื่องสำอาง รวมถึงงานอดิเรกเช่น การขายหอย ขายเบอร์รี่ เป็นต้น

ขณะเดียวกัน เธอยังคงยึดงานบริการกลางคืนเป็นแหล่งที่มาของรายได้ทางหนึ่ง ภายใต้การจัดการภาพลักษณ์ที่สามารถดึงดูดลูกค้าและไม่มีความผูกพันด้านอารมณ์ต่อลูกค้าดังเช่นผู้หญิงบาร์เบียร์ที่มีประสบการณ์น้อยมักจะเกิดขึ้นได้ง่าย การสร้างภาพลักษณ์ใหม่ของผู้หญิงภายหลังจากผ่านประสบการณ์การใช้ชีวิตกับผู้ชายฝรั่งเศสบนความสัมพันธ์แบบผู้สาวที่ฝ่ายหญิงพึ่งพาทางเศรษฐกิจฝ่ายชาย และไม่อาจพัฒนาความสัมพันธ์ต่อไปได้นั้น ผู้หญิงสร้างตัวตนใหม่โดยมองว่าตนเองเป็นเจ้าของชีวิตของตนเอง กล่าวคือ มีความเป็นอิสระมากขึ้นในแง่ของการมีชีวิต ความคาดหวังในชีวิตของผู้หญิงเปลี่ยนแปลงไป จากแต่เดิมต้องอาศัยผู้ชายฝรั่งเศสเป็นเครื่องบังชี้อัตตา เพื่อการสร้างสถานภาพใหม่ แต่ประสบการณ์ทำให้พวกเธอเลือกจะพึ่งพาตนเองทั้งในแง่ของ

เศรษฐกิจและในแง่ของสถานภาพของความเป็นหญิงที่ไม่แหวนตนเองไว้กับบทบาทของภรรยาที่อาศัยสามีเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงสถานภาพของตัวตนในความเป็นผู้หญิงดี โดยเฉพาะในเรื่องเช็กส์ที่ถูกควบคุมโดยผู้ชายที่มีฐานะเป็นสามีเท่านั้น

ในทางกลับกันผู้หญิงกลับใช้เช็กส์เป็นเครื่องมือในการบริหารตัวตน จริงอยู่แม้ว่าผู้หญิงยังคงแสวงหาโอกาสต่าง ๆ จากผู้ชายฝรั่งที่เป็นลูกค้า แต่การแสวงหาดังกล่าวเป็นการแสวงหาที่ใช้ภาพลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับเช็กส์เป็นเครื่องมือในการบริหารความสัมพันธ์ ซึ่งแตกต่างโดยสิ้นเชิงกับการสร้างตัวตนโดยที่ต้องพึ่งพาผู้ชายฝรั่งเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงสถานภาพใหม่ของความเป็นผู้หญิงที่ดีที่ผู้หญิงประสบความสำเร็จน้อยหลายคนโยยหาในช่วงแรกของการทำงาน

เพื่อให้เห็นถึงเงื่อนไขต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว ผู้ศึกษาจึงเลือกนำเสนอเป็นกรณีศึกษาผู้หญิง 2 คน ได้แก่ แก้วและนา ทั้งคู่ผ่านประสบการณ์การใช้ชีวิตกับผู้ชายฝรั่งมาไม่น้อยกว่า 3 ปีและความสัมพันธ์เหล่านั้นยุติลง ทั้งคู่ตัดสินใจหวนกลับเข้าสู่การทำงานในบาร์เบียร์อีกครั้ง โดยทำงานในต่างสถานภาพกัน กล่าวคือ นากลายเป็นเจ้าของธุรกิจบาร์เบียร์ ขณะที่แก้วทำงานในบาร์เบียร์และลงทุนทำธุรกิจเล็ก ๆ ที่ตนเองเป็นเจ้าของ

นา สาว "ไฮโซ" เจ้าของบาร์เบียร์

นาเป็นหญิงสาวรูปร่างบอบบาง ดวงหน้าโอบเชียวได้รับการตกแต่งอย่างประณีตริมฝีปากถูกบรรจงวาดด้วยลิปสติกสีน้ำตาลเข้ม ผมหยิกยาวของเธอถูกรวบไว้ด้านหลัง ขณะที่ด้านหน้าเปิดหน้าผากให้เห็นวงหน้าอย่างมั่นใจ เธอสวมชุดกระโปรงลายเตี่ยวสีขาว ส้นเหนือเข่ามีเลื้อยตัวเล็กแขนสั้นทับอยู่ด้านนอกคลุมไว้เฉพาะเวลาออกจากบ้านมาทำงาน หรือในช่วงที่ออกไปกับลูกค้านอกบาร์เบียร์ เธอสวมรองเท้าส้นสูงราวสามนิ้ว กลิ่นกายของเธอหอมอ่อน ๆ พอให้คนที่เดินผ่านสัมผัสได้

หญิงสาวทักทายลูกค้าวัย 20 ปลาย ๆ รายหนึ่งด้วยการเข้าไปหอมแก้มทันทีที่เขาก้าวเท้าเข้ามาในบาร์เบียร์ นาเลือกที่นั่งบริเวณเคาน์เตอร์เป็นเก้าอี้ทรงกลมตัวสูงหมุนได้รอบทิศ หญิงสาวสั่งเครื่องดื่มให้อีกฝ่ายโดยไม่ต้องถามไถ่ ฝ่ายชายพยักเพยิดเป็นเชิงบอกให้เธอสั่งเครื่องดื่มบ้าง เธอหันไปสั่งค็อกเทลสำหรับตนเอง ขณะที่นั่งอยู่บนเก้าอี้ทรงกลมตัวสูงนั้น นามหมุนตัวหันหน้าเข้าหาฝ่ายชาย เขาสองข้างที่แนบชิดของฝ่ายหญิงอยู่กึ่งกลางระหว่างขาทั้งสองข้างของชายหนุ่มที่กางออกอย่างจงใจ ทั้งคู่รูดกันอย่างอ่อนหวานหลายตอน โอบกอดกันราวกับว่าในบาร์เบียร์แห่งนี้มีเพียงเธอและลูกค้าเท่านั้น นาคีมค็อกเทลราวสองดื่มขณะที่ฝ่ายชายดื่มเบียร์ไปหนึ่งขวด ในที่สุดหญิงสาวเดินไปหยิบเสื้อคลุมตัวนอกที่หลังบาร์สวมทับกระโปรงลายเตี่ยว ไม่ได้ถือกระเป๋าใด ๆ นอกจากกุญแจรถจักรยานยนต์กวัดแกว่งไปมาและชวนชายหนุ่มซ้อนท้าย ก่อนออก

จากบาร์ เธอหันมาบอกกับพนักงานในบาร์นางหนึ่งว่า “พาแขกไปลงนรกก่อน” หญิงสาวหันไปยิ้มหวานและส่งสายตาวางมีเสน่ห์กับลูกค้า ชายหนุ่มยิ้ม ได้รับความหมายจากภาษากายของเธอ

นี่คือภาพลักษณ์ของนา สาวจังหวัดแพร่ในวัย 33 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คลุกคลีอยู่ในงานกลางคืนที่เกี่ยวข้องกับชาวต่างประเทศโดยเฉพาะการทำงานในบาร์เบียร์มานานเกือบสิบปี ผ่านการใช้ชีวิตคู่กับหนุ่มตะวันตกมากกว่า 3 ปี และเดินทางไปอยู่กับเขาในฝรั่งเศสช่วงเวลาหนึ่ง จนกระทั่งสามารถใช้ภาษาฝรั่งเศสได้ดีเท่า ๆ กับภาษาอังกฤษ

ในวันนี้หญิงสาวมีฐานะเป็นเจ้าของบาร์เบียร์โดยลงหุ้นกับเพื่อนคนหนึ่ง เธอทำหน้าที่เป็นแคชเชียร์ พนักงานผสมเครื่องดื่มในช่วงแรกของการเปิดกิจการ จนกระทั่งชวนที่สาวมาช่วยงานในตำแหน่งที่ดูแลด้านการเงินและจ้างพนักงานมาทำหน้าที่ผสมเครื่องดื่มเพิ่มเติม บาร์เบียร์ที่เธอเป็นเจ้าของถือได้ว่าเป็นบาร์ที่มีพนักงานมากที่สุดในฤดูกาลท่องเที่ยวของปีหนึ่ง และเป็นบาร์ที่สามารถดึงดูดลูกค้ามาใช้บริการได้เป็นอย่างมาก ถึงกระนั้นก็ตาม นาวางบพบาทของตนเองในฐานะเจ้าของบาร์เบียร์ควบคู่ไปกับหญิงบริการที่ออกไปกับลูกค้า แม้ท่วงท่ากิริยาที่แสดงออกกับลูกค้าไม่แตกต่างจากผู้หญิงที่เป็นพนักงานในบาร์ แต่เงื่อนไชและโอกาสในการต่อรองของเธอย่อมมีเหนือกว่าพนักงานอย่างแน่นอน เพราะเธอมีต้นทุนมากกว่าผู้หญิงคนอื่น ๆ และมีสถานะที่พร้อมจะเลือกหยิบมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

ระหว่างที่เปิดบาร์เบียร์ในช่วงปีแรก เธอทำหน้าที่เป็นแคชเชียร์ในเคาน์เตอร์ มีลูกค้ารายหนึ่งมาติดพันเธอ เขามานั่งดื่มครั้งหนึ่ง ๆ ร่วมพันบาท หลายวันติดต่อกัน ในที่สุดลูกค้าชวนเธอไปเที่ยวเกาะสมุย เธอตอบขายคนนั้นว่า ‘ฉันไม่มีเงินหรอก ที่สมุยแพง’ ฝ่ายชายบอกว่าเขายินดีจะออกค่าใช้จ่ายให้ หญิงสาวตอบกลับไปว่า ถึงเขาจะออกค่าใช้จ่ายให้แต่ระหว่างที่เธอไปเที่ยวด้วย เธอก็ต้องขาดรายได้ ขณะที่มียาจ่ายมากมายรวมถึงค่าเช่าบ้านด้วย ในที่สุดลูกค้าออกค่าเช่าบ้านให้เธอเดือนละ 5,000 บาท โดยจ่ายให้สองเดือน ลูกค้าวางแผนการเดินทางไปเกาะสมุยโดยรถประจำทาง สำหรับหญิงสาว การเดินทางนับสิบชั่วโมงบนรถเป็นเรื่องที่สุดแสนจะน่าเบื่อหน่าย เธอต่อรองกับเขาว่า ‘เธอไปรถบัสนะ ฉันนั่งไม่ไหวหรอก ถ้าเธออยากให้ฉันไปจริง ๆ เธอต้องซื้อตั๋วเครื่องบินให้ฉันสิ เธอจะนั่งรถไปกับเพื่อนของเธอก่อนก็ได้ แล้วซื้อตั๋วเครื่องบินให้ฉันตามไป’

นาเล่าว่า อันที่จริงเธอไม่ได้อยากไปเที่ยวกับลูกค้ารายนี้มากนัก เพียงแต่หาวิธีลองใจหลาย ๆ แบบ เช่น การพูดเกริ่นในเรื่องค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ค่าเช่าบ้าน ตลอดจนการเดินทางโดยเครื่องบิน เธอใช้สถานภาพของพนักงานคนหนึ่งในบาร์เบียร์เพื่อให้อีกฝ่ายเห็นใจว่าเธอต้องมาทำงาน ในที่สุดลูกค้ารายนั้นก็ตกลงตามสิ่งที่เธอเรียกร้อง ทุกครั้งในการตัดสินใจออกไปกับลูกค้า

ที่เธอไม่มีความพึงใจเป็นพิเศษ เธอจะต้องใคร่ครวญแล้วว่า “ถ้าไปแล้วไม่ได้อะไร อยู่ทำงานที่บาร์ดีกว่า”

คืนวันหนึ่ง ขณะที่เธอกับพนักงานในบาร์กำลังยืนตะโกนเรียกลูกค้าอยู่หน้าบาร์ มีรถสามล้อรับผ่านอย่างช้า ๆ บนรถมีชาวต่างประเทศวัยปลายคนนั่งอยู่ตามลำพัง เขาสวมกางเกงขายาวและเสื้อเชิ้ต เครื่องแต่งกายบ่งบอกถึงความสุภาพ ชายชราสั่งคนรับรถสามล้อให้ถอยหลังมาหยุดหน้าบาร์ที่หญิงสาวยืนอยู่และกวักมือเรียกเธอเข้าไปใกล้ ๆ นาตะโกนเคล้าเสียงหัวเราะว่า “You are king ,if you want to talk ,come here” ไม่รู้ว่าเป็นเพราะเสียงหัวเราะหรือกิริยาที่ทำทนายของฝ่ายหญิง ในที่สุดชายชราที่ดูภูมิฐานลงจากรถรับจ้างมานั่งดื่มในบาร์ นานหันไปทักทายกับพนักงานในบาร์ก่อนจะเข้าไปบริการลูกค้า เขาสั่งเครื่องดื่มแต่แทบไม่ได้ดื่มเลย ในที่สุดก็ออกจากบาร์เบียร์โดยมอบหมายเลขโทรศัพท์และรอนาไปรับประทานอาหารค่ำวันถัดมา หญิงสาวเล่าให้พนักงานในบาร์ฟังว่า ลูกค้ารายนี้นับในทำนองว่าเราไม่ชอบสถานที่แบบบาร์เบียร์ จึงไม่อยากจะนั่งอยู่นาน คำวันถัดมา นาโทรศัพท์ไปนัดหมายชายชราและพาไปร้านอาหารหรูพร้อมสั่งไวน์ราคาขวดละ 3.000 กว่าบาทมาดื่ม นาเล่าถึงเรื่องนี้ว่า

“อยากมาพูดโน่นพูดนี่ฉันคิดว่า ไม่ชอบบาร์เบียร์ มันดูไม่ดีอย่างนั้น อย่างนี้ แต่จะมาชวนเราไป จริง ๆ ไม่ได้อยากไปกับเขาหรอก แต่อยากแกล้ง เลยพาไปร้านแพง ๆ สั่งไวน์ดื่มซะเลย มันตาโตเลยนึกไม่ถึง”

นอกจากหญิงสาวจะไม่ชอบการแสดงกิริยาท่าทางดูถูกของลูกค้าต่อสถานที่เช่นบาร์เบียร์ ดังเช่นที่ชายชราผู้นี้แสดงออกแล้ว เธอยังไม่พอใจลูกค้าที่แสดงกิริยาดูถูกผู้หญิงด้วยคำพูดในลักษณะที่ถามราคาค่าบริการโดยมีอคติว่าผู้หญิงบริการจะต้องปอกลอกผู้ชาย

“ไม่ชอบพวกผู้ชายที่ทำท่าก๊วเราจะไปปอกลอก มีลูกค้าออสเตรเลียคนหนึ่งมาถามว่า ถ้าชวนไปด้วย 8 วัน คิดเท่าไร เราเกลียดคำถามแบบนี้มาก มันพูดเหมือนก๊วจะไปปอกลอกมันเลยบอกไปว่า ปกติฉันคิดวันละหนึ่งพันบาท แต่ถ้าให้วันละ 500 บาท เธอจะต้องออกค่าใช้จ่ายทุกอย่างให้ฉันตั้งแต่ตื่นนอน ฉันอยากทำอะไรเธอต้องเป็นคนออกเงิน มันบอกว่าที่บ้านมันใช้ระบบแชร์กัน เราตอบว่า นั่นมันเมืองของเธอ แต่ที่นี่เป็นแบบนี้ ฉันทำงานบาร์นะ ถ้าเธอให้ฉัน 500 บาท เงินนี้ต้องอยู่ในกระเป๋าฉัน และก่อนกลับเธอต้องให้ซูวีเนียร์ (ของที่ระลึก) กับฉันหนึ่งอย่าง มันตกลง วันสุดท้ายเลยพาไปซื้อทองให้บาทหนึ่ง ไปถึงมันบอกว่าไม่มีดังค์ เราเลยบอกว่าไม่ได้นะ ฉันเลิกแล้ว อายเขา เธอไม่มีดังค์แต่มีเครดิตการ์ดไม่ใช่เหรอ เอาเครดิตนั่นแหละออกเงินไป”

หญิงสาวระบายความรู้สึกของเธอว่า ยิ่งผู้ชายแสดงท่าทางก๊วเธอในเรื่องเงินทอง เธอจะยิ่งแกล้งให้หนักขึ้น โดยการให้ชื่อของสารพัดอย่าง ของเหล่านั้นบางครั้งแทบไม่เคยหยิบจับมาใช้

เลย แต่เพื่อความพอใจ ในทางกลับกันหากลูกค้าคนใดปฏิบัติต่อเธออย่างสุภาพ เช่น ถามฝ่ายหญิงว่าอยากซื้ออะไร อยากได้อะไร หรือเอาเงินใส่กระเป๋าให้ใช้โดยไม่ต้องทวงถาม เธอจะรู้สึกเห็นใจและไม่อยากแกล้งเขา

ผู้หญิงหลายคนพูดตรงกันว่า “การไปนอนฟรี” เป็นเรื่องน่าอาย ความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับลูกค้าเป็นเรื่องการแลกเปลี่ยนระหว่างการบริการกับเงินทอง ในอีกด้านหนึ่งผู้หญิงมักจะพูดอยู่บ่อยครั้งว่า พวกเธอ “ไม่เคยขออะไร” จากลูกค้า การตอกย้ำคำพูดลักษณะนี้บ่อย ๆ เพื่อเป็นการบอกกับทุกคนที่อยู่รอบตัวผู้หญิงและตัวผู้หญิงเองด้วยว่า การให้จากลูกค้าด้านหนึ่งเป็นสิทธิอันชอบธรรมที่เธอพึงจะได้รับจากการแลกเปลี่ยน และอีกด้านหนึ่งเป็นความเสนาหาที่ฝ่ายชายมีต่อตัวผู้หญิง การมอบให้เป็นพิเศษไม่ว่าจะเป็นจำนวนเงินที่มากกว่าปกติหรือของขวัญจึงเป็นความเต็มใจในความเกื้อกูลปะปนกับบทบาทหน้าที่ของลูกค้าที่ต้องจ่ายค่าบริการ

ขณะที่ผู้หญิงต้องการให้ลูกค้าตอบแทนเธอด้วยความเสนาหา ผู้หญิงกลับต้องย่ำเตือนตนเองไม่ให้กลายเป็นฝ่ายมีเสนาหาต่อผู้ชาย การที่ผู้หญิงพรั่นพ้อถึงผู้ชายในเรื่องความรักหรือไปนอนกับผู้ชายเพราะความหล่อถือเป็นความโง่ ความโง่ในที่นี้หมายถึง ภาวะที่ผู้หญิงไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ตกอยู่ในห้วงอารมณ์ เป็นทาสทางความรู้สึกของอีกฝ่ายหนึ่งคือผู้ชาย ตัวอย่างเรื่องนี้เห็นได้ชัดจากคำพูดของนาที่เอ่ยถึงพนักงานในบาร์คนหนึ่งว่า

“นั่งดอยมันบ้า กำลังจะกินข้าว อยู่ดี ๆ พรั่นพ้อว่าคิดถึงไอ้หัวแดงนั้น มันอยู่เมืองฝรั่ง คิดถึงแล้วบินไปหามันได้มั๊ยละ พูดทำไมเรื่องแบบนี้ น่ารำคาญ”

อีกครั้งหนึ่งเธอวิจารณ์พนักงานในบาร์ว่า “ฮีนี่ไม่ไหว ชอบนั่งแต่กับผู้ชายหล่อ ๆ มันไม่มีดังค์ยังไปกับมันอีก นั่งคุยกันอยู่ได้นานสองนาน ไม่ได้ดื่มแล้วจะนั่งต่ออีกทำไม เสียเวลา”

การรักษาระยะห่างทางความรู้สึกระหว่างผู้หญิงกับลูกค้า เป็นเทคนิควิธีในการสร้างตัวตนใหม่ในงานบริการแบบหนึ่ง (Chapkis, 1997: 78) การแสดงออกในลักษณะนี้ได้ไม่ใช่เรื่องง่าย แต่เป็นเรื่องที่อาศัยประสบการณ์ที่สั่งสมมาพอสมควรทีเดียว เช่นเดียวกับนา ก่อนจะมาเป็นวันนี้ วันที่เธอเป็นผู้หญิงที่สามารถควบคุมสถานการณ์ในการปฏิสัมพันธ์และต่อรองกับลูกค้าได้ถนัดถนี้ เช่นนี้ เธอผ่านเรื่องราวในชีวิตมาไม่น้อย

ความหลังของนา

นาเรียนจบชั้นประถมปีที่ 6 แม้ผลการเรียนในเวลานั้นค่อนข้างดีและสามารถไปเรียนต่อในโรงเรียนต่างอำเภอได้ แต่ภาระในครอบครัวมีเพียงพ่อ ซึ่งเป็นลูกจ้างทำงานให้กับกรมป่าไม้ ที่ต้องหาเลี้ยงที่น้อง 5 คน รวมแม่อีกหนึ่ง เธอเป็นลูกคนกลาง พี่สาวออกไปเรียนหนังสือต่างอำเภอ เช่นเดียวกับพี่ชาย ขณะที่น้องอีกสองคนยังเด็กนัก เธอตัดสินใจอยู่บ้านช่วยงานในไร่ นา จนกระทั่ง

วัย 19 ปี จึงออกจากบ้านก้าวสู่โลกกว้างในจังหวัดเชียงใหม่ เริ่มช่วยงานที่ร้านขายข้าวต้มของญาติคนหนึ่งอยู่ย่านอำเภอสันทราย วัลลาพล่งปลั่งทำให้นาพบรักกับหนุ่มนักศึกษาปีสุดท้ายของวิทยาลัยเกษตรกรรมแห่งหนึ่ง ทั้งคู่คบหากันได้ราว 8 เดือน

“เขานิยัตินะ เวลาจะไปไหนก็มาพาไปด้วย ไม่เคยหายเจ็บไป วันหนึ่งเขาชวนไปเที่ยวบ้านเขาที่โคราช ที่บ้านเขาเปิดร้านขายของชำใหญ่ที่สุดในอำเภอตอนนั้น เราไปถึงบ้านเขา ยกมือไหว้แม่เขา แต่แม่เขากลับมาเจตโล่เราและยังต่อว่าแฟนอีกว่า จะมีอนาคตหรือถ้าจะมีผู้หญิงเราก็อะไร ยังไงกันมาพูดแบบนี้ ทำทางแม่เขาทำให้เราไม่อยากพักอยู่ที่นั่นแล้ว เลยบอกแฟนพาไปเช่าโรงแรมนอนดีกว่า อีกวันไปบ้านเขาก็ก เจอทำทางแม่เจตตลอด เราทนไม่ได้ก็เลยบอกกับแฟนว่า ไปส่งเราขึ้นรถกลับเชียงใหม่ดีกว่า เรากลับมาคนเดียว ตอนนั้นเราเริ่มคิดแล้วว่า ถ้าคบกันจริง ๆ จะไปรอดหรือเนี่ย ขนาดเจอกันครั้งแรกยังทำแบบนี้ ถ้าอยู่ไปมีหวังถูกจิกหัวใช้ เลยเริ่มออกห่างและย้ายที่อยู่ หางานใหม่ทำ ไม่ให้เขารู้”

วันหนึ่งนาเข้ามาเที่ยวในตัวเมืองเชียงใหม่ พบป้ายรับสมัครงานเขียนว่า “รับสมัครผู้หญิงทำงาน” ที่ร้านอาหารกึ่งบาร์แห่งหนึ่งย่านประตูท่าแพจึงลูกค้าส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศ เธอเข้าไปสอบถามได้ความว่า เป็นงานช่วยเสิร์ฟอาหาร เริ่มงานเวลาหกโมงเย็น หญิงสาวตกลงเริ่มทำงานกับเจ้าของร้านอาหาร และที่ร้านแห่งนี้เองเธอมีเพื่อนใหม่หลายคนซึ่งมีแฟนเป็นคนต่างชาติ เพื่อนรุ่นพี่คนหนึ่งแนะนำให้เธอรู้จักกับหนุ่มฝรั่งเศสคนหนึ่ง

“แฟนที่คนนี้เป็นคนฝรั่งเศสมาเที่ยวเมืองไทยพร้อมกับเพื่อนของเขา เลยชวนเราไปด้วย จะได้ไปกันสองคู่ เรากำลังเจ๊งจากแฟนที่เพิ่งมีปัญหาขึ้นมา ก็ตอบตกลง ไปเที่ยวกับเขาหลายทีเป็นเดือน ตอนเขาจะเดินทางกลับประเทศ ถามเราว่าอยากได้อะไร เราตอบเล่น ๆ ไปได้ว่า อยากได้บ้าน เขาถามว่า แล้วเรามีที่ดินหรือยัง เราบอกว่า ยังไม่มีหรอก ถ้าเขาให้เงินฉัน ฉันก็จะหาที่ดินได้ ตอนนั้นเราพูดไปเล่น ๆ สมัยนั้นนะ คนแถวบ้านเขาจะสนใจว่าลูกสาวบ้านนี้ไปทำอะไร คนรอบคึกกันว่า ถ้าลูกสาวออกไปอยู่ไกล ๆ ต้องมีเงิน มีทองกลับมา เราเลยพูดไปแบบนั้น ในที่สุดเขาให้เงินมาก่อนหนึ่ง เรากลับบ้านไปบอกพ่อให้ช่วยหาที่ดินให้ เอาที่ดินถนน พ่อหามาได้บอกว่า มีที่ดินติดถนน 2 ไร่ ราคา 7 หมื่นบาท ตอนนั้นอะไร ๆ ก็ถูก ไม่เหมือนสมัยนี้ เขาเลยซื้อที่ดินให้”

นายอนเล่าความหลังที่เกิดขึ้นราวสิบปีมาแล้ว ช่วงเวลานั้นตัวเมืองเชียงใหม่ยังไม่มีสถานบริการที่มีลักษณะ “บาร์เบียร์” เต็มรูปแบบเช่นในปัจจุบัน หากแต่เป็นร้านที่เปิดขายอาหารและเครื่องดื่มในยามค่ำคืน มีพนักงานเสิร์ฟเป็นผู้หญิงโดยไม่ได้เน้นการนั่งดื่มกับลูกค้า หญิงสาวตื่นเต้นไม่น้อยกับเงินจำนวนแรกที่หนุ่มฝรั่งเศสมอบให้ นอกจากนั้นเขายังชักชวนเธอเดินทางไปเที่ยวบ้านเกิดอีกด้วย ฝ่ายหญิงตอบตกลงโดยไม่ต้องใช้เวลาใครครวญ เพราะโอกาสดี ๆ เช่นนี้หาได้ไม่บ่อยนัก ประกอบกับการแสดงออกของฝ่ายชายที่สร้างความมั่นใจให้กับเธอมาแล้วด้วยการ

ซื้อที่ดินให้ตามที่เธอต้องการ ในที่สุดหนุ่มฝรั่งเศสเดินทางกลับประเทศและติดต่อเรื่องการเดินทางให้เธอ

“ตอนนั้นใจกล้า ไม่กลัวอะไร ไปครั้งแรก อยู่ประมาณหนึ่งเดือนแรก ที่เมืองมิชเช เบื่อมาก โทรทัศน์ไม่รู้เรื่องเรื่อง วิทยูฟังไม่เข้าใจ เราเริ่มอแง บอกให้แฟนหางานให้ทำ เขาก็หาให้ทำงานในโรงงานที่เขาแซ่ของให้แข็ง พวกอาหารทะเลอะไรแบบนั้น ตอนเช้า เราออกมาทำงานพร้อมกับเขา ตอนเย็นเขาไปรับ ทำงานได้ 6 เดือน กลับเมืองไทย ไป ๆ มา ๆ อย่างนี้ทั้งหมดสามครั้ง ครั้งแรกอยู่ 7 เดือน ครั้งที่สอง อยู่ 8 เดือนและครั้งสุดท้ายไปอยู่ครึ่งปี”

ประสบการณ์ในต่างแดนที่ผู้หญิงบาร์เบียร์หลายคนฝัน แต่เมื่อต้องไปใช้ชีวิตอยู่เป็นระยะเวลานาน ๆ กับผู้ชายฝรั่งที่รู้จักกันได้ไม่นานนักหน้าซำยังมีความต่างทางวัฒนธรรม ทำให้หญิงสาวต้องปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่และปรับความสัมพันธ์กับแฟนภายใต้ชีวิตประจำวันที่น่ารำคาญและน่าเบื่อหน่าย แตกต่างจากเมื่อครั้งที่ฝ่ายชายเดินทางมาพักผ่อนในเมืองไทยอันถือเป็นช่วงเวลาที่มีโรแมนติกไปด้วยความสนุกสนาน

“อยู่กันไป เรารู้สึกว่าเขาเป็นคนไม่ค่อยคิดถึงอนาคต ทำงานหาเงินมาได้ก็มาเที่ยวเมืองไทย ก็มีอยู่แค่นี้ ตอนหลังเขาบอกว่า จะเลิกทำงานแล้วมาอยู่เมืองไทยเลยดีกว่า เราบอกเขาว่ามาอยู่ที่เมืองไทยไม่ใช่เรื่องง่ายนะ รายได้สู้ทางโน้นไม่ได้ แล้วก็เข้ากันไม่ได้หลายเรื่อง ขึ้นอยู่กับเขาไปก็ไม่มีอนาคต เลยเลิกกัน เรากลับเมืองไทย”

แล้วชีวิตคู่กับผู้ชายฝรั่งที่บังเอิญผ่านเข้ามาในชีวิตก็สิ้นสุดความสัมพันธ์ลงในเวลาประมาณ 3 ปี หญิงสาวกลับเมืองไทยพร้อมประสบการณ์จากต่างแดนและภาษาฝรั่งเศสที่สามารถสื่อสารได้เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งภาษา ต้นทุนเหล่านี้ทำให้เธอมีโอกาสมากขึ้น ประกอบกับความสัมพันธ์กับเพื่อนฝูงในวงการกลางคืนที่เธอยังคงติดต่อด้วยทุกครั้งที่เดินทางกลับเมืองไทย นานกลายเป็นสาวเนื้อหอมกริดกรายอยู่ในวงการบาร์เบียร์อย่างง่ายดาย แล้วระหว่างที่ออกเที่ยวตามบาร์เบียร์ของเพื่อนฝูงในค่ำคืนหนึ่ง หญิงสาวได้รู้จักกับชายอเมริกันนายหนึ่ง ความสัมพันธ์เริ่มต้นจากการพูดคุยนั่งดื่มในบาร์ ตามมาด้วยการไปฮอเลิเดย์นานนับสัปดาห์ ในที่สุดฝ่ายชายรับส่งเสียเลี้ยงดูอยู่ 4 เดือน ฝ่ายชายกลับมาเมืองไทยอีกครั้งและนัดพบกับเธอที่กรุงเทพฯ

“พอไปถึงที่ห้องพักเขาที่กรุงเทพฯ ไปเจอผู้หญิงอีกคนหนึ่งที่นั่ง เราเสียความรู้สึกมาก หลังจากนั้นไม่อยากจริงจังกับใครอีก เขาบอกว่า เขากลับประเทศไปตั้งหลายเดือนก็ต้องมีคนอื่นบ้าง เราก็คงมีคนอื่นเหมือนกัน”

วิธีเล่าเรื่องราวของหญิงสาวที่ชื่อนา สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามสร้างเงื่อนไขและใช้เงื่อนไขต่าง ๆ ให้ตนเองมีบทบาทในความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ ของชีวิต ไม่ใช่ว่าเธอจะโรคจิตเสมอไปแต่เธอไม่ยอมจมอยู่ในสถานการณ์ที่ทำให้ตนเองต้องเป็นฝ่าย

จำนน เช่น เมื่อครั้งที่เดินทางไปเที่ยวบ้านแฟนที่นครราชสีมา แล้วพบว่าแม่ของแฟนแสดงกิริยาไม่พอใจ เธอเดินทางกลับทันที หรือ เมื่อเธอพบว่าตนเองต้องอยู่อย่างหงอยเหงา และไม่มีโอกาสเรียนรู้ในฝรั่งเศส เธอใช้วิธีการ “งอแง” เพื่อขอให้แฟนหางานให้ทำ จนกระทั่งเมื่อรู้สึกว่ายาวนานไม่คิดถึงอนาคต ทั้งคู่ก็แยกทางกัน ไม่ว่ารายละเอียดในเรื่องราวที่เกิดขึ้นของนาจะเป็นเรื่องจริงหรือไม่ ไม่ใช่ประเด็นสำคัญเท่ากับว่า วิธีเล่าเรื่องของเธอได้พยายามที่จะทำให้อ่าน “ผู้อื่น” ได้ยินว่า เธอพยายามจะเป็นผู้กำหนดสถานการณ์และไม่ยอมตกอยู่ในสภาวะที่เธอต้องเป็นฝ่ายยอมจำนน หรืออีกนัยหนึ่งจะทำให้อ่านเห็นว่าผู้หญิงปรารถนาที่จะจัดความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอย่างเท่าเทียม

นาเมื่อครั้งเธอเป็นสาวรุ่นนับได้ว่าเป็น สาวเนื้อหอมที่สุดในละแวกบ้านคนหนึ่ง จนกระทั่งเธอตัดสินใจมารักกับหนุ่มนักศึกษาในช่วงแรกที่มาอยู่เชียงใหม่ จนไปอยู่กับหนุ่มฝรั่งเศส และต่อมามีชาวอเมริกันส่งเสียเลี้ยงดู ประสบการณ์เหล่านี้ได้ให้บทเรียนกับชีวิตในเรื่องเกี่ยวกับผู้ชายในหลากหลายแง่มุม

“ไม่คิดจะแต่งงานหรอก เพราะมันไม่อิสระ แต่งตัวไม่ได้ มีเพื่อนก็ไม่ได้ ไปเที่ยวไม่ได้ บางคนเจอกันก็ชอบ มารบเร้าชวนไปกินข้าว ไปก๊ี้ไป แต่เรากอยย้าว่า เป็นเพื่อนนะ ไม่จันทพอเห็นเราไปเทคแคร์แขกคนอื่นในบาร์ จะมาทำท่าโกรธ”

จนกระทั่งวันนี้เธอเรียกผู้ชายฝรั่งทุกคนที่มาหัวพันด้วยว่าเป็น “เพื่อน” หรือ “สปอนเซอร์” มีเฉพาะเพียงบางคนในบางช่วงเวลาที่ฐานะเป็น “แฟน” เท่านั้น ภาพลักษณ์ของนาในบาร์เบียร์คือสาวทรงเสน่ห์ที่มีความสัมพันธ์กับลูกค้าหลายคน เป็นที่รู้กันว่า พนักงานในบาร์เบียร์บอกว่าเธอมี “แฟน” หลายคน ขณะที่ในบรรดาชายหนุ่มทั้งหลาย มีเพียงคนเดียวที่เธอเรียกว่าเป็น “แฟน” เธอเป็นหนุ่มวัยเบญจเพสชาวสวิสเซอร์แลนด์ เขามาเป็นลูกค้าที่บาร์เบียร์ของเธอ ตอนแรกเพื่อนเธอเป็นฝ่ายจีบเธอ ในที่สุดเมื่อผ่านอาหารค่ำของคืนหนึ่ง เธอหันมาจีบหนุ่มคนนี้แทน

ผู้ศึกษาได้มีโอกาสอยู่ในสถานการณ์ที่หนุ่มสวิสเซอร์แลนด์มาเมืองไทย นานาพาเราไปพักยังบ้านเช่าของเธอ ในช่วงกลางวันทั้งคู่จะพักผ่อนที่บ้าน พอช่วงเย็น ชายหนุ่มจะมานั่งดื่มที่บาร์เบียร์ และจ่ายค่าเครื่องดื่มพร้อมกับเลี้ยงดื่มนาคาเป็นครั้งคราว ช่วงเวลานั้นมีหนุ่มอิตาเลียนมาติดพันนาคาเป็นเวลาหลายสัปดาห์ การแต่งกายของเธอเป็นหนุ่มฮิปปี เฝ้ายาวและเลี้ยงดื่มนาคาเพียงคนเดียวเท่านั้น ในคืนหนึ่ง ๆ หนุ่มอิตาเลียนผู้นี้จะแวะเวียนมานั่งดื่มเหล้าต่างประเทศตามถึงสี่เที่ยว เทียวละดื่มาถึงสามคืนขึ้นอยู่กับระยะเวลา

แม้ว่าในช่วงที่หนุ่มสวิสเซอร์แลนด์จะนั่งดื่มอยู่ในบาร์เบียร์ โดยนั่งเก้าอี้ตัวที่ติดกันกับหนุ่มอิตาเลียน ฝ่ายหญิงยังสามารถทนแค้นกับหนุ่มอิตาเลียนได้โดยเลือกที่ยืนภายในเคาน์เตอร์ ขณะที่ผู้ชายทั้งสองคนนั่งอยู่บนเก้าอี้ทรงกลมติดเคาน์เตอร์ ครั้นเมื่อหนุ่มอิตาเลียนออกไปจากบาร์เบียร์

นาก็จะเดินออกมาด้านนอกเคาน์เตอร์และนั่งติดกับหนุ่มสวิตเซอร์แลนด์ที่ได้ชื่อว่าเป็นแฟนของเธอ ทั้งคู่คุย ต้ม และจูบปาก ซอกคอ นาส่งสายตายิ้มหวาน ทำนองของเธอพิเศษอย่างเคย โดยการจัดวางตำแหน่งของขาทั้งสองข้างอยู่ตรงกลางระหว่างขาของฝ่ายชาย ช่วงที่โนบาร์ปราศจากลูกค้าประจำของนา การแสดงออกในมิติเรื่องเซ็กส์ถูกสร้างขึ้นในที่สาธารณะอย่างบาร์เบียร์ทันที เมื่อหนุ่มอิตาเลียนหวนกลับมาที่บาร์อีกครั้ง หญิงสาวหยุดการแสดงดังกล่าวอย่างที่ไม่ทำให้ฝ่ายใดรู้สึกละอาย

นาพูดถึงหนุ่มอิตาเลียนผู้นี้ว่า "ถ้าไปนอนกับมัน สงสัยอีกวันต้องเรียกรถพยาบาล ทำทางมันคงชาติสุดท้ายนะ ผมเหนียวเหนอะ ทางเกงไม่เคยเปลี่ยน ยี่ แค่นี้ก็จะแย่แล้ว" แม้ว่าหลังจาก เธอจะแสดงความรู้สึกกับพนักงานในบาร์เช่นนั้น แต่เธอก็ส่งยิ้มหวานทั้งปากและตาให้กับเขาทุกครั้งที่เราจะมาเยือน เพราะลูกค้าชั้นดีสำหรับนาคือ ลูกค้าที่ดื่มมาก ว่านอนสอนง่ายตามที่เธอต้องการและที่สำคัญคือหลงเสน่ห์เธอ นาส่งยิ้มหวานกับลูกค้าชั้นดีพร้อมกันหลาย ๆ คนได้อย่างไม่ยากเย็น หากลูกค้าคนใดแสดงอาการ "งอน" หรือไม่พอใจ เธอจะเข้าไปจ้อง หากฝ่ายนั้นยังคงทำท่าเฉยเมยหรือต่อว่าเธอในทำนองเจ้าชู้ เธอจะตอบโต้โดยหยิบยกเอา "การเรียกร้องความเข้าใจ" มาเป็นเครื่องมือ เช่น

"คุณไม่เข้าใจหรือว่าฉันทำงานอย่างนี้ต้องเทคแคร์ลูกค้า แค่ว่ามาหอมแก้มทักทาย ฉันไม่ได้ไปนอนกับเขา นี่ คุณมาทำท่าแบบนี้กับฉันทำไม"

การต่อว่าลูกค้าของหญิงสาวมีลักษณะตัดพ้อขอความเห็นใจในช่วงแรก จากนั้นเธอจะแสดงกิริยาเมินเฉยใส่ลูกค้าบ้าง ในที่สุดอีกฝ่ายหนึ่งก็กลับมามองเธอโดยดี นาพูดกับผู้ศึกษาถึงเรื่องการต่อว่าลูกค้าที่มีอาการนิ่งหงว๋วา

"พอแมกกีไม่ใช่ จะมาว่าได้ไง ไม่ได้เป็นอะไรกัน ฉันไม่ใช่เมียแก และไม่ใช่เมียใครทั้งนั้น"

คำพูดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการให้ความหมายของ "เมีย" ในด้านหนึ่งคือ การที่เซ็กส์ของผู้หญิงมอบให้กับผู้ชายเพียงคนเดียว แต่สำหรับนา เธอถือว่าเธอเป็นเจ้าของเซ็กส์ของตนเอง ไม่ได้ผูกขาดอยู่กับผู้ชายคนเดียว ดังนั้นเธอเท่านั้นที่จะผู้ตัดสินใจ

แม้ว่าด้านหนึ่งนาจะทำหน้าที่บริการไม่แตกต่างจากหญิงบริการในบาร์เบียร์ แต่ในอีกสถานภาพหนึ่งเธอมีฐานะเป็นเจ้าของบาร์เบียร์ ซึ่งนาเองก็เป็นผู้เลือกใช้สถานภาพทั้งสองสถานภาพในเงื่อนไขและคู่ปฏิสัมพันธ์ต่าง ๆ กัน แน่นอนว่าในฐานะของเจ้าของบาร์ย่อมแสดงสถานภาพที่เหนือกว่าได้ เช่น การจัดงานวันเกิด โดยมีลูกค้าประจำจำนวนหนึ่งมาร่วมงานและลูกค้าหน้าใหม่ที่มาติดพันเธอ นาพูดถึงงานวันเกิดว่า

"ไฮ้ไฮ สนุกมากเมื่อคืนที่น่าจะมาร่วมด้วย เจ้าบ่าวเต็มไปหมด"

‘เจ้าบ่าว’ คำเรียกสถานภาพที่แสนจะศักดิ์สิทธิ์ในการประกาศความสัมพันธ์กับผู้ชายคนหนึ่งที่กำลังจะเป็นสามีของเจ้าสาวในอนาคตตามบรรทัดฐานของสังคม กลับถูกผู้หญิงนำมาใช้เรียกโดยที่ไม่หลงเหลือความหมายเก่า ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความไม่ปรารถนาความสัมพันธ์อย่างตายตัวตามกฎหมายเกณฑ์ของสังคม

ขณะเดียวกันเธอต้องระมัดระวังการแสดงออกที่ไม่ทำให้เสีย “เกียรติ” ในฐานะเจ้าของบาร์เบียร์ ซึ่งในอีกภาพลักษณ์หนึ่งเปรียบเสมือนเป็น “สาวไฮโซ” ในกลุ่มผู้หญิงที่ทำงานในแวดวงบาร์เบียร์และมีฐานะใกล้เคียงกับ “มาดาม” โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเลือกคู่ครองที่มาจากกลุ่มลูกค้า นาเล่มาถึงลูกค้ารายหนึ่งที่หน้าตาหล่อเหลา แต่งกายดี เขามาเป็นแขกประจำในบาร์และออฟฟิศงานในบาร์ออกไป วันแรกที่ชายหนุ่มผู้นี้มาเยือนบาร์เบียร์ เธอเข้าไปทักทายเขา แต่เขากลับแสดงกิริยาสนใจพอเป็นมารยาทเท่านั้น ตอนหลังชายหนุ่มผู้นี้เริ่มมีความคุ้นเคยกับเธอมากขึ้น และเมื่อรู้ว่าเธอเป็นเจ้าของบาร์ เขายพยายามติดต่อกับเธอทั้งในบาร์เบียร์และนอกบาร์เบียร์ด้วยการโทรศัพท์มาชวนไปรับประทานอาหาร หรือมาเล่าเรื่องราวของตนเองให้หญิงสาวฟัง

“เขามาสารภาพว่า อยากมีเพื่อน แล้วเด็กที่เขาไปด้วย ตื่นเช้าขึ้นมาเอาเงินแล้วก็กลับ เขาอยากมีเพื่อนคุย ช่วยแนะนำเรื่องโน้นเรื่องนี้ เราคิดว่า รูปร่างหน้าตา เรื่องเงินอะไร เขาก็โอเคนะ คิมทีละพันกว่าทุกครั้ง แต่ติดอยู่ตรงที่ว่า ถ้าเราไปกับเขา คนจะนิินทาว่า เราไปได้ “ศพ” มา ”

“ศพ” ที่หญิงสาวเอ่ย หมายความว่า ผู้ชายคนนั้นผ่านผู้หญิงอื่นมาแล้วกว่าจะตกถึงนา หน้าซ้ำ ผู้หญิงอื่นที่ว่ายังเป็นพนักงานในบาร์เบียร์ที่เธอเป็นเจ้าของเสียด้วย การคำนึงในประเด็นดังกล่าวเป็นเรื่องของศักดิ์ศรีในกลุ่มของผู้หญิงบาร์ที่มีสถานภาพเป็นเจ้าของบาร์หรือเป็น “มาดาม” ซึ่งถือว่ามืสถานภาพที่สูงกว่าผู้หญิงบาร์เบียร์ที่เป็นพนักงานทั่วไป

ในฐานะของเจ้าของบาร์เบียร์และผู้หญิงที่มีประสบการณ์ในการทำงานกลางคืน นาสอนพนักงานหลายคนในบาร์ว่า ไม่ต้องไปติดกับรูปลักษณ์หรือวัยของลูกค้า แต่ให้คำนึงถึงรายรับที่จะได้เป็นหลัก แต่นั่นเป็นการตอกย้ำคุณค่าให้พนักงานที่เพิ่งเริ่มงานใหม่ ๆ ตระหนักว่าการบริการทางเพศเป็น “งาน” ซึ่งมีเป้าอยู่ที่การซื้อขาย แต่สำหรับสถานภาพของ “สาวไฮโซ” ที่มีประสบการณ์มากและเคยอยู่กินกับฝรั่งในต่างประเทศมาแล้ว หน้าซ้ำยังเป็นเจ้าของบาร์เบียร์

¹ คินวันหนึ่งเพื่อนของนา มาฉลองวันเกิดที่บาร์เบียร์แห่งที่นาเป็นเจ้าของ หญิงสาวผู้นี้เคยทำงานในบาร์เบียร์มาก่อนและปัจจุบันมีสามีเป็นชาวตะวันตก กิริยาท่าทางของเธอดูเปรี้ยวและกริดกราย ระหว่างที่สนทนากับเพื่อนฝูงที่อยู่ในฐานะเดียวกัน เธอเรียกตนเองกับเพื่อนฝูงที่ชวนมาร่วมงานรวมทั้งนาในฐานะเจ้าของบาร์เบียร์ว่า “สาวไฮโซแห่งเมืองเชียงใหม่” ขณะที่พนักงานในบาร์บางคนเรียกเธอว่า “มาดาม” ซึ่งหมายถึงผู้หญิงที่มีฝรั่งรับเลี้ยงดู

มาตรฐานในการเลือกลูกค้าควรมีระดับมากกว่าการคำนึงถึงเรื่องเงินทองเท่านั้น และแน่นอนว่าลูกค้าที่ไปกับระดับเจ้าของบาร์จะต้องดูผลงานตามสมควรในการคงไปไหนมาไหนให้สมฐานะของความเป็นเจ้าของบาร์เบียร์ นาเล่มาถึงบางขอกมุมที่เธอปิดบังคนรอบกายเพราะไม่เช่นนั้นจะได้รับการตากดางเย้ยหยัน

“ครั้งหนึ่งเคยไปกับคนเฒ่าที่สุกที่สุดในโลก อายุ 67 ปี ไปกับเขาประมาณ 4 วันมั้ง รู้จักกันเพราะเขามานั่งดื่มที่บาร์ และเรากำลังขัดสน หนุเงินไม่ทัน แต่ก็อาย ไม่อยากไปกับเขา เลยใช้วิธีไปหาเขาที่ห้องพัก บางทีก็ไปตอนดึก ๆ บางทีไป 6 โมงเช้า แล้ว 9 โมงเช้าก็กลับ อยู่ได้ 4 วัน ได้เงินมาหมื่นกว่าบาท เขาชวนไปซื้อบั้งตามห้าง โทร.มาบอกว่า มาหาผมที่ห้างสิ จะได้ซื้อของ เราไม่กล้าไปหรอก อายจะตายไป เดินคงกับคนแก่ ตามห้างคนเยอะ เดียวเจอคนรู้จัก เอาไปพูดปากต่อปาก เราเลยบอกเขาไปว่า ฉันไม่ค่อยสบาย คงไปไม่ได้หรอก เขาถามว่า อยากได้อะไร เราบอกไปว่า เอาน้ำหอมก็แล้วกัน เขาซื้อน้ำหอมมาฝาก เวลาไปหาเขาที่โรงแรม นั่งกินข้าวที่ล็อบบี้ เราต้องก้ม ๆ หน่อย ไม่กล้านั่งเข้ด กลัวเจอคนรู้จัก เขาจะเอาไปเม้ากันว่า ว้าย มากับคนเฒ่า พอเขาจะชวนไปไหน เราจะบอกว่า อู๊ย ช้างนอกมันร้อน ขึ้นไปบนห้องนอนดูหนังอะไรกันดีกว่า อยู่กับแกก็รู้สึกเหมือนพ่อ แกจะเอารูปสถานที่ที่บ้านเกิดแกมาให้ดู คุยโน่นนี่ให้เราฟัง ก่อนกลับแกจะให้เงินทีละ 3,000-4,000บาท แกบอกว่า อยากให้เราหยุดทำงาน ไปเรียนหนังสือต่อ”

ลูกค้าวัยปลายคน เป็นความไม่ลงตัวของผู้หญิงบาร์เบียร์ที่มีระดับ แต่น่ายังคงแอบไปกับลูกค้าที่อายุมากเหล่านั้นหลายครั้ง เธอเล่าว่า บางคนประทับใจในตัวเธอมาก เพียงแค่เธอจัดข้าวของในห้องพักของเขาให้เป็นระเบียบเท่านั้น ลูกค้าก็ชื่นชมต่าง ๆ นานาและพร้อมจะมอบอนาคตใหม่ให้เธอ

“คนนี้แก่มาก มาดื่มที่บาร์หลายหน คินหนึ่งแกเฒ่ามาก เราเลยตัดสินใจไปส่งที่ห้องพัก แต่แก ขอโทษนะ ของแกไม่แข็ง เลยไม่ได้นอนกัน คินนั้นเราเทคแคร์แก จัดข้าวของในห้องที่มันกระจัดกระจายให้ ตอนเช้าแกตื่นขึ้นมาเจอ ดีใจมาก ก่อนกลับให้เงินเราไว้ แล้วขอเลขบัญชี พอกลับไปก็โอนเงินเข้าบัญชีมาให้ แกบอกว่าไม่เคยมีใครดีกับแกแบบนี้มาก่อน และยังบอกว่าคนดี ๆ อย่างเราไม่เหมาะกับงานบาร์หรอก น่าจะหางานกลางวันทำมากกว่า เราก็ตอบกลับไปตามเรื่อง โอ้เอ๊ย จะไม่ให้เราทำงานกลางคืนได้ไง เพื่อนฝูงเราอยู่กลางคืนหมด ถ้าเราตื่นมาตอนกลางวันเราจะไปคุยกับใคร”

ผู้หญิงมากประสบการณ์อย่างนา รู้จักลูกค้าในหลากหลายประเภท เธอพบว่า ฝรั่งส่วนใหญ่ที่เดินทางมาเที่ยวเมืองไทย ส่วนแต่เป็น “คนชี่เหงา” เพียงแค่ได้รับการเอาใจใส่จากผู้หญิงไทยเล็กน้อยเท่านั้น ก็หลงเสน่ห์เสียแล้ว ในประเด็นนี้ใกล้เคียงกับความเห็นของยศ สันตสมบัติที่ตั้งข้อสังเกตว่า ไม่เพียงแค่รูปลักษณ์ภายนอกของผู้ชายฝรั่งเหล่านี้ที่ไม่ได้มีเสน่ห์น่าดึงดูดเท่านั้น

แต่สภาพชีวิตของพวกเขาอยู่อย่างเปลี่ยวเหงาในประเทศบ้านเกิดอีกด้วย ดังนั้นการที่ผู้หญิงแสดงความสนใจหรือให้ความสำคัญกับพวกเขาจึงเป็นวิถีปฏิบัติที่เขาไม่ค่อยมีโอกาสจะได้รับในบ้านเกิด (Yos, 1994: 16)

“ผู้หญิงไทยเอาใจเก่ง ทำอาหารก็ได้ ไม่เหมือนผู้หญิงฝรั่ง เขาไม่ค่อยสนใจเรื่องพวกนี้ และที่เมืองนอกก็เหงาด้วย เจอแขกคนหนึ่งฟังแล้วน่าสงสารมาก เป็นคนสวิตเซอร์แลนด์ เขาบอกว่า กินข้าวกับข้างฝามาตั้งหกปี”

ยิ่งผู้หญิงที่ทำงานในบาร์เบียร์มีประสบการณ์เกี่ยวกับผู้ชายฝรั่งเหล่านี้มากเพียงใด โอกาสที่เธอจะพลิกสถานการณ์ให้เป็นฝ่ายนำยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น เช่นเดียวกันกับนาในทุกวันนี้ สถานภาพของเจ้าของบาร์เบียร์ เป็นการลงทุนแบบหนึ่งในระยะยาวตราบเท่าที่เธอยังอยู่ในวงการกลางคืน ขณะเดียวกันเธอก็ใช้ประสบการณ์และความเป็นหญิงของเธอเป็นเครื่องมือในการบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้าทั้งหลายตามที่จังหวะและโอกาสเอื้ออำนวยให้

แก้ว : ผู้หญิงด้นรนทุกรูปแบบ

หากหล้าและนาเป็นตัวอย่างของความสำเร็จในแบบที่แตกต่างกัน ชีวิตของแก้วเป็นภาพสะท้อนของผู้หญิงที่พยายามด้นรนทุกรูปแบบเพื่อ “เลี้ยงแม่และลูกของฉัน” เธอเป็นสาวใหญ่วัย 45 ปี เกิดที่จังหวัดเชียงราย และใช้ชีวิตวัยสาวอยู่ที่เชียงใหม่ โดยการทำงานตามร้านอาหารคอฟฟี่ช็อป ซึ่งล้นแล้วมีการบริการทางเพศแอบแฝงทั้งสิ้น จนกระทั่งได้รับการแนะนำจากเพื่อนร่วมอาชีพบางคน ทำให้เธอเข้าทำงานบริการกับลูกค้าฝรั่งที่บาร์อะโกโก้แห่งหนึ่ง แก้วทำงานเป็นพนักงานเดินบนเวทีในบาร์อะโกโก้ราวปีเศษ ระหว่างนั้น เธอรู้จักกับลูกค้าชาวอังกฤษวัย 50 กว่าปี วัยที่อยู่ในช่วงปลาย 30 ปีของแก้ว เป็นแรงผลักดันที่สำคัญในการคาดหวังใครบางคนที่เป็นความมั่นคงในชีวิต ความมั่นคงทั้งกายและใจเป็นความปรารถนาที่เธอแสวงหามาทั้งชีวิต แต่ยังไม่มีโอกาสพบเจอ

แก้วผ่านประสบการณ์การพึ่งพาตนเองมาโดยตลอด นับตั้งแต่เธอเริ่มเข้าสู่วัยสาว เธอมีความสัมพันธ์กับหนุ่มคนไทย ความหวานตล�ในวัยหนุ่มสาวทำให้ความสัมพันธ์พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ทั้งคู่รู้จักกันในเวลาสั้น ๆ ที่บ้านเกิดของฝ่ายหญิง โดยฝ่ายชายเป็นคนต่างถิ่นที่มาทำงานต่างจังหวัด ฝ่ายหญิงไม่มีโอกาสรู้ว่าเขามีลูกเมียอยู่แล้วจนกระทั่งมีลูกชายด้วยกันหนึ่งคน แม้แก้วจะตามทวงสิทธิและความรับผิดชอบจากฝ่ายชายแต่ดูจะไม่มีผลแต่อย่างใด แก้วในวัยสาวจึงก้มหน้ารับชะตากรรมหาเงินส่งเสียเลี้ยงลูกชาย ซึ่งฝากไว้ในความดูแลของยาย

เมื่อพบชายวัยกลางคนชาวอังกฤษที่แสดงความมุ่งมั่นในการพัฒนาความสัมพันธ์อย่างยั่งยืนกับแก้ว เธอหมายมั่นว่าจะเริ่มต้นลงหลักปักฐานกับการใช้ชีวิตคู่อย่างจริงจัง ความ

สัมพันธ์เริ่มต้นอย่างสดใส ขณะที่ฝ่ายชายมอบความเชื่ออาทรและการช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจตามสมควรแก่เธอ เหล่านี้เป็นพื้นฐานของการสร้างความมั่นใจในความสัมพันธ์ระยะแรก แก้วตัดสินใจลาออกจากการเป็นพนักงานเดินในบาร์อะโกโก้ และเริ่มบทบาทของการเป็น “เมีย” ประณิบัติดูแล ผู้เป็น “สามี”

“เราออกมาเช่าบ้านอยู่กันเป็นครอบครัว เรามีเงินเลี้ยงจากรัฐบาล ส่วนใหญ่อยู่ที่เชียงใหม่ตลอด เขาเป็นคนชอบเที่ยว ตอนแรก ๆ เข้าใจว่า เขาเป็นคนแบบนี้ตั้งแต่ตอนคบกัน อยู่ ๆ กันไปได้ประมาณสามปี เขาออกเที่ยวหนักขึ้น บางคืนก็กลับมา บางคืนก็ไม่กลับมา ที่อยู่บ้านคนเดียว หลายครั้งนอนรอเขา น้ำตาไหล และหลับไปไม่รู้ตัว เป็นความรู้สึกที่ชอกช้ำมาก เราเริ่มคิดแล้วว่า เราคงไม่มีโชคในเรื่องผู้ชาย”

แก้วใช้เวลาถึงสามปีในการประดับประดาความสัมพันธ์แต่เพียงฝ่ายเดียว ในที่สุดความอดทนก็หมดลง เมื่อความสัมพันธ์สิ้นสุดลง นัยหมายถึง การสิ้นสุดการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจโดยที่ภาระในเรื่องบ้านเช่า และรายจ่ายอื่น ๆ ในชีวิตยังคงเป็นความจำเป็น แก้วนำเงินที่เก็บหอมรอมริบมาลงทุนซื้อจักรยานยนต์เพื่อให้ลูกค้าฝรั่งเช่าเป็นรายวัน

การอยู่กินกับชายอังกฤษในช่วงเวลาหนึ่งสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์แบบปากต่อปาก ทำให้มีลูกค้ามาเช่าจักรยานยนต์ของเธอ จากหนึ่งคันเพิ่มเป็นสองคัน สามคัน เธอซื้อเครื่องซักผ้าและลงมือรับจ้าง ซัก อบ รีด อีกรางหนึ่งเพิ่มเติมด้วย เธอบอกว่าโชคยังดีที่บ้านเช่าของเธอแม้จะต้องเสียค่าเช่าในราคาสูงลิบแต่ก็ตั้งอยู่ในสถานที่ที่พอจะเข้ามาค้าขายได้บ้าง แต่กิจการเหล่านี้ขึ้นอยู่กับฤดูกาลท่องเที่ยวเป็นอย่างมากขณะที่รายจ่ายยังคงปริมาณเท่าเดิม ประกอบกับความคิดที่ว่า เธอคงไม่มีหวังในการสานสัมพันธ์อย่างถาวรกับผู้ชายสักคนหนึ่ง

หวนกลับสู่ชีวิตกลางคืนในฐานะผู้หญิงทำงาน

แก้วออกหางานทำตามบาร์เบียร์อีกครั้ง เธอเลือกบาร์เบียร์เล็ก ๆ แห่งหนึ่ง ด้วยเหตุผลที่ว่าไม่เข้มงวดในเรื่องกฎเกณฑ์การทำงานและไม่พลุกพล่านเหมือนบาร์อะโกโก้ ประสบการณ์ที่เธอมีไม่ว่าจะเป็นปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าหรือการเรียนรู้จากผู้ชายฝรั่งจากชายชาวอังกฤษ ทำให้แก้วสามารถจัดวางภาพลักษณ์ในการทำงานบาร์เบียร์ได้เป็นอย่างดี นอกจากเธอจะไม่ขัดเงินในการใช้ภาษาอังกฤษ เธอยังมีทักษะในการประเมินลูกค้าและจัดวางกิริยาท่าทางที่ทำให้ลูกค้ารู้สึกว่าคุณเองเป็นบุคคลสำคัญอีกด้วย

สาวใหญ่วัยต้นสี่สิบอย่างเธอเลือกใช้ความเป็นหญิงในหลายลักษณะ เช่น ความสุภาพ อ่อนโยน เรียบร้อยเมื่อดูจากการจัดวางกิริยาท่าทางภายนอก ขณะเดียวกันก็มีความเร้าร้อนในเรื่องเช็กลูกค้าอยู่ในทีเมื่อประเมินว่าความต้องการของลูกค้าอยู่ในภาวะอารมณ์นั้น ๆ แก้วมีลูกค้า

ประจำหลายคน และส่วนใหญ่เป็นลูกค้าที่มานั่งดื่ม พุดคุยและกระตุ้นหรือตอบสนองให้อีกฝ่ายเกิดความพึงใจในเรื่องเช็คส์

คืนวันหนึ่ง ในราวหนึ่งนาฬิกาเศษของวันใหม่ ที่บาร์เล็ก ๆ แห่งที่แก้วประจำอยู่เหลือพนักงานในบาร์เพียง 4 คน เท่านั้น หนึ่งในกลุ่มนั้นคือ ผู้ศึกษา พนักงานบริการนั่งดื่มสองคน และแก้ว ซึ่งกำลังนั่งดื่มกับลูกค้าประจำของเธอคนหนึ่งชื่อวิลเลียม บริเวณเก้าอี้ริมเคาน์เตอร์ตัวในสุดของบาร์ ทั้งคู่ที่นั่งดื่มเบียร์ตั้งแต่สี่ทุ่มเศษโดยดื่มกันไปฝ่ายละ 4 ดื่ม ฝ่ายหญิงลุกขึ้นมาเดินในท่าทางแบบเน้นทรวดทรงและเรียวร่างพร้อมกับหัวเราะและพูดขึ้นว่า “เทน มินิท สเปเชียล—ten minutes special” ขณะที่วิลเลียมปรบมือและเฝ้ามองเธอด้วยดวงตาหยาดเยิ้ม แก้วค่อย ๆ บรรจงถอดเสื้อตัวนอกให้เหลือเพียงเสื้อชั้นในสีดำที่มีลูกไม้ประดับปกปิดและเดินไปหยุดอยู่ตรงหน้าลูกค้า ฝ่ายชายก้มตัวเอาใบหน้าซุกลงที่ร่องอกของแก้ว สองมือลูบไล่ไปตามรูปร่างและบั้นท้ายของฝ่ายหญิง แก้วนั่งลงบนตักของลูกค้าและปล่อยให้มือของฝ่ายชายมีอิสระอย่างเต็มที่ในการสัมผัสเนื้อตัวของเธอ

วันรุ่งขึ้นผู้ศึกษาพบแก้วที่บ้านพักของเธอในช่วงกลางวันและถามเธอว่าเมื่อคืนนี้ไปกับลูกค้ารายดังกล่าวหรือไม่ เธอตอบว่า

“ไม่ไปหรอก วิลเลียมนี้รู้จักกันมานานแล้ว เขาชอบแบบนี้แหละ ไม่เคยพาผู้หญิงไปนอนด้วย ส่วนมากมานั่งดื่ม คุย เมื่อคืนที่ลุกขึ้นมาเดินโชว์เพราะว่า อยากดึงดูดเขาไว้ ยังไม่อยากจะรีบกลับ”

เมื่อถามกับพนักงานนั่งดื่มที่อยู่รวมในสถานการณ์ค่าคืนที่ผ่านมา หญิงสาวคนหนึ่งบอกเล่าใกล้เคียงกับแก้ว แต่เพิ่มเติมข้อมูลว่า

“ทุกทียิ่งกว่านี้อีก ไหววิลเลียมเนี่ย มันไม่ชอบเอาผู้หญิงไปนอน แต่ชอบให้ชักว้าวให้มันเลี้ยงดื่มดื่นนะ ให้ทิปทีละพันบ้าง สองพันบ้าง พอตีเมื่อคืนนี้พี่ (หมายถึงผู้ศึกษา) อยู่ด้วย พี่แก้วเขาเลยเกรงใจไม่กล้าทำ”

การปรากฏตัวของผู้ศึกษาในบาร์เล็กแห่งนี้เริ่มต้นตั้งแต่ตอนภาษาอังกฤษให้กับพนักงานในบาร์เบียร์ และเข้ามาทำงานหาประสบการณ์ในฐานะพนักงานผสมเครื่องดื่มและนั่งดื่มกับลูกค้า ถึงแม้ผู้ศึกษาจะมีความคุ้นเคยกับพนักงานหลายคนเป็นอย่างดี แต่เรื่องบางเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางเพศ ยังคงเป็น “เรื่องส่วนตัว” ที่ผู้ศึกษาเป็น “คนนอก” อยู่ดี

ตัวอย่างของสถานการณ์ในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างแก้วกับลูกค้า เป็นเพียงช่วงต้น ๆ ที่ผู้ศึกษารู้จักกับแก้ว ต่อเมื่อเวลาของการทำความรู้จักและพร้อมจะรับฟังความเป็นไปในชีวิตของ

ผู้หญิงที่ทำงานบาร์เบียร์ ผ่านพ้นไปนานเกือบสองปี ช่องว่างทางความคิดระหว่างผู้ศึกษากับผู้หญิงบาร์เบียร์ในกลุ่มที่ศึกษาเริ่มแคบลง

ภาพลักษณ์ของแก้วในช่วงกลางวันทำงานรับจ้างซักเสื้อผ้าให้กับนักท่องเที่ยวและรับผ้าจากลูกค้าตามเกลเฮาส์ เธอใส่ชุดกางเกงขาสั้นกับเสื้อยืด ผมที่ปล่อยยาวกลางหลังในช่วงค่ำคืนถูกมัดวนเหน็บไว้อย่างลวก ๆ หน้าตาซีดปราศจากเครื่องสำอางค์ใด เธอตื่นราว 9-10 โมงเช้า ตื่นกาแฟ สูบบุหรี่สองสามตัว บางครั้งแทบจะไม่ทันชำระล้างร่างกายตนเอง เปิดโทรทัศน์ไว้เป็นเพื่อนคลายเหงา หาอาหารให้สุนัขสองตัวที่แสนซื่อสัตย์และเป็นเพื่อนเธอทุกเมื่อเชิ้อยาม เริ่มลงมือซักผ้ากองโตด้วยเครื่องซักผ้า นั่งเอนกายนอนดูโทรทัศน์ ช่วงใกล้เที่ยง หนังสือพิมพ์รายวันที่เธอรับประจำมารออยู่ในกล่องหน้าบ้านแล้ว แก้วอ่านหนังสือพิมพ์จบหนึ่งรอบ เธอนำผ้าที่ซักไว้ออกตากปรุงอาหารรับประทานของตนเองและสุนัขทั้งสองตัว เอนกายหลับตาลงงีบใหญ่ สะดุ้งตื่นขึ้นมาอีกครั้ง รีบออกไปเก็บผ้าที่ตากแดดไว้ กางโต๊ะรีดผ้า และเริ่มลงมือรีดเสื้อผ้าทั้งหลาย เมื่อรีดเสร็จนำใส่ถุง ส่วนหนึ่งรอให้ลูกค้ามารับ และอีกส่วนหนึ่งเธอต้องนำไปส่งตามเกลเฮาส์

กว่าจะเสร็จภารกิจเหล่านี้เวลาล่วงเลยราวหกโมงเย็น แก้วรับประทานอาหารอีกมื้อและเตรียมอาหารให้กับเจ้าสุนัขแสนรัก พอตะวันลับฟ้าไปแล้ว แก้วอาบน้ำ แต่งตัวด้วยกระโปรงชุดติดกันสั้นเหนียวสีดำ หยิบเครื่องสำอางค์ราคาถูกที่เตรียมพร้อมอยู่แล้วในกระเป๋าถือออกมาบรรจงทารองพื้นทีหน้าเพื่อกลบร่องรอยไม่พึงประสงค์ ทาแป้งทาบ แต่งคิ้วและทาปาก ลวมรองเท้าส้นสูงและเดินปิดประตูหน้าต่างทุกบาน เปิดไฟไว้หนึ่งดวงพร้อมพัดลมหนึ่งเครื่อง พร้อมกำชับสุนัขที่ซื่อสัตย์ว่า “เฝ้าบ้านดี ๆ นะ มามี้ออกไปทำงานก่อน เดี่ยวกลับจะ” น้ำเสียงของแก้วฟังดูอบอุ่นและใจดี สุนัขสองตัวเห่าตอบรับและเดินมาส่งเจ้านายที่หน้าประตูบ้าน แก้วสตาร์ทรถจักรยานยนต์และปิดประตูรั้วบ้านแน่นหนาออกไปเริ่มงานในภาคดึกอีกครั้ง

ชีวิตประจำวันของแก้ว วนเวียนอยู่เช่นนี้ โดยปกติเธอจะกลับบ้านไม่เกินสามนาฬิกาของวันใหม่ นาน ๆ ครั้งจึงจะกลับเข้าสักหนหนึ่งเมื่อต้องไปค้างกับลูกค้าแบบข้ามคืน ครั้งหนึ่งระหว่างที่ผู้ศึกษาแวะไปสนทนากับแก้วที่บ้านพัก เธอกำลังรีดผ้ากองโตพร้อมกับดูรายการข่าว ซึ่งผู้สื่อข่าวโทรทัศน์นายหนึ่งเกริ่นตอนจบของสัปดาห์เกี่ยวกับการตื่นนอนของชาวบ้านในชนบทที่หาอาชีพเสริมในหมู่บ้านว่า “ไม่มีความจนในหมู่บ้าน” แก้วมีปฏิกิริยาต่อคำพูดดังกล่าวทันที “ที่นี่ไง ขยันแล้วยังจน ดูสิ ตื่นขึ้นมาเริ่มงานงก ๆ ไปถึงเย็น ตกดึกต้องออกไปทำงานอีก ไม่เห็นจะรวยขึ้น”

แม้แก้วจะมีรายได้หลายทางนับตั้งแต่ การให้เช่าจักรยานยนต์ การรับจ้างซักเสื้อผ้า การออกไปทำงานบาร์เบียร์ที่ได้ทั้งค่าดื่มและค่าทิป รวมถึงการออกไปบริการลูกค้าเป็นครั้งคราว แต่หญิงผู้นี้ก็มีรายจ่ายมากมายหลายทางเช่นเดียวกัน เริ่มจากค่าใช้จ่ายส่วนตัวของเธอในชีวิตประจำ

วัน เธอยังมีสถานภาพของความเป็นลูกสาวที่ต้องรับผิดชอบแม่วัย 70 ปีเศษ รวมทั้งจนเจือญาติที่น้องที่มักจะมีปัญหาเรื่องเงินทองอยู่เป็นประจำ รวมถึงสถานภาพของ "ความเป็นแม่" ของลูกชายวัย 20 ปีเศษ ที่แม่ปัจจุบันจะเลิกเรียนหนังสือแล้วแต่ยังไม่สามารถรับผิดชอบเรื่องทางเศรษฐกิจของตนเองได้ หน้าซ้ายยังมีผู้หญิงคนหนึ่งมาเป็นเมียอีกด้วย เหล่านี้ล้วนเป็นรายจ่ายที่เป็นห่วงผูกคอผู้หญิงวัย 40 ปีเศษผู้นี้

ครั้งหนึ่งที่สาวของแก้วมาพักกับเธอที่เชียงใหม่ พี่สาวคนนี้ทำหน้าที่เป็น "ภรรยา" ของสามีเพียงคนเดียวมาตลอดชีวิต แก้วไม่ได้ปกปิดพี่สาวเรื่องการหางานกลางคืน เธอกลับบ้านดึกราวตีสี่ กว่าจะเข้านอน พี่สาวของเธอก็ตื่นเช้าเสียแล้ว พี่สาวพูดกับแก้วว่า "งาน บ้า ๆ บอ ๆ อะไร เลิกดีสิ ดีห้า" แก้วรู้สึกน้อยใจกับคำพูดของพี่สาวมาก เพียงแค่เธอตื่นเก้าโมงเช้า พี่สาวก็บ่นว่าเธอตื่นสายเสียแล้ว เธอพูดกับตัวเองในใจเมื่อโดนคำตำหนิว่า "ไม่ใช่เพราะงานบ้า ๆ บอ ๆ แบบนี้หรือที่เลี้ยงแม่ และเลี้ยงลูกของฉันมาได้"

แก้วเจ็บปวดกับคำพูดของพี่สาวที่วิจารณ์ชีวิตประจำวันของเธอ โดยเฉพาะประโยคที่ว่า "บ้านก็สกปรก แคบ คนอยู่ก็เหมือนเป็นผีบ้า โรคประสาท อยู่กับหมา" เธอระบายความรู้สึก แหวตาปวดร้าว

"ใจคนเรานิม ๆ นะน้อง ถ้ามันถูกแทงก็เจ็บ พี่รู้ว่า พี่ต้องอยู่คนเดียว พี่หาทางอยู่ให้ได้ ในแบบของพี่ ดูหนังที่บ้าน อยู่กับหมา เลือกที่จะไม่ไปหาเพื่อน ไม่พาผู้ชายมาบ้าน เพราะพี่ถือว่าบ้านเป็นที่ส่วนตัว จะไม่พาผู้ชายมาค้างที่นี่"

แก้วแยกแยะพื้นที่บ้านออกจากที่ทำงานกลางคืนอย่างชัดเจน เธออธิบายเพิ่มเติมว่า หากผู้ชายจะชวนผู้หญิงไปนอนด้วย ก็ควรจะมีปัญหาหาที่ให้นอน และเธอไม่ต้องการให้ใครมาดูถูกอีกประเด็นหนึ่งหากมีการพาผู้ชายมานอนเป็นครั้งแรก ก็ต้องมีปัญหาอื่น ๆ ตามมา

"เวลาไปบาร์ก็ไปทำงานบริการ อยู่บ้านเราก็รับจ้างซักผ้า มีรถให้เช่า"

นี่เป็นวิธีการแยกแยะตัวตนระหว่างผู้หญิงกลางคืนออกจากตัวตนด้านอื่น ๆ ที่อยู่ในบุคคลคนเดียวกันของสาวใหญ่ผู้นี้

ทุกวันนี้แก้วไม่ได้คิดถึงเรื่องการแต่งงานอีก เธอย้ำกับคนใกล้ชิดหลายครั้งว่า "พี่ไม่มีโชคเรื่องผู้ชาย" แม้เธอจะมีผู้ชายฝรั่งหลายคนเป็นสπόνเซอร์และบางคนพูดถึงการแต่งงานกับเธอ เธอติดต่อทางจดหมาย โทรศัพท์และโทรสารกับผู้ชายฝรั่งสองสามคนเพื่อสานสัมพันธ์และได้รับความช่วยเหลือเรื่องการเงินเป็นครั้งคราว ลูกค้าบางรายมาเชียงใหม่ในช่วงฤดูการท่องเที่ยวติดต่อกันมาอย่างเข้าปีที่สามแล้ว นับตั้งแต่รู้จักกันที่บาร์เบียร์ครั้งแรก บางรายในปีหนึ่ง ๆ เดินทางมาสองครั้ง บางครั้งหากเป็นลูกค้ากระเป๋านัก เธอจะลงงานประจำที่บาร์เบียร์และงดรับจ้างซักผ้าเพื่อไปเทคแคร์ลูกค้าที่ห้องพักของเขา

เธอปรนนิบัติกับฝ่ายชาย นับตั้งแต่ การดูแลธุระส่วนตัวเรื่องการซักเสื้อผ้า พาไปเที่ยวทั้งกลางวันกลางคืน พาไปทำธุระต่าง ๆ รวมถึงเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ บางครั้งหากเธอมีปัญหายุ่งยากใจ เธอก็จะหาทางเจรจาต่อรอง เธอเคยขอให้ผู้ศึกษาช่วยเขียนจดหมายเป็นภาษาอังกฤษเพื่อส่งให้กับชายเยอรมันวัย 60 เศษรายหนึ่งที่มาติดพันเธอ

“ช่วยเขียนจดหมายบอกเขาว่าอย่าเพิ่งมาตอนนี่ เพราะที่กำลังยุ่งเรื่องลูกชายไปก่อเรื่องไว้ ถ้าเขามา ที่ไม่มีเวลาดูแล ลูกคนนี้ได้บอกให้มาเมื่อไร ก็มาทันทีเลยนะ อย่างถ้าโทรไปอาทิตย์นี้ อาทิตย์หน้าเดินเรื่องแล้วก็ได้เลย” ระหว่างที่เธอพูดถึงเรื่องดังกล่าว เธอยิ้มหวาน แววตาสดใส ร้องความในจดหมายของเธอที่ส่งถึงชายชาวเยอรมันมีว่า

“...คุณสบายดีมั๊ย ฉันอยากให้คุณมาหาฉันเหมือนกัน ที่เชียงใหม่ฝนตกทุกวัน ฉันต้องเดินทางไปมาระหว่างเชียงใหม่กับเชียงรายเพื่อดูแลแม่และลูกของฉัน ถ้าคุณมาช่วงนี้ ฉันคงไม่มีเวลาดูแลคุณที่เกสเฮาส์ ขอเวลาฉันอีกสองสามเดือน ธุระฉันคงจะเสร็จเรียบร้อย ถ้าคุณเดินทางมาเชียงใหม่ เราจะได้อยู่ด้วยกัน ถ้าคุณรักฉันจริง ๆ ส่งเงินมาให้ฉันบ้างนะ เพราะว่าฉันกำลังเดือดร้อน และไม่มียานพาหนะ หวังว่าคุณคงจะเข้าใจ เมื่อไรที่ฉันพร้อม ฉันจะส่งแฟกซ์ถึงคุณอีกครั้ง”

แม้ในวัยสี่สิบปีเศษมีรายได้หลักทางหนึ่งคือการทำงานกลางคืน ซึ่งเป็นงานที่เธอยึดมาเกือบตลอดชีวิต เธอบอกกับผู้ศึกษาว่า การทำงานนี้ให้ได้ดี ต้องไม่เห็นแก่เงินมากเกินไป และที่สำคัญที่สุดคือต้องให้ความสำคัญกับการใช้ถุงยางอนามัย แก้วเล่าถึงการเตรียมพร้อมในสถานการณ์ที่เธออยู่กับลูกค้าชั่วคราวตามโรงแรมว่า

“พวกฝรั่งมันจะชอบให้ผู้หญิงเปิดตลอดเวลาอยู่ในห้องด้วยกัน พออาบน้ำเสร็จ ที่ต้องล้างที่วางของไว้แล้ว ส่วนมากจะเป็นโต๊ะข้างประตู ที่จะเอาชุดชั้นในเก็บไว้ในกระเป๋าสะพาย เอาเสื้อพาดไว้บนกระเป๋ แล้วเอารองเท้าสวมลงไปในกางเกง วางชั้นในไว้ข้างบน เอาซากกางเกงที่มันห้อยลงมาพาดขึ้นไปบนกระเป๋ เป็นขยุ้มไว้ในที่เดียวกัน เมื่อมีอะไรจะได้คว้าแล้ววิ่งออกมาได้ทัน เราจะได้ไม่ต้องลืมของอะไรไว้ ทุกอย่างเราต้องซื้อมาด้วยเงินทองทั้งนั้น”

วิธีเตรียมตัวเพื่อหนีจากสถานการณ์ที่คาดไม่ถึงนี้มาจากประสบการณ์ของเธอ ครั้งหนึ่งที่ต้องวิ่งหนีลูกค้าออกมาทั้ง ๆ ที่ไม่มีเสื้อผ้าติดตัวแม้สักชิ้นเดียว เพราะลูกค้าไม่ยอมสวมถุงยางอนามัย

“ไปกับลูกค้าที่เพิ่งรู้จักกันครั้งแรก ค่อนข้างหนุ่มนะ ประมาณ 30 ได้มั้ง ช่วงที่คุยกันก็สุภาพดีนะ เราก็ว่าเราดูดีแล้ว แต่พอไปถึงห้องพัก เราเอาเงินวางไว้ที่หน้าโต๊ะเครื่องแป้ง 1,500 บาท หลังจากนั้นชวนเราไปอาบน้ำ ออกมานั่งคุยกัน กำลังจะมีอะไรกัน ก็บอกว่า Condom เขาทำทำไมไม่รู้ ก็พยายามพูดอีก เห็นท่าไม่ไหว เลยหยิบเสื้อผ้าหนีออกมาจากห้องเลย มาถึงชั้นสอง เจอพนักงานโรงแรม เราบอกเขาว่า แรกไม่ยอมใส่ถุงยาง ตอนนั้นยังแก้ผ้าอยู่เลยนะ

พนักงานคนนั้นก็เลยพาไปแต่งตัวที่ห้องเก็บเครื่องมือทำความสะอาด เราต้องไม่ไปเห็นแก่เงินเล็กน้อยเป็นอะไรไปแล้วมันคุ้มที่ไหน กลับมาบ้านกินข้าวเหนียวจิ้มน้ำพริกแบบจน ๆ ยังดีเสียกว่า ที่กลัวอยู่อย่างเดียว กลัวตอนเปิดประตูกำลังจะวิ่งออกมาแล้วมันตึงมือไว้ แต่โชคดี ยังไม่เคยโดน

เรื่องยุ่งยากพิวากก็แปลกดี ให้อพวกไม่ยอมใช้นี้ มันไม่กลัวเราหรือไง บางทีคิดในใจว่า เธอทำไมจึงไม่กลัวถูกละ ฎไปกับผู้ชายตั้งหลายคนนะ เคยพูดกับลูกค้าบางคนเหมือนกันว่า เธอไม่กลัวฉันหรือ ฉันไปกับผู้ชายหลายคน คุณน่าจะกลัวฉัน มันก็หัวเราะ" แก้วทิ้งท้ายพร้อมเสียงหัวเราะ

แก้วเองไม่รู้ว่าจะอนาคตของเธอจะเป็นอย่างไรต่อไป แต่ที่แน่นอนที่สุด เวลาในการทำงานกลางคืน ไม่ว่าจะเป็นงานที่บาร์เบียร์ หรืองานเดินบนเวทีในบาร์อะโกโก้ล้วนแต่ต้องใช้ "ร่างกาย" ที่นับวันมีแต่จะร่วงโรยไป ตราบเท่าที่มีเรี่ยวแรงและสังขารเอื้ออำนวย แก้วยังคงอาศัยช่องทางของงานกลางคืนเป็นแหล่งรายได้ทางหนึ่ง อาจกล่าวได้ว่า เธอพยายามครองชีวิตให้ดีที่สุดเท่าที่เงื่อนไขของสถานการณ์เอื้ออำนวย เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนร่วมอาชีพในวัยเดียวกันหลายคน บางคนหมดเงินไปกับการเที่ยว จำนวนไม่น้อยหมดเงินไปกับการพนัน แต่สำหรับเธอ หมดเวลาไปกับการทำงานหนักอย่างเต็มที่เพื่อเตรียมตัวสำหรับอนาคตที่ไม่อาจฝากชีวิตไว้กับใครได้นอกจากตัวเธอเองดังเช่นที่ผ่านมามาตลอดทั้งชีวิต

แก้ว "สร้าง" บ้านเช่าของเธอให้เป็น "บ้าน" ที่ต้อนรับเพื่อนฝูงรุ่นเดียวกันอย่างอบอุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว เพื่อนหลายคนที่ได้ดิบได้ดี มีผิวฝรั่งไปอยู่เมืองนอกพากันกลับมาฮอลลีวูด ก็จะมาสังสรรค์กันที่บ้านของเธอ ขณะที่ยามปกติ เพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกับลูกที่กำลังอยู่ในช่วงเริ่มต้นงานกลางคืน ชัดสนและต้องการที่พักพิงทั้งกายและใจจะแวะเวียนมาทำอาหารกลางวันรับประทานที่บ้านของเธอ ปริกาษาทุกข์สุข ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน แก้วเปิดรับเพื่อนฝูงในหลากหลายรูปแบบ เพื่อนหลายคนที่ได้ดีมีความสุขก็หายเจ็บไประยะหนึ่ง เมื่อมีทุกข์ต่างหวนกลับมาหาแก้วอีกครั้ง ซึ่งสาวใหญ่ผู้นี้ยังคงต้อนรับพวกเธอเหล่านั้นในแบบเดิม การแวะเวียนมาของเพื่อนฝูงบางครั้งก็เผลอมาติดต่อกันจนรับไม่ไหวคไม่ไหว บางครั้งเหมือนโชคชะตาจงใจให้เธออยู่อย่างโดดเดี่ยว มีต้นไม้ สุนัข และการสูบบุหรี่เป็นเพื่อนเท่านั้น

"ความสุขของที่อยู่ที่ได้สูบบุหรี่ นั่งพักสูบบุหรี่สักตัวแค่นี้แหละ แล้วก็อยู่กับเจ้าหมาสองตัวนี้ ปลายเดือนนี้ก็ซื้อหอย ถูกจริงบ้าง ถูกกินบ้าง"

สรุป

จากกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณี พบว่า รูปแบบการปรับความสัมพันธ์กับลูกค้าของผู่หญิงบาร์เบียร์แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่

รูปแบบที่หนึ่ง การหวนกลับไปสู่ความเป็นเมีย ความเป็นเมียในที่นี้ไม่หลงเหลือพื้นที่สำหรับผู้ชายไทย หากแต่มีเป้าหมายอยู่ที่ผู้ชายฝรั่งซึ่งเปลี่ยนสถานะจากลูกค้ามาสู่ความสัมพันธ์ในฐานะของ “ผัวฝรั่ง” อันเป็นความปรารถนาของหญิงบาร์เบียร์ส่วนใหญ่ การหวนกลับไปสู่ความเป็นเมียของหญิงบาร์เบียร์หมายถึงความพยายามกลับไปสู่กรอบของความสัมพันธ์ภายใต้อุดมการณ์ของความเป็นผู้หญิงดี ซึ่งการจัดวางความสัมพันธ์กับผู้ชายฝรั่งมีทั้งที่เป็นการจัดวางความสัมพันธ์แบบเก่าและแบบใหม่ภายใต้อุดมการณ์ของความเป็นเมีย

ลักษณะแรก การจัดวางความสัมพันธ์ภายใต้อุดมการณ์ครอบครัวแบบเดิม

ตัวอย่างชีวิตของแก้ว ที่ตัดสินใจอยู่กับชายวัยกลางคนชาวอังกฤษแบบ “ครอบครัว” โดยที่รายได้หลักของครอบครัวมาจากชายชาวอังกฤษที่ได้รับเงินเลี้ยงดูจากรัฐบาล ทั้งคู่เช่าบ้านอยู่ด้วยกันในเชียงใหม่ แก้วรับบทบาทของความเป็น “เมีย” อีกครั้งหลังจากห่างเหินชีวิตครอบครัวที่ถูกผัวไทยทอดทิ้งมานาน ระยะเวลา 3 ปีที่แบกรับอารมณ์ขุ่นมัวที่ผัวฝรั่งออกเที่ยวทุกคำคืนปล่อยเธอไว้เดียวดายในบ้านเช่า ภาพชีวิตในช่วงเวลานั้นเป็นการหวนกลับไปสู่การถูกจองจำอีกครั้ง ภาพความฝันในการสร้าง “ครอบครัว” ตามอุดมคติล่มสลาย ความปรารถนาจะหวนกลับไปสู่ความเป็นผู้หญิงดีที่มีผัวเป็นตัวเป็นตน และจัดวางตนเองเป็นเมียที่ซื่อสัตย์ รักดี ดูแล ประณีต ใจจะเป็นหนทางไปสู่ความชอกช้ำที่ซ้ำซาก เจกเช่นเดียวกับช่วงชีวิตหนึ่งของนา การไปอยู่ต่างประเทศกับผัวฝรั่งที่คนรอบข้างเห็นว่าเป็นความสำเร็จ ใ้หนรู้ และการหลุดรอดจากชีวิตที่ตกต่ำไปสู่ชีวิตที่ดีขึ้น ระยะเวลา 3 ปีกับหนุ่มฝรั่งเคลที่เริ่มต้นด้วยการสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัวของนาด้วยการซื้อที่ดินให้ กลายเป็นความไร้หวัง ไร้อนาคตและเต็มไปด้วยความไม่ลงรอยแตกต่างจากความฝันที่วาดหวังไว้

ตัวอย่างของทั้งแก้วและนาสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามหวนกลับไปสู่ความเป็นผู้หญิงดีที่จัดวางความสัมพันธ์หญิงชาย และให้ความหมายความเป็นเมียในบริบทครอบครัวแบบเดิม ไม่สามารถปลดปล่อยให้พวกเธอมีชีวิตที่ดีขึ้นในฐานะของผู้ที่เป็นฝ่ายกระทำ ช้ำยังกลับไปตกอยู่ในภาวะของการถูกจองจำในอุดมการณ์แบบเก่าที่เธอเคยพยายามพาตนเองให้หลุดพ้น โดยเงื่อนไขสำคัญที่นำไปสู่การยุติความสัมพันธ์คือการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันระหว่างคนทั้งคู่ภายใต้การจัดวางความสัมพันธ์อันที่ผัวเมียในแบบเดิม ซึ่งยากที่จะเอื้ออำนวยให้ผู้หญิงมีอำนาจการต่อรองกับฝ่ายชายทั้งในแง่เศรษฐกิจและความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างผัวเมีย

ลักษณะที่สอง การจัดวางความสัมพันธ์แบบใหม่

สำหรับในกรณีของหล้า ผู้หญิงบาร์เบียร์ที่ได้ชื่อว่าประสบความสำเร็จคนหนึ่งนั้น มีลักษณะของการจัดวางความสัมพันธ์กับผู้ชายฝรั่งที่แตกต่างไปจากกรณีแรก หล้ายุติการขาย

บริการทางเพศเนื่องจากมีลูกค้าอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่นรับเลี้ยงดู และเธอก็ให้คำตอบกับตนเองว่าเป็นเพราะผู้ชายคนนี้รักเธอและช่วยเหลือเธอได้ ทั้ง ๆ ที่เธอไม่มีความรักมอบกลับให้ เธอจึงเลือกจัดวางความสัมพันธ์กับผู้ชายสองคน คนหนึ่งเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจที่ดิ้นรนแสวงหามาทั้งชีวิตทั้งแก่ตนเองและครอบครัว และผู้ชายอีกคนหนึ่งเพื่อให้หลงเหลือพื้นที่ของความเป็นมนุษย์ที่มีความอารมณ์ ความรู้สึก ทั้งคู่มีฐานะเป็น “แฟน” ของหล้า แฟนอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่นเป็นความรู้สึกของความซาบซึ้งในความดี ขณะที่แฟนเยอรมันเป็นการตอบสนองความรู้สึกรัก แต่ไม่สามารถเกื้อหนุนทางเศรษฐกิจแก่เธอ การจัดวางความสัมพันธ์เช่นนี้หล้าเป็นฝ่ายกระทำในฐานะผู้เลือกเลือกที่จะดำรงความปรารถนาทั้งแก่ตนเองและครอบครัว เธอไม่อาจตัดสินใจเลือกฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ เพราะเธอยังต้องแบกรับภาระทางวัฒนธรรมของความเป็นพี่สาว น้องสาว ลูกสาว ขณะเดียวกันก็ต้องรักษาความปรารถนาของปัจเจกบุคคล

การจัดวางความสัมพันธ์ใหม่สำหรับหล้าคือการเปลี่ยนสถานะจากลูกค้ามาเป็นแหล่งรายได้หลักในฐานะแฟนฝรั่ง ไม่มีพิธีแต่งงาน ไม่มีการจดทะเบียนสมรส แต่เป็นที่รับรู้กันในครอบครัวว่าผู้ชายคนนี้เป็น “แฟน” ของหล้า ที่ส่งเสียเงินทองมาให้เป็นประจำทุกเดือน ชื่อที่ดินสร้างบ้าน ชื่อรถ ติดต่อกันทางโทรศัพท์เป็นประจำและเดินทางมาพำนักที่ “บ้าน” ที่เขาออกเงินสร้างในนามของหล้าเป็นครั้งคราว หล้าดูแลเขาในฐานะของ “เมีย” ที่ไม่มีเพศสัมพันธ์ด้วย โดยที่ฝ่ายชายเข้าใจว่าเธอมีความหลังที่บอบช้ำ จึงไม่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์

ดังนั้นถึงแม้หล้ามีฐานะเป็น “เมียฝรั่ง” ที่มีผิวเลี้ยงดู ไม่ต้องทำงาน แต่ความเป็นเมีย ไม่ว่าจะเป็นองค์ประกอบในเรื่องการดูแล ปรนนิบัติ ความซื่อสัตย์ ถูกนำมาใช้เพียงชั่วคราวชั่วคราวที่ฝ่ายชายมาเมืองไทย การปรึกษาหารือรายละเอียดชีวิตเป็นหัวข้อปกติที่พูดคุยกันทางโทรศัพท์ ขณะเดียวกันต่างฝ่ายต่างก็มีโลกส่วนตัวที่อีกฝ่ายไม่ก้าวล่วง นอกจากนี้การมีผิวฝรั่งจึงกลายเป็นการสร้างโอกาสในแง่อื่น ๆ สำหรับการลงทุนในอนาคตสำหรับหล้า ไม่ว่าจะเป็นการทดลองเปิดบาร์เบียร์ หรือลงทุนในระยะยาวด้านการเกษตร รวมทั้งการเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง ด้วยเหตุนี้จึงไม่น่าแปลกใจที่หล้ากลายเป็นตัวอย่างของความสำเร็จ ในความหมายที่ว่า มีผิวฝรั่ง ส่งเสียเลี้ยงดูทั้งตัวเธอและครอบครัว ได้เดินทางไปต่างประเทศ แต่ไม่ต้องอยู่ด้วยกันตลอดเวลาให้รำคาญกันทั้งสองฝ่าย

รูปแบบที่สอง การหลุดจากสถานภาพของความเป็นเมีย

ภายหลังจากที่ทั้งแก้วและนายติความสัมพันธ์กับผิวฝรั่ง ต่างก็หวนกลับเข้าสู่การทำงานในโลกกลางคืนอีกครั้ง ด้วยเหตุผลที่ว่าเป็นสภาพแวดล้อมที่ทั้งคู่คุ้นเคยมาเกือบตลอดชีวิตการทำงาน ด้านหนึ่งผู้หญิงยังคงต้องต่อสู้กับมิติทางด้านเศรษฐกิจต่อไปด้วยการใช้เพศเป็นเครื่องมือ

ในการทำงาน พร้อมกับการลงทุนด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากมิติทางเศรษฐกิจแล้ว ผู้หญิงบาร์เบียร์ ยังได้ให้ความหมายใหม่ต่อมิติของการจัดวางความสัมพันธ์หญิงชายแบบใหม่ในโลกใหม่ซึ่งเป็นโลกของการค้าประเวณี

การจัดการด้านเศรษฐกิจ ทั้งแก้วและนาหวนกกลับมาทำงานบริการในบาร์เบียร์ภายใต้ “ตัวตน” ใหม่ที่มีลักษณะเป็นมืออาชีพมากขึ้น ขณะเดียวกันก็ตระหนักในเงื่อนไขของวัยและสังขาร ที่ร่วงโรยอันเป็นข้อจำกัดของการทำงานกลางคืน ทั้งคู่ต่างเลือกการลงทุนด้านอื่นเป็นเงื่อนไขเสริม เพื่อความอยู่รอดและการสร้างความมั่นคงในระยะยาว เช่น ในกรณีของนาเลือกทำธุรกิจบาร์เบียร์ ขณะที่แก้วรับจ้างซักอบรีดและมีรถจักรยานยนต์ให้เช่า เป็นต้น

การจัดวางความสัมพันธ์แบบใหม่ภายใต้กรอบการค้าประเวณี จากสายตาคนภายนอก มักมองว่า ความเป็นเมียและความเป็นกะหรีเป็นคู่ตรงข้ามที่ผู้หญิงสามารถเลือกได้เพียงสถานภาพใดสถานภาพหนึ่งเท่านั้น แต่จากการศึกษาพบว่า การจัดวางความเป็นหญิงมีความซับซ้อนมากกว่าภาพตายตัวของคู่ตรงข้ามดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้หญิงผ่านประสบการณ์ในความพยายามดิ้นรนออกจากความเป็นเมียของผู้ชายไทยมาสู่ความเป็นกะหรีในบทบาทของหญิงบาร์เบียร์ และได้พยายามจะหวนกลับไปสู่ความเป็นเมียที่มีผัวฝรั่งและล้มเหลวอีกครั้ง ผู้หญิงได้นิยามความเป็นผู้หญิงในลักษณะที่หลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น

บทบาทแรก คือ บทบาทในฐานะของหญิงบาร์เบียร์ที่มีลักษณะเป็น “มืออาชีพ” ความเป็นมืออาชีพในที่นี้หมายถึง ความสามารถในการมีอิสระทางอารมณ์จากผู้ชายที่เป็น “แขก” อิสระทางอารมณ์ไม่ได้หมายความว่ามีการตายด้านทางความรู้สึกในฐานะที่เป็นมนุษย์ หากแต่หมายถึงการรู้จักแยกแยะ เลือกสร้างความสัมพันธ์ อารมณ์ความรู้สึกมาเสนอเป็นบริการขายให้กับผู้ชายที่เป็นลูกค้า โดยผ่านประสบการณ์ที่เกี่ยวรากลในการประเมินลูกค้าประเภทต่าง ๆ อีกนัยหนึ่งก็คือการเลือกใช้เพศในการจัดวางการแสดงออกในฐานะที่ตนเองเป็น “ผู้เลือก” เสนอขายบริการ รูปแบบต่าง ๆ การจัดการภาพลักษณ์เป็นการแสดงออกชั่วคราวและถือเป็น “ตัวตน” แบบหนึ่งในการทำงาน “แขก” ไม่ได้เป็นพระเจ้าที่ผู้หญิงต้องสยบยอมในฐานะที่เป็นวัตถุทางเพศให้ผู้ซื้อครอบครองได้ทั้งหมด เช่น นารู้สึกเกลียดคำถามที่ลูกค้าถามเธอว่าชวนไป 8 วัน คิดเท่าไรวิธี การตอบโต้ของผู้หญิงคือการขู่ว่าจะเลิกลูกค้าเหล่านั้น หรือการใช้กิริยา และคำพูดที่ท้าทายเพื่อให้ลูกค้าขายขราลงจากรถรับจ้างมาหาเธอแทนที่เธอจะเป็นฝ่ายเดินไปหาตามคำสั่งของลูกค้า ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างมืออาชีพกับลูกค้าคือ การตกลงแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ที่ทั้งสองฝ่ายควรให้เกียรติซึ่งกันและกัน และเป็นความสัมพันธ์ที่สามารถต่อรองกันได้ โดยที่ผู้หญิงไม่ยินยอมให้ “อารมณ์ชั่วคราวชั่วคราว” ของผู้ชายเหล่านั้นมาอยู่เหนือความรู้สึกของพวกเขา ไม่เช่นนั้นแล้วเธอ

ต่างหากที่ต้องตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบ ในทางกลับกัน ผู้หญิงได้สร้าง “อารมณ์ความรู้สึก” ให้อีกฝ่ายหนึ่งอยู่ในสถานะที่เสียเปรียบทางอารมณ์คือตกหลุมรักผู้หญิงมากกว่า โดยใช้ความเป็นหญิงในรูปแบบต่าง ๆ เป็นเครื่องมือ เหตุผลการแสดงออกทั้งหมดของผู้หญิงเพื่อตอบสนองของความจำเป็นทางด้านเศรษฐกิจภายใต้คุณค่าของการมองเพศในฐานะที่เป็นงานประเภทหนึ่ง

บทบาทที่สอง คือ บทบาทของความเป็นผู้หญิงที่หลุดพ้นจากการเป็นเมีย จากประสบการณ์ที่ล้มเหลวกับผู้ชายไทยและฝรั่ง ผู้หญิงเริดหลายกับการเป็น “เมีย” และหันมาเป็นผู้ใช้เพศอย่างถนัดถนี่ในฐานะผู้เลือกภายใต้ทางเลือกที่มีอยู่อย่างจำกัด และแม้ว่าผู้หญิงจะรักษาระยะห่างทางอารมณ์กับลูกค้าและมองลูกค้าเป็นเรื่องเศรษฐกิจ แต่นั่นเป็นเพียงเครื่องมือในการทำงานภายใต้เงื่อนไขของการต่อรองการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ที่ผู้หญิงสามารถสร้างกฎเกณฑ์และขอบเขตของความพึงพอใจ อย่างไรก็ตามการแสดงออกในลักษณะนี้ ไม่ได้หมายความว่า ผู้หญิงแห้งแล้งทางความรู้สึก บางส่วนเลี้ยวของผู้หญิงยังคงรักษาความเป็นตัวตนที่สามารถเป็นผู้เลือกแสดงออกซึ่งความปรารถนาของตน เช่นในกรณีของนา เธอมีความรู้สึกพิเศษกับหนุ่มจากสวิตเซอร์แลนด์และผูกพันกันหลายปีโดยที่ฝ่ายชายไม่ได้เป็นผู้รับผิดชอบทางเศรษฐกิจแก่เธอ หากแต่เป็นการคบหากันบนความสัมพันธ์ทางความรู้สึกที่เท่าเทียม ฝ่ายชายยังคงต้องจ่ายค่าเครื่องดื่มในบาร์ที่นาเป็นเจ้าของแม้เราจะอยู่ในฐานะที่เป็น “แฟน” เจ้าของบาร์ก็ตาม ขณะที่นาก็เอื้อเฟื้อที่พักในฐานะที่หนุ่มจากสวิตเซอร์แลนด์รายนี้เป็น “แฟน” แต่กระนั้นผู้หญิงก็ไม่ยินยอมและไม่มีความคาดหวังที่จะหวนกลับไปสู่การนิยามความเป็นผู้หญิงในฐานะที่เป็น “เมีย” ในแบบเดิมที่ต้องพึ่งพิงผู้ชายเพียงคนเดียว ทั้งในเรื่องทางเศรษฐกิจ ความซื่อสัตย์ การถูกครอบครอง หรืออีกนัยหนึ่งก็คือการลวามรักดีต่อผู้ชายคนเดียวอย่างหมอบราบคาบแก้ว การแสดงออกในลักษณะนี้สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามดิ้นรนต่อสู้ในการนิยามความหมายของความสัมพันธ์หญิงชายรูปแบบอื่น ผู้หญิงพยายามลัดให้หลุดออกจากกรอบความสัมพันธ์แบบเดิม เนื่องจากการจัดวางความสัมพันธ์แบบเก่าทำให้ผู้หญิงถูกจองจำ ไม่ว่าจะเป็นผัวไทยหรือผัวฝรั่ง ดังนั้นฐานะของผู้ชายสำหรับผู้หญิงบาร์เบียร์มีอาชีพอาชีพจึงมีหลายระดับ ไม่ว่าจะเป็น “ลูกค้า” “สปอนเซอร์” “แฟน” “เพื่อน” หรือ “เจ้าป่าว” ซึ่งการเรียกขานในแต่ละระดับเจือปนทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจและอารมณ์ความรู้สึก โดยที่การจัดวางเหล่านี้ ผู้หญิงเป็นฝ่ายให้ความหมาย แทนการถูกให้ความหมาย ถูกกระทำและถูกเลือกมาตลอดชีวิต

บทที่ 7

วิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องปรากฏการณ์การค้าประเวณีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เน้นการอธิบายสาเหตุของการค้าประเวณีเป็นสำคัญ แนวทางในการศึกษาแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเน้นไปที่ผู้หญิงโสเภณี เพราะมองว่าเป็นความผิดปกติของสังคม ขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งเน้นอธิบายสาเหตุของการค้าประเวณี เช่น การอธิบายในเชิงโครงสร้างของการพัฒนาประเทศที่ส่งผลกระทบต่อการล่มสลายของชุมชน บางแนวเน้นไปที่การอธิบายจากมิติทางวัฒนธรรม มุมมองดังกล่าวมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการอธิบายเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่ทำให้สถานการณ์การค้าประเวณีเป็นภาวะที่แพร่หลายในสังคมไทย

อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางข้อเท็จจริงทางสังคมดังกล่าวข้างต้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจการค้าประเวณีอย่างมีลักษณะเฉพาะเจาะจงและเปิดพื้นที่ทางสังคมให้ผู้หญิงได้อธิบาย และให้ความหมายกับตนเอง ไม่เช่นนั้นแล้ว ผู้หญิงที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีจะต้องเป็นฝ่ายที่ถูกประทับตราจากมุมมองเชิงเดี่ยวที่มอดดิสัน พืพากษาให้ผู้หญิงเหล่านี้เป็นมนุษย์ที่ดูเหมือนไร้ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ กล่าวคือดำรงอยู่ในสังคมอย่างไร้คุณค่าโดยที่คุณค่าดังกล่าวสังคมเป็นผู้สร้างขึ้นและกำหนดผู้หญิง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงให้ความสนใจกับผู้หญิงที่เข้ามาสู่โลกการค้าประเวณีประเภทหนึ่งคือบาร์บิเอร์ โดยต้องการทำความเข้าใจแง่มุมชีวิตของผู้หญิงผ่านสายตาของพวกเธอ เพื่อสะท้อนให้เห็นกระบวนการดิ้นรนต่อสู้กับเกณฑ์ทางสังคมต่าง ๆ ที่มาเบียดขับให้ผู้หญิงเป็นคนขายชอบทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ผลการศึกษาค้นครั้งนี้ไม่ใช่เป็นภาพตัวแทนของหญิงบริการทุกกลุ่ม อีกทั้งยังไม่ได้อ้างว่าเป็นตัวแทนของผู้หญิงบาร์บิเอร์ทุกคน เนื่องจากการทำความเข้าใจการค้าประเวณีจำเป็นต้องมองอย่างมีบริบทและคำนึงถึงความแตกต่างและความละเอียดซับซ้อนในความเป็นตัวตนของความเป็นมนุษย์ซึ่งมีหลากหลายมิติเป็นอย่างยิ่ง งานศึกษาค้นครั้งนี้จึงเน้นการนำเสนอประสบการณ์ร่วมและความคิดในแง่มุมที่ผู้หญิงกลุ่มหนึ่งให้ความสำคัญ

ข้อค้นพบจากการศึกษา

ผลจากการศึกษาพบว่า ในสถานการณ์ที่สังคมมองว่า ผู้หญิงถูกลดทอนความเป็นมนุษย์ ด้วยการที่ต้องมาขายเนื้อตัวร่างกายนั้น ผู้หญิงสร้าง “ความเป็นตัวตนใหม่” ในการทำงาน ขณะเดียวกันก็ยังสามารถรักษา “ตัวตน” ด้านอื่น ๆ โดยการเลือกตีความและให้คุณค่ากับความเป็นผู้หญิงในบทบาทอื่น ๆ

1. การต่อสู้กับความเป็นหญิงบาร์เบียร์ โดยการสร้างตัวตนใหม่ในการทำงาน

ผลการศึกษาพบว่า “ความเป็นตัวตน” ของผู้หญิงบาร์เบียร์ เกิดขึ้นอย่างเป็นกระบวนการตามระดับของประสบการณ์ในการนิยามความสัมพันธ์กับลูกค้า แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับของการเป็นผู้รองรับอารมณ์ ระดับของผู้ขายอารมณ์ และระดับของผู้รักษาระยะห่างทางอารมณ์

1.1 ผู้หญิงบาร์เบียร์ในฐานะ “ผู้รองรับทางอารมณ์” ผู้หญิงที่เริ่มต้น ทำงานเป็นช่วงการปรับตัวเข้ากับเกณฑ์ทางสังคมในบาร์เบียร์ที่ผู้หญิงเลือกให้ภาวะของการเป็นผู้รองรับทางอารมณ์ในครอบครัวมาใช้ในการทำงาน วิธีการแสดงออกของผู้หญิงคล้อยตามการปฏิสัมพันธ์กับผู้ขาย ผู้หญิงมองความสัมพันธ์หญิงชายในบาร์เบียร์แบบหญิงบริการกับลูกค้า “แขก” สำหรับผู้หญิงจึงเหมือนกันหมด คือเป็นผู้ขายนักเที่ยวที่ผู้หญิงมีหน้าที่เอาอกเอาใจและบริการทางเพศ

1.2 ผู้หญิงบาร์เบียร์ในฐานะ “ผู้ขายอารมณ์” ภายหลังจากที่ผู้หญิงผ่านช่วงปรับตัวเข้ากับการทำงานใหม่แล้ว ผู้หญิงเริ่มเห็นช่องทางการนิยามความสัมพันธ์กับลูกค้าที่มีความหลากหลายมากกว่าเพียงแค่ความเป็นลูกค้าเท่านั้น ด้วยการแยกแยะประเภท มีทั้ง แรกเก่า แรกใหม่ ราชาร แพน ลปอนเซอร์ อีกทั้งมีกฎเกณฑ์และการเลือกเสนอบริการที่มีลักษณะผสมผสานมากขึ้น เช่น การไปแบบช็อตโหม่ ไปค้างคืน และไปชดโอดี การเสนอให้ลูกค้ามีกิจกรรมทางเพศในห้องพักของผู้หญิง เป็นต้น เนื่องจากเงื่อนไขการทำงานในบาร์เบียร์มีลักษณะเฉพาะของความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นแตกต่างจากการค้าประเวณีแบบอื่น ๆ ผู้หญิงเรียนรู้ที่จะขายอารมณ์ ความสัมพันธ์ชุดหนึ่งให้กับผู้ขายฝรั่ง การเรียนรู้ของผู้หญิงเป็นปฏิกิริยาตอบสนองความคาดหวังกับผู้ขายเหล่านั้น และขณะเดียวกันก็ตอบสนองความคาดหวังของผู้หญิงด้วย จนกระทั่งฝ่ายหญิงตกเข้าไปอยู่ในกับดักของตนเอง ด้วยการผูกพันทางอารมณ์กับผู้ขายฝรั่งในหลากหลายความสัมพันธ์มากขึ้น และมีความหวังในการสานสัมพันธ์นอกเหนือการค้าประเวณี

1.3 ผู้หญิงบาร์เบียร์ในฐานะ “ผู้รักษาระยะห่างทางอารมณ์” ภาวะเช่นนี้เกิดขึ้นภายหลังจากที่ผู้หญิงผ่านการอยู่กินกับผู้ขายฝรั่งในฐานะของเมีย และแบ่งการนิยามความสัมพันธ์กับผู้ขายฝรั่งได้เป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบแรก การเลือกนิยามความสัมพันธ์แบบใหม่กับ “ผัวฝรั่ง” ในรูปแบบของครอบครัวที่มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งจะนำเสนอในช่วงถัดไป รูปแบบที่สองคือ การหวนกลับมาทำงานบาร์เบียร์และจัดวางความสัมพันธ์กับลูกค้าในแบบที่หลากหลายในฐานะของผู้ขายอารมณ์ที่มีความถนัดถนี้ในการทำงาน ขณะเดียวกันก็ไม่ผูกพันทางอารมณ์กับผู้ขายเหล่านั้น ภาวะของประสบการณ์ในระดับนี้ใกล้เคียงกับประสบการณ์ของผู้หญิงในช่วงปรับตัวคือมองผู้ขายเป็นแหล่งรายได้ แต่ความแตกต่างในการแสดงออกทางอารมณ์มีความหลากหลายตามการนิยามความสัมพันธ์ อีกทั้งผู้หญิงใช้ทักษะในการทำงานสร้างโอกาสเลือก ต่อรอง คัดลีนใจ และยอมรับ

ในบทบาทและความเป็นตัวตนของผู้หญิงบาร์เบียร์ที่มีความหลากหลายตามสถานการณ์ รวมทั้งยังตีความคุณค่าความเป็นผู้หญิงที่หลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น

2. บรรทัดฐานใหม่ในบาร์เบียร์

2.1 เจื่อนไซที่เชื้อต่อการสร้างความสัมพันธ์และอารมณ์ระหว่างหญิงบาร์เบียร์และลูกค้า

2.1.1 เจื่อนไซการทำงานบาร์เบียร์ เป็นรูปแบบหนึ่งของการค้าประเวณีแฝง และมีกลุ่มลูกค้าเป็นชาวต่างประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การขายบริการทางเพศมีลักษณะเฉพาะ และสร้างภาวะของความคลุมเครือในการทำงานดังกล่าว การทำงานบริการในบาร์เบียร์ ไม่ได้มีลักษณะของการ "ค้า" ประเวณีอย่างตรงไปตรงมา แต่มีขั้นตอนของการปฏิสัมพันธ์ ตั้งแต่การนั่งดื่ม การพูดคุย การตัดสินใจออกไปบริการทางเพศ ซึ่งมีทั้งที่เป็นการต่อรองแบบตรงไปตรงมาทั้งในแง่ของการแสดงออกในเรื่องเพศหรือการกำหนดระยะเวลาการให้บริการ ขณะเดียวกันก็มีการตกลงอย่างแฝงเร้น ไม่ต้องผ่านการเจรจา

2.1.2 ความคาดหวังของลูกค้า ลูกค้าเกือบทั้งหมดในบาร์เบียร์เป็นชาวต่างประเทศ วิถีปฏิบัติของบรรดานักเที่ยวชาวต่างชาติต่อผู้หญิงมีลักษณะที่โดดเด่น คือ การแสดงออกราวกับเป็นคู่รัก เช่น ในการแสดงการกอดอย่างอบอุ่นและร้องไห้เมื่อต้องจากลาในกรณีของจัสตินและก้อย หรืออาการหึงหวงในกรณีของก้อยกับคุณเคเมื่อก้อยออกไปพบกับลูกค้ารายอื่น หรือการแสดงกิริยาท่าทางที่บ่งบอกถึงความรู้สึกใส่ใจดูแลและระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ของตากับลูกค้ารายแรกของเธอ เช่น การอาบน้ำ เช็ดตัวตั้งแต่หัวจรดเท้า ชวนพูดคุย ดื่ม ก่อนจะถึงขั้นตอนการมีเพศสัมพันธ์ การสั่งอาหารเข้ามารับประทานในห้องนอนและจูบลาก่อนจากกัน เป็นต้น แม้กระทั่งวิธีจ่ายเงินยังเป็นการมอบให้ด้วยการแสดงออกที่เจือปนการช่วยเหลือ มากกว่าเป็นการจ่ายเพื่อซื้อบริการ ประเด็นการแสดงออกในการปฏิบัติต่อผู้หญิงบริการของนักเที่ยวชาวต่างชาติเหล่านี้ Julia O'Connell Davidson อธิบายว่า ลูกค้าเหล่านี้มีความซับซ้อนทางความรู้สึกถึง "เกียรติของผู้ชาย" ด้วยการพยายามสร้างจินตนาการว่า ผู้หญิงต้องถิ่นปรารถนาในตัวเขา เนื่องจากความศิวิไลซ์ การคำนึงถึงความเสมอภาค และเล่นหีนตัว มากกว่าเงินในกระเป๋า การสร้างภาวะของความโรแมนติกทำให้ผู้ชายคิดว่าตนเองเป็นคนน่านับถือและยังมีความเหนือกว่าบรรดาผู้ชายไทยที่ถูกปฏิเสธจากผู้หญิงเหล่านี้ ดังนั้นการเดินทางท่องเที่ยวไปในดินแดนเชิกลกับผู้หญิงโลกที่ลามคือการได้มาซึ่งอำนาจสูงสุดที่พวกเขาจะได้รับ (Davidson, 1998:179-180)

ภาวะการแสดงออกแม้จะเป็นสถานการณ์ที่ถูกอุปโลกขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจเหนือตัวผู้หญิงที่ซับซ้อนของนักเที่ยวชาวต่างชาติเหล่านี้สร้างความรู้สึกถึงการปฏิบัติต่อผู้หญิงในฐานะที่

เป็นมนุษย์คนหนึ่งซึ่งผู้หญิงไม่คาดว่าตนเองจะได้รับในบริบทของการค้าประเวณีที่ลูกค้ามีอำนาจเหนือกว่าในทุกด้าน ภาวะที่ลูกค้านิยามสถานการณ์การค้าประเวณีกับหญิงไทยในรูปแบบของความโรแมนติก สร้างความสับสนในการนิยามตนเองของผู้หญิงบาร์เบียร์และนำไปสู่การนิยามสถานการณ์การขายบริการที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ตลอดจน การนิยามสถานะของลูกค้าที่หลากหลายแบบและมีความคาดหวังต่อการทำงานในบาร์เบียร์แตกต่างกัน

ด้วยเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น “การผูกพันทางอารมณ์” จึงเป็นภาวะที่พร้อมจะเกิดขึ้นได้ในความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงบริการกับลูกค้าตลอดเวลา ดังนั้นการสร้างระยะห่างทางความรู้สึกจึงเป็นตัวที่วัดความสำเร็จในการทำงาน เพราะไม่เช่นนั้นแล้ว ผู้หญิงก็จะตกอยู่ในภาวะที่เป็นด้านกลับของการเป็นผู้ขายอารมณ์

2.2 “ผู้หญิงเก่ง” ตัวที่วัดความเก่งในการทำงาน คือ การสร้างระยะห่างทางอารมณ์ ผู้หญิงเชื่อว่า เมื่อพวกเธอสร้างระยะห่างทางอารมณ์จากผู้ขาย นั่นหมายถึงหนทางไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน การแทรกตัวของคุณค่าใหม่นี้ปรากฏอยู่ในกรณีศึกษาของทุกระดับประสบการณ์

“...คิดคุณะ รู้จักกับเขาแค่คืนเดียว ก็ไปเที่ยวไหนต่อไหนกับเขา แต่พอแรกชวนไปด้วย ก็หาทางบ่ายเบี่ยง”

นา เจ้ารองบาร์เบียร์ พูดถึงความประหลาดใจของก้อย กรณีศึกษาในบทที่ 4 เมื่อเธอออกไปกับลูกค้าชาวไทย นัยยะของข้อความดังกล่าว คือ การสร้างคุณค่าใหม่ในการทำงาน ผู้หญิงควรมองผู้ขายว่าเป็น “ลูกค้า” ดังนั้นการตัดสินใจออกไปกับ “ลูกค้า” จึงต้องพิจารณาที่ผลตอบแทน ไม่ใช่ความพึงพอใจ เพราะลูกค้าคนไทย วัยรุ่น ที่มา “เปย์บาร์” ก้อยออกไป ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายที่จะสร้างรายได้ให้แก่เธอแต่อย่างใด

“บางทีสร้อยก็นั่งคิดว่า เอ๊ะ เราบ้าหรือเปล่า มีลูก มีผัวมาแล้ว ยังมีความรู้สึกแบบนี้อีก” สร้อย กรณีศึกษาในบทที่ห้า พูดกับนักศึกษาถึงความในใจที่เธอแอบหลงรัก เมื่อคิดถึงและกระวนกระวายใจที่หนุ่มอังกฤษไม่รับโทรศัพท์เธอมาหลายวัน

“นั่งดอยมันบ้า กำลังจะกินข้าว อยู่ดี ๆ พร้าเพื่อว่าคิดถึงไอ้หัวแดงนั่น มันอยู่เมืองฝรั่ง คิดถึงแล้วบินไปหาได้มั้ยละ พูดทำไมเรื่องแบบนี้ น่ารำคาญ” นา พูดถึงพนักงานคนหนึ่งในบาร์ที่รำพึงถึงลูกค้าให้เธอได้ยิน

การสร้างระยะห่างทางอารมณ์หรืออีกนัยหนึ่งคือการเป็นอิสระทางอารมณ์เป็นบรรทัดฐานใหม่ที่ผู้หญิงดูเหมือนจะตระหนักดีว่า เธอพึงยึดคุณค่านี้ แต่ในฐานะมนุษย์ที่เต็มไปด้วย

อารมณ์ ความรู้สึก และขณะเดียวกันก็เกี่ยวพันกับการขาย "ความสัมพันธ์และอารมณ์" ทำให้ผู้หญิงเกิดภาวะของการผูกพันทางอารมณ์อย่างแยกกันไม่ออก

ตัวอย่างคำพูดดังกล่าวข้างต้นแสดงถึงบรรทัดฐานในบาร์เบียร์ว่า การทำงานไม่อาจจะประสบความสำเร็จได้ หากผู้หญิงมีอารมณ์ผูกพันกับลูกค้า ดังนั้น "การไปนอนฟรี" เพียงเพราะผู้ชายหล่อ หรือพูดจาดี ๆ ด้วย การเลือกนั่งดื่มกับผู้ชายหล่อโดยที่ฝ่ายชายไม่เลี้ยงดื่มแต่อย่างใด หรือการเชื่อฟังคำพูดเพียงไม่กี่คำของผู้ชายฝรั่งแล้วลาออกจากการทำงานไปติดตาม "ความรัก" จึงเป็นความโง่งมและเป็นคนอ่อนแอในการทำงานบาร์เบียร์ เสี่ยงตกต่ำจากผู้หญิงที่มากประสบการณ์อย่างนา แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงจำนวนไม่น้อยเดินทางตามหาความฝันไปกับลูกค้าฝรั่ง และเพลิดเพลิดไปกับอารมณ์ชั่วครวญ แต่สุดท้ายก็ต้องพลาตหวัง¹

นอกจากความเป็นอิสระทางอารมณ์ที่เป็นคุณสมบัติของผู้หญิงเก่งแล้ว การรู้จักจกจกจกจกอารมณ์ของลูกค้า ยังเป็นความสามารถที่แสดงออกในหลายสถานการณ์ ผู้หญิงส่วนใหญ่มักจะบอกว่า "ไม่เคยขออะไร" จากลูกค้า หรือ "การซื้อสร้อยทอง" ของที่ระลึกที่มีค่าอื่น ๆ มักเป็นสิ่งที่ถูกนำมาพูดถึงในกลุ่มผู้หญิง ดังเช่น ลิ ผู้หญิงที่ได้ชื่อว่าทำงานเก่งของบาร์เบียร์บอกกับนักศึกษาว่า

"ไม่รู้ยังไ้ แยกทุกคนที่อยู่กับเราหลายวัน ก่อนกลับต้องให้ของที่ระลึก ส่วนมากเป็นทอง"

ทองคำ ด้านหนึ่งอาจหมายถึงมูลค่าในตัวของมันเอง แต่ในอีกมุมหนึ่ง เป็นสัญลักษณ์บ่งบอกถึงความปรารถนา พึงใจในตัวของผู้หญิงสาวมากกว่าเพียงแค่ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายใต้การแลกเปลี่ยนซื้อขายบริการเท่านั้น การมอบ "ของที่ระลึก" จึงไม่ได้มีความหมายเพียงแค่การอยากได้สิ่งของที่มีมูลค่าจากลูกค้าเท่านั้น หากแต่เป็น "การได้ใจและอารมณ์ความรู้สึก" ที่ด้านหนึ่งเป็นสร้าง "คุณค่า" ของตัวผู้หญิง ขณะเดียวกันก็เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงการผูกพันทางอารมณ์แก่ตัวผู้หญิงด้วย

ภาวะการแทรกตัวของ "การผูกพันทางอารมณ์" ปะปนอยู่ได้ทุกสถานการณ์ ดังนั้นระดับการนำเสนอความเป็นตัวตนของผู้หญิงทั้ง 3 ระดับจึงไม่ได้มีลักษณะเป็นเส้นตรงหรือเป็นพัฒนาการของผู้หญิงบาร์เบียร์ เนื่องจากความเป็นตัวตนสลับไหล ไม่หยุดนิ่ง และ "การผูกพันทางอารมณ์" สามารถทำให้เกิดช่วงของการเปลี่ยนผ่านไปสู่การนิยามความสัมพันธ์แบบอื่น ๆ กับผู้ชายฝรั่งได้ตลอดเวลา โดยที่ปัจจัยในเรื่องระยะเวลาการทำงานก็ไม่ใช่ปัจจัยสำคัญในกระบวนการดังกล่าว ผู้หญิงจำนวนไม่น้อยที่เริ่มทำงานบาร์เบียร์และพบรักกับลูกค้า ท้ายที่สุดก็ออกจากการทำงานบาร์เบียร์ไปช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งดูภายนอกราวกับว่า "ประสบความสำเร็จ" แต่ภาวะของ

¹ โปรดดูรายละเอียดบทที่ 3 หน้า 65

ความสำเร็จเป็นภาวะชั่วคราว ที่ท้ายที่สุดพวกเขาก็อาจต้องหวนกลับมาสู่การทำงานบาร์เบียร์อีกครั้ง

2.3 ผู้หญิงบาร์เบียร์ที่ประสบความสำเร็จ ความหมายของความสำเร็จสำหรับผู้หญิงบาร์เบียร์คือ “การมีผัวฝรั่งรับเลี้ยงดู” หล้า ในกรณีศึกษาในบทที่ 6 เป็นตัวอย่างของความสำเร็จดังกล่าว และถูกกล่าวขานว่าเธอช่างโชคดีเหลือเกิน เนื่องจาก “แฟน” ของหล้า ชื่อที่ดินปลูกบ้าน ชื่อรถยนต์ และยังให้เครดิตการ์ดที่เธอสามารถเบิกเงินมาใช้ได้ในวงเงิน 50,000 บาทต่อเดือน แม้ว่าผู้หญิงบาร์เบียร์หลายคนมี “ผัวฝรั่ง” แต่ระดับของ “โอกาส” แตกต่างกันไป ผู้หญิงบางคนจดทะเบียนสมรสและย้ายไปอยู่กับสามีที่ต่างประเทศ ปีหนึ่งกลับมาเที่ยวเมืองไทยหนึ่งครั้ง หลายคนไม่ได้จดทะเบียนสมรส บางคู่อยู่กินกันเป็น “ครอบครัว” ในเมืองไทย สำหรับบางคู่ ฝ่ายหญิงอยู่ตามลำพังกับลูกโดยที่ฝ่ายชายส่งเสียเงินทองให้ เป็นต้น การสำรวจความสัมพันธ์อันนี้ ผัวเมียของแต่ละคู่มีระยะเวลาสั้นยาวแตกต่างกันไป สำหรับกรณีของหล้า ความสัมพันธ์ของทั้งคู่เข้าปีที่สี่ โดยที่หล้าพักอยู่บ้านเกิดของเธอ และฝ่ายชายเดินทางมาเยี่ยมเยียนปีละ 2-3 ครั้ง บางครั้งเธอนัดพบกับเขาในประเทศที่เขาย้ายไปทำงานชั่วคราว นอกนั้นมักเป็นการติดต่อกันทางโทรศัพท์

ประเด็นที่มีนัยยะสำคัญจากกรณีศึกษาคือ เกณฑ์ในการเลือก “ผู้ชายฝรั่ง” มาเป็น “ผัว” ดังเช่นในกรณีของหล้า วิธีเลือกผู้ชายฝรั่งของเธอคือ “ต้องเลือกคนที่รักเราและสามารถช่วยเหลือเราได้” ผู้ชายฝรั่งคนที่ทำให้เธออยู่ดีงานกลางคืน จึงไม่ใช่ผู้ชายที่เธอรัก แต่ความสามารถช่วยเหลือเธอและครอบครัวกลับกลายเป็นเกณฑ์สำคัญในการตัดสินใจ หากหล้าใช้เกณฑ์ความปรารถนาส่วนตัวแต่เพียงอย่างเดียว เธอคงเลือกหนุ่มเยอรมัน ผู้ชายที่เธอรู้สึก “รัก” เราสามารถเลี้ยงดูเธอได้และหล้ายังคงเคยเดินทางไปเที่ยวบ้านเกิดของเธอ แต่ด้วยฐานะทางเศรษฐกิจ หนุ่มเยอรมันไม่สามารถรับผิดชอบครอบครัวของหล้าได้ ในที่สุดเธอจึงเลือกผู้ชายที่สามารถสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่เธอและครอบครัว

หากพิจารณาเพียงผิวเผินถึงบรรทัดฐานใหม่ในการทำงานบาร์เบียร์ อาจเป็นเรื่องง่ายที่คนภายนอกจะพิพากษาว่า ผู้หญิงเหล่านี้เป็นคนที่เห็นแก่เงิน ก้าวร้าว ขอบเจี๊จ และยังปราศจากศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ด้วยการยอมเอาเนื้อตัว ร่างกายเข้าแลก^๑ แต่นั่นเป็นมุมมองเชิงเดียวในการใช้เกณฑ์ทางศีลธรรมเข้าไปตัดสินการกระทำของผู้หญิง ทั้ง ๆ ที่ชีวิตของมนุษย์มีความซับซ้อน

^๑ ดังเช่นสะท้อนในนวนิยายชื่อดังเรื่อง “บุพการิ” ภายใต้การยกย่องว่าเป็นบทโทรทัศน์สะท้อนสังคม แต่สารที่ส่งถึงผู้ชมคือการตอกย้ำทวิลักษณ์ของความเป็นผู้หญิงดีและหญิงคนชั่วอยู่คู่กันแล้วครั้งเล่า

ข้อและความเป็นตัวตนของหญิงบาร์เบียร์ไม่ได้ดำรงอยู่อย่างโดดเดี่ยว หากยังเกี่ยวพันกับความ เป็นตัวตนด้านอื่น ๆ ของความเป็นผู้หญิง

3. การต่อสู้กับการนิยามความเป็นผู้หญิง

ขณะที่สังคมไทยตัดสินความดีและความเลวของผู้หญิงจากการนิยามความสัมพันธ์ของ ผู้หญิงภายใต้บริบทของครอบครัว ผู้หญิงดีหมายถึงผู้หญิงที่ซื่อสัตย์ต่อสถาบันครอบครัว อัน ประกอบด้วยการเป็นลูกสาวที่มีความรับผิดชอบ เป็นเมียที่ซื่อสัตย์ สมบูรณ์แบบไม่เคยทำอะไรผิด พลาดในชีวิต รวมทั้งเป็นแม่ที่ทั้งชีวิตมีแต่การให้ (Harrison, 1999: 168) วาทกรรมหลักเกี่ยวกับ ความเป็นผู้หญิงดังกล่าวข้างต้นสร้างความสัมพันธ์ที่ตายตัวและทำให้ผู้หญิงอยู่ในฐานะของ "ผู้ถูกกำหนด" ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจที่สังคมวงกว้างหรือแม้กระทั่งในชนชั้นผู้หญิงที่ตกอยู่ภายใต้ วิธีคิดดังกล่าวได้เบียดขับผู้หญิงกลุ่มอื่น ๆ ที่อยู่นอกเหนือจากความสัมพันธ์ที่ตายตัวนี้ให้กลายเป็นคนชายขอบของความเป็นผู้หญิง

ผลจากการศึกษาพบว่า การนิยามความหมายของความเป็นผู้หญิงไม่ได้มีลักษณะตายตัว ตามวาทกรรมหลัก แต่เป็นการสร้างตัวตนที่หลากหลายและผูกโยงกับบทบาทอื่น ๆ ของความเป็น ผู้หญิงภายใต้กระบวนการให้ความหมายที่ไม่ได้หยุดนิ่ง

3.1 หญิงบาร์เบียร์กับการนิยามความเป็นเมีย ประสบการณ์ร่วมของผู้หญิงบาร์เบียร์ นำมาสู่ข้อสรุปในการนิยาม "ผัวคนไทย" ว่าเป็นคนที่ไม่มีความรับผิดชอบ เจ้าชู้ ชอบดื่มเหล้ามาก เล่นการพนัน ดิตยาเสพติด ชอบใช้ความรุนแรง และไม่คอยแบแถมความรู้สึกของผู้เป็นเมีย¹ แม้ว่า ผู้หญิงจะเชิดหลาในการมีความสัมพันธ์กับผู้ชายไทย แต่พลังทางวัฒนธรรมที่กำหนด บทบาท ผู้หญิงให้มีสถานภาพได้เฉพาะการดำรงอยู่ในสถาบันครอบครัว ประกอบกับปฏิกิริยาของลูกค้ำ ฝรั่ง ทำให้ผู้หญิงบาร์เบียร์กลุ่มหนึ่งพยายามนิยามความสัมพันธ์ผัวเมียแบบอื่น ๆ กับผู้ชายฝรั่ง ด้วยความคาดหวังว่าจะมีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าความสัมพันธ์ที่มีกับผู้ชายไทย จากการศึกษาพบว่า ผู้หญิงนิยามความสัมพันธ์กับผู้ชายฝรั่ง 3 ลักษณะ ได้แก่

¹ การนำเสนอานิยามเกี่ยวกับผู้ชายไทยดังกล่าวข้างต้น ไม่ได้ต้องการอธิบายว่า เป็นลักษณะเฉพาะของ ผู้ชายไทย หากแต่เป็นข้อสังเกตจากประสบการณ์ชีวิตของผู้หญิงบาร์เบียร์กลุ่มหนึ่งที่คอย "เมยให้" เน้นถึงการ นิยามความหมายที่มีต่อ "ผัว" ในชีวิตของเธอ อีกทั้งยังตระหนักดีว่าผู้ชายไทยก็เป็นผลผลิตเชิงโครงสร้างที่ทำให้ กลุ่มคนเหล่านี้มีพื้นฐานที่เสียเปรียบทางสังคมไม่แตกต่างจากผู้หญิงบาร์เบียร์ จึงประเด็นเรื่องความเป็นผู้ชาย ในสถานภาพต่าง ๆ ของสังคมไทยเป็นประเด็นที่น่าจะมีการสืบค้นต่อไป

ลักษณะแรก คือการจัดความสัมพันธ์ฉันท์ผิวเมียในแบบเดิมที่เธอเคยปฏิบัติกับผู้ชายไทย กล่าวคือมองผู้ชายในฐานะที่เป็นที่พึ่งทุกวิถีทาง ทางเลือกลักษณะนี้เป็นวิธีการหนึ่งที่เจือปนทั้งอารมณ์ความรู้สึกผูกพันประกอบกับเหตุผลที่ปรารถนาการหวนกลับไปสู่ความเป็นผู้หญิงดีด้วยการอาศัยผู้ชายฝรั่ง ทั้งในแง่ของการพึ่งพิงทางเศรษฐกิจและพึ่งพิงทางอารมณ์ ซึ่งทางเลือกลักษณะนี้มักถูกผู้หญิงที่มีประสบการณ์มาก ๆ มองว่าเป็นความโง่งมที่ผูกพันตนเองอยู่กับผู้ชายเพียงคนเดียวไม่ว่าจะเป็นผู้ชายไทยหรือผู้ชายฝรั่ง และผู้หญิงจำนวนไม่น้อยจำต้องทลาคหวังจากการจัดวางความสัมพันธ์ในลักษณะเช่นนี้

ลักษณะที่สอง การเลือกจัดวางความสัมพันธ์แบบใหม่กับผู้ชายฝรั่ง ในภาวะเช่นนี้ถึงแม้ดูเหมือนว่า ผู้หญิงหวนกลับไปสู่บรรทัดฐานของสังคมด้วยการออกจากชีวิตกลางคืน และมีผู้ชายฝรั่งรับเลี้ยงดู แต่ผู้หญิงมีสถานะภาพเป็น “ผู้เลือก” ให้ความหมายในความสัมพันธ์กับผู้ชายฝรั่ง แม้ผู้หญิงจะพึ่งพิงทางเศรษฐกิจจากผู้ชาย แต่เธอสามารถต่อรองความสัมพันธ์ทั้งที่เปิดเผยและไม่เปิดเผยกับผู้ชายที่เธอเรียกว่า “แฟน” ดังนั้นผู้หญิงจึงไม่ได้ต้องการหวนกลับไปสู่การมีครอบครัวหรือการเป็นเมียตามเกณฑ์ที่สังคมกำหนดทั้งหมด แต่กลับเลือกที่จะเป็น “แฟน” ที่ไม่ได้เป็นความสัมพันธ์ตายตัว ไม่ได้คาดหวังจะอยู่กับสามีคนใดคนหนึ่งโดยไม่เปลี่ยนแปลง ดังนั้นการจัดวางความสัมพันธ์เช่นนี้จึงเป็นการต่อสู้ของผู้หญิงเพื่อจัดวางความสัมพันธ์แบบใหม่ภายใต้เกณฑ์ทางสังคมในแบบเดิม กล่าวคือ อาศัยผู้ชายฝรั่งเพื่อให้ตนเองหลุดพ้นจากความเป็นคนขายรอบทางเศรษฐกิจ ขณะเดียวกันก็สร้างพื้นที่ในการนิยามความหมายความสัมพันธ์ผิวเมียในแบบที่ไม่ตายตัว ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการไม่พึ่งพิงทางด้านอารมณ์เพื่อสร้างความมั่นคงทางจิตใจ แต่ผู้หญิงกลับแสวงหาความมั่นคงทางจิตใจด้วยตัวเธอเองและด้วยการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ชายอื่น ๆ ตามจังหวะและโอกาส ทั้งนี้เป็นเพราะผู้หญิงผ่านประสบการณ์ที่เจ็บปวดจากการพึ่งพิงผู้ชายในทุกด้านมาแล้ว

ลักษณะที่สาม คือ การนิยามความสัมพันธ์กับผู้ชายในแบบใหม่ในโลกของบาร์เบียร์หนทางนี้เป็นวิธีการดิ้นรนของผู้หญิงที่หลุดออกจากการถูกจองจำในแบบเดิม ผู้หญิงได้พยายามหลีกเลี่ยงบทบาทจากความเสียเปรียบทางสังคม จากคนที่ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ การศึกษา และผู้ที่ตกเป็นฝ่ายรองรับทางเศรษฐกิจและอารมณ์จากผู้ชายที่เผชิญในบริบทของครอบครัวแบบเก่ามาเป็นผู้ได้เปรียบในการเจรจาต่อรองในแง่ของความสัมพันธ์ทางเพศ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจในช่วงเวลาสั้น ๆ ที่เกิดขึ้น แม้ว่าความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างลูกค้าและหญิงบริการในบาร์เบียร์เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมในระบบการค้าประเวณี แต่เงื่อนไขทางวัฒนธรรมระหว่างผู้หญิงและลูกค้าชาวต่างประเทศ ประกอบกับบริบทแวดล้อมของลูกค้าที่อยู่ในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว

เที่ยวในต่างแดน ได้สร้างพื้นที่เฉพาะของการปฏิสัมพันธ์ที่เต็มไปด้วยความคลุมเครือ ผู้หญิงใช้เงื่อนไขดังกล่าวสร้างโอกาสในการต่อรองความสัมพันธ์กับลูกค้าเหล่านี้ ผู้หญิงที่มีประสบการณ์เรียนรู้ว่า ลูกค้าฝรั่งเหล่านี้เปลี่ยนเหมาในบ้านเกิดและต้องการแสวงหาความสัมพันธ์ที่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้หญิง ผู้หญิงจกจวดยสถานการณ์ของผู้ชายเหล่านี้ โดยใช้ความเป็นหญิงตามความคาดหวังของผู้ชายมาสร้างความสัมพันธ์พิเศษแก่พวกเขา ยิ่งลูกค้าเหล่านี้เป็นคนไร้อำนาจในบริบทของบ้านเกิดเมืองนอนของเธอ ผู้หญิงก็ยิ่งมีโอกาสจกจวดยความไร้อำนาจของผู้ชายได้มากขึ้น ความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่เกิดขึ้นจึงได้มาด้วยการขงขิงความได้เปรียบเรื่องอารมณ์โดยการให้การดูแลเอาใจใส่ผ่านการสร้างความสัมพันธ์แบบใหม่กับผู้ชาย

ภาพของผู้หญิงบาร์เบียร์ที่มีกบบอกว่า ไม่อยากแต่งงาน แต่บริหารเสน่ห์ของเธอกับผู้ชายมากมายหลายสถานภาพเป็นวิธีการหนึ่งของผู้หญิงที่แสดงถึงการไม่ยอมจำนนต่อการนิยามที่กำหนดบทบาทของความเป็นผู้หญิงอย่างตายตัว ซึ่งการถูกจกจวดยตามเกณฑ์ทางสังคมทำให้พวกเธอตกอยู่ในฐานะของผู้ถูกกระทำแต่เพียงฝ่ายเดียว

3.2 หญิงบาร์เบียร์กับความเป็นแม่ และความเป็นลูกสาว

“หนูตั้งใจว่าจะไม่กินเหล้า ไม่สูบบุหรี่ อยากเก็บเงินให้ได้มาก ๆ อยากได้เงินก้อนเร็ว ๆ ทำก็เพื่อลูกอย่างเดียว” คำพูดของก้อย กรณีศึกษาในบทที่ 4 ลาววัย 20 ปีเศษ ที่เพิ่งเริ่มมีประสบการณ์ในบาร์เบียร์กล่าวถึงความตั้งใจของเธอ หากย้อนกลับไปพิจารณาที่เงื่อนไขชีวิตเบื้องต้นของการทำงานบาร์เบียร์ ผู้หญิงส่วนใหญ่แม้จะเลือกยุติบทบาทความเป็นเมียจากผู้ชายไทย แต่บทบาทของความ เป็นแม่ ยังเป็นสถานภาพที่ผูกพันอยู่อย่างแน่นแฟ้น

ต่อเมื่อมีประสบการณ์กับลูกค้าฝรั่งในช่วงเวลาหนึ่ง ความเป็นเมียดูเหมือนจะเป็น “คุณค่า” ที่ผู้หญิงบาร์เบียร์ให้ความสำคัญ แต่เบื้องหลังการให้คุณค่ากับความเป็นเมียในหลายกรณีนั้น ผู้กตคิดอย่างแยกไม่ออกกับความ เป็นแม่และความเป็นลูกสาว ดังเช่นเกณฑ์ในการเลือก “ผัวฝรั่ง” ในกรณีของหล้า ที่เธอเลือกคนที่รักและสามารถช่วยเหลือเธอและครอบครัวได้ หรือวิธีการเลือก “ผัวฝรั่ง” ของลิ ผู้หญิงเก่งคนหนึ่งของบาร์เบียร์ แม้ภาพลักษณ์ภายนอกของลิ ดูเหมือนเป็นนักล่าผู้ชายมีอาชีพ แต่เบื้องหลังของการล่าผู้ชายที่ดีที่สุดนั้น เป็นไปเพื่อหาคนที่สามารถ “รับผิดชอบลูกที่กับหลานอีกคนหนึ่ง” รวมทั้งการหา “ที่ดิน บ้าน รถ” เพื่อเป็นหลักประกันให้ลูก

กรณีศึกษาของลิและหล้า แสดงถึงการนิยามความหมายของความ เป็นเมียในรูปแบบใหม่ ภายใต้กรอบของความ เป็นครอบครัวที่ผู้หญิงให้คุณค่ากับความเป็นเมีย ซึ่งเบื้องลึกของคุณค่าดังกล่าวยังผูกติดกับการทำหน้าที่ในบทบาทของความ เป็นแม่กับความเป็นลูกสาวอย่างแยกกันไม่ออก

แต่ไม่ใช่ผู้หญิงทุกคนที่ประสบความสำเร็จกับบทบาทของความเป็นเมียกับผู้ชายฝรั่ง การให้คุณค่ากับความเป็นเมียที่ล้มเหลวครั้งแล้วครั้งเล่าทั้งจากผู้ชายไทยและผู้ชายฝรั่ง ทำให้ผู้หญิงกลุ่มหนึ่งเดินทางทำงานในบาร์เบียร์ต่อไปพร้อมกับการลงทุนด้านอื่น ๆ เพื่อเตรียมตัวสำหรับอนาคตที่สังขารเป็นข้อจำกัดของการทำงานกลางคืน ความเป็นผู้หญิงที่ผู้หญิงเลือกให้คุณค่าคือ ความเป็นแม่และความเป็นลูกสาว จึงไม่น่าแปลกใจที่แก้ว หญิงบาร์เบียร์ในบทที่ 6 รู้สึกปวดร้าวใจเป็นที่สุดเมื่อพี่สาวของเธอแสดงคำพูดตำหนิ ดูแคลนการจัดวางชีวิตของเธอ เธอได้แต่พูดกับตนเองว่า “ไม่ใช่เพราะงานบ้า ๆ บอ ๆ แบบนี้หรือที่เลี้ยงแม่และเลี้ยงลูกของฉันมาได้” แก้วบอกว่า “ที่ ไม่มีโชคเรื่องผู้ชาย” สะท้อนการหมดหวังการให้คุณค่าความเป็นเมียที่เธอลองมาหลายแบบ แต่คุณค่าของความเป็นแม่และความเป็นลูกสาวเป็นคุณค่าที่หล่อเลี้ยงให้แก้วสามารถมีชีวิตอยู่รอดทั้งกายและใจมาได้จนทุกวันนี้ ทั้ง ๆ ที่การดิ้นรนทางเศรษฐกิจทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการขายบริการในบาร์เบียร์หรืออะโกโก้ การรับจ้างซักเสื้อผ้า หรือให้เช่ารถจักรยานยนต์ ตอบสนองความตุงในฐานะของปัจเจกบุคคลได้เพียง “...นั่งพักสูบบุหรี่สักตัวแค่นี้แหละ แล้วก็อยู่กับหมาสองตัวนี้ ปลายเดือนที่ก็ซื้อหอย ถูกจริงบ้าง ถูกกินบ้าง...”

จากประสบการณ์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ความเป็นหญิงบาร์เบียร์ไม่ได้โยงกับความเป็นผู้หญิงโดยตัวของมันเองเท่านั้น แต่ถูกนำไปโยงกับบทบาทอื่น ๆ ของความเป็นผู้หญิง เช่น ความเป็นแม่ ความเป็นเมีย และความเป็นลูกสาว รวมทั้งภาระทางวัฒนธรรมที่ผู้หญิงเป็นผู้รับผิดชอบทางเศรษฐกิจของครอบครัว (นิธิ, 2535) ซึ่งความเป็นตัวตนของความเป็นผู้หญิงนั้นผ่านกระบวนการของการให้คุณค่าภายใต้บทบาทเดิม การตีความคุณค่าเดิมในบทบาทใหม่ ตลอดจนการนิยามความสัมพันธ์แบบใหม่

ข้อค้นพบที่มีนัยยะทางทฤษฎี

1. ข้อถกเถียงกับแนวคิดเฟมินิสต์แนวเรดิคัล

ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้หญิงบาร์เบียร์สร้างตัวตนใหม่ในการขายบริการทางเพศในบาร์เบียร์ ตัวตนดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปตามระดับของประสบการณ์ในการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า ความเป็นบาร์เบียร์สร้าง “ตัวตนร่วม” (collective selves) ที่เต็มไปด้วยความกำกวม คลุมเครือ นับตั้งแต่สร้างพื้นที่ใหม่ขึ้น ซึ่งกฎเกณฑ์ที่ถูกสร้างขึ้นในสถานบริการบาร์เบียร์มีลักษณะไม่ชัดเจน กล่าวคือ ไม่ได้เป็นการขายบริการทางเพศที่มีลักษณะของการกดบังคับให้ผู้หญิงต้องขายบริการทางเพศโดยตรงเช่นที่เกิดขึ้นในช่อง หรือ อาบอบนวด แต่กลับมีกระบวนการปฏิสัมพันธ์ที่เริ่มต้นจากการนั่งดื่ม สนทนา เล่นพูด ตลอดจนการเล่นเกมส์

เงื่อนไขเหล่านี้ทำให้สิ่งที่ผู้หญิงนำมา “ขาย” ให้กับลูกค้า มีมากกว่า การขายตัวในความหมายของการร่วมเพศเท่านั้น กระบวนการปฏิสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับลูกค้าทำให้ผู้หญิงต้องสร้าง “ตัวตนใหม่” ในงานกลางคืนที่มีลักษณะเฉพาะดังกล่าว สิ่งที่ผู้หญิงนำมาเสนอขายให้กับลูกค้าจึงเป็นตัวตนที่สร้างและปรุงแต่งขึ้นใหม่ นับตั้งแต่ บุคลิกภาพ กิริยาท่าทาง การดูแลเอาใจใส่ลูกค้าและสถานที่ต่าง ๆ และตัวตนใหม่ที่ผู้หญิงสร้างขึ้นยังไม่ได้มีความตายตัว แต่เปลี่ยนแปลงไปตามการประเมินว่าลูกค้ามีลักษณะใด

เครื่องมือที่ผู้หญิงใช้สร้างตัวตนใหม่คือ กระบวนการจัดการภาพลักษณ์ของตนเอง นับตั้งแต่ การแต่งกาย การปรุงแต่งกิริยาท่าทาง การใช้คำพูด บทสนทนา การประเมินลูกค้า จากการศึกษาพบว่า ระยะห่างระหว่างตัวตนใหม่ในบาร์เบียร์ของผู้หญิงกับตัวตนเดิมของผู้หญิงนั้นขึ้นอยู่กับระดับของประสบการณ์ในการทำงาน ดังเช่นผู้หญิงที่เพิ่งเริ่มเข้าทำงานในบาร์เบียร์พบว่า การนำเสนอตัวตนของผู้หญิงมีลักษณะใกล้เคียงกับตัวตนเดิม ต่อเมื่อมีประสบการณ์มากขึ้น ผู้หญิงมีทักษะในการประเมินลูกค้า ตัวตนในการทำงานกลางคืนเริ่มถอยห่างจากตัวตนเดิมของผู้หญิง ด้วยการสร้างกฎเกณฑ์ให้กับตนเองในการต่อรองกับลูกค้า และการรักษาผลประโยชน์ในเรื่องค่าตอบแทน แต่ขณะเดียวกันก็ยังไม่สามารถที่จะสร้างระยะห่างทางอารมณ์ (emotional distance) กับลูกค้าได้เสมอไป

ต่อเมื่อผู้หญิงมีความเชี่ยวชาญและผ่านประสบการณ์มากขึ้นและเปลี่ยนแปลงวิธีคิดในเรื่องเช็ทส์และความเป็นผู้หญิงในลักษณะที่มองว่า การใช้เช็ทส์และความเป็นหญิงของตนเองเป็นเครื่องมือต่อรองกับลูกค้า โดยไม่ผูกพันทางอารมณ์ระยะยาว เป็นช่วงเวลาที่ผู้หญิงพบว่าตนเป็นฝ่ายที่มีบทบาทในการควบคุมสถานการณ์ได้มากกว่าตอนที่ตกอยู่ภายใต้การพึ่งพาผู้ชายเพียงคนเดียว

ระดับของประสบการณ์และความคิดนี้นำมาสู่การสร้างตัวตนใหม่ในการทำงานในฐานะที่เป็นฝ่ายที่ควบคุม และนำเสนอ “อารมณ์ ร่างกาย และการใช้ความเป็นหญิง” ได้ในฐานะที่เป็นผู้สร้างสิ่งเหล่านี้เพื่อขายให้กับลูกค้า โดยที่ผู้หญิงสามารถรักษาระยะห่างทางอารมณ์ของตนกับลูกค้า ขณะเดียวกันก็ยังสามารถรักษาขอบเขตความเป็นตัวเองได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสร้างพื้นที่ส่วนตัวแยกออกจากงาน การแสดงออกซึ่งความรักและการเอาใจใส่เป็นการสร้างขึ้นในสถานการณ์ที่ปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าที่ให้ประโยชน์ แต่เมื่อสิ้นสุดการปฏิสัมพันธ์จากลูกค้าคนหนึ่ง การแสดงก็สิ้นสุดลง และสามารถเริ่มต้นกับลูกค้ารายถัดไป ขณะเดียวกันผู้หญิงก็มีตัวตนด้านอื่นในชีวิตนอกเหนือจากตัวตนที่เกิดขึ้นในการทำงานกลางคืน

พลวัตของผู้หญิงที่เปลี่ยนแปลงไปตามระดับความเข้มข้นของประสบการณ์ในการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า ละท่อนให้เห็นว่า ผู้หญิงที่ขายบริการในบาร์เบียร์ ไม่ได้ขายตัวตนทั้งหมดของพวกเธอ แต่ผู้หญิงได้สร้าง "ตัวตนใหม่" ในการทำงาน โดยที่ระยะห่างระหว่างตัวตนใหม่ในการทำงานกับตัวตนที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันด้านอื่น ๆ เปลี่ยนแปลงไปตามประสบการณ์

ผลจากการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดในการอธิบายการค้าประเวณีของ Jaggar (1997) และ Kempadoo (1998) ที่ให้ความสำคัญกับการมองสถานการณ์เรื่องโสเภณีอย่างมีบริบท อีกทั้งยังเห็นตรงกับ Kempadoo ที่เสนอว่า งานทางเพศไม่ได้มีความหมายที่เป็นสากลหรือเป็นประวัติศาสตร์ที่ไม่มีทางเปลี่ยนแปลงได้ แต่งานทางเพศเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงและให้คำจำกัดความใหม่ได้ โดยตระหนักในตัวตนของผู้หญิงในฐานะที่เป็นผู้ให้ความหมายต่อประสบการณ์ของพวกเธอตามแนวคิดของเฟมินิสต์ นอกจากนี้ยังเห็นด้วยกับข้อเสนองานของ Chapkis (1997) และ Frank (1998) ที่เสนอว่า การค้าประเวณีในบางกรณีใกล้เคียงกับแรงงานด้านอารมณ์ (emotional laborer) ดังนั้นการขายบริการจึงไม่ใช่การขายตัวตนทั้งหมดในการค้าประเวณี

ผลจากการศึกษาขัดแย้งกับคำอธิบายของเฟมินิสต์แนวเรดิคัลที่เสนอว่า การค้าประเวณีเป็นได้แต่เพียงการทำร้ายทางเพศ (Barry, 1979, 1995) และโสเภณีไม่มีโอกาสต่อรองใด ๆ ได้ แต่ตกเป็นเหยื่อในทางเพศเท่านั้น เพราะนั่นเท่ากับว่าเป็นการปฏิเสธตัวตนของผู้หญิง ด้วยการมุ่งอธิบายการเอารัดเอาเปรียบระหว่างหญิงชายจนกระทั่งละเลยมิติและมุมมองอื่นของผู้หญิงที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อถกเถียงกับเฟมินิสต์แนว libertarian (นักนิยมในเจตนารมณ์ที่เป็นอิสระของปัจเจกบุคคล)

การนิยามความเป็นตัวตนของความเป็นผู้หญิงในบริบทของสังคมไทยมีรากฐานที่สัมพันธ์กับครอบครัวและชุมชน ซึ่งก่อให้เกิดความซับซ้อนและไม่หยุดนิ่งตายตัว อีกทั้งการนิยามความเป็นตัวตนยังเกิดขึ้นอย่างเป็นกระบวนการ ซึ่งมีช่วงเปลี่ยนผ่านในแต่ละสถานการณ์ของชีวิต ดังเช่นที่ผู้หญิงบาร์เบียร์เลือกตีความและให้ความหมายต่อความเป็นตัวตนในความเป็นผู้หญิงที่แตกต่างกันไปในแต่ละช่วงสถานการณ์และมีหลากหลายลักษณะ ดังนั้นการต่อสู้ของผู้หญิงในบริบทของสังคมไทยไม่ได้เป็นการต่อสู้เพื่อเสรีภาพทางเพศของปัจเจกบุคคล ซึ่งแตกต่างจากความพยายามสร้างภาพของโสเภณีให้กลายเป็นตัวตนใหม่ทางการเมือง (political subject) เป็นกบฏในทางเพศหรือผู้ปลดปล่อยเร็กซ์ (Bell, 1994) ซึ่งในประเด็นนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจ "ความเป็นตัวตน" ของความเป็นผู้หญิงที่ไม่หยุดนิ่งหรือผูกขาดความหมายที่เป็นสากล อีกทั้งยังต้องคำนึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความแตกต่างทางชนชั้นและเงื่อนไขของประสบการณ์ชีวิต

3. ข้อถกเถียงเรื่องความเป็นผู้หญิงในสังคมไทย

ภาพความเป็นผู้หญิงไทยทั้งที่สืบทอดมาในอดีตหรือที่สร้างขึ้นใหม่ ทำให้เป็นที่รับรู้กันว่า ผู้หญิงไทยคือผู้ที่ต้องเคารพและเชื่อฟังสามี ต้องปรนนิบัติและซื่อสัตย์แต่เพียงฝ่ายเดียวว่านอนสอนง่าย ไม่มีปากมีเสียง ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ล้วนเป็นคุณลักษณะของ “ผู้รองรับ” “ผู้ถูกกำหนด” “ผู้ไร้อำนาจ” ความเป็นผู้หญิงไทยที่สังคมคาดหวังคือ ผู้รองรับที่ไม่ควรเป็นผู้แสดง ไม่สามารถกระทำหรือกำหนดความเป็นไปของสังคมที่อยู่รอบข้าง หรือแม้แต่ชีวิตของตัวเอง (วารุณี, 2543) แม้ว่าวารุณีจะไม่ได้ระบุชัดว่า คุณลักษณะดังกล่าวเป็นตัวแทนของผู้หญิงไทยชนชั้นไหน แต่อาจกล่าวได้ว่า ภาพตัวแทนลักษณะนี้ใกล้เคียงกับภาพ “ผู้รองรับ” ของผู้หญิงบาร์เบียร์ที่ลูกค้าชาวต่างประเทศจำนวนมากคาดหวังจากผู้หญิงไทย

อย่างไรก็ตามวารุณีตั้งข้อสังเกตว่า เหตุที่ผู้หญิงไทยไม่อาจปลดปล่อยตนเองจากภาวะการถูกจองจำดังกล่าว อาจเป็นเพราะผู้หญิงไทยดูจะพอใจและบางครั้งก็ภูมิใจกับการรับรู้และความคาดหวังที่สังคมมีต่อ “ความเป็นผู้หญิงไทย” หรือไม่ก็เป็นเพราะผู้หญิงไทยอยู่ในภาวะของผู้ไร้อำนาจมานานเสียจนมองไม่เห็นคุณค่าในการเป็นผู้กำหนด

จากการศึกษาประสบการณ์ของผู้หญิงที่อาจกล่าวได้ว่า เป็นตัวแทนของกลุ่มผู้หญิงด้อยโอกาสของสังคมสะท้อนให้เห็นว่า แม้แต่ในโลกการค้าประเวณีที่ถูกสังคมมองว่าลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ของผู้หญิง ผู้หญิงก็ไม่ได้ยินยอมต่อการเป็นเพียงวัตถุทางเพศอย่างไม่มีเงื่อนไข แต่ผู้หญิงกลับใช้เงื่อนไขของบาร์เบียร์ที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างผู้หญิงและลูกค้ามาสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจแบบใหม่ที่เต็มไปด้วยการต่อรองเรื่องอารมณ์และยังคงรักษาพื้นที่ในการเป็นผู้ที่มีสิทธิ์แสดงความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจในฐานะที่เป็นมนุษย์

เช่นเดียวกับภาวะของความเป็นเมียในบริบทครอบครัว ผู้หญิงตระหนักรู้ว่าในภาวะของ “ผู้ถูกกระทำ” และได้พยายามดิ้นรนในแบบต่าง ๆ นับตั้งแต่การเปลี่ยนจากผัวไทยมาสู่ผัวฝรั่ง และหวนกลับไปสู่หญิงบาร์เบียร์ด้วยการจัดวางความสัมพันธ์กับผู้ชายในหลากหลายแบบ ภาพดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงพยายามเลือกจัดวางตนเองในบทบาทที่ไม่ต้องตกเป็นผู้รองรับในทุกมิติ

ถ้าหากผู้หญิงยอมตกอยู่ในฐานะของผู้กระทำภายใต้ความสัมพันธ์ที่ตายตัวแบบเดิม ผู้หญิงย่อมไม่มีโอกาสได้เลือก แต่เมื่อผู้หญิงหลุดออกจากมุมมองเชิงเดียวที่มากำหนดคุณค่าของความเป็นผู้หญิงแล้ว พวกเธอได้สร้างความหมายของความสัมพันธ์หญิงชายที่ละเอียดอ่อนและซับซ้อนมากกว่าเพียงแค่ความเป็นผัวเมีย หรือความเป็นหญิงบริการกับลูกค้าเท่านั้น การต่อสู้เพื่อพลิกบทบาทไปเป็นผู้กำหนดเพื่อรักษาคุณค่าความเป็นมนุษย์ของหญิงบาร์เบียร์เป็นไปตามโลก

ของประสบการณ์ที่แวดล้อมชีวิตและพวกเขาก็ไม่ได้ต่อสู้บนหนทางนี้แต่เพียงผู้เดียว หากแต่ยังมีผู้หญิงบาร์เบียร์คนอื่น ๆ อยู่ร่วมบนถนนสายเดียวกัน

แต่การต่อสู้ดังกล่าวไม่อาจจะถูกมองเห็นคุณค่าไปได้ครบเท่าที่สังคมและวัฒนธรรมไทยยังไม่เปิดพื้นที่ทางความคิดสำหรับการนิยามความเป็นหญิงแบบอื่น ๆ ที่หลุดพ้นจากความคิดแบบคู่ตรงข้ามระหว่างความเป็นเมียหรือ “ศรีภรรยา” และความเป็นกะหรี อีกทั้งยังอยู่ภายใต้บริบทของสังคมและวัฒนธรรมแบบทุนนิยมโลกาภิวัตน์ที่ลดทอนมนุษย์ให้เป็นปัจเจกบุคคลอยู่ทุกขณะ

ข้อค้นพบที่มีนัยยะต่อการพัฒนาสังคม

1. ขณะที่สังคมไทยกำลังเกิดภาวะการแตกสลายของครอบครัวและชุมชนภายใต้การขยายตัวของระบบทุนนิยมและความสัมพันธ์เชิงพาณิชย์ ผู้หญิงกลุ่มหนึ่งดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอดทั้งตัวเธอและครอบครัว แต่ถูกสังคมตีตราว่าเป็นหญิงคนชั่วนั้น เป็นวิธีการประเมินคุณค่าของความเป็นมนุษย์ผู้หญิงด้วยการใช้เกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งไปพิพากษาพวกเธอ เช่น การใช้เกณฑ์ทางศีลธรรม เกณฑ์กีดกันในเรื่องเจ็สส์ที่ให้พื้นที่แก่ผู้หญิงภายใต้สถาบันครอบครัวเท่านั้น เกณฑ์ทางกฎหมายที่จัดวางผู้หญิงในฐานะของอาชญากร การตัดสินผู้หญิงจากแง่มุมใดแง่มุมหนึ่งดังกล่าวเป็นมุมมองเชิงเดี่ยวที่ไม่คำนึงถึงความหลากหลายของสถานการณ์ชีวิตและความซับซ้อนของเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของผู้คน ดังนั้นการพัฒนาสังคมจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจมุมมองของผู้หญิงในฐานะที่เป็นประชากรครึ่งหนึ่งของสังคม แทนที่จะตัดสินคุณค่าของพวกเขาไปก่อนล่วงหน้าโดยละเลยหรือพิจารณาแง่มุมของผู้หญิงแต่เพียงผิวเผิน เช่น อธิบายว่าการเกิดโสเภณีเป็นความผิดปกติของผู้หญิง หรือเป็นการตัดสินใจของผู้หญิงที่อหังการเอา รบงานง่าย ๆ เป็นต้น

2. สังคมไทยจำเป็นจะต้องเข้าใจแง่มุมอื่น ๆ ของความสัมพันธ์หญิงชาย นอกเหนือจากความสัมพันธ์ที่ตายตัวและผูกขาดผู้หญิงไว้เฉพาะบริบทของครอบครัวเท่านั้น ไม่เช่นนั้นผู้หญิงจำนวนไม่น้อยที่ไม่ได้มีบทบาทของความเป็นเมีย หรือความเป็นแม่ และยังชีพด้วยการค้าประเวณีย่อมไม่มีที่ทางในสังคม นอกเสียจากกลายเป็นความผิดปกติ บกพร่อง หรือกลายเป็นปัญหาของสังคมที่ถูกทอดทิ้ง เพราะหาหนทางแก้ไขไม่ได้ ทั้งนี้ยังไม่นับรวมถึงการจัดความสัมพันธ์ในแบบอื่น เช่น หญิงรักหญิง ชายรักชาย หญิงโสด ผู้หญิงที่มีลูกไม่ได้ ผู้หญิงที่ถูกสามีทิ้ง หรือผู้หญิงที่ทิ้งสามี เป็นต้น

3. ผลจากการศึกษาครั้งนี้ยืนยันให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การค้าประเวณีเป็นปรากฏการณ์ที่มีบริบทภายใต้รูปแบบที่แตกต่างกัน ดังนั้น การทำความเข้าใจหรือจัดการกับ “การค้าประเวณี” ในลักษณะที่เหมาะสม หรือสร้างคำอธิบายที่เป็นสากลจากมุมมองหนึ่ง ทำให้มองไม่เห็นถึงความซับซ้อนของความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่เกิดขึ้น เช่น การค้าประเวณีในรูปแบบบาร์เบียร์นอกจากจะเป็นผลผลิตของโครงสร้างความสัมพันธ์หญิงชายที่ไม่เท่าเทียมแล้ว ยังเป็นผลผลิตของมายาคติทางชาติพันธุ์ระหว่างความเป็นผู้ชายฝรั่งกับความเป็นผู้หญิงไทย และแม้ว่า บาร์เบียร์เป็นประเภทหนึ่งของเร็กส์ทัวร์ที่รองรับนักท่องเที่ยวแบบปัจเจกบุคคล แต่ก็มีความแตกต่างจากอุตสาหกรรมบริทางเพศระดับโลกที่ถูกจัดขึ้นอย่างเป็นระบบในรูปแบบของแพ็คเกจทัวร์ เป็นต้น ดังนั้นการเข้าใจถึงโฉมหน้าของความสัมพันธ์เชิงอำนาจในการค้าประเวณีจึงจำเป็นต้องเข้าใจลักษณะเฉพาะที่เกี่ยวข้องซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยยะสำคัญ ไม่เช่นนั้นแล้วการสร้างกติกาใหม่ทางสังคม เช่น การเสนอให้เป็นแรงงานรูปแบบหนึ่ง หรือการจดทะเบียนโสเภณี เพื่อเปิดพื้นที่ทางกฎหมายกับผู้หญิงที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีจะมีลักษณะคลุมเครือ ไม่ชัดเจน และจะนำไปสู่การกีดกัน เลือกปฏิบัติและสร้างปัญหาการเอาผิดเอาเปรียบทางสังคมในรูปแบบอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

- นิธิ เอียวศรีวงศ์. "สถานภาพผู้หญิง : อดีต ปัจจุบัน อนาคต" ใน รายงานการประชุมสมัชชาสตรีแห่งชาติ ครั้งที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ, 2535.
- นิวัตร สุวรรณพัฒนา. ความคาดหวังของครอบครัวและบทบาทของลูกสาวใน "ชุมชนคำประเวณี" กรณีศึกษา หมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดพะเยา วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาลังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.
- นิตยา ระวังพาล. หญิงบริการทางเพศ:กรณีศึกษาสถานการณโรคเอดส์ในเชียงใหม่.วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538.
- ศิริพร ละโครบานัค. "กระบวนการค้าหญิงในประเทศไทย" ใน ปัญหาการค้าหญิงและยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา กรุงเทพฯ: พลิทส์เซ็นเตอร์การพิมพ์, 2527.
- ศุภิมา นฤมล. นางงามตุ๊กกระจาก : การศึกษากระบวนการกลายเป็นหมอนวดไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สยาม, 2531.
- มูลนิธิผู้หญิง. การค้าหญิง ภาวะสิทธิสังคมไทย . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผู้หญิง, 2540.
- ยศ สันตลสมบัติ. แม่หญิงสหายตัว ชุมชนและการค้าประเวณีในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา, 2535.
- วารุณี ภูริสินสิทธิ์. "ความเป็นหญิงในสังคมไทย" วารสารสังคมศาสตร์ ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 ,2543.
- Abbot, Pamela and Claire Wallace. *An Introduction to Sociology : Feminist Perspectives*. London: Routledge, 1990.
- Albuquerque, Klaus de. "Sex ,Beachboys and Female Tourists in The Caribbean". *Sexuality & Culture* . 2 (1998) : 87-112 .
- Alexander, Priscilla. "Prostitution : A Difficult Issue for Feminists" in *Feminism and Sexuality* . London and New York : Edinburgh University Press, pp.342-357, 1996.
- Bailey, M.E. "Foucauldian Feminism : Contesting Bodies, Sexuality and Identity" in *Up Against Foucault*. London : Routledge,pp. 99-122,1993 .
- Bartky, Sandree Lee *Femininity and Domination : Studies in the Phenomenology of Oppression* .New York and London :Routledge,1990.
- Bell, Shannon *Reading ,Writing and Rewriting the Prostitute Body* . Indiana University Press : Blooming University ,1996.

- Berreman, Gerald D. *Behind Many Masks : Ethnography and Impression Management in A Himalayan Village* . แปลโดย อุ๋ทอง ประศาสนวิจิตรชัย (1987) กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิรูแจ้ง, 1962.
- Bishop, Ryan and Lillian Robinson. *Night Market : Sexual Cultures and the Thai Economics Miracle*. New York : Routledge , 1996.
- Bishop, Ryan and Lillian Robinson. "Genealogies of Exotic Desire : The Thai Night Market in the Western Imagination" in *Genders & Sexualities in Modern Thailand*, Chiang Mai : Silkworm, 1999.
- Chanpen Saengtienchai, John Knodel, Mark Vanlandingsam & Anthony Pramualratana. "'Prostitutes are better than lovers" : Wives' views on the extramarital sexual behavior of Thai men" in *Genders & Sexualities in Modern Thailand*, Chiang Mai : Silkworm, 1999.
- Chapkis, Wendy . *Live Sex Acts :Women Performing Erotic Labor*. Routledge: New York , 1997.
- Cohen, Eric. "Open-Ended Prostitution as a Skillful Game of Luck : Opportunity ,Risk , and Security Among Tourist –Oriented Prostitutes in a Bangkok Soi" . in *Thai Tourism* . White Lotus: Bangkok, 1996.
- Cohen, Eric. "Thai Girls and Farang Men :The Edge of Ambiguity" in *Thai Tourism* White Lotus : Bangkok, 1996.
- Cohen, Eric. "Lovelorn Farangs :The Correspondence between Foreign Men and Thai Girls" . in *Thai Tourism* . White Lotus : Bangkok, 1996.
- Cohen, Eric. "Sensuality and Venality in Bangkok : The Dynamics of Cross-Cultural Mapping of Prostitution" in *Thai Tourism* . White Lotus : Bangkok, 1996.
- Dank, Barry M.. "Sex Work,Sex Workers and Beyond" . *Sexuality &Culture* (2) 1998 1-6
- Davidson, Julia O' Connell. *Prostitution, Power and Freedom*. Ann Arbor : The University of Michigan Press, 1998.
- Davidson, Julia O' Connell and Derek Layder. *Methods . Sex and Madness* London and New York : Routledge ,1994.

- Esterik, Van Penny. "Thai Prostitution and The Medical Gaze" in *Gender and Development in Southeast Asia*. Ottawa Canada, 1990.
- Esterik, Van Penny. "Reposition Gender ,Sexuality ,and Power in Thai Studies" in *Genders & Sexualities in Modern Thailand* Chiang Mai : Silkworm,1999.
- Frank, Katherine "The Production of Identity and The Nigotiation of Intimacy in a 'Gentleman's Club" in *Sexuality*. (2) 1996, 175-201.
- Goffman, Erving .*The Presentation of Self in Everyday Life* . Penquin Books: Australia, 1972.
- Harrison, Rachel. "The Madonna and the whore : self / "other" tensions in the characterization of the prostitute by Thai female authors" in *Gender and Sexualities in Modern Thailand*. Chiang Mai : Silkworm,pp.168-189, 1999.
- Hoigard, Cecilie and Liv Finstad . "Prostitutes and their Clients" in *Feminism and Sexuality*. London and New York : Edinburgh University Press, pp.358-366, 1996.
- Howard, A. Judith and Joycelyn Hollander. *Gendered and Situations , Gender Selves* . London : Sage, 1996.
- Jackson, Peter A. and Nerida M. Cook. *Genders and Sexualities in Modern Thailand* . Chiang Mai : Silkworm , 1999.
- Jackson, Stevi and Sue Scott. *Feminism and Sexuality* . London and New York : Edinburgh University Press, 1996.
- Jaggar, Alison M. "Contempolary Western Feminist Perspectives on Prostitution" in *Asian Journal of Women's Studies*. Vol.3 No.2 1996, pp. 8-29.
- Janpen Saengtienchai, John Knodel, Mark VanLandingham & Anthony Pramualratana. "Prostitutes are Better Than Lovers" : Wives'Views on the Extramarital Sexual Behavior of Thai Men . In *Genders & Sexualities in Modern Thailand* ..Chiang Mai : Silkworm, pp. 78-92, 1999
- Jeffrey, Sheila . *The Idea of Prostitution* . Australia: Spinifex.1996.
- Kempadoo,Kamala and Jo Doezema. *Global Sex Workers : Rights,Resistance and Redefinition* .New York and London: Routledge , 1998.

- Krier, Jennifer. "Narrating Herself :Power and Gender in a Mingangkabau Women's Tale of Conflict" in *Bewitching Women ,pious Men: Gender and Body Politics in Southeast Asia* . Berkeley:University of California pp.51-75, 1993.
- Lim, Lin Lean. *The Sex Sector : The economic and social bases of prostitution in Southeast Asia*. Geneva : International Labour Office , 1998.
- McKeganey , Neil and Marina Barnard .*Sex Work on the streets : Prostitutes and their clients*. Buckingham and Philadelphia : Open University Press , 1993.
- Montgomery, Heather. "Children , Prostitution , and Identity : A Case Study from a tourist Resort in Thailand" in *Global Sex Workers : Rights,Resistance and Redefinition*. New York and London: Routledge, pp.139-150, 1998.
- Odzer,Cle .*Patpong Sisters : An American Women's view of the Bangkok Sex World*. New York : Blue-Moon Arcade , 1993.
- O'Neill, Maggie "Prostitution women now" in *Rethinking Prostitution Purchasing Sex in the 1990s*. London and New York : Routledge, pp.3-28, 1997.
- Ortner, Sherry B. and Harriet Whitehead. *Sexual Meaning : The Cultural Construction of Gender and Sexuality* . Cambridge University Press : New York, 1993.
- Pasuk Pongpaichit. *From Peasant Girls To Bangkok Masseuses*. Geneva Switzerland : International Labour Office, 1982.
- Richardson, Diane "Sexuality and Feminism" in *Introduction Women's Studies Feminist Theory and Practice* . London:Macmillan, pp.152-174 ,1996.
- Rubin, Galye. "Thinking Sex: Notes for a Radical Theory of the Politics of Sexuality" in *Pleasure and Danger: Exploring Female Sexuality*. Boston:Routledge&Kegan Paul, pp. 267-319, 1984.
- Scambler, Graham and Annette Scambler . *Rethinking Prostitution Purchasing Sex in the 1990s*. London and New York : Routledge , 1997.
- Scott, James C. *Weapon of the Weak : Everyday forms of Peasant Resistance*. New Haven : Yale University, 1985.
- Simmons, Melanie. "Theorizing Prostitution : The Question of Agency" in *Sexuality&Culture* (2) 1998 , pp.125-148.

- Talle, Aud. "Sex for Leisure: Modernity among female bar workers in Tanzania" in *Anthropological Perspectives on Local Development* . Simon Abram and Jacqueline Waldren .London : Routledge ,1996.
- Truong, Thanh-Dam. *Sex Money and Morality : Prostitution and Tourism in Southeast Asia*. London and New Jersey : Zed Books Ltd., 1990.
- Truong, Thanh-Dam. "Serving the tourist Market: Female Labour in International Tourism .in *Feminism and Sexuality* . London and New York: Edinburgh University Press, 1996.
- Tseelon, Efrat. *The Masque of Femininity*. London, Thousand Oaks and New Delhi : Sage Publications, 1997.
- Vance, Carole S. "Pleasure and Danger : Toward a Politics of Sexuality" in *Pleasure and Danger: Exploring Female Sexuality*. Boston:Routledge&Kegan Paul, pp.1-28,1984.
- Wanthinee Boonchalaksi and Philip Guest. "Prostitution in Thailand" in *The Sex Sector: The economic and social bases of prostitution in Southeast Asia*. . Geneva: International Labour Office, pp.130-169, 1998.
- Yos Santasombat. "Prologue" in *Hello My Big Big Honey!* Bangkok: Dragon Publication, 1994.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ โสภิตา วีรกุลเทวัญ

วัน เดือน ปีเกิด 25 กันยายน 2511

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2529 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2533 สำเร็จการศึกษาเศรษฐศาสตรบัณฑิต
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ.2533-2535 ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายสัปดาห์
พ.ศ. 2535-2537 ผู้สื่อข่าว นิตยสารผู้จัดการรายเดือน
พ.ศ. 2537-2539 ผู้ผลิตรายการ โครงการวิทยุผู้จัดการ เอฟเอ็ม 97.5 เมกกะเฮิรซ